

ZÁKLADNÁ ŠKOLA, OKOLIČIANSKA 404,
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

**UČEBNÉ OSNOVY PODĽA ŠTÁTNEHO
VZDELÁVACIEHO PROGRAMU
školský rok 2014/2015**

Názov ŠkVP:

Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia !

ISCED 1

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ

ČLOVEK A HODNOTY

ČLOVEK A SVET PRÁCE

UMENIE A KULTÚRA

ZDRAVIE A POHYB

ISCED 2

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

ČLOVEK A PRÍRODA

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

ČLOVEK A HODNOTY

ČLOVEK A SVET PRÁCE

UMENIE A KULTÚRA

ZDRAVIE A POHYB

SLOVENSKÝ JAZYK

Slovenský jazyk a literatúra 5.-9. ročník ZŠ

Vzdelávacie štandardy, učebný plán, učebné osnovy

Základná škola, Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš

Učebné osnovy

Slovenský jazyk a literatúra 5.-9. ročník ZŠ

Vzdelávacie štandardy, učebný plán, učebné osnovy

Názov predmetu :	Slovenský jazyk a literatúra						
Vzdelávacia oblasť:	Jazyk a komunikácia						
Časový rozsah výučby:							
Ročník :	5.	6.	7.	8.	9.		
Počet hodín týždenne:	5	4/1	4/1	5	5/0,5		
Počet hodín ročne:	165	132/33	132/33	165	165		
Názov ŠkVP:	Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia						
Kód a názov ŠVP:	ISCED 2- nižšie stredné vzdelávanie						
Stupeň vzdelania:	Základné						
Vyučovací jazyk:	Slovenský						
Typ školy:	Štátna						
Forma štúdia:	Denná						
Dĺžka štúdia:	Päťročná						

ŠkVP

Vypracovali: Mgr. I. Jurkovičová, Mgr. M. Bellová

Schválila: Eva Holková - riaditeľka školy

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov.

Slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike. Slovenčina je pre väčšinu obyvateľov Slovenskej republiky národným jazykom s dlhou históriou, je pestrým, vnútorne bohato štruktúrovaným médiom, ktoré mu umožňuje komunikovať o najrozmanitejších javoch ľudského bytia a vedomia. Kvalitné poznanie a praktické ovládanie zákonitostí slovenského jazyka podmieňuje pohotovú, funkčne primeranú a kultivovanú komunikáciu jeho nositeľov. Prostredníctvom uvedomenia si miesta slovenského jazyka v našej spoločnosti si jednotlivci zároveň uvedomujú a vnímajú svoju národnú identitu a štátnu príslušnosť. Úroveň poznania a praktického ovládania slovenského jazyka je tak zároveň zrkadlom každého príslušníka slovenského národa i národa ako celku. Slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike, preto kultivované ovládanie slovenčiny zabezpečuje občanom tejto republiky nielen úspešné zvládnutie školského vzdelávania, ale následne aj ich plnohodnotné uplatnenie v pracovnom zaradení.

Jazyk je fenomén, ktorý sprevádza človeka v písomnej alebo ústnej podobe po celý život. Tvorí integrálnu zložku jeho myslenia, je prostriedkom na poznávanie vonkajšieho i vnútorného sveta, na verbálne vyjadrovanie myšlienok, pocitov a nálad, slúži na kontakt a dorozumievanie sa s inými nositeľmi jazyka, pomáha vnímať krásu umeleckého diela. Zároveň reprezentuje svojich nositeľov, predovšetkým ich intelektuálnu, citovú a mravnú vyspelosť.

Jazykové znalosti, štylistické a komunikatívne zručnosti a čitateľské a literárne zručnosti ako súčasť jazykovej kultúry predstavujú základné znaky vyspelosti absolventa základného vzdelania. Žiaci nadobúdajú také schopnosti a zručnosti, aby sa dokázali orientovať v akejkoľvek komunikatívnej situácii, vedeli sa vhodne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovali v praktickom živote.

Schopnosti, ktoré žiaci získajú v predmete slovenský jazyk a literatúra sú potrebné nielen pre kvalitné jazykové vzdelávanie, ale sú dôležité aj pre úspešné osvojovanie si poznatkov v ďalších oblastiach vzdelávania. Ovládanie slovenského jazyka a literatúry či v ústnej a písomnej forme umožňuje žiakovi nielen poznať a pochopiť spoločensko-kultúrny vývoj našej spoločnosti, orientovať sa v prostredí, v ktorom žijú, vnímať okolie i seba, vytvárať predpoklady k efektívnej medziludskej komunikácii, interpretovať svoje reakcie a pocity a dokázať pochopiť svoje postavenie v rozličných komunikatívnych situáciách. Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry tvoria tri oblasti: **Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh, Čítanie a literatúra.**

V oblasti ***Jazyková komunikácia*** žiaci nadobúdajú schopnosti, vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby slovenského jazyka. Jazyková komunikácia vedie žiakov k presnému a logickému mysleniu, ktoré je základným predpokladom jasného, presného a zrozumiteľného vyjadrovania. Žiaci nadobúdajú zručnosti na základe vlastných schopností, napr. dokázať porovnávať javy, ich vzájomné podobnosti a odlišnosti, triediť ich podľa určitých hľadísk a napokon dospieť k ich zovšeobecneniu. Žiaci vhodnou motiváciou dokážu informácie získavať, poznávať a porovnávať.

V oblasti ***Komunikácia a sloh*** sa žiaci učia vnímať a chápať rozličné jazykové informácie, čítať s porozumením, kultivovane písať, rozprávať a na základe prečítaného alebo počutého textu samostatne sa rozhodovať, nadobúdajú kompetencie text analyzovať a kriticky hodnotiť. Vo vyšších ročníkoch získavajú kompetencie text posudzovať po stránke jazykovej, kompozičnej a výstavbovej.

V literárnom vzdelávaní na druhom stupni základnej školy sa žiak prostredníctvom literárnych ukážok zoznamuje s literatúrou všeobecne, konkrétne s literárnymi druhmi, literárnymi žánrami, kompozíciou literárnych diel, štylistikou literárneho textu, získava informácie o autoroch, ich živote a ďalších dielach. Počas literárneho vzdelávania žiaci poznávajú prostriedky čítania, základné literárne druhy a žánre, učia sa vnímať ich špecifické znaky, chápať autorove umelecké zámery a formulovať vlastné názory o prečítanom

diele. Získavajú kompetencie rozlišovať fiktívny príbeh od skutočného. Postupne nadobúdajú čitateľské zručnosti, schopnosti reprodukovat' prečítaný literárny text a samostatne tvoriť nový umelecký text. Žiaci sa oboznamujú s významnými slovenskými predstaviteľmi tvorby pre deti a mládež. Žiaci nadobúdajú poznatky, ktoré pozitívne ovplyvňujú ich postoje, životnú hodnotovú orientáciu, empatiu, prosociálne správanie, obohacujú ich duchovne a nadobúdajú etické kompetencie. Žiak má získať také intelektuálne zručnosti, ktoré z neho robia vzdelaného čitateľa, ktorý v literatúre nachádza zábavu, poučenie, vie sa v nej orientovať a intelektuálne a duchovne sa vzdelávať.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných a kognitívnych kompetencií (spôsobilostí) považujeme za východisko kvalitnejších výsledkov celého školského systému a následnej schopnosti žiakov uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote.

Ciele vyučovacieho predmet

Hlavným výchovno-vzdelávacím cieľom vyučovania slovenského jazyka je výchova komunikatívneho, flexibilného, tvorivého žiaka, schopného prezentovať svoje spôsobilosti.

Tento hlavný cieľ je komplexným cieľom a zahŕňa v sebe čiastkové ciele, ktorými sú:

- Viest' žiakov k spoznávaniu jazyka ako vnútorne štruktúrovaného a uceleného systému. Viest' ich k poznaniu bohatosti jazykových prostriedkov na jednotlivých rovinách jazykového systému, k odhaľovaniu vzťahov významu a formy a vzťahov medzi jednotlivými rovinami jazykového systému. Zameriavať sa na funkčné využitie jazykových a mimojazykových prostriedkov písaných a ústnych prejavov. To napomáha žiakovi chápať zložitost' a vzájomnú súvislost' javov okolitého sveta, orientovať sa vo svete, prijímať nové informácie a odovzdávať vlastné poznatky a skúsenosti, formovať si svoje postoje k svetu a životu, spoznávať zákonitosti súčasného života, pochopiť históriu a inšpirovať sa do budúcnosti.
- Rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách. Tento cieľ je determinovaný získaním správnych ortografických a ortoepických návykov a zručností, ale aj zručností v štylizácii príslušnej vety či textu.
- Pestovať v žiakoch lásku k materinskému jazyku a vedomie jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocit jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami. Prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych prejavov, ústnych i písaných.
- Prostredníctvom jazyka viesť žiakov k spoznávaniu histórie vlastného národa a vážiť si ľudí, ktorí sa zaslúžili o rozvoj a poznanie slovenského jazyka.
- Prehlbovať estetické cítenie žiakov a tak im umožniť vnímať a precítiť krásu umeleckého slova či diela.
- Rozvíjať etické cítenie žiakov založené na empatii a asertivite, viesť ich k prosociálnemu správaniu, aby si dokázali uvedomiť podstatu a význam ľudských hodnôt.
- Zoznámiť žiakov so súborom diel slovenskej a základnej svetovej literatúry, ktorá svojou štruktúrou i spôsobom tematizácie sveta zodpovedá dosiahnutému stupňu psychického i fyzického vývinu žiakov.
- Viest' žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov, orientovať sa na knihu, vzbudiť záujem o čítanie, a pozitívne prijímať literatúru a kultúru.
- Pochopiť umeleckú literatúru ako nejednoznačný, otvorený pohľad na svet a jeho zobrazenie.

Z celkového cieľa vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni základnej školy vyplývajú i čiastkové ciele, ktoré sa majú dosiahnuť:

- Žiaci sa učia analyzovať text s dôrazom na vyhľadávanie jazykových javov, ich triedenie a usúvzťahňovanie. Učia sa syntetizovať získané poznatky.

- Získavajú prehľad o jednotlivých rovinách jazykového systému, o základných jazykových prostriedkoch na týchto rovinách, o jazykových kategóriách na rôznom stupni zovšeobecnenia.
- Cvičia sa v pravopisnej norme a učia sa správne vyslovovať a ústne realizovať text aj s uplatnením suprasegmentálnych javov.
- Spoznávajú základné údaje z histórie jazyka a jazykovedy.
- Učia sa orientovať v základných jazykových príručkách.
- Odhaľujú zmysel základných lingvistických termínov.
- Poznávajú štylistickú hodnotu jednotlivých jazykových javov.
- Učia sa uplatňovať poznatky o jazykovom systéme pri tvorbe vlastných textov.
- Cvičia sa v osvojovaní si štylisticky primeranom používaní jazykových javov. Nacvičujú zvládnutie rôznych jazykových situácií. Precvičujú si písomnú aj ústnu podobu jazykových prejavov. Učia sa pracovať s konceptom a robiť korekciu textu s využívaním korektorských značiek.
- Získavajú základnú orientáciu v jednotlivých slohových postupoch, v žánroch a útvaroch jednotlivých štýlov. Získavajú aj základnú predstavu o štýle.
- Spoznávanie, tvorivé využívanie a kultivovanie slovenského jazyka sa tak stáva prostriedkom všeobecného vzdelávania žiaka – človeka v najširšom zmysle, pretože rozvíja žiakovu osobnosť v rovine poznávacej, estetickéj, etickej a najmä komunikatívnej.
- Vnímajú a prijímajú literárny text, prostredníctvom ktorého nadobúdajú čitateľské zručnosti, učia sa pochopiť a porozumieť textu.
- Získavajú systém vedomostí o literatúre, t. j. základné identifikačné znaky druhov a žánrov a elementárne charakteristiky literatúry ako umeleckého druhu.

Prepojenie vzdelávacích oblastí s kľúčovými kompetenciami a konkretizácia kľúčových kompetencií v jednotlivých vzdelávacích oblastiach.

Komunikácia v materinskom jazyku:

Vedieť:

- sa vyjadrovať a tlmočiť svoje myšlienky, pocity a názory ústnou a písomnou formou;
- interaktívne a kreatívne reagovať primeraným spôsobom v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach, vo vzdelávaní a v odbornej činnosti;
- klásť otázky a dokázať správne odpovedať;
- rozvíjať si slovnú zásobu, vedieť správne používať gramatické javy a jazykové funkcie;
- rozlišovať spisovné a nespisovné výrazy a texty;
- správne používať rôzne jazykové štýly;
- vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a vedieť presvedčivým spôsobom argumentovať;
- viesť kritický a konštruktívny dialóg, dokázať hodnotiť literárne texty a oceňovať estetické kvality;
- sa správať empaticky a používať jazyk pozitívnym a sociálne zodpovedným spôsobom.

Štruktúra predmetu slovenský jazyk a literatúra

I. JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková stránka jazyka a pravopis

Lexikológia

Morfológia

Syntax

Dejiny jazyka a jazykoveda

II. KOMUNIKÁCIA A SLOH

Komunikácia ako zdroj informácií

Ústny a písomný prejav

Rozprávanie príbehov a zážitkov

Vlastné tvorivé písanie

Subjektívna a objektívna komunikácia

III. LITERATÚRA

Všeobecne o literatúre

Základné literárne druhy

Základné literárne žánre

Kompozícia literárneho diela

Štylistika literárneho textu

Metrika

Informácie o autoroch literárnych diel

Obsah predmetu slovenský jazyk a literatúra

Slovenský jazyk a literatúru vyučujeme v nasledovných tematických celkoch:

1. Zvuková rovina jazyka a pravopis
2. Lexikálna rovina
3. Morfológia
4. Syntax
5. Štylistika
6. Literatúra

Metódy, formy a postupy vyučovania

Vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry prevláda uvedomeno-praktická metóda, tzn. uvedoméle učenie. Chceme vylúčiť doterajšie nefunkčné teoretizovanie a zamerať sa na rozumovú, citovú a vôľovú stránku osobnosti žiaka. Vo vyučovaní jazyka sa do popredia dostáva analýza a interpretácia textov/prejavov

a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii. Najvhodnejšími metódami a formami na dosiahnutie daných cieľov sú aktivizujúce vyučovacie metódy: samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach a skupinová práca.

Využívanie foriem:

- motivačných (motivačný rozhor, beseda...),
- expozičných (názorné ukážky, exkurzie...),
- fixačných (pravopisné rozcvičky...),
- problémových metód (projekty...).

Na hodinách slovenského jazyka a literatúry využívame vhodné demonštračné pomôcky a didaktickú techniku, najmä prácu s počítačom. Najväčší akcent pri využívaní metód foriem a postupov na hodinách kladieme v prvom rade na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať ap.

Kontrola a hodnotenie žiakov

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011 , ktorý nadobudol účinnosť 1. mája 2011. Prospech žiaka vo všetkých troch zložkách sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5) vo všetkých troch zložkách predmetu. Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy samostatnej práce žiakov a schopnosti žiakov. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 5. ročníku

počet: 4

zameranie: opakovanie z ISCED I, podstatné mená, prídavné mená, slovesá

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 5. ročníku

počet: 1

zameranie: rozprávanie s prvkami opisu

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 6. ročníku

počet: 4

zameranie: podstatné mená, prídavné mená, slovesá, učivo zo 6. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 6. ročníku

počet: 2

zameranie: statický opis (opis predmetu, zvieratá), rozprávanie s využitím priamej reči (1.osoba, 3.osoba)

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 7. ročníku

počet: 4

zameranie: pomnožné podstatné mená, násobné číslovky, interpunkcia, opakovanie učiva zo 7.ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 7. ročníku

počet: 2

zameranie: dynamický opis – opis pracovného postupu, charakteristika osoby

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 8. ročníku**počet: 4****zameranie:** opakovanie učiva zo 7. ročníka, podstatné mená mužského rodu zvieracie, podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l, cudzie nesklonné podstatné mená, skloňovanie zámen**Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 8. ročníku****počet: 2****zameranie:** slávnostný prejav, úvaha**Počet a zameranie kontrolných diktátov v 9. ročníku****počet: 4****zameranie:** učivo z 8. ročníka, interpunkcia, jednoduché súvetie, zhrnutie učiva 9. ročníka**Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 9. ročníku****počet: 2****zameranie:** umelecký opis, úradný životopis

Počet a zameranie kontrolných diktátov a kontrolných slohových prác v 5. – 9. ročníku vychádza z dokumentu ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA (Vzdelávacia oblasť príloha ISCED 2), ktorý posúdila a schválila ÚPK pre slovenský jazyk a literatúru Bratislava 2009.

Kritéria klasifikácie diktátov podľa stupnice:

0 - 1 chyba	1
2 - 3 chyby	2
4 - 7 chýb	3
8 - 10 chýb	4
11 – viac	5

Klasifikácia tematických previerok:

100 – 90%	1
89 – 80%	2
79 – 55%	3
54 – 35%	4
34 – 0%	5

Požadovaný rozsah kontrolnej slohovej práce v jednotlivých ročníkoch vo formáte A4

5. ročník	12 riadkov	60 viacslabičných slov
6. ročník	16 riadkov	80 viacslabičných slov
7. ročník	19 riadkov	95 viacslabičných slov
8. ročník	26 riadkov	130 viacslabičných slov
9. ročník	33 riadkov	165 viacslabičných slov

*Kritéria klasifikácie slohových prác***Pravopis**

Počet chýb	Body
0-1-2	4
3-6	3
7-10	2
11-14	1
15 a viac	0

Tabuľka bodového hodnotenia

Vnútrotná forma	Body			Body
Obsah	max. 4		Vonkajšia forma	max. 4
Kompozícia	max. 4		Vnútrotná forma	max. 20
Jazyk	max. 4		Celkový dojem	max. 4
Pravopis	max. 4		Spolu:	28
Štýl	max. 4		Známka:	
Spolu:	20			

Počet bodov	percentá	známka	Počet bodov	percentá	známka
28	100	1	14	50,0	3
27	96,4	1	13	46,4	4
26	92,9	1	12	42,9	4
25	89,3	2	11	39,3	4
24	85,7	2	10	35,7	4
23	82,1	2	9	32,1	4
22	78,6	2	8	28,6	5
21	75,0	2	7	25,0	5
20	71,4	3	6	21,4	5
19	67,9	3	5	17,9	5
18	64,3	3	4	14,3	5
17	60,7	3	3	10,7	5
16	57,1	3	2	7,1	5
15	53,6	3	1	3,6	5

Klasifikácia školských slohových písomných prác: známka je vyjadrená slovne –výborný..., známka vyjadruje hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

Klasifikácia rešpektuje žiakove vedomosti a schopnosti, kreativitu, prácu s informáciami, samostatnosť, úspešnosť, spoluprácu.

Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotí sa schopnosť používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách.

Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra je obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom (ústnom) prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

Pri kontrole a klasifikácii žiakov využívame formy:

- **verbálna forma** – prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo konkrétneho žiaka učiteľom,
- **písomná forma** – osvojenie poznatkov kontrolovať pravidelnými pravopisnými rozzevkami, bleskovkami, testami na konci jednotlivých tematických celkov
- **praktické aktivity** – tvorba samostatných textov, projektov a ich prezentácia v rámci štylistiky a literatúry podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov a žiakov,
- **práca s textom** – vyhľadávanie jazykových umeleckých prostriedkov v umeleckom texte, sformulovanie hlavnej myšlienky, určovanie hlavných a vedľajších postáv atď. v rámci literatúry určených podľa pravidiel učiteľom.

Učebné zdroje

Na hodinách využívame základné učebnice Slovenský jazyk pre 5.-9 ročník od autorov J. Krajčovičovej, J. Kesselovej a kol., Literatúru pre 5.-9. ročník od autorov D. Petrikovej a kol., všetky dostupné slovníky slovenského jazyka a jazykové príručky aj v elektronickej forme, mimočítankovú literatúru zo žiackej knižnice, dostupné informácie z internetu.

Prierezové témy v predmete slovenský jazyk a literatúra

Multikultúrna výchova (MuV) - zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo sa žiaci v škole stretávajú v súvislosti s globalizáciou sveta, so žiakmi rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na rozvoj chápania, akceptácie, medzilidskej tolerancie a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať.

Mediálna výchova (MeV) - umožní žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať média a ich produkty. Deti získavajú schopnosť posudzovať mediálne šírené posolstvá, aby objavovali v nich to hodnotné a pozitívne, ale tiež si uvedomovali negatívne mediálne vplyvy na ich osobnosť.

Osobnostný a sociálny rozvoj (OaSR) - rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.

Environmentálna výchova (EvV) - cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra - cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, poznať prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu, osobitne poznať regionálnu históriu.

Dopravná výchova (DV)

Ochrana života a zdravia (OŽaZ) - cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPaPZ) - spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov, ako je komunikovanie, argumentovanie, používanie informácií a práca s nimi, riešenie problémov, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupráca v skupine, prezentácia samého seba.

Finančná gramotnosť (FIG)

Globálne vzdelávanie (GV)

Prierezové témy sú zapracované do tematických výchovno – vzdelávacích plánov v jednotlivých ročníkoch.

Ročník: 5.

Časový rozsah výučby: 5+0 hodina týždenne; 165 + 0 / 165hodín ročne

Tematický celok	Priert.	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Zvuková stránka jazyka a pravopis		hlásky, abeceda, samohlásky, dvojhásky spoluhlásky obojaké spoluhlásky vlastné mená tvaroslovie spodobovanie, spoluhlásky podľa znelosti výslovnosť, splyvavá výslovnosť, výslovnosť ä rozdeľovanie slov, rozdeľovanie predponových slov, slabikotvorné -r, -f, -l, -l, spojovník, pomlčka Prozodické vlastnosti reči	Ovládať delenie hlások. Ovládať písanie ypsilonu v koreni slova vo vybraných slovách. Ovládať písanie vlastných mien. Vedieť správne písať vybrané slová. Správne vyslovovať a písať slová, v ktorých dochádza k spodobovaniu na začiatku, vnútri, na konci slova pri splyvanej výslovnosti a pred pauzou. Vedieť rozdeľovať viacslabičné slová na konci riadka. Ovládať písanie interpunkčných znamienok: úvodzovky v priamej reči pri uvádzaní citátov. Poznať pojmy spojovník, pomlčka – namiesto pomocného slovesa byť.	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet
Lexikológia	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	slovná zásoba jednovýznamové slová viacvýznamové slová synonymá antonymá tvorenie slov, odvodené slová, predpony práca so slovníkmi opakovanie	Ovládať delenie slov podľa významu na jedno a viacvýznamové. Charakterizovať ich. Charakterizovať synonymá a antonymá, uviesť príklady. Vytvárať synonymické dvojice a rady. Ovládať tvorenie slov s opačným významom, predponami ne-, bez-, uviesť príklady. Poznať pravopisný, výslovnostný, synonymický slovník, Vedieť s ním pracovať: vyhľadať heslo, interpretovať ho. Uviesť príklad.	samostatná, individuálna práca, skupinová práca, práca so slovníkmi a príručkami
Morfológia	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	podstatné mená, gramatické kategórie podstatné mená mužského rodu podstatné mená ženského rodu podstatné mená stredného rodu prídavné mená akostné prídavné mená, stupňovanie, skloňovanie prídavných mien, vzor pekný, skloňovanie prídavných mien, vzor cudzí zámená, osobné slovesá, časovanie, gramatické kategórie (osoba, číslo, čas) slovesá, základný slovesný tvar – neurčitok slovesá, jednoduchý a zložený slovesný tvar slovesá, sloveso byť, jeho funkcie pri tvorbe minulého a budúceho času slovesá, tykanie, vykanie číslovky príslovky	Vedieť vysvetliť ohybnosť podstatných mien. Vedieť skloňovať konkrétne podstatné mená mužského, ženského rodu, poznať výnimky z rytmického krátenia pri skloňovaní podstatných mien – vzor dlaň, vysvedčenie. Poznať a vedieť riešiť úlohy zamerané na podstatné mená. Vedieť použiť získané teoretické vedomosti pri písaní konkrétnych podstatných mien. Vedieť vysvetliť ohybnosť prídavných mien. Ovládať akostné prídavné mená. Uviesť príklady. Rozlišovať tvrdo a mätko zakončené prídavné mená. Poznať sústavu skloňovania prídavných mien podľa vzoru pekný a cudzí. Vedieť pravopisne správne písať akostné prídavné mená. Ovládať výslovnosť a pravopis zámen oni/ony, mojím/mojim. Ovládať len osobné zámená. Vedieť vysvetliť ohybnosť sloviess. Ovládať gramatické kategórie sloviess (osoba, číslo, čas). Vedieť vysvetliť základný slovesný tvar neurčitok, uviesť príklady. Vedieť tvoriť jednoduchý a zložený slovesný tvar. Poznať podstatu slovesa byť ako spojovníka pri tvorbe minulého času sloviess. Ovládať pravopis sloviess. Poznať podstatu slovného druhu,	riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky hromadné opakovanie, skupinové opakovanie, individuálna práca

		predložky	<p>uviesť príklad.</p> <p>Formálne v texte rozoznať príslovky, uviesť príklady.</p> <p>Vedieť určiť väzbu predložky s daným pádom na konkrétnych príkladoch, používať väzbu s pádom pri bežne používaných predložkových spojeniach.</p> <p>Poznať a vedieť riešiť úlohy zamerané na základné informácie o číslovkách, príslovkách a predložkách</p>	
Syntax	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	jednoduchá veta slovosled	<p>Charakterizovať vetu, jednoduchú vetu.</p> <p>Vedieť upraviť poradie slov vo vete.</p>	riadený rozhovor, modelové situácie, rolové čítanie, simulácie
Jazykoveda	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	spisovný jazyk nárečia	Poznať spisovnú a nespisovnú podobu národného jazyka. Uviesť príklady na nárečové slová.	DVD, práca s Pravidlami slovenského pravopisu.
Sloh	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	ROZPRÁVANIE rozhovor, pozdrav, oslovenie, predstavenie, privítanie, rozlúčenie, prosba, želanie, poďakovanie, ospravedlnenie (ústne, s vysvetlením), vyjadrenie súhlasu/nesúhlasu, názor, diskusia, argument Rozhovor, telefonický rozhovor, tvorba otázok, krátke správy, SMS, e-mail, interview Rozprávanie (ústne, písomné), úvod, jadro, záver, časová postupnosť, reprodukcia (ústna), osnova, nápis, nadpis, odsek, koncept súkromný list (ústne, písomne), adresa, pohľadnica, blahoželenie (ústne, písomne) oznam, správa, pozvánka, plagát, vizitka, reklama, inzerát kľúčové slová, poznámky, konspekt, umelecký, vecný text	<p>Ovládať pravidlá rozhovoru, poznať činitele pre bariérový a bezbariérový rozhovor.</p> <p>Vedieť zostaviť osnovu a rozprávanie podľa nej, vedieť napísať koncept, Zostaviť reprodukciu, rozdeliť text na úvod, jadro, záver, odseky na základe predstavivosti a fantázie vedieť zoštylizovať vymyslený príbeh</p> <p>Vedieť napísať súkromný list, písomný pozdrav, pohľadnicu, blahoželenie</p> <p>Vedieť rozoznať správu a oznam, zhotoviť jednoduchú pozvánku, plagát, vizitku, inzerát, vedieť rozlišovať kvalitnú a nekvalitnú reklamu, vedieť oznamovať, hodnotiť a zaznamenávať</p> <p>Vedieť podľa špecifických znakov rozlíšiť umelecký a vecný text</p>	<p>dialóg, práca vo dvojiciach</p> <p>rolové čítanie, dialogizácia, reprodukcia</p> <p>písanie listu, štrukturované hry, modelové situácie</p>
		OPIS rozprávanie s prvkami opisu, opis obrazu, ilustrácie, obrázku, osoby, opis pracovného postupu	<p>Poznať hlavné znaky opisného slohového postupu, vedieť odlíšiť statický opis a rozprávanie, vedieť vytvoriť opis osoby</p>	výklad

Tematický celok		Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Všeobecné pojmy		<p>autor/spisovateľ čitateľ/divák kniha, knižnica, časopis, noviny rozhlas, televízia, film text, ilustrácia poézia, próza, divadelná hra bábkové divadlo literatúra pre deti odborná(náučná) literatúra hlavná myšlienka</p>	<p>Žiak správne charakterizuje na neznámom texte rozdiel medzi autorom (článku v novinách, v časopise a spisovateľom (umeleckej literatúry), vie ho jednoducho a správne vysvetliť, pozná rozdiel medzi umeleckým textom (v beletrii) a textom v dennej tlači. Vie čítať ilustráciu. Pozná rôzne knihy, odlišuje beletriu od školských učebníc, buduje si vlastnú knižnicu, navštevuje žiacku, miestnu (mestskú) knižnicu. Noviny pozná ako denník, časopis ako periodikum, vie vysvetliť rozdiely, používa časopis na vlastnú prácu a prehlbovanie vedomostí, pozná detské časopisy, názvy niektorých denníkov. Divadelnú hru charakterizuje ako prozaické dielo- literárny text určený na realizáciu na divadelnej scéne . Číta texty jednotlivých postáv s porozumením, správne moduluje hlas. Vie vysvetliť pojmy viažuce sa k bábkovej hre. Pozná úlohu bábkoherca, vie vysvetliť pojem animácia, vie charakterizovať rozdiely vo vedení bábič pri maňuškovom, javiskovom, marionetovom bábkovom divadle. Žiak vie vysvetliť význam informácií získaných z encyklopédie, vie vyčleniť hlavné informácie v texte, vie že ide o náučný text, ktorý využíva odbornú terminológiu. Vie vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii. Vyhľadáva informácie podľa hesiel. Pozná niektoré encyklopédie. Vie pracovať s najväčšou encyklopédiou na svete – na internete Wikipedia. Literatúru pre deti charakterizuje ako literatúru písanú pre deti, s detskými hrdinami, dejom a prostredím blízky deťom. Pozná niekoľkých autorov a diela literatúry pre deti. Žiak dokáže s pomocou a postupným návodom vyučujúceho sformulovať hlavnú myšlienku.</p>	<p>motivačné rozprávanie motivačný rozhovor motivačná demonštrácia vysvetľovanie beseda projektová metóda situačná metóda inscenačná metóda didaktické hry kooperatívne vyučovanie metóda opakovania a precvičovania, netradičná hodina IKT</p>
Literárne žánre	<p>MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>komiks ľudová pieseň hádanka vyčítanka rozprávka (ľudová , autorská) televízna rozprávka filmová rozprávka legenda povešť- ľudová a autorská</p>	<p>Žiak pozná pôvod komiksu, vie, že ide o epický dej (prózu) sprostredkovanú bez rozprávača cez priamu reč. Vie, že epickú funkciu splňajú obrázky. Vie vytvoriť komiks, príbeh previesť do priamej reči v bublinách. Pozná známych domácich aj svetových autorov komiksu. Ľudovú pieseň vie definovať ako žáner patriaci k poézii, pozná ich podstatu, vedomosti vie aplikovať v literárnej komunikácii, pozná druhy ľudových piesní na základe ich obsahu. Hádanku, príslovie, porekadlo, pranostiku, vyčítanku pozná ako žánre ľudovej slovesnosti, vie vysvetliť rozdiely medzi jednotlivými žánrami, vie vysvetliť obrazné pomenovania v uvedených žánroch. Pozná pôvod rozprávky, vie</p>	<p>čítanie s porozumením, brainstorming, skupinová práca, zhudobňovanie, cinquain, F-U-R, ilustrácia k rozprávke, riadené čítanie, tabuľka predpovedí, zhlukovanie, dramatizácia, tiché čítanie, ilustrácia k príbehu, tvorba iného záveru, pantomíma, tvorba vlastných nadpisov IKT</p>

			<p>charakterizovať ľudovú rozprávku ako súčasť ľudovej slovesnosti.</p> <p>Pozná zberateľov a autorov rozprávok.</p> <p>Vie vyhľadať v texte hlavné znaky rozprávky, chápe ich úlohu vo fantastickej rozprávke, vie zdôvodniť úlohu fantázie a fantastických javov, magických čísel a predmetov.</p> <p>Rozlišuje fantastické a realistické rozprávky.</p> <p>Žiak vie porovnať divadelnú hru (bábkové divadlo) s filmovou (televíznou) rozprávkou. Pozná ich spoločné znaky, hlavné rozdiely.</p> <p>Žiak vie, že hlavnou postavou v legende je postava, vyhlásená za svätú.</p> <p>Číta literárny text s porozumením, pozná rozdiely medzi povest'ou, rozprávkou, legendou. Vie priradiť povesti k jednotlivým druhom.</p> <p>Rozlišuje ľudové a autorské povesti, vie povedať, čo je v povesti fantastické a čo realistické. Pozná regionálne povesti, vie ich primerane prerozprávať, pozná niektorých autorov povestí.</p>	
Štruktúra diela	<p>MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>dej</p> <p>literárna postava – hlavná, vedľajšia</p> <p>kompozícia literárneho diela – nadpis, odsek, kapitola, verš, strofa</p>	<p>Žiak vie, že dej je charakteristický znak epického diela, umeleckej reči neviazanej.</p> <p>Literárnu postavu chápe ako fikciu autora, nositeľa deja, vie určiť hlavné a vedľajšie postavy, vie jednoducho charakterizovať postavy.</p> <p>Žiak vie vysvetliť, ako vznikol verš, strofa, rým, rytmus v súvislosti s umeleckou rečou viazanou. Vie vyhľadať a prečítať jednotlivé verše, vytlieskať rytmus, prečítať slová, ktoré sa rýmujú. Vie recitovať báseň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu.</p> <p>Chápe funkciu nadpisu, vie vyhľadať a posúdiť súvislosti textu s nadpisom, vie vysvetliť členenie textu na odseky, vie vyhľadať kľúčové slová v odseku, vie zdôvodniť, prečo sa literárne dielo člení na kapitoly.</p>	<p>motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhlukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca</p>
Štylizácia textu	<p>MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>dialóg</p> <p>prirovnanie</p> <p>zdrobnenina</p> <p>personifikácia/ zosobnenie</p> <p>nonsens</p>	<p>Žiak vie vyhľadať v texte dialóg, ktorý pozná ako rozhovor dvoch alebo viacerých osôb.</p> <p>Prirovnanie vie vysvetliť ako stylistický prostriedok, ktorý využíva na porovnanie spoločné znaky vecí, javov, pozná spojky, vie vytvoriť vlastné prirovnanie.</p> <p>Žiak pozná zdrobneninu ako stylistický prostriedok, zjemňujúci význam, ktorým sa vyjadruje kladný vzťah k niekomu, niečomu.</p> <p>Pozná nonsens ako nezmysel v poézii aj próze, chápe ho ako spôsob štylizácie textu.</p>	<p>motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhlukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca IKT</p>
Metrika		<p>rým</p> <p>rytmus, prízvučná a neprízvučná slabika</p> <p>refrén</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, ako vznikol verš, strofa, rým, rytmus, refrén v súvislosti s viazanou umeleckou rečou. Vie vyhľadať a prečítať jednotlivé verše, vytlieskať rytmus, prečítať slová, ktoré sa rýmujú. Vie recitovať báseň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu.</p>	<p>motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhlukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba vlastného záveru, skupinová práca, -metóda DITOR</p>

Ročník: 6.

Časový rozsah výučby: 4+1 hodina týždenne; 132 + 33 / 132/165 hodín ročne

Tematický celok	Prier.t.	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Zvuková rovina jazyka a pravopis	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	Spoluhlásky. Vlastné mená. Melódia. Dôraz. Prízvuk. Rytmus. Sila hlasu. Prestávka. Interpunkčné znamienka (pomlčka).	Upevniť a poznať rozdelenie spoluhlások podľa znelosti v návaznosti na zákon o znelostnej asimilácii. Vedieť správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk. Pri čítaní uplatňovať primeranú silu hlasu a dodržiavať správnu melódiu. Vedieť správne artikulovať. Pri tvorbe viet správne využívať interpunkciu.	Rozhovor, demonštrácia, dialóg, monológ, beseda, skupinové, individuálne, brainstorming.
Lexikálna rovina jazyka	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	Slovná zásoba. Spisovné a nespisovné slová. Slangové slová. Tvorenie slov odvodzovaním – prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo. Tvorenie slov skladaním.	Vedieť vyhľadať a rozlíšiť spisovné a nespisovné slová, určiť slangové slová v texte. Vedieť vysvetliť význam týchto slov, správne vybrať jazykovednú príručku na overenie významu slov. Vedieť identifikovať slovotvorný základ, predponu a príponu a určiť ich funkciu pri zmene lexikálneho významu. Vedieť priradiť základové slovo k odvodenému a naopak, identifikovať slová, ktoré vznikli skladaním a určiť slová, z ktorých vznikli. Vedieť vysvetliť pojmy: slovná zásoba, spisovné – nespisovné slová, slangové slová, tvorenie slov odvodzovaním, prípona, slovotvorný základ, základové slovo, tvorenie slov skladaním a uviesť príklady.	Monológ, dialóg, heuristická, didaktické hry, skupinová, individuálna.
Morfológia	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	Podstatné mená – konkrétne, abstraktné. Gramatické kategórie podstatných mien a ich vzory. Piaty pád – zastarané oslovenie. Prídavné mená – vzťahové, zvieracie, prívlastňovacie. Vzory prídavných mien – pávi, otcov, matkin. Zámená – osobné základné a prívlastňovacie. Základné a radové číslovky. Slovesá - zvrtné a nezvrtné, plnovýznamové a neplnovýznamové. Jednoduchý a zložený slovesný tvar. Slovesný spôsob (oznamovací, rozkazovací, podmieňovací). Slovesný vid. Príslovky – druhy prísloviek (miesta, času, spôsobu, príčiny). Stupňovanie prísloviek. Vokalizácia predložiek.	Vedieť identifikovať a vysvetliť význam konkrétnych a abstraktných podstatných mien v texte. Identifikovať význam tvaru slova v piatom páde ako oslovenia. Vedieť vysvetliť a identifikovať zvieracie a prívlastňovacie prídavné mená, určiť vzory pávi, otcov, matkin a vedieť vysvetliť ich funkciu v texte. Rozlišovať základné a radové číslovky. Vedieť vysvetliť jednoduchý a zložený tvar sloviess v texte. Rozlišovať zvrtné a nezvrtné tvary sloviess, tvoriť rozkazovací a podmieňovací spôsob. Ovládať rozdelenie prísloviek, vedieť vysvetliť funkciu stupňovania prísloviek v texte. Vysvetliť pojem vokalizácia predložiek a určiť ju v texte. Vedieť používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii.	riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky hromadné opakovanie, skupinové opakovanie, individuálna práca
Syntax	MuV MeV	Základné vetné členy. Podmet – vyjadrený a	Vedieť určiť prísudzovací sklad. Poznať vetné členy, ktoré ho tvoria.	riadený rozhovor, modelové situácie,

	OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	nevyjadrený. Prísudok - slovesný a neslovesný. Zhoda. Vetné sklady – prisudzovací. Holá veta.	Identifikovať holú vetu a vedieť ju definovať. Vedieť samostatne tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou, dodržiavať pritom správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka.	rolové čítanie, simulácie
Štylistika	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	Statický opis. Dialóg. Artikulácia. Sila hlasu. Gestikulácia. Mimika a postoj. Cielený rozhovor (interview). Odosielať. Prijímateľ. Komunikačná situácia. Efektívna a asertívna komunikácia. Pointa. Úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Rozprávanie s využitím priamej reči (1.osoba, 3.osoba). Členenie textu. Umelecký a vecný text. Krátke útvary informačného slohového postupu.	Vedieť vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu. Usporiadať informácie podľa ich dôležitosti (vo vecnom texte) alebo časovej postupnosti (v umeleckom texte). Vedieť prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti s príp. individuálnymi obmenami. Vedieť navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania a stanoviť cieľ komunikácie v súlade s jej témou. Vytvoríť slohový útvár a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť. Vedieť vysvetliť pojmy uvedené v obsahovom štandarde. Vedieť vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text. Vedieť vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému statický opis, rozprávanie s využitím priamej reči, interview. V komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu. Charakterizovať znaky rozprávania. Vedieť vytvoriť krátke útvary informačného slohového postupu (správa, pozvánka, plagát...)	riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky hromadné opakovanie, skupinové opakovanie, individuálna práca

Tematický celok		Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Všeobecné pojmy	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	Čitateľ, divák, text, poézia, próza, divadelná hra, umelecká literatúra.	Divadelnú hru charakterizuje ako prozaické dielo- literárny text určený na realizáciu na divadelnej scéne . Číta texty jednotlivých postáv s porozumením, správne moduluje hlas.	Rozhovor, rozprávanie, heuristické hry, didaktické hry, individuálne, hromadné.
Literárne žánre		Bájka, báseň, populárna pieseň, príslovie, porekadlo, pranostika, rozhlasová rozprávka, báj, poviedka, balada, anekdota.	Žiak rozoznáva jednotlivé žánre, dokáže podľa nich vytvoriť nové texty, v nich vie vyhľadať básnické prostriedky, príp. ich vie vymyslieť, vie určiť hlavnú myšlienku a tému textov aj lyrického. Rozoznáva jednotlivé žánre, vie reprodukovať text, vytvoriť podľa neho osnovu, logicky členiť text, analogicky vytvoriť ďalší podobný alebo zmeniť pôvodný.	motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhľukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca
Štruktúra diela	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ	Hlavná a vedľajšia literárna postava, diel, úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie.	Literárnu postavu chápe ako fikciu autora, nositeľa deja, vie určiť hlavné a vedľajšie postavy, vie jednoducho charakterizovať postavy. Žiak vie identifikovať lit. druh a porovnať ho s ostatnými, vie pomenovať ľudí, ktorí sa zúčastňujú na	Rozhovor, rozprávanie, brainstorming, akrostich, didaktické hry, individuálne, hromadné

	TPaPZ FIG GV		tvorbe dramatickej hry , dokáže text zdramatizovať, meniť moduláciu hlasu podľa postáv.	
Štylizácia textu		Dialóg, monológ, prirovnanie, zdobnenina, metafora, epiteton.	Žiak vie vyhľadať v texte dialóg, ktorý pozná ako rozhovor dvoch alebo viacerých osôb. Prirovnanie vie vysvetliť ako štylistický prostriedok, ktorý využíva na porovnávanie spoločné znaky vecí, javov, pozná spojky, vie vytvoriť vlastné prirovnanie. Žiak pozná zdobneninu ako štylistický prostriedok, zjemňujúci význam, ktorým sa vyjadruje kladný vzťah k niekomu, niečomu. Vedieť sformulovať vlastný názor na umelecké dielo a obhájiť ho – tvorivé zručnosti. Schopnosť vyhľadávať básnické umelecké prostriedky.	Rozprávanie, rozhovor, dramatizácia, didaktické hry, individuálne, skupinové
Metrika		Rým (združený, obkročný, striedavý), verš.	Vie vyhľadať a prečítať jednotlivé verše.	didaktické hry, individuálne, hromadné

Ročník: 7. Časový rozsah výučby: 4+1 hodina týždenne; 132 + 33 / 165hodín ročne				
Tematický celok	Prier. t.	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Zvuková rovina jazyka a pravopis		Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov. Výslovnosť cudzích slov - výslovnosť slabík de, te, ne, le, di, ti, ni, li v cudzích slovách.	Žiak vie aktívne využívať doterajšie poznatky z nižších ročníkov (výslovnosť, suprasegmentálne javy, interpunkcia...), Žiak vie správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; Vie dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania,	
Lexikálna rovina jazyka	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov Systém slovnej zásoby : členenie slovnej zásoby podľa častosti používania, významu, spisovnosti, podľa používania v istých jazykových štýloch – fixácia poznatkov. Členenie slovnej zásoby podľa časového hľadiska: dynamika slovnej zásoby. Problémy individuálnej slovnej zásoby. Rozlíšenie historizmov, archaizmov a zastarávajúcich slov. Nové slová v lexike – kritériá, vedné odvetvia s neologizmami. Projekt zameraný na výskum lexiky. Frekventované cudzie slová, cudzie slová z AJ. Prevzaté – zdomácnené slová z LJ, NJ, RJ, MJ. Individuálna aktívna a pasívna slovná zásoba. Sémantické minimum	Vie vybrať správnu jazykovú príručku na identifikáciu a overenie významu slov, Vie v texte rozlíšiť význam jednotlivých slov: slová spisovné, nespisovné, slangové, dialekt, hovorové, knižné, odborné..., Pozná rozdiel medzi archaizmom, historizmom a zastaraným slovom, Osvojí si termín neologizmus a chápe dynamiku lexiky v súvislosti s rozvojom spoločnosti, ovládať termíny, ktoré súvisia s IKT, sociológiou, vyučovacím procesom neologizmy správne vyslovuje, pozná ich výslovnosť, význam a pravopis, Vie spracovať projekt ako výstup pomocou IKT Vie rozlíšiť cudzie slová, slovenské	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet

		<p>cudzích slov. Slová s citovým a bez citového zafarbenia : zdobneniny, hanlivé slová. Dynamika slovnej zásoby, štruktúra odvodeného slova, obmena významu slova, tvorenie podstatných mien, slovies, frekventované predpony i prípony. Frekventované prípony pri názvoch osôb, vecí, vlastností, miest, dejov. Skracovanie slov, skratky v texte, pravopis skratiek.</p>	<p>slová a zdomácnené slová, Rozumie významu frekventovaných cudzích slov – práca s výkladovým slovníkom, slovníkom cudzích slov, vie vyhľadať citovo zafarbené slová v texte, Vie vysvetliť štylistickú funkciu citovo zafarbených slov v texte, Vie identifikovať slovotvorný základ, predponu a príponu a určiť ich funkciu pri zmene lexikálneho významu v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak, Vie identifikovať skratky a vysvetliť ich funkciu v texte</p>	
Morfológia	<p>MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>Aktivizácia vedomostí z tvaroslovia Podstatné mená: definícia – určenie pomnožného pod. mena, rod a vzor, spisovné skloňovanie, názvy obcí regiónu – pomnožné pod. mená. Prídavné mená: rozdelenie prídavných mien, vzory, stupňovanie, pravopis. Zámená: definícia zámen a ich charakteristika, osobné základné a privlastňovacie, zvrtné základné a privlastňovacie zámená, informatívne iné druhy zámen : opytovacie, ukazovacie, neurčité. Číslovky: definícia, základné a radové číslovky, ich pravopis, rozlíšenie, skloňovanie, určité – neurčité číslovky, vymedzenie termínu násobné číslovky, násobné číslovky so zložkou -raz,-krát, násobný, s príponou itý, pravopis a skloňovanie. Slovesá: GK, slovesný spôsob, časovanie slovies, pomocné slovesá, časovanie slovesa byť, zvrtné slovesá, jednoduchý a zložený slovesný tvar, dokonavý a nedokonavý vid. Príslovky: miesta, času, spôsobu, príčiny, tvorenie a stupňovanie prísloviek, pravopis prísloviek, stupňovanie prísloviek, ktoré vznikli z akostných prídavných mien. Predložky: väzba predložiek s pádmí, spisovná pádová väzba. Spojky: definícia, frekventované spojky, pravopis čiarky.</p>	<p>Žiak vie vysvetliť a identifikovať pomnožné podstatné mená, určiť ich rod a vysvetliť ich funkciu v texte, Vie vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená a vysvetliť ich funkciu v texte, Vie vysvetliť a identifikovať zvieracie a privlastňovacie prídavné mená, určiť vzory páví, matkin, otcov a vysvetliť ich funkciu v texte, Vie identifikovať zámená v texte, dokáže rozlíšiť druh zámena, ovládať skloňovanie, Vie rozlíšiť základné a radové číslovky, ovládať základné pravopisné odlišnosti oboch skupín, Ovláda skloňovanie, vie o neohybnosti čísloviek, rozlišovať a poznať rozdiel medzi určitými a neurčitými číslovkami, Vie vysvetliť a identifikovať násobné číslovky, vysvetliť ich funkciu v texte, Vie rozlíšiť pomocné slovesá, ovláda a vie určiť GK slovies, Vie odlíšiť jednoduchý a zložený slovesný tvar, rozlíšiť dokonavé a nedokonavé slovesá, zmeniť vidovú formu slovesa, Vie identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu a funkciu stupňovania v texte, Vie určiť pád a poznať správne spisovné pádové väzby, Ovláda pravopis čiarky pred spojkami, Vie definovať predložky a vyhľadať ich v texte,</p>	<p>riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet</p>
Syntax	<p>MuV MeV OaSR MvV</p>	<p>Vety: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a želacie vety, interpunkcia a melódia viet, forma</p>		<p>riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou,</p>

	<p>RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>zvolania. Hlavné vetné členy Podmet: -nevyjadrený podmet, -podmet vyjadrený najmä pod. menom, príd. menom, zámenom a číslovkou, -zhoda podmetu a prísudku. Prísudzovací sklad Prísudok: - slovesný a slovesno-menný. Dvojčlenná veta: - úplná a neúplná. Vetný základ (ako hlavný vetný člen): - vyjadrenie vetného základu, - pomenovanie prírodných javov a úkazov, fyzických a duševných stavov jednočlennou vetou slovesnou, - jednočlenná veta neslovesná - vetný základ vyjadrený podstatným menom a citoslovcom, - názvy kníh, ľudských výtvorov, pozdravy, prejavy citov.</p>	<p>Vie rozlišovať jednotlivé typy viet, určiť ich melódiu, vytvoriť a aplikovať rôzne typy viet. Vie určiť podmet a prísudok v jednoduchej vete, určiť nevyjadrený podmet a slovesno-menný prísudok, Vie vymedziť prísudzovací sklad, na základe identifikácie podmetu a prísudku určiť dvojčlennú vetu, vytvoriť obidva typy dvojčlennej vety, Vie určiť prísudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria, respektíve v jednočlennej vete určiť vetný základ a chápať využitie jednočlennej a dvojčlennej vety, Vie rozlíšiť jednočlennú vetu slovesnú a neslovesnú a určiť slovný druh, ktorým je vyjadrený vetný základ,</p>	<p>cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet</p>
<p>Sloh</p>	<p>MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov</p> <p>Pravidlá komunikácie. Verbálne a neverbálne vyjadrenie vôle a citov. Formulovanie názoru, argumenty a protiargumenty. Efektívna komunikácia. Nácvik modelových situácií. Asertívna komunikácia.</p> <p>Rétorika - správna výslovnosť problémových hlások : ä, ĺ, r, ř, í, de, te, ne, le, di, ti, ni, li, výslovnosť spoluhláskových skupín. Artikulácia, sila hlasu, gestá, mimika. Príhovor - téma, cieľ, adresát, odosielateľ, prostriedky.</p> <p>Charakteristika opisného slohového postupu, prostriedky. Porovnanie statického a dynamického opisu. Opis osoby – vonkajší vzhľad.</p> <p>Vonkajšia a vnútorná charakteristika osoby, priama a nepriama charakteristika osoby.</p> <p>Charakteristika umeleckého opisu,</p>	<p>Vie samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému, samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou, Pozná termín asertivita a asertívne správanie, vie komunikovať a vystupovať asertívne pod vedením vyučujúceho, Vie správne vyslovovať, uplatňovať primeranú silu hlasu a aplikovať poznatky o prozodických javoch vo svojom prejave, dokáže posúdiť a opraviť chyby v artikulácii iných osôb, Pozná a dokáže pri komunikácii, ústnom prejave použiť mimiku a gestikuláciu, Vie vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov, Vie vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.), Vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť príhovor, Vie porovnať a odlíšiť statický opis, dynamický opis, jednoduchý opis, rozlíšiť opisný a rozprávací slohový postup, sformulovať text – stručný opis vzhľadu osoby, Vie po krátkej príprave vytvoriť charakteristiku osoby a prezentovať ju, pri nepriamej charakteristike opísať vlastnosti človeka a jeho charakter prostredníctvom jeho konania a správania- pod vedením a usmernením vyučujúceho, Vie po krátkej príprave vytvoriť umelecký opis a prezentovať ho,</p>	<p>riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet</p>

		výrazové prostriedky a štylistika.	aplikovať vedomosti z literatúry o jazykových výstavbových prostriedkoch,	
--	--	------------------------------------	---	--

Tematický celok	Priert.	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Opakovanie učiva 6. ročníka		Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov – všeobecné literárne pojmy, odborné literárne termíny, známe literárne útvary a žánre	Žiak ovláda príslovie, porekadlo, pranostika, báseň, balada, báj, bájka, populárna pieseň, poviedka, personifikácia, epiteton, alegória, irónia, satira, rým, vnútorná kompozícia diela, termín dobrodružná literatúra...,	
Anekdoty		Anekdota, anekdoty o známych osobnostiach	Žiak vie vysvetliť termín anekdota, ovládať definíciu, rozlíšiť anekdotu, ovládať termín pointa,	
Poézia		Štýl tvorby slovenských spisovateľov. Analýza a interpretácia básní, poézia, striedavý rým. Vonkajšia kompozícia básne, metrika, štylistika básne, obkročný rým, sonet, básnická otázka. Dielo a rukopis významných slovenských básnikov. Populárna pieseň, autori.	Žiak vie odlíšiť poéziu a prózu, poznať termíny verš, rým, strofa, refrén, zdobenina, idea, epiteton, personifikácia, prirovnanie, Vie rozlíšiť striedavý a združený a obkročný rým, Vie vysvetliť slovnú hru v básni, ideu básne, Vie určiť sonet, Chápe princíp básnickej otázky, Ovláda tvorbu slovenských básnikov, ich literárny rukopis, Vie definovať metaforu, Pozná základné fakty o úsilí a výsledkoch hnutia štyrovcov, Pozná motív hrdinu a Jánošíka v štyrovsom programe, poznať princíp epickéj básne, Podrobne ovláda spôsob literárneho vyjadrenia Hviezdoslava, pozná jeho tvorbu, Vie určiť žánre populárna pieseň, poznať predstaviteľov, témy a odlišnosti spôsobu vyjadrenia,	motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhlukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca
Próza	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	Novela Dobrodružná literatúra Western Robinsonáda Detektívna literatúra, detektív Dievčenský román, autorky, hlavná postava, témy, situačná komika, humor Biografický román Príbehy zo života detí Kompozícia, rozprávač, analýza a interpretácia	Žiak ovláda charakteristiku žánru novela, s pomocou učiteľa vie rozlíšiť poviedku a novelu, Ovláda vnútornú kompozíciu novely, Vie rozlíšiť v texte pod vedením učiteľa dobrodružné a historické motívy, pod vedením učiteľa vie analyzovať text, pozná jeho kompozíciu, Vie vysvetliť termín western, charakterizovať hrdinov, Vie vysvetliť princípy žánru robinsonáda, vie reprodukovať text, Dokáže zvoliť text, vyjadriť svoje pocity z prečítaného textu, text vie reprodukovať, vie pomenovať tému, pomenovať časti textu a kompozíciu, Pozná princíp výstavby textu detektívky, vie charakterizovať hrdinov, Ovláda termín dievčenský román, pozná jeho témy, vie vymenovať autorky, podľa kľúčového úryvku vie určiť typ literatúry, Vie dokázať obhájiť žánrové zaradenie i typológiu literatúry po prečítaní úryvku, vie vyjadriť pocity z prečítaného textu, Vie opísať postavy a zaujať stanovisko k tematizovaným problémom, Pozná termín biografický román, vie určiť text podľa žánrových kritérií,	Rozhovor, rozprávanie, heuristické, didaktické hry, individuálne, hromadné. motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhlukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca

			Pozná žánre poviedka, vyhľadať archaickú lexiku v texte, P od vedením učiteľa vie pracovať s textom	
Dramatické umenie		Dráma, dramatické žánre Film, filmové umenie Poveš, literárny scenár, technický scenár	Žiak si osvojí základné informácie o histórii filmu, filmové ocenenie Zlatý glóbus, Oscar, Žiak pozná začiatok národnej kinematografie, Ovláda pojem scenár, vie rozlíšiť literárny a technický scenár, Vie vysvetliť princíp a odlišnosť filmu, rozhlasovej a televíznej hry	

Ročník: 8.

Časový rozsah výučby: 5+0 hodina týždenne; 165 + 0 / 165hodín ročne

Tematický celok	Priert.	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Zvuková rovina jazyka a pravopis	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov Pravopis a jeho zdôvodnenie Jazykové pravidlá v prejavoch, požiadavky ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe. Funkcia vsuvky, prístavku, oslovenia a ich grafické vyčlenenie čiarkou. Skracovanie slov v slovnej zásobe, ich výslovnosť a pravopis Typy skrátených slov: skratky, značky, iniciálové skratky, skratkové slová	Žiak vie aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe. Žiak vie samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. Žiak vie opraviť texty vytvorené niekým iným. Žiak vie správne vyčleniť čiarkou v texte vsuvku, prístavok a oslovenie. Žiak vie samostatne tvoriť vety s použitím vsuvky, prístavku a oslovenia. Žiak vie vo svojej výpovedi správne uplatniť prestávku pri odčleňovaní vsuvky, prístavku a oslovenia. Žiak vie samostatne vytvoriť skrátené slovo a správne ho vysloviť. Žiak aplikuje v texte svoje vedomosti z pravidiel písania skrátených slov (použitie bodky, veľkého písmena).	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet
Lexikálna rovina jazyka	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	Slovná zásoba – systematizácia Spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov Nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia) Jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania) Funkcia a význam frazeologickej jednotky Lexikografické príručky: Frazeologický slovník	Žiak vie používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku. Žiak vie v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová a slovné spojenia v súlade s komunikačnou situáciou, témou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie. Žiak vie využívať funkčne jazykovú pestrosť v komunikácii aplikovaním spisovných, nárečových a slangových prostriedkov s ohľadom na situáciu, tému a komunikačných partnerov. Žiak vie v texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu spisovných slov, nárečových slov. Žiak vie charakterizovať spôsoby obohacovania slovnej zásoby (tvorenie slov, preberanie slov) a vie tieto postupy identifikovať v texte. Žiak vie porozumieť štruktúre slova a jeho častiam (sltv. predpona, prípona, základ; odvodené a zložené slová)	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet

			<p>Žiak vie v umeleckom texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu nepriamych pomenovaní: metafory, metonymie, personifikácie</p> <p>Žiak vie v texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu jednoslovných pomenovaní a viacslovných pomenovania (združených pomenovaní).</p> <p>Žiak vie v texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu frazeologizmov.</p> <p>Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ho v jazykovedných príručkách.</p> <p>Žiak pozná funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek.</p> <p>Žiak si vie správne vybrať jazykovednú príručku a overiť v nej význam lexikálnych jednotiek.</p>	
Morfologická rovina jazyka	<p>MuV</p> <p>MeV</p> <p>OaSR</p> <p>MvV</p> <p>RgV</p> <p>DV</p> <p>OŽaZ</p> <p>TPaPZ</p> <p>FIG</p> <p>GV</p>	<p>Podstatné mená Podstatné mená ako ohybný slovný druh Podstatné mená mužského rodu: zvieracie Podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l Cudzie nesklonné podstatné mená Skloňovanie podstatného mena pani</p> <p>Prídavné mená Prídavné mená ako ohybný slovný druh</p> <p>Zámená Zámená ako ohybný slovný druh (základný tvar zámen, skloňovanie zámen, rod, číslo, pád) Delenie zámen: 1. osobné – základné, 2. opytovacie 3. ukazovacie</p> <p>Číslovky Číslovky ako ohybný slovný druh</p> <p>Slovesá Slovesá ako ohybný slovný druh Dokonavý a nedokonavý vid sloviess</p> <p>Príslovky Príslovky ako neohybný slovný druh Predložky ako neohybný slovný druh</p> <p>Spojky Spojky ako neohybný slovný druh Funkcia spojky <i>a</i> (zlučovacia, dôsledková, dôvodová a i.)</p> <p>Častice Častice ako neohybný slovný druh</p> <p>Citoslovčia Citoslovčia ako neohybný slovný druh</p>	<p>Žiak vie vysvetliť funkciu ohybných slovných druhov a gramatických kategórií v texte.</p> <p>Žiak vie identifikovať v texte zvieracie podstatné mená mužského rodu, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis.</p> <p>Žiak vie identifikovať v texte neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -r, -l, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis.</p> <p>Žiak vie identifikovať v texte nesklonné cudzie podstatné mená, vysvetliť ich význam a overiť si ho v jazykovedných príručkách.</p> <p>Žiak vie vysvetliť princípy skloňovania podstatného mena pani a následne ho vie v správnom tvare použiť v texte.</p> <p>Žiak vie vysvetliť funkciu prídavného mena a gramatických kategórií v texte.</p> <p>Žiak vie identifikovať v texte zámená v rôznych tvaroch, určiť ich základný tvar a gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte.</p> <p>Žiak vie identifikovať v texte opytovacie a ukazovacie zámená, určiť ich gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pravopis čísloviek, funkciu čísloviek a gramatických kategórií v texte.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pravopis sloviess, funkciu sloviess a gramatických kategórií v texte.</p> <p>Žiak vie vysvetliť a identifikovať dokonavý a nedokonavý vid sloviess a vie vysvetliť jeho funkciu v texte.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pravopis prísloviess, funkciu prísloviess a ich stupňovanie.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pravopis predložiek (s dôrazom na vokalizáciu, spodobovanie a správnu väzbu), ich funkciu v texte a viazanie s predložkovým pádom.</p> <p>Žiak vie identifikovať spojky v texte a vysvetliť ich funkciu.</p> <p>Žiak ovláda písanie čiarky pred spojkou <i>a</i> v spojeniach typu <i>a tak</i>, <i>a preto</i>.</p> <p>Žiak vie identifikovať v texte častice a</p>	<p>riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet</p>

			<p>vysvetliť ich funkciu.</p> <p>Žiak vie rozlíšiť, či častica vyjadruje istotu, neistotu (pravdepodobnosť).</p> <p>Žiak dokáže rozlíšiť, či časticou zdôrazňujeme výrazy, ktoré pokladáme za dôležité.</p> <p>Žiak vie identifikovať v texte citoslovca a vysvetliť ich funkciu.</p> <p>Žiak ovláda pravopis citosloviec (<i>i, í, y, ý</i>) a správne ich v texte oddeľuje čiarkami. Vie z nich vytvoriť slovesá.</p>	
Syntaktická rovina jazyka	<p>MuV</p> <p>MeV</p> <p>OaSR</p> <p>MvV</p> <p>RgV</p> <p>DV</p> <p>OŽaZ</p> <p>TPaPZ</p> <p>FIG</p> <p>GV</p>	<p>Jednoduchá veta: holá, rozvitá, rozvitá s viacnásobným vetným členom</p> <p>Vedľajšie vetné členy: predmet; príslovkové určenie miesta, času, príčiny, spôsobu; prívlastok zhodný a nezhodný; prístavok Jednoduché súvetie Interpunkcia</p>	<p>Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé, rozvité vety a vety rozvité s viacnásobným vetným členom s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>Žiak vie v jednoduchých holých, rozvitých vetách a vetách rozvitých s viacnásobným vetným členom správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu.</p> <p>Žiak vie samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>Žiak vie pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu.</p> <p>Žiak vie tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>Žiak pri tvorbe vlastných textov využíva celú škálu vetných štruktúr a uplatňuje princípy písania čiarok pri bezspojkovom spojení i pri spojkovom spojení (<i>a, a tak, bud'-alebo</i>).</p>	<p>riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia,</p> <p>IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet</p>
Sloh	<p>MuV</p> <p>MeV</p> <p>OaSR</p> <p>MvV</p> <p>RgV</p> <p>DV</p> <p>OŽaZ</p> <p>TPaPZ</p> <p>FIG</p> <p>GV</p>	<p>Rešpektovanie jazykových pravidiel v rečnickom prejave. Extralingválne a paralingválne prostriedky pri komunikácii, artikulácia</p> <p>Plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. Gestikulácia, mimika, proxemika a haptika</p> <p>Útvary rečnického štýlu: príhovor (uvítací, záverečný); slávnostný prejav</p> <p>Logická nadväznosť vytvoreného textu</p> <p>Uplatňovanie znakov jazykového štýlu a slohových útvarov v ústnom prejave</p>	<p>Žiak vie v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti. Žiak si vie prispôbiť lexikálnu stránku prejavu komunikačnej situácii. Žiak vie používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii. Žiak v komunikačnej situácii rešpektuje syntaktické pravidlá a pri tvorbe vlastných textov využíva celú škálu vetných štruktúr.</p> <p>Žiak vie v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať.</p> <p>Žiak vie funkčne využívať tempo reči vo výpovedi.</p> <p>Žiak vie v diskusii/dialógu primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj, dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, dodržiavať pravidlá haptiky.</p> <p>Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety (jednočlenné a dvojčlenné vety) a jednoduché súvetia, pričom rešpektuje slovosled a dodržiava pravidlá intonácie.</p>	<p>riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet</p>

		<p>Znaky informačného slohového postupu. Útvary informačného slohového postupu: prihláška Znaky výkladového slohového postupu. Útvary výkladového slohového postupu: úvaha; výt'ah</p> <p>Konspekt, koncept textu</p> <p>Výber textu na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie</p> <p>Postavy, prostredie, kompozícia, hlavná myšlienka, téma, stanovisko, argument, hypotéza, časová a logická postupnosť, čitateľský dojem, estetický zážitok</p>	<p>Žiak vie na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo z dôvodu nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohoťovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojom slohovom útvare. Žiak vie dodržať logickú postupnosť vo výpovedi. Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť nasledujúce slohové útvary/žánre: príhovor (prívet), rečnícky (slávnostný) prejav, úvahu. Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným jazykovým štýlom.</p> <p>Žiak rozoznáva v texte znaky informačného slohového postupu. Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom (prihláška). Žiak rozoznáva v texte znaky výkladového slohového postupu. Žiak vie po príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom. Žiak vie vyhľadať, porovnať a usporiadať explicitne vyjadrené informácie (fakty, údaje, myšlienky) v texte a spojiť ich do komplexnej informácie. Žiak vie vyvodíť hlavnú myšlienku textu, vie analyzovať príčiny javov zahrnutých v obsahu textu; vie pochopiť a zhodnotíť význam vedľajších tém zahrnutých v obsahu textu. Žiak vie samostatne vyvodíť, porovnať a usporiadať implicitne vyjadrené informácie v texte a spojiť ich do celku.</p> <p>Žiak pri opakovanom čítaní a oprave konceptu textu reviduje a edituje koncept textu s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. Žiak reviduje a edituje koncept s využitím spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. Žiak reviduje koncept textu s cieľom rozvíjať a zlepšovať organizáciu myšlienok; realizovať zmeny v štruktúre textu s cieľom eliminovať gramatické chyby, nesprávne formulácie viet a pod.; upraviť text po formálnej stránke. Žiak vie vytvoriť a prečítať čistopis s opravenými chybami. Žiak vie zhodnotíť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vie zdôvodniť. Žiak dokáže vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska vzhľadom na komunikačnú situáciu. Žiak vie odôvodniť správnosť vybraného textu podľa komunikačnej situácie. Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť</p>	
--	--	--	--	--

		<p>Úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie Osnova, koncept, logická nadväznosť, motív</p> <p>Dôkaz, argument, fakt</p> <p>Komunikačná situácia: odosielateľ, prijímateľ Efektívna komunikácia Asertívna komunikácia Rétorika</p>	<p>poznatky o týchto slohových útvaroch/žánroch: výťah, prihláška, slávnostný príhovor, prejav, úvaha.</p> <p>Žiak vie zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vie zdôvodniť.</p> <p>Žiak dokáže vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska vzhľadom na komunikačnú situáciu.</p> <p>Žiak vie odôvodniť správnosť vybraného textu podľa komunikačnej situácie.</p> <p>Žiak vie prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu.</p> <p>Žiak vie zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte.</p> <p>Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá.</p> <p>Žiak dokáže samostatne na základe explicitných, ale aj implicitných informácií v umeleckom texte charakterizovať postavy v texte; analyzovať a posudzovať ich konanie na základe všeobecne platných morálnych hodnôt.</p> <p>Žiak vie analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť stylistický význam a funkciu jazykových prostriedkov v texte.</p> <p>Žiak vie s využitím lexiky textu opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva.</p> <p>Žiak vie vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu (explicitne alebo implicitne vyjadrenú) textu.</p> <p>Žiak dokáže obhajovať svoje stanovisko k vysvetleniu a zhodnoteniu textu a ako argumenty použiť poznatky získané analýzou textu.</p> <p>Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a stylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ho v jazykovedných príručkách.</p> <p>Žiak vie na základe neúplného textu vytvoriť hypotézu o jeho závere a overiť si ju.</p> <p>Žiak vie obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať.</p> <p>Žiak vie usporiadať informácie podľa dôležitosti vo vecnom texte a udalosti podľa časovej postupnosti v umeleckom texte.</p> <p>Žiak vie prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>Žiak vie vyjadriť a vysvetliť názor na prečítaný umelecký text: jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoj estetický zážitok z prečítaného textu.</p> <p>Žiak vie identifikovať všetky časti</p>	
--	--	--	---	--

			<p>vnútornej kompozície umeleckého textu (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie).</p> <p>Žiak vie identifikovať odlišné, resp. spoločné kompozičné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov: slávnostný príhovor, prejav, úvaha, výťah.</p> <p>Žiak vie vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text.</p> <p>Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového útvaru/žánru s dodržaním časovej a logickej postupnosti: výťah, prihláška, slávnostný príhovor, prejav, úvaha.</p> <p>Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového postupu s dodržaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho jazykového štýlu a dodržať časovú a logickú postupnosť.</p> <p>Žiak vie pri tvorbe prozaického umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť slohový útvar/žáner, ktorý bude v súlade s využitým rozprávacím slohovým postupom.</p> <p>Žiak vie pri tvorbe prozaického umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť slohový útvar/žáner, ktorý bude v súlade s umeleckým jazykovým štýlom.</p> <p>Žiak vie charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov: výťah, prihláška, slávnostný príhovor, prejav, úvaha.</p> <p>Žiak vie aplikovať znalosti o formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov počas tvorby: výťah, prihláška, slávnostný príhovor, prejav, úvaha</p> <p>Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu.</p> <p>Žiak si vie systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte.</p> <p>Žiak vie zaujať stanovisko k výberu a použitiu informácií z rozličných zdrojov v texte spolužiakov.</p> <p>Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách), rozlíšiť ich význam a na základe toho rozhodnúť o ich využití v rámci svojho textu/prejavu.</p> <p>Žiak vie zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte/prejave.</p> <p>Žiak vie zaujať stanovisko k výberu a použitiu údajov z tabuliek a grafov v texte/prejave spolužiakov.</p>	
--	--	--	---	--

			<p>Žiak vie použiť správne výrazové prostriedky na vyjadrenie vlastného názoru.</p> <p>Žiak vie na obhajobu vlastného názoru sformulovať objektívne aj subjektívne argumenty primeranej komunikácii (vie presvedčivo argumentovať).</p> <p>Žiak vie svoj názor kultivovaným spôsobom obhajovať.</p> <p>Žiak vie správne bez prípravy a samostatne sformulovať otázky, aby si preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi.</p> <p>Žiak vie zhodnotiť obsahovú stránku prijatého prehovoru a vie zhodnotiť spoločensky primerané argumenty v danom prehovore.</p> <p>Žiak vie zo strany učiteľa a spolužiakov prijať kritické hodnotenie a vysloviť argumenty na svoju obhajobu.</p> <p>Žiak vie pri obhajobe svojho názoru správne argumentovať, správa sa asertívne. Vie sa pri obhajobe svojho názoru spoločensky ovládať.</p> <p>Žiak vie vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov.</p> <p>Žiak vie vhodne vo vlastnom prejave využiť jazykové a tematické prostriedky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.).</p>	
--	--	--	---	--

Tematický celok	Prier. t.	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Poézia		<p>Lyrická a epická poézia Vyvodenie a definícia pojmu lyrika ako základného literárneho druhu Základné znaky poézie v lyrických literárnych ukážkach Vonkajšia kompozícia lyrickej básne Delenie lyrickej poézie na ľúbostnú, prírodnú, reflexívnu (informatívne) a spoločenskú (informatívne) Vyvodenie a definícia pojmu modlitba ako najdôležitejšej výrazovej formy náboženskej viery Charakteristické kompozičné znaky modlitby: oslovenie, text, záverečná slovo – amen Dialóg, monológ v modlitbe Základné kresťanské modlitby Vyvodenie a definícia pojmu veršový systém sylabický</p>	<p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu lyrika Vie vyhľadať štylisticky príznačné slová a slovné spojenia v texte, pomenovať ich literárnoteoretickým pojmom a určiť ich funkciu Vie vyjadriť vlastný názor na literárny text Vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu poézia Vie vytvoriť a vysvetliť definíciu jednotlivých druhov lyriky Vie zaradiť lyrický text k prírodnej, alebo ľúbostnej lyrike Vie v texte lyrickej básne určiť umelecké prostriedky Vie sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne Vie porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne epickou básňou a určiť ich spoločné znaky Vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu modlitba ako výrazovú formu náboženskej viery Vie vysvetliť vonkajšiu kompozíciu modlitby, pôvod a porovnanie kresťanskej modlitby s iným lyrickým textom Vie vytvoriť a vysvetliť definíciu sylabického verša, porovnať sylabický verš v autorskej poézii s veršom ľudovej piesne</p>	<p>Rozhovor, rozprávanie, individuálne, skupinové hry, didaktické hry, individuálna a skupinová práca motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhlukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru,</p>

			<p>Vie predniesť báseň napísanú sylabickým veršom a frázovať ju v zhode s rytmickou usporiadanosťou básnického textu</p> <p>Vie vyhľadať informácie o najvýznamnejších básnikoch Štúrovej školy</p>	
Próza	<p>MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>Epika- román, literatúra faktu, vedecko-populárna literatúra</p> <p>Vyvodenie a definícia pojmu epika ako základného literárneho druhu</p> <p>Tri základné typy epiky – veľká, stredná a krátka</p> <p>Vyvodenie a definícia pojmu román a jeho jednotlivých druhov: detektívny, dobrodružný, biografický, dievčenský</p> <p>Vynechať časť literárnej ukážky, dotvoriť podľa vlastnej fantázie - rozvíjať štylizračné schopnosti, slovnú zásobu a plynulé rozprávanie</p> <p>Vyvodenie a definícia pojmu literatúra faktu</p> <p>Identifikovať základné znaky literatúry faktu</p> <p>Určiť poznávanie ako základnú funkciu literatúry faktu</p> <p>Vyvodenie a definícia pojmu populárno-vedecká literatúra</p> <p>Identifikovať v literárnych ukážkach znaky popularnosti a vedeckosti na základe štylistickej a lexikálnej výstavby textu</p> <p>Vlastnosti populárno-vedeckej literatúry</p> <p>Konstruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu vedecko-fantastická literatúra (science-fiction). Identifikovať základné znaky vedecko-fantastickej literatúry - určiť žánre prozaických diel, v ktorých sa obraz sveta, spravidla premietnutý do budúcnosti, opiera o znalosti súčasnej vedy a techniky a o predpoklady jej vývoja.</p> <p>Vyvodenie pojmu vedecko-fantastická literatúra na základe kompozičnej, jazykovej a syntaktickej analýzy literárneho diela (slovná zásoba, vety podľa obsahu, zloženia).</p> <p>Úloha fikcie pri tvorbe vedecko-fantastickej literatúry.</p> <p>Funkcia umeleckých</p>	<p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu epika.</p> <p>Vie zaradiť prečítaný text k epickým žánrom.</p> <p>Vie abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku.</p> <p>Vie vyhľadať kľúčové slová, vytvoriť dejovú osnovu, rozprávať obsah podľa osnovy.</p> <p>Vie určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnej ukážke.</p> <p>Vie samostatne vyhľadávať informácie o autoroch a prezentovať ich.</p> <p>Svoju prácu vie prezentovať ústne, obhájiť si názor, pričom rešpektuje pravidlá spoločenskej komunikácie.</p> <p>vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu román.</p> <p>Vie odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodniť.</p> <p>Vie pri štylistickej a lexikálnej analýze literárneho diela vyhľadať jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetického pôsobnosti diela.</p> <p>Vie samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôsobiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu.</p> <p>Vie samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vie ho primerane obhajovať. Pri obhajobe názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie.</p> <p>Vie určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte.</p> <p>Literárne postavy vníma ako výsledok autorovho umeleckého videnia.</p> <p>Vie kriticky zhodnotiť hlavného hrdinu (literárnych postáv), jeho konanie a myslenie z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>Vie dodržiavať pri svojom prejave jazykovú kultúru.</p> <p>Na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu.</p> <p>Vie vysvetliť vonkajšiu kompozíciu románu.</p> <p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu vedecko-fantastická literatúra.</p> <p>Zo súboru známych aj neznámych textov vie vybrať literárne texty patriace do vedecko-fantastickej literatúry a odôvodniť svoje rozhodnutie</p> <p>Vie určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte.</p> <p>Vie vysvetliť podstatu jednotlivých kompozičných fáz deja a určiť ich v rámci literárneho diela.</p>	<p>motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhlukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinovú prácu</p> <p>IKT</p>

		jazykových prostriedkov vo vedecko-fantastickej literatúre.	<p>Vie analyzovať text vedecko-fantastickej diela zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vie určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov v texte.</p> <p>Vie sformulovať hodnotenie prečítaného textu a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>Vie napísať sci-fi príbeh s využitím ja-rozprávania a uplatniť zásady vnútornej kompozície pri výstavbe deja.</p> <p>Vie sa orientovať v integrovanom informačnom systéme, získané informácie vie prezentovať rôznymi spôsobmi.</p>	
--	--	---	--	--

Ročník: 9.

Časový rozsah výučby: 5+0,5 hodina týždenne; 165 + 16,5 / 181,5 hodín ročne

Temat. celok	Prier. t.	Obsah (obsahový štandard)	Výstup(výstupný štandard)	Metódy a formy práce
ZVUKOVÁ ROVINA A PRAVOPIŠ		<p>Jazykové pravidlá v prejavoch, požiadavky ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe</p> <p>Hlások – delenie, spodobovanie, rytmický zákon</p> <p>Prízvuk, dôraz, prestávka, melódia, tempo reči, sila hlasu</p>	<p>Žiak vie aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe.</p> <p>Žiak vie samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu.</p> <p>Žiak vie opraviť texty vytvorené niekým iným.</p> <p>Žiak vie v praxi použiť uvedené javy.</p>	<p>Rozhovor, demonštrácia, dialóg, monológ, beseda, skupinové, individuálne, brainstorming.</p>
VÝZNAMOVÁ (LEXIKÁLNA)RO VINA JAZYKA	MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV	<p>Spôsoby obohacovania slovnej zásoby:</p> <p>Nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia)</p> <p>Jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania)</p> <p>Funkcia a význam frazeologickej jednotky</p> <p>Slová podľa - vecného významu - plnovýznamové, neplnovýznamové, jednovýznamové, viacvýznamové, synonymá, homonymá, antonymá; dobového výskytu, pôvodu, spisovnosti, citového zafarbenia</p> <p>Národný jazyk</p> <p>Skracovanie slov v slovnej zásobe, ich výslovnosť a pravopis</p> <p>Typy skrátených slov: skratky,</p>	<p>Žiak vie v umeleckom texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu nepriamych pomenovaní: metafory, metonymie, personifikácie.</p> <p>Žiak vie v texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu jednoslovných pomenovaní a viacslovných pomenovaní (združených pomenovaní).</p> <p>Žiak vie v texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu frazeologizmov.</p> <p>Žiak vie používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.</p> <p>Žiak vie využívať vhodné slová a slovné spojenia v súlade s komunikačnou situáciou, témou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie.</p> <p>Žiak vie v texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu spisovných slov, nárečových slov.</p> <p>Žiak vie využívať funkčne jazykovú pestrosť v komunikácii aplikovaním spisovných, nárečových a slangových prostriedkov s ohľadom na situáciu, tému a komunikačných partnerov.</p> <p>Žiak vie samostatne vytvoriť skrátené slovo a správne ho vysloviť.</p> <p>Žiak aplikuje v texte svoje vedomosti</p>	<p>Monológ, dialóg, heuristická, didaktická hry, skupinová, individuálna.</p>

**TVAROVÁ
(LEXIKÁLNA)
ROVINA JAZYKA**

**MuV
MeV
OaSR
MvV
RgV
DV
OŽaZ
TPaPZ
FIG
GV**

značky, iniciálové skratky, skratkové slová

Pravopisný, výkladový, synonymický, historický, frazeologický, cudzích slov, výslovnostný, nárečový sloník, slangový slovník

Podstatné mená ako ohybný slovný druh

Neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -ál, -r, -l

Výslovnosť a pravopis slov cudzieho pôvodu

Prídavné mená

Zámená ako ohybný slovný druh (základný tvar zámen, skloňovanie zámen, rod, číslo, pád)

Delenie zámen: osobné – základné, prívlastňovacie opytovacie ukazovacie Krátke a dlhé tvary zámen

Číslovky ako ohybný slovný druh

Slovesá ako ohybný slovný druh

Dokonavý a nedokonavý vid slovíes

Plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá

Príslovky ako neohybný slovný druh

Predložky ako neohybný slovný druh

Spojky ako neohybný slovný druh

Funkcia spojky *a* (zlučovacia, dôsledková, dôvodová ai.)

Častice ako neohybný slovný druh

z pravidiel písania skrátených slov (použitie bodky, veľkého písmena).

Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ho v jazykovedných príručkách.

Žiak pozná funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek.

Žiak si vie správne vybrať jazykovednú príručku a overiť v nej význam lexikálnych jednotiek.

Žiak vie vysvetliť funkciu ohybných slovných druhov a gramatických kategórií v texte.

Žiak vie identifikovať v texte neživotné podstatné mená mužského rodu, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis

Žiak vie identifikovať v texte cudzie podstatné mená, vysvetliť ich význam a overiť si ho v jazykovedných príručkách.

Žiak vie vysvetliť funkciu prídavného mena a gramatických kategórií v texte.

Žiak vie určiť druh prídavného mena.

Žiak vie identifikovať v texte zámená v rôznych tvaroch, určiť ich základný tvar a gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte.

Žiak vie identifikovať v texte opytovacie a ukazovacie zámená, určiť ich gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte.

Žiak vie správne použiť krátke a dlhé tvary zámen.

Žiak vie vysvetliť pravopis čísloviek, funkciu čísloviek a gramatických kategórií v texte.

Žiak vie vysvetliť pravopis slovíes, funkciu slovíes a gramatických kategórií v texte.

Žiak vie vysvetliť a identifikovať dokonavý a nedokonavý vid slovíes a vie vysvetliť jeho funkciu v texte.

Žiak vie rozlíšiť plnovýznamové a neplnovýznamové tvary slovíes, chápe spájanie neplnovýznamového slovesa s iným slovesom.

Žiak vie vysvetliť pravopis prísloviek, funkciu prísloviek a ich stupňovanie.

Žiak vie vysvetliť pravopis predložiek (s dôrazom na vokalizáciu, spodobovanie a správnu väzbu), ich funkciu v texte a viazanie s predložkovým pádom.

Žiak vie identifikovať spojky v texte a vysvetliť ich funkciu.

Žiak ovláda písanie čiarky pred spojkou *a* v spojeniach typu *a tak*, *a preto*.

Žiak vie identifikovať v texte častice a vysvetliť ich funkciu.

Žiak vie rozlíšiť, či častica vyjadruje istotu, neistotu (pravdepodobnosť).

Žiak dokáže rozlíšiť, či časticou

<p>SKLADOBNÁ (SYNTAKTICKÁ) ROVINA JAZYKA</p>	<p>MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>Citoslovčia ako neohybný slovný druh</p> <p>Hlavné vetné členy: podmet – vyjadrený a nevyjadrený, prísudok – slovesný a slovesno-menný, vetný základ – slovesný a neslovesný Vedľajšie vetné členy: predmet, príslovkové určenie, prívlastok – zhodný a nezhdný, prístavok</p> <p>Delenie viet podľa: obsahu – oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia (všetky); členitosti jadra vety – dvojčlenná, jednočlenná; zložitosti – jednoduchá veta, súvetie Jednoduchá veta: holá, rozvitá, rozvitá s viacnásobným vetným členom</p> <p>Jednoduché súvetie</p> <p>Zápor, popretie, odmietanie Predpona ne- alebo samostatné slovo nie</p> <p>Bodka, čiarka, výkričník, otáznik, pomlčka, spojovník, bodkočiarka, dvojbodka, úvodzovky, tri bodky, apostrof, lomka, zátvorky</p> <p>Súdržnosť – celistvosť textu Prostriedky súdržnosti</p>	<p>zdôrazňujeme výrazy, ktoré pokladáme za dôležité.</p> <p>Žiak vie identifikovať v texte citoslovčia a vysvetliť ich funkciu. Žiak ovláda pravopis citoslovciac (<i>i, í, y, ý</i>) a správne ich v texte oddeľuje čiarkami. Vie z nich vytvoriť slovesá.</p> <p>Žiak vie určiť hlavné a vedľajšie vetné členy, chápe význam a funkciu jednotlivých vetných členov vo vete. Žiak vie, ktorým slovným druhom môže byť konkrétny vetný člen vyjadrený. Žiak vie v jednoduchých holých, rozvitých vetách a vetách rozvitých s viacnásobným vetným členom správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu.</p> <p>Žiak vie identifikovať vety podľa konkrétneho členenia. Žiak vie samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé, rozvité vety a vety rozvité s viacnásobným vetným členom s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka Žiak vie pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu.</p> <p>Žiak vie tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka</p> <p>Žiak vie správne tvoriť zápor v slovách a vo vetách, pozná rozdiel medzi popretím jedného vetného člena a celej vety. Žiak pozná podstatu a prostriedky vyjadrovania záporu.</p> <p>Žiak pri tvorbe vlastných textov využíva celú škálu interpunkčných znamienok a vie ich správne použiť.</p>	<p>riadený rozhovor, modelové situácie, rolové čítanie, simulácie</p>
<p>ŠTYLISTICKÁ ROVINA JAZYKA SLOH</p>	<p>MuV MeV OaSR MvV RgV</p>	<p>Členenie štýlov: hovorový, umelecký, administratívny, publicistický, náučný, rečnícky</p>	<p>Žiak vie definovať text, pozná prostriedky súdržnosti textu: obsahové – téma textu a významové vzťahy medzi vetami, jazykové – zámená, spojky, častice, doslovné opakovanie, synonymické opakovanie.</p> <p>Žiak vie podľa použitých jazykových prostriedkov triediť jazykové štýly. Žiak vie charakterizovať jednotlivé jazykové štýly, pozná spôsob ich</p>	

<p>JAZYKOVEDA</p>	<p>DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>Opisný, informačný, rozprávací a výkladový slohový postup</p> <p>Prívet, slávnostný prejav, diskusný príspevok, úvaha, výklad, prednáška, odborný opis, úradný list, úradný a štruktúrovaný životopis</p> <p>Členenie jazykovedy – hláskoslovie, náuka o slovnej zásobe, gramatika, sloh</p>	<p>uplatnenia. Žiak vie v konkrétnom štýle použiť správny výber a usporiadanie jazykových prostriedkov. Žiak vie uplatňovať znaky jazykových štýlov v ústnom a písomnom prejave. Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným jazykovým štýlom.</p> <p>Žiak vie charakterizovať jednotlivé slohové postupy, vie zatriediť slohové útvary ku konkrétnym slohovým postupom. Žiak vie funkčne využívať slohové postupy vo výpovedi. Žiak vie uplatňovať znaky slohových postupov v ústnom a písomnom prejave. Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť požadované slohové útvary/žánre. Žiak rozoznáva v texte znaky opisného, informačného, rozprávacieho a výkladového slohového postupu. Žiak pri opakovanom čítaní a oprave konceptu textu reviduje a edituje koncept textu s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. Žiak reviduje a edituje koncept s využitím spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. Žiak vie vytvoriť a prečítať čistopis s opravenými chybami. Žiak vie zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vie zdôvodniť. Žiak vie prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>Žiak vie identifikovať odlišné, resp. spoločné kompozičné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov: slávnostný prejav, prívet, úvaha, diskusný príspevok. Žiak vie vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text. Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového útvaru/žánru s dodržaním časovej a logickej postupnosti: prívet, slávnostný prejav, diskusný príspevok, úvaha, výklad, prednáška, odborný opis, úradný list, úradný a štruktúrovaný životopis. Žiak vie charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave konkrétnych slohových útvarov/žánrov.</p> <p>Žiak vie charakterizovať jazyk ako usporiadaný systém – súhrn pravidiel o používaní všetkých prvkov jazyka. Žiak pozná členenie jazykovedy a vzájomnú súvislosť medzi jednotlivými rovinami.</p>	<p>riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramtizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie,</p>
--------------------------	---	---	---	---

Temat. celok		Obsah(obsahový štandard)	Výstup(výkonový štandard)	Metódy a formy práce
Poézia		<p>Literárne druhy: lyrika, epika, dráma</p> <p>Literárne žánre – vedomosti z predchádzajúcich ročníkov.</p> <p>Poézia ako súčasť umeleckej literatúry.</p> <p>Aplikovanie znalostí o poézii.</p> <p>Romantizmus – charakteristika.</p> <p>Štúrovská básnická generácia</p> <p>Lyrická báseň, lyrický hrdina.</p> <p>Umelecké jazykové prostriedky.</p> <p>Ideový zámer básne</p> <p>Symboly – zaužívané pomenovania.</p> <p>Básnická otázka.</p> <p>Sylabický veršový systém.</p> <p>Ponáška na ľudovú slovesnosť.</p> <p>Lúbostná lyrika ako spôsob vyjadrenia autora</p> <p>Poézia ako prostriedok na vyjadrenie revolučných myšlienok autora</p> <p>Umelecké básnické prostriedky – básnická otázka...</p> <p>Lit. žáner – óda</p> <p>Forma lit. diela</p> <p>Striedavý rým</p> <p>Téma a hl. myšlienka – obsah diela</p> <p>Umelecký štýl - pátos, nadnesenosť</p> <p>Rôznorodosť básnickej výpovede rovnakej myšlienky autorov</p> <p>Sonet, rytmus, výstavba verša, členenie strof</p> <p>Obkročný rým, presah</p> <p>Stotožnenie autora s lyrickým hrdinom.</p> <p>Využívanie symbolu na pomenovanie vecí.</p> <p>Satira v tvorbe autora</p> <p>Vnútoraná kompozícia básne</p> <p>Epitaf</p> <p>Obsah básne</p> <p>Aforizmus</p> <p>Epigram</p> <p>Epika a epické žánre</p>	<p>Žiak vie charakterizovať jednotlivé literárne druhy, pozná žánre literárnych druhov.</p> <p>Žiak vie odlíšiť poéziu a prózu, pozná termíny verš, rým, strofa, refrén, zdobenina, idea, epiteton, personifikácia, prirôvanie. Dokáže rozlíšiť striedavý a združený a obkročný rým.</p> <p>Žiak vie definovať literárny smer romantizmus.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojem lyrický hrdina v básni.</p> <p>Na základe vedomostí z predchádzajúcich rokov a dejepisu, vie vysvetliť použitú symboliku.</p> <p>Vie sformulovať hlavnú myšlienku.</p> <p>Na základe vlastného vnímania vie žiak vydedukovať a sformulovať záver o ideovom zámere básnika, forme realizácie básnikových myšlienok.</p> <p>Žiak vie báseň zaradiť do poézie: spoločenskej, reflexívnej, prírodnej, ľúbostnej.</p> <p>Vie identifikovať umelecké básnické prostriedky: metafora, metonymia, personifikácia...</p> <p>Žiak vie definovať sylabický veršový systém.</p> <p>Žiak chápe poéziu ako vyjadrenie myšlienok autora.</p> <p>Žiak vie, že rozdiely v jednotlivých výpovediach sú odrazom osobitosti autora a jeho pohľadu na svet.</p> <p>Žiak vie porovnať verše s inými formami básní.</p> <p>Žiak vie charakterizovať literárny žáner – óda.</p> <p>Žiak vie sformulovať tému a hlavnú myšlienku básne.</p> <p>Ovláda typológiu poézie a vie jednotlivé typy poézie odlíšiť na základe analýzy básne pod vedením učiteľa.</p> <p>Žiak pozná základné údaje o živote a diele štúrovskej generácie básnikov. Vie vysvetliť pojem ponáška na ľudovú slovesnosť.</p> <p>Vie vysvetliť úsilie štúrovcov v oblasti kodifikácie jazyka.</p> <p>Žiak vie vysvetliť termín sonet, pozná členenie strof, téza, antitéza, syntéza. Vie označiť a určiť druh rýmu – striedavý.</p> <p>Žiak vie zdôvodniť dielo ako reflexívnu lyriku.</p> <p>Vie vyhľadať umelecké jazykové prostriedky v texte a vysvetliť ich význam.</p>	<p>motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, skupinová práca</p>

<p>Próza</p>	<p>MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>Román vo veršoch Vonkajšia kompozícia diela Slovná zásoba, stavba viet, umelecké prostriedky Epos</p> <p>Historický román Historické fakty</p> <p>Dej, prostredie, stupňovanie napätia deja, postavy Hlavná myšlienka, postavy, prostredie, časová os Typológia románu Vedecko-fantastický román</p> <p>Dobrodružný román</p> <p>Detektívna literatúra Kompozícia detektívky</p> <p>Dejová osnova, voľná interpretácia textu.</p> <p>Generačný román</p> <p>Vonkajšia a vnútorná kompozícia Dejové napätie, rozprávač</p> <p>Humor v prozaickej tvorbe Slang, umelecké jazykové prostriedky, ja-rozprávanie</p> <p>Dievčenský román Prostredie, stylistické prostriedky Hlavné a vedľajšie postavy Obsah diela – téma a hlavná myšlienka</p>	<p>Žiak vie nájsť v texte satirické prvky, chápe, čo je satira. Žiak vie určiť, v ktorej časti básne je nastolený problém a v ktorej časti je jeho nezvyčajné riešenie. Žiak vie definovať epitaľ ako lyrický žáner. Vie zaujať hodnotiace stanovisko k prečítanému básnickému textu a primeraným spôsobom ho vyjadriť, prípadne aj obháji v triede. Žiak vie definovať aforizmus ako epickú filozofickú formu, ktorá pomocou ustálených obrazov dokáže výstižne formulovať myšlienku. Žiak vie definovať epigram ako lyrický žáner. Žiak vie prostredníctvom znakov vonkajšej kompozície priradiť dielo k literárnemu žánru. Vie zostaviť dejovú osnovu textu. Vie zdôvodniť funkciu zdobnení v texte. Vie charakterizovať epos. Vie, že text má znaky epického diela a znaky umeleckej viazanej reči – verše, strofy, umelecké jazykové prostriedky.</p> <p>Žiak vie charakterizovať historický román ako literárny žáner. Chápe prepojenie autorovej fantázie a historických faktov Vie vytvoriť charakteristiku hlavnej postavy na základe prečítanej ukážky. Pozná rozdiely medzi historickým dielom a odborným textom.</p> <p>Žiak vie sformulovať hlavnú myšlienku, na základe prečítaného vie charakterizovať postavy, vie sa orientovať v prostredí a v posúvaní deja. Žiak vie využiť vedomosti z dejepisu. Žiak vie zaradiť ukážku k správne literárnemu žánru, vie rozlíšiť, čo je v románe vedecké a čo fantastické. Žiak vie vyjadriť svoje pocity z prečítaného textu, vie text reprodukovať, vie pomenovať tému.. Vie vypísať kľúčové slová a zostaviť osnovu. Vie charakterizovať román, dobrodružný román. Vie, že dobrodružný román sa vyznačuje dramatickosťou a príbehovosťou. Chápe zložitú vzťahov medzi postavami. Vie odlíšiť reálne postavy od fantastických postáv.</p>	<p>motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhlukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca</p>
---------------------	--	---	--	--

<p>Dramatické umenie</p>	<p>MuV MeV OaSR MvV RgV DV OŽaZ TPaPZ FIG GV</p>	<p>Dialóg a monológ Ja-forma</p> <p>Dramatické žánre Tragédia – expozícia, kolízia, kríza, peripetia, katastrofa Umelecká viazaná reč, dialóg, prológ</p> <p>Komédia Dejstvá, výstupy Jednoaktovka Prepis Premiéra, reprízy, derniéra Muzikál Hudba Inscenácia</p>	<p>Žiak pozná znaky detektívnej literatúry. Pozná znaky kompozície detektívky. Vie vymenovať predpoklady dobrého detektíva na vyriešenie záhady. Vie zdôvodniť dôležitosť motívu.</p> <p>Žiak vie zostaviť dejovú osnovu a na jej základe voľne interpretovať text. Vie samostatne sformulovať vlastné hodnotenie textu a vie ho primerane obhajovať. Pri obhajobe názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie. Žiak vie definovať generačný román, po prečítaní textu vie charakterizovať hlavné postavy.</p> <p>Žiak vie vysvetliť vonkajšiu a vnútornú kompozíciu diela. Vie, že priama reč a krátke vety napomáhajú tvorbe napätia deja, identifikuje postavu rozprávača.</p> <p>Žiak vie v texte vyhľadať humorné prvky. Vie zdôvodniť použitie slangu v texte. Vie určiť umelecké jazykové prostriedky.</p> <p>Žiak vie charakterizovať dievčenský román. Po prečítaní textu vie vysvetliť, prečo okrem deja a postáv ovplyvňuje výber umeleckých štylistických prostriedkov. Žiak vie určiť hlavné a vedľajšie postavy. Žiak vie sformulovať hlavnú myšlienku a tému.</p> <p>Žiak vie vysvetliť definíciu pojmov tragédia, komédia, činohra muzikál. Žiak vie rozčleniť text podľa záväznej kompozície – expozícia, kolízia, kríza, peripetia, katastrofa. Vie, že vonkajšia kompozícia má podobu umeleckej viazanej reči. Žiak vie po prečítaní textu vyjadriť a obhájiť svoj názor. Žiak pozná a chápe členenie divadelnej hry na dejstvá a výstupy, vie, čo je jednoaktovka. Vie, že divadelná hra môže vzniknúť aj prepisom z epického žánru. Vie vysvetliť pojmy premiéra, repríza, derniéra. Žiak vie charakterizovať muzikál ako dramatický žáner. Chápe, že muzikál je syntézou slovesného textu, hudby, spevu a tanca. Žiak vie vysvetliť pojem inscenácia, vie, že postavy, prostredia a dej môžu byť zasadené do súčasnosti.</p>	
---------------------------------	--	--	---	--

Názov predmetu :	Nemecký jazyk					
Vzdelávacia oblasť:	Jazyk a komunikácia					
Časový rozsah výučby:						
Ročník :	6.	7.	8.	9.		
Počet hodín týždenne:	1+1	1+1	1+1	1+1		
Počet hodín ročne:	66	66	66	66		
Názov ŠkVP:	Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia !					
Kód a názov ŠVP:	ISCED 2- nižšie stredné vzdelávanie					
Stupeň vzdelania:	Základné					
Vyučovací jazyk:	Slovenský					
Typ školy:	Štátna					
Forma štúdia:	Denná					
Dĺžka štúdia:	Štvorročná					

Vypracovali : PaedDr. Holková Eva, Mgr.Štefanovičová Veronika
Schválila riad.školy : Mgr.Sedliaková Ľudmila

Charakteristika vyučovacieho predmetu.

Nemecký jazyk prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským a štátnym jazykom. Tento cudzí jazyk poskytuje živý základ a predpoklady pre komunikáciu učiacich sa v Európskej únii. Jeho osvojenie pomáha učiacemu sa prekonávať bariéry a tak prispieva k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Pomáha aj k vzájomnému medzinárodnému porozumeniu a k tolerancii. Vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Učenie sa nemeckého jazyka podporuje otvorenejší prístup k ľuďom.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov.

Realizácia vyučovania nemeckého jazyka prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií), resp. v jazykovej učebni.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predkladaných učebných osnov z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe.

Cieľom vyučovania nemeckého jazyka na základnej škole je naučiť žiakov všetky formy dorozumievania sa v danom jazyku na kvalitnej úrovni t. j. rozvíjať všetky štyri rečové zručnosti – ústny prejav, čítanie, počúvanie a písomný prejav na základe osvojenej slovnej zásoby a gramatiky. V súčasnosti majú žiaci stále viac možností uplatňovať svoje rečové zručnosti pri hovorení, počúvaní (či už priamo cez živú osobu, alebo prostredníctvom rozhlasu a televízie). V čase rozvoja počítačovej techniky je písomná komunikácia medzi ľuďmi na celom svete veľmi rozšírená.

Cieľom je ďalej naučiť základné formy dennej komunikácie, základné jazykové štruktúry a ich používanie v bežnej komunikácii, viesť k vlastnej tvorbe jazykových prejavov, naučiť pracovať so slovníkom a vyhľadávať potrebné informácie v cudzojazyčných textoch.

Výchovné a vzdelávacie stratégie – kompetencie

Východiskom výučby cudzieho jazyka musia byť produktívne sily vedomia žiaka, predovšetkým prirodzená zvedavosť, spontánnosť, radosť z nových poznatkov, zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia, ktorá sa v priebehu pubertálneho vývoja mení a získava iné formy vplyvom meniacich sa záujmov.

Jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

„*Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.*

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Kontext označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.

Jazykové činnosti predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.

Stratégia je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotlivec vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.

Úloha je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotlivec pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.“ (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).

Jednotlivé komunikačné úrovne:

- **základná úroveň A** nazvaná **Používateľ základov jazyka, úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom)

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoríť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využívajú nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Učiaci sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže naviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“ ,

- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému popisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Pedagogické stratégie vyučovania - metódy a formy práce

- výkladovo-ilustratívne metódy, motivačné metódy, motivačné rozprávanie, expozičné metódy ako vysvetľovanie, rozhovor, projektová práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií), učenie prostredníctvom IKT, didaktické hry, metódy opakovania a precvičovania, skupinová práca, individuálne vyučovanie, frontálne vyučovanie získavanie informácií - práca s odbornou literatúrou, vyhľadávanie informácií, dramatizácia, práca so slovníkom, výtvarné činnosti, písomné práce, inovátné metódy

Vyučovacie metódy a formy spolu úzko súvisia. **Metódy** dávajú odpoveď na to, ako treba postupovať, aby boli dosiahnuté výchovno-vzdelávacie ciele a **organizačné formy** sa zaoberajú tým, ako organizovať výchovno-vzdelávací proces. Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti učiacich sa zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií učiacich sa. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí učiacich sa a materiálneho vybavenia. Na vzbudenie záujmu učiacich sa o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia), **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky). **Expozičné metódy** je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručnosti. **Rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva), **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom). Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). **Práca s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie). Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), **situačná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny). **Fixačné metódy** sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr.: **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy). **Diagnostické a klasifikačné metódy** slúžia na kontrolu a hodnotenie učiacich sa.

Postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov učiacich sa na základe dobrovoľnej odpovede učiaceho sa alebo určenia konkrétneho učiaceho sa učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Uplatniť postup verbálnych odpovedí 3 učiacich sa v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. Písomnou formou je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v

časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

3. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov. Z organizačných foriem sa uplatňuje **vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

Klasifikácia predmetu

Klasifikácia žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.**

Prospech žiakov je klasifikovaný známkami klasifikačnej stupnice : 1, 2, 3, 4, 5.
(1 – výborný, 2 – chválibežný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný)

Vo výchovno-vzdelávacom procese uskutočňujeme klasifikáciu priebežnú a celkovú (I. a II. polrok). Na kontrolu vedomostí a zručností slúži písomné a ústne skúšanie.

Spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

1. Kontrolné práce po tematickom celku
2. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
3. Projektová – tematická práca
4. Prezentácia vybranej témy
5. Diktát

Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, vo dvojiciach, aktivita na hodinách.

Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, vo dvojiciach, aktivita na hodinách.

Klasifikácia žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovný - vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Predmetom hodnotenia v nemeckom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať. Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok: ústne, písomné, didaktické testy,
- analýzou výsledkov rôznych činnosti žiaka.

Na klasifikáciu žiakov v nemeckom jazyku možno použiť:

1. slovné hodnotenie
2. klasifikáciu známku
3. bodové hodnotenie
4. percentuálne hodnotenie
5. znakové hodnotenie
6. kombináciu jednotlivých alternatív

Stupnica klasifikácie pri kombinácii percentuálneho hodnotenia a klasifikácie známku:

100-90% známka 1

89-75% známka 2

74-55% známka 3

54-25% známka 4

24-0% známka 5

Pri klasifikácii žiakov dodržiavame tieto zásady :

motivačný charakter hodnotenia, spätnú väzbu, individuálny prístup, jasné určenie pravidiel a kritérií klasifikácie, systém sebahodnotenia žiakov a hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami a žiakov mimoriadne nadaných.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov je potrebné **dodržiavať platné metodické pokyny.**

Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení **postupovať podľa platných metodických pokynov.**

Obsah vzdelávania a požiadavky na výstup

V **6. ročníku** sa žiaci najprv oboznámia s učebnicou, začne sa úvodom a pokračuje sa jednotlivými lekciami. Každá lekcia sa končí testom, vypracovaním projektu.

Obsah predmetu je koncipovaný na 66 hodín ročne, t.j. 2 hodiny týždenne.

Témam **Vianoce a Veľká noc**, ktoré sú včlenené časovo do decembra a apríla, sú venované 2 + 2 hodiny.

Úvod

Ciele: Upútať pozornosť, vedieť pozdraviť a odpovedať na pozdrav. Používať čísla od 0-10.

Oboznámiť sa s abecedou a nemeckými menami.

Obsah: Privítanie. Kvíz. Hovoríme po nemecky.

Ako sa voláš?

Ciele: Predstaviť seba a niekoho iného a vedieť reagovať, ak sa nám niekto predstaví alebo je predstavený. Osloviť a reagovať na oslovenie. Vyjadriť svoj súhlas/nesúhlas. Reagovať v danej situácii. Oboznámiť sa so svetovými stranami, nemeckými názvami miest. Používať čísla od 11-20. Naučiť sa základné farby. Ovládať názvy krajín EÚ.

Obsah: Ako sa voláš? Kde bývaš? Koľko máš rokov? Odkiaľ pochádzaš? Nový kamarát.

Farby.

Škola

Ciele: Opísať triedu. Vyjadriť svoj názor, svoje želania a túžby. Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči/čo nemám rád, čo sa mi nepáči. Vyjadriť záujem o niečo. Popísať vyučovacie predmety. Vyrobiť rozvrh hodín. Používať čísla od 20-100. Oboznámiť sa s pojmom „euro“. Používať názvy dní v týždni. Vedieť vyjadriť náladu a svoje pocity.

Obsah: Škola začína. V triede. Obľúbený predmet. Žiak a učiteľ. Školská hra. Číslovky do 100. Neurčitý člen v akuzatívne.

Rodina

Ciele: Opísať svoju rodinu. Napísať krátky príbeh o rodine. Vyjadriť svoj názor, želania a túžby, svoje sympatie. Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím, vyjadriť svoj názor. Spomenúť si na niečo/nieкого. Používať množné číslo. Opozitá prídavných mien. Vedieť napísať krátky list. Oboznámiť sa s časovaním sloviess.

Obsah: Kto je to? (predstavenie členov rodiny) Domáce zvieratá. Zápor vo vetách.

	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. témy
	Úvod	Úvod	Oboznámiť s jazykom, knihou, výslovnosťou	MuV
		Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Pozdraviť, odpovedať na pozdrav	RGV
		číslovky do 10	prebrať číslovky 1-10, poznať pravopis	
		Výslovnosť samohlások a dvojhlások	Ovládať správnu výslovnosť	
Hallo Ahoj	<i>Osobné údaje</i>	Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť sa, predstaviť niekoho niekomu	OSR
		Určitý člen	vysvetliť rody a člen určitý v nominatíve, sa oboznámiť so základom určitý člen + podstatné meno	
		Podstatné mená bez člena	Oboznámiť sa s používaním	
		Osobné zámená v nominatíve, oznamovacia veta, priamy slovosled	Vedieť používať osobné zámená, postavenie vo vete	HV
		Číslovky do 20	Poznať pravopis a tvorbu čísloviek	
		Pomocné sloveso sein Pravidelné slovesá	Vedieť časovať slovesá Identifikovať	
		Príslovkové určenie miesta a smeru	poznať a vedieť vo vetách využívať príslovkové určenie miesta a smeru	
Schule Škola	<i>Vzdelávanie a práca</i>	Vypočítať si a podať informácie	Informovať sa, oznámiť	OSR
		Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor	EV
		Kompozitá	vedieť vytvárať zložené slová - kompozitá	
		Neurčitý člen	Oboznámiť sa so základom neurčitý člen + pod. meno	VV
		Základné číslovky do 100	poznať pravopis a tvorbu základných čísloviek 21 - 100	
		Nepriamy slovosled	Poznať a v praxi využívať nepriamy slovosled oznamovacej vety	MuV
		Prídavné meno v prísudku (za slovesom)	vedieť, že prídavné meno v prísudku má rovnaký tvar pre všetky rody a čísla	

	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. témy
	Familie Rodina	Vybrať si z ponúknutých možností	Opísať osoby	OSR
		Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť sympatie	
		Množné číslo podstatných mien	postupne sa oboznamovať s množným číslom podstatných mien	Et
		Pomnožené podstatné mená		
		Neurčitý člen a jeho negácia: (k)ein Vase, (k)ein Tisch, Buch	vedieť negovať neurčitý člen	

		Privlastňovacie zámená v nominatíve	Poznať privl.zám., vedieť ich použiť	TPPZ
		Sloveso haben, sein	Časovať sloveso haben,sein	
		Príslovkové určenie spôsobu	poznať a vedieť vo vetách využívať príslovkové určenie spôsobu	
		Správna výslovnosť		
Narodeniny		Radové číslovky	Vedieť tvorbu radových čísloviek od základných	MeV
		Časovanie sloviess so zmenou kmeňovej samohlásky	Vedieť časovať a použiť prakticky	
Narodeniny		Opytovacia veta W-otázka	Vedieť nepriamy slovosled opytovacej vety	VV
		Rozvíjanie holých viet	Vedieť rozvíjať holé vety o ďalší vetný člen	
		Príslovkové určenie miesta a smeru	Vedieť vo vete používať príslov.určenie	
	Slovné spojenia	Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Vyjadriť záujem		
	Nahradenie genitívu pomocou von	Reagovať na príbeh, vedieť nahradiť genitív		
Hobbys Záľuby <i>Volný čas a záľuby</i>		komunikácia	Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	OŽZ
		Opytovacia veta	Vyjadriť, čo má rád, čo sa páči, čo uznáva	HV
		Konverzia slov / lesen – das Lesen	Oboznámiť sa s konverziou slov	
		Časovanie so zmenou kmeňovej samohlásky	Časovať slovesá v prítomnom čase	
		Výslovnosť	Správne vysloviť spoluhláskové skupiny	

	Sviatky v roku	Vianoce + Veľká noc	
--	----------------	---------------------	--

V **7. ročníku** žiaci pokračujú projektmi v učebnici Das Deutschmobil1 . Každá lekcia sa končí opakovaním projektu a testom, obsah je koncipovaný na 66 hodín ročne, t.j. 2 hodiny týždenne.

Téma **Vianoce** je a **Veľká noc** časovo včlenená do mesiaca december – 2 hodiny

Geburstag - pozná názvy ročných období a mesiacov v roku

- vie dátum svojich narodenín

Narodeniny

Ciele: Vedieť používať radové číslovky, mesiace v roku, dni v týždni. Používať správnu formu množného čísla. Oboznámiť sa s časovaním silných sloviess. Vytvoriť narodeninovú pohľadnicu. Naučiť sa krátky text/báseň.

Obsah: Kedy mám narodeniny? Narodeninová oslava. Čo robíš? Projekt: Narodeninová pohľadnica a oslava. Radové číslovky. Jedlá a nápoje

Ferien - chystáme sa na prázdniny

- vie pomenovať niektoré dopravné prostriedky a názvy niektorých štátov
- písanie podstatných mien

	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
	Úvod	Opakovanie učiva 6.roč	Utvrdiť si prebrané	
		Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Vyjadriť, čo sa páči, nepáči, vyjadriť kritiku	Muv OSR
		Vypočuť si a podať info	Informovať sa	
		Digitálny čas	Oboznámiť sa s tvorbou digitálneho času	
		Opytovacia veta, W-otázka Príslovkové určenie času	Opýtať sa a reagovať Vedieť vo vete použiť príslovkové určenie času	
	Kommunikation Komunikácia Geburstag -	Komunikácia Slovné spojenia	Vyjadriť šťastie, radosť, uspokojenie	
		Ponúknuť a reagovať na ponuku Modálne slovesá	Pozvať, sľúbiť	
		Korešpondovať	Začať list, osloviť, ukončiť	
		Telefonovať Slovné spojenia	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor	
		Príslovky	Poznať príslovky, použiť ich v praxi	
	Ferien Prázdniny	Číslovky 101 – 1 000 000	Vedieť princíp tvorby čísloviek	
		Vypočuť si a podať informácie	Oznámiť, potvrdiť	
		Slovesá s odlučiteľnou predponou	Vedieť časovať slovesá s odlučiteľnou predponou, postavenie vo vete	
		Predložky s datívom Slovné spojenia	Správne používať predložky	
		Predložky s akuzatívom		
		„Es“ ako neosobný, neurčitý podmet	Poznať a vo vetách využívať neosobný podmet es	
	Zvieratá Die Tiere	Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Slovné spojenia	Pozdraviť, odpovedať, pýtať sa na činnosti Poznať základné pokyny počas vyučovania	OZP
		Prejaviť svoje city	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie z niečoho	

	Časovanie slovesa sein	Oboznámiť sa s tvorbou a vedieť používať vo vete	
	Slovosled opytovacej a oznamovacej vety v perfekte	Poznať slovosled a využívať ho v praxi	
	výslovnosť	Správne vyslovovať samohlásky	
<i>Človek a spoločnosť</i> Kommunikation	Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Vypočúť si, informovať sa a podať informácie Reagovať pri prvom stretnutí	RGV
	Predložky s 3. aj 4. pádom	Rozlíšiť a správne vo vetách používať datív, akuzatív	
	Príslovkové určenie miesta a smeru	Vedieť použiť vo vete a v praxi	
	Vybrať si z ponúknutých možností	Opísať Väzba „es gibt“	
	Formy rámcovej konštrukcie hlavnej vety	poznať a v praxi využívať formy rámcovej konštrukcie hlavnej vety pri jednodielnych kmeňových slovesách	
	Skloňovanie pod.mien s sneurčtým členom v akuzatíve	Vedieť skloňovať pod.mená	
	Výslovnosť	Správne vyslovovať spoluhlásku s	
Essen Jedlo Gesundheit Zdravie	Vypočúť si a podať informácie	Informovať Vyjadriť svoj názor	OSR
	Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť spokojnosť, nespokojnosť s niečím	
	Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť sympatie	
	Ručičkový čas	Oboznámiť sa s tvorbou, informovať o čase	
	Negácia	Negovať neurčitý člen v akk.	
	Kompozitá	Oboznámiť sa s tvorbou zložených slov	
	Perfektum pravidelných slovíes s neodlučiteľnou preponou	Poznať princíp tvorby	
	Podstatné mená bez člena	Vedieť, za akých okolností sa používajú pod. mená bez člena	
	Nepriamy slovosled oznamovacej vety	Poznať a v praxi používať nepriamy slovosled	
Sviatky v roku	Vianoce, Veľká noc		

Vo **8. ročníku** žiaci pracujú s projektmi v učebnici Das Deutschmobil 1. Každá lekcia sa končí opakovaním projektu a testom, obsah je koncipovaný na 66 hodín ročne, t.j. 2 hodiny týždenne.

Téma Vianoce je časovo včlenená do mesiaca december – 2 hodiny a téma Veľká noc do mesiaca november – 2 hodiny.

	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard		Prier. témy	
	Einkaufen Nakupovanie	Opakovanie učiva 7.ročníka	Utvrdiť si získané vedomosti		OSR	
		Komunikácia	Informovať sa a podať informáciu			Vnímať a prejavovať svoje city
			Vyjadriť svoje želania a túžby			
		Množné číslo	Oboznamovať sa s množným číslom jednotlivých podst.mien		MuV	
		Označenie množstva	Poznať označenie množstva ovocia a zeleniny a využívať prakticky			
		Perfektum	Oboznámiť sa s tvorbou perfekta pravidelných slovies s koncovkou -ieren			
		Výslovnosť	Správne vyslovovať spoluhl.skupiny sch, sp, st			
	Mode Móda	Komunikácia	Informovať sa a podať informácie	Vybrať z ponúknutých možností, identifikovať, opísať	MeV	
			Vyjadriť svoj názor			Vyjadriť svoj súhlas, nesúhlas
		Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem/nezáujem o niečo Vyjadriť, že ma niečo prekvapilo Vyjadriť nezáujem	TPPZ		
		Prídavné meno po určitom člene	Skloňovať prídavné meno po člene určitom v nominatíve			
		Ukazovacie zámená dieser, diese, dieses	Oboznámiť sa so zámenom a využívať ho vo vete			
		Privlastňovacie zámená v ak.	Poznať tvary privlastňovacích zámen v akuzatíve			
		Perfektum nepravidelných slovies	Oboznámiť sa s tvorbou			
Predložky s datívom a akuzatívom	Poznať tvary privlastňovacích zámen v akuzatíve					
Rozkazovací spôsob	Tvoriť rozkazovací spôsob slovies					
Príslovkové určenie miesta a smeru	Vedieť prakticky využiť vo vete príslov.určenie					
Nepriamy slovosled opytovacej vety	Spávne používať slovosled v opytovacej vete					

	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. témy	
	Transport Doprava	Komunikácia	Získať a poskytnúť informáciu	DV	
			Vyjadriť ,čo sa páči , čo uznáva		
			Vybrať si z ponúknutých možností a odôvodniť		
		Časovanie slovíes	Časovať slovesá so zmenou kmeňovej samohlásky		EV
		Tykanie a vykanie v nemčine	Oboznámiť sa s rozdielom v tykaní a vykaní v NJ a používať		
		Stupňovanie prísloviak	Stupňovať príslovky		
		Slovosled vedľajšej vety	Poznať slovosled VV po spojke weil		
	Umwelt Životné prostredie	Počasie	Pomenovať rôzne druhy počasia.	EV	
		Zvieratá a rastliny	Poznať rôzne druhy rastlín a zvierat.		
		Zápor kein	Používať zápor kein.		
		Akuzatív podstatných mien	Používať podstatné mená v akuzatíve.		
		Triedenie odpadu	Rozprávať o triedení odpadu.		
	Schulfest Školský večierok	Aktivity mládeže	Poznať aktivity mládeže.	MuV	
		Slovesá s odlučiteľnou predponou	Používať slovesá s odlučiteľnou predponou.		
		Skloňovanie podstatných mien s prídavným menom	Vedieť skloňovať podstatné mená s prídavným menom.		
		Smer cesty	Vedieť udať smer cesty a opýtať sa na smer cesty.		
		Perfektum pravidelných slovíes	Používať slovesá v minulom čase.		
	Träume Sny	Denný režim	Vedieť opísať činnosti počas dňa.	MeV	
		Častice	Vedieť používať častice.		
		Predložka vor	Vedieť vyjadriť strach.		
		Perfektum nepravidelných slovíes	Používať slovesá v minulom čase.		
Opis osoby		Opísať osobu.			
Modálne slovesá		Vedieť vyjadriť želania a plány.			

XI., XII.	Sviatky v roku	Vianoce, Veľká noc	2+2
------------------	----------------	--------------------	-----

Spolu 66 hodín

v **9. ročníku** žiaci pracujú s projektmi v učebnici Das Deutschobil 1.

Každá lekcia sa končí opakovaním projektu a testom, obsah je koncipovaný na 66 hodín ročne, t.j.2 hodiny týždenne. Žiaci pracujú pri projektoch aj s autentickými textami na čítanie.

	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard		Prier. témy
	Einleitung Úvod	Opakovanie učiva 8. ročníka	Utvrdiť si získané vedomosti.		MuV
		Školské pomôcky	Vedieť pomenovať školské pomôcky.		OSR
		Školský deň	Vedieť opísať deň v škole.		
		Ponúknuť veci, pomoc	Vedieť ponúknuť veci, pomoc a reagovať na ponuku.		
	Selbstporträt Vlastný portrét	Vizitka	Vedieť povedať osobné údaje o sebe.		MuV
		Privlastňovacie zámená	Vedieť používať privlastňovacie zámená.		
		Reagovať na udalosť	Vyjadriť záujem, nezáujem o niečo.		TPPZ
		Nakupovanie	Poznať frázy pri nakupovaní.		
	- Austausch nach Österreich Výmenný pobyt do Rakúska	Rakúsko	Vedieť údaje o Rakúsku.		MuV
		Slovensko	Vedieť rozprávať o Slovensku.		
		Reagovať na nesplnenie povinností	Vedieť sa ospravedlniť, priznať sa, vyčítať.		
		Častica man	Vedieť používať časticu man.		
	Zvieratá	Pomenovať rôzne druhy zvierat.		MeV	
	Predložky	Vedieť používať predložky.			
	Opis zvierat'a	Vedieť opísať zviera.		EV	
	Modálne slovesá	Používať modálne slovesá.			
Hilfe Pomoc	Ľudské telo	Poznať časti tela.		DV OŽZ	
	Vyjadriť bolesť	Vedieť vyjadriť bolesť.			
	Nehoda	Vedieť udať informácie o nehode.			
	Vyjadriť očakávania	Vedieť vyjadriť nádej, sklamanie, strach.			
	Oznámiť a prijať pravidlá	Vedieť dať pokyn, súhlas, ponuky.		MuV	
	Zamestnania	Pomenovať zamestnania.			
	Budúci čas	Vedieť používať budúci čas.			
Porträt einer Stadt Portrét nejakého mesta	Nemecko	Vedieť údaje o Nemecku.		TPPZ	
	Časti mesta	Pomenovať pamiatky.			
	Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti.	Vedieť poradiť, požiadať, povzbudiť, navrhnúť.			

Spolu: 66 hodín

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úroveň A1 podľa SERR pre jazyky:

Spôsobilosti	Funkcie
--------------	---------

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	--
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať od niekoho niečo

	<p>Odpovedať na žiadosť</p> <p>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</p> <p>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali</p> <p>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</p> <p>Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem</p> <p>Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečím</p> <p>Poradiť</p> <p>Dodať odvahu/Podporiť</p> <p>Adresovať niekomu svoje želanie</p>
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	-
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť niekoho</p> <p>Predstaviť sa</p> <p>Reagovať na predstavenie niekoho</p> <p>Privítať</p> <p>Predniesť prípitok</p>
18. Korešpondovať	<p>Oslovenie v listoch</p> <p>Začať list</p> <p>Ukončiť list</p>
19. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	<p>Začať rozhovor</p> <p>Ujať sa slova v rozhovore</p> <p>Vypýtať si slovo</p> <p>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</p> <p>Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	-
22. Obohatiť / Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	-
23. Zúčastniť sa na diskusii /Argumentovať	-
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	<p>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</p> <p>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</p> <p>Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematickeho slova/vyjadrenia/frázy</p> <p>Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo</p> <p>Hľadať slovo/vetu</p> <p>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</p>
25. Porozprávať niečo	-

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Spôsobilosť č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“	<p>Upútať pozornosť</p> <p>Pozdraviť</p> <p>Odpovedať na pozdrav</p>	<p>Bitte...?</p> <p>Hallo!</p> <p>Schau/Sehen Sie...</p> <p>Hallo!</p> <p>Grüß dich!</p> <p>Grüß Gott!</p> <p>Guten Morgen!</p>	<p>Rekcia slovíes</p> <p>Slovné spojenia</p> <p>Obligarórne es</p> <p>oznamovacia</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a neverbálnou komunikáciou.</p> <p>V komunikácii sa</p>	<p>Dodržiavať pravidlá slušnosti v komunikácii.</p> <p>Upozorniť na interkultúrne</p>

	<p>Podakovať a vyjadriť svoje uznanie</p> <p>Predstaviť sa</p> <p>Niekoho predstaviť</p> <p>Reagovať, keď sa niekto predstaví alebo je predstavený</p> <p>Niekoho osloviť a reagovať na oslovenie</p>	<p>Morgen... Herr... Frau... Guten Tag! Tag, ... Guten Abend! Abend... Gute Nacht! Nacht... Wie geht es dir/Wie geht es denn so? Guten Morgen! Guten Tag! Guten Abend! Gute Nacht! Danke, prima/gut/nicht so gut/es geht/schlecht. Und dir? Danke. Das ist nett.../das ist aber nett.../Oh vielen dank... Ich bin... Ich heiße... Das ist... mein Freund/meine Freundin... ...der Freund/die Freundin von... Hier ist... Freut mich... Angenehm... Entschuldige, kann ich dich etwas fragen?.../kannst du mir helfen? Entschuldigen Sie... Bitte, ist hier... Ja? Bitte?</p>	<p>veta</p> <p>osobné zámená</p> <p>privlastňovacie zámená</p> <p>opytovacia veta</p>	<p>uplatňuje hovorový štýl a žánre: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialóg, príbeh, úryvok a dramatisácia rozprávky, riekanka, pesnička, básnička, komiks.</p>	<p>rozdíely pri nadviazaní rozhovoru.</p>
<p>Spôsobilosť č. 2: „Vypočuť si a podať informácie“</p>	<p>Informovať sa</p> <p>Potvrdiť</p> <p>Oznámiť</p>	<p>Bist du...(müde/krank...)? Bist du aus Dunajská Streda/aus...? Fährst du mit dem.../mit der...? Wer hat das gesagt? Kann ich dich etwas fragen/dich anrufen/besuchen ... Ja, das stimmt... Ich fahre nach... Ich bin...</p>	<p>Opytovacia veta</p> <p>W-otázka</p> <p>Modálne slovesá</p> <p>Oznamovacia veta</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu a žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, plagáty, krátky telegram, jednoduchý telefonický rozhovor, pohľadnica, blahoželenie, ilustrované opisy, katalógy.</p>	<p>Najdôležitejšie verejné a súkromné služby (kde a čo žiadať): pošta, banky, miestne úrady (radnice), polícia.</p>
<p>Spôsobilosť č. 3: „Vybrať si z ponúknutých možností“</p>	<p>Identifikovať</p> <p>Opísať</p> <p>Prisvedčiť (prejaviť súhlas)/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas)</p>	<p>Wer bist du? Ich bin der kleine.../die große... Das ist ein/eine...der/die/das... kein/keine...mein/meine...dein/deine... Heißt du...? Ich heiße nicht... Wo bist du?... Hier/dort... Hier wohnt ein Junge... ein Mädchen... Das Mädchen mit dem Mantel... Der Junge mit der Brille ... Wer bist du? Das ist... Hier ist... Vorne.../hinten... Er/Sie/Es hat... Er/Sie/Es ist... Ja, natürlich, das ist der/die/das... Ja, das geht... In Ordnung ... Nein, danke. Nicht so... Das gefällt mir aber nicht! Ja, aber das ist sehr teuer/sehr alt... Das stimmt, aber ich finde...</p>	<p>Určitý/neurčitý člen</p> <p>Zámená, ukazovacie, Privlastňovacie</p> <p>Záporný člen</p> <p>Pomocné slovesá haben, sein</p> <p>Oznamovacia veta</p> <p>Oznamovacia/rozkazovacia veta</p> <p>Zápor</p> <p>Obmedzovacia spojka</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu a žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklama.</p>	<p>Dodržiavať základné pravidlá a postoje pri nákupoch (vedieť pozdraviť, spresniť výber, zaplatiť) a upozorniť na interkultúrne rozdiely.</p>
<p>Spôsobilosť</p>	<p>Vyjadriť svoj názor</p>	<p>Meiner Meinung nach...</p>	<p>Vedľajšia veta</p>	<p>Komunikačný</p>	<p>Upozorniť na</p>

<p>č. 4: „Vyjadriť svoj názor“</p>	<p>Vyjadriť svoj súhlas</p> <p>Vyjadriť svoj nesúhlas</p> <p>Vyjadriť presvedčenie</p> <p>Vyjadriť vzdor, nezáujem</p> <p>Protestovať</p> <p>Vyjadriť stupeň istoty</p>	<p>Ich finde, der.../das.../die... Ich glaube/denke/meine..., dass Das mag ich... /mag ich nicht...das ist prima/doof... das ist interessant... das finde ich gut/toll/Spitze.../nicht gut/blöd/langweilig... Das stimmt. Das ist richtig. Ja, das ist wahr. Kein Problem... Nein, das stimmt nicht... Das ist nicht wahr. Ja, ich weiß... Das geht nicht... Ich möchte .../will... Den.../die.../das finde ich nicht interessant/nicht gut... Ich bin dagegen! Ich möchte .../nicht... Ich will.../nicht... Ich bin ganz sicher.../nicht sicher...</p>	<p>bez spojky</p> <p>vedľajšia veta dass</p> <p>Slovné spojenia</p> <p>Dialógové častice</p> <p>častice záporu</p> <p>Modálne častice Modálne slovesá</p> <p>častice záporu</p> <p>Zvolanie</p>	<p>kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu a žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, rozprávanie, pozvánka, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.</p>	<p>špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom, familiárnom styku.</p>
<p>Spôsobilosť č. 5 „Vyjadriť svoju vôľu“</p>	<p>Vyjadriť svoje želania/túžby</p> <p>Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</p>	<p>Ich will ... Ich möchte lieber ... Ich wünsche mir mache ich heute/morgen... am nächsten Tag...</p>	<p>Modálne slovesá</p> <p>Oznamovacia veta</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu a žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduchý telefonický rozhovor.</p>	<p>Vyjadriť túžby a želania primerane komunikačnej situácii, identifikovať základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, upozorniť žiaka na direktívny tón, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.</p>
<p>Spôsobilosť č. 6: „Vyjadriť svoju schopnosť“</p>	<p>Vyjadriť vedomosti/poznatky/ zistenia Vyjadriť neznalosť</p> <p>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</p>	<p>Ich kann ... sehr gut ... Ich weiß es. Ich kenne den... /die... / das... Das weiß ich schon lange. Das weiß/kenne ich nicht. Ich weiß es nicht Ich kenne ...nicht Du irrst dich gewaltig. Ja, das kann ich machen/kann ich sogar sehr gut.../nicht so gut... Ich kann das allein...</p>	<p>Modálne Slovesá</p> <p>Zápor nicht</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu a žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduchý telefonický rozhovor, pozvánka, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.</p>	<p>Záujmy a koničky mládeže (šport, hudba zbierky).</p>
<p>Spôsobilosť č. 7: „Prejavovať svoje city“</p>	<p>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, vďačnosť Vyjadriť smútok, sklúčenosť</p> <p>Vyjadriť sympatie</p> <p>Vyjadriť fyzickú bolesť</p> <p>Utešiť, podporiť, dodať odvalu</p>	<p>Ja, toll/klasse/prima! Das macht Spaß/Oh, super. Vielen Dank/das ist sehr nett... Schön, dass ihr da seid/dass du da bist... Es geht mir gar nicht gut Was mache ich jetzt blos? Das tut mir Leid. Ich bin traurig. Ich habe ... gern/wirklich gern Ich liebe... ...mag ich sehr gern. ... mag ich nicht... nicht mehr... ...ist nett Ich finde ... sehr nett... sympathisch/nicht sympathisch/.../doof... Au! Das tut doch weh. Ich habe ...-schmerzen Es tut höllisch weh. Keine Angst!</p>	<p>Slovné spojenia</p> <p>Oznamovacia veta</p> <p>Obligatórne zámeno es</p> <p>Valencia sloviess</p> <p>Opytovacia veta</p> <p>Zvolacia veta</p> <p>Zvolanie</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu a žánrov: spoločenská komunikácia, dialógy, krátke oznámenie, jednoduchý telefonický rozhovor, krátke blahoželanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.</p>	<p>Poukázat na rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.</p>

		Das ist nicht/nicht mehr so schlimm. ...deine arme kleine... Du Arme...			
Spôsobilosť č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť/ nespokojnosť, postťažovať si	Ich hoffe, dass... Ich bin sicher, dass Schade/ das ist aber schade/ ich finde das schade/ ja, leider(nicht) Was ist denn los? Pfui! Das schmeckt ja gar nicht gut... Was ist passiert?... Ich habe Angst. Ach, der/die /das Arme. Oh, nein. Was machen wir bloß? Endlich! Jetzt geht es mir schon besser. ...tut mir nicht mehr weh ...ich habe keine Angst mehr. ...ist nicht böse... Jetzt ergäm sie....dich/mich... nicht mehr... Das ist super. Das war toll... Danke, das ist prima... Nicht so... Sei nicht kindisch. Das kann man doch nicht...! Das geht so doch nicht!	Vedľajšie vety dass Zvolacia veta Častica modálne častice častice záporu Zvolacia veta Spojienie kein / mehr Zápor Opytovacia veta	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu a žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialóg, pozvánka, jednoduchý telefónický rozhovor, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Poukázat na medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, prejavenie účasti s iným človekom v prípade problémov primerane veku žiaka a ním dosiahnutej komunikačnej úrovne.
Spôsobilosť č. 9: „Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus“	Vyjadriť, čo mám rád, koho mám rád/ čo sa mi páči /nepáči Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád	...mag ich/mag ich sehr. ...gefällt mir sehr gut. ...gern/sehr gern/nicht gern. ...mag ich gar nicht/überhaupt nicht. Ihn/sie/es mag ich nicht ...	Ústny prejav formou jednoduchého monológu – oboznámiť okolie o záľubách alebo formou dialógu – reagovať a vyjadriť svoj postoj v rámci vzniknutých situácií – jednoduché aktuálne témy.	Písomný prejav: napísať jednoduchý text opisujúci záľuby a postoje voči prostrediu – jednoduchý osobný list, reagovať na prežité situácie a zážitky v minulosti – jednoduchý osobný list.	Aktivity voľného času, porovnať rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka.
Spôsobilosť č. 11: „Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti“	Dat'/vyjadriť pokyn Získať povolenie, súhlas Dat' súhlas, potvrdiť niečo Odmietnuť Zakázať Dohodnúť Dat' a prijať ponuky Zdráhať sa	Lies laut/sprich leise...! Mach das... Hol...Gib mir bitte... Ich darf kein/keine/keinen... Du musst... das geht nicht... du darfst nicht... Hier muss man... langsamer fahren. Das darfst du... das geht... hier kann man... Bitte sehr! Ja, ich mache das! Gut, das geht... ich mache das gern... Aber gern! Hier bitte. Ja, du hast Recht, ... Hier kann man über die Straße gehen/... Das ist mir egal, mach was du willst. Das geht nicht. Das tut/darf man nicht! Ich will aber/ich will nicht ... Lass das... Du darfst nicht ... Du darfst hier nicht parken! Hier darf man nicht... Hier darf man nicht parken. Wir machen das so ... Geht das?	Rozkazovacia veta Modálne častice Modálne slovesá Dialógové častice Oznamovacia veta Opytovacia veta Obmedzovacia spojka	Komunikačný kontext sa realizuje formou krátkeho dialógu s uplatnením hovorového alebo administratívneho štýlu. Vyjadrenie požiadaviek a sťažností, súhlasu a odmietnutia aj formou jednoduchého monológu, základné frázy. Typy textov: jednoduché dialógy nesúce základné rozkazy a príkazy, prosby, požiadavky a odmietnutia.	Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou. Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.

		<p>Wann kannst du...? Komm, bitte rein. Ja, gern. Danke, gern. Ja, bitte. Das ist sehr nett. Möchtest du... Ja, ich möchte... Ich kann/will jetzt nicht...tut mir Leid. Ich glaube, es geht nicht.</p>			
<p>Spôsobilosť č. 12: „Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinností“</p>	<p>Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať</p>	<p>Du warst es! Ja, ich war es. Du irrst dich gewaltig. Ach, Entschuldigung! Entschuldigen Sie bitte, dass ich zu spät gekommen bin. Ich möchte mich entschuldigen ... Das war ich nicht. Ich war es nicht. Lass mich doch in Ruhe. Das ist gemein von dir. Bist du verrückt?</p>	<p>Rekcia sloves slovesá so zvratným zámenom Perfektum Zápor nicht/un-</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou stručného dialógu alebo monológu s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.</p>	<p>Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku. Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.</p>
<p>Spôsobilosť č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“</p>	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/ niečo neprekvapilo/-lo Vyjadriť nezáujem</p>	<p>Das interessiert mich sehr. Ja, super, das machen wir... Wirklich? Das ist ja interessant. Überraschung ausdrücken Oh, das ist schön! Das war aber lustig. Ach, wirklich? Der/die/das ist aber schön. Woher kennst du meinen Namen? Wer bist du? Gehst du wieder...? Das wundert mich nicht. Das überrascht mich nicht. Das sind sie doch... Was machst du denn hier? Wer kommt denn da? Das interessiert mich nicht/ überhaupt nicht... Das finde ich langweilig/ blöd/doof...</p>	<p>Zvratné slovesá Zvolacia veta Präteritum Perfektum</p>	<p>Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu. Jednoduché rozprávanie príbehu, opis udalostí a činností s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy.</p>	<p>Oblíbené rozprávky a príbehy detí na Slovensku a v krajinách cieľového jazyka.</p>
<p>Spôsobilosť č. 14: „Ponúknuť a reagovať na ponuku“</p>	<p>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Odpoveť na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonal Pýtať sa na pranie Ponúkať veci, predmety Ponúknuť pomoc Pozvať Sľúbiť</p>	<p>Kannst du bitte ... machen/...! Schreib/lies... noch einmal! Schreiben Sie/lesen Sie ... bitte das noch einmal. Das kann ich... Ja, sehr gern. Bitte. In Ordnung! Komm mit... ich zeige dir mein/meine... Machen wir ...? Gehen wir...? Spielen wir...? Ich bringe dich gern in die Schule/... Ich kann jetzt... Wenn du willst, kann ich... Lass uns fernsehen. Möchtest du noch... ? Was willst du machen? Wie möchtest du... ? Möchtest du...? Möchtest du...? Bitte! Das (Geschenk) ist für dich/fürSie. Kann ich dir/Ihnen helfen? Möchtest du mit uns... Ich möchte dich...Gut, ich kann.. Oh ja. Gern.</p>	<p>zvolacia veta opytovacia veta oznamovacia veta Modálne slovesá Vykanie</p>		

Spôsobilosť č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti“	Varovať pred niekým/niečím Poradiť niekomu Dodat' odvalu/ Podporiť Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Vyzvať na spoločnú činnosť Povzbudiť Navrhnuť, že niečo požičiam/ darujem Odpovedať na návrh iného	Na klar, gerne. Pass doch auf! Sei vorsichtig. Du musst vorsichtig sein. Jetzt wird ernst... Geh/geht lieber... Mach/Macht lieber... Setz dich, bitte! Komm doch mit... Mach das... Kannst du/Können Sie...mir bitte helfen...? Ich möchte (gern)... Kann ich bitte... Hast du/Haben Sie... Kannst du mir heute Nachmittag helfen? Entschuldigung, hätte Sie/hättest du vielleicht einen Moment Zeit? Gib mir bitte.../geben Sie mir bitte... Mach genau was... gesagt hat... Das kann ich... Ja, bitte. Natürlich. In Ordnung! Das haben wir doch versprochen... Kannst du bitte ... machen? Könntest du/könnten Sie bitte... Machen wir...? Gehen wir...? Spielen wir...? Komm, lass uns spielen... Setz dich, bitte! Komm doch mit... Mach das... Nimm dich zusammen... Ich kann dir mein.../meine... borgen/geben/ausleihen/schenken. Danke, das ist nett von dir. Wo ist ...? Ich kann ... nicht finden. Ich brauche ihn/sie/es unbedingt. Leih mir bitte... Ich leihe dir...	Futur I Predložkové Spojenie Modálne Slovesá Rozkazovacia Veta Slovné spojenie Opytovacia Veta Rozkaz	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy.	Vedieť zdvorilo požiadať o radu, pomoc a vedieť zdvorilo odpovedať. Moje plány do budúcnosti. Rôzne formy želaní, napr. do nového roka, narodeniny.
Spôsobilosť č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“	Predstaviť niekoho niekomu Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať	Das ist... die Freundin von.../der Freund von.../ die Mutter von.../... Das ist... ..von... Das ist mein.../meine... Kennst du... schon? Ich bin ... Ich heiße ... Es freut mich. Willkommen! Schön dich wiederzusehen...	Opytovacia veta oznamovacia veta Slovné spojenia	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Vedieť predstaviť seba aj iných. Napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na lice. Zdvorilostné frázy pri zoznámení.
Spôsobilosť č. 19: „Telefonovať“	Zčať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor	Guten/Tag/Abend/..., Frau .../Herr ..., hier ist ... Schön, dass du dich wieder mal meldest... Ist...zu Hause?/Ich möchte (bitte) mit...sprechen. Kann ich...sprechen? Es tut mir Leid, er/sie ist nicht da. Ich rufe später nochmal an. Kann ich eine Nachricht hinterlassen? Ja sicher. Kommst du am Montag/ ...ins Kino/... Ja, gerne. Tut mir Leid, ich kann nicht. Ich habe... Dann um 19.00 Uhr/ ... Das geht prima, also bis Montag/ ... Also dann bis morgen. Tschüs! Auf Wiederhören! Vielen Dank für den Anruf.	Slovné spojenie Modálne slovesá		Vedieť zdvorilostné frázy pri telefonickom rozhovore v krajinách cieľového jazyka.
Spôsobilosť č. 20: „Vymieňať si názory,	Uviest' vyjadrenie Vypýtať si slovo	Ja, das war so... Das ist so... Darf ich dazu etwas sagen?	Präteritum Deixis aspektu	Komunikačný kontext sa realizuje formou	Základné pravidla slušnosti pri

komunikovať s niekým”	Ukončiť vyjadrenie Váhať, hľadať slová Poprosiť o pomoc pri vyjadrovaní Opraviť sa	Danke. Es war sehr nett ... Das war in Ber... nein in Dresden. Das war... wie heißt die Stadt?... Das war in Dresden, nein, nicht in Dresden, in der Nähe von Dresden. Wie heißt ... auf Deutsch? Der Straße, nein die Straße ...	Dialogové častice Préteritum Opytovacia veta Predložky Deixis	dialógu s uplatnením hovorového štýlu a neverbálnou komunikáciou (vyjadrenie jednoduchých pocitov - radosť, smútok, hnev). Typy textov: rozhovory, úryvok, jednoduché listy, e-mail, sms, ilustrované rozprávky, jednoduchý komiks.	rozhovoroch s prihliadnutím na špecifiká komunikačného kontextu a komunikačných partnerov. Vzťahy medzi rodičmi a deťmi, mužmi a ženami, staršími a mladšími. Spôsob vyjadrovania a správania svedčí o správnej výchove v rodine a v škole.
Odporúčaná spôsobilosť č. 18 : „Korešpondovať”	Oslovenie v listoch Ukončiť list	Liebe ..., / Lieber ..., Viele/schöne/herzliche Grüße aus.../ Alles Gute wünscht ... Dein.../deine...	Skloňovanie prídavných mien	Komunikačný kontext sa realizuje formou písania listov.	Základné pravidla písania listov s prihliadnutím na špecifiká komunikačného kontextu a komunikačných partnerov.

SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Predložené osnovy prezentujú požiadavky na osvojenie si slovnej zásoby oveľa konkrétnejšie a sú založené na kritériách pre ovládanie cudzieho jazyka podľa úrovni (A1, A2, B1, B2) vymedzených v *Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky*.

Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň A1

Témy	Všeobecne	Podtémy
1 Rodina a spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> - Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štatná príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo 	Adresse e, E-Mail- , Bruder r, Deutsche r, Familie e, Fax s, Frau e, Freund r/-in e, Großmutter, Oma e, Großvater, Opa r, Herr r, Hobby s, Junge r, Kind s, Land s, Mann r, Mädchen s, Monat r, Monatsname r, Mutter e, Name r, Nummer, e, Haus-, Telefon-, Schwester e, Slowake, r/ -in, e, Stadt e, Straße e, Telefon s, Ungar, r/-in, e, Vater r, gefallen, gern haben, heißen, kommen aus, lieben, machen, mögen, sein + Altersangabe, sein aus, schicken, telefonieren, verkaufen, wohnen, alt, blöd, braun, deutsch, dumm, fleißig, geboren in, am (sein), grau, groß, intelligent, jung, klein, kurz, lang, langweilig, nett, rot, schön, schwarz, slowakisch, traurig, ungarisch
2 Domov a bývanie	<ul style="list-style-type: none"> - Môj dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine - Spoločnosť a životné prostredie - Spoločnosť a jej 	Abfall, r, Bett, s, Computer, r, Dusche, e, Fenster, s, Fernseher, r, Garten, r, Glocke, e, Tür-, Haus, s, Herd, r, Knopf, r, Küche, e, Licht, s, Radio, s, Schlüssel, r, Schrank, r, Kühl-, Spiegel, r, Stuhl, r, Telefon, s, Teppich, r, Tisch, r, Toilette, e, Tür, e, Haus-, Uhr, e, Wasser, s, Wohnung, e, Zimmer, s, Schlaf-, Kinder-, Bade-, Wohn-, machen, (an-, auf-, aus-, zu-, mit-),

	životný štýl	drücken, kaufen, kochen, kosten, putzen, verkaufen, waschen, wohnen, alt, dunkel, geschlossen, groß, kalt, klein, laut, leise, neu, offen, sauber, schmutzig, schön, teuer, warm
3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	<ul style="list-style-type: none"> - Ľudské telo - Fyzické charakteristiky - Charakterové vlastnosti človeka - Choroby a nehody - Hygiena a starostlivosť o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie 	Knie, s, Arm, r, Gesicht, s, Auge, s, Bauch, r, Bein, s, Durst, r, Schulter, e, Finger, r, Fuß, r, Haar, s, Hals, r, Hand, e, Hunger, r, Kopf, r, Rücken, r, Mund, r, Nase, e, Ohr, s, Zahn, r, Arzt, r, Ärztin, e, Zahn- Krankenhaus, s, duschen, ins Bett gehen, kalt sein, lachen, schlafen, warm sein, waschen, gesund, gut, kaputt, krank, leicht, sauber, schlecht, schmutzig, schwer, stark
4 Doprava a cestovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a leteckých sietí 	Flugzeug, s, Ampel, e, Auto, s, Boot, s/ Segel-, Padel-, Motor-, Bahn, e / U-, S-, Auto-, Bus, r, Fahrkarte, e, Ferien, e (Pl), Garage, e, Hotel, s, Information, e, Karte, e, Land-, Koffer, r, Kreuzung, e, Motorrad, s, Nummer, e, Platz, r, Polizei, e, Rad, s, Fahr-, Motor-, Reise, e, Schiff, s, Schlüssel, r, Zimmer-, Straße, e, Taxi, s, schweizerisch auch r, Tourist, r/-in, e, Schiff, s, Zug, r, ankommen, Auto fahren, da sein, fahren (mit), fahren + Zeitangabe, finden, fragen, gehen, kommen, nehmen, nicht von hier sein, parken, reisen, rufen, schicken, schlafen, sehen, suchen, wissen, zahlen, be-, frei, schnell, weit
5 Vzdelávanie a práca	<ul style="list-style-type: none"> - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky 	Bank, e, Bleistift, r, Buch, s, Deutsch, s, Fach, s, Füller, r, Geographie, e, Geschichte, e, Hausaufgabe, e, Heft, s, Klassenzimmer, s, Kreide, e, Mathematik, e, Musik, e, Religion, e, Schüler, r, Schultasche, e, Slowakisch, s, Sport, r, Stuhl, r, Stundenplan, r, Tafel, e, Zeichnen, s, arbeiten, beginnen/beenden den Unterricht, beliebt, besuchen, lernen, lesen, rechnen, schreiben, wichtig
6 Človek a príroda	<ul style="list-style-type: none"> - Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Človek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia 	Baum, r, Berg, r, Blume, e, Erde, e, Feld, s, Fisch, r, Fluss, r, Gans, e, Huhn, s, Hund, r, Katze, e, Land, s, Meer, s, Park, r, Platz, r, Regen, r, Schnee, r, Schwein, s, Sonne, e, Stadt, e, Taube, e, Tier, s, Vogel, r, Wald, r, Wiese, e, Wind, r, Zoo, r, grün, gut, frisch, heiß, kalt, schlecht, schön, warm, fliegen, fressen, wachsen
7 Voľný čas a záľuby	<ul style="list-style-type: none"> - Záľuby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia 	Bild, s, Buch, s, Film, r, Karte, e, Kino, s, Radio, s, Seite, e, Text, r, Baukasten/Sandkasten, r, Computer, r, Foto, s, lesen, malen, schreiben,

	<p>a internet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výstavy a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti 	<p>sehen, fotografieren, Ball/ Fußball spielen, basteln, laufen, singen, Sporttreiben, springen, Musik hören, tanzen, schlafen, fotografieren, schwimmen, telefonieren, Freunde treffen, Briefmarken sammeln, fernsehen, Rad fahren, Schi fahren, Computer spielen</p>
8 Stravovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Stravovacie návyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie zariadenia - Príprava jedál - Kultúra stolovania 	<p>Abendbrot, s, Abendessen, s, Ananas, e, Apfel, r, Apfelsine/ Orange, e, Banane, e, Birne, e, Brot, s, Butter, e, Dessert, s, Durst, r, Eis, s, Frucht-, Eis, s, Entschuldigen Sie bitte ..., Essen, s, Fisch, r, Flasche, e, Fleisch, s, Frühstück, s, Fruchtsaft, r, Gemüse, s, Geschäft, s, Glas, s, Gulasch, s/r, Gurke, e, Guten Appetit!, heiße Schokolade, e, Herr Ober!, Huhn, s, Hunger, r, Kaffee, r, Kakao, Karte, e, Speise-Kartoffel, e, Käse, r, Koch/Köchin, r, e, Kohl, r, Rot-Küche, e, Mahlzeit!, Marille, e, Milch, Zdravá výživa e, Mineralwasser, s, Mittagessen, s, Nudel, e, Obst und Früchte, Obst, s, Orange, e, Paprika, e, Personal, s, Servier-, Pudding, r, Vanille-, Reis, r, Restaurant, s, Saft, r, , Orangen-, Salat, r, Salz, s, Schnitzel, s, Semmel, e, Spinat, r, Supermarkt, r, Suppe, e, Süßigkeit, e, Tee, r, Tisch, r, Torte, e, Trinken, s, Wasser, s, Zitrone, e, Zucker, r, bezahlen, einladen, essen, etwas zu trinken, geben, kochen, kosten, machen</p>
9 Multikultúrna spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> - Cudzie jazyky - Rodinné sviatky - Cudzojazyčná komunikácia - Štátne a cirkevné sviatky - Zvyky a tradície v rôznych krajinách - Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií 	<p>Grammatik, e, Geburtstag, r, Geburtstagstorte, e, Geschenk, s, Kirche, e, Musik, e, Tanz, r, Weihnachten, s, Weihnachtsbaum, r, Wort, s, auswendig, leicht, schwer, lesen, schreiben, sprechen, zu Besuch kommen, sein</p>
10 Obliekanie a móda	<ul style="list-style-type: none"> - Základné druhy oblečenia - Odevné doplnky - Výber oblečenia na rôzne príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov - Móda a jej trendy 	<p>Rock, r, Größe, e, Hemd, s/ Nacht-, Hose, e, Jacke, e, Jeans, e (Pl), Kleid, s, Mantel, r, Nummer, e, Pullover, r, Tasche, e, T-Shirt, s, Uhr, e, Anorak, r, Schuhe, e (Pl.)/Hand-, Haus-, Stiefel, e (Pl.), Mütze, e, Schal, r, Bluse, e, gelb, lila, orange, pink, rosa, rot, sauber, schmutzig, schön, tragen</p>
11 Šport	<ul style="list-style-type: none"> - Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre Rozvoj osobnosti 	<p>Tennis, s, Gymnastik, e, Spiel, s, Sport, r, Volleyball, r, Schwimmen, s, Judo, s, Segeln, s, Hockey, s, Boxen, s, Reiten, s, Rudern, s, Radfahren, r, Fußball, r, Tischtennis, s, Handball, r, Kanufahren, r, rennen, spielen, Eishockey, Fußball, Tennis usw., Sport machen, turnen, laufen</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Nové trendy v športe - Fair play športového zápolenia 	
12 Obchod a služby	<ul style="list-style-type: none"> - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitness, ...) - Kultúra nakupovania a služieb 	Adresse, e, Adresse, E-Mail-, e, Bank, e, Brief, r, Cent, r, E-Mail, e Mail, e/s, Euro, r, Geld, s, Hilfe, e, Karte, Post-, e, Kilo(gramm), s, Liter, r(s), Marke, Brief-, e, Nummer, Fax-, e, Paket, s, Polizei, e, Post, e, Supermarkt, r, Telefon, s, Verkäufer/-in, r/e, hoch, kaputt, teuer, voll (tanken), finden, geben, helfen, hören, kosten, nichts kosten, rufen, schicken, suchen, telefonieren, verstehen, zahlen
13 Krajiny, mestá a miesta	<ul style="list-style-type: none"> - Krajiny a svetadiely - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest 	Berg, r, Land, s, Meer, s, Natur, e, Park, r, Platz, r, See, r, Stadt, e, Wald, r, Meer, s, Slowakei, e, Deutschland, s, Ungarn, s, Österreich, s, Schweiz, e
14 Kultúra a umenie	<ul style="list-style-type: none"> - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť kultúra 	Kino, s, Musik, e, Theater, s, ins Kino gehen, Musik hören, ins Theater gehen
15 Človek a spoločnosť; komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk ako dorozumievací prostriedok - Formy komunikácie - Kultúra komunikácie 	Sprache, e, Text, r, Wort, s, gut, langsam, laut, leicht, leise, richtig, schlecht, schnell, schwer, bedeuten, lernen, fragen, heißen, hören, zu-, können, korrigieren, lesen, sagen, schreiben, sprechen, verstehen, wiederholen
16 Mládež a jej svet	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivity mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi - Generačné vzťahy - Predstavy mládeže o svete 	
17 Zamestnanie	<ul style="list-style-type: none"> - Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie - Nezamestnanosť 	Arzt, r/ Ärztin, e, Beruf, r, Lehrer, r/ Lehrerin, e, Maurer, r, Verkäufer, r/ Verkäuferin, e, schlecht, schwer, arbeiten, finden, machen, schicken, suchen, verkaufen
18 Veda a technika v službách ľudstva	<ul style="list-style-type: none"> - Technické vynálezy - Vedecký pokrok 	
19 Vzory a ideály	<ul style="list-style-type: none"> - Človek, jeho vzory a ideály - Pozitívne a negatívne vzory 	
20 Slovensko	<ul style="list-style-type: none"> - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a 	

	tradície	
21 Krajina, ktorej jazyk sa učím	- Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	

Prierezové témy a medzipredmetové vzťahy

Na úrovni nižšieho stredného vzdelávania sa zavádzajú tieto prierezové témy: Multikultúrna výchova, Mediálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj, Enviromentálna výchova, Dopravná výchova, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Regionálna výchova

Multikultúrna výchova – prierezová téma umožňuje žiakom spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Mediálna výchova - prierezová tematika rozvíja schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi, spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast.

Osobnostný a sociálny rozvoj - prierezová oblasť rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, rozvíja u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučí žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, naučí pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Environmentálna výchova - prierezová téma je prispieva k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta.

Dopravná výchova – prierezová téma umožňuje žiakom pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi, formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke, osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine.

Ochrana života a zdravia - prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami, zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu, u žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Regionálna výchova vzťah k ľudovým tradíciám, zvykom v regióne

Medzipredmetové vzťahy rozvíjame: formou prierezových tém – napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov, prostredníctvom IKT – e-mail, využívanie programov Word - pri tvorbe textov, PowerPoint – pri tvorbe prezentácií, internet – na vyhľadávanie informácií, organizovaním rôznych súťaží. Medzipredmetové vzťahy

uplatňujeme s predmetmi: Matematika, Geografia, Hudobná výchova, Výtvarná výchova, Občianska výchova, Biológia, Informatika.

Učebné zdroje ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané vo vyučovacom procese. Učebné zdroje chápeme e. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych priestoroch. Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy. Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa využívajú:

Učebnica Das Deutschmobil 1

Pracovný zošit Das Deutschmobil 1

Metodické príručky Das Deutschmobil 1

Kazety, mapy

Odborná literatúra

Balcová, Táňa: Nemčina – gramatika hrou, Nemecky s úsmevom

Slovníky – prekladové a výkladové

piesne, básne, rozprávky

Materiálno-technické a didaktické prostriedky:

- CD, kazetový prehrávač
- IKT pomôcky
- školská tabuľa, nástenné mapy, flash karty, tabuľky, power pointové prezentácie
- web stránky: www.zborovna.sk , www.oskole.sk
- www.wikipedia.org , www.datakabinet.sk www.infovek.sk
- autentické materiály: inf. letáky, pexesá, obrázky, fotografie

RUSKÝ JAZYK

Vzdelávacie štandardy, učebný plán, učebné osnovy

Názov predmetu :	Ruský jazyk							
Vzdelávacia oblasť:	Jazyk a komunikácia							
Časový rozsah výučby:								
Ročník :	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu ŠkVP:	ŠVP:	
Počet hodín týždenne:	0	2	2	2	2	4	4	
Počet hodín ročne:	0	66	66	66	66	132	132	
Názov ŠkVP:	Školský vzdelávací program: Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia !							
Kód a názov ŠVP:	ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie							
Stupeň vzdelania:	Základné							
Vyučovací jazyk:	Slovenský							
Typ školy:	Štátna							
Forma štúdia:	Denná							
Dĺžka štúdia:	Päťročná							

Vypracovala: Mgr. Zdena Mrnčová

Schválila: Mgr. Ľudmila Sedliaková - riaditeľka školy

Charakteristika vzdelávacieho predmetu:

V predmete „ruský jazyk“, ktorý patrí do oblasti „jazyk a komunikácia“, je určujúcim cieľom rozvíjanie komunikatívnych schopností žiakov. Zdôrazňujeme chápanie jazyka ako nástroj myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Vo vyučovaní jazyka zámerne preferujeme rozvoj komunikatívnych kompetencií, ktoré budú teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch. Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod. Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Jednou z najdôležitejších tém je multikultúrna výchova žiakov. V praxi to znamená najmä sprostredkovanie takých hodnôt a utváranie takých názorov a postojov žiakov, ktoré sú potrebné na začlenenie sa do života nielen v Slovenskej republike, ale aj mimo nášho štátu. Tolerancia, demokracia, asertívne správanie, sebakontrola, identita a podobne by mali byť vlastnosti, ku ktorým by multikultúrna výchova mala smerovať.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Spoločenské:

1. podpora sebadôvery žiaka, aby dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a pomáhal cudzincom vo svojej vlastnej krajine

2. žiak pochopí potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku ako nikdy sa nekončiaci celoživotný proces

Vzdelávacie:

1. získanie zručnosti komunikácie v ruskom jazyku v danom ročníku na referenčnom stupni A1 až A2, čo sa odrazí v jednotlivých komunikačných zručnostiach
2. získanie zručnosti samostatne pracovať s učebnicou, riešiť úlohy v pracovnom zošite
3. v súlade s osvojovaním si lexikálnych jednotiek určených na produktívne a receptívne osvojenie základných gramatických javov nevyhnutných na komunikáciu, osvojovaných formou poučiek a vetných modelov, získať schopnosť porozumieť a tvoriť z gramatickej, pravopisnej a štylistickej stránky správne vety dialógy a súvislé ústne a písomné prejavy.

Výchovné:

1. rozvíjať u žiaka schopnosť spolupráce v triede, schopnosť pracovať vo dvojiciach a v skupinách
2. Prehľbovať a rozvíjať sebahodnotenie a sebapoznávanie žiakov, fantáziu pri tvorbe situácií, replík, dotváraní textov a zapájania sa do jazykových hier

□ Žiak je stredobodom vyučovania. Výber tém, textov a sociálnych foriem orientujeme s ohľadom na vek, primerané postoje, zážitky, záujmy a potreby žiaka, ako aj na jeho výkonnostnú úroveň. Vyučovanie cudzieho jazyka pritom úzko nadväzuje na mimoškolské skúsenosti z reálneho života a je zamerané na životné situácie, ktoré v súvislosti s používaním cudzieho jazyka hrajú v súčasnom i budúcom živote dospelievajúcich významnú úlohu.

□ Východiskom učenia sa cudzieho jazyka je predovšetkým prirodzená zvedavosť, spontánnosť, radosť z nových poznatkov, zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia, ktorá zotrváva, len v priebehu pubertálneho vývinu získava iné formy a je ovplyvňovaná inými záujmami. V súlade s tým zameriavame vyučovací proces na meniace sa vedomie žiaka, na jeho skúsenosti a na neustále sa rozširujúci rozsah záujmov. Sústreďujeme sa na formy učenia sa pomocou objavovania, pričom žiaka vedieme vo zvýšenej miere k tomu, aby samostatne pristupoval k témam a situáciám a k ich zvládnutiu pomocou cudzieho jazyka.

□ V popredí rovnako sú hravé formy pracovného postupu a vyučovacieho procesu, ktoré čoraz viac zameriavame na praktické tvorivé ciele. Ústny prejav má prednostné postavenie; všetky čiastkové oblasti procesu vyučovania a učenia sa jazyka – sprostredkovanie komunikačných zámerov a prejavov, slovnej zásoby a gramatiky - vychádzajú z neho a potom do neho vyúsťujú. Vo zvyšujúcej sa miere vystupujú do popredia stratégie čítania s porozumením a produktívne písomné aktivity.

□ Dbáme na to, aby bol každý žiak pripravený na reálnu komunikáciu v ruskom jazyku podľa svojich individuálnych predpokladov, pričom berieme do úvahy rozdiely v individuálnych schopnostiach a v správaní.

Správanie a učenie sa žiaka tvorí integrálnu jednotu afektívnych, motorických a kognitívnych komponentov, pričom zohľadňujeme, že na tomto stupni sa postupným vývinom dostáva kognitívny komponent čoraz silnejšie do popredia. Celý proces vyučovania cudzieho jazyka už od základov organizovaný ako celok, pričom v súlade so stúpajúcou mierou uvedomelosti žiaka používame špecializované metodické postupy, najmä v kognitívnej oblasti.

Na vyučovaní vedíme žiaka pomocou vhodných aktivít, sociálnych foriem (napr. práca vo dvojiciach, v skupinách a i.) a cvičení na vyučovaní k rastúcej samostatnosti pri osvojovaní si ruského jazyka. Metodická pestrosť vzbudzuje záujem u žiaka, pričom stúpa aj význam zaradenia moderných komunikačných prostriedkov. Pomocou množstva rôznych, čo najautentickejších situácií a textov na vyučovaní sa

žiak učí jazykovo a sociálne primerane komunikovať na základe rôznych podnetov a s rôznymi partnermi. Autentické komunikačné situácie spočívajú vo vzájomnom pôsobení rečových zručností. Ich sprostredkovanie a podpora a ich vzájomná integrácia sa uskutočňuje nepretržitým precvičovaním na vyučovaní.

- Konkrétne situácie v komunikácii sa zmysluplne spájajú s preberanými témami. Konfrontácia s reáliami ruských hovoriacich krajín podporuje interkultúrne porozumenie, prispieva k interpretácii nášho sveta v protiklade k cudziemu a nielen k hromadnou izolovaných informácií.
- Hlavným cieľom vyučovania ruského jazyka je komunikácia v cudzom jazyku. Na dosiahnutie toho to cieľa sa nebudeme jazykové chyby opravovať takým spôsobom, ktorý narúša komunikáciu a znižuje radosť žiakov z nej a odstraňujeme ich skôr konštruktívnou metódou.
- Vyučovací proces pozostáva z opakovania a z preberania nového učiva vo vyváženom pomere, ktorý zodpovedá potrebám žiakov, ich stratégiám učenia sa.

Počúvanie s porozumením

Žiaci porozumejú:

vety, výrazy a slová, ktoré sa ich bezprostredne týkajú
hlavné myšlienky nahrávok a textov, ktoré sú im známe a obsahujú minimálny počet neznámej slovnej zásoby

Žiaci:

vedia rozlíšiť v texte základné a rozširujúce informácie
vedia zachytiť špecifické informácie z textov, ktoré sa týkajú daných tematických okruhov
vedia odhadnúť z kontextu význam neznámych slov

Čítanie s porozumením

Žiaci vedia:

vyhľadať hlavnú myšlienku v texte, ktorý má minimálny počet neznámych slov
vyhľadať špecifické informácie v jednoduchých textoch
v texte rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných
vyhľadať relevantné informácie z obrázkov, grafov, tabuliek, ktoré sprevádzajú písaný text

Ústny prejav

Žiaci sa dokážu vyjadriť jednoduchým spôsobom v situáciách, ktoré sú spojené s tematickými okruhmi formou monológu aj dialógu.

Žiaci vedia:

nadviazať krátky dialóg na tému, ktorá im je blízka
klásť otázky k danej téme z každodenného života, ktorá im je blízka a tiež odpovedať na otázky
rozprávať o bežných témach a vymieňať si pritom jednoduché informácie
jednoduchými vetami opísať seba, svoju rodinu, iných ľudí, spôsob života a ich činnosť v škole
vyjadriť čas, deň, mesiac, dátum
jednoducho opísať, čo robili v minulosti
vyjadriť v krátkosti jednoduchými vetami, názor na daný problém, otázku, ktorá sa týka stanovených tematických okruhov
zostaviť krátke rozprávanie
zreprodukovať obsah krátkeho, jednoduchého textu

Žiaci vedia jednoduchým spôsobom opísať a porozprávať o:

- mieste, kde bývajú
- veciach v ich okolí (napr. o dome, obľúbenej veci)
- svojom dennom režime a ostatných témach týkajúcich sa určených tematických okruhov

Písomný prejav

Žiaci vedia:

v súlade s pravopisnými normami správne používať dané jazykové• prostriedky
 písať jednoduchú korešpondenciu a odpovedať na ňu
 vyplniť jednoduchý formulár (osobný dotazník), uviesť meno, údaje
 narodení, národnosť, adresu, pohlavie
 opísať osoby, zvieratá alebo veci
 jednoduchým spôsobom opísať udalosti, činnosti a skúsenosti
 napísať jednoduchý text na základe vizuálneho podnetu, napr. obrázku, fotografie...

Formy a metódy práce:

Vychádzať budú z cieľov vyučovacej hodiny, obsahu učiva, vekových a iných osobitostí žiakov a budú prostriedkom motivácie žiakov na vyučovaní a učení.

1. metódy motivačné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia,
2. expozičné metódy: rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, demonštračná metóda, pozorovanie,
- 3 metódy aktívneho učenia: problémové vyučovanie, projektové vyučovanie, zážitkové učenie (hry, modelové situácie ap.)
4. metódy rozvoja poznávania: riešenie problémových situácií, práca s knihou, tvorba projektov a ich prezentácie, skupinové vyučovanie, exkurzie, diferencované vyučovanie, samostatné učenie prostredníctvom IKT a experimentovanie využívanie didaktickej techniky, PC, projektorov,
5. fixačné metódy: precvičovanie a opakovanie, jazykové cvičenia, konverzácie

Z organizačných foriem budeme uplatňovať vyučovacie hodiny: základné, motivačné, expozičné, fixačné, aplikačné, diagnostické.

Metódy, formy budú veku primerané a musia podporovať záujem o tvorivé činnosti žiakov.

Dôraz bude kladený na samostatnosť a zodpovednosť.

V edukačnom procese budeme uplatňovať **medzipredmetové vzťahy** cez prierezové témy.

Stratégia vyučovania:

Prvou podmienkou komunikácie je komunikatívna situácia. Situácie ako súčasť učebného obsahu treba plánovať, lebo v rámci nich sa nacvičuje verbálna a neverbálna komunikácia, uskutočňuje sa osvojovanie nových lexikálnych jednotiek a gramatických javov.

Najvhodnejšie sú také autentické situácie, do akých sa žiaci dostávajú v bežnom živote. Autentickými situáciami na vyučovacích hodinách sú rozhovory o prečítaných textoch, o programoch v televízii a rozhlase, o osobných zážitkoch žiakov. V rámci týchto situácií sa nacvičuje aj neverbálna komunikácia: gestá, mimika, vzdialenosť medzi účastníkmi komunikácie, kontakt zrakom a pod. v závislosti od vzťahu medzi partnermi. Na

vyučovacích hodinách autentické rozhovory nahrádzajú simulované, inscenované situácie, ktoré možno navodiť pomocou audiovizuálnych pomôcok a motivačnými, resp. uvádzajúcimi rozhovormi.

Náležitou motiváciou na takéto rozhovory a besedy je vytváranie takých situácií, v ktorých jeden z účastníkov komunikácie chce získať nové informácie. Vo všetkých situáciách je však dôležité využívať osobné skúsenosti žiakov, najmä tie, ktoré ostatní účastníci komunikácie nepoznajú, a vyžadovať od nich autentické odpovede prirodzené pre vek daného žiaka.

Podobne je dôležité, aby žiak hral vlastnú úlohu, nie úlohu dospelých, a takto sa naučil verbálne a neverbálne správať v rozličných situáciách týkajúcich sa jeho osobného života.

V 6. ročníku je ešte potrebná aj doslovná reprodukcia rozhovorov učebnici, ale v ďalšej fáze už možno vyžadovať od žiakov, aby modelové rozhovory v učebnici pretvárali podľa svojich osobných skúseností, prirodzene, s použitím osvojených rečových panelov, modelov a slovnej zásoby východiskových textov. Pri plánovaní situácií učiteľ ruského jazyka by mal predvídať a plánovať aj to, aké lexikálne jednotky a vetné štruktúry budú žiaci potrebovať na realizáciu komunikácie. Ďalšou podmienkou rečovej komunikácie je jednoznačná identifikácia reči: porozumenie reči partnera, porozumenie textu, presnému významu lexikálnych jednotiek a pod. V záujme jednoznačnej identifikácie reči okrem vysvetlenia lexikálnych jednotiek výkladom a opisom v 6. ročníku je vhodné a potrebné aj vysvetlenie prekladom.

Komunikatívny prístup vo vyučovaní vyžaduje prirodzenú sémantizáciu reči. To znamená, že aj lexikálne jednotky, aj potrebné gramatické javy treba znázorňovať a nacvičovať v reálnych situáciách, nie izolovane.

Štvrtou, veľmi dôležitou podmienkou rečovej komunikácie je vhodná motivácia. Najvhodnejší je taký typ motivácie, pri ktorej žiak chce a má čo povedať partnerovi, chce sa dačo dozvedieť, keď sa hovorí o takých udalostiach a zážitkoch, ktoré niečo znamenajú v jeho živote. Motivácia je vtedy dobrá, keď sa učiteľovi podarí vytvoriť kladný citový vzťah k obsahu vyučovacích hodín, vrátane činností. Je to podmienkou trvalého zafixovania učiva v pamäti. Je vhodné striedať činnosti, témy precvičovať formou rozličných činností.

V procese osvojovania ruského jazyka zohráva veľmi dôležitú úlohu vyučovanie kontrastným spôsobom. Tento spôsob vyučovania vyžaduje, aby sa v prvom rade precvičovali odlišné javy v slovenskom ruskom jazyku: odlišné vyjadrovanie, odlišné vetné štruktúry a gramatické javy potrebné na komunikáciu. Namiesto zbytočných a zdĺhavých výkladov tých javov a pojmov, ktoré žiaci poznajú zo slovenského jazyka, je vhodnejšie opierať sa o vedomosti žiakov získané v slovenskom jazyku, a takto získaný čas využiť na nácvik odlišných javov, na odlišné jazykové stvárňovanie ústnych a písomných prejavov.

V zmysle kritéria dlhodobosti sa gramatické javy nevyučujú lineárne podľa opisnej gramatiky ruského jazyka, ale špirálovite. Po určitých intervaloch a podľa potreby je potrebné sa vrátiť k osvojeným jazykovým prostriedkom s cieľom ich využívania v nových kontextoch.

Aj v zložke literárna komunikácia je potrebný komunikatívny prístup. Ťažiskom práce s literárnymi textami v 6. ročníku je spoznávanie komunikatívnych prvkov v literárnych ukážkach, pozorovanie a estetické vnímanie literárneho textu (reprodukcia obsahu literárneho textu, dramatizácia, hudobná interpretácia, hodnotenie a pod.), utváranie návykov potrebných na čítanie ruskej poézie a prózy a spievanie ruských pesničiek.

Učebné zdroje:

Učebnice Ruský jazyk pre 5. ročník, Ruský jazyk pre 6. ročník; autorky: PhDr. Elena Kováčiková, Valentína Glendová

Pracovné zošity RJ pre 5. ročník, RJ pre 6. ročník, autorky: PhDr. Elena Kováčiková, Valentína Glendová

Iné zdroje: internet

KLASIFIKÁCIA PREDMETU:

Predmet ruský jazyk sa bude hodnotiť známku. Žiaci budú hodnotení podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ.

Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné kontrolné práce, diktáty (2 v školskom roku) a projektové práce.

Klasifikácia diktátov:

0 - 4 ch	= 1
5 - 9 ch	= 2
10 - 14 ch	= 3
15 - 19 ch	= 4
nad 20 ch	= 5

Klasifikácia testov a písomných prác:

100 - 90%	= 1
89 - 75%	= 2
74 - 50%	= 3
49 - 35%	= 4
24 - 0%	= 5

Klasifikácia projektových prác: stupeň 1, 2, 3 , za neodovzdaný projekt : 5
hodnotí sa obsah, forma, gramatická správnosť, kreativita,
originálnosť jednou známku a žiakova prezentácia pred triedou
sa klasifikuje druhou známku..

Učebné osnovy – 6. ročník

<i>Tematický celok Téma</i>	<i>Obsahový štandard</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Prierezové témy</i>
Predzbukové obdobie Úvodná hodina	Zoznámenie sa so žiakmi.	Vytváranie kladného vzťahu žiakov k učiteľovi a navzájom, tvorba vhodnej klímy.	OSR, ETV
Ruský jazyk	Prvé stretnutie s ruským jazykom.	Žiak pozná význam ruského jazyka pre komunikáciu v EÚ a vo svete, vytvára sa k jazyku kladný vzťah, uvedomuje si jazykovú príbuznosť so slovenským jazykom, ale zároveň aj odlišnosti.	MKV, OSR, SJL
Rusko	Návšteva Ruska.	Žiak vie porozprávať o základných informáciách týkajúcich sa Ruska.	MKV, DEJ, GEG
1. lekcia - V škole, v triede I.	Osvojovanie si prvej ruskej slovnej zásoby.	Žiak sa vie pozdraviť pri stretnutí a lúčení, a vie sa predstaviť. Reaguje na základné pokyny učiteľa: sadnúť si, vstať, čítať, počúvať, otvoriť knihu.	OSR, SJL, ETV
2. lekcia - Rodina	Precvičovanie a upevňovanie slovnej zásoby, opis obrázkov o škole.	Žiak vie reagovať na otázku: Čo je to? - vie jednoduchou vetou odpovedať: To je ...	OSR
Potraviny	Osvojovanie si novej slovnej zásoby - rodina a klasickej ruskej vetnej intonácie. Osvojovanie si novej slovnej zásoby - časti dňa a potraviny a klasickej ruskej vetnej intonácie.	Žiak pozná členov rodiny a vie povedať, čo robia. Žiak pozná časti dňa a potraviny.	OSR, ETV, SEE OSR, OŽZ
Hračky, farby	Opakovanie nadobudnutej slovnej zásoby a osvojovanie si novej slovnej zásoby - hračky a farby.	Žiak vie pomenovať hračky a farby podľa obrázkov.	OSR
Opakovanie 1. a 2. lekcie	Opakovanie doteraz nadobudnutej slovnej zásoby.	Žiak pozná základnú slovnú zásobu, reaguje na pokyny a vie opísať známe obrázky pomocou osvojenej slovnej	

<p>Azbukové obdobie 3. lekcia - Azbuka</p> <p>3. lekcia - písmená A, O, K, M, T</p>	<p>Oboznámenie žiakov s novým písmom - azbukou - tlačenou aj písanou a povedať im o prízvuku. Nácvik písmen A, O, K, M, T - čítať a písať.</p>	<p>zásoby. Žiak pozná azbuky, vie o prízvuku, ktorý sa mení - môže byť na akejkoľvek slabike. Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, vie reagovať na otázku: Kto je tam? a odpovie: Tam je ...</p>	<p>OSR, MKV, MDV, SJL</p> <p>OSR</p>
<p>3. lekcia - písmená э, н, я</p> <p>Opakovanie 3. lekcie</p> <p>4. lekcia - písmená д, п</p> <p>4. lekcia - písmená и, у</p>	<p>Nácvik písmen э, н, я - čítať a písať.</p> <p>Opakovanie doteraz nadobudnutej slovnej zásoby v písanej, čítanej a hovorenej podobe.</p> <p>Nácvik písmen д, п - čítať a písať.</p> <p>Nácvik písmen и, у - čítať, písať.</p>	<p>Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, pozná zámená ja, ten, tá, to, pozná niektoré ruské mená a vie pomocou získanej slovnej zásoby opísať prislúchajúci obrázok. Žiak pozná základnú slovnú zásobu, vie opísať známe obrázky pomocou osvojenej slovnej zásoby. Vie prečítať a napísať niektoré slová. Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, rozumie posluhu - Moja izba, vie opísať obrázok k danej téme. Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, vie použiť vetnú konštrukciu: Ja mám ...</p>	<p>OSR, MDV</p> <p>OSR, MDV</p> <p>OSR, SJL</p>
<p>4. lekcia - Kto je to? Čo je to?</p> <p>Opakovanie 3. a 4. lekcie</p> <p>5. lekcia - písmená В, Е</p>	<p>Nácvik otázky a odpovede na ňu.</p> <p>Opakovanie doteraz nadobudnutej slovnej zásoby v písanej, čítanej a hovorenej podobe.</p> <p>Nácvik písmen В, Е - čítať, písať a výslovnosť Е v rôznych slovách.</p>	<p>Žiak vie použiť otázku: Čo je to? alebo Kto je to? a podľa obrázku vie aj odpovedať. Žiak pozná základnú slovnú zásobu, vie opísať známe obrázky pomocou osvojenej slovnej zásoby. Vie prečítať a napísať niektoré slová. Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, vie opísať príslušné obrázky pomocou nadobudnutej slovnej zásoby.</p>	<p>OSR</p> <p>OSR, SJL</p>

5. lekcia - písmená л, р	Nácvik písmen л, р - čítať a písať.	Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, rozumie posluhu - Rieka.	OSR, MDV, MKV, REV, OZŽ, BIO, GEG
5. lekcia - predstavovanie ľuďí pri zoznámení	Predstavovanie ľuďí a ruské mená.	Žiak vie predstaviť osobu svojmu kamarátovi, pozná niektoré klasické ruské mená.	OSR, MKV, ETV
Opakovanie 5. lekcie	Opakovanie doteraz nadobudnutej slovnej zásoby v písanej, čítanej a hovorenej podobe.	Žiak pozná základnú slovnú zásobu, vie opísať známe obrázky pomocou osvojenej slovnej zásoby. Vie prečítať a napísať niektoré slová.	
6. lekcia - písmená б, з	Nácvik písmen б, з - čítať a písať.	Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, rozumie posluhu - V Izbe - daný text vie prečítať, vie tvoriť vety.	OSR, MDV
6. lekcia - písmená с, г	Nácvik písmen с, г - čítať a písať.	Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, vie utvoriť krátky dialóg, vie použiť otázku typu: Kde je ... a vie odpovedať On/a je v ...	OSR, REV, GEG
7. lekcia - písmená и, ф	Nácvik písmen и, ф - čítať a písať.	Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, rozumie náučnému textu - Bratislava, vie sa opýtať: Ako sa voláš? a Odkiaľ pochádzaš?	OSR, ETV, REV, GEG, DOV
7. lekcia - mäkký znak	Použitie a význam mäkkého znaku.	Žiak vie napísať a použiť mäkký znak a pozná jeho význam, rozumie náučnému textu - Moskva.	OSR, GEG, MKV
Opakovanie 6. a 7. lekcie	Opakovanie doteraz nadobudnutej slovnej zásoby v písanej, čítanej a hovorenej podobe.	Žiak pozná základnú slovnú zásobu, vie opísať známe obrázky pomocou osvojenej slovnej zásoby. Vie prečítať a napísať niektoré slová.	

8. lekcia - písmená ě, ю, ѣ	Nácvik písmen ě, ю, ѣ - písať a čítať, zdôrazniť ich výslovnosť.	Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, rozumie textu - V obchodnom dome.	OSR, SEE, MAT, ETV
8. lekcia - vetná konštrukcia: Ja mám ... + prídavné mená	Nácvik vetnej konštrukcie: Ja mám ... + prídavné mená.	Žiak vie vytvoriť vetnú konštrukciu: Ja mám ... - aj s inými osobami: ty, on, ona ... + prídavné mená	OSR
9. lekcia - písmená ч, ш + „ne“	Nácvik písmen ч, ш - písať, čítať + zápor so slovesom „ne“.	Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, rozumie textu - Na hodine kreslenia, vie použiť zápornú vetnú konštrukciu s použitím „ne“ pred slovesom.	OSR, VYV, SJL
9. lekcia - písmená ж, ш	Nácvik písmen ж, ш - písať a čítať - dôraz na ich tvrdú výslovnosť.	Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, rozumie počutému textu - Dvaja kamaráti.	OSR, BIO, SEE, ENV
9. lekcia - čítanie a počúvanie s porozumením, rozvoj slovnej zásoby	Nácvik čítania a počúvania k danej téme, rozvoj slovnej zásoby.	Žiak rozumie písanému a hovorenému textu - básni Irena a jež, rozvíja si slovnú zásobu k téme - Príroda.	BIO, ENV, OSR, SJL
10. lekcia - písmená х, ъ	Nácvik písmen х, ъ - čítať a písať, tvrdý znak a jeho význam v slove.	Žiak vie napísať a prečítať slová tvorené z daných písmen, rozumie počutému textu - Na klzisku.	OSR, TEV
10. lekcia - rozvoj slovnej zásoby, osobné zámená	Rozvoj slovnej zásoby, použitie osobných zámen.	Žiak pozná a vie použiť novú slovnú zásobu na tému - Šport, vie použiť osobné zámená.	TEV, OSR, OŽZ
Opakovanie 9. a 10. lekcie	Opakovanie doteraz nadobudnutej slovnej zásoby v písanej, čítanej a hovorenej podobe.	Žiak pozná základnú slovnú zásobu, vie opísať známe obrázky pomocou osvojenej slovnej zásoby. Vie prečítať a napísať niektoré slová, vie vytvoriť krátky monológ a dialóg.	MKV, SJL, OSR
11. lekcia - Už poznáme azbuku	Záverečné opakovanie azbuky, záverečné hodnotenie.		

Učebné osnovy - 7.ročník

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<p>Opakovanie</p> <p>Môj deň; Koľko je hodín? Tvorenie prísloviak</p> <p>Časovanie slovíes</p> <p>List priateľovi</p> <p>Každodenné činnosti,</p> <p>Jazykové hry</p>	<p>Predazbukové a azbukové obdobie Lekcie 1-12 Rozprávanie podľa obrázkov. Kde sú? Čo robia? Určovanie času v ruštine Slovesá v neurčitku Ráno, deň, večer, noc, včera, zajtra, dnes Časovanie slovíes 1. a 2. osoba Písanie listu, oslovenie.,</p> <p>báseň „Zavčasu ráno“ opis každodenných činností hádanky, žart; tvorba slov zo zadaných písmen A,O,U,P,T,V,K,Ž,Š,R,M,T</p>	<p>Žiak - správne číta a píše text v azbuke, - dokáže povedať, kto je na obrázku, kde je, čo robí; dokáže určiť čas, spýtať sa koľko je hodín, tvoriť a používať príslovky času, pozná neurčitok slovíes, vie správne používať koncovky pre 1. a 2. osobu jednotného čísla, napísať základné informácie na nadviazanie písomného kontaktu; vie stručne rozpovedať čo robí ráno</p>	<p>Mediálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rast</p> <p>Tvorba projektu – Môj deň</p> <p>Multikultúrna výchova</p>

<p>Lekcia 14 Čo robíme v škole Rozhovor o škole</p> <p>Rozvrh hodín</p> <p>Jazykové hry, žarty</p>	<p>Pozdrav, vyuč. predmety, činnosti na vyučovacej hodine. Práca s textom. 1. osoba množ. čísla; použitie sloviac chcieť, môcť, mať rád</p>	<p>Slovná zásoba, čo robím na vyuč. hodinách – rozprávanie Žiak dokáže pomenovať školské predmety a stručne opísať čo na nich žiaci robia.</p>	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>Tvorba projektov</p>
<p>Lekcia 15 Ako pomáhaš doma? Mesiace a dni v týždni</p> <p>Kalendár</p> <p>Časovanie sloviac 2.os.j.č. List Zdravstvuj Ján.</p> <p>Čo bolo na obed?</p> <p>Jazykové hry a cvičenia</p>	<p>Práca s textom. Mesiace a dni v týždni Slovná zásoba – z kontextu a s použitím slovníka Dni v týždni, mesiace v roku - cvičenia</p> <p>2. os j.č. ideš, nesieš, rozprávaš, sedíš, kričíš, čítaš, chodíš vidíš,</p> <p>Odpoveď na list - čítanie, písanie, Čítanie básne; Upevnenie poznatkov o mesiacoch v roku a dňoch v týždni</p>	<p>Žiak dokáže pomenovať dni v týždni a mesiace v roku; dokáže popísať každodenné činnosti v domácnosti a vytvoriť kalendár na základe získaných vedomostí;</p> <p>Žiak dokáže správne používať 2. os j. č</p> <p>Žiak dokáže čítať písaný text a napísať krátky list o svojom meste</p>	<p>Osobnostný a sociálny rast</p> <p>Tvorba projektov</p> <p>Správny životný štýl</p>
<p>Lekcia 16 Viete počítat? Číslovky 1-100 Koľko máš rokov?</p> <p>Pieseň Dvakrát dva je štyri</p> <p>Nový rok v Rusku</p> <p>Jazykové hry a cvičenia</p> <p>Lekcia 17 Ročné obdobia</p>	<p>Práca s textom. Hra Lotto Zakončenie sloviac, 2 os. mn.č. Vyjadrenie: ona má , on má...rokov, roky Dialógy - Koľko máš rokov? Spev piesne Dvakrát dva je štyri.</p> <p>Vyhľadávanie informácií</p> <p>Práca s textom. Slovná zásoba</p>	<p>Žiak pozná číslovky 1-100, vie sa použitím vybraných sloviac správne vyjadrovať, správne časuje slovesá Vie vyjadriť svoj vek, Rozprávať podľa obrázkov s použitím sloviac v 1. a 2. os. jed. a mn. č. Vie zaspievať pieseň Dvakrát dva je štyri</p> <p>Žiak pozná novoročné zvyky v Rusku</p> <p>Žiak dokáže povedať čo robí v danom</p>	<p>Osobnostný a sociálny rast</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Environmen-</p>

<p>Jazykové cvičenia Slovesá 3. os. mn. č. Prezentácia projektov Ročné obdobia Polročný test lekcie 13 – 17</p> <p>Zdrastvuj Jura</p> <p>Lekcia 18 - Výstavka</p> <p>Žiacka výstavka</p> <p>Počasié Lekcia 19 Na exkurzii v Moskve. Moskva</p> <p>Časovanie sloviés</p> <p>Precvičovanie časovania sloviés</p> <p>Jazykové hry Lekcia 20 V zdravom tele – zdravý duch Šport</p> <p>Minulý čas</p> <p>Slovesá vedieť a poznať Projekt - športy</p>	<p>Časovanie sloviés, tretia osoba jednotné číslo Tvorba viet podľa obrázkov Práca s cvičeniami. Časovanie sloviés , tretia osoba množné číslo Koľko dní má týždeň, aký je dnes deň, mesiac, čo bude zajtra Opakovanie – príprava na testOdpoveď na list - čítanie,</p> <p>List Ahoj, Ján; Príprava na výstavku – rozprávanie podľa obrázkov Plán našej výstavky Komunikácia o našej výstavke. Čítanie a písanie, doplňovanie. Rozhovory o počasi Práca s textom. Nachádzať sa, cestovať, dopravné prostriedky, námestie, vežové hodiny. Správne používanie ísť - cestovať</p> <p>Prvé a druhé časovanie – prítomný čas, minulý čas</p> <p>Slovná zásoba- druhy športu</p> <p>Čítanie, preklad viet do min. času. Množné číslo.</p> <p>Rozprávanie – Môj obľúbený šport</p>	<p>ročnom období, kedy sa sánkuje, oberá ovocie, bicykuje , hrá futbal, kúpe sa; vie vymenovať mesiace a ich ročné obdobia. Žiak je schopný pred triedou odprezentovať svoju prácu o ročných obdobiach. Žiak dokáže využiť získané vedomosti v teste</p> <p>Žiak je schopný na základe obrázkov porozprávať o príprave na výstavku. Žiak dokáže doplniť správne tvary známych sloviés. Je schopný vytvoriť jednoduché vety o počasi</p> <p>Čítanie s porozumením Žiak vie povedať základné informácie o Moskve. Vie doplniť koncovky časovania</p> <p>Vie správne používať slovesá ísť- cestovať</p> <p>Žiak je schopný pomenovať letné športy, vie pomenovať svoj obľúbený šport Žiak dokáže vytvoriť minulý čas známych sloviés a správne použiť slovesá vedieť a poznať</p> <p>Ponaučenia Žiak vie vytvoriť krátky jednoduchý list,</p>	<p>tálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Enviromen- tálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rast</p> <p>Ochrana zdravia</p> <p>Environment álna výchova</p>
---	---	--	---

<p>Jazykové hry, hádanky</p> <p>Lekcia 21 Čoskoro začnú prázdniny Blahoželanie k narodeninám Prídavné mená</p> <p>Budúci čas</p> <p>Zdrastvuj Jura</p> <p>Ovocie a zelenina</p> <p>V obchode</p> <p>Aký, aká, aké? Opakovacia hodina Veselí cestovatelia</p> <p>Lekcia 22 Ahoj Ján! Opakovanie – Azbuka, Výslovnosť, prízvuk</p> <p>Komunikačné cvičenia</p> <p>Ruská rozprávka</p> <p>Jazykové hry, žarty, súťaže...</p>	<p>Rozlíšenie významu a používania slovíes vedieť a poznať Príslovia, hádanky, žarty</p> <p>Čítanie a posluh s porozumením</p> <p>Pozdrav k narodeninám Prídavné mená</p> <p>Časovanie slovíes v budúcom čase List priateľovi</p> <p>Ovocie, zelenina</p> <p>Rolová hra podľa obrázkov Nakupovanie v obchode Doplnovanie správneho a tvaru prídmena podľa rodu Pieseň</p> <p>Práca s textom</p> <p>Celoročné opakovanie</p> <p>Komunikácia: - čo budem robiť cez prázdniny - Prehliadka s turistami v našom meste...</p> <p>Práca s textom. Žarty, jazykolamy, hádanky, piesne, básne...</p>	<p>blahoželanie k narodeninám. Pozná hodnotu vecí. Žiak vie používať prídavné mená v správnom tvare Žiak dokáže napísať list: Ako budem tráviť prázdniny</p> <p>Žiak si dokáže v obchode vypýtať predmet, spýtať sa koľko to stojí a reagovať na odpoveď predavača. Žiak pozná hodnotu vecí.</p> <p>Žiak číta s porozumením</p> <p>Žiak vie rozdeliť písmená azbuky na samohlásky, spoluhlásky a znaky, vie písmená vymenovať v správnom poradí</p> <p>Žiak číta s porozumením, ovláda výslovnosť tvrdých a mäkkých spoluhlások. Žiak vie správne používať prízvuk a intonáciu, správne vyslovuje.</p> <p>Žiaci s porozumením počúvajú, kto kde ide, a vedia rozprávať kde a kedy pôjdu...</p>	<p>Dopravná výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rast</p> <p>Tvorba projektov</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Finančná gramotnosť</p> <p>Osobnostný a sociálny rast</p> <p>Mediálna výchova</p>
--	--	---	--

Učebné osnovy 8. ročník

Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kognitívny cieľ	Prierezové témy
Opakovanie učiva.	Slovná zásoba číslovky, gramatika, fonetika.	Význam RUI pre komunikáciu.	Upevňovanie vedomostí.	Osobnostný a sociálny rast
L1 Zoznamovanie sa.	Pozdravy, predstavovanie sa. Dialógy – čítanie, tvorenie sa.	Žiak vie predstaviť seba a iných.	Používanie zdvorilostných fráz pri predstavovaní.	
Povolania	Terminológia. Tvorenie dialógov –povolania členov rodiny.	Dokáže zistiť a podať info o sebe a rodine.	Formovanie pozitívneho vzťahu k práci.	
Snežok Práca s prac. zošitom	Práca s textom. Opakovanie písanej azbuky	Porozprávať obsah textu. Vedieť odpovedať na otázky k textu.	Zistiť stav vedomostí v hovorovej i písomnej forme.	
Slovná zásoba, text Spomíname na leto	Slovná zásoba - prázdniny Čítanie s porozumením.	Žiak vie porozumieť neznámym výrazom v kontexte textu	Spoznávanie hist. a turistických miest na Slovensku.	Environmentálna výchova
Zvratné slovesá Používanie predložiek v, na s predl. pádom.	Rozprávanie podľa obrázkov, odpovede na otázky, gram. cvičenia.	Používať správny tvar zvrtných slovies a predložky v, na		
Ira a jež , fonetické cvičenia Čo sa mne, jemu, jej páči, mám rád, čo ma zaujíma.	Výslovnosť ž-č-š-šč, c, s Časovanie os. zámen a slovies ľúbiť, zaujímať sa.	Ovláda časovanie zámen	Používať správnu výslovnosť tvrdých a mäkkých spoluhlások. Vyjadriť, že niečo mám rád	
Milovník kameňov.	Posluch a čítanie s porozumením.	Rozvíjať svoje nadanie.	Záľuby a trávenie voľného času.	Osobnostný a sociálny rast
Práca s pracovným zošitom.	Opakovanie lekcie.	Samostatná práca žiakov.	Sebakontrola.	

Posluch, čítanie	Práca s textom, slovná zásoba	Žiak vie pomenovať vyuč. predmety.	Význam vzdelávania	Multikultúrna výchova
Predložkový pád s predl. o- ob. Výslovnosť samohlások.	Tvrde a mäkké koncovky lokálov.	Ovláda fonetické rozdiely samohlások.		
Báseň Zvláštny prípad – príbeh, Žarty, príslovia, porekadlá	Precvičovanie výslovnosti, ruské krstné mená. Práca s textom	Žiak dokáže vysvetliť význam neznámeho slova výkladom.	Rozvíjať logické myslenie žiakov.	
Pieseň Čo nás učia v škole	Obohatenie slovnej zásoby	Žiak vie zaspievať ruskú pieseň	Význam vzdelávania sa po celý život	
Práca s pracovným zošitom	Upevňovanie slovnej zásoby a gramatiky			
Na návšteve	Práca s textom, slovná zásoba	Dokáže používať danú slovnú zásobu	Správanie sa na návšteve	Osobnostný rast
Koncovky pod. mien v inštrumentáli.	Skloňovanie pod. mien		Profesijná orientácia	
Vyjadrenie musím , radové číslovky	Precvičovanie gramatiky.	Ovláda inštr. pod. mien, pomenovanie členov rodiny		
Otec, mama a ja. Žarty, gram. hry, hádanky Pracovný zošit	Práca s textom Upevňovanie učiva	Rozpráva o zamestnaní členov rodiny	Rozpráva o zamestnaní členov rodiny	
Čítanie textu, slovná zásoba	Počasia v zime, Vianoce	popísať počasie,	Vážime si tradície naše a iných národov	
Akuzatív životných a neživotných pod. mien, jaz. cvičenia	Akuzatív +predl. o Upevňovanie výslovnosti ja, e, akuzatívu	Vedieť používať akuzatív		
Jedlička – báseň, voľný čas v zime, Snežný zajačík,	Čítanie, dopĺňanie chýbajúcich slov . Práca s textom, hádanky, hry a jazykové cvičenia	Vie rozprávať o voľnom čase v zime	Aktívne využívanie voľného času v zime	Osobnostný rast

hádanky				
Pieseň V lese rástla jedlička, vianočné a novoročné zvyky	Pieseň. Práca s textom. Vyhľadávanie informácií.	Vie zaspievať ruskú novoročnú pieseň	Spoznávanie tradícií	Multikultúrna výchova
Opakovanie	Jazykové a kulturologické cvičenia	Vie porozprávať o zimných zvykoch		
Pomenovanie častí domu, bytu	Slovná zásoba – byt, izby	Vie opísať svoj dom, byt,	Prezentácia jazykových zručností	Osobnostný a sociálny rast
Predložky miesta s použ. Inštrumentálu	Použ. inštr.+ predl. miesta,	Vie používať predl. miesta + inštrumentál		
Byt - báseň Čo je šťastie	Antonymá, práca s textom, názory žiakov	Vie vyjadriť svoj názor		
Projekt Môj dom/byt		Tvorba projektu prezentačné schopnosti.		
Opakovanie slovej zásoby, gramatiky, fonetiky	Demonštrovanie vedomostí, riešenie, uvažovanie, rozhodnutie sa.	Žiak si preveruje zvládnutie získaných vedomostí.	Sebakontrola, Zhodnotenie vedomostí	
Sankt-Peterburg	Slovná zásoba a pamiatky mesta	Vie podať zákl. info o meste	Rozvíjanie komunik. zdatnosti	Multikultúrna výchova
Ročné obdobia a vyjadrenie min. času – gramatické a fonetické cvičenia	Nominatív príd. mien mäkk. zakonč. Vyjadrenie času použitím pred	Používa správnu intonáciu, nominatív príd. mien, určuje čas s použ. pred		Osobnostný a sociálny rast
Opakovanie – Sankt Peterburg	Pamiatky a historické udalosti spojené so Sankt Peterburgom	Pomocou foto rozpráva o Sankt Peterburgu	Vlastenectvo leningradčanov	Multikultúrna výchova
U lekára Časovanie slovies byť chorý, piť, žarty	Slovná zásoba - časti tela, choroby	Hranie rolí-žiak reaguje na otázky o svojom zdraví Práca vo dvojiciach - scénka - U lekára	Prevenia ochorení Vedieť reagovať a pýtať sa na otázky	Ochrana života a zdravia
byť chorý, piť, žarty	Gram. cvičenia, tvorba dialógov			
Lekár a pacient	Analýza textu Príslovia a porekadlá o zdraví			
Opakovanie, projekt –časti tela, zdravie	Aplikácia učiva	Overenie stavu vedomostí, Tvorba projektu prezentačné schopnosti.	Prezentácia jazykových zručností	Mediálna výchova

Záľuby	Práca s textom - slovná zásoba, torba dialógov	Vedieť porozprávať o svojich záľubách a o športoch, pýtať sa a reagovať na otázky.	Motivovať žiaka na športové aktivity a aktívne využívanie voľného času	Ochrana života a zdravia
Genitív-SG/PL Genitív +predlož. Veľa, málo, niekoľko +genitív	Používanie a tvorenie genitívu Tvorba dialógov, opis obrázkov	Ovláda používanie genitívu v cvičeniach	Uvedomuje si rozdiely v používaní genitívu a predložiek v SJ a RJ.	Osobnostný a sociálny rast
Gramatické cvičenia Vyjadrenie mám + genitív	Tvorenie a používanie genitívu			
Kavka;	Čítanie príbehu			
Práca s pracovným zošitom, opakovanie	Upevňovanie vedomostí	Vie používať vedomosti v praxi		
Gramatický test	Písomná kontrola získaných vedomostí			
Čítanie – máme radi prírodu, slovná zásoba	Domáce zvieratá a zvieratá žijúce v prírode	Vie stručne porozprávať o chove domácich miláčikov	Viesť žiakov k zodpovednosti a starostlivosti o zvieratá	Environmentálna výchova
Kvety a stromy	Pomenovanie obrázkov, kvetov a stromov, hádanky a dopĺňovačky	Vie pomenovať živočíchy aj rastliny z učebnice	Viesť žiakov k láske k prírode	
Používanie datívu	Terminológia Predložky k, po +datív	Vie používať predložky s datívom		
Čas. sloviac ísť, chodiť cestovať	Cvičenia na upevňovanie gramatiky a slovíčok	Sebakontrola zvládnutia učiva	Pochopenie rozdielov vo význame slov	
L.N.Tolstoj: Lev a psík	Info o rus. spisovateľovi, čítanie ukážky	Vedieť vyjadriť názor na dokončenie príbehu	Motivovať žiakov k čítaniu kníh	Osobnostný a sociálny rast
Pracovný zošit Opakovanie - príroda	Upevňovanie vedomostí Prezentácia projektov	Vie odprezentovať projekt o prírode		Tvorba projektov a prezentácie
Jazykové hry a cvičenia Záverečný test Oprava testu Opakovanie známych ruských	Upevniť si osvojenú slovnú zásobu a gramatiku. Práca s textom „Ajbolit“ Jazykové hry a cvičenia	Zhodnotenie celoročného vzdelávania	Motivovať žiaka k tomu, aby rozvíjal svoje rečové zdatnosti pri akýchkoľvek príležitostných stretnutiach s turistami z rusky hovoriacich krajín a počas prázdnin a dovoleníek.	MKV GLV OSR

piesní				
--------	--	--	--	--

Učebné osnovy 9. ročník

Téma - učivo	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kognitívny cieľ	Prierezové témy
Opakovanie učiva 7.ročníka.	Slovná zásoba , azbuka, gramatika, fonetika.	Žiak pozná význam RUJ pre komunikáciu a vie používať základné komunikačné frázy.	Upevňovanie učiva predchádzajúcich ročníkov	Osobnostný a sociálny rast Finančná gramotnosť
V obchode	Práca s textom Dialógy – čítanie, tvorenie	Žiak vie v obchode požiadať o potrebnú vec, o vyskúšanie si oblečenia, obuvi a pod. Žiak pozná hodnotu vecí. Žiak dokáže uplatniť zodpovedné rozhodovanie sa pri nákupe.	Používanie slovesa potrebujem a zdvorilostných fráz pri nákupe.	
Obchody	Terminológia. Tvorenie dialógov v obchode. Hranie rolí. Práca vo dvojiciach - scénka - V obchode			
<i>Prečítajte a prerozprávajte</i>	<i>Práca s textom.</i>	<i>Porozprávať obsah textu. Vedieť odpovedať na otázky k textu.</i>	<i>Zistiť stav vedomostí v hovorovej i písomnej forme.</i>	
Slovná zásoba, text Doprava	Slovná zásoba – doprava. Čítanie s porozumením.	Žiak rozumie neznámym výrazom v kontexte textu. Vie pomenovať rôzne typy dopravy.	Porozumenie neznámych slov z kontextu. Spoznávanie názvov dopravných prostriedkov v RUJ	Environmen-tálna výchova

Slovesá „ídti/jechať“, „chodiť/jezdiť“ a ich použitie, predložky v, na, iz, s	Rozprávanie podľa obrázkov, odpovede na otázky, gram. cvičenia. Vytvorenie plánu cesty.	Používa správny tvar sloviess pohybu a predložky v, na iz, s	Naučiť sa spájať zvukovú stránku jazyka so stránkou významovou – zostaviť jednoduchý plán cesty	Multikultúr-na výchova
Text Metro, Moskovské metro	Čítanie s porozumením. Cestovanie.	Dokáže čítať s porozumením, odpovedať na otázky k textu, prerozprávať text; porozprávať vlastný zážitok	Zistiť stav rečovúch zručností a schopností. História Moskovského metra	Tvorba projektov Finančná gramotnosť
<i>Projekt Doprava</i>	<i>Doprava</i>	<i>Dokáže vytvoriť a odprezentovať projekt o doprave a dopravných prostriedkoch. Vie porovnať finančné rozdiely medzi jednotlivými spôsobmi prepravy.</i>	<i>Samostatná práca</i>	
<i>Práca s pracovným zošitom.</i>	<i>Opakovanie lekcie.</i>	<i>Samostatná práca žiakov.</i>	<i>Sebakontrola.</i>	
Text Dobrú chuť. Posluch, čítanie	Práca s textom, slovná zásoba	Žiak vie pomenovať rôzne jedlá a jedálenský servis. Žiak pozná zásady slušného správania sa pri stole.	Učiť žiakov kultúrne sa správať pri stole.	Multikultúr-na výchova Osobnostný a sociálny rast

Výslovnosť r-r' Slovesá dať/dávať	Precvičovanie výslovnosti Použitie slovies dať/dávať Tvorenie dialógov. Hranie rolí. Práca vo dvojiciach.	Ovláda fonetické rozdiely spoluhlások. Dokáže správne používať slovesá dať/dávať, prípadne iné slovesá používané v ruskom jazyku s rovnakým významom.	Rozvíjať jazykové cítenie žiakov.	
<i>Text To sa nestáva</i>	<i>Práca s textom</i>	<i>Žiak dokáže vysvetliť význam neznámeho slova výkladom.</i>	<i>Rozvíjať logické myslenie žiakov.</i>	
<i>Projekt Jedlo</i>	<i>Obohatenie slovnej zásoby Človek vo sfére peňazí</i>	<i>Žiak si vie objednať v reštaurácii aj s ohľadom na finančnú náročnosť jedla, vie pomenovať rôzne jedlá, vie zapísať recept na jednoduché jedlo a vytvoriť jednoduché jedlo podľa receptu.</i>	<i>Prezentácia projektových zručností. Poznať hodnotu vecí.</i>	Finančná gramotnosť Tvorba projektov
Práca s pracovným zošitom	Upevňovanie slovnej zásoby a gramatiky	Žiak dokáže použiť získané vedomosti a slovnú zásobu v jazykových cvičeniach.	Upevňovanie jazykových vedomostí a zručností	
Text Na jar	Práca s textom, slovná zásoba,	Dokáže používať danú slovnú zásobu.	Upevniť a rozšíriť slovnú zásobu tematických okruhov Ročné obdobia, počasie, svetové strany.	Environmen-tálna výchova
Svetové strany	Práca s mapou	Vie pomenovať a určovať svetové strany, orientovať sa na mape.		
Ročné obdobia	Precvičovanie slovnej zásoby a komunikačných zručností	Žiak dokáže popísať počasie a viesť jednoduché dialógy o počasí a ročných obdobiach.	Upevniť komunikačné a písomné schopnosti v danej tému.	Osobnostný rast

<i>Gram. hry, hádanky Pracovný zošit</i>	<i>Práca s textom. Upevňovanie učiva</i>	<i>Žiak dokáže aplikovať svoje jazykové vedomosti a zručnosti.</i>		
<i>Novoročné a vianočné zvyky u nás, v Rusku i vo svete</i>	<i>Práca s textom. Písanie novoročného pozdravu. Pozeranie ruského filmu/rozprávky/ Spev ruských novoročných piesní.</i>	<i>Žiak dokáže porozprávať o novoročných a vianočných zvykoch v Rusku aj iných krajinách sveta, dokáže napísať novoročný pozdrav a zaspievať ruskú novoročnú pieseň.</i>	<i>Upevniť a rozšíriť slovnú zásobu, komunikačné a písomné schopnosti v danej téme. Vážime si tradície naše a iných národov.</i>	Multikultúr-na výchova
<i>Polročné opakovanie</i>	<i>Opakovanie slovnej zásoby, gramatiky, fonetiky</i>	<i>Žiak si preveruje zvládnutie získaných vedomostí. Žiak vie používať získané vedomosti v praxi.</i>	<i>Sebakontrola, Zhodnotenie vedomostí</i>	
<i>Čítanie textu Šaty robia človeka, slovná zásoba</i>	<i>Práca s textom a so slovnou zásobou</i>	<i>Dokáže sa orientovať v texte a v slovníku.</i>	<i>Rozšíriť a upevniť slovnú zásobu v tematickom okruhu Oblečenie;</i>	
<i>Slovesá opýtať sa, obliekať sa - obliecť sa</i>	<i>Precvičovanie používania slovies opýtať sa, obliekať sa - obliecť sa</i>	<i>Vedieť používať slovesá opýtať sa, obliekať sa - obliecť sa</i>	<i>Precvičiť správne používanie slovies opýtať sa, obliekať sa - obliecť sa</i>	Osobnostný rast
<i>Móda včera a dnes</i>	<i>Rozhovory o móde, o tom, čo bolo módne kedysi a čo je módne dnes, čo je vkusné, ako sa obliekať na rôzne príležitosti.</i>	<i>Vie rozprávať o obliekaní a vybrať si oblečenie podľa vkusu, príležitosti, aj podľa cenovej dostupnosti. Poznať hodnotu vecí.</i>	<i>Rozšíriť obzory žiakov o móde v rôznych obdobiach. Poukázať na vkusné obliekanie sa.</i>	Finančná gramotnosť
<i>Projekt móda</i>	<i>Tvorba projektu a prezentačné schopnosti.</i>	<i>Žiak vie vytvoriť a odprezentovať projekt o obliekaní sa a móde.</i>	<i>Prezentácia jazykových zručností.</i>	Tvorba projektov
<i>Opakovanie tematického celku Móda</i>	<i>Jazykové cvičenia a hry.</i>	<i>Vedieť použiť vedomosti a zručnosti v jazykových cvičeniach</i>	<i>Opakovanie a precvičovanie vedomostí a zručností z tematického celku Móda</i>	

Text Venujeme sa športu. Slovná zásoba Šport, voľný čas	Práca s textom a so slovnou zásobou.	Žiak vie pomenovať známe športy a dokáže o nich podať základné informácie.	Rozšíriť a upevniť slovnú zásobu a vetné konštrukcie na tému Šport, voľný čas;	Osobnostný a sociálny rast Tvorba projektov
Nepravidelné slovesá hľadať, čistiť.	Časovanie nepravidelných sloviess hľadať, čistiť.	Žiak dokáže správne časovať slovesá so zmenou kmeňovej spoluhlásky.	precvičiť väzbu slovesa играть в ..., používanie sloviess знать, уметь;	
Slovesá „umieť-znať“	Použitie sloviess „umieť-znať“, „igrať v...“	Žiak dokáže správne použiť slovesá „umieť-znať“		
Text Priateľ detstva	Práca s textom.	Žiak sa dokáže orientovať v texte a rozumie textu a novým slovám na základe kontextu.	Učiť žiakov príjemne a zmysluplne tráviť voľný čas, upevňovať si zdravie športom a rozumnými záľubami;	
Pieseň o rozcvičke	Spev ruskej piesne.	Vie zaspievať Pieseň o rozcvičke	Prezentácia jazykových zručností	
Projekt Šport	Tvorba projektu prezentačné schopnosti.	Žiak dokáže stručne charakterizovať vybrané športy.		
Text Na návšteve na dedine	Slovná zásoba, práca s textom. medzifudské vzťahy na dedine, pozorovanie prírodného prostredia.	Vie podať zákl. informácie o dedine a živote v nej.	Rozšíriť a upevniť slovnú zásobu v tem. Okruhoch Dedina, príroda	Environmen-tálna výchova Osobnostný a sociálny rast
Vyjadrenie záporu	Používanie častíc не, нет s genitívom	Žiak dokáže správne vyjadriť zápor v komunikácii aj písme.	Precvičiť a upevniť vyjadrovania záporu.	
Príslovky miesta	Používanie prísloviess miesta „zdes, tu, tam, sjudu, tuda...“	Žiak vie používať príslovky miesta	Spresniť, precvičiť a upevniť používanie prísloviess miesta.	
Číslovky nad 100	Číslovky 100-1000.	Žiak vie vymenovať a použiť číslovky do 1000	Naučiť počítať do 1000	
Jazykové hry a cvičenia	Precvičovanie fonetických, komunikačných a gramatických zručností.	Žiak vie prakticky využiť naučené vedomosti a zručnosti.	Rozvíjanie a komunikačných zdatností	

Text Neobyčajná hodina geografie. Výslovnosť „s“ na začiatku slova	Práca s textom a so slovnou zásobou. Fonetické cvičenia.	Žiak vie porozprávať o svojej vlasti, o jej krásach a histórii a vyjadriť hrdosť na našu vlasť. Vie správne vyslovovať „s“ na začiatku slova.	Rozšíriť a upevniť slovnú zásobu v temat. okruhoch Naša vlasť a príroda. Učiť žiacov vyjadrovať hrdosť na našu vlasť .	Vlastenecká výchova
Sloveso stať	Rôzne významy slovesa „stať“	Žiak vie používať sloveso „stať“ vo významoch stať sa niečím, začať niečo robiť, byť	Precvičiť použitie slovesa „stať“ v rôznych významoch.	Environmen-tálna výchova
Dátum; začiatok deja vyjadrený výrazmi s predložkou „s“	Čítanie/používanie dátumu. Vyjadrenie začiatku deja výrazmi s predložkou „s“.	Žiak vie správne čítať dátum a používať jeho správne tvary. Žiak vie vyjadriť začiatok deja výrazmi s predložkou „s“	Naučiť správne čítať dátum.	Osobnostný a sociálny rast
<i>Pieseň Veselý vietor</i>	<i>Spev piesne</i>	<i>Žiak vie zaspievať ruskú pieseň Veselý vietor.</i>	<i>Učiť žiacov poznávať ruskú kultúru</i>	Multikultúr-na výchova
<i>Opakovanie, projekt –Slovensko</i>	<i>Aplikácia učiva formou projektu.</i>	<i>Overenie stavu vedomostí, tvorba projektu, prezentačné schopnosti.</i>	<i>Prezentácia jazykových zručností</i>	Tvorba projektov
Práca s textami Jazykové hry a cvičenia Záverečný test Oprava testu Opakovanie známych ruských piesní	Upevniť si osvojenú slovnú zásobu a gramatiku. Práca s textami „Starý otec“, „Ako starček predával kravu“ „Peter-cestovateľ“ – konverzácie na témy textov Jazykové hry a cvičenia	Žiak vie s porozumením vnímať ruský text posluchom a čítaním; vie vyhľadať hlavnú myšlienku; vyjadrovať sa zrozumiteľne so správnou výslovnosťou o témach určených na rozvoj reči. Je schopný objektívne ohodnotiť svoje vedomosti a zručnosti.	Zopakovať a upevniť učivo 9. ročníka. Hodnotiť vedomosti a zručnosti žiacov. Motivovať žiaka k tomu, aby naďalej rozvíjal svoje rečové zdatnosti komunikáciou s turistami, v zahraníčí alebo sledovaním filmov.	Multikultúr-na výchova
				Osobnostný a sociálny rast

MATEMATIKA

pre 5. – 9. ročník ZŠ

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY, UČEBNÝ PLÁN, UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu :	Matematika				
Vzdelávacia oblasť:	Matematika a práca s informáciami				
Časový rozsah výučby:					
Ročník :	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodín týždenne:	3,5+0,5	4	3,5+0,5	4+1	4+1,5
Počet hodín ročne:	115,5 + 16,5	132	115,5 + 16,5	165	132 +49,5
Názov ŠkVP:	Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia !				
Kód a názov ŠVP:	ISCED 2- nižšie stredné vzdelávanie				
Stupeň vzdelania:	základné				
Vyučovacia jazyk:	slovenský				
Typ školy:	štátna				
Forma štúdia:	denná				
Dĺžka štúdia:	päťročná				

Vysvetlivky: čiernou farbou sú vyznačené hodiny podľa ŠVP a modrou farbou ŠkVP.

Vypracovala: Mgr. Zdenka Skovajsová

Schválila: Mgr. Ľudmila Sedliaková - riaditeľka školy

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Učebný predmet matematika v nižšom sekundárnom vzdelávaní (na 2. stupni ZŠ) je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament:

„Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

„Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma, v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Jednotlivec by mal byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.“

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Vzdelávací obsah učebného predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy.

V tematickom okruhu ***Čísla, premenná a početové výkony s číslami*** sa dokončuje vytváranie pojmu prirodzeného čísla, desatinného čísla, zlomku a záporných čísel. Žiaci sa oboznamujú s algoritmami početových výkonov v týchto číselných oboroch. Súčasťou tohto okruhu je dlhodobá propedeutika premennej, rovníc a nerovníc.

V tematickom okruhu ***Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy*** žiaci objavujú kvantitatívne a priestorové vzťahy, zoznámia sa s pojmom premennej veličiny a jej prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. Skúmanie týchto súvislostí smeruje k zavedeniu pojmu funkcie.

V tematickom okruhu ***Geometria a meranie*** sa žiaci zoznamujú so základnými geometrickými útvarmi, skúmajú a objavujú ich vlastnosti. Učia sa zisťovať odhadom, meraním a výpočtom veľkosť uhlov, dĺžok, povrchov a objemov. Riešia polohové a metrické úlohy z bežnej reality. Dôležité miesto má rozvoj priestorovej predstavivosti.

V tematickom okruhu ***Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika*** sa žiaci naučia systematicky vypisovať možnosti a zisťovať ich počet, čítať a tvoriť grafy, diagramy a tabuľky dát, rozumieť bežným pravdepodobnostným a štatistickým vyjadreniam.

V tematickom okruhu *Logika, dôvodenie, dôkazy*, ktorý sa prelína celým matematickým učivom, rozvíjajú žiaci svoju schopnosť logicky argumentovať, usudzovať, hľadať chyby v usudzovaní a argumentácii, presne sa vyjadrovať a formulovať otázky.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom matematiky na 2. stupni ZŠ je, aby žiaci získali schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať u žiakov logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Žiaci by mali spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite a s množstvom propedeutiky, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich.

Výsledkom vyučovania matematiky na 2. stupni ZŠ by malo byť správne používanie matematickej symboliky a znázorňovania a schopnosť čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy. Žiaci by mali vedieť využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, pričom vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika na 2. stupni ZŠ sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému.

Matematika na 2. stupni ZŠ má viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa. Má podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

OBSAH VZDELÁVANIA A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

5. ročník

I. Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000

Upevnenie a prehĺbenie násobenia a delenia prirodzených čísel v obore násobilky.

Násobenie a delenie spamäti v obore do 100.

Násobenie ako postupné sčítavanie a delenie na rovnaké časti aj ako postupné odoberanie.

Násobenie a delenie po častiach (propedeutika distributívnosti).

Násobenie súčtu a rozdielu jednociferným číslom v obore do 100.

Delenie so zvyškom.

Delenie (propedeutika) so zvyškom v obore do 100.

Násobenie a delenie jednoduchých čísel spamäti.

Násobenie a delenie písomne jednociferným číslom v obore do 10 000 (pomocou kalkulačky aj dvojciferným a trojciferným číslom).

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické myslenie s využitím násobenia a delenia (aj ako propedeutika zlomkov, propedeutika pomeru).

Vysvetlivky:

OaSR – osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – environmentálna výchova

MV – mediálna výchova

MKV – multikultúrna výchova

FIG – finančná gramotnosť

DV - dopravná výchova

TPaPZ - tvorba projektu a prezentačné schopnosti

IKT – využitie IKT technológií (práca s programami balíka MS Office)

GeG – GeoGebra-program na geometrii

GV – globálne vzdelávanie

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Upevnenie a prehĺbenie násobenia a delenia prirodzených čísel v obore násobilky. Násobenie a delenie spamäti v obore do 100. Násobenie ako postupné sčítavanie a delenie na rovnaké časti aj ako postupné odoberanie. Násobenie a delenie po častiach (propedeutika distributívnosti). Násobenie súčtu a rozdielu jednociferným číslom v obore do 100.	Prirodzené číslo, cifra, číslica, číselná os, sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, neúplný podiel, skúška správnosti delenia, ...	Zobraziť prirodzené číslo na číselnej osi – k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne. Porovnať prirodzené čísla. Pohotovo spamäti násobiť a deliť v obore do 100. Vedieť násobiť pomocou sčítania. Deliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké časti.	OaSR MKV
Delenie so zvyškom. Delenie (propedeutika) so zvyškom v obore do 100.	delenec, deliteľ, neúplný podiel, podiel, zvyšok pri delení, skúška správnosti delenia,...	Deliť jednociferným číslom v obore do 100 so zvyškom (aj s kalkulačkou).	ENV GV

Násobenie a delenie jednoduchých čísel spamäti. Násobenie a delenie písomne jednociferným číslom obore do 10 000 (pomocou kalkulačky aj dvojciferným a trojciferným číslom).	Činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel	Písomne násobiť a deliť jednoduché čísla obore do 10 000. Vedieť pohotovo spamäti násobiť a deliť (aj so zvyškom) - v obore malej násobilky, - mocninou 10, - v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. $70 \cdot 800$, $72\,000 : 9$ a pod.). Pohotovo používať kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel v obore do 10 000.	FIG DV
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické myslenie s využitím násobenia a delenia (aj ako propedeutika zlomkov, propedeutika pomeru).	Viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina,...	Používať prirodzené čísla pri opise reálnej situácie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie.	IKT

II. Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión

Vytvorenie predstavy o veľkých číslach.

Rád číslice v zápise prirodzeného čísla.

Čítanie a písanie veľkých prirodzených čísel.

Porovnávanie, usporiadanie prirodzených čísel.

Zaokrúhľovanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie nadol (nahor).

Číselná os, vzdialenosť na číselnej osi (aj ako propedeutika desatinných čísel – učivo o eurách a centoch).

Rímske číslice (zoznámenie sa s týmito číslicami).

Riešenie slovných úloh a úloh na rozvíjanie matematickej gramotnosti. Kontextové a podnetové úlohy z obrázkov, máp, schém, tabuliek, diagramov, grafov,....

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Vytvorenie predstavy o veľkých číslach. Rád číslice v zápise prirodzeného čísla. Čítanie a písanie veľkých prirodzených čísel.	Rád číslice, zápis prirodzeného čísla, stovky, tisíce, desaťtisíce, ...susedné čísla, párne, nepárne	Čítať a zapisovať prirodzené čísla. Rozkladať prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu a opačne. Skladať prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu.	OaSR MKV GV

		Poznať a rozlišovať párne a nepárne čísla.	
Porovnávanie, usporiadanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie nadol (nahor). Číselná os, vzdialenosť na číselnej osi (aj ako propedeutika desiatinných čísel – učivo o eurách a centoch). Rímske číslice (zoznámenie sa s týmito číslicami).	Číselná os, rády číslic v čísle: jednotky, desiatky, stovky, tisíce, desaťtisíce,... znaky <, >, =. Usporiadanie vzostupné a zostupné. Zaokrúhľovanie nadol, nahor a zaokrúhľovanie na.... Rímske číslice I, V, X, L, C, D, M.	Porovnávať, zaokrúhľovať a usporiadať veľké prirodzené čísla. Zaokrúhľovať veľké prirodzené čísla nadol, nahor, na.... Počítať s približnými prirodzenými číslami. Spoznať základné - Rímske číslice.	FIG DV IKT
Riešenie slovných úloh a úloh na rozvíjanie matematickej gramotnosti. Kontextové a podnetové úlohy z obrázkov, máp, schém, tabuliek, diagramov, grafov,....	Mapy, schémy, tabuľky, diagramy, grafy,...	Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy).	ENV

III. Počtové výkony s prirodzenými číslami

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke (aj mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď.)

Porovnávanie rozdielom.

Sčítanie a odčítanie na kalkulačke.

Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti, písomne (dvojciferným a trojčiferným číslom), na kalkulačke (aj mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď.)

Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.

Poradie počtových výkonov. Kontextové úlohy. Propedeutika záporných čísel.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke (aj mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď.). Porovnávanie rozdielom.	Sčítane, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, skúška správnosti,...	Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla mimo obor do 100. Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla mimo obor do 100.	GV DV IKT

Sčítanie a odčítanie na kalkulačke.		Vykonať skúšku správnosti odčítania. Zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. Porovnať čísla rozdielom. Písomne sčítavať aj viac sčítancov (aj pomocou kalkulačky). Pohotovo používať kalkulačku.	
Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti, písomne (dvojciferným a trojciferným číslom) na kalkulačke (aj mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.	Činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel. Skúška správnosti delenia	Spamäti násobiť a deliť prirodzené čísla mimo obor do 100. Písomne násobiť a deliť prirodzené čísla mimo obor do 100. Vykonať skúšku správnosti delenia. Zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. Porovnať čísla podielom. Pohotovo používať kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel.	OaSR MKV ENV
Poradie početových výkonov. Kontextové úlohy. Propedeutika záporných čísel.	Početové výkony (operácie) – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie,...	Vedieť správe určiť poradie početových výkonov v úlohách s prirodzenými číslami.	FIG

IV. Geometria a meranie

Geometrické útvary

Rysovanie – základné pravidla rysovania. Rovnobežky, kolmice v bežnom ťivote.

Rysovanie rovnobežníka (len ako propedeutika v štvorcovej sieti).

Meranie dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, premena jednotiek m, dm, cm, mm v obore prirodzených čísel.

Obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Geometrické útvary	Priamka, bod, úsečka,... Trojuholník – vrcholy, strany, štvoruholník – vrcholy, strany,	Rozlišovať, pomenovať a načrtnúť rovinné útvary. Rozlišovať a pomenovať priestorové útvary –	MKV

	uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer,... Kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa,...	kocku, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa.. Poznať niektoré základné vlastnosti - trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu.	DV IKT
Rysovanie – základné pravidla rysovania. Rovnobežky, kolmice v bežnom živote. Rysovanie rovnobežníka (len ako propedeutika v štvorcovej sieti).	Pomôcky na rysovanie, priamka, úsečka, rovnobežky, kolmica, päta kolmice, rovnobežník, štvorec, obdĺžnik, susedné strany, protíľahlé strany, vodováha (libela), olovnica,...	Vedieť funkčne používať pomôcky na rysovanie. Vedieť narysovať rovnobežné a kolmé priamky (úsečky). Narysovať úsečku danej dĺžky. Zostrojiť štvorec, obdĺžnik podľa zadaných rozmerov v cm, resp. v mm (aj rovnobežník v štvorcovej sieti).	GeG
Meranie dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, premena jednotiek m, dm, cm, mm v obore prirodzených čísel. Obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika.	Úsečka, dĺžka úsečky, dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, jednotky dĺžky - m, dm, cm, mm,...	Odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, vzdialenosť na metre. Premieňať jednotky dĺžky. Riešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce si základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku. Vypočítať obvod trojuholníka. Štvorca, obdĺžnika.	TPaPZ
Kocka, kváder (ako propedeutika). Stavba telies zo stavebnicových kociek. Stavba telies na základe stanovených podmienok (podľa plánu).	Kocka, kváder, stena kocky a kvádra, vrchol kocky a kvádra, hrana kocky a kvádra,...	Vedieť postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania a naopak).	ENV GV
Zväčšovanie a zmenšovanie geometrických tvarov vo štvorcovej sieti (propedeutika práce s pomerom).	Porovnanie pomerom,...	Vedieť rysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti. Zväčšovať a zmenšovať útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete.	OaSR

V. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov.

Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania. Zisťovanie počtu náhodných udalostí pri pokusoch. Voľba stratégie.

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh (kontextové úlohy).

Propedeutika zlomkov a priamej úmernosti.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov.	Dáta – údaje, triedenie, tabuľka, jednoduchý diagram, (štatistika),...	Vedieť čítať údaje z jednoduchej tabuľky. Zhromažďovať, triediť, usporiadať dáta (údaje). Znázorniť dáta údaje jednoduchým diagramom.	OaSR MKV
Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania. Zisťovanie počtu náhodných udalostí pri pokusoch. Voľba stratégie.	Možnosť, počet možnosti, hľadanie možností,...	Mať skúsenosť s prácou a organizáciou v konkrétnych súborov predmetov. Vedieť rozlišovať väčšiu a menšiu šancu a voliť stratégiu riešenia. Vedieť zistiť počet. Vedieť pracovať podľa zvoleného (vlastného vypracovaného), alebo podľa vopred daného kritéria, postupu, alebo návodu..	ENV GV DV
Riešenie nepriamo sformulovaných úloh (kontextové úlohy). Propedeutika zlomkov a priamej úmernosti.		Hľadať stratégie – spôsoby riešenia úloh z bežného života (forma problému).	IKT MV

6. ročník

I. Počtové výkony s prirodzenými číslami

Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke vrátane delenia so zvyškom.

Deliteľnosť dvoma, piatimi, desiatimi – len ako propedeutika.

Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie a ich využitie pri riešení jednoduchých slovných úloh (aj ako propedeutika rovníc).

Dohoda o poradí početových výkonov a porovnanie s poradím operácií na kalkulačke.

Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými číslami).

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke vrátane delenia so zvyškom. Deliteľnosť dvoma, piatimi, desiatimi.	Násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, neúplný podiel, zvyšok, skúška správnosti,...	Vedieť v obore prirodzených čísel násobiť a deliť, vrátane delenia so zvyškom (aj na kalkulačke). Ovládať algoritmus násobenia a delenia viacciferných prirodzených čísel viacciferným prirodzeným číslom. Vykonať skúšku správnosti prevedenej počtovej operácie. Poznať základné znaky deliteľnosti prirodzených čísel dvoma, piatimi, desiatimi	OaSR MKV FIG
Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie a ich využitie pri riešení jednoduchých slovných úloh (aj ako propedeutika rovníc).	Sčítanec, menšenec, menšiteľ, činiteľ, delenec, deliteľ, ... Navzájom opačné operácie, súčet, rozdiel, súčin, podiel, ... Slovné spojenia –krát viac, -krát menej,...	Analyzovať text slovnej úlohy a diagnostikovať dané a hľadané údaje potrebné pre riešenie úlohy. Správne nájsť optimálnu stratégiu riešenia úlohy a použiť jednotlivé operácie pri riešení jednoduchých slovných úloh. Vedieť jednoducho zapísať riešenia úlohy a odpovede.	DV IKT
Dohoda o poradí početných výkonov a porovnanie s poradím operácii na kalkulačke. Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými číslami).	Zaokrúhľovanie, cifra, číslica, číslo, rad číslice v čísle, zátvorky, ...	Analyzovať zápis úlohy obsahujúcej viaceré početné operácie (aj s použitím zátvoriek). Pri riešení úloh s viacerými početnými úkonmi vedieť rozhodnúť o poradí ich riešenia. Správne riešiť úlohy napr. typu $2 \cdot 6 + 20 : 4$ (aj na kalkulačke).	ENV GV

II. Desatinné čísla. Počtové výkony (operácie) s desatinnými číslami

Kladné desatinné číslo – rád číslice v jeho zápise.

Zobrazenie desatinného čísla na číselnej osi.

Vzdialenosť čísel na číselnej osi.

Porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie desatinných čísel.

Sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie desatinných čísel (spamäti, písomne a na kalkulačke).

Násobenie a delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1000.

Násobenie a delenie desatinného čísla číslom prirodzeným (napr. aj pri výpočte aritmetického priemeru) a číslom desatinným (spamäti, písomne) a na kalkulačke jednoduché úlohy na poradie početných operácií na riešenie jednoduchších kontextových úloh z reálneho života.

Objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel. Propedeutika zlomkov (desatinný zlomok) a nepriamej úmernosti.
 Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc).
 Premena jednotiek dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg).

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Kladné desatinné číslo – rád číslice v jeho zápise. Zobrazenie desatinného čísla na číselnej osi. Vzdialenosť čísel na číselnej osi.	Desatinné číslo, celá časť desatinného čísla, desatinná časť desatinného čísla, desatinná čiarka, desatiny, stotiny, tisíciny, rád číslice v desatinnom čísle, číselná os, ...	Vedieť čítať a zapisovať desatinné čísla a určiť rád číslice v zápise desatinného čísla. Vedieť uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote. Zobraziť desatinné číslo na príslušnej číselnej osi. Vedieť zistiť vzdialenosť desatinného čísla na číselnej osi.	OaSR FIG
Porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie desatinných čísel.	Rád číslice v desatinnom čísle, znaky =, >, <, zaokrúhľovanie nadol na ..., zaokrúhľovanie nahor na ..., zaokrúhľovanie na ...,	Vedieť porovnávať, usporadúvať podľa predpisu (zostupne, vzostupne) a zaokrúhľovať podľa predpisu desatinné číslo na celé číslo, na desatiny, na stotiny, na tisíciny, ...	DV IKT
Sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie desatinných čísel (spamäti, písomne a na kalkulačke). Násobenie a delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1000. Násobenie a delenie desatinného čísla číslom prirodzeným (napr. aj pri výpočte aritmetického priemer) a číslom desatinným (spamäti, písomne a na kalkulačke). Objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel. Propedeutika zlomkov a nepriamej úmernosti.	Počtové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie, aritmetický priemer, perióda, periodické desatinné čísla, periodickosť pri delení,...	Sčítat, odčítat, násobiť a deliť primerané desatinné čísla spamäti, ostatné písomne alebo pomocou kalkulačky. Násobiť a deliť kladné desatinné čísla násobkami čísla 10 spamäti. Vedieť desatinné číslo deliť číslom prirodzeným a číslom desatinným a správne zapísať zvyšok (aj na kalkulačke). Vedieť urobiť skúšku správnosti a rozhodnúť o potrebe realizácie tejto skúšky vzhľadom na operácie dočítania a delenia. Vypočítať jednoduchý aritmetický priemer.	MKV

Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc).	Rovnosť, rovnica, ...	Analyzovať základné operácie sčítania (násobenia) a odčítania (delenia) ako opačné operácie a s tým súvisiace skúšky správnosti riešenia úlohy. Riešiť jednoduché slovné úlohy.	GV
Premena jednotiek dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg).		Vedieť využívať vlastnosti desatinných čísiel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti. Porovnávať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporadúvať ich veľkosti vzostupne a zostupne.	ENV

III. Obsah obdĺžnika a štvorca

Výpočet približného obsahu rovinných útvarov v štvorcovej sieti.

Obvod a obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými (ako počet štvorcov štvorcovej siete) aj s desatinnými rozmermi.

Jednotky obsahu – premena jednotiek obsahu – mm², cm², dm², m², km², ha, a.

Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov.

Kontextové úlohy.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Výpočet približného obsahu rovinných útvarov vo štvorcovej sieti.	Rovinné útvary, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, štvoruholník, mnohoúholník,, kruh, obsah, výmera, plocha, jednotka štvorcovej siete,...	Určiť približný obsah rovinného útvaru vo štvorcovej sieti.	MKV
Obvod a obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými (ako počet štvorcov štvorcovej siete) aj s desatinnými rozmermi.	Slovné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu, ...	Vedieť vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika.	FIG
Jednotky obsahu – premena jednotiek obsahu – mm ² , cm ² , dm ² , m ² , km ² , ha, a.	Hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový a milimeter štvorcový, ...	Premieňať základné jednotky obsahu s využívaním vlastností desatinných čísiel.	GV IKT

Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Kontextové úlohy.		Využiť získané poznatky z výpočtu obvodu a obsahu štvorca a obdĺžnika pri výpočte obvodu a obsahu obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Analyzovať útvary zložené zo štvorcov a obdĺžnikov. Navrhovať vlastné metódy vedúce k výpočtu obvodu a obsahu útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Riešiť úlohy z praxe.	ENV OaSR GeG
---	--	---	------------------------

IV. Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami

Uhol a jeho veľkosť.

Veľkosť uhla, jednotky a pomôcky na meranie uhlov.

Konštrukcia osi uhla.

Porovnávanie uhlov. Rozdelenie uhlov podľa veľkosti.

Uhly v trojuholníku.

Rozdelenie trojuholníkov podľa veľkosti uhlov.

Uhly vrcholové a susedné.

Operácie s uhlami.

Sčítanie a odčítanie uhlov a ich veľkostí.

Násobenie a delenie uhlov dvomi.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Uhol a jeho veľkosť. Veľkosť uhla, jednotky a pomôcky na meranie uhlov.	Uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň a minúta, uhlomer,...	Odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch. Odhadnúť primerane veľkosť uhla. Premeňiť stupne na minúty a naopak.	OaSR MKV
Konštrukcia osi uhla.	Ramená uhla, vrchol uhla, os uhla,...	Zostrojiť os uhla pomocou uhlomera. Poznať vlastnosti osi uhla.	GV
Porovnávanie uhlov. Rozdelenie uhlov podľa veľkosti.	Priamy, pravý, ostrý a tupý uhol, väčší ako priamy uhol,...	Porovnávať uhly podľa ich veľkosti numericky.	ENV
Uhly v trojuholníku. Rozdelenie trojuholníkov podľa	Vnútorné uhly trojuholníka, pravouhlý, ostrouhlý a tupouhlý	Vedieť pomenovať trojuholník podľa jeho vnútorných uhlov.	MV DV

veľkosti uhlov.	trojuholník, ...	Vedieť vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla v stupňovej miere ak poznáme jeho dva vnútorné uhly.	
Uhly vrcholové a susedné.	Vrcholový uhol, susedný uhol, ...	oznať a rozlišovať uhly vrcholové, susedné. Vedieť určiť a vypočítať veľkosť vrcholového a susedného uhla.	IKT GeG
Operácie s uhlami. Sčítanie a odčítanie uhlov a ich veľkostí.	Veľkosť uhla, uhlový stupeň, minúta, sčítanie a odčítanie uhlov (ich veľkostí),...	Sčítať a odčítať veľkosti uhlov (v stupňoch).	GV

7. ročník

I. Zlomky. Počtové výkony so zlomkami. Racionálne čísla (32 h)

Zlomok, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom).

Znázornenie zlomkov na číselnej osi.

Rovnosť zlomkov pre ten istý celok, ich krátenie a rozširovanie.

Základný tvar zlomku.

Porovnávanie a usporadúvanie zlomkov s rovnakými číateľmi alebo rovnakými menovateľmi.

Sčítovanie a odčítavanie zlomkov s rovnakými menovateľmi, sčítanie a odčítanie prevodom na spoločný menovateľ (nie nevyhnutne najmenší), objav krížového pravidla.

Zmiešane číslo (pravý, nepravý zlomok).

Násobenie a delenie zlomku prirodzeným číslom (ostatné výpočty prevažne prevodom na desatinné čísla).

Interpretácia násobenia zlomkom ako výpočtu zlomkovej časti z čísla.

Počítanie so zlomkami prevodom na desatinné čísla (hlavne na kalkulačke aj približne s danou presnosťou).

Vzťah medzi zlomkom a desatinným číslom.

Zlomok a delenie, vzťah zlomkov a delenia, zlomok ako číslo.

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná
--------------------------	--------------------------	---------------------------------

Témy	Pojmy		gramotnosť /globálne vzdelávanie
<p>Zlomok, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom). Znázornenie zlomkov na číselnej osi. Rovnosť zlomkov pre ten istý celok, ich krátenie a rozširovanie. Základný tvar zlomku. Porovnávanie a usporadúvanie zlomkov s rovnakými čitateľmi alebo rovnakými menovateľmi.</p>	<p>Zlomok ako časť z celku, zlomok ako číslo, zlomková, čiara, čitateľ a menovateľ zlomku, číselná os, rovnosť zlomkov, krátenie (zjednodušovanie), rozširovanie, základný tvar, porovnávanie ($>$, $<$, $=$), ...</p>	<p>Správne chápať, čítať a zapisovať zlomok. Rozumieť pojmom: zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ, krátenie a rozširovanie zlomku. Chápať, že každé racionálne číslo môžeme vyjadriť nekonečným množstvom zlomkov. Vedieť v rámci toho istého celku uviesť príklad rovnakého zlomku v inom tvare. Vedieť kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel. Vedieť graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku (zlomkom, percentom, pomocou promile a opačne). Vedieť znázorniť zlomok na číselnej osi. Porovnávať a usporadúvať zlomky s rovnakým menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi $>$, $<$, $=$ (aj spamäti). Vedieť krátiť zlomok (krátením upraviť aj na základný tvar) a rozširovať zlomok.</p>	<p>OaSR MKV</p>
<p>Sčítovanie a odčítavanie zlomkov s rovnakými menovateľmi, sčítanie a odčítanie prevodom na spoločný menovateľ (nie nevyhnutne najmenší), objav krížového pravidla. Zmiešané číslo (pravý, nepravý zlomok).</p>	<p>Sčítovanie zlomkov, odčítovanie zlomkov, rovnaký a nerovnaký menovateľ zlomkov, spoločný menovateľ, spoločný násobok, krížové pravidlo, pravý a nepravý zlomok,...</p>	<p>Sčítovať a odčítavať zlomky s rovnakými menovateľmi. Vedieť nájsť ľubovoľného spoločného menovateľa zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa). Sčítovať a odčítavať zlomky s nerovnakými menovateľmi. Vedieť rozlíšiť pravý a nepravý zlomok. Poznať a vedieť zlomok zapísať v tvare zmiešaného čísla a vedieť zmiešané číslo previesť do tvaru zlomku. Vedieť pomocou kalkulačky s prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať (sčítat, odčítat) so zlomkami. Uplatňovať pri počítaní dohodnuté poradie operácií.</p>	<p>GV ENV</p>
<p>Násobenie a delenie zlomku prirodzeným číslom (ostatné výpočty prevažne prevodom na desatinné</p>	<p>Násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, zlomková časť z celku, prevrátený zlomok,</p>	<p>Písomne násobiť a deliť zlomok celým číslom. Vedieť rozširovať a krátiť zlomky. Vedieť vypočítať zlomkovú časť z celku. Písomne násobiť</p>	<p>MV DV</p>

číslo). Interpretácia násobenia zlomkom ako výpočtu zlomkovej časti z čísla. Počítanie so zlomkami prevodom na desatinné čísla (hlavne na kalkulačke aj približne s danou presnosťou).	rozširovanie a krátenie zlomkov,...	a deliť zlomok zlomkom. Vedieť pomocou kalkulačky s prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať (sčítať, odčítať, násobiť a deliť a ich kombinácie) so zlomkami.	
Vzťah medzi zlomkom a desatinným číslom. Zlomok a delenie, vzťah zlomkov a delenia, zlomok ako číslo.	Zlomok, tvar zlomku, desatinné číslo, periodické desatinné číslo, perióda, periodický rozvoj, desatinný zlomok, promile,...	Vedieť čítať a písať desatinné zlomky. Rozumieť pojmom: promile, perióda, odhad výsledku, zaokrúhlenie na daný počet miest (napr. na stotiny) Previesť a zapísať zlomok v tvare desatinného čísla a opačne. Zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) s požadovanou presnosťou (na požadovaný počet miest). Vedieť určiť periódu pri prevode zlomku na desatinné číslo.	IKT GeG GV

II. Percentá (18 h)

Percento, základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent.

Promile. Použitie promile v praxi.

Vzťah percent (promile), zlomkov a desatinných čísel.

Znázorňovanie časti celku a počtu percent vhodným diagramom.

Jednoduché úrokovanie.

Riešenie slovných úloh a podnikových úloh.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Percento, základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent. Promile. Použitie promile v praxi. Vzťah percent (promile), zlomkov a desatinných čísel.	Percento (%), zlomok, základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent, promile (‰), desatinné číslo,...	Vedieť vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu. Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať základ. Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent a vedieť uplatniť dané vedomosti pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života.	GV ENV MV

		Vedieť vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent. Vedieť vypočítať základ, keď poznáme počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent. Vedieť vypočítať 1 promile (‰) ako tisícinu základu. Poznať vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami. Vedieť vypočítať %, 10%, 20%, 25%, 50% bez prechodu cez 1%.	DV
Znázorňovanie časti celku a počtu percent vhodným diagramom.	Kruhový diagram, stĺpcový diagram, časť celku, percento, počet percent, odhad,...	Vedieť čítať údaje z diagramov (grafov) a zapísať znázornenú časť celku percentom a počtom promile a opačne. Vedieť znázorniť na základe odhadu časť celku (počtu percent, počtu promile) v kruhovom diagrame. Porovnávať viacero časti z jedného celku a porovnanie zobrazit' vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom. Vedieť zostrojiť kruhový alebo stĺpcový diagram z údajov z tabuľky.	OaSR MKV
Jednoduché úrokovanie. Riešenie slovných úloh a podnetových úloh.	Istina, úrok, jednoduché úrokovanie, úroková Miera, štatistické údaje, tabuľky, diagramy, grafy, kurzový lístok, valuty,...	Vedieť vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere. Vykonávať jednoduché úrokovanie. Vypočítať hľadajú istinu. Vedieť riešiť primerané slovné úlohy a podnetové úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách, diagramoch, ...).	IKT FIG

III. Objem a povrch kvádra a kocky(23 h)

Niektoré spôsoby zobrazovania priestoru (voľné rovnobežné premietanie, perspektíva).

Obrazy kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, viditeľnosť hrán.

Telesá zložené z kvádrov a kociek, ich znázorňovanie, nárys, pôdorys, a bokorys, úlohy na rozvoj priestorovej predstavivosti (aj príklady jednoduchých a zložených telies v reálnom živote ako propedeutika).

Sieť kvádra a kocky.

Objem kvádra a kocky. Jednotky objemu m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3 , hl, liter, dl, cl, ml a ich premena.

Povrch kvádra a kocky.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Niektoré spôsoby zobrazovania priestoru (voľné rovnobežné premietanie, perspektíva). Obrazy kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, viditeľnosť hrán.	Priestor, vzor, obraz, náčrt, sieť, voľné rovnobežné premietanie, perspektíva, kocka, kváder, viditeľné a neviditeľné hrany,...	Vedieť načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní. Vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky. Načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky.	OaSR MKV IKT
Telesá zložené z kvádrov a kociek, ich znázorňovanie, nárys, pôdorys, a bokorys, úlohy na rozvoj priestorovej predstavivosti (aj príklady jednoduchých a zložených telies v reálnom živote ako propedeutika). Sieť kvádra a kocky.	Teleso, jednoduché a zložené teleso, nárys, bokorys, pôdorys, sieť kvádra, sieť kocky...	Zostavovať a zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov a kociek. Kresliť nárys, bokorys a pôdorys zostavených telies z kvádrov a kociek. Vedieť opísať a samostatne načrtnúť sieť kvádra a kocky. Vyznačiť na náčrte základné prvky kvádra a kocky.	GV ENV
Objem kvádra a kocky. Jednotky objemu m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3 , hl, liter, dl, cl, ml a ich premena. Povrch kvádra a kocky.	Objem, povrch, kváder, kocka, jednotky povrchu, jednotky objemu meter kubický, decimeter kubický, centimeter kubický, milimeter kubický, hektoliter, liter, deciliter, centiliter, mililiter, premena jednotiek,...	Poznať vzťah $1 \text{ liter} = 1 \text{ dm}^3$ a vedieť premieňať základné jednotky objemu. 3 Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek obsahu. Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek objemu.	MV DV

IV. Pomer. Priama a nepriama úmernosť (16 h)

Pomer, rozdeľovanie celku v danom pomere.

Mierka plánu a mapy. Riešenie úloh.

Priama a nepriama úmernosť.

Jednoduchá trojčlenka (aj zložená).

Využitie priamej úmernosti v praxi (kontextové a podnetové úlohy).

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Pomer, rozdeľovanie celku v danom pomere. Mierka plánu a mapy. Riešenie úloh	Pomer, prevrátený pomer, postupný pomer, plán, mapa, mierka plánu a mapy,...	Vedieť vysvetliť pojmy pomer, prevrátený pomer, postupný pomer. Vedieť zapísať a upraviť daný pomer. Deliť dané číslo (množstvo) v danom pomere. Zväčšiť (zmenšiť) dané číslo v danom pomere. Chápať postupný pomer ako skrátenejší zápis jednoduchých pomerov. Vedieť zapísať a upraviť postupný pomer. Riešiť primerané jednoduché slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy.	OaSR IKT GV MV FIG
Priama a nepriama úmernosť. Jednoduchá trojčlenka (aj zložená). Využitie priamej úmernosti v praxi (kontextové a podnetové úlohy).	Priama a nepriama úmernosť, trojčlenka, rovnica priamej a nepriamej úmernosti, tabuľka úmernosti,...	Riešiť úlohy s využitím vzťahu v priamej a nepriamej úmernosti. Riešiť úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť. Riešiť úlohy jednoduchou (aj zloženou) trojčlenkou.	ENV DV MKV

V. Kombinatorika – riešenie úloh (4 h)

Úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počte z oblasti rôznych hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií).

Rôzne spôsoby vypisovania na jednoduchých úlohách (bez podmienok; využiť pravidlo súčtu). Objavovanie možností a zákonitostí.

Pravidlo súčinu. Úlohy s podmienkami (propedeutika základných modelov kombinatoriky).

Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh (na základe hier a pokusov).

Riešenie kombinatorických úloh rôznymi metódami stromový diagram (stromový graf), príprava tabuliek, systematické vypisovanie možností.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počte z oblasti rôznych hier, športu a z rôznych oblastí života	Dáta, údaje, prvky, predmety, skupiny, spoločné znaky, systém, triedenie, možnosť,	Vypisovať všetky možnosti podľa určitého systému. Tvorit' systém (strom logických možností) na vypisovanie všetkých možností.	OaSR IKT

(propedeutika variácií). Rôzne spôsoby vypisovania na jednoduchých úlohách (bez podmienok; využiť pravidlo súčtu). Objavovanie možností a zákonitostí. Pravidlo súčinu. Úlohy s podmienkami (propedeutika základných modelov kombinatoriky).	zákonitosť, strom logických možností, pravidlo súčtu, pravidlo súčinu, tabuľka, jednoduchý diagram, ...	Objavovať spôsob tvorenia všetkých možných riešení (objavovať podstatu daného systému vo vypisovaní možností). Systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) všetkými možnými spôsobmi do skupín. Určiť spoločnú matematickú podstatu v úlohe a počet všetkých možných usporiadaní. Vedieť z daného počtu prvkov vybrať menší počet prvkov, tieto vybrané prvky usporiadať a určiť počet takto vybraných a usporiadaných prvkov (bez opakovania aj s opakovaním). Vedieť z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov menšiu ako je daný počet a určiť počet takto usporiadaných skupín prvkov.	GV MV
Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh (na základe hier a pokusov).	Kombinatorické úlohy, možnosť, počet možnosti, hľadanie možností,...	Získať skúsenosť s prácou a organizáciou v konkrétnych súboroch predmetov. Riešiť rôzne primerané a jednoduché kombinatorické úlohy. Používať pravidlá súčtu a súčinu pri riešení jednoduchých kombinatorických úloh.	ENV DV MKV
Riešenie kombinatorických úloh rôznymi metódami stromový diagram (stromový graf), príprava tabuliek, systematické vypisovanie možností.	Stromový diagram, tabuľka, možnosti, všetky možnosti, možné riešenia,...	Zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia. Vedieť vypočítať kombinatorické úlohy podľa pravidla súčinu a pomocou názoru. Znázorniť dáta údaje v tabuľke a stromovým diagramom (grafom).	FIG

8. ročník

I. Celé čísla. Počtové výkony s celými číslami (20 h)

Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel.

Navzájom opačné čísla.

Absolútna hodnota celého a desatinného čísla na číselnej osi. Absolútna hodnota nuly.

Usporiadanie a porovnanie celých a desatinných čísel a ich zobrazenie na číselnej osi.

Sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel. Slovné úlohy – kontextové a podnetové. Výpočty so zlomkami (prevodom na desatinné čísla).

Násobenie a delenie záporného čísla kladným. Slovné úlohy – kontextové a podnetové.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel. Navzájom opačné čísla. Absolútna hodnota celého a desatinného čísla na číselnej osi. Absolútna hodnota nuly. Usporiadanie a porovnanie celých a desatinných čísel a ich zobrazenie na číselnej osi.	Číselná os, kladné a záporné čísla, navzájom opačné čísla, kladné a záporné desatinné číslo, absolútna hodnota čísla, usporiadanie čísel, porovnanie čísel,...	Poznať vlastnosti celých čísel a príklady využitia celých čísel (kladných a záporných) v praxi. Čítať a písať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov). Vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi). Porovnávať celé čísla a usporiadať ich podľa veľkosti. Vedieť zobraziť celé čísla na číselnej osi. Priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi a opačne. Zobraziť kladné a záporné desatinné čísla na číselnej osi. Určiť absolútnu hodnotu celého a desatinného čísla (racionálneho čísla) a nuly na číselnej osi.	ENV DV MKV
Sčítovanie a odčítavanie celých a desatinných čísel. Slovné úlohy – kontextové a podnetové.	Sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, celé číslo, desatinné číslo,...	Sčítovať a odčítavať celé a desatinné čísla. Riešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných). Vedieť jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď.	GV
Násobenie a delenie záporného čísla kladným. Slovné úlohy – kontextové a podnetové.	Násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, skúška správnosti,...	Vedieť spamäti i písomne násobiť a deliť celé čísla. Vedieť rozhodnúť, či výsledok násobenia a delenia dvoch celých bude kladný alebo záporný. Riešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel.	OaSR IKT

II. Premenná, výraz, rovnica (20 h)

Riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením.

Lineárna rovnica s formálnym zápisom (ako propedeutika).

Overenie, či dané číslo je riešením slovnej úlohy.

Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávaní.

Výrazy s premennými, dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné. Vzorce.

Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca.

Dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch.
 Využitie úloh na priamu a nepriamu úmernosť na propedeutiku funkcií.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením. Lineárna rovnica s formálnym zápisom (ako propedeutika).	Číselný výraz, rovnosť číselných výrazov, platná rovnosť, neplatná rovnosť, rovnica, nerovnosť, nerovná sa, je rôzne od, znaky =, ≠, riešenie úlohy, hodnota číselného výrazu, ...	Osvojiť si pojem číselný výraz. Sčítať, odčítať, násobiť a deliť primerané číselné výrazy. Určiť počet členov v číselnom výraze. Vedieť rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov. Riešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici.	OaSR GV
Overenie, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávania.	Zápis, postup riešenia, výpočet, skúška správnosti, ...	Vedieť zapísať postup riešenia slovnej úlohy Správne a primerane so zadaním slovnej úlohy využívať počtové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie. Vedieť overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy.	ENV DV MKV
Výrazy s premennými, dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné. Vzorce. Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca. Dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch.	Výraz s premennou (algebraický výraz), koeficient, premenná, člen s premennou, číslo (člen bez premennej), neznáma veličina vo vzorci, vzorec (skrátenejší zápis vzťahov), počtové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie, vynímanie pred zátvorku, ekvivalentné úpravy, skúška správnosti,...	Vedieť rozlišovať medzi číselným výrazom a výrazom s premennou. Zostaviť jednoduchý výraz s premennou. Určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez premennej. Určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej. Sčítovať a odčítavať výrazy s premennou. Násobiť a deliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly. Vedieť vyjadriť a vypočítať neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 2 \cdot (a + b)$; $o = z + 2 \cdot a$).	MV FIG
Využitie úloh na priamu a nepriamu úmernosť na propedeutiku funkcií.	Priama a nepriama úmernosť, závislosť veličín, tabuľka,	Vedieť zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine.	IKT

Propedeutika znázorňovania priamej a nepriamej úmernosti graficky.	pravouhlá sústava súradníc v rovine, bod v sústave súradníc, súradnice bodu, graf, znázornenie priamej a nepriamej úmernosti grafom.	Vyznačiť body v pravouhlej sústavy súradníc v rovine. Vedieť určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc. Vedieť znázorniť graf priamej (nepriamej) úmernosti v pravouhlej sústave súradníc (znázorniť priamu a nepriamu úmernosť graficky) ako propedeutika.	
--	--	---	--

III. Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov (11 h)

Konštrukcia trojuholníka (*sss, sus, usu*), jej jednoznačnosť a súvis so zhodnosťou trojuholníkov.

Trojuholník určený stranami - (*sss*). Trojuholník určený stranami a uhlami – (*sus, usu*).

Súčet vnútorných uhlov v trojuholníku.

Objav trojuholníkovej nerovnosti a veľkosti súčtu vnútorných uhlov trojuholníka.

Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, objav niektorých ich základných vlastností.

Výška trojuholníka, niektoré ďalšie konštrukčné úlohy.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Konštrukcia trojuholníka (<i>sss, sus, usu</i>), jej jednoznačnosť a súvis so zhodnosťou trojuholníkov. Trojuholník určený stranami - (<i>sss</i>). Trojuholník určený stranami a uhlami – (<i>sus, usu</i>). Súčet vnútorných uhlov v trojuholníku.	Trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly, ...), ostrohý, pravouhlý a tupouhlý trojuholník, rozbor konštrukčnej úlohy, náčrt, konštrukčný postup, zhodnosť dvoch trojuholníkov, konštrukcia trojuholníka podľa vety <i>sss, sus, usu</i> , skúška správnosti konštrukcie,...	Vedieť rozlíšiť základné prvky trojuholníka. Poznať vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a vedieť vypočítať vonkajšie uhly trojuholníka. Samostatne riešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov. Vedieť vykonať rozbor konštrukčnej úlohy. Vysvetliť a zapísať konštrukčný postup zostrojenia trojuholníka (aj pomocou skôr osvojenej matematickej symboliky). Vedieť zostrojiť trojuholník podľa konštrukčného postupu s využitím vety <i>sss, sus</i> a <i>usu</i> . Vedieť urobiť skúšku (splnenie podmienok úlohy) správnosti zostrojenia trojuholníka. Vedieť narysovať pravidelný šesťuholník.	OaSR MKV
Objav trojuholníkovej nerovnosti a veľkosti súčtu vnútorných uhlov trojuholníka.	Trojuholníková nerovnosť, $a + b > c$, $a + c > b$, $b + c > a$,...	Poznať vetu o trojuholníkovej nerovnosti pri konštrukcii trojuholníka podľa <i>sss</i> . Poznať vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a o súčte	ENV

		vnútorného a vonkajšieho uhla pri tom istom vrchole trojuholníka.	
Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, objav niektorých ich základných vlastností.	Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, strany trojuholníka, ramená, základňa, hlavný vrchol, vnútorné a vonkajšie uhly, ...	Vedieť popísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich vlastnosti. Vedieť presne a čisto narysovať ľubovoľný rovnostranný a rovnoramenný trojuholník. Poznať a uviesť príklady rovnostranného a rovnoramenného trojuholníka z reálneho života.	MV
Výška trojuholníka, niektoré ďalšie konštrukčné úlohy.	Výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka, body trojuholníka, body ležiace mimo trojuholníka,...	Poznať vlastnosti výšok v trojuholníku. Vedieť zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhľom, tupouhľom a pravouhľom). Vedieť zostrojiť priesečník výšok v ľubovoľnom trojuholníku. Riešiť ďalšie konštrukčné úlohy s využitím poznatkov o konštrukcii trojuholníka (rovnobežníky, štvoruholníky,...). Zostrojiť obdĺžnik, štvorec, kosodĺžnik, kosoštvorec.	IKT GeG GV

IV. Rovnobežníky, lichobežníky, obsah trojuholníka (22 h)

Ravnobežky preťaté priamkou (priečkou).

Striedavé a súhlasné uhly pri rovnobežkách.

Ravnobežníky a ich základné vlastnosti vyplývajúce z rovnobežnosti.

Výška rovnobežníka.

Konštrukcia rovnobežníkov.

Lichobežník.

Pravouhlý a rovnoramenný lichobežník, objav niektorých ich vlastností.

Jednoduché konštrukcie rovnobežníkov a lichobežníka.

Obsah a obvod kosoštvorca, kosodĺžníka a trojuholníka. Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života).

Obvod a obsah lichobežníka. Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života).

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná
--------------------------	--------------------------	---------------------------------

Témy	Pojmy		gramotnosť /globálne vzdelávanie
Rovnobežky preťaté priamkou (priečkou). Striedavé a súhlasné uhly pri rovnobežkách.	Rovnobežnosť, rovnobežné priamky (rovnobežky), rôznobežky, priečka, uhol, veľkosť uhla, súhlasné a striedavé uhly, ...	Vedieť zostrojiť dve rovnobežné priamky (rovnobežky) a , b , ktoré sú preťaté priečkou p . Vedieť určiť a vymenovať súhlasné a striedavé uhly pri dvoch rovnobežných priamkach preťatých priečkou. Poznať vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov. Riešiť úlohy s využitím vlastností súhlasných a striedavých uhlov.	IKT GeG
Rovnobežníky a ich základné vlastnosti vyplývajúce z rovnobežnosti. Výška rovnobežníka. Konštrukcia rovnobežníkov.	Štvoruholníky, rovnobežníky, štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik, strany, veľkosti strán, vnútorné uhly rovnobežníka (štvoruholníka), dve výšky rovnobežníka, uhlopriečky, priesečník (stred) uhlopriečok rovnobežníka (vlastnosti), rovnobežníka, súčet vnútorných uhlov ($\alpha + \beta + \gamma + \delta = 360^\circ$),...	Načrtnúť a pomenovať rovnobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a poznať ich základné vlastnosti (o stranách, vnútorných uhloch, uhlopriečkach a ich priesečníku). Správne rozlišovať (vedieť vysvetliť rozdiel) pravouhlé a kosouhlé rovnobežníky. Narysovať štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a správne označiť všetky ich základné prvky. Zostrojiť a odmerať v rovnobežníku (štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik) jeho dve výšky.	OaSR ENV
Lichobežník. Pravouhlý a rovnoramenný lichobežník, objav niektorých ich vlastností. Jednoduché konštrukcie rovnobežníkov a lichobežníka.	Pravý, ostrý a tupý uhol, základňa lichobežníka, rameno lichobežníka, výška lichobežníka, obecný lichobežník, pravouhlý lichobežník, rovnoramenný lichobežník,...	Načrtnúť lichobežník, pomenovať a opísať jeho základné prvky. Vedieť zostrojiť ľubovoľný lichobežník (obecný, pravouhlý, rovnoramenný) podľa zadaných prvkov a na základe konštrukčného postupu. Vedieť riešiť a narysovať primerané konštrukčné úlohy pre štvoruholníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka (a s využitím poznatkov rovnobežníkov a lichobežníka).	MKV
Obsah a obvod kosoštvorca, kosodĺžnika a trojuholníka. Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života).	Obvod a obsah rovnobežníka (kosoštvorca, kosodĺžnika) a trojuholníka	Poznať základné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika a trojuholníka. Vypočítať obvod a obsah štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika a trojuholníka (aj z obsahu).	MV GV

		Riešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníkov, trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.	
Obvod a obsah lichobežníka. Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života).	Strany lichobežníka, základňa lichobežníka, rameno lichobežníka, výška lichobežníka, obvod a obsah lichobežníka,...	Poznať vzorec pre výpočet obvodu a obsahu lichobežníka. Vypočítať obvod a obsah lichobežníka. Riešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníkov, trojuholníka, lichobežníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.	DV

V. Kruh, kružnica (11 h)

Kruh, kružnica.

Dotyčnica ku kružnici, jej poloha voči príslušnému polomeru.

Tetiva kružnice.

Kružnicový oblúk a kruhový výsek (odsek), ich stredový uhol.

Obsah kruhu a dĺžka kružnice (obvod kruhu). Ako propedeutika aj výpočet medzikružia.

Kontextové úlohy.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Kruh, kružnica.	Kruh K - kružnica k ako množiny bodov určitej vlastnosti, stred kruhu (kružnice), polomer a priemer kruhu (kružnice),...	Zostrojiť a zapísať kružnicu k a kruh K s daným polomerom r (alebo s daným priemerom d). Vedieť vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice k (kruhu K).	OaSR ENV
Dotyčnica ku kružnici, jej poloha voči príslušnému polomeru. Tetiva kružnice.	Vzájomná poloha kružnice a priamky, sečnica, nesečnica, dotyčnica ku kružnici, tetiva, vzdialenosť stredu od tetivy, Talesova kružnica,...	Určiť vzájomnú polohu kružnice k a priamky p . Zostrojiť dotyčnicu ku kružnici k v určenom bode ležiacom na kružnici. Zostrojiť dotyčnicu ku kružnici k z daného bodu, ktorý leží mimo kružnice k zvonku a opísať (stačí	MKV DV

		slovne) postup tejto konštrukcie približnou metódou aj pomocou Talesovej kružnice.	
Kružnicový oblúk a kruhový výsek (odsek), ich stredový uhol.	Kružnicový oblúk, stredový uhol, kruhový výsek (odsek),...	Vedieť na kružnici vyznačiť kružnicový oblúk, prípadne kružnicový oblúk prislúchajúci danému stredovému uhlu. Vedieť v kruhu vyznačiť kruhový výsek, prípadne kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu. Vedieť v kruhu vyznačiť kruhový odsek Vedieť určiť a odmerať stredový uhol prislúchajúci k danému kružnicovému oblúku alebo kruhovému výseku.	MV
Obsah kruhu a dĺžka kružnice (obvod kruhu). Medzikružie. Kontextové úlohy.	Obsah kruhu, dĺžka kružnice, medzikružie, Ludolfovo číslo a jeho približné hodnoty $\pi \approx 3,14$ (resp.), polomer, priemer, $S = \pi r^2$; $o = 2 \pi r = \pi d$, ... 7 22	Poznať približné hodnoty Ludolfovoho čísla $\pi = 3,14$ resp. pre použitie v písomných výpočtoch obsahu kruhu a dĺžky kružnice. 7 22 Vedieť vypočítať obsah kruhu a dĺžku kružnice ($S = \pi r^2$; $o = 2 \pi r = \pi d$) Poznať základné vzťahy (vzorce) pre výpočet obsahu kruhu a dĺžky kružnice.	GeG GV

I. Hranoly (10 h)

Hranol, jeho znázornenie a sieť.

Objem a povrch hranola.

Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu hranola (aj v slovných úlohách z praxe).

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Hranol, jeho znázornenie a sieť. Objem a povrch hranola.	Teleso, kocka, kváder, hranol (kolmý, pravidelný, trojboký, štvorboký, šesťboký), sieť, povrch, objem, vrcholy, hrany, steny, jednotky obsahu a objemu,...	Načrtnúť kocku, kváder, hranol vo voľnom rovnobežnom premietaní. Poznať vlastnosti podstavy a plášťa hranola. Vedieť určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola. Zostrojiteľ sieť kolmého hranola. Vedieť použiť príslušné	OaSR ENV MV

		vzorce na výpočet objemu a povrchu (kocky, hranola a kvádra). Vypočítať objem a povrch kocky, hranola a kvádra (aj v slovných úlohách).	IKT GeG
--	--	---	------------

VII. Pravdepodobnosť, štatistika (7 h)

Pravdepodobnostné hry a pokusy.

Rôzne úlohy na porovnávanie šancí rôznych udalostí. Číselné porovnávanie šancí.

Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch.

Zobrazenie skupín údajov, tvorba grafov a diagramov.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Pravdepodobnostné hry a pokusy. Rôzne úlohy na porovnávanie šancí rôznych udalostí. Číselné porovnávanie šancí.	Udalosť, pravdepodobnosť, pokus, početnosť, relatívna početnosť, možné a nemožné udalosti,...	Získať skúsenosti z porovnávaní rôznych udalostí z pohľadu na ich mieru pravdepodobnosti. Vedieť uskutočňovať jednoduché a primerané experimenty. Vedieť posúdiť a rozlíšiť možné, ale aj nemožné udalosti. Vedieť rozhodnúť o pravdepodobnosti udalosti. Vypočítať relatívnu početnosť udalosti.	ENV MV
Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch.	Štatistika, štatistický súbor, štatistické zisťovanie, jednotka a znak, početnosť javu, aritmetický priemer, ...	Vedieť spracovať, plánovať a systematicky zhromažďovať a triediť údaje v experimente. Zo zhromaždených údajov vybrať štatistický súbor. Vypočítať aritmetický priemer z primeraných údajov.	MKV DV
Zobrazenie skupín údajov, tvorba grafov a diagramov.	Tabuľka, grafické znázornenie údajov, kruhový diagram, stĺpcový graf, interpretácia údajov, ...	Zaznamenávať a usporadúvať údaje do tabuľky. Čítať (interpretovať) údaje z tabuľky, z kruhového diagramu a z stĺpcového grafu. Znázorniť údaje z tabuľky kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom.	TPaPZ IKT

9. ročník

I. Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel (12 h)

Druhá a tretia mocnina a odmocnina. Mocniny s mociteľom – prirodzeným číslom

Mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami.

Zápis veľkých čísel v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 < a < 10$ a $n \in \mathbb{N}$) a práca s takýmito číslami na kalkulačke.

Vytváranie predstavy o veľmi veľkých a veľmi malých číslach.

Počítanie s veľkými číslami, zaokrúhľovanie a odhad výsledku.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Druhá a tretia mocnina a odmocnina. Mocniny s mociteľom – prirodzeným číslom. Mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami.	Súčin rovnakých činiteľov, druhá mocnina, druhá mocnina ako obsah štvorca, zápis druhej mocniny reálneho čísla, základ mocniny (mocnenec), exponent (mociteľ), $x^2 = (-x)^2$, druhá odmocnina, znak odmocnenia, základ odmocniny (odmocnenec), zápis druhej odmocniny, tretia mocnina, tretia mocnina ako objem kocky, zápis tretej mocniny, zápis tretej odmocniny, mocniny čísla 10, n -tá mocnina ľubovoľného čísla pre konkrétne hodnoty n , n je prirodzené číslo	Prečítať správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent). Vedieť zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov. Zapísať aj súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov do tvaru mocniny a opačne. Vedieť vysvetliť vzťah $x^2 = (-x)^2$ a $X^3 = -(-x)^3$. Prečítať správne zápis druhej a tretej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca (základ). Vedieť zapísať druhú a tretiu odmocninu kladného racionálneho čísla. Poznať zápis n -tej mocniny ľubovoľného čísla a , kde n je prirodzené číslo (a) n . Vypočítať druhú mocninu ľubovoľného racionálneho čísla a druhú odmocninu kladného racionálneho čísla na kalkulačke.	OaSR ENV MV
Zápis veľkých čísel v tvare $a \cdot 10^n$ a práca s takýmito číslami na kalkulačke. Vytváranie predstavy o veľmi	Zápis čísla, veľmi veľké a veľmi malé čísla, čísla zapísané v tvare $a \cdot 10^n$, odhad, zaokrúhľovanie,...	Vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel a hodnotu druhej odmocniny z čísel 4, 9, 16, 25, ..., 100. Vedieť zapísať ako mocninu čísla: 100,	MKV DV

veľkých a veľmi malých číslach.		1000, 10 000,... . Vedieť zapísať veľmi veľké čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 < a < 10$ a $n \in \mathbb{N}$). Riešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania. Používať zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh.	IKT FIG GV
---------------------------------	--	--	----------------------

II. Riešenie lineárnych rovníc a nerovníc (27 h)

Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc pomocou ekvivalentných úprav.

Riešenie jednoduchých lineárnych nerovníc, ich vzťah k príslušnej lineárnej rovnici. (Ako propedeutika jednoduché grafické znázornenie riešenia).

Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc s neznámou v menovateli.

Vyjadrenie neznámej zo vzorca.

Riešenie slovných (kontextových) úloh, ktoré vedú k lineárnej rovnici alebo nerovnici.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc pomocou ekvivalentných úprav. Riešenie jednoduchých lineárnych nerovníc, ich vzťah k príslušnej lineárnej rovnici. Ako propedeutika jednoduché grafické znázornenie riešenia.	Rovnosť a nerovnosť dvoch algebraických výrazov, lineárna rovnica s jednou neznámou, lineárna nerovnica s jednou neznámou, ľavá a pravá strana rovnice (nerovnice), riešenie (koreň) rovnice a nerovnice, znamienka rovnosti (nerovnosti), skúška správnosti, znaky nerovnosti, ostré a neostre nerovnice, ...	Vedieť rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebraických) výrazov. Vedieť rozlíšiť zápisy rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice. Riešiť jednoduchú lineárnu rovnicu a urobiť skúšku správnosti. Riešiť jednoduché lineárne nerovnice.	FIG GV
Riešenie lineárnych rovníc s neznámou v menovateli. Vyjadrenie neznámej zo vzorca.	Výraz, lomený výraz, výraz s neznámou v menovateli, rovnica s jednou neznámou, , podmienky pre riešenie rovnice (neznámu v	Riešiť jednoduché rovnice s neznámou v menovateli. Vedieť urobiť skúšku správnosti riešenia lineárnej rovnice s neznámou v menovateli. Vedieť určiť podmienky riešenia rovnice (výrazu) s	OaSR ENV MV

	menovateli), skúška správnosti,...	neznámou v menovateli. Vedieť vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov).	
Riešenie slovných (kontextových) úloh, ktoré sa dajú riešiť pomocou lineárnej rovnice alebo nerovnice.	Slovná (kontextová) úloha, zápis, matematizácia textu úlohy, postup riešenia, zostavenie lineárnej rovnice (nerovnice), skúška, odpoveď,...	Vedieť urobiť zápis úlohy a zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Vedieť určiť a vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy. Riešiť jednoduché slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici). Vedieť overiť správnosť riešenia slovnej úlohy.	MKV DV

III. Niektoré ďalšie telesá, ich objem a povrch (20 h)

Valec, ihlan, kužeľ a ich siete.

Objem a povrch valca, ihlana a kužeľa.

Guľa a rez guľou. Objem a povrch gule.

Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule (aj v slovných úlohách z praxe).

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Valec, ihlan, kužeľ a ich siete.	Teleso, rotačný valec, ihlan (pravidelný štvorboký), rotačný kužeľ, sieť, podstava, kruh, kružnica, plášť, objem valca, povrch valca, polomer, výška, výška steny, vrchol, strana kužeľa, horná dolná podstava, jednotky obsahu a objemu.	Vedieť opísať valec, ihlan, kužeľ a pomenovať ich základné prvky. Vedieť určiť počet hrán, stien a vrcholov ihlana. Načrtnúť valec, ihlan, kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní. Zostrojitiť sieť valca, ihlana, kužeľa.	GeG FIG GV
Guľa a rez guľou. Objem a povrch gule.	Teleso, guľa, guľová plocha, rovina, hlavná kružnica guľovej plochy, povrch a objem gule, stred gule, polomer, rez guľou, kruh.	Vedieť opísať guľu a pomenovať jej základné prvky. Dosadením do vzorcov vedieť vypočítať objem a povrch gule.	OaSR ENV

			MV
Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule (aj v slovných úlohách z praxe).	Objem, povrch, valec, ihlan, kužeľ, guľa, vzorec, výpočet, jednotky obsahu a objemu.	Používať vzorce pre výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule. Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule.	MKV DV

IV. Súmernosť v rovine (10 h)

Osová súmernosť, os súmernosti.

Stredová súmernosť, stred súmernosti.

Konštrukcia obrazu v osovej súmernosti .

Konštrukcia obrazu v stredovej súmernosti .

Ukážky stredovej súmernosti – útvarov (aj v štvorcovej sieti).

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Osová súmernosť, os súmernosti. Stredová súmernosť, stred súmernosti.	Súmernosť geometrických útvarov, zhodnosť, stred súmernosti, stredová súmernosť, os súmernosti, osová súmernosť, útvary osovo a stredovo súmerné, vzor, obraz.	Vedieť určiť či sú geometrické útvary súmerné podľa osi resp. podľa stredu. Nájsť os súmernosti osovo súmerného útvaru.	OaSR ENV
Konštrukcia obrazu v osovej súmernosti. Konštrukcia obrazu v stredovej súmernosti.	Základné pravidla rysovania, konštrukcia rovinného geometrického útvaru v osovej a stredovej súmernosti.	Zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej (aj v stredovej) súmernosti.	MKV DV
Ukážky osovej a stredovej súmernosti – útvarov (aj v štvorcovej sieti).	Kreslenie, vzory, ornamenti, piktogramy, symboly, značky, ...	Vedieť určiť osi súmernosti (štvorec, obdĺžnik, trojuholníky, kružnica – kruh, atď.) Vedieť určiť stredovo súmerné rovinné útvary (štvorec, obdĺžnik, kruh).	IKT GeG

V. Pytagorova veta (12 h)

Pytagorova veta, jej odvodenie.
 Použitie Pytagorovej vety pri riešení praktických úloh.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Pytagorova veta, jej odvodenie.	Pravouhlý trojuholník, základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka – pravý uhol, odvesny, prepona, Pytagoras, Pytagorova veta pre pravouhlý ΔABC , Pytagorova veta v kontextových úlohách, význam a využitie Pytagorovej vety, vyjadrenie neznámej zo vzorca...	Poznať a vymenovať základné prvky pravouhlého trojuholníka (odvesna, prepona, súčet dvoch ostrých uhlov je 90 stupňov) Vedieť pre aký útvar platí Pytagorova veta. Poznať a vedieť formuláciu Pytagorovej vety a jej význam. Zapísať Pytagorovu vetu vzťahom, ale aj vzťahom pri danom označení strán pravouhlého trojuholníka. Samostatne vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnami a vyjadriť vzťah pre výpočet odvesien a, b. Vedieť vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán.	OaSR ENV MV IKT GeG
Použitie Pytagorovej vety pri riešení praktických úloh.	Vzťahy $c^2 = a^2 + b^2$, $a^2 = c^2 - b^2$, $b^2 = c^2 - a^2$ vzťah medzi geometriou a aritmetikou (algebrou),...	Samostatne používať Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života.	MKV DV

VI. Grafické znázorňovanie závislostí (10 h)

Karteziánsky (pravouhlý - dvojrozmerný) súradnicový systém.

Rôzne spôsoby znázorňovania – grafy závislostí.

Súvis grafu s niektorými základnými vlastnosťami závislostí (rast, klesanie, najväčšie a najmenšie hodnoty).

Lineárna závislosť (lineárna funkcia), jej vlastnosti a graf.

Všeobecná rovnica lineárnej funkcie: $y = k \cdot x + q$; ($k \neq 0$)

Koeficienty k a q v predpise lineárnej funkcie.

Znázornenie priamej a nepriamej úmernosti graficky.

Graf a predpis priamej a nepriamej úmernosti.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Karteziánsky (pravouhlý - dvojrozmerný) súradnicový systém.	Pravouhlý systém súradníc, sústava súradníc v rovine, osi súradníc, priesečník súradnicových osí, súradnice bodu, sústava súradníc, karteziánsky súradnicový systém.	Opísať a zostrojiť pravouhlý súradnicový systém. Zobraziť bod (úsečku, trojuholník, atď.) v pravouhlom súradnicovom systéme	OaSR ENV MV
Rôzne spôsoby znázorňovania – grafy závislostí. Súvis grafu s niektorými základnými vlastnosťami závislostí (rast, klesanie, najväčšie a najmenšie hodnoty).	Grafy, hodnota, hodnoty v tabuľke, najmenšia hodnota, nulová hodnota, najväčšia hodnota, závislosť dvoch hodnôt, priebeh, rast funkcie, klesanie funkcie,...	Zostrojiť graf lineárnej závislosti podľa údajov z tabuľky pre hodnoty x a y . Vedieť opísať základné vlastnosti grafu lineárnej funkcie (lineárnej závislosti) – tvar grafu, súvislosť čísla k v predpise lineárnej funkcie s jej rastom alebo klesaním.	MKV DV
Lineárna závislosť (lineárna funkcia), jej vlastnosti a graf. Všeobecná rovnica lineárnej funkcie: $y = k \cdot x + q$; ($k \neq 0$) Parametre k a q v lineárnej funkcii. Graf priamej a nepriamej úmernosti.	Lineárna závislosť, lineárna funkcia, priama úmernosť, obor reálnych čísel, nezávislá (napr. x) a závislá premenná (napr. y), priamka v karteziánskom súradnicovom systéme, priamka = graf lineárnej závislosti (funkcie), vlastnosti grafu lineárnej funkcie, konštantná funkcia,...	Vedieť uviesť dvojicu veličín, medzi ktorými je lineárna funkčná závislosť. Vedieť zostaviť tabuľku a zostrojiť graf lineárnej funkcie v obore reálnych čísel. Poznať význam koeficientov k a q v predpise lineárnej funkcie. Vedieť určiť, či je lineárna funkcia rastúca (klesajúca). Vedieť zapísať tvar konštantnej funkcie napr. $y = a$, kde a je reálne číslo. Čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a vedieť ich použiť pri výpočte. Vedieť určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe. Riešiť slovné úlohy na využitie závislosti prvkov v priamej a nepriamej úmernosti.	IKT GeG

VII. Podobnosť trojuholníkov (10 h)

Podobnosť geometrických útvarov, pomer podobnosti.

Úsečka rozdelená v danom pomere.

Podobnosť trojuholníkov.

Riešenie primeraných matematických (numerických) a konštrukčných úloh.
 Použitie podobnosti pri meraní výšok a vzdialeností, topografické práce v reálnych situáciách.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Podobnosť geometrických útvarov, pomer podobnosti.	Geometrické útvary, rovinné, zhodnosť geometrických útvarov, podobnosť geometrických útvarov v rovine, podstata podobnosti, pomer podobnosti k dvoch geometrických útvarov, pomer, postupný pomer, rozdeliť úsečku podľa daného pomeru k ,...	Vedieť vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov. Rozhodnúť o podobnosti dvojice daných útvarov v rovine. Vypočítať pomer podobnosti k pre dva rovinné útvary. Vedieť použiť pomer podobnosti k dvoch podobných rovinných útvarov pri výpočtovej úlohe.	MKV DV
Podobnosť trojuholníkov. Riešenie primeraných matematických (numerických) a konštrukčných úloh.	Trojuholník, podobnosť trojuholníkov, vety o podobnosti trojuholníkov (sss , sus , uu),...	Poznať základné vety o podobnosti trojuholníkov (sss , sus , uu). Na základe viet o podobnosti trojuholníkov riešiť primerané matematické (numerické) a konštrukčné úlohy. Vedieť použiť pomer podobnosti k dvoch podobných útvarov pri výpočtovej úlohe.	OaSR ENV MV
Použitie podobnosti pri meraní výšok a vzdialeností, topografické práce v reálnych situáciách.	Podobnosť útvarov v praxi, vety o podobnosti geometrických útvarov - trojuholníkov, pomer podobnosti, ...	Vedieť využívať vlastností podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok. Riešiť jednoduché praktické topografické úlohy s využitím vlastností podobnosti trojuholníkov. Vedieť určiť skutočnú vzdialenosť – mierka mapy a skutočné rozmery predmetov – mierka plánu.	IKT GeG

VIII. Štatistika (10 h)

Štatistické prieskumy, triedenie, náhodný výber.

Realizácia vlastných jednoduchých štatistických prieskumov - projektov, ich spracovanie.

Tabuľky, grafy a diagramy, ich čítanie, interpretácia a tvorba, prechod od jedného typu znázornenia k inému.

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/finančná gramotnosť /globálne vzdelávanie
Témy	Pojmy		
Štatistické prieskumy, triedenie, náhodný výber. Realizácia vlastných jednoduchých štatistických prieskumov - projektov, ich spracovanie.	Štatistický prieskum, štatistický súbor, rozsah štatistického súboru, štatistický znak, štatistická jednotka, absolútna početnosť, štatistické triedenie, náhodný výber, početnosť a relatívna početnosť javu, ...	Vedieť zrealizovať primeraný štatistický prieskum. Vedieť popísať triedenie štatistických jednotiek a náhodný výber zo súboru. Pripraviť a spracovať jednoduchý vlastný projekt zameraný na štatistický prieskum určitej udalosti s vyjadrením početnosti určitého javu. Riešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru.	OaSR ENV MV GV
Tabuľky, grafy a diagramy, ich čítanie, interpretácia a tvorba, prechod od jedného typu znázornenia k inému.	Tabuľka, graf – diagram, hodnoty – údaje, interpretácia, znázornenie hodnôt - údajov, rôzne spôsoby znázornenia hodnôt – údajov, využitie IKT v štatistike,...	Vedieť spracovávať získané hodnoty - údaje z vlastného štatistického prieskumu do tabuľky. Interpretovať údaje z tabuľky a prostredníctvom viacerých druhov diagramov - grafov, (kruhový, koláčový, úsečkový, stĺpcový, spojnicový) znázorniť hodnoty - údaje.	MKV DV TPaPZ IKT

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Kompetencie učenia sa

Žiak:

- využíva rôzne riešenia, postupy, spôsoby, stratégie,
- pri riešení úloh vychádzajúcich z reálneho života a praxe efektívne využíva rôzne matematické nástroje (počtové operácie, algoritmy, metódy riešenia úloh),
- rozvíja schopnosť abstraktného a logického myslenia vhodnými problémovými úlohami, logickými úlohami, matematickými hádankami a pod.

Kompetencie riešenia problémov

- rieši problémové úlohy
- zúčastňuje sa súťaží
- odhaduje výsledky, volí správne postupy na vyriešenie problému
- aplikuje známe a osvedčené postupy pri riešení problémových úloh

Kompetencie komunikatívne

- používa matematický jazyk, vrátane matematickej symboliky
- zrozumiteľne a stručne zapisuje úlohy
- logicky zdôvodňuje a správne formuluje postupy práce
- rešpektuje prácu druhého
- rieši matematické súťaže (Matematická olympiáda, Klokan, MAKS, Pytagoriáda)

Kompetencie sociálne a personálne

- akceptuje skupinovú prácu
- podieľa sa na vytváraní pozitívnej pracovnej atmosféry

Kompetencie občianske

- spolupracuje a využíva vzájomnú pomoc pri riešení problémov
- rieši úlohy s ekologickou problematikou

Kompetencie pracovné

- vytvára si zodpovedný prístup k zadaným úlohám
- je schopný dokončiť prácu

METÓDY A FORMY PRÁCE

Metódy

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie)
- heuristické metódy
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž)
- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania - písokného aj ústneho)
- diagnostické metódy (pozorovanie, ústne skúšanie, písomné skúšanie)

Postupy

- analýza (od celku k častiam)
- syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí)
- indukcia (od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám)

- dedukcia (od zákonov, poučiek, pravidiel, definícií, pojmov k ich aplikácii na konkrétne príklady)
- genetický (vývinový) postup (rozvíjanie vedomostí postupnosťou)
- dogmatický postup (učenie bez zdôvodňovania a vysvetľovania – pravidlá, poučky, definície a pod.)
- porovnávanie, t.j. synkritický postup (zist'ovanie zhody alebo rozdielu dvoch a viacerých predmetov a javov podľa určitých znakov)
- podobnosť, t.j. analógia (z podoby istých znakov predmetov a javov usudzujeme na ďalšie podrobnosti)

Formy

- vyučovacia hodina
- praktické aktivity
- samostatná práca žiakov
- práca žiakov vo dvojiciach
- skupinová práca
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)
- práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií)
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)
- projektové vyučovanie

KRITÉRIA KLASIFIKÁCIE

Vnútorňý systém hodnotenia žiakov na II. stupni v predmete matematika vychádza z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

Klasifikácia e písomných previerok

Klasifikáciou žiakov zisťujeme úroveň získaných vedomostí a zručností u žiakov, pričom rozhodujúcim kritériom hodnotenia je výkonový štandard. Klasifikácia nesmie spĺňať len funkciu diagnostickú, či funkciu spätnej väzby učiteľ – žiak, ale funkciu motivačnú a rozvíjajúcu charakterové vlastnosti ako je sebakritickosť a sebahodnotenie. Pri hodnotení musí byť zabezpečený spravodlivý, objektívny, korektný a individuálny prístup k žiakovi. Použijeme uvedené metódy a hodnotiace prostriedky :

Predmet je klasifikovaný. Vo výslednej známke sú zohľadnené výsledky z nasledovných metód a foriem hodnotenia.

1. Pozorovanie činnosti žiakov:

- formulácie viet, pravidiel, záverov
- sleduje záujem o predmet
- vypracovávanie domácich úloh
- príprava na vyučovanie – pomôcky
- samostatná práca na doporučených úlohách mimo vyučovacích hodín

2. Ústne hodnotenie

Je ďalšou formou hodnotenia žiaka. V matematike sa obvykle ústne hodnotí schopnosť žiaka riešiť konkrétnu úlohu. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu o stave jeho vedomostí a zručností, účelom ktorej je, aby žiak vedel, v čom sú jeho slabé miesta, o čom má nesprávnu predstavu, v čom vyniká ap.

Ústne skúšanie (monológ, dialóg):

- kolektívne ústne skúšky (do skúšania sú zapojení všetci žiaci, ide o zistenie, či žiaci systematicky pracujú, skúšanie je orientačné)
- ústne skúšanie jednotlivca pri tabuli

3. Písomné skúšanie

Je vo vyučovaní matematiky významnou metódou kontroly dosahovaných výsledkov. Písomné práce poskytujú učiteľovi materiál na argumentovanie, dávajú úplný obraz o stave a úrovni vedomostí triedy ako celku i jednotlivých žiakov.

Zásady dodržiavané pri písomných prácach

- texty úloh rozmnožíme na papieri, nepíšeme na tabuľu
- žiaci všetky výpočty robia do pripraveného pracovného papiera
- na konci vyučovacej hodiny oznámime aspoň výsledky riešenia úloh
- pri vyhodnotení, oprave analyzujeme chyby žiakov

Používané formy písomných prác

- orientačné testy – desaťminútovky (do 10 minút) – testy, ktoré odhalia úroveň osvojenia konkrétneho javu – hodnotené známkou
- priebežné testy (10 – 20 minút) – ich cieľom je zistiť, či žiaci pochopili prebraté učivo, zistiť typické chyby a individuálne nedostatky jednotlivých žiakov – hodnotené známkou
- klasifikačné testy – tematické (45 min.) – tematické písomné skúšky sa píše po odučení tematického celku – hodnotené známkou
- štvrťročné testy (45 min.) – štvrťročné písomné skúšky sú povinné pre všetkých žiakov – hodnotené známkou
- vstupné testy (1-2 vyučovacie hodiny) – orientačná písomná práca – hodnotené známkou

System klasifikácie

je založený na bodovacom systéme, z ktorého sa vypočítava percentuálna úspešnosť.

V každom ročníku sú povinné tieto písomné previerky:

Názov previerky	Termín vyhodnotenia
1. školská písomná skúška	Do 15.11.
2. školská písomná skúška	Do 15.1.
3. školská písomná skúška	Do 15.4.
4. školská písomná skúška	Do 15.6.

Okrem týchto predpísaných previerok učiteľ na základe zváženia a potreby zaradí nasledovné previerky:

Názov previerky	Termín skúšania a vyhodnotenia
Previerka po prebratí tematického celku (45 min)	Po ukončení a zopakovaní tematického celku
Previerka po prebratí časti tematického celku (20 – 30 min)	Po ukončení časti tematického celku
Previerka po prebratí konkrétnej témy (10 – 15 min)	Po prebratí a precvičení témy

Previerky do 30 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom. Previerkam nad 30 minút vždy predchádza opakovanie.

Tabuľka percentuálnej úspešnosti:

Počet percent nad	Počet percent do	Známka
90	100	1
75	90	2
50	75	3
25	50	4
0	25	5

Čiastkové hodnotenie

Žiak je hodnotený za nadštandardnú aktivitu na hodine, ktorá súvisí s vyučovacím procesom – napríklad tvorivé nápady, inovatívne, neštandardné postupy riešenia úloh, objavovanie nových súvislostí, riešenie úloh nad rámec povinných úloh. Za takúto aktivitu je hodnotený hviezdíčkou. Za päť hviezdíčiek je klasifikovaný známku 1.

Žiak je hodnotený aj za nesplnenie úloh – neodôvodnené nevypracovanie domácej úlohy, úplné ignorovanie práce na hodine (napríklad žiak sedí a nerieši úlohy, nezapisuje si preberané učivo, neodovzdá zadanú úlohu určenú na vypracovanie na papieri). Za takého nesplnenie si úlohy je žiak hodnotený čiernym bodom. Za tri čierne body je klasifikovaný známku 5.

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- a) Žabka, Černek: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 1. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
- b) Žabka, Černek: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 2. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
- c) Šedivý, Čeretková: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- d) Šedivý, Čeretková: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- e) Žabka, Černek: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 1. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
- f) Žabka, Černek: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 2. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
- g) Šedivý, Čeretková: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- h) Šedivý, Čeretková: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- i) Žabka, Černek: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 1. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
- j) Žabka, Černek: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 2. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
- k) Šedivý, Čeretková: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- l) Šedivý, Čeretková: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- m) Žabka, Černek: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 1. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
- n) Žabka, Černek: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 2. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
- o) Šedivý, Čeretková: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- p) Šedivý, Čeretková: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- q) Žabka, Černek: Matematika pre 9. ročník ZŠ, 1. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
- r) Žabka, Černek: Matematika pre 9. ročník ZŠ, 2. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
- s) Šedivý, Čeretková: Matematika pre 9. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- t) Šedivý, Čeretková: Matematika pre 9. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- u) Viera Kolbaská: Matematika pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, 1. časť, SPN
- v) Kolektív autorov tímu Taktik: Hravá matematika – pracovný zošit pre 9. ročník ZŠ

Didaktická technika

- dataprojektor, IKT

Materiálne výučbové prostriedky

- trojuholník s ryskou, kružidlo, kalkulačka, štvorcový papier

Ďalšie zdroje

- internet, pripravené prezentácie, pracovné listy, skúsenosti

INFORMATIKA

Učebné osnovy

Základná škola Okoličianska 404, Lipt. Mikuláš							
Názov predmetu:	Informatika						
Časový rozsah výučby :							
Ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu ŠkVP	ŠVP
ŠVP	0,5	1	0,5	0,5	0,5		2 + 1
ŠkVP	0,5	0	0	0,5	0	0,5 + 0,5	
Počet hodín ročne	33	33	17	33	17	34	66 + 33
Názov ŠkVP	<i>Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia!</i>						
Kód a názov ŠVP	<i>ISCED 2 - nižšie stredné vzdelávanie</i>						
Stupeň vzdelania	<i>základné</i>						
Vyučovaci jazyk	<i>slovenský</i>						
Typ školy	<i>štátna škola</i>						
Forma štúdia	<i>denná</i>						
Dĺžka štúdia	<i>päťročná</i>						

Vysv.: Modrá farba – žiaci 8. a 9.r. postupujú podľa predchádzajúceho učebného plánu.

1. Charakteristika predmetu:

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania informatiky na 2. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. V predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Výchovno-vzdelávací proces na 2. stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci:

- sa oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním.
- rozumeli pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov);
- sa oboznámili so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém);
- si rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť;
- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t. j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov.
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať);
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebazvdelávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

3. Obsah vzdelávania

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás**
- **Komunikácia prostredníctvom IKT**
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie**
- **Princípy fungovania IKT**
- **Informačná spoločnosť**

Učivo v tematických okruhov :

➤ **Informácie okolo nás**

je kľúčové aj pre nižšie sekundárne vzdelávanie. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT. Žiaci by sa už od prevej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby:

1. vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
2. vedeli vytvárať jednoduché tabuľky a grafy
3. získali ďalšie zručnosti kreslenia v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií
4. porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí

5. prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií pochopili využitie IKT v iných predmetoch
6. pomocou IKT dokázali realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania

Pojmy:

- typy informácií, reprezentácia, bit, bajt
- formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte
- grafická informácia, fotografia, animácia
- informácie v tabuľkách, bunka, vzťahy medzi bunkami, grafy
- úprava zvukov, hudobný formát, prehrávanie a vytváranie videa
- prezentácia, snímka, prezentačný program, prezentácia na webe
- encyklopédia, odkazy

Vzťahy a postupy:

- vytvorenie plagátu, vizitky, pozvánky
- úprava fotografií, koláž, texty v obrázkoch
- vytvorenie alebo prerozprávanie príbehu ako prezentácia
- hľadanie slova, pojmu v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii, hľadanie titulu v elektronickej knižnici
- edukačné prostredia pre iné predmety (napr. dynamická geometria, fyzikálne experimenty, práca s mapami, trenažéry pre cudzí jazyk)

➤ **Komunikácia prostredníctvom IKT**

sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci

1. by sa mali naučiť pracovať s elektronicou poštou
2. by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. by mali získať základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT (rozhovory, okamžité správy)
4. by mali poznať niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti (cestovný poriadok, mapy, internetový obchod)
5. by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom

Pojmy:

- elektronickej pošte, adresár príjemcov, príloha správy
- webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače
- rozhovor (chat), okamžitá správa (ICQ)

Vzťahy a postupy:

- formátovanie emailovej správy
- školský web, weby inštitúcií, edukačný portál, vyhľadávanie pomocou google
- rozhovor (chat) so spolužiakmi v triede, okamžité správy so spolužiakmi a učiteľom
- prechádzanie a hľadanie v internetovom obchode (knihy, filmy, hudba, elektronika, hračky)

➤ Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Pojmy:

- postup riešenia, etapy riešenia problémov
- programovací jazyk, elementárny príkaz, postupnosť, procedúra, cyklus
- zložitosť riešenia problému

Vzťahy a postupy:

- v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, zoskupovanie častí riešenia do procedúr
- porovnanie času trvania rôznych riešení problému

➤ Princípy fungovania IKT

sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s princípmi fungovania

1. jednoduchého hardvéru,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. úlohami operačných systémov (napr. práca so súbormi a priečkami),
4. lokálnej siete a internetu.

Pojmy:

- vstupno/výstupné zariadenia, skener
- oblasti aplikácií softvéru
- operačný systém, používateľ, prihlasovanie do systému, správca úloh
- priečinok, disk, CD, usb-pamäťový kľúč, archív
- lokálna sieť, zdieľanie súborov v triede
- princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp
- formáty súborov

Vzťahy a postupy:

- porovnávanie periférií podľa ich určenia a kapacít
- práca so skenerom, jednoduché princípy fungovania skenera
- naštartovanie operačného systému, prihlásenie a odhlásenie používateľa
- spúšťanie naraz viac aplikácií, sledovanie behu aplikácií v správcovi úloh
- ukladanie informácií na rôzne médiá, porovnanie kapacít a rýchlosti ukladania
- vytváranie archívov, výber z archívu, rozbaľovanie archívu
- práca so súbormi v lokálnej sieti triedy

- logické princípy fungovania internetu, zisťovanie IP čísla počítača
- skúmanie rozdielov rôznych formátov súborov

➤ **Informačná spoločnosť**

sa nachádza v prieniku informatiky a občianskej výchovy. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík.

Žiaci by mali

1. sa oboznámiť s využitím IKT v najrôznejších oblastiach znalostnej spoločnosti
2. pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám
3. viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú

Pojmy:

- informačné technológie vo vedomostnej spoločnosti
- riziká technológií, vírusy, antivírusové programy, hackeri
- zásady bezpečnosti
- platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah
- licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware
- legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu

Vzťahy a postupy:

- ako pomáhajú počítače v praktickom živote a živote spoločnosti, ukážky jednoduchých aplikácií
- ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú
- kto, prečo a ako pácha počítačovú kriminalitu, čo môže spôsobiť
- rozdiel v používaní a šírení rôznych programov z pohľadu legálnosti
- diskusia na tému používania obrázkov, textov a hudby stiahnutých z internetu, autorské práva

4. Stratégie vyučovania

Vyučovacie metódy:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadať na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Motivačné metódy:

- **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia)
- **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky)

Expozičné metódy:

- **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva)
- **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí)
- **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom)

Problémové metódy:

- **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozboře problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení)
- **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
- **prácu s textom** (spracovanie textových informácií, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií)
- **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Aktivizujúce metódy

- vhodná **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému)
- **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)

Fixačné metódy

- **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a praktické opakovanie, opakovanie s využitím počítača)

Formy:

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

- frontálne vyučovanie
- skupinové vyučovanie
- individualizované vyučovanie
- diferencované vyučovanie
- vyučovacia hodina

Vyučovacie postupy

- analyticko – syntetický postup
- induktívno – deduktívny postup
- porovnávací postup
- analogický postup

5. Učebné zdroje

Kalaš, Winczer: Informatika okolo nás,
Salanci: 1.zošíť o obrázkoch
Blaho, Salanci: 1.zošíť o práci s textom
Varga, Hrušecká: 1.zošíť s internetom
Kalaš , Bezáková: 1.zošíť o číslach a tabuľkách
Blaho, Kalaš: 1.zošíť z programovania
Tomusko, Lauko: Tomík
Internet

6. Klasifikácia žiakov

Hodnotenie žiakov je nevyhnutnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Žiaci musia byť v procese vzdelávania hodnotení a majú právo dozvedieť sa výsledok hodnotenia.

Hodnotenie sa môže realizovať klasifikáciou a slovným hodnotením. Klasifikácia sa vyjadruje stupňami na 5 bodovej stupnici. Výsledky slovného hodnotenia sa vyjadrujú slovným komentárom, ktorý obsahuje klady i nedostatky práce žiaka.

Vyučujúci pri tom vedie evidenciu o každej klasifikácii žiaka. Riadi sa Metodickými pokynmi na hodnotenie žiakov základnej školy, ako aj internými metodickými pokynmi schválenými na MZ, ako aj na pokynmi schválenými pedagogickou radou.

Na hodinách informatiky sa hodnotia:

- hodnotíme ovládanie základných krokov v jednotlivých programoch
- projekty a tvorivé úlohy a referáty (hodnotia sa známkou podľa kritérií, ktoré budú dopredu stanovené. Sú špecifické pre každý projekt a žiaci budú s nimi vopred oboznámení.
- praktické zručnosti a vedomosti pri práci s IKT
- tvorivosť, samostatnosť
- menšie písomné preverky s časovou dotáciou do 10 min. Tieto slúžia na overenie zvládnutia konkrétneho učiva, problému. Sú ohodnotené známkou na základe percentuálneho vyhodnotenia.

Kritériá klasifikácie žiakov

100% - 90%	= 1;
89% - 75%	= 2;
74% - 50%	= 3;
49% - 25%	= 4;
24% - 0%	= 5

7. Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

- ✓ Rozvíjať evolúciu (proces) ľudského správania sa, komunikáciu človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp.
- ✓ Pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému, k spolužiakom, k vyučujúcim ale aj k prírode a k svetu.
- ✓ Rozvíjať pozornosť a sústredenie, cvičiť zručnosti zapamätania, riešenia problémov, zručnosti potrebné k učeniu a štúdiu.
- ✓ Osvojovať si zručnosti pre predchádzanie stresu v medziľudských vzťahoch, osvojiť si dobrú organizáciu času, zručnosti k zvládaniu stresových situácií sebareflexiu.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- ✓ Naučiť sa zdokonaľovať schopnosti týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách
- ✓ Učiť sa porozumieť sebe samému a druhým, zvládať vlastné správanie, prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede aj mimo ňu.
- ✓ Rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie a k tomu príslušné vedomosti, utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu, získať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií a osvojovať si študijné zručnosti.

Environmentálna výchova

- ✓ Viest žiakov k pochopeniu komplexnosti a zložitosti vzťahov človeka a životného prostredia, t.j. k pochopeniu nutnosti postupného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti a k poznaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti a k poznávaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti i každého jednotlivca.
- ✓ Zdôrazňovať a učiť žiakov k objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí, dynamických súvislostí od najmenej zložitých ekosystémov až po biosféru ako celok, postavenie človeka v prírode a komplexné funkcie ekosystémov vo vzťahu k ľudskej spoločnosti, t.j. pre zachovanie základných podmienok života, pre získanie obnoviteľných zdrojov surovín a energie a pre mimoprodukčné hodnoty (inšpiráciu a odpočinok).

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra - cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, poznať prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu, osobitne poznať regionálnu históriu

ROČNÍK: PIATY

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informačná spoločnosť	<i>Od mechanizácie k informačnej spoločnosti.</i> Bezpečnosť na internete.	<i>Pozná ukážky využitia inf. a komun. technológií v bežnom živote.</i> Vie o nebezpečenstvách na internete.
Informácie okolo nás	Grafická informácia Textová informácia - formátovanie textu, <i>nadpisy</i> <i>a odrážky</i> , obrázky v texte	Získa základné zručnosti kreslenia v grafickom prostredí. Kreslenie myšou, abstrakcia z jednoduchých geometrických tvarov (dopravná značka), práca s obrázkom, farby, odtiene, kopírovanie, výplň, maľovanie a <i>animácie</i> . Tvorba projektu a jeho prezentácia. Pozná a dodržiava základné zásady písania textu, <i>ovláda jednoduché formátovanie</i> , vie kombinovať text s obrázkom.
Komunikácia prostredníctvom IKT	<i>Internet a jeho história.</i> Sieť, webové adresy. <i>Vyhľadávače web v bežnom živote</i> , Google. E-mailová adresa, e-mailová komunikácia	Chápe ako IKT slúži na sprostredkovanie informácií medzi ľuďmi. Vie využívať IKT na vlastné učenie. Rešpektuje autorské práva. Zvládne základné IKT nástroje na komunikáciu.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	Algoritmus a program. krajina Imagine -príkazy dopredu a vzad, vpravo, vľavo, farba a hrúbka pera, náhodné farby a hrúbky, farebné bodky, projekt CD 1 pero, vlastné tlačidlo.	Rozvíja svoje algoritmické myslenie, vie zapísať postup riešenia, etapy riešenia problémov, pozná programovací jazyk, vie používať elementárny príkaz.
Princípy fungovanie IKT	Softvér, hardvér, počítačová zostava. Vstupné a výstupné zariadenia. <i>Operačný systém, práca s Tomíkom</i>	Vie o systémoch na spracovanie údajov z pohľadu ich architektúry a logickej štruktúry. Zvládne základnú obsluhu PC a prácu s klávesnicou a myšou.

ROČNÍK: ŠIESTY

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informačná spoločnosť	Bezpečnosť pri práci a organizačné pokyny, čo sa budeme učiť v 6. r. Freeware, shareware softvér, legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu Netiketa, zásady bezpečnosti na internete, hackeri Informačné technológie v znalostnej spoločnosti.	Žiak si zopakuje pravidlá práce v počítačovej učebni a oboznámi sa s obsahovým štandardom v 6. r. Žiak dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií; vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií, vie sa stotožniť s princípmi a zásadami dodržiavania autorských práv. Žiak chápe potrebu dodržiavania pravidiel správania sa v internetovom svete, pozná netiketu. Vie opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Vie opísať/písať možné dôsledky takéhoto odhalenia. Žiak pozná využitie IKT v znalostnej spoločnosti (bankovníctvo, doprava, umenie, zdravotníctvo).
Informácie okolo nás	Word Otvorenie existujúceho súboru a jeho tlač Hlavička, päta, číslovanie strán Pravopis a gramatika, automatické opravy, hľadať a nahradiť Jednoduchá tabuľka – tvorba, editovanie, úprava Digitálna fotografia, jej úprava Kreslenie v programe Word, formátovanie textu, viacstupňové odrážky Excel Jednoduché tabuľky	Žiak pozná základné nástroje vytvárania a úprav textového dokumentu, vie otvoriť existujúci dokument vytvorený v textovom editore, vytlačí textový dokument, vloží do dokumentu hlavičku a päť, ovláda číslovanie strán, pozná nástroje na automatické úpravy dokumentu, vie vložiť do textu jednoduchú tabuľku, o dokáže hľadať slovo, pojem v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii. Žiak vie používať digitálny fotoaparát a preniesť fotky do počítača, v počítači ich upraviť v jednoduchom programe. Žiak vie používať digitálny fotoaparát a preniesť fotky do počítača, v počítači ich upraviť v jednoduchom programe. Žiak vie vkladať automatické tvary, Cliparty, fotografie do textu. Žiak vie rozdeliť dokument na stĺpce pomocou tabulátorov, používať horné a dolné indexy a vie použiť v textovom dokumente viacstupňové odrážky. Žiak sa oboznámi s programom excel; vie, čo je bunka, formát bunky, vie vytvoriť jednoduchú tabuľku v exceli, naformátovať bunky, zmeniť šírku stĺpcov a riadkov, farebnú výplň a pozná spôsoby jednoduchého orámovania.
Komunikácia prostredníctvom IKT	Projekt - encyklopédia zvierat Spracovanie informácie z internetu – kopírovanie a ukladanie textu do textového editora Vkladanie obrázkov z internetu.	Žiak pozná postup pri spracovaní informácií z internetu a vie ich spracovať, vie kopírovať a ukladať text do textového editora, vie uložiť obrázok z internetu.
Postupy, riešenie	Krajina Imagine - opakuj a	Žiak pozná formálny zápis príkazov, ktoré sa

problémov, algoritmické myslenie	<p>pomenuj veľa balónov. Pero hore, pero dolu. Naučme korytnačku nový príkaz. Stavebnice príkazov: uholníky, kružnice a oblúky. Rodný list korytnačky. Automatické ťahanie.</p>	<p>opakujú a vie vytvoriť nový príkaz. Žiak vie zapísať postup riešenia, etapy riešenia problémov, pozná programovací jazyk, vie používať elementárny príkaz.</p>
Princípy fungovanie IKT	<p>Vstupné a výstupné zariadenia – skener, práca so skenerom. Disk, CD/DVD, USB – pamäťový kľúč, porovnanie kapacít a rýchlosti ukladania. Kompresia a dekompresia údajov, zálohovanie údajov</p>	<p>Žiak pozná vstupné a výstupné zariadenia, vie pracovať so skenerom, pozná ukladanie informácií na rôzne médiá, vie porovnať ich kapacitu. Žiak dokáže vykonať kompresia a dekompresia údajov, zálohovanie údajov.</p>

ROČNÍK: *SIEDMY*

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	<p>Excel Graf, zložitejšie tabuľky, orámovanie, jednoduché vzorce Audacity PowerPoint Tvorba zložitejšej prezentácie, vlastné animácie.</p>	<p>Vie zo zadaných údajov zostrojiť graf s nadpisom, popisom osí, legendou, zmeniť formát grafu. Pozná rôzne druhy tabuliek a možnosti orámovania. Vie správne použiť jednoduché vzorce na výpočet: sum, min, max, priemer. Žiak sa oboznámi s programom Audacity, vie nahráť a upraviť nahrávku. Žiak vie vytvoriť zložitejšiu prezentáciu s vlastne vytvoreným pozadím, vie vložiť hudbu do prezentácie, animovať prechody, snímky a objekty. Odprezentovať vytvorenú prezentáciu pred triedou, dodržiavať zásady správnej prezentácie.</p>
Komunikácia prostredníctvom IKT	<p>Posielanie e - mailov s prílohou, e – obchod, Rozhovor, chat</p>	<p>Vie používať elektronickú poštu a posilať prílohy. Žiak vie prechádzať a hľadať v internetovom obchode (knihy, filmy, hudba, elektronika), porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. Žiak vie telefonovať prostredníctvom Skype a posilať krátke správy na Facebooku alebo Pokeci.</p>
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	<p>Náhodný výber farby a hrúbky. Druhá korytnačka. Zmena tvaru korytnačky. Drevené kocky.</p>	<p>Žiak vie zadať náhodný výber z množiny prvkov, vytvoriť novú korytnačku a zmeniť jej tvar, odtláčať obrázky (domčeky), používať panel kreslenia pri dotváraní obrázka, osloviť viac korytnačiek, zmeniť tvar korytnačiek na drevené kocky a</p>

		pomocou nich stavať rôzne stavby.
Princípy fungovanie IKT	adresa, doména, IP, http, ftp, smtp; formáty súborov	Dokáže zistiť IP číslo počítača, pozná formát a typy súborov

ROČNÍK: *ÔSMY*

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	<p><i>bit, bajt; desiatková a dvojková sústava</i></p> <p>Excel Jednoduché tabuľky, graf; úprava grafu, zložitejšie tabuľky, orámovanie; formát bunky; jednoduché vzorce.</p> <p>Audacity Nahratie a úprava nahrávky.</p> <p>PowerPoint Tvorba jednoduchej prezentácie, vlastné animácie. Prezentácia vytvorenej prezentácie.</p>	<p><i>Vie definovať bit a bajt. Pozná väčšie násobky bajtov, ich vzájomné premeny. Dokáže zapísať desiatkové číslo v dvojkovej sústave a z dvojkovej sústavy určiť desiatkové číslo.</i></p> <p>Zopakovať tvorbu jednoduchých tabuliek, vložiť jednoduchý graf. <i>Vie zo zadaných údajov zostrojiť graf s nadpisom, popisom osí, legendou, zmeniť formát grafu. Pozná rôzne druhy tabuliek a možnosti orámovania. Dokáže zmeniť formát bunky – písmo, výplň, orámovanie, zarovnanie, zalomenie textu, zlučovanie buniek. Vie správne použiť jednoduché vzorce na výpočet: sum, min, max, priemer.</i></p> <p><i>Žiak vie nahráť zvuk v programe Audacity a upraviť ho.</i></p> <p><i>Žiak vie vytvoriť prezentáciu s vlastne vytvoreným pozadím, vie vložiť hudbu do prezentácie, animovať prechody, snímky a objekty. Odprezentovať vytvorenú prezentáciu pred triedou, dodržiavať zásady správnej prezentácie.</i></p>
Komunikácia prostredníctvom IKT	Posielanie e - mailov s prílohou; e – obchod Rozhovor, chat.	Vie používať elektronickú poštu a posilať prílohy. Žiak vie prechádzať a hľadať v internetovom obchode (knihy, filmy, hudba, elektronika), porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. Žiak vie telefonovať prostredníctvom Skype a posilať krátke správy na Facebooku alebo Pokeci.
Postupy, riešenie problémov, algoritmičné myslenie	Náhodný výber farby a hrúbky. Druhá korytnačka. Panel kreslenia, uloženie projektu. Zmena tvaru korytnačky. Drevené kocky. <i>Animované tvary a procesy: oslovme niekoľko korytnačiek. Procesy - motorčeky pre korytnačky.</i>	Žiak vie zadať náhodný výber z množiny prvkov, vytvoriť novú korytnačku a zmeniť jej tvar, odtláčať obrázky (domčeky), používať panel kreslenia pri dotváraní obrázka, osloviť viac korytnačiek, zmeniť tvar korytnačiek na drevené kocky a pomocou nich stavať rôzne stavby. <i>Žiak vie pracovať s niekoľkými</i>

	<i>Súradnice, pozície a súradnicová sústava.</i>	<i>korytnačkami, spúšťať a zastavovať procesy, meniť súradnice a pozície.</i>
Princípy fungovanie IKT	adresa, doména, IP, http, ftp, smtp; formáty súborov	Dokáže zistiť IP číslo počítača, pozná formát a typy súborov

ROČNÍK: *DEVIATY*

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	<p>Word Zásady písania dokumentu podľa STN 01 6910. Úradný list - žiadosť o prijatie. Životopis.</p> <p>Hot potatoes Oboznámenie s programom, tvorba tajničky.</p> <p>PowerPoint Tvorba cyklickej a nelineárnej prezentácie. Prezentácia vytvorenej prezentácie.</p>	<p>Žiak pozná základné zásady písania dokumentu, vie napísať žiadosť o prijatie a životopis.</p> <p>Žiak dokáže pracovať v programe Hot Potatoes a vytvárať jednoduché tajničky. Žiak vie vytvoriť cyklickú a nelineárnu prezentáciu, časovať animácie, používať tlačítko akcií-prepojiť snímku na inú snímku danej prezentácie, prepojiť s internetom, vetvenie, priradenie akcií objektom.</p>
Komunikácia prostredníctvom IKT	<p>Windows Movie Maker Oboznámenie s prostredím Windows Movie Maker. Nahratie videa, jeho uloženie. Efekty, prechody, orezanie, vkladanie textu. Prezentácia a hodnotenie vytvoreného videa.</p> <p>Tvorba e-stránky Oboznámenie s prostredím e-stránky, registrácia. Vkladanie fotiek, textu. Úprava stránky. Prezentácia vlastnej stránky pred triedou, jej hodnotenie.</p>	<p>Žiak vie nahráť video a upraviť ho v programe Windows Movie Maker, vložiť fotografie s rôznymi efektmi a prechodmi. Žiak sa naučí vytvoriť vlastnú webovú stránku, naformátovať pozadie, vkladať fotky, text a graficky upraviť danú stránku.</p>
Princípy fungovanie IKT	Lokálna sieť	Žiak dokáže pracovať v lokálnej sieti, zdieľať súbory a priečinky.

Vypracovala: Mgr. Ivana Švachulová

Učebné osnovy

FYZIKA

Základná škola Okoličianska 404, Lipt. Mikuláš							
Názov predmetu:	Fyzika						
Časový rozsah výučby :							
Ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu ŠkVP	ŠVP
Počet hodín týždenne	–	1	1 + 0,5	2	1	0,5	5
Počet hodín ročne	–	33	50	66	33	17	165
Názov ŠkVP	<i>Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia!</i>						
Kód a názov ŠVP	<i>ISCED 2 - nižšie stredné vzdelávanie</i>						
Stupeň vzdelania	<i>základné</i>						
Vyučovacia jazyk	<i>slovenský</i>						
Typ školy	<i>štátna škola</i>						
Forma štúdia	<i>denná</i>						
Dĺžka štúdia	<i>päťročná</i>						

1.Charakteristika predmetu:

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote.

Poslaním vyučovania fyziky je poskytnúť žiakom vedomosti a zručnosti, ktoré im umožnia správne chápať a vysvetľovať javy, deje a zákonitosti reálneho sveta, utváranie fyzikálneho, a spolu s poznatkami z iných prírodovedných a odborných predmetov aj prírodovedného obrazu sveta.

Žiaci sú vedení k správne pochopeniu fyzikálnych pojmov, zákonov, princípov a teórií, ktoré tvoria základ fyzikálneho poznania. Aplikácia fyzikálnych poznatkov sa realizuje formou riešenia úloh, poukázaním na využitie fyziky vo vede, technike a občianskom živote. Poskytuje aj osvojenie si stratégie a postupov, ktoré umožňujú riešenie problémov v bežnom živote.

Predmet fyzika vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti dodržiavania bezpečnosti pri práci, ochrane svojho zdravia, zdravia spolužiakov a ďalších pracovníkov zúčastňujúcich sa vyučovacieho procesu a vo verejnom živote. Vedie žiakov k ochrane životného prostredia.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania fyziky stimulujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporujú ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci preto budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak ako aktívny subjekt v procese vyučovania môže spolurozhodovať a spolupracovať. Učiteľ žiakov motivuje, povzbudzuje a vedie k čo najlepším výkonom. Žiak dostane také základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti. Dôležitou súčasťou teoretického poznávania, prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov je aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného

charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu fyzika majú významné miesto fyzikálne pokusy, laboratórne práce, fyzikálne prezentácie a fyzikálne materiály zachytené na video a CD nosičoch. Využitie počítačov a internetu umožňuje prezentácie a simulácie fyzikálnych experimentov.

Hodnotenie je založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia je prevádzaná podľa pravidiel hodnotenia súčasného školského vzdelávacieho programu.

Súčasťou prípravy žiakov na vyučovanie sú domáce cvičenia. Majú formu riešenia úloh, vypracovania referátov, projektov, práce s knižnou a časopiseckou literatúrou, práce s tabuľkami a pod. Vyučovanie prebieha v odbornej učebni fyziky aj v klasickej triede. Predpokladá sa možnosť uskutočnenia odborných exkurzií.

Rozširovanie fyzikálnych vedomostí je možné aj v rámci krúžku fyzika a internet, ktorého hlavnou náplňou je získavanie a prezentácia vhodných študijných materiálov.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobný rast v jeho ďalšej kariére.

Miesto realizácie: Vyučovanie sa uskutočňuje v kmeňovej triede, v učebni prírodovedných predmetov a v učebni informatiky.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Intelektuálna oblasť

- vedieť vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení;
- rozvíjať schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky;
- opísať spôsoby, ako prírodné vedy pracujú;
- chápať, ako rôzne prírodovedné disciplíny vzájomne súvisia a ako súvisia s inými predmetmi;
- demonštrovať poznatky a pochopenie vedeckých faktov, definícií, zákonov, teórií, modelov;
- poznať ako sa zákony, modely a názory menili v čase;
- vedieť získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov;
- využívať informácie na riešenie problémov;
- rozvíjať svoje schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky ako aj schopnosti robiť racionálne a nezávislé rozhodnutia;
- rozumieť fyzikálnej terminológii, vedieť ju aktívne používať vo svojom okolí;
- nadobudnúť zručnosť používať matematický aparát vo fyzike, čítať a konštruovať grafy funkčných závislostí medzi fyzikálnymi veličinami;
- vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí;
- vedieť získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov;
- využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach;
- vedieť rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácií;
- vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch;
- vedieť analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou.

Schopnosti a zručnosti

- porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,

- vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- vedieť správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých. Dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu
- riešiť problémové situácie,
- vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Postojová oblasť

- naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,
- byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,
- vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností.

Sociálna oblasť

- uvedomiť si poslanie prírodných vied, ako ľudského atribútu na
- vysvetlenie reality nášho okolia,
- uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti,
- vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- vedieť sa rozhodovať,
- byť autoregulatívny napr. pri dodržiavaní pracovnej disciplíny, vlastnom samovzdelávaní,
- mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto spoločnosti.

ŠTRUKTÚRA KOMPETENCIÍ ROZVÍJANÝCH VYUČOVANÍM FYZIKY

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové rozhodnutia.	Regulovať svoje správanie.
Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia.	Vyhľadávať informácie.	Kooperovať v skupine.	Vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Uplatňovať kritické myslenie.	Formulovať svoj názor a argumentovať.	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných.	
Nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine.		Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme.	
Myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky.			

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete fyzika využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom tak, aby každý každému rozumel - video, text, hovorené slovo, diagram, tabuľka, ... ;
- vyjadriť alebo formulovať jednoznačne vlastný názor a záver;
- kriticky hodnotiť získané informácie z multimédií;
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére;
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve;
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich fyzikálneho vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii - pozorovanie, meranie, experimentovanie, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod;
- vyjadriť alebo formulovať jednoznačne problém, ktorý sa objaví pri fyzikálnom vzdelávaní;
- hľadať, navrhnúť alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu;
- posudzovať riešenie daného fyzikálneho problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému;
- korigovať nesprávne riešenia problému;
- používať osvojené metódy riešenia fyzikálnych problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich fyzikálneho vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii;
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu fyzikálneho vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverenú veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

3. Medzipredmetové vzťahy

Technická výchova, Svet práce

V tomto vzťahu využívame prístup žiakov k riešeniu technických úloh, manuálne zručnosti žiakov v práci s rôznymi materiálmi a správne návyky pri používaní pracovných nástrojov.

Žiaci si na technickej výchove môžu vyrobiť z prírodného materiálu dreva, korku, papiera pomôcky, ktoré budú potrebovať pre realizáciu pokusov na hodinách fyziky. Na druhej strane si žiaci na hodinách fyziky môžu pomocou IKT overiť ako veci fungujú prípadne interaktívne si ich odskúšať na apletoch so zameraním napr. na prírodné materiály a pod.

Využitie IKT vo výučbe fyziky

Fyzika poskytuje celú skupinu podnetov, ktoré umožňujú formovať a ďalej stimulovať záujem žiakov. Ak pridáme do výučby ešte aj **výpočtovú techniku**, multimédia a aplety dáme hodinám nový „náboj“, ktorý tiež môže ovplyvniť efektivitu výučby a záujem o ne.

Počítač je **veľmi vd'ačnou pomôckou** učiteľa a to z toho dôvodu, že dokáže vzbudiť u žiakov záujem o preberané učivo, ktoré takto učiteľ môže podať zaujímavejšie a atraktívnejšou formou. Motivuje ich, aktivizuje a pri správnom využití aj provokuje k tvorivej činnosti.

Zavedenie dynamiky do inak staticky znázorňovaných dejov zvyšuje zaujímavosť a názornosť vyučovania. Simulované demonštrácie tohto typu prispievajú u žiakov k vytváraniu empiricko-experimentálnej bázy (kde jadro tvorí samostatná práca žiakov, laboratórne práce a priame demonštračné experimenty, ktorá spolu s rozumovou činnosťou žiakov vedie k hlbšiemu chápaniu teórií a javov a umožňuje tieto znalosti použiť.

Slovenský jazyk a literatúra: práca s textom.

Zemepis / geografia: Planéta a Zem, dĺžka a jej jednotky, určovanie azimutu, kompas, buzola

Matematika Geometria a meranie, výpočty, riešenie úloh, uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami, desatinné čísla. počtové výkony s desatinnými číslami - jednotky hmotnosti objemu, rýchlosti, času a dĺžky, riešenie príkladov s desatinnými číslicami, malá násobilka,...

Chémia: látky a telesá, atóm, zloženie atómu, molekuly, vznik iónov, chemické prvky, elektrolyty, ...

Biológia: vlastnosti kvapalín – kapilárny dej, povrchové napätie, vďaka ktorému sa môže živočích odraziť od vody, prvá pomoc pri zásahu elektrickým prúdom, bleskom,...

Dejepis – vynálezcovia (Newton, Watt, Archimedes,...)

4. Metódy a formy práce

Stratégia vyučovania - Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

- Tabuľka pre 6. ročník:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
I. Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies;	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor	Frontálna výučba
II. Správanie sa telies v kvapalinách a plynoch;		Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Práca s PC

- Tabuľka pre 7. ročník:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
I. Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok; II. Meteorológia; III. Teplo	Informačnoreceptívna – výklad Reprodukčívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Práca s PC

- Tabuľka pre 8. ročník:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
I. Svetlo; II. Sila a pohyb. Práca. Energia	Informačnoreceptívna – výklad Reprodukčívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Práca s PC

- Tabuľka pre 9. ročník:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
I. Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod;	Informačnoreceptívna – výklad Reprodukčívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Práca s PC

5. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

6.ročník:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies	Lapitková, V. a kol. : Fyzika pre 6. ročník ZŠ	Klasická tabuľa PC videoprojektor	Súprava na ukázanie vlastností kvapalín, plynov a pevných látok, Súprava pre mechaniku, laboratórne váhy,	Internet, prezentácie na hodiny fyziky, encyklopédie

			odmerné valce,... Neštandardizované didaktické testy. MFChT	
Správanie sa telies v kvapalinách a plynch	Lapitková, V. a kol. : Fyzika pre 6. ročník ZŠ	Klasická tabuľa PC videoprojektor	Súprava na ukávanie správania sa telies v kvapalinách a plynoch , Súprava pre mechaniku, laboratórne váhy, stopky, teplomery, odmerné valce,... Neštandardizované didaktické testy, MFChT	Internet, video prezentácie na hodiny fyziky, encyklopédie

7. ročník:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok	Lapitková, V. a kol. : Fyzika pre 7. ročník ZŠ	Klasická tabuľa, PC videoprojektor	Súprava na ukávanie vlastností kvapalín, plynov a pevných látok, Súprava na skúmanie premien tepla, na meranie teploty. Neštandardizované didaktické testy, MFChT	Internet, video, prezentácie na hodiny fyziky, encyklopédie
Meteorológia	Lapitková, V. a kol. : Fyzika pre 7. ročník ZŠ,Bohuňek, J a kol.: Fyzika pre 7. ročník základných škôl A, B			
Teplo	Lapitková, V. a kol. : Fyzika pre 7. ročník ZŠ, Kolářová, R. a kol.: Fyzika pre 8. ročník A, B	Klasická tabuľa, PC, videoprojektor	Súprava pre termiku, laboratórne váhy, stopky, teplomery, odmerné valce,... Neštandardizované didaktické testy, MFChT	Internet, video prezentácie na hodiny fyziky, encyklopédie

8. ročník:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Svetlo	Lapitková, V. a kol. : Fyzika pre 8. ročník ZŠ, Janovič, J a kol: Fyzika pre 9. ročník ZŠ, Macháček, M.: Fyzika 9. ročník	Klasická tabuľa, PC, videoprojektor	Súprava na ukávanie vlastností svetelných javov. Neštandardizované didaktické testy, MFChT	Internet, video, DVD prezentácie na hodiny fyziky, encyklopédie
Sila a pohyb. Práca. Energia	Lapitková, V. a kol. : Fyzika pre 8. ročník ZŠ, Bohuňek, J a kol.: Fyzika pre 7. ročník základných škôl A, B	Klasická tabuľa, PC, videoprojektor	Súprava pre silu a pohyb. Neštandardizované didaktické testy, MFChT	Internet, DVD, video prezentácie na hodiny fyziky, encyklopédie

9. ročník:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
I. Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod	Lapitková, V. a kol. : Fyzika pre 9. ročník ZŠ	Klasická tabuľa, PC, videoprojektor	Súprava na ukávanie elektromagnetických javov. Neštandardizované didaktické testy, MFChT	Internet, video, DVD, prezentácie na hodiny fyziky, encyklopédie

6. Klasifikácia vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Dodržiavam hodnotenie: Podľa Metodického pokynu č.1/2009-R hodnotenie žiakov ZŠ, schváleného MŠ SR dňa 23.12.2008 pod č. CD-2008-23322/54265-3:911.

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom **je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami**. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov **budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu**. Pri hodnotení budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia **nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných**. Hodnotenie budeme **robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka**. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme **odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania**.

Na základe metodického pokynu č.7/2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy

Hodnotiť sa budú:

písomné práce - kontrolné previerky, testy, protokoly praktických cvičení, projekty, ústne odpovede.

Stupnica klasifikácie:

100% - 90% = 1;

89% - 75% = 2;

74% - 50% = 3;

49% - 25% = 4;

24% - 0% = 5

7. Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

- ✓ Rozvíjať evolúciu (proces) ľudského správania sa, komunikáciu človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp.
- ✓ Pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému, k spolužiakom, k vyučujúcim ale aj k prírode a k svetu.
- ✓ Rozvíjať pozornosť a sústredenie, cvičiť zručnosti zapamätania, riešenia problémov, zručnosti potrebné k učeniu a štúdiu.
- ✓ Osvojovať si zručnosti pre predchádzanie stresu v medziľudských vzťahoch, osvojiť si dobrú organizáciu času, zručnosti k zvládaniu stresových situácií sebareflexiu.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- ✓ Naučiť sa zdokonaľovať schopnosti týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách
- ✓ Učiť sa porozumieť sebe samému a druhým, zvládať vlastné správanie, prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede aj mimo ňu.
- ✓ Rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie a k tomu príslušné vedomosti, utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu, získať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií a osvojovať si študijné zručnosti.

Environmentálna výchova

- ✓ viesť žiakov k pochopeniu komplexnosti a zložitosti vzťahov človeka a životného prostredia, t.j. k pochopeniu nutnosti postupného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti a k poznaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti a k poznávaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti i každého jednotlivca.
- ✓ Zdôrazňovať a učiť žiakov k objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí, dynamických súvislostí od najmenej zložitých ekosystémov až po biosféru ako celok, postavenie človeka v prírode a komplexné funkcie ekosystémov vo vzťahu k ľudskej spoločnosti, t.j. pre zachovanie základných podmienok života, pre získanie obnoviteľných zdrojov surovín a energie a pre mimoprodukčné hodnoty (inšpiráciu a odpočinok).

Ochrana života a zdravia

- ✓ dodržiavanie zásad bezpečnosti v triede a v špeciálnej učebni.

ROČNÍK: ŠIESTY

SKÚMANIE VLASTNOSTÍ KVAPALÍN, PLYNOV A PEVNÝCH TELIES		
TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	ROZVÍJANÉ KOMPETENCIE
Vlastnosti kvapalín a plynov		
Vlastnosti kvapalín – nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť. Využitie vlastnosti kvapalín. Meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom. Jednotky objemu 1 ml, 1 l. Vlastnosti plynov – stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínanosť, deliteľnosť. Využitie vlastností plynov. Tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín	· overiť jednoduchým experimentom vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies · porovnať a vybrať spoločne a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies · rozlíšiť merateľne a nemerateľne vlastnosti telies · správne použiť pojem fyzikálna vlastnosť · použiť stratégiu riešenia problémov predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu · vykonať zápis nameranej hodnoty fyzikálnej veličiny zaznamenať pozorovania a namerane hodnoty fyzikálnych veličín do tabuľky · zostrojiť graf lineárnej závislosti a použiť graf napr. pri odhade dĺžky	poznávacia (kognitívna) · formulovať hypotézy a overiť ich experimentom · analyzovať záznamy z meraní · porovnať záznamy z pozorovaní a meraní, vybrať spoločne a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies · urobiť odhady dĺžky, budovať predstavu o jednotkách dĺžky · aplikovať poznatky o vlastnostiach kvapalín, plynov a pevných telies v technických zariadeniach a v bežnom živote · tvorivo využiť vedomosti pri práci na projekte
Vlastnosti pevných telies		
Krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť. Meranie hmotnosti telies. Jednotky hmotnosti 1 g, 1 kg. Objem telies. Určovanie objemu geometricky pravidelných a nepravidelných telies. Dĺžka. Odhad dĺžky. Jednotky dĺžky 1 mm, 1 cm, 1 m, 1 km. Rozdielne a spoločne vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies. Zhrnutie vlastnosti pevných telies.		komunikačná · zaznamenať pozorovania a merania do tabuľky · pokusom ilustrovať vybrané vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies · spracovať namerane hodnoty formou grafu (PC) · prezentovať výsledky pozorovania a merania · podieľať sa na práci v tíme pri tvorbe projektu
interpersonálna · kooperovať vo dvojici prípadne v skupine		
intrapersonálna · ohodnotiť vlastnú prácu a prácu druhých		
ĎALŠIE ČINNOSTI: PROJEKT 1: Tvorivé rozvinutie vedomosti o vlastnostiach tekutín. (Např. navrhnuť zariadenie, v ktorom možno dať do pohybu tekutiny horizontálnym aj vertikálnym smerom). PROJEKT 2: Zostrojiť meradlá s vlastnou jednotkou (např. dĺžky). Pozn. Riešiť úlohy zaradené do blokového vyučovania v 6. ročníku.		

SPRÁVANIE TELIES V KVAPALINÁCH A PLYNOCH		
TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	ROZVÍJANÉ KOMPETENCIE

Správanie telies v kvapalinách	<ul style="list-style-type: none"> · postupovať podľa návodu stratégiou: formulovanie problému – vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov meraní; · zostrojiť graf hustoty pre telesá z rovnakej látky, určiť z grafu hodnotu hustoty; · aplikovať zistenie, že hmotnosť telesa plávajúceho v kvapaline a hmotnosť telesom vytlačenej kvapaliny sú rovnaké; · prakticky určiť hustotu malých telies; · pracovať s tabuľkami MFCHT; · identifikovať neznámu látku podľa jej hustoty; · riešiť jednoduché výpočtové úlohy; · vysvetliť vybrané javy z bežného života pomocou hustoty; · získať informácie k tvorbe projektu; · tvorivo využiť získané poznatky a informácie na vypracovanie projektu; · podieľať sa na práci v tíme; · prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede; · v rámci hodnotenia projektov v triede vybrať najlepší projekt a svoj výber zdôvodniť. 	<p>poznávacia (kognitívna)</p> <ul style="list-style-type: none"> · aplikovať model empirického poznávania; · rozvíjať abstraktné myslenie upevňovaním vzťahu reálne meranie – grafické zobrazenie; · aplikovať poznatky pri zostrojení modelov technických zariadení; · tvorivo využiť vedomosti pri práci na projekte. <p>komunikačná</p> <ul style="list-style-type: none"> · vyhľadať a spracovať informácie; · spracovať namerané hodnoty formou grafu (PC); · prezentovať výsledky pozorovania a merania; · argumentovať a diskutovať pri prezentácii projektu; · kooperovať v tíme. <p>interpersonálna</p> <ul style="list-style-type: none"> · kooperovať vo dvojici, prípadne v skupine <p>intrapersonálna</p> <ul style="list-style-type: none"> · vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých; · schopnosť sebaregulácie.
Správanie telies v plynoch		
Pozorovanie správania sa mydlových bubliniek vo vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch. Hustoty plynov.		
<p>ĎALŠIE ČINNOSTI: PROJEKT 3: Zostrojenie technického zariadenia, ktoré funguje na princípe nadľahčovania telesa vo vode alebo vo vzduchu (napr. ponorka, potápač). PROJEKT 4: Zostrojiť model meteorologického balóna.</p> <p>Pozn. Riešiť úlohy zaradené do blokového vyučovania v 6. ročníku.</p>		

ROČNÍK: **SIEDMY**

TEPLOTA. SKÚMANIE PREMIEN SKUPENSTVA LÁTKO		
TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	ROZVÍJANÉ KOMPETENCIE
<p>Meranie teploty. <i>Zmena objemu kvapalného telesa a dĺžky kovu pri zohrievaní alebo ochladzovaní, bimetalický pásik</i></p> <p>Modelovanie zostrojenia Celsiovoho teplomera. Kalibrácia teplomera. <i>Rôzne meradlá času, jednotky času, graf závislosti teploty od času 3 skupenstvá látok a ich vzájomné premeny.</i></p> <p>Skúmanie premeny skupenstva: kvapaliny na plyn (vyparovanie, var). Zostrojenie grafu závislosti teploty od času z nameraných hodnôt. Bod varu, platô. Skúmanie premeny skupenstva: vodnej pary na vodu (kondenzácia). Zisťovanie teploty rosného bodu. Modelovanie dažďa. <i>Meranie zrážok</i> Kyslé dažde. Skúmanie premeny skupenstva: topenia a tuhnutia napr. ľadu, parafínu. Zostrojenie grafu z nameraných hodnôt. <i>Tlaková sila vzduchu, atmosférický tlak. Počasie a podnebie, základné meteorologické prvky. Vrstvy atmosféry Zeme. Meranie atmosférického tlaku. Vlhkosť vzduchu. Zrážky a ich meranie. Vietor</i></p>	<p>· poznať ako sa mení objem telesa pri zohrievaní, použitie v praxi znázorniť reálny teplomer modelom</p> <p>· analyzovať grafy, vysvetliť priebeh čiary grafu</p> <p>· porovnať dva grafy a z priebehu ich čiar určiť ich spoločné a rozdielne znaky</p> <p>· využiť PC pri zostrojovaní grafov</p> <p>· vypracovať záznam údajov z meteorologických pozorovaní, navrhnúť tabuľku, porovnať údaje v triede, prezentovať údaje aj formou grafov</p> <p>· navrhnúť experiment, ktorý by umožnil zistiť hodnotu rosného bodu napr. v triede</p> <p>· opísať kolobeh vody v prírode</p> <p>· modelovať vznik dažďa</p> <p>· rozumie vzniku a škodlivosti kyslých dažďov</p> <p><i>Tlaková sila vzduchu, atmosférický tlak</i> <i>Poznať, čo je počasie a podnebie, 6 základných meteorologických prvkov. Vedieť vymenovať vrstvy atmosféry Zeme a poznať ich základné charakteristiky.</i> <i>Vedieť popísať Torricelliho pokus a poznať prístroje na meranie atmosférického tlaku.</i> <i>Poznať rozdiel medzi absolútnou a relatívnou vlhkosťou vzduchu, prístroje na meranie vlhkosti, optimálna vlhkosť vzduchu.</i> <i>Poznať druhy zrážok a spôsoby ich merania.</i> <i>Vedieť vysvetliť príčiny vzniku vetra, prístroje na meranie sily a smeru vetra.</i></p>	<p><u>poznávacia (kognitívna)</u></p> <p>· trénovať modelovanie ako myšlienkový proces</p> <p>· analyzovať záznamy z meraní a ich grafický priebeh</p> <p>· aplikovať poznatky o vlastnostiach plynov, kvapalín a pevných telies v technických zariadeniach a v bežnom živote</p> <p>· tvorivo využiť vedomosti pri práci na projekte</p> <p><u>komunikačná</u></p> <p>· zaznamenať pozorovania a merania do tabuľky</p> <p>· spracovať namerané hodnoty formou grafu (PC)</p> <p>· prezentovať výsledky pozorovania a merania</p> <p>· podieľať sa na práci v tíme pri tvorbe projektu</p> <p><u>interpersonálna</u></p> <p>· podieľať sa na práci v tíme</p> <p>· kooperovať</p> <p>· akceptovať skupinové rozhodnutia</p> <p><u>intrapersonálna</u></p> <p>· vytvárať si</p> <p>· ohodnotiť vlastnú prácu a prácu druhých</p>

ĎALŠIE ČINNOSTI:

AKTIVITA 1: Meranie teploty chladnúcej vody v kadičke.

AKTIVITA 2: Praktické meranie teploty vzduchu v priebehu jedného týždňa a zhotovenie záznamu pomocou grafu.

AKTIVITA 3: Praktické meteorologické pozorovania, meteorologická stanica (dlhodobá tímová práca a pozorovanie).

TEPLO		
TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	ROZVÍJANÉ KOMPETENCIE
<p><i>Vnútorná energia. Zložky a spôsoby jej zmeny. Zmena vnútornej energie telesa pri konaní práce. Zmena vnútornej energie telesa pri pohltení tepelného žiarenia.</i></p> <p>Odovzdávanie a prijímanie tepla telesom. Vedenie tepla. Zostrojenie kalorimetra z jednoduchých pomôcok. Odhad a meranie výslednej teploty pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou. Odhad a meranie výslednej teploty pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode. Zavedenie označenia Δt pre rozdiel dvoch teplôt. Hmotnostná tepelná kapacita . Vzťah $Q = c \cdot m \cdot \Delta t$ pre výpočet tepla. Jednotka tepla 1 J. <i>Riešenie úloh na teplo, kalorimetrická rovnica. Skupenské a merné skupenské teplo topenia a varu. Stanovenie energetickej hodnoty potravín formou ich spaľovania. Druhy spaľovacích motorov</i></p>	<p><i>Vedieť vymenovať zložky vnútornej energie a spôsoby jej zmeny. Poznať, ako môžeme zmeniť vnútornú energiu konaním práce, vedieť uviesť príklady z praxe. Vedieť, od čoho závisí zmena vnútornej energie pri pohltení tepelného žiarenia, ktoré materiály pohlcujú a ktoré odrážajú tepelné žiarenie.</i></p> <p>Formou experimentu dokázať rozdielnu fyzikálnu vlastnosť látok – vodivosť tepla</p> <ul style="list-style-type: none"> · dodržať podmienky platného experimentu · odhadnúť výslednú teplotu pri odovzdávaní tepla medzi horúcou a studenou vodou · pracovať s tabuľkami MFCHT · riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla <p><i>Vedieť riešiť jednoduché a zložitejšie príklady na výpočet tepla, riešiť príklady na kalorimetrickú rovnicu</i></p> <p><i>Vedieť vysvetliť pojem skupenské a merné skupenské teplo varu a topenia, nájsť v tabuľkách merné skupenské teplo pre danú látku, riešiť úlohy na výpočet skupenského tepla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> · opísať technologické postupy, napr. spôsob stanovenia energetickej hodnoty potravín spaľovaním · získať informácie o energetickej hodnote potravín · vysvetliť princíp činnosti tepelných spaľovacích motorov · posúdiť negatívne vplyvy tepelných spaľovacích motorov na životné 	<p>poznávaca (kognitívna)</p> <ul style="list-style-type: none"> · odhadnúť výslednú teplotu po výmene tepla · analyzovať záznamy z meraní · zovšeobecniť výsledky meraní do výsledného vzťahu · rozvíjať úroveň formálnych operácií · aplikovať poznatky do technickej praxe <p>komunikačná</p> <ul style="list-style-type: none"> · zaznamenať výsledky pozorovania a merania do tabuľky · prezentovať výsledky pozorovania a merania · tvoriť nové informácie z meraní · vyhľadávať informácie z technických tabuliek <p>interpersonálna</p> <ul style="list-style-type: none"> · podieľať sa na práci v skupine · kooperovať <p>intrapersonálna</p> <ul style="list-style-type: none"> · vytvárať si vlastný hodnotový systém s ohľadom na životné prostredie

	prostredie a spôsoby ich eliminácie <i>Poznať druhy, časti a princíp činnosti: štvordobého zážihového a vznetrového motora, dvojdobého motora, Wankelovho a raketového motora. Využitie motorov, znečisťovanie ovzdušia a spôsoby jeho obmedzenia.</i>	
ĎALŠIE ČINNOSTI: AKTIVITA 4: Zistenie energetickej hodnoty potravín, napr. spaľovanie orieška. PROJEKT: Tepelné spaľovacie motory.		

ROČNÍK: *ĽSMY*

SVETLO		
TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	ROZVÍJANÉ KOMPETENCIE
<p>Slnčné svetlo a teplo. Svetelná energia a jej premena na teplo, ktorého veľkosť vieme vypočítať. Porovnanie zdrojov svetla – Slnka a žiarovky. Dôkazy priamočiareho šírenia sa svetla. Rozklad svetla. Farby spektra. Absorbovanie a odraz farieb spektra povrchmi rôznej farby. Skladanie farieb. Odraz svetla. Zákon odrazu. Lom svetla. Zákon lomu. Dúha. Zobrazovanie šošovkami. Chyby oka. Okuliare.</p>	<p>dokázať experimentom premenu svetla na teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> · navrhnuť jednoduchý experiment na rozklad svetla · porovnať zdroje svetla – Slnko, žiarovka · navrhnuť experiment na dôkaz priamočiareho šírenia sa svetla · opísať absorbovanie a odraz farieb spektra od bieleho povrchu a farebných povrchov · opísať skladanie farieb · navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu svetla · navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona lomu svetla · znázorniť graficky zobrazenie predmetu spojkou a rozptylkou · vysvetliť princíp použitia okuliarov pri odstraňovaní chýb oka · získať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov · správne citovať zdroje informácií · tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu · prezentovať a obhájiť svoju 	<p>poznávacia (kognitívna)</p> <ul style="list-style-type: none"> · porovnať výsledky zistení, identifikovať zhodné a rozdielne znaky · zovšeobecniť experimentálne zistenia k platnému zákonu · dokázať tvrdenie experimentom · aplikovať poznatky do technickej praxe <p>komunikačná</p> <ul style="list-style-type: none"> · prezentovať výsledky pozorovania a merania · tvoriť nové informácie z pozorovania a experimentálnych zistení · vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov a pracovať s nimi <p>interpersonálna</p> <ul style="list-style-type: none"> · podieľať sa na práci v skupine · akceptovať skupinové rozhodnutia <p>intrapersonálna</p> <ul style="list-style-type: none"> · nadobudnúť presvedčenie, že fyzikálne poznatky môžu zlepšiť

	prácu v triede	kvalitu života človeka · uvedomiť si, že poznanie predstavuje hodnotu
ĎALŠIE ČINNOSTI: PROJEKT 1: Zostrojenie jednoduchého zariadenia na rozklad svetla. PROJEKT 2: Zostrojenie periskopu. AKTIVITA : Zobrazenie predmetov spojnu šošovkou.		

SILA A POHYB. PRÁCA. ENERGIA		
TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	ROZVÍJANÉ KOMPETENCIE
Vzájomné pôsobenie telies, sila. Jednotka sily 1 N. Gravitačná sila, gravitačné pole. Výpočet sily, ktorou Zem priťahuje telesá pri svojom povrchu ($F = g \cdot m$). Lineárna závislosť gravitačnej sily a hmotnosti telesa. Ťažisko telesa a jeho určenie. Pohybové účinky sily. Meranie času. Jednotky času 1 s, 1 min, 1 h. Rovnomerný a nerovnomerný pohyb. Dráha a rýchlosť rovnomerného pohybu ($s = v \cdot t$, $v = s/t$). Priemerná rýchlosť. Jednotky rýchlosti 1 m/s, 1 km/h. Grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase. Deformačné účinky sily. Tlaková sila Tlak. ($p = F/S$) Jednotky tlaku 1 Pa, 1 hPa, 1kPa. Mechanická práca. ($W = F \cdot s$) Jednotka práce 1 J. Práca na naklonenej rovine. [nepovinné] Trenie. Tretia sila. Pohybová energia telesa. Polohová energia telesa. Vzájomná premena pohybovej a polohovej energie telesa. Zákon zachovania energie. Zdroje energie. Fosílna palivá. Tradičné a netradičné zdroje energie. Vodné elektrárne. Zvyšovanie spotreby	<ul style="list-style-type: none"> · vysvetliť silu ako prejav vzájomného pôsobenia telies · vysvetliť spôsob merania sily silomerom · stanoviť rozsah merania daným silomerom · vybrať pre dané meranie vhodný silomer · určiť chyby merania silomerom · zostrojiť graf lineárnej závislosti gravitačnej sily a hmotnosti telesa · určiť ťažisko vybraných telies · zostrojiť graf lineárnej závislosti dráhy od času pre rovnomerný priamočiary pohyb · zostrojiť graf konštantnej závislosti rýchlosti od času pri rovnomernom priamočiarom pohybe · čítať údaje z grafu · riešiť výpočtové úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný priamočiary pohyb · aplikovať vzťah na výpočet tlaku a mechanickej práce v jednoduchých výpočtových úlohách · analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia · na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie a zákon zachovania energie · zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám 	<p>poznávacej (kognitívnej)</p> <ul style="list-style-type: none"> · zdokonaľovať sa v klasifikačnej analýze pri rozlišovaní javov, pojmov, (fyzikálnych veličín, zákonov · zvyšovať úroveň formálnych operácií pri hľadaní vzťahov medzi fyzikálnymi veličinami · čítať s porozumením texty úloh · analyzovať situácie v úlohách · tvorivo aplikovať poznatky pri príprave projektu <p>komunikačnej</p> <ul style="list-style-type: none"> · zapísať prehľadne údaje pri riešení úloh · vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov a pracovať s nimi <p>interpersonálnej</p> <ul style="list-style-type: none"> · kooperovať v skupine · akceptovať skupinové rozhodnutia <p>intrapersonálnej</p> <ul style="list-style-type: none"> · vytvárať si vlastný hodnotový systém s ohľadom na svoje zdravie a na životné prostredie

<p>energie, z toho vyplývajúce nepriaznivé dôsledky.</p>	<p>energie</p> <ul style="list-style-type: none"> · získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov · správne citovať zdroje informácií · tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu · prezentovať a obhájiť svoj projekt v triede 	
<p>ĎALŠIE ČINNOSTI: PROJEKT 3: Zostrojenie silomera z jednoduchých pomôcok, kalibrácia zariadenia. PROJEKT 4: Využitie slnečnej energie (praktický návrh aj s modelom)</p>		

ROČNÍK: *DEVIATY*

MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ JAVY. ELEKTRICKÝ OBVOD		
OBSAH	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	ROZVÍJANÉ KOMPETENCIE
<p>Magnet a jeho vlastnosti. Poly magnetu. Magnetické pole. Zem ako magnet. Kompas. Elektrizovanie telies. Elektrický naboj. Elektrické pole. Elektrometer. Elektrický obvod. Časti elektrického obvodu. Znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami. Žiarovka a jej objavenie. Elektrické vodiče a izolanty z pevných látok. Sériové zapojenie žiaroviek. Porovnanie jasú niekoľkých žiaroviek v sériovom zapojení. Paralelné zapojenie žiaroviek. Elektrický prúd. Jednotka elektrického prúdu 1 A. Meranie veľkosti elektrického prúdu ampérmetrom. Elektrické napätie. Jednotka napätia 1 V. Meranie veľkosti elektrického napätia. Zdroje elektrického napätia. Rezistor. Experimentálne odvodenie Ohmovho zákona ($I = U/R$). Zostrojenie grafu závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia. Elektrický odpor. Jednotka elektrického odporu 1 Ω. Vedenie elektrického prúdu v kvapalinách. Model vedenia elektrického prúdu v pevných a kvapalných látkach. Elektrická energia a jej premeny. Elektrické spotrebiče v domácnosti. Bezpečnosť pri práci s elektrickými spotrebičmi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu · vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom · získať informácie o objave žiarovky · zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek · zapojiť elektrický obvod podľa schémy · odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode · zostrojiť graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt · riešiť výpočtové úlohy · riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich · rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi · využiť tvorivo poznatky na vypracovanie projektu 	<p>poznávacia (kognitívna)</p> <ul style="list-style-type: none"> · dokázať tvrdenie experimentom · zdokonaľovať sa v klasifikačnej analýze pri rozlišovaní javov, pojmov, (fyzikálnych veličín), zákonov · pracovať s formálnymi operáciami pri hľadaní vzťahov medzi fyzikálnymi veličinami · čítať s porozumením texty úloh · analyzovať situácie v úlohách · tvorivo aplikovať poznatky pri riešení projektu <p>komunikačnej</p> <ul style="list-style-type: none"> · zakresliť schémou elektrický obvod · zapísať prehľadne údaje pri riešení úloh · vyhľadávať informácie so zameraním na historické aspekty objavov z rôznych zdrojov a pripraviť z nich stručný referát <p>interpersonálnej</p> <ul style="list-style-type: none"> · kooperovať v skupine · akceptovať skupinové rozhodnutia <p>intrapersonálnej</p> <ul style="list-style-type: none"> · rešpektovať pravidlá pri práci s elektrickými spotrebičmi s vedomou ochranou svojho zdravia
<p>DALŠIE ČINNOSTI:</p> <p>PROJEKT 1: Zostrojenie elektroskopu z jednoduchých pomôcok. PROJEKT 2: Návrh a realizácia elektrického obvodu s regulovateľným zdrojom napätia.</p>		

Vypracovala: Mgr. Ivana Švachulová

CHÉMIA

Chémia 7. - 9. ročník ZŠ Vzdelávacie štandardy, učebný plán, učebné osnovy

Názov predmetu :	Chémia							
Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda							
Časový rozsah výučby:								
Ročník :	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu ŠkVP:	ŠVP:	
Počet hodín týždenne:	0	0	1	1	2	4	4	
Počet hodín ročne:	0	0	33	33	66	132	132	
Kód a názov ŠVP:	ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie							
Stupeň vzdelania:	základné							
Vyučovací jazyk:	slovenský							
Typ školy:	štátna							
Forma štúdia:	denná							
Dĺžka štúdia:	päťročná							

Vypracovala: Mgr. Emília Sopoligová

Schválila: Mgr. Ľudmila Sedliaková - riaditeľka školy

Charakteristika učebného predmetu

Predmet chémia vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. Sú to predovšetkým tieto oblasti: chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď.

Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.

Organickou súčasťou učebného predmetu chémia je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

Ciele učebného predmetu

Cieľom vyučovania chémie na základnej škole je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémia. Ďalším významným cieľom vyučovania chémie na ZŠ je v čo najväčšej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraníu a rozvíjaníu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie.

Cieľom vyučovania chémie je podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimedialne učebné materiály.

Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaníu logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností.

Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).

V predmete chémia si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu. Potrebné je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

Identifikácia a správne používanie pojmov. Žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.

Kvalitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia. Žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov (napríklad uviesť hlavné rozdiely medzi kovmi a nekovmi).

Vysvetlenie javov. Žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov.

Predvídanie javov a určovanie kauzálnych súvislostí. Žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, rozhodnúť, či za určitých okolností je daný jav možný alebo nie (napríklad určiť faktory, ktoré ovplyvňujú rýchlosť chemickej reakcie).

Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady. Žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnuť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny).

Kvantitatívny opis. Žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.

Aplikácia vedomostí. Žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska (napríklad vysvetliť škodlivé účinky používania chloridu sodného k zimnému posypu ciest).

Výchovné a vzdelávacie ciele.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších klúčových kompetencií žiakov:

► **v oblasti komunikačných schopností:**

identifikovať a správne používať základné pojmy, objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov, vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme, vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti, vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry, vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

► **oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:**

riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie, navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov riešení praktických a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri úloh,

spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov, využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

► v oblasti sociálnych kompetencií:

vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,

► v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:

používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach, dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia, využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky, rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach, aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem som prihliadala na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zamerané na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Z organizačných foriem uplatňujeme:

- **Vyučovaciu hodinu** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).
- **Praktické aktivity - laboratórne práce**

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť využijeme:

• **Motivačné metódy**, ako je *motivačné rozprávanie* (citové približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

• **Expozičné metódy** pri vytváraní nových poznatkov a zručností, ako je *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *beseda* (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a

procesov), *manipulácia s predmetmi* (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), *inštruktáž* (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

• **Aktivizujúce metódy** - *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

- **Problémové metódy**, učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozboře problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení
- **Projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
- **Praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže)
 - pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomné vzťahy a ich významu. Pri pozorovaniach treba uprednostniť živé biologické objekty, klásť dôraz na poznávanie a rozlišovanie organizmov podľa podstatných vonkajších znakov.
- **Práca s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), *samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie* (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).
- **Fixačné metódy** - *metóda opakovania a precvičovania*, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).
- **Diagnostické metódy** - zabezpečíme korektné a objektívne hodnotenie:
 - **verbálna forma** kontrola úrovne osvojenia poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, uprednostníme prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka;
 - **písomná forma** hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu;
 - **praktické aktivity** hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh;

- **samostatná práca žiakov a schopností práce s textom** preverovať úroveň formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov;
- **prezentácia projektov** hodnotiť úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností.

Prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod.
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** – rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.
- **Tvorba projektov a prezentačné zručnosti** – spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov, ako je komunikovanie, argumentovanie, používanie informácií a práca s nimi, riešenie problémov, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupráca v skupine, prezentácia samého seba.
- **Mediálna výchova** – umožní žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať média a ich produkty. Deti získavajú schopnosť posudzovať mediálne šírené posolstvá, aby objavovali v nich to hodnotné a pozitívne, ale tiež si uvedomovali negatívne mediálne vplyvy na ich osobnosť.
- **Multikultúrna výchova** – zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo sa žiaci v škole stretávajú v súvislosti s globalizáciou sveta, so žiakmi rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na rozvoj chápania, akceptácie, medziľudskej tolerancie a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať.
- **Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra** - cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, poznať prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu, osobitne poznať regionálnu históriu.
- **Ochrana života a zdravia** – cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Prierezové témy budú zapracované do tematických výchovno – vzdelávacích

plánov v jednotlivých ročníkoch.

Kontrola a klasifikácia žiakov na hodinách chémie

- **Verbálna forma** kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostňuje prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom .
-min.počet ústnych odpovedí za 1.klasifikačné obdobie : 1
- **Písomná forma - test** - kontroluje a hodnotí osvojenie základných poznatkov na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti dohodnutej na základe vzájomnej dohody učiteľov na predmetovej komisii alebo na zasadnutí sekcie.
-min.počet písomných foriem-testov : 2
- **Laboratórne práce** sa hodnotia známkou
počet lab.prác : 3

Stupnica klasifikácie prác	
percentuálna úspešnosť	známka
100 % - 90 %	1
89 % - 70 %	2
69 % - 50 %	3
49 % - 30 %	4
29 % - 0 %	5

Klasifikácia predmetu

Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.

Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú určenými piatimi stupňami, je v súlade s metodickým pokynom č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavame metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špecifickými potrebami (viď Školský vzdelávací program).

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

- **priebežné hodnotenie** sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter
- **celkové hodnotenie žiaka** v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Pri priebežnom hodnotení učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Pri celkovom hodnotení objektívne hodnotí kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka. Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov, požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií, učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami. Pri skúšaní, hodnotení a klasifikácii žiackych učebných výkonov učiteľ sa má riadiť zásadou, že zisťovať a hodnotiť treba to, čo žiak vie, a nesnažiť sa v prvom rade odhaľovať jeho nedostatky, aj keď bez ich poznania nemožno pristúpiť k ich odstráneniu. Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a vyjadrujú sa nasledovnými stupňami.

- **Výborný**

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

- **Chváľitebný**

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

- **Dobrý**

Žiak má v presnosti, celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. V kvalite výsledkov jeho činností sú častejšie nedostatky.

- **Dostatočný**

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenie poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako i v ich využívaní závažné medzery. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností a v grafickom prejave sa prejavujú chyby, grafický prejav je málo estetický. Vážne chyby a nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

- **Nedostatočný**

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne chyby a nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Učebné zdroje

1. Romanová, D., Adamkovič, E., Vicenová, H., Zvončeková, V.: *Chémia pre 6. ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom*. 1. vyd. Bratislava : EXPOL PEDAGOGIKA, 2009. ISBN 978-80-8091-181-2
2. Vicenová, H., Zvončeková, V., Adamkovič, E., Romanová, D.: *Chémia pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom*. 1. vyd. Bratislava: EXPOL PEDAGOGIKA, 2010. ISBN 978-80-8091-218-5
3. Vicenová, H.: *Chémia pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. 1. vyd. Bratislava : EXPOL PEDAGOGIKA, 2011. ISBN 978-80-8091-223-9
4. Vicenová, H., Ganajová, M.: *Chémia pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. 1. vyd. Bratislava : EXPOL PEDAGOGIKA, 2012. ISBN 978-80-8091-267-3
5. Engelová, A.: **Pracovný zošit pre 6.a 7.ročník ZŠ , prímu a sekundu GOŠ**, 1.vydanie Košice: TAKTIK vydavateľstvo, 2013, ISBN 978-80-89530-49-6
6. Lalková, L. : **Pracovný zošit pre 8.ročník ZŠ a terciu GOŠ**, 1.vydanie, Košice: TAKTIK vydavateľstvo , 2012. ISBN 978-80-89530-23-6
7. Lalková, L.: **Pracovný zošit pre 9.ročník a kvartu GOŠ** , 1.vydanie Košice: TAKTIK vydavateľstvo, 2012. ISBN 978-80-89530-24-3
8. Pracovné listy
9. Internet

Obsah vzdelávania:

7.ročník:

1 Chémia okolo nás

- 1.1 Objavovanie chémie v našom okolí
- 1.2 Skúmanie vlastností látok
- 1.3 Zmesi a chemicky čisté látky
- 1.4 Látky, nevyhnutné pre náš život: voda a vzduch

2 Premeny látok

- 2.1 Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí
- 2.2 Zmeny pri chemických reakciách

8. ročník:

3 Zloženie látok

- 3.1 Chemické prvky a zlúčeniny
 - 3.2 Častice látok: atómy, molekuly a ióny
 - 3.3 Periodická sústava prvkov
- ### **4 Významné chemické prvky a zlúčeniny**

9. ročník:

5 Chemické výpočty

- 5.1 Látkové množstvo a molárna hmotnosť
- 5.2 Zloženie roztokov

6 Organické látky

- 6.1 Vlastnosti jednoduchých organických látok
- 6.2 Uhlíkovodíky
- 6.3 Deriváty uhlíkovodíkov
- 6.4 Organické látky v živých organizmoch
- 6.5 Organické látky v bežnom živote

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 CHÉMIA OKOLO NÁS		
Objavovanie chémie v našom okolí	<p>Chémia ako veda Význam chémie pre život človeka</p> <p>Chemická výroba, chemický výrobok, prírodná surovina</p>	<ul style="list-style-type: none"> - definovať chémiu ako vedu a aplikovať jej význam pre prax - vymenovať významné chemické závody vo svojom okolí - priradiť chemický výrobok k chemickému závodu - poznať surovinové zdroje - poznať problematiku obmedzených zdrojov surovín a dôležitosť ich hospodárskeho využitia - získať kladný vzťah k prírode a zachovaniu rovnováhy
Skúmanie vlastností látok	<p>Chemické laboratórium</p> <p>Vlastnosti látok</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina) - vedieť používať ochranné pomôcky (okuliare, rukavice, ochranný štít) - poznať telefónne čísla prvej pomoci - dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu - dodržiavať zásady bezpečnej práce v praxi - poznať a vymenovať základné laboratórne pomôcky - zistiť pozorovaním vlastnosti konkrétnych látok (horľavosť, skupenstvo, vôňa, zápach, vzhľad, rozpustnosť)
Zmesi a chemicky čisté látky	<p>Chemicky čisté látky</p> <p>Zmesi: rôznorodá zmes, rovnírodá zmes - roztok, vodný roztok, nasýtený roztok, rozpúšťadlo, rozpustená látka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať chemicky čistú látku od zmesi - poznať zložky zmesí - uviesť zložky zmesí na konkrétnom príklade - rozpoznať rôznorodé a rovnírodé zmesi - uviesť príklady vodných roztokov používaných v domácnosti

	Metódy oddeľovania zložiek zmesi: usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia	- uviesť príklady základných metód oddeľovania zložiek zmesi - uviesť príklady využitia metód oddeľovania zložiek zmesi v praktickom živote
Látky nevyhnutné pre náš život - voda, vzduch	Voda ako chemicky čistá látka (destilovaná voda) Voda ako zmes látok (minerálna, pitná, úžitková, odpadová) Úprava pitnej vody Vzduch ako zmes látok Zdroje znečistenia vzduchu (prach, výfukové plyny, splodiny horenia a priemyselné splodiny) Laboratórne práce: 1.Filtrácia 2.Kryštalizácia 3.Destilácia	- chápať význam vody pre život človeka, zvieratá a rastliny - vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd - uviesť príklady rôznych druhov vôd - poznať možnosti úpravy a čistenia vôd, dôsledky znečistenia vôd - vymenovať hlavné zložky vzduchu - poznať význam kyslíka a dusíka pre organizmy, význam fotosyntézy - poznať hlavné zdroje znečistenia vzduchu poznať pomôcky používané pri laboratórnych prácach - poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu - dodržiavať zásady bezpečnej práce - vedieť zostaviť jednoduchú aparatúru - vykonať podľa návodu školský pokus - vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť, interpretovať ich a zaznamenať výsledok pokusu
Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí	Fyzikálny a chemický dej Chemická reakcia, reaktant, produkt Zákon zachovania hmotnosti Chemické zlučovanie, chemický rozklad Horenie Horľaviny Zápalná teplota	- vedieť na konkrétnych príkladoch zhodnotiť a zdôvodniť či je dej chemický alebo fyzikálny dej - uviesť príklady chemických reakcií z bežného života, - rozlíšiť reaktanty a produkty v chemických reakciách - rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania - poznať horenie ako chemický dej - vymenovať príklady horľavých a

	<p>Požiar Hasenie látok</p>	<p>nehorľavých látok</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť príklady horľavých látok, ktoré majú nízku zápalnú teplotu - vedieť možnosti použitia propán-butánových fliaš a ich bezpečné používanie - vedieť príklady horľavín, ktoré sa používajú v domácnosti - vedieť ktoré zdroje tepla vyžadujú vetranie a prečo <p>- poznať príčiny požiarov a vedieť tieto informácie používať v bežnom živote</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť podstatu hasenia, poznať zásady hasenia - poznať telefónne číslo požiarnych útvarov - vedieť rozlíšiť piktogram horľaviny - vedieť kde sa v prípade požiaru nachádzajú hasiace prístroje v škole, vo svojom bydlisku - vedieť vymenovať niektoré hasiace látky (voda, piesok, oxid uhličitý) - vysvetliť podstatu hasenia horiacich látok - opísať spôsoby správneho hasenia pri horení konkrétnych látok - poznať, ktoré hasiace látky sa nemôžu používať na hasenie jemnej mechaniky, elektroniky a elektrických zariadení pod prúdom - vedieť zhasiť horiaci odev na človeku - vedieť ako sa správať pri malom a veľkom požiari
<p>Zmeny pri chemických reakciách</p>	<p>Tepelné zmeny pri chemických reakciách</p> <p>Rýchlosť chemických reakcií</p> <p>Faktory, ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznať reakcie, pri ktorých sa teplo uvoľňuje a pri ktorých sa spotrebuje s dôrazom na bežný život - rozlišovať pomalé a rýchle reakcie - jednoducho zdôvodniť vplyv teploty, množstva reaktantov, plošného obsahu reaktantov (v tuhom skupenstve) a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií s dôrazom na bežný

		život
	Laboratórne práce: 1. Skúmanie rozkladu peroxidu vodíka 2. Hasenie plameňa oxidom uhličitým 3. Skúmanie vplyvu rôznych faktorov na rýchlosť chemickej reakcie	- poznať pomôcky používané pri laboratórnych prácach - poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu - dodržiavať zásady bezpečnej práce - vedieť zostaviť jednoduchú aparatúru - vykonať podľa návodu školský pokus - vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť, interpretovať ich a zaznamenať výsledok pokusu

Učebné osnovy CHÉMIA 8. ročník, 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
3 Zloženie látok		
Chemické prvky a chemické zlúčeniny	Chemický prvok Chemická zlúčenina	- rozlíšiť pojmy chemický prvok a zlúčenina
Častice látok: atómy, molekuly a ióny	Časticový model látky (atóm, ión, molekula) Stavba atómu a jeho model (elektrónový obal, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón) Symbolické vyjadrenie zloženia látok (značky a vzorce) Chemická väzba (iónová, kovalentná), elektrónový pár	- rozlíšiť pojmy atóm, molekula a ión - poznať stavbu atómu - poznať označenie elektrického náboja protónov, elektrónov, neutrónov - zapísať a vysvetliť vznik iónov z atómov - poznať slovenské názvy a značky chemických prvkov: Ag, Al, Au, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Se, Si, Zn - určiť druh a počet atómov v konkrétnom príklade molekuly - vysvetliť vznik chemickej väzby v látkach H ₂ , NaCl
Periodická sústava prvkov	Periodická tabuľka prvkov	- poznať význam objavu periodickej sústavy prvkov a meno autora (D. I.

	Periódny Skupiny	Mendelejev) - určiť počet radov a stĺpcov v periodickej tabuľke prvkov - vedieť určiť umiestnenie (periódna a skupina) konkrétneho prvku na základe hodnoty protónového čísla - zapísať protónové číslo atómov - určiť počet elektrónov v atóme z hodnoty protónového čísla
4 VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY A ZLÚČENINY		
Chemické prvky	Vodík Kyslík Železo Sodík a draslík	- vymenovať základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie vodíka, kyslíka, železa, sodíka a draslíka - poznať význam vodíka, kyslíka, železa, sodíka a draslíka pre ľudský organizmus
Chemické zlúčeniny	Oxidy Kyseliny Hydroxidy Soli Kyslé, neutrálne a zásadité roztoky Indikátor pH	- určiť oxidačné čísla atómov prvkov v oxidoch - vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov - vedieť názvy a vzorce CO, CO ₂ , N ₂ O ₅ , SO ₂ , SO ₃ , CaO, HCl, HNO ₃ , H ₂ SO ₄ , NaOH, KOH, Ca(OH) ₂ , NaCl - vysvetliť vznik skleníkového efektu a kyslých dažďov a ich vplyv na životné prostredie - určiť pomocou indikátora pH roztoku (kyslý, neutrálny, zásaditý)
Chemické reakcie	Chemické reakcie a chemické rovnice Neutralizácia Redoxné reakcie	- opísať neutralizáciu ako chemickú reakciu kyseliny chlorovodíkovej s hydroxidom sodným a zapísať chemickou rovnicou - uviesť príklad využitia neutralizácie - uviesť príklad redoxnej reakcie
	Laboratórne práce: 1. Meranie pH roztokov 2. Vlastnosti solí 3. Neutralizácia	- poznať pomôcky používané pri laboratórnych prácach - poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu - dodržiavať zásady bezpečnej práce - vedieť zostaviť jednoduchú aparatúru - vykonať podľa návodu školský pokus - vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť, interpretovať ich a zaznamenať výsledok pokusu

Učebné osnovy CHÉMIA 9. ročník, 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Chemické výpočty		
Látkové množstvo a molárna hmotnosť	Látkové množstvo, jednotka látkového množstva Molárna hmotnosť, jednotka molárnej hmotnosti	- porovnať hmotnosť 1 mólu atómov rôznych prvkov - vypočítať molárnu hmotnosť zlúčenín zo známych molárnych hmotností atómov prvkov tvoriacich zlúčeninu - vypočítať látkové množstvo, ak je zadaná hmotnosť látky a molárna hmotnosť látky
Zloženie roztokov	Hmotnostný zlomok Koncentrácia látkového množstva	- vypočítať hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku s určitou hmotnosťou a hmotnostného zlomku zložky roztoku - vypočítať látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou látkového množstva.
6 Organické látky		
Vlastnosti jednoduchých organických látok	Charakteristika a zloženie organických látok (uhlíkovodíky) Organická chémia Stavba organických látok: štvorväzbovosť atómu uhlíka, molekulový, štruktúrny a zjednodušený štruktúrny vzorec uhlíkový reťazec (otvorený reťazec, uzavretý reťazec), chemická väzba (jednoduchá, dvojitá a trojitá väzba)	- vymenovať príklady anorganických a organických látok - poznať typ väzby medzi atómami v organických zlúčeninách
Uhlíkovodíky	Uhlíkovodíky Prírodné zdroje	- poznať zloženie uhlíkovodíkov - vymenovať prírodné zdroje

	<p>uhľovodíkov Uhľovodíky ako palivo</p> <p>Nasýtené a nenasýtené uhľovodíky: alkány, alkény, alkíny</p> <p>Polymerizácia, makromolekula</p>	<p>uhľovodíkov (uhlie, ropa, zemný plyn), spôsob ich získavania a využitia, alternatívne zdroje energie (bioplyn) - poznať použitie propán-butánovej zmesi a vysvetliť, aké nebezpečenstvo hrozí pri unikaní tejto zmesi z tlakovej nádoby v uzavretom priestore - uviesť negatívne vplyvy produktov vznikajúcich pri spaľovaní uhľia na životné prostredie - vymenovať základné frakcie spracovania ropy (napr. nafta, benzín, oleje, asfalt) - vysvetliť súvislosť medzi oktánovým čísлом benzínu a jeho kvalitou, - vymenovať plynné látky, ktorými prispieva automobilová doprava k znečisťovaniu ovzdušia</p> <p>- opísať vlastnosti (skupenstvo, horľavosť, výbušnosť) výskyt a použitie metánu, etánu, propánu, butánu, eténu, etínu a benzénu - poznať názvy a vzorce: alkánov (metán, etán, propán, bután) alkénov (etén) alkínov (etín - acetylén)</p> <p>- opísať polymerizáciu na príklade vzniku polyetylénu z eténu</p>
<p>Deriváty uhľovodíkov</p>	<p>Deriváty uhľovodíkov</p> <p>Halogénderiváty a kyslíkaté deriváty</p>	<p>- vyznačiť na konkrétnych príkladoch derivátov uhľovodíkov uhľovodíkový zvyšok a charakteristickú skupinu - roztriediť príklady zlúčenín na uhľovodíky a deriváty uhľovodíkov</p> <p>- poznať názvy a vzorce: halogénderivátov (chlórmetán) alkoholov (metanol, etanol) karboxylových kyselín (kyselina mravčia, kyselina octová) - poznať najdôležitejšie vlastnosti a možnosti využitia chloroformu, metanolu a etanolu, kyseliny octovej a acetónu - vysvetliť, prečo sa halogénderiváty uhľovodíkov zaraďujú medzi</p>

		<p>ekologické jedy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť nebezpečenstvo používania freónov - poznať vplyv metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus, dôsledky pôsobenia etanolu ako návykovej látky - poznať spôsoby zneškodňovania zvyškov farieb a rozpúšťadiel ako nebezpečných odpadov - poznať pôvod názvu kyseliny mravčej
Organické látky v živých organizmoch	<p>Prírodné látky</p> <p>Sacharidy, fotosyntéza</p> <p>Tuky</p> <p>Bielkoviny</p> <p>Vitamíny, enzýmy, hormóny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vymenovať atómy prvkov, ktoré tvoria prírodné látky - uviesť rozdelenie sacharidov podľa zloženia (jednoduché, zložené) - vymenovať reaktanty, produkty a podmienky priebehu fotosyntézy - vysvetliť význam fotosyntézy pre život človeka a živočíchov - poznať výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, glykogén a celulóza) - poznať vlastnosti tukov (rozpustnosť vo vode a v alkohole, pôsobenie svetla na tuky) - roztriediť tuky podľa zloženia (skupenstva) a pôvodu (výskytu) - vysvetliť funkcie tukov v živých organizmoch - poznať vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus - vysvetliť vplyv cholesterolu na ľudský organizmus - poznať zloženie a vlastnosti bielkovín - poznať funkcie bielkovín v ľudskom tele - vymenovať zdroje rastlinných a živočíšnych bielkovín - poznať význam vitamínov a ich potravinové zdroje - poznať význam enzýmov a hormónov

		pre človeka.
Organické látky v bežnom živote	Plasty (polyetylén, polyvinylchlorid, polystyrén) Syntetické vlákna (silon, nylon, polyester) Mydlá a saponáty Kozmetické prípravky Pesticídy Lieky Drogy	- vymenovať príklady a použitie plastov a syntetických vlákien - opísať úžitkové vlastnosti a možnosti použitia syntetických vlákien - uviesť výhody a nevýhody používania plastov z environmentálneho hľadiska - uviesť rozdiely medzi mydlami a saponátmi - poznať hlavné zložky kozmetických prípravkov - opísať výhody a nevýhody používania pesticídov - poznať účinky skupín liekov (antibiotiká, analgetiká, antipyretiká) - uviesť príklady a negatívne pôsobenie tolerovaných a zakázaných drog
	Laboratórne práce: 1. Príprava roztokov 2. Sacharidy 3. Bielkoviny, Tuky	- poznať pomôcky používané pri laboratórnych prácach - poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu - dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, - vedieť zostaviť jednoduchú aparatúru - vykonať podľa návodu školský pokus - vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť, interpretovať ich a zaznamenať výsledok pokusu
	Projektová práca k tematickému celku Organické látky v bežnom živote Prezentácia projektov	- vedieť vyhľadať požadované údaje, spracovať ich a prezentovať v primeranej forme

Biológia

Základná škola Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš					
Názov predmetu	Biológia				
Časový rozsah výučby:	5.	6.	7.	8.	9.
Ročník					
Počet hodín týždenne	2	2	2	2	1
Počet hodín ročne	66	66	66	66	33
Kód a názov ŠVP	ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie				
Stupeň vzdelania	základné				
Vyučovací jazyk	slovenský				
Typ školy	štátna				
Forma štúdia	denná				
Dĺžka štúdia	päťročná				

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a život organizmov v ich životnom prostredí.

Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Základným štrukturálnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch. Poznatky sa rozvíjajú na základe princípu od vonkajších k vnútorným štruktúram vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach.

Učivo v 5. - 6. ročníku je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka v prírodnom prostredí. Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravné vzťahy a vzťahy k prostrediu, s postupným prechodom na pochopenie vnútorných štruktúr. Usporiadanie učiva vedie k postupnému poznávaniu zložitosti organizmov a postupne prehĺbovať poznatky.

Usporiadanie učiva v 7. ročníku nadväzuje na predchádzajúci učebný systém s rešpektovaním vzájomných súvislostí. Štruktúra učiva v 7. ročníku umožňuje plynulý prechod k pochopeniu človeka ako biologického objektu a na základe anatomicko-fyziologických poznatkov smeruje k pochopeniu princípov individuality, biologickej a sociálnej podstaty človeka, pochopeniu základných spoločenských vzťahov na základe etických noriem, v prospech ich rozvoja.

Štruktúra učiva umožňuje pochopenie osvojovanie si zdravého životného štýlu a ochranu pred škodlivými vplyvmi.

Štruktúra obsahu v 8. ročníku sa orientuje na dynamické hľadisko zloženia Zeme, zemského povrchu v súčinnosti so živými zložkami prírody. Predstavuje spolu s vedomosťami nadobudnutými v nižších ročníkoch komplexný pohľad na prírodu a jej vývoj. Nadväzne sa ďalej orientuje na poznanie vzťahov živej a neživej prírody so zameraním na základné ekologické poznatky. Obsah ročníka je vcelku zameraný na komplexné poznanie a chápanie vzájomných vzťahov a súvislostí v prírode.

CIELE

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

1. Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
2. Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku.
3. Chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov.
4. Chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody.
5. Viest k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote.

Kompetencie v oblasti prírodných vied:

_ Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka. Chápať lesný, vodný, trávny, poľný ekosystém a ľudské obydli ako životný priestor organizmov, poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravinových vzťahov, zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi.

_ Poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov.

_ Poznať základnú stavbu a funkcie sústav orgánov človeka, zásady starostlivosti prvej predlekárskej pomoci pri bežných poraneniach. Rozvíjať poznatky o činnosti ľudského tela, ako celostného systému z hľadiska ochrany zdravia a zdravého životného štýlu.

_ Poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah, význam pre podmienky života organizmov a človeka a faktory vplývajúce na kvalitu životného prostredia, zdravie a spôsob života človeka a organizmov, základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov:

• v oblasti komunikačných schopností:

- identifikovať a správne používať základné pojmy, objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov, vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme, vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti, vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry, vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

• v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie, navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov, využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

• v oblasti sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení

• v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach, dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia, využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky, rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach, aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacích hodín, vekových a osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Z metód vyučovania sa uplatňujú:

1. **motivačné metódy** na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť
 - motivačné rozprávanie /citové približovanie obsahu učenia/
 - motivačný rozhovor /aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov/
 - motivačný problém /upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému/
 - motivačná demonštrácia / vzbudenie záujmu pomocou ukážky/.
2. **expozičné metódy** pri vytváraní nových poznatkov a zručností
 - rozprávanie /vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie/
 - rozhovor /komunikácia formou otázok a odpovedí/
 - beseda/riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom/
 - demonštračná metóda /demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín/
 - pozorovanie

-manipulácia s predmetmi /praktické činnosti, pokusy, experimentovanie, didaktická hra/
-inštruktáž /vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k pochopeniu slovného a písomného návodu/

3. **heuristická metóda** /učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozboře problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení/

4. **projektová metóda** /riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu/

5. **praktické aktivity** /samostatná činnosť na základe inštruktáže/

6. **práca s knihou a textom** /čítanie s porozumením, spracovanie informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií/

7. **aktivizujúce metódy**

-diskusia/vzájomná výmena názorov, argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia problému/

-situačná metóda/riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov/

-didaktická hra/sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti/

-kooperatívna vyučovanie/forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny/

8. **fixačné metódy**

-metódy opakovania a precvičovania učiva: ústne a písomné opakovanie, opakovanie využitím učebnice a literatúry, domáce úlohy

Z organizačných foriem sa uplatňuje

1. **vyučovacia hodina**

/základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu/

2. **terénne pozorovania**

3. **praktické aktivity**

4. **exkurzia** /volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností/

VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Sociálne a komunikačné kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- efektívne využívať informačné zdroje
- používať odborný jazyk
- prezentovať sami seba, svoje postoje, názory a vedomosti
- zlepšovať svoj písomný, grafický a ústny prejav

Sociálne a personálne kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- rešpektovať názory iných a seba samého
- tvorivo myslieť
- skupinovou prácou dosiahnuť spoločný cieľ

Kompetencia riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti a efektívnosti
- používať osvojené postupy pri samostatnej práci

KLASIFIKÁCIA PREDMETU

Na základe metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotiť sa budú:

- písomné práce - kontrolné preverky, testy, protokoly praktických cvičení, projekty,
- ústne odpovede.

Hodnotenie známkou podľa stupnice:

100% - 90% = 1

89% - 75% = 2

74% - 50% = 3

49% - 25% = 4

24% - 0% = 5

OBSAH

5. ročník

1. Príroda a život okolo nás

2. Život v lese

3. Život vo vode a na brehu

4. Život na poliach a lúkach

Praktické aktivity

6. ročník

1. Život s človekom a v ľudských sídlach

2. Základná štruktúra života

3. Živé organizmy a ich stavba

4. Stavba tela rastlín a húb

5. Stavba tela bezstavovcov

Praktické aktivity

7. ročník

1. Stavba tela stavovcov

2. Človek a jeho telo

3. Zdravie a život človeka

Praktické aktivity

8.ročník

1. Neživá príroda a jej poznávanie

2. Zem a jej stavba

3. Stavebná jednotka zemskej kôry

4. Geologické procesy a dejiny Zeme

5. Podmienky života a vzťahy organizmov

Praktické aktivity

5.ročník

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Príroda a život okolo nás		
Poznávame prírodu	Príroda a prírodniny. Metódy a prostriedky skúmania v biológii.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť na príklade živú a neživú prírodninu. • Predviesť využitie lupy pri pozorovaní prírodniny. • Uviesť na príklade význam a využitie mikroskopu. • Ukázať na mikroskope okulár, objektív a zrkadlo.
Život v lese		
Ako žije les	Les. Štruktúra lesa. Život a zmeny lesa počas roka.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklad rastliny a živočícha žijúcich v lese. • Pomenovať podľa schémy vrstvy lesa. • Opísať zmeny lesa v ročných obdobiach. • Zostaviť príklad potravného reťazca lesných organizmov.
Lesné dreviny	Dreviny v lese. Ihličnaté a listnaté stromy. Kry. Poznávanie, život drevín počas roka.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať základnú stavbu tela dreviny. • Rozlíšiť ihličnatý a listnatý strom. • Určiť názov ihličiny podľa šišky a vetvičky. • Určiť názov listnatého stromu podľa listu alebo plodu. • Rozlíšiť na ukážke strom a ker. • Pomenovať na ukážke dva lesné kry.
Význam lesných drevín	Význam drevín pre život v lese.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť význam stromov pre život organizmov a ľudí. • Uviesť význam krov pre život organizmov. • Uviesť príklad živočícha živiaceho sa listami, semenami (plodmi) lesných drevín
Lesné mikroorganizmy a nekvitnúce byliny	Mikroskopické a nekvitnúce byliny v lese. Poznávanie, život počas roka. Význam pre život v lese.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť význam pôdnych baktérií v lese. • Vysvetliť prítomnosť zelených povlakov na stromoch. • Rozlíšiť na ukážke mach a papraď. • Poukázať na význam machov a papradí v lese.
Lesné kvitnúce byliny	Kvitnúce byliny v lese. Poznávanie, život počas roka. Význam pre život v lese.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať základnú stavbu tela kvitnúcej byliny. • Poznať na ukážke tri lesné kvitnúce byliny. • Uviesť príklad jedovatej a liečivej rastliny. • Uviesť význam bylín pre život lesa.
Lesné huby a lišajníky	Huby a lišajníky v lese. Poznávanie jedlých a jedovatých húb, spolužitie stromov a húb.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať na ukážke dve jedlé a dve jedovaté huby. • Uviesť zásady pomoci pri otrave hubami. • Rozpoznať na ukážke lišajník od iných organizmov.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Pomoc pri otrave hubami. Význam v lese.	<ul style="list-style-type: none"> Vysvetliť význam húb a lišajníkov v prírode.
Lesné bezstavovce	Lesné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	<ul style="list-style-type: none"> Poznať slimáka a dážďovku podľa vonkajších znakov. Uviesť potravu slimáka a dážďovky. Porovnať prijímanie potravy a spôsob pohybu slimáka a dážďovky.
Iné lesné bezstavovce	Lesné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	<ul style="list-style-type: none"> Rozlíšiť na ukážke križiaka, kliešťa a mravca. Poznať možnosť nákazy klieštom a odstránenie z kože. Uviesť príklad potravy dvoch bezstavovcov. Zdôvodniť význam bezstavovcov v lese a škodlivosť pri premnožení. Vysvetliť na príklade inštinkt
Lesné obojživelníky a plazy	Lesné obojživelníky a plazy. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	<ul style="list-style-type: none"> Poznať na ukážke skokana, jaštericu a vretenicu. Rozlíšiť na ukážke obojživelníka a plaza. Uviesť príklad potravy obojživelníka a plaza.
Lesné vtáky	Lesné vtáky Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	<ul style="list-style-type: none"> Uviesť tri vtáky žijúce v lese. Demonštrovať na príklade význam lesného dravého a spevavého vtáka v lese. Uviesť príklad potravy dvoch lesných vtákov
Lesné cicavce	Lesné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	<ul style="list-style-type: none"> Pomenovať na ukážke lesné cicavce. Uviesť príklad bylinožravého, mäsožravého a všežravého cicavca. Uviesť príklad potravy dvoch lesných cicavcov. Demonštrovať na príklade význam cicavcov v lese.
Život vo vode a na brehu		
Voda a jej okolie	Voda a jej okolie. Význam kyslíka, teploty a čistoty vody pre život vodných organizmov.	<ul style="list-style-type: none"> Uviesť vlastnosti vody dôležité pre život organizmov. Vysvetliť význam kyslíka pre vodné organizmy. Uviesť príklad stojatej a tečúcej vody. Uviesť príklad znečistenia vody a dôsledky pre život organizmov.
Vodné rastliny	Rastliny žijúce vo vode. Poznávanie podľa vonkajších znakov. Význam planktónu a vodných zelených rastlín.	<ul style="list-style-type: none"> Vysvetliť význam mikroskopických rastlín pre život vo vode. Poznať na ukážke bylinu žijúcu vo vode. Vysvetliť škodlivosť premnoženia siníc pre zdravie človeka. Vysvetliť príčinu premnoženia niektorých organizmy v stojatej vode v lete.
Brehové rastliny	Brehové rastlinstvo.	<ul style="list-style-type: none"> Poznať na ukážke jednu brehovú drevinu a bylinu.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť význam brehových drevín a bylín.
Drobné vodné živočíchy	Mikroskopické a drobné vodné živočíchy. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť význam vodných živočíšnych mikroorganizmov. • Poznať na ukážke nezmara. • Uviesť príklad potravy črievičky a nezmara. • Opísať spôsob obstarávania potravy nezmara. • Uviesť príklad vodného organizmu živiaceho sa planktónom.
Vodné bezstavovce	Vodné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať na ukážke vodného ulitníka a lastúrnika. • Poznať význam pijavice v medicíne. • Poznať na ukážke raka. • Zdôvodniť vplyv čistoty vody na život raka • Uviesť potravu pijavice. • Uviesť príklad potravy vodného bezstavovca.
Hmyz žijúci vo vode a na brehu	Hmyz žijúci vo vode a na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať na ukážke jeden druh hmyzu žijúceho vo vode a jeden druh žijúceho na brehu. • Uviesť význam lariev hmyzu pre vodné živočíchy.
Ryby	Ryby. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať na ukážke prispôsobenie kapra životu vo vode. • Uviesť príklad ryby žijúcej v stojatej a tečúcej vode. • Rozlíšiť potravu bylinožravej a dravej ryby.
Obojživelníky a plazy vo vode a na brehu	Živočíchy žijúce vo vode a na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť na ukážke skokana a mloka. • Opísať život skokana vo vode a na brehu. • Uviesť príklad potravy skokana a užovky. • Rozlíšiť vretenicu a užovku podľa vonkajších znakov.
Vodné vtáky	Vodné vtáky. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať prispôsobenie vtákov na plávanie, potápanie a brodenie. • Opísať spôsob prijímania potravy kačice a labute. • Uviesť príklad vtáka živiaceho sa drobnými živočíchmi v plytkej vode. • Uviesť príklad potravy dravého vodného vtáka.
Vodné cicavce	Vodné cicavce. , Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť význam plávacích blán a chvosta vydry a bobra. • Uviesť príklad potravy bobra a vydry. • Opísať spôsob stavania obydlia bobra. • Uviesť význam vodných cicavcov.
Život na poliach a lúkach		
Lúky, pasienky,	Polia, lúky, pastviny. Druhovú rozmanitosť, vplyv ľudskej činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť pole a lúku, zdôvodniť rozdiely. • Vysvetliť význam skupín drevín medzi lánmi polí.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
polia		<ul style="list-style-type: none"> • Zdôvodniť nevhodnosť vypaľovania trávy. • Uviesť príklad živočícha, ktorého môže ohroziť rozoranie medzí a likvidácia remízok.
Lúčne rastliny a huby	Rastliny a huby na lúkach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať na ukážke tri lúčne byliny. • Pomenovať jednu liečivú lúčnu rastlinu. • Poznať hubu pečiariku podľa typických znakov. • Uviesť príklad živočícha živiaceho sa lúčnymi bylinami. • Uviesť význam lúčnych tráv.
Obilniny a krmoviny	Obilniny. Krmoviny. Poznávanie, život počas roka, význam pre výživu človeka a hospodárskych zvierat.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať na ukážke a pomenovať pšenicu, ovos a kukuricu. • Uviesť príklady významu obilnín pre človeka. • Uviesť príklad troch výrobkov z obilnín. • Poznať a pomenovať na ukážke ďatelinu. • Uviesť príklad krmoviny, ako potravy hospodárskych zvierat. • Vysvetliť význam „zeleného hnojenia“.
Olejniný a okopaniny	Olejniný a okopaniny Poznávanie, život počas roka, význam pre výživu človeka a hospodárskych zvierat.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať na ukážke a pomenovať slnečnicu a repku. • Porovnať význam slnečnice, repky a repy. • Poznať na ukážke a pomenovať ľuľok zemiakový. • Vysvetliť význam zemiakovej hľuzy pre človeka.
Lúčne a poľné bezstavovce	Bezstavovce žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť význam dážďovky pre kvalitu pôdy. • Poznať na ukážke dva druhy hmyzu žijúceho na lúke a poli. • Uviesť príklad hmyzu, ktorý po premnožení ohrozuje pestované rastliny na poli.
Obojživelníky a plazy na lúkach a poliach	Obojživelníky a plazy žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Odlíšiť skokana a ropuchu podľa spôsobu pohybu. • Uviesť príklad potravy ropuchy. • Uviesť význam ropuchy a jašterice pre život na lúkach a poliach.
Lúčne a poľné vtáky	Vtáky žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať na ukážke tri vtáky žijúce na lúke a poli. • Uviesť význam jarabice a bažanta pre život na poli. • Preukázať na príklade význam dravých vtákov pre život na poliach a lúkach.
Lúčne a poľné cicavce	Cicavce žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať na ukážke tri cicavce žijúce na lúke a poli. • Rozlíšiť zajaca a kráľika.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		<ul style="list-style-type: none"> • Usporiadať potravinový vzťah hraboš, sokol, obilniny. • Uviesť dôsledky premnoženia hrabošov, myši a sýslov na poli.
Ekologická výchova		
Základné pojmy	Úvod do problematiky Ekológia, environmentalistika, životné prostredie	<ul style="list-style-type: none"> • Naučiť sa pochopiť základné pojmy ekológie
Základné znaky života a rozmanitosť organizmov na Zemi	Rozmanitosť druhov Ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> • Prepojiť a uvedomiť si vzťahy v prírode
Vzťahy medzi organizmami a prostredím	Abiotické faktory Biotické faktory Vplyvy prostredia na človeka	<ul style="list-style-type: none"> • Pochopiť význam vzťahov v prírode a dôležitosť vplyvu neživej prírody na živú • Spoznať vzťahy v prírode a uvedomiť si jej pestrosť
Ochrana životného prostredia	Ochrana prírody a krajiny Chránené územia na Slovensku	<ul style="list-style-type: none"> • Uvedomiť si význam tvorby a ochrany životného prostredia • Rozvíjanie pozitívneho vzťahu k vlastnej práci a ochrane toho čo vytvorili • Poznať krásy Slovenska a vedieť ich ochraňovať
Biómy	Hlavné biómy sveta	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať hlavné biómy sveta a vedieť ich charakterizovať
Výberové témy		
Poznávame rastliny a živočíchy	Telo rastlín. Bezstavovce. Stavovce.	<ul style="list-style-type: none"> • Popísať telo rastliny. • Rozdeliť živočíchy na bezstavovce a stavovce. • Poznať príklad na mäsožravého, bylinožravého a všežravého živočicha.
Spoločenstvo organizmov a ekosystém	Spoločenstvo. Umelý a prírodný ekosystém.	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť pojem spoločenstvo, ekosystém. • Uviesť príklady na umelý a prírodný ekosystém.
Vysokohorské rastliny a živočíchy	Vysokohorské spoločenstvo.	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať 3 vysokohorské rastliny. • Uviesť ako sa tieto rastliny prispôbili zmeneným životným podmienkam. • Vymenovať 3 druhy živočíchov žijúcich vo vysokohorskom prostredí. • Na príklade vysvetliť spôsob prispôsobenia sa týchto živočíchov

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		vysokohorskému prostrediu.
Vodný ekosystém	Vodný ekosystém. Biologická rovnováha.	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť význam organizmov pre vodný ekosystém. • Uviesť potravný reťazec vo vodnom ekosystéme.
Trávnatý ekosystém	Trávnatý ekosystém. Zásahy človeka do trávnateho ekosystému.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť potravný reťazec v trávnatom ekosystéme. • Uviesť pozitívny a negatívny vplyv zásahov človeka do trávnateho ekosystému.
PRAKTICKÉ AKTIVITY		
Odporúčané námety praktických aktivít v 5.ročníku	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorovanie vybraných rastlinných alebo živočíšnych objektov lupou a mikroskopom. • Pozorovanie drobnozrnka lupou a mikroskopom. • Poznávanie lesných bylín (podľa prírodnín, herbárových položiek, obrazov, atlasov a pod.). • Poznávanie a rozlišovanie jedlých a jedovatých húb. • Pozorovanie machu lupou alebo mikroskopom. • Pozorovanie schránok mäkkýšov lupou, rozlíšenie ulity a lastúry. • Pozorovanie vonkajších znakov a spôsob pohybu rýb v akváriu. • Poznávanie poľných a lúčnych rastlín a živočíchov (v životnom prostredí, podľa atlasu, obrazov, herbárových položiek, trvalých preparátov, a pod.). 	

UČEBNÉ ZDROJE

Hantabálová I., Uhreková M.: Biológia pre 5.ročník základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2008

Hantabálová I.: Pracovný zošit z biológie pre 5.ročník základných škôl, Mapa Slovakia, 2009

6. ročník

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Život s človekom a v ľudských sídlach		
Ľudské sídla a ich okolie	Ľudské obydlia a ich okolie. Vplyv ľudskej činnosti na prispôsobovanie sa organizmov prostrediu.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť osobitosti ľudských obydlií a ich okolia pre život organizmov. • Uviesť význam kríženia rastlín a živočíchov pre človeka. • Uviesť význam zdomáčňovania živočíchov pre človeka.
Mikroorganizmy	Mikroorganizmy žijúce s človekom.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť prejavy škodlivosti parazitickej baktérie pre človeka.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Žijúce s človekom	Poznávanie a význam pre človeka.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať využitie mliečnych a kvasných baktérií. • Uviesť príklad využitia kvasiniek človekom. • Uviesť podmienky výskytu plesní v domácnosti. • Uviesť príklad priemyselnej výroby s využívaním kvasinky.
Rastliny pestované v záhradách	Pestované rastliny v záhradách. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať podľa ukážky zástupcu cibulovej, hlúbovej a koreňovej zeleniny. • Poznať na ukážke a pomenovať strukovinu. • Rozlíšiť a pomenovať na ukážke päť druhov zeleniny. • Vysvetliť potrebu hnojenia pôdy v záhrade pri dlhoročnom pestovaní plodín. • Vysvetliť význam zeleniny vo výžive človeka.
Ovocné rastliny	Pestované ovocné stromy a kry. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať na ukážke a pomenovať dva ovocné stromy. • Poznať na ukážke a pomenovať dve rastliny s drobným dužinatým ovocím. • Vysvetliť význam ovocia pre zdravie človeka.
Včelárstvo, rybárstvo, rybnikárstvo	Včelárstvo, rybárstvo a rybnikárstvo. Spoločenský život včiel. Zásady chovu včiel a rýb.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať na ukážke význam včely matky, robotnice, trúda v úli. • Uviesť príklady významu chovu včely pre človeka. • Vysvetliť význam rýb pre človeka.
Chovateľsky významné vtáky	Chovateľsky významné vtáky	<ul style="list-style-type: none"> • Na ukážke pomenovať samca a samicu kury, kačice, husi a morky. • Vysvetliť na príklade kohúta a sliepky pohlavnú dvojtvarosť. • Uviesť význam chovu kury, kačice, husi alebo morky pre človeka
Blízki spoločníci človeka	Blízky spoločníci človeka. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam Spolunažívanie živočíchov a ľudí v domácnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnať odlišnosti vonkajších znakov psa a mačky. • Pomenovať na ukážke jedno plemeno psa. • Uviesť zásady chovu psa a mačky v domácnosti. • Uviesť príklad starostlivosti o drobné domáce živočíchy.
Chovateľsky významné cicavce	Chovateľsky významné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady chovu.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznať na ukážke tri druhy hospodárskych zvierat. • Rozpoznať na ukážke samca, samicu a mláďa dvoch hospodárskych zvierat. • Uviesť význam chovu jedného druhu hospodárskeho zvierťa. • Uviesť dôsledky pridávania veľkého množstva chemických prípravkov do potravy hospodárskych zvierat.
Nežiaduce živočíchy v domácnosti a pre človeka	Nežiaduci spoločníci človeka. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady prevencie pred šírením nákazy.	<ul style="list-style-type: none"> • Zdôvodniť na príklade škodlivosť vnútorného a vonkajšieho parazita. • Poznať na ukážke dva živočíchy znehodnocujúce potraviny. • Poznať zásady ochrany pred vnútornými parazitmi. • Poznať spôsob odstránenia vši z vlasov.
Nežiaduce cicavce	Cicavce žijúce s človekom. Poznávanie podľa vonkajších znakov, riziká	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť na ukážke myš a potkana. • Uviesť riziko výskytu myší a potkanov v domácnosti.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
v okolí ľudských sídel	prenosu nakažlivých ochorení, ochrana a prevencia.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať spôsoby ochrany pred myšami a potkanmi.
Živočíchy v okolí ľudských sídel	Živočíchy v okolí ľudských sídel. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť dva bezstavovce žijúce v záhrade alebo sade. • Vysvetliť škodlivosť premnoženia niektorých bezstavovcov v domácnosti, záhrade a sade. • Opísať význam spevavých vtákov v okolí domácností. • Poznať na ukážke troch spevavých vtákov. • Uviesť príklad spevavého vtáka, ktorý sa živí hmyzom.
Základná štruktúra života - bunka		
Rastlinná a živočíšna bunka	Rastlinná a živočíšna bunka. Základná stavba a funkcia častí bunky.	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať na ukážke časti rastlinnej bunky. • Vysvetliť význam bunkového jadra a chloroplastu. • Pomenovať na ukážke časti živočíšnej bunky. • Určiť na ukážke zhodné a rozdielne znaky rastlinnej a živočíšnej bunky.
Vnútoraná organizácia tela organizmov		
Vírusy a baktérie	Nebunkové a jednoduché bunkové organizmy. Stavba tela. Význam, vplyv na človeka, nakažlivé ochorenia, prevencia.	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnať stavbu vírusu a baktérie. • Rozhodnúť, či pôvodcom nákazy chrípky, žltáčky, angíny je vírus alebo baktéria. • Uviesť príklad troch nakažlivých ochorení. • Uviesť možnosti predchádzania šíreniu vírusových a bakteriálnych nákaz.
Jednobunkové organizmy	Stavba tela jednobunkových organizmov.	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať na ukážke črievičky hlavné časti tela. • Porovnať na ukážke stavbu tela drobnozrnka a črievičky.
Mnohobunkové organizmy	Stavba tela mnohobunkových organizmov.	<ul style="list-style-type: none"> • Priradiť pletivo a tkanivo k rastline a živočíchovi. • Určiť na ukážke rastliny jej orgány. • Určiť na ukážke štruktúry tela živočícha bunku, tkanivo, orgán, sústavu orgánov
Vnútoraná stavba tela rastlín a húb		
Stavba tela nekvitnúcich rastlín	Stavba tela nekvitnúcich rastlín. Machy a paprade.	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať na ukážke časti tela machu. • Pomenovať na ukážke časti tela paprade. • Uviesť význam výtrusov pre machy a paprade.
Koreň	Stavba tela kvitnúcich rastlín. Koreň, prijímanie živín koreňom, význam pre	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť na ukážke stavby koreňa pokožku, dužinu, cievy • zväzky, koreňové vlásky.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Život rastliny.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť živiny, ktoré rastlina prijíma koreňom. • Vysvetliť význam koreňa pre rastlinu.
Stonka	Stonka (dreviny, byliny), prúdenie látok stonkou, význam pre život rastliny.	<ul style="list-style-type: none"> • Roztriediť na ukážke dreviny a byliny podľa stavby stonky. • Vysvetliť význam cievnych zväzkov v stonke. • Určiť na konárikú púčiky a vysvetliť ich význam. • Zdôvodniť význam stonky pre život rastliny.
List	List. Fotosyntéza, dýchanie, vyparovanie vody, význam pre život v prírode.	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť na ukážke stavby listu dôležité časti pre fotosyntézu. • Uviesť význam prieduchov v pokožke listu. • Vymenovať látky, ktoré listy pri dýchaní zo vzduchu prijímajú a ktoré do vzduchu vylučujú. • Uviesť význam listov pre prijímanie živín a dýchanie.
Kvet	Kvet. Opelenie a oplodnenie. Význam pre rozmnožovanie rastlín.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť na ukážke kvetný obal, tyčinku a piestik. • Uviesť význam peľového zrnka a vajíčka. • Opísať na schéme opelenie kvetu. • Uviesť, kedy nastáva v kvete oplodnenie. • Zdôvodniť, prečo je kvet rozmnožovací orgán rastliny.
Plod a semeno	Plod a semeno. Rozdelenie plodov, význam pre rozmnožovanie rastlín.	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť na ukážke plodu oplodie a semeno. • Rozlíšiť na ukážke dužinatý a suchý plod. • Pomenovať na ukážke semena zárodok a kľúčne listy. • Vysvetliť význam plodu a semena pre rastlinu, živočíchov a človeka.
Rastlinné telo ako celok	Rastlinné telo. Súčinnosť orgánov pre príjem živín, prenos a vylučovanie látok. Vplyv svetla, tepla, vody a živín.	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať látky, ktoré potrebuje rastlina pre život. • Pomenovať na ukážke rozmnožovacie a vyživovacie orgány kvitnúcej rastliny. • Pomenovať na ukážke orgány, ktorými rastlina prijíma výživu a dýcha, prúdia látky, prijíma a vyparuje vodu.
Huby s plodnicou	Huby s plodnicou jedle a jedovate, rozlíšenie podľa typických znakov.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť stavbu jedle a jedovatej huby s plodnicou. • Rozlíšiť na ukážke hubu s výtrusnicami na lupeňoch a v rúrkach.
Iné huby a lišajníky	Kvasinky, plesne, lišajníky, stavba tela.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť na ukážke kvasinku a pleseň podľa stavby tela. • Uviesť význam výtrusnice plesne. • Opísať na ukážke stavbu tela lišajníka.
Vnútrotná stavba tela bezstavovcov		
Drobné vodné živočích – prhlivce	Přhlivce - drobné vodné živočích. Stavba tela a základné telesné funkcie.	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť, ako nezmar prijíma potravu a dýcha. • Vysvetliť, prečo sa nervová sústava nezmara nazýva rozptýlená. • Uviesť význam vajíčok a spermii nezmara.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť význam púčikov u nezmara. • Vysvetliť význam slova obojpohlavný živočích.
Vnútorné parazity	Ploskavce a hlístovce - vnútorné parazity. Stavba tela.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť časť tráviacej sústavy človeka, v ktorej žije pásomnica a hlísta. • Opísať prijímanie potravy hlísty a pásomnice. • Opísať podľa ukážky rozmnožovanie hlísty alebo pásomnice. • Vysvetliť nevyhnutnosť dostatočnej tepelnej úpravy mäsa a umytia ovocia a zeleniny pred konzumáciou.
Živočíchý so schránkou – mäkkýše	Mäkkýše – živočíchý so schránkou. Stavba tela a základné telesné funkcie.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť miesto uloženia vnútorných orgánov slimáka. • Porovnať podľa ukážky schránku slimáka a šklábky. • Vysvetliť, prečo je slimák obojpohlavný živočích. • Uviesť orgánovú sústavu, ktorou slimák prijíma a spracováva potravu. • Porovnať dýchacie orgány slimáka a šklábky. • Určiť na ukážke ústny, prijímací a vyvrhovací otvor šklábky.
Živočíchý s obrúčkami – obrúčkavce	Obrúčkavce - živočíchý s obrúčkami. Stavba tela a základné telesné funkcie.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť, aký orgán umožňuje dážďovke pohyb. • Zdôvodniť, názov zatvorená obehovej sústavy dážďovky. • Opísať, ako dýcha dážďovka. • Zdôvodniť názov rebríčkovej nervovej sústavy dážďovky. • Uviesť význam opasku dážďovky.
Živočíchý s článkovaným telom – článkonožce	Článkonožce - živočíchý s článkovaným telom. Stavba tela a základné telesné funkcie.	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť význam jedovej žľazy pavúka. • Pomenovať sústavu, ktorá rozvádza u pavúka a raka v tele kyslík. • Uviesť orgán raka, ktorý tvorí vonkajšiu kostru. • Porovnať dýchacie orgány pavúka a raka.
Článkonožce - hmyz	Článkonožce - živočíchý s článkovaným telom. Stavba tela a základné telesné funkcie.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť na ukážke ústneho orgánu hmyzu príklad potravy. • Určiť na ukážky končatiny spôsob pohybu hmyzu. • Pomenovať dýchací orgán hmyzu. • Zdôvodniť názov rebríčkovej nervovej sústavy hmyzu.
PRAKTICKÉ AKTIVITY		
Odporúčané námety praktických aktivít v 6.ročníku	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorovanie buniek pokožky dužinatej šupiny cibule, plesne alebo kvasinky mikroskopom. • Pozorovanie a rozlišovanie vyživovacích a rozmnožovacích orgánov kvitnúcej rastliny voľným okom. • Pozorovanie vnútornej stavby koreňa, stonky dreviny a byliny, vnútornej stavby kvetu. • Pozorovanie stavby tela a prejavov života črievičky, vonkajšej stavby tela hmyzu, ústnych ústrojov, končatín a krídel hmyzu. 	

UČEBNÉ ZDROJE

Hantabálová I., Uhreková M.: Biológia pre 6.ročník základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2009

Hantabálová I.: Pracovný zošit z biológie pre 6.ročník základných škôl, Mapa Slovakia, 2009

7. ročník

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Stavovce		
Stavba tela stavovcov	Povrch tela stavovcov. Spoločné a odlišné znaky.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklady stavovcov pokrytých šupinami, perím, srstou. • Zdôvodniť odlišnosti kožných útvarov stavovcov. • Označiť na ukážke časti vtáčieho pera. • Zdôvodniť na príklade stavovca význam sfarbenia podľa prostredia, v ktorom žije.
	Oporná sústava stavovcov. Pohybová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	<ul style="list-style-type: none"> • Zdôvodniť prispôsobenie stavovcov životnému prostrediu na ukážke kostry končatín. • Vysvetliť význam prsnej kosti s hrebeňom u vtákov. • Zdôvodniť význam dutých kostí vtákov. • Rozlíšiť párnokopytníka a nepárnokopytníka na ukážke kostry končatiny. • Pomenovať tkanivá tvoriace svalstvo končatín, vnútorných orgánov, srdca stavovcov. • Vysvetliť princíp činnosti dvoch svalov. • Uviesť príklad stavovca, ktorý sa pohybuje plávaním, skákaním, plazením, lietaním, kráčaním a behom.
	Tráviaca sústava rýb, obojživelníkov, plazov a vtákov. Tráviaca sústava cicavcov. Základné funkcie a význam orgánov.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať na ukážke časti tráviacej sústavy stavovcov. • Uviesť príklad stavovca s jedovými zubami. • Uviesť význam vysúvateľného jazyka obojživelníkov, plazov, niektorých vtákov. • Uviesť význam hrvoľa, žľaznatého a svalnatého žalúdka vtákov. • Určiť na ukážke orgány na prijímanie potravy, trávenie a vstrebávanie cicavcov. • Priradiť hlodavé zuby a kly k príkladom cicavcov. • Určiť bylinožravého, hmyzožravého a mäsožravého cicavca na ukážke chrupu. • Uviesť príklad prežúvavého a neprežúvavého cicavca

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Dýchacia sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklad stavovca, ktorý dýcha žiabrami a pľúcami. • Pomenovať dýchacie orgány žubrienky, dospelého obojživelníka. • Porovnať dýchacie orgány ryby, plaza, vtáka a cicavca. • Zdôvodniť úhyn ryby, ak je dlhší čas mimo vody. • Vysvetliť význam vzdušných vakov vtákov.
	Obehová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať význam krvi pre život stavovcov. • Opísať význam srdca a ciev pre život stavovcov. • Vysvetliť dôvod názvu uzavretej cievnej sústavy. • Zistiť rozdiely stavby srdca ryby, obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca na ukážke.
	Vylučovanie. Močová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. • Zdôvodniť význam vylučovania. • Pomenovať orgán, v ktorom sa krv stavovcov zbavuje tekutých odpadových látok. • Pomenovať na ukážke orgány močovej sústavy stavovcov.
	Nervová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať sústavy, ktoré zabezpečujú látkovú a nervovú reguláciu. • Vymenovať hlavné orgány ústrednej nervovej sústavy. • Porovnať na ukážke predný mozog stavovcov. • Charakterizovať podnet a nervový vzruch. • Uviesť podľa ukážky význam reflexného oblúka. • Uviesť príklad nepodmieneného a podmieneného reflexu stavovcov.
	Zmyslové orgány stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať umiestnenie zmyslových orgánov stavovcov. • Uviesť príklad stavovcov s dobrým čuchom. • Uviesť príklad uloženia hmatového orgánu stavovca. • Vysvetliť význam bočnej čiary rýb. • Uviesť príklad stavovca s veľmi dobrým zrakom a sluchom.
	Rozmnožovanie stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklad pohlavnej dvojtvarosti stavovcov. • Pomenovať samčie a samičie pohlavné bunky. • Vysvetliť podstatu oplodnenia. • Vysvetliť význam rozmnožovania.
	Rozmnožovacia sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov. Vývin mláďat, starostlivosť o potomstvo.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať na ukážke rozmnožovanie a vývin ryby. • Opísať na ukážke rozmnožovanie a vývin obojživelníka. • Porovnať rozmnožovanie plaza a vtáka.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		<ul style="list-style-type: none"> Opísať na ukážke vývin mláďat cicavcov.
	Typické životné prejavy, správanie stavovcov.	<ul style="list-style-type: none"> Uviesť príklad stavovca aktívneho v noci. Uviesť význam značkovania priestoru. Vysvetliť na príklade inštinktívne správanie stavovca. Uviesť príklad sťahovavého a stáleho vtáka.
	Význam stavovcov v prírode a pre človeka.	<ul style="list-style-type: none"> Uviesť príklad stavovca živiaceho sa hmyzom alebo hlodavcami. Uviesť príklad stavovca, ktorý po premnožení ohrozuje úrodu na poliach a potraviny v domácnosti. Uviesť dopad úbytku dravých vtákov a mäsožravých cicavcov v prírode.
	Ochrana stavovcov. Ohrozenia a možnosti ochrany.	<ul style="list-style-type: none"> Uviesť najčastejšie príčiny úhynu rýb a obojživelníkov. Uviesť príklad ohrozenia životných podmienok vtáka alebo cicavca. Uviesť príklad možnosti ochrany obojživelníkov. Uviesť príklad chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca
Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo	Ľudský a živočíšny organizmus. Špecifiká ľudského spoločenstva a ľudskej populácie.	<ul style="list-style-type: none"> Vysvetliť na príklade význam človeka v ľudskom spoločenstve. Porovnať spoločné a odlišné znaky lebky, chrbtice a končatín ľudského a živočíšneho organizmu. Vysvetliť na príklade podstatu rasizmu a jeho dôsledky.
Človek a jeho telo		
Povrch tela a kožná sústava	Koža. Stavba a funkcie kože. Význam pre styk s vonkajším prostredím a vnútorným prostredím.	<ul style="list-style-type: none"> Pomenovať na ukážke časti kože, ktoré zabezpečujú ochranu povrchu tela, telesnú teplotu, vylučovanie, vodný režim a zmyslové podnety. Pomenovať viditeľné kožné útvary na svojej koži. Uviesť význam kože pre človeka.
	Starostlivosť o kožu. Typické poranenia, zásady predlekárskej prvej pomoci.	<ul style="list-style-type: none"> Sformulovať zásady starostlivosti o kožu a kožné útvary. Zdôvodniť nevhodnosť opaľovania na prudkom slnku. Opísať postup predlekárskej prvej pomoci ošetrenia popáleniny a omrzliny. Predviesť ukážku ošetrenia odreniny alebo pluzgiera.
Oporná a pohybová sústava	Kosti. Kostra a jej stavba. Význam kostí a kostry.	<ul style="list-style-type: none"> Opísať na ukážke stavbu kosti. Ukázať a pomenovať na ukážke hrudník, chrbticu, lebku, stavce, rebrá, hrudnú kosť.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť na ukážke spojenie kostí väzivom, chrupkou, zrastením, kĺbom. • Zistiť jednoduchým telesným pohybom časti kostry, ktoré sa na ňom zúčastnili.
	Lebka a chrbtica. Stavba a význam.	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť na ukážke kostry tri kosti mozgovej časti lebky. • Určiť na ukážke kostry tri kosti tvárovej časti lebky. • Určiť na ukážke kostry časti chrbtice.
	Kostra končatín. Stavba kostry horných a dolných končatín.	<ul style="list-style-type: none"> • Ukázať a pomenovať kosti hornej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). • Ukázať a pomenovať kosti dolnej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). • Porovnať stavbu kostry ruky a nohy. • Zdôvodniť význam nosenia správnej obuvi podľa obrysu správnej a nesprávnej klenby nohy.
	Svaly. Svalové tkanivá, činnosť a význam svalov.	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť na ukážke základné typy svalového tkaniva. • Porovnať činnosť hladkého a priečne pruhovaného svalového tkaniva. • Opísať na ukážke kostrového svalu jeho stavbu. • Zdôvodniť vlastnosti svalu na príklade ohnutia a vystretia ruky v lakti.
	Svaly hlavy, trupu a končatín.	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť na ukážke aspoň tri svaly hlavy a krku. • Určiť na ukážke aspoň tri svaly trupu. • Určiť na ukážke aspoň tri svaly hornej a dolnej končatiny. • Predviesť jednoduché cviky na posilnenie svalov hrudníka, chrbta, brucha a končatín.
	Význam opornej a pohybovej sústavy. Poranenia kostí a svalov.	<ul style="list-style-type: none"> • Význam opornej a pohybovej sústavy. • Poranenia kostí a svalov.
Tráviaca sústava	Tráviaca sústava. Stavba a činnosť orgánov tráviacej sústavy.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať na ukážke stavbu tráviacej sústavy. • Pomenovať viditeľnú časť zuba v ústach. • Určiť na ukážke vnútorné časti zuba. • Rozlíšiť druhy zubov v chrupe. • Porovnať mliečny a trvalý chrup. • Uviesť základné procesy v orgánoch tráviacej sústavy.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Zložky potravy. Premena látok a energie. Energetická hodnota potravín.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklad enzýmu a jeho význam. • Opísať podstatu trávenia, vstrebávania, látkovej premeny. • Vymenovať základné živiny v potrave človeka. • Zdôvodniť význam bielkovín, sacharidov (cukrov), tukov, vitamínov, vody, minerálnych látok. • Uviesť dva druhy potravín s vysokou a nízkou energetickou hodnotou.
	Zásady správnej výživy. Zlozvyky v stravovaní, poškodenia a prevencia ochorení tráviacej sústavy.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklad správneho zloženia stravy pre človeka. • Zdôvodniť význam zeleniny a ovocia v strave človeka. • Uviesť príklad škodlivosti nadmerného pitia alkoholu na činnosť tráviacej sústavy. • Zdôvodniť škodlivosť prejedania. • Uviesť následky hladovania človeka. • Uviesť význam tráviacej sústavy.
Dýchacia sústava	Dýchacia sústava. Stavba a funkcia orgánov dýchacej sústavy.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať na ukážke hlavné časti dýchacej sústavy. • Rozlíšiť horné a dolné dýchacie cesty. • Opísať priebeh výmeny dýchacích plynov v pľúcach.
	Dýchanie. Mechanizmus vonkajšieho dýchania. Význam dýchacej sústavy.	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť podstatu dýchania. • Porovnať zloženie vdychovaného a vydychovaného vzduchu. • Vymenovať najdôležitejšie dýchacie svaly. • Zistiť pohyby bránice a medzirebrových svalov pozorovaním nádychu a výdychu. • Uviesť význam dýchacej sústavy pre život človeka.
	Starostlivosť o dýchaciu sústavu. Škodlivosť fajčenia, vdychovania toxických látok.	<ul style="list-style-type: none"> • Zdôvodniť význam čistoty ovzdušia pre človeka. • Uviesť názov škodlivej látky v cigaretách. • Uviesť príklad účinkov fajčenia na dýchaciu sústavu.
	Poškodenia dýchacej sústavy. Zásady prvej predlekárskej pomoci.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať spôsob pomoci človeku pri zastavení dychu. • Opísať na ukážke postup pri umelom dýchaní.
Obehová sústava	Krv. Zložky krvi, vlastnosti, krvné skupiny, darcovstvo krvi. Význam krvi.	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť na ukážke zložky krvi a vysvetliť ich význam. • Vymenovať krvné skupiny. • Uviesť význam transfúzie krvi.
	Srdce. Stavba a činnosť srdca, krvný obeh.	<ul style="list-style-type: none"> • Označiť a pomenovať na ukážke časti srdca. • Opísať podľa schémy veľký a malý krvný obeh.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť význam srdcových chlopní pre činnosť srdca.
	<p>Krvné cievy. Význam a činnosť ciev. Miazgové cievy a slezina. Význam obehovej sústavy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť tepny, žily a vlásoknice podľa významu. • Uviesť význam vencovitých tepien pre činnosť srdca. • Rozlíšiť tepny a žily podľa smeru prúdenia krvi. • Poznať význam miazgy pre ľudský organizmus. • Opísať význam miazgových ciev. • Určiť umiestnenie a význam sleziny. • Vysvetliť funkcie obehovej sústavy.
	<p>Poškodenia obehovej sústavy. Zásady predlekárskej prvej pomoci pri krvácaní a zastavení činnosti srdca.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zdôvodniť význam pohybu pre činnosť srdca a ciev. • Uviesť príklad ochorenia obehovej sústavy zapríčineného nevhodným spôsobom života. • Ukázať na ukážke alebo slovne opísať nepriamu masáž srdca. • Opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení tepny a žily.
Vylučovanie a močová sústava	<p>Vylučovanie. Močová sústava. Stavba a činnosť, poškodenia a prevencia ochorení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať odpadové látky vznikajúce pri činnosti ľudského organizmu. • Určiť na ukážke umiestnenie obličiek a opísať ich tvar. • Ukázať na svojom tele uloženie obličiek. • Vysvetliť význam obličiek a močových ciest. • Uviesť príklad príčiny ochorenia močovej sústavy. • Vymenovať zásady prevencie ochorení obličiek. • Zdôvodniť význam pitia tekutín pre funkciu obličiek. • Vysvetliť význam močovej sústavy pre človeka.
Regulačné sústavy	<p>Regulovanie organizmu. Látková a nervová regulácia. Význam regulačných sústav.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať spôsoby regulácie organizmu človeka. • Pomenovať orgánovú sústavu, ktorá umožňuje nervovú reguláciu. • Uviesť význam regulovania činnosti organizmu.
	<p>Žľazy s vnútorným vylučovaním. Význam hormónov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť na ukážke tri žľazy s vnútorným vylučovaním. • Uviesť význam inzulínu. • Uviesť príklad významu troch žliaz s vnútorným vylučovaním.
	<p>Nervová sústava. Stavba a funkcia nervov, reflexná povaha nervovej činnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať význam nervovej bunky. • Pomenovať časti reflexného oblúka na schéme. • Uviesť príklad reflexnej činnosti človeka. • Opísať na ukážke základné časti ústrednej nervovej sústavy. • Určiť na ukážke jednotlivé časti mozgu. • Vysvetliť význam mozgovej kôry predného mozgu.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Zmyslové orgány chuti, čuchu a hmatu. Receptory a zmyslové vnemy.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť základné časti obvodovej nervovej sústavy. • Vysvetliť význam chuti, čuchu a hmatu pre človeka. • Ukázať na svojom tele uloženie orgánov chuti, čuchu a hmatu. Rozlíšiť chuťové, čuchové a hmatové bunky podľa podnetov, ktoré prijímajú.
	Zrak. Sluch. Stavba, činnosť a význam zrakového a sluchového orgánu.	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať na ukážke stavbu oka. • Opísať podľa ukážky podstatu krátkozrakosti a ďalekozrakosti. • Opísať na príklade možnosti poškodenia zraku. • Určiť na ukážke vonkajšie, stredné a vnútorné ucho. • Pomenovať na ukážke časti stredného ucha. • Určiť na ukážke uloženie a význam rovnovážneho orgánu. • Opísať na príklade možnosti poškodenia sluchu.
	Poškodenia zraku a sluchu. Zásady hygieny zraku a sluchu.	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať zásady starostlivosti o zrakový orgán. • Vymenovať zásady starostlivosti o sluchový orgán. • Uviesť príklad komunikácie s osobou s poškodeným zrakom lebo sluchom.
	Vyššia nervová činnosť. Myslenie, pamäť, reč, schopnosti a vedomosti človeka.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklad podmieneného reflexu. • Uviesť príklad nepodmieneného reflexu. • Uviesť význam myslenia a reči v živote človeka.
	Zásady hygieny duševnej činnosti. Význam nervovej sústavy. Zásady predlekárskej prvej pomoci pri poranení mozgu, chrbtice a miechy.	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať zásady hygieny duševnej činnosti. • Uviesť príklad správneho režimu dňa. • Opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení mozgu, chrbtice a miechy. • Rozlíšiť protišokovú a stabilizovanú polohu na ukážke.
Rozmnožovanie, vývin jedinca a rodičovstvo	Rozmnožovacia sústava. Pohlavné bunky, funkcia. stavba a funkcia reprodukčných orgánov.	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť a pomenovať na ukážke ženské a mužské pohlavné orgány. • Vymenovať orgány, v ktorých sa tvoria ženské a mužské pohlavné bunky. • Vysvetliť význam menštruačného cyklu.
	Vývin jedinca. Oploďnenie, tehotenstvo a pôrod. Obdobia ľudského života.	<ul style="list-style-type: none"> • Označiť na ukážke pohlavných orgánov miesto splynutia vajíčka a spermie. • Uviesť dĺžku trvania tehotenstva. • Opísať začiatok, priebeh a koniec tehotenstva. • Uviesť uloženie plodu a spôsob jeho výživy. • Vymenovať zásady starostlivosti o zdravý vývin novorodenca. • Zdôvodniť význam výživy dieťaťa materským mliekom. • Uviesť príklad troch znakov dospievania. • Uviesť typické znaky troch období ľudského života.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Pohlavné ochorenia. Prevenca pohlavných ochorení a AIDS. Priateľské a partnerské vzťahy, rodina.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklad pohlavnej choroby a možnosti nákazy. • Opísať podstatu ochorenia AIDS a možnosti jej predchádzania. • Uviesť zásady predchádzania pohlavných ochorení • Uviesť príklad priateľských vzťahov, vzájomnej pomoci mladých a dospelých ľudí. • Uviesť na príklade význam rodiny.
Zdravie a život človeka	Vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie. Zdravie a choroba. Nákazlivé ochorenia, očkovanie, prevencia.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť tri príklady infekčného ochorenia. • Charakterizovať výraz imunita a inkubačná doba. • Vysvetliť základný princíp očkovania. • Uviesť zásady prevencie infekčných ochorení. • Vysvetliť na príklade význam dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie.
	Toxické a návykové látky. Vplyv na zdravie človeka. Drogové závislosti a ich prevencia.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklad návykovej látky. • Vysvetliť na príklade drogovú závislosť. • Zdôvodniť na príklade škodlivosť drogovej závislosti zdravie človeka. • Uviesť zásady prevencie drogových závislostí.
	Vnútorné vplyvy na ľudské zdravie. Dedičné vlastnosti a vplyv na zdravie a život človeka.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť vplyv dedičnosti na zdravie človeka. • Uviesť príklad dedičnej vlastnosti človeka. • Uviesť príklad dedičného ochorenia.
	Schopnosti a osobitosti človeka.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklad významu jedinca v živote spoločnosti. • Vyjadriť vlastný názor na význam záujmov, sebapoznávania, vzdelávania a rozvoj zručností pre život človeka.
	Životný štýl. Etické a morálne princípy, kultúra medziľudských vzťahov, vzťah človeka k prírode.	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať základné podmienky života človeka. • Zdôvodniť význam striedania práce a odpočinku. • Uviesť príklad nesprávnej životosprávy a dôsledkov na život človeka. • Uviesť príklad zdravého životného štýlu.
PRAKTICKÉ AKTIVITY		
Odporúčané námety praktických aktivít v 7.ročníku	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorovanie a určovanie kostí (na modeloch, obrazoch, diapozitívoch a pod.). • Porovnanie stavby a funkcie kostry stavovcov (na modeloch, obrazoch, diapozitívoch a pod.). • Porovnanie šupiny ryby, pera vtáka a chlpu cicavca. • Stavba vtáčieho vajca. • Pozorovanie stavby pera vtáka. • Prvá pomoc pri zlomeninách a vykĺbení. • Prvá pomoc pri zastavení dychu. 	

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	<ul style="list-style-type: none"> • Prvá pomoc pri krvácaní zo žily a tepny. • Prvá pomoc pri zastavení činnosti srdca. • Prvá pomoc pri šoku. • Činnosť zmyslových orgánov 	

UČEBNÉ ZDROJE

Čumová K., Hantabálová I.: Prírodopis pre 6.ročník základných škôl, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2002

Čumová K., Hantabálová I.: Prírodopis pre 7. ročník základných škôl, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2001

Čumová K., Hantabálová I.: Pracovný zošit z biológie pre 7.ročník základných škôl, Mapa Slovakia, 2010

Uhreková M. a kol.: Biológia pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, 2010

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Neživá príroda a jej poznávanie	<p>Neživá a živá príroda. Závislosť organizmov a človeka od neživej prírody. Poznávanie neživej prírody, význam vied o Zemi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Preukázať na príklade závislosť organizmov od neživej prírody. • Uviesť príklad vplyvu organizmov na neživú prírodu. • Preukázať na príklade význam vied o Zemi. • Poznať význam nerastných surovín pre život človeka.
Zem a jej stavba	<p>Stavba Zeme. Sféry zemského telesa. Stavba zemskej kôry pevnín a dna oceánov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť a pomenovať podľa ukážky členenie sfér zemského telesa. • Rozlíšiť na ukážke pevninskú a oceánsku zemskú kôru.
	<p>Zemská kôra v pohybe. Pohyby zemskej kôry a ich príčiny. Vzdďaľovanie, približovanie a podsúvanie litosferických platní.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať príčinu pohybu litosferických platní. • Uviesť dôsledky vzdďaľovania litosferických platní. • Uviesť dôsledky približovania a podsúvania litosferických platní. • Opísať na ukážke vznik a zánik oceánskej zemskej kôry.
Stavebné jednotky zemskej kôry	<p>Minerály a horniny. Rozlišovanie znaky minerálov a hornín. Vznik minerálov a hornín. Príklady minerálov a hornín.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať minerál a uviesť konkrétny príklad. • Charakterizovať horninu a uviesť konkrétny príklad. • Rozlíšiť na ukážke minerál a horninu. • Uviesť aspoň jeden spôsob vzniku hornín.
	<p>Minerály. Vznik, vonkajší tvar a vnútorná stavba.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať podstatu vzniku minerálov. • Pomenovať priestorový útvar, od ktorého závisí tvar a vlastnosti kryštálov.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Vlastnosti minerálov (fyzikálne, chemické), ich význam a využívanie.	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať tri fyzikálne vlastnosti minerálov. • Uviesť príklad využitia mechanickej a optickej vlastnosti minerálu. • Poznať jednu chemickú vlastnosť minerálu.
Geologické procesy	Geologické procesy. Vonkajšie a vnútorné geologické procesy. Katastrofické geologické procesy, príčiny a dôsledky pre človeka.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklady zdroja energie, energiu a súvisiaci geologický proces. • Rozlíšiť na príklade vonkajší a vnútorný geologický proces. • Dokumentovať na príklade katastrofický geologický proces a jeho následky.
	Vnútorné geologické procesy. Magmatická a sopečná činnosť, magma a láva. Časti sopky. Prejavy sopečnej činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť magmatickú a sopečnú činnosť. • Odlíšiť magmu a lávu podľa miesta vzniku. • Opísať podľa ukážky časti sopky. • Uviesť príklad prejavov sopečnej činnosti. • Uviesť príklad významu sopečnej činnosti pre človeka.
	Vyvreté horniny. Vznik, rozlišovacie znaky hlbinných a výlevných vyvretých hornín. Typické horniny, vlastnosti, využitie, výskyt.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať podstatu vzniku vyvretých hornín. • Rozlíšiť na ukážke hlbinnú a výlevnú vyvretú horninu. • Odlíšiť štruktúru žuly čadiča. • Poznať využitie aspoň jednej hlbinej a jednej výlevnej vyvretej horniny.
	Horotvorná činnosť a poruchy zemskej kôry. Prejavy horotvornej činnosti. Vrásnenie, vrásy a zlomy.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať horotvornú činnosť. • Rozlíšiť na ukážke (alebo načrtnúť) príklad poruchy zemskej kôry. • Rozlíšiť vrásu a zlom podľa ich vzniku a charakteristických znakov.
	Zemetrasenie. Vznik a druhy zemetrasenia, prejavy a dôsledky. Ochrana pred zemetrasením a jeho dôsledkami. Výskyt na Slovensku.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať príčinu vzniku zemetrasenia. • Uviesť príklad druhu zemetrasenia a jeho dôsledkov. • Rozlíšiť rozdiel medzi ohniskom a epicentrom zemetrasenia. • Poznať možnosti ochrany ľudí a budov pred dôsledkami zemetrasenia.
	Premena hornín a premenené horniny. Činitele premeny, vznik premenených hornín. Typické premenené horniny, vlastnosti, využitie.	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť hlavné činitele premeny hornín. • Opísať na ukážke typickú vlastnosť premenených hornín. • Poznať jednu premenenú horninu, typickú vlastnosť a jej využitie.
	Vonkajšie geologické procesy. Pôsobenie vonkajších geologických činiteľov, ich prejavy. Zvetrávanie, príčiny a dôsledky. Vplyv, prejavy a dôsledky zemskej	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať pôsobenie vonkajších geologických procesov a ich čiastkové procesy. • Rozlíšiť mechanické a chemické zvetrávanie a ich dôsledky • Poznať dôsledky zemskej príťažlivosti, činnosti toku rieky a morskej vody • Poznať podstatu vzniku ľadovca a dôsledky činnosti horského ľadovca • Opísať prejavy a dôsledky rušivej činnosti vetra

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	príťažlivosti, vody, ľadovca a vetra.	
	Usadené horniny Podstata vzniku usadených hornín Úlomkovité, organické a chemické usadené horniny, vznik, vlastnosti, využitie	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať usporiadanie útvarov usadených hornín • Poznať využitie nespevnenej a spevnenej úlomkovitej usadenej horniny • Opísať podstatu vzniku organických usadených hornín • Uviesť príklad využitia usadenej horniny • Poznať podstatu vzniku chemických usadených hornín • Uviesť príklad využitia chemickej usadenej horniny
	Krasové procesy Podstata krasových procesov Povrchové a podzemné krasové útvary Kvapľové ľadové jaskyne	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať podstatu krasového procesu • Uviesť príklad povrchového a podzemného krasového útvaru • Rozlíšiť kvapľovú a ľadovú jaskyňu podľa výzdoby • Uviesť príklad kvapľovej a ľadovej jaskyne na Slovensku
Dejiny Zeme	Vek Zeme a skameneliny Charakteristika skamenelín, podstata ich vzniku Druhy skamenelín, príklady Určovanie veku Zeme a hornín	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať skamenelinu • Uviesť príklad skameneliny • Opísať proces vzniku skameneliny • Poznať postup určovania pomerného veku hornín
	Geologická história Zeme Prahory a starohory Prvohory a druhohory Treťohory a štvrtohory Významné geologické procesy, prejavy života, príklady vedúcich skamenelín	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť významné geologické procesy v jednotlivých sférach vývoja Zeme • Poznať na ukážke príklad vedúcej skameneliny prvohôr, druhohôr, treťohôr a štvrtohôr • Uviesť význam prvohorných papradí a prasličiek v súčasnosti • Poznať dôkazy predchodcu vývoja človeka v treťohorách a štvrtohorách
Príroda Slovenska	Neživá príroda Slovenska Geologické jednotky Západných Karpát	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať významné geologické procesy a vývoj organizmov na Slovensku • Pomenovať a určiť podľa ukážky geologické jednotky Slovenska podľa typických znakov • Uviesť príklad a význam typickej horniny aspoň troch pásiem
Podmienky života a vzťahy organizmov	Organizmy a prostredie Vzťahy organizmov s prostredím, prispôsobivosť organizmov prostrediu, znášateľnosť podmienok prostredia.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať aspoň tri anorganické a tri organické látky, ktoré sú súčasťou organizmov • Uviesť príklad závislosti organizmu od prostredia a vzájomného vzťahu medzi organizmami • Poznať prispôsobivosť organizmov životným podmienkam • Uviesť na príklade rozsah znášateľnosti podmienok prostredia organizmami
	Neživé zložky prostredia. Vplyv energie, svetla, tepla, vzduchu, vody	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam slnečného žiarenia pre rastliny • Rozlíšiť nároky rastlín a živočíchov na svetlo

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	a pôdy na životné podmienky a procesy organizmov.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať prispôsobenie organizmov teplote prostredia • Uviesť význam vody pre organizmy • Preukázať na príklade prispôsobenie organizmov množstvu vody v prostredí • Poznať význam vzduchu pre rastliny a živočíchy • Uviesť zložky pôdy a ich význam pre organizmy
	Znečisťovanie neživých zložiek prostredia Príčiny a dôsledky znečisťovania vody, vzduchu, pôdy pre rastliny a živočíchy	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť príklad dôsledkov znečistenia vody, vzduchu a pôdy na život rastlín • Poznať dôsledky znečistenia vody, vzduchu a pôdy pre život živočíchov
	Živé zložky prostredia Populácia Vlastnosti populácie (veľkosť, hustota, atď), vnútorné a vonkajšie vzťahy	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť na ukážke jedinca populáciu rastlín a živočíchov • Uviesť príklad početnosti populácie • Chápať podmienky rastu populácie • Poznať význam hustoty pre prežitie populácie • Rozlíšiť na príklade konkurenciu, predáciu, parazitizmus, symbiózu
	Spoločenstvo organizmov Typy spoločenstiev Druhovú rozmanitosť, štruktúra, zloženie spoločenstva a priestorové členenie	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť rastlinné a živočíšne, prírodné a umelé spoločenstvo, suchozemské, sladkovodné a morské spoločenstvo • Uviesť príklad druhovej rozmanitosti • Poznať význam priestorovej štruktúry spoločenstva • Uviesť príklad dominancie v spoločenstve
	Ekosystém Zložky a typy ekosystémov Obeh látok a tok energie v ekosystéme	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť živé a neživé zložky ekosystému • Poznať typy suchozemských a vodných ekosystémov • Uviesť príklad producenta, konzumenta, rozkladača
	Život ekosystému Vlastnosti ekosystému (potravné vzťahy, obnovovanie a vývin ekosystému)	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam premeny látok energie v ekosystéme • Zostaviť príklad potravného reťazca • Chápať význam obnovy ekosystému • Poznať štádiá vývoja ekosystému
	Biosféra Zložky biosféry Obeh látok a tok energie v biosfére	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť neživé a živé zložky biosféry rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére podľa životných podmienok • Vysvetliť na príklade obeh látok v biosfére • Poznať význam toku energie v biosfére
	Biologická a ekologická rovnováha Podmienky udržania biologickej rovnováhy Možnosti zachovania a ohrozenia ekologickej rovnováhy	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam biologickej rovnováhy • Chápať spätnú väzbu na príklade • Uviesť príklad narušenia biologickej rovnováhy • Porovnať stabilný a nestabilný ekosystém

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť tri príklady narušenia ekologickej rovnováhy • Poznať zásady ekologického hospodárenia v krajine
	Globálne ekologické problémy (kyslé dažde, smog, skleníkový efekt, stenčovanie ozónovej vrstvy, hromadenie odpadov) Príčiny, dopady na ekosystémy, možnosti riešenia	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať príčiny a dopady stenčovania ozónovej vrstvy, vzniku smogu, skleníkového efektu a kyslých dažďov • Uviesť príklad zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov • Uviesť príklad príčiny hromadenia odpadov, uviesť príklad príčiny hromadenia odpadov • Uviesť význam recyklácie druhotných surovín • Demonštrovať na príklade alternatívny zdroj a jeho prínos
PRAKTICKÉ AKTIVITY		
Odporúčané námety praktických aktivít v 8.ročníku	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávanie minerálov a hornín. • Zisťovanie vlastností minerálov a hornín. • Rozlišovanie vyvretých a premenených hornín. • Poznávanie a rozlišovanie usadených hornín. • Zisťovanie obsahu vápnika v horninách. • Minerály a horniny v okolí (školy, bydliska). • Príroda nášho okolia. 	

UČEBNÉ ZDROJE

Bizubová M. a kol.: Prírodopis pre 8. ročník základných škôl, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2000

Hodnotiace portfólio v 9. ročníku

Povinné práce v hodnotiacom portfóliu:

- ústna odpoveď minimálne raz za polrok
- písomné práce po ukončení tematického celku
- vypracovať a od prezentovať projekt na zadanú tému jedenkrát za rok

Voliteľné práce v hodnotiacom portfóliu:

- účasť na biologickej olympiáde
 - referát, projekt na vybranú tému
1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať **prezentovanie poznatkov** žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Odporúča sa uplatniť postup verbálnych odpovedí 3 žiakov v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.
 2. **Písomnou formou** je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom **testu** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite **20 min v rozsahu 10 – 15 otázok** zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
 3. Pri **praktických aktivitách** je vhodné **slovné hodnotenie praktických zručností** (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je **slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka**. V nižších ročníkoch sa odporúča pristupovať k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom.
 4. Preverovať úroveň **samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom** formou hodnotenia **správ zo samostatných pozorovaní** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
 5. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

Predmet: **BIOLÓGIA**

Ročník: deviaty

Časový rozsah výučby: 1 hodina/týždeň (33 hodín/rok)

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a život organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov.

Obsah učiva v **9. ročníku** je orientovaný na základné životné procesy z hľadiska funkčných častí tela organizmov, poznatky o podstate života z hľadiska bunkovej štruktúry a dedičnosti. Záver tvorí problematika životného prostredia, ktorá smeruje k pochopeniu základných vzájomných vzťahov, vzťahov k prostrediu s vyústením do poznania vzťahov človeka k prírode a jej ochrane.

Obsah ročníka je vcelku zameraný na komplexné poznanie a chápanie vzájomných vzťahov a súvislostí v prírode.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

- **poznať** hlavné znaky životných procesov – príjem živín, vylučovanie látok, dýchanie a rozmnožovanie baktérií, húb a rastlín,
- **rozlíšiť** a **dokumentovať** príkladom znaky nahosemenných a krytosemenných rastlín,
- **rozlíšiť** a **dokumentovať** príkladom hlavné znaky a funkcie orgánových sústav bezstavovcov a stavovcov,
- **viest'** k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote,

- **poznať** základné vlastnosti organizmov, princíp premeny látok a energií,
- **vedieť** zhody a rozdiely v bunkovej stavbe, funkcií a prejavoch buniek baktérií, rastlín a živočíchov,
- **poznať** podstatu a význam dedičnosti v prírode a pre človeka,
- **poznať** zložky životného prostredia, **dokumentovať** ich vzájomný vzťah a význam pre podmienky života organizmov a človeka,
- **poznať** vplyv životného prostredia na zdravie a spôsob života človeka a organizmov,
- **poznať** vzťah a význam starostlivosti o životné prostredie a ochranu života,
- **oboznámiť** sa s príkladmi medzinárodnej spolupráce ochrany prírody, štátnou ochranou prírody + **poznať** základné hľadiská ochrany prostredia a prírody,
- **poznať** významné ochránené územia SR s dôrazom na regionálne podmienky.

3. Obsah vzdelávania učebného predmetu

<i>Tematický celok</i>	<i>Výstup smerom ku kompetencii</i>	<i>Obsahový štandard</i>	<i>Výkonový štandard (žiak vie)</i>
Základné životné procesy organizmov	Opísať základné životné procesy organizmov. Chápe význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov.	Životné procesy organizmov. Výživa, dýchanie, vylučovanie, rozmnožovanie, rast a vývin, dráždivosť a citlivosť, pohyb a ich význam pre život.	Poznať základné životné procesy organizmov. Chápať význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov.
	Pozná výživu a prijímanie živín baktérií (rozkladných, kvasných, mliečnych, hľúzkových, parazitických). Rozlíši výživu saprofytickej a parazitickej huby.	Životné procesy baktérií, rastlín a húb. Výživa a dýchanie baktérií a húb.	Poznať výživu a prijímanie živín baktérií (rozkladných, kvasných, mliečnych, hľuzových, parazitických). Rozlíšiť výživu saprofytickej a parazitickej huby.
	Pozná podstatu výživy rastlín. Opíše podľa schémy podstatu procesu fotosyntézy. Zdôvodní autotrofnú výživu rastlín. Pozná podstatu dýchania rastlín. Vie	Výživa a dýchanie rastlín. Proces a význam fotosyntézy rastlín. Autotrofná výživa rastlín. Proces a význam dýchania	Poznať podstatu výživy rastlín. Opísať podľa schémy podstatu procesu fotosyntézy. Zdôvodniť autotrofnú výživu rastlín. Poznať podstatu

	vymenovať látky, ktoré pri dýchaní prijíma a vylučuje rastlina, živočích, človek.	rastlín pre organizmy a človeka.	dýchania rastlín. Vymenovať látky, ktoré pri dýchaní prijíma a vylučuje rastlina, živočích, človek. Poznať význam fotosyntézy a dýchania pre rastliny, živočíchy a človeka.
	Pozná spoločné a odlišné znaky rozmnožovania baktérií a húb. Pozná podstatu nepohlavného a pohlavného rozmnožovania rastlín. Vie uviesť príklady rozmnožovania poplazi, hľuzami, odrezkami, podzemkom a cibuľou.	Rozmnožovanie baktérií a húb. Rozmnožovanie delením, pučaním a výtrusmi.	Poznať spoločné a odlišné znaky rozmnožovania baktérií a húb. Rozlíšiť na príkladoch rozmnožovanie delením, pučaním a výtrusmi.
	Pozná význam pohlavných buniek rastlín. Chápať podstatu oplodnenia vajíčka rastlín. Rozlíšiť uloženie pohlavných buniek a semien ihličnatých drevín, listnatých drevín a bylín.	Rozmnožovanie rastlín. Nepohlavné a pohlavné rozmnožovanie rastlín. Opelenie a oplodnenie. Vznik plodu a semena.	Poznať podstatu nepohlavného a pohlavného rozmnožovania rastlín. Uviesť príklady rozmnožovania poplazi, hľuzami, odrezkami, podzemkom a cibuľou. Poznať význam pohlavných buniek rastlín. Chápať podstatu oplodnenia vajíčka rastlín. Rozlíšiť uloženie pohlavných buniek a semien ihličnatých drevín, listnatých drevín a bylín.
	Chápe súvislosť dráždivosti a pohybu. Pozná aspoň jeden faktor dráždivosti rastlín. Vie uviesť príklad pohybu častí rastlinných tel spôsobeného svetlom, vodou, teplom, gravitáciou, chemickými látkami, dotyk a žiarením.	Dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín. Pôsobenie fyzikálnych, chemických, biologických faktorov. Reakcie rastlín na svetlo, teplo, vodu, chemické látky, žiarenie, dotyk, gravitáciu.	Chápať súvislosť dráždivosti a pohybu. Poznať aspoň jeden faktor dráždivosti rastlín. Uviesť príklad pohybu častí rastlinných tel spôsobeného svetlom, vodou, teplom, gravitáciou, chemickými látkami, dotyk a žiarením.
	Charakterizuje proces klíčenia. Vie vymenovať podmienky klíčenia semien. Vie porovnať podmienky klíčenia a rastu rastliny. Pozná podľa ročného	Život rastlín. Klíčenie semena, rast a vývin rastliny. Život rastlín počas roka, dĺžka života rastlín.	Charakterizovať proces klíčenia. Vymenovať podmienky klíčenia semien. Porovnať podmienky klíčenia a rastu rastliny. Poznať podľa ročného životného cyklu

	životného cyklu jednoročnú, dvojročnú a trvácu rastlinu. Vie porovnať na príklade vývin jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny.		jednoročnú, dvojročnú a trvácu rastlinu. Porovnať na príklade vývin jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny.
	Pozná význam živín pre živočíchy. Vie zdôvodniť heterotrofnú výživu živočíchov. Vie porovnať časti tráviacej rúry bezstavovcov a stavovcov, v ktorých prebieha trávenie a vstrebávanie. Pozná bezstavovca s mimotelovým trávením. Pozná význam zubov, jazyka a slinných žliaz pri spracovaní potravy. Vie zdôvodniť súvislosť stavby chrupu cicavcov s prijímanou potravou. Vie porovnať stavbu tráviacej sústavy mäsožravcov a bylinožravcov.	Životné procesy živočíchov Heterotrofná výživa živočíchov. Príjem živín živočíchmi a ich význam. Osobitosti výživy bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam živín pre živočíchy. Zdôvodniť heterotrofnú výživu živočíchov. Porovnať časti tráviacej rúry bezstavovcov a stavovcov, v ktorých prebieha trávenie a vstrebávanie. Poznať bezstavovca s mimotelovým trávením. Poznať význam zubov, jazyka a slinných žliaz pri spracovaní potravy. Zdôvodniť súvislosť stavby chrupu cicavcov s prijímanou potravou. Porovnať stavbu tráviacej sústavy mäsožravcov a bylinožravcov.
	Vie charakterizovať proces dýchania, rozlíšiť vnútorné a vonkajšie dýchanie, preukázať na príklade dýchanie povrchom tela. Pozná osobitosti dýchania vodných a suchozemských bezstavovcov. Pozná princíp dýchania stavovcov žiabrami, kožné dýchanie obojživelníkov. Vie zdôvodniť význam vzdušných vakov vtákov. Pozná princíp vonkajšieho a vnútorného dýchania cicavcov.	Dýchanie živočíchov. Význam dýchania živočíchov. Osobitosti dýchania bezstavovcov a stavovcov.	Charakterizovať proces dýchania. Rozlíšiť vnútorné a vonkajšie dýchanie. Preukázať na príklade dýchanie povrchom tela. Poznať osobitosti dýchania vodných a suchozemských bezstavovcov. Poznať princíp dýchania stavovcov žiabrami, kožné dýchanie obojživelníkov. Zdôvodniť význam vzdušných vakov vtákov. Poznať princíp vonkajšieho a vnútorného dýchania cicavcov.
	Pozná význam vylučovania. Vie uviesť príklad bezstavovca s vyvinutou vylučovacou sústavou,	Vylučovanie živočíchov. Význam a osobitosti vylučovania bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam vylučovania. Uviesť príklad bezstavovca s vyvinutou vylučovacou sústavou. Vymenovať

	vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. Pozná sústavy orgánov stavovcov, ktorými sa vylučujú odpadové látky. Vie zdôvodniť význam močovej sústavy stavovcov.		odpadové látky v organizme stavovcov. Poznať sústavy orgánov stavovcov, ktorými sa vylučujú odpadové látky. Zdôvodniť význam močovej sústavy stavovcov.
	Pozná význam obehu telových tekutín. Pozná obeh telových tekutín v otvorenej a zatvorenej obehovej sústave bezstavovcov. Pozná význam krvi stavovcov. Chápe princíp obehu krvi v zatvorenej obehovej sústave stavovcov. Uviesť funkciu ciev a srdca stavovcov. Vie vysvetliť súvislosť obehu krvi stavovcov so stálou telesnou teplotou.	Obeh telových tekutín živočíchov. Význam a osobitosti obehu tekutín bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam obehu telových tekutín. Poznať obeh telových tekutín v otvorenej a zatvorenej obehovej sústave bezstavovcov. Poznať význam krvi stavovcov. Chápať princíp obehu krvi v zatvorenej obehovej sústave stavovcov. Uviesť funkciu ciev a srdca stavovcov. Vysvetliť súvislosť obehu krvi stavovcov so stálou telesnou teplotou.
	Pozná význam regulovania organizmu živočíchov. Vie rozlíšiť význam hormonálnej a nervovej regulácie, rozlíšiť typy nervovej sústavy bezstavovcov. Pozná súvislosť dráždivosti a nervového riadenia. Pozná súvislosť prijímania informácií zmyslovými receptormi s nervovou sústavou. Vie porovnať zmyslové vnímanie zástupcu bezstavovca a stavovca. Pozná regulačný význam nervovej sústavy stavovcov. Vie opísať princíp prenosu informácií stavovcov, uviesť príklad cicavca s dobre vyvinutými zmyslovými orgánmi potrebnými na lov koristi, rozlíšiť aspoň dva nepodmienené a dva	Regulácia tela živočíchov. Význam a osobitosti regulácie tela a zmyslového vnímania bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam regulovania organizmu živočíchov. Rozlíšiť význam hormonálnej a nervovej regulácie. Rozlíšiť typy nervovej sústavy bezstavovcov. Poznať súvislosť dráždivosti a nervového riadenia. Poznať súvislosť prijímania informácií zmyslovými receptormi s nervovou sústavou. Porovnať zmyslové vnímanie zástupcu bezstavovca a stavovca. Poznať regulačný význam nervovej sústavy stavovcov. Opísať princíp prenosu informácií stavovcov. Uviesť príklad cicavca s dobre vyvinutými zmyslovými orgánmi potrebnými na lov koristi. Rozlíšiť aspoň dva

	podmienené reflexy, významné pre život stavovcov.		nepodmienené a dva podmienené reflexy, významné pre život stavovcov.
	Pozná význam pohybu živočíchov. Pozná a zdôvodní odlišnosti pohybového systému aspoň dvoch zástupcov bezstavovcov. Vie uviesť príklad spôsobu pohybu jedného bezstavovca. Pozná a zdôvodní prispôsobenie pohybu zástupcov stavovcov životnému prostrediu a spôsobu života.	Pohyb živočíchov. Význam a osobitosti pohybu bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam pohybu živočíchov. Poznať a zdôvodniť odlišnosti pohybového systému aspoň dvoch zástupcov bezstavovcov. Uviesť príklad spôsobu pohybu jedného bezstavovca. Poznať a zdôvodniť prispôsobenie pohybu zástupcov stavovcov životnému prostrediu a spôsobu života.
	Vie charakterizovať proces rozmnožovania. Pozná podstatu oplodnenia vajíčka. Vie odlíšiť na príklade pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie. Pozná rozmnožovanie obojpohlavného živočicha. Vie porovnať priamy a nepriamy vývin jedinca, rozlíšiť na ukážke (schéme) úplnú a neúplnú premenu hmyzu, odlíšiť vonkajšie a vnútorné oplodnenie stavovcov, opísať nepriamy vývin obojživelníkov, rozlíšiť starostlivosť vtákov o mláďatá na príklade kŕmivého a nekŕmivého vtáka. Pozná vývin a spôsob výživy mláďat cicavcov	Rozmnožovanie a vývin živočíchov. Osobitosti rozmnožovania a vývinu bezstavovcov a stavovcov.	Charakterizovať proces rozmnožovania. Poznať podstatu oplodnenia vajíčka. Odlíšiť na príklade pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie. Poznať rozmnožovanie obojpohlavného živočicha. Porovnať priamy a nepriamy vývin jedinca. Rozlíšiť na ukážke (schéme) úplnú a neúplnú premenu hmyzu. Odlíšiť vonkajšie a vnútorné oplodnenie stavovcov. Opísať nepriamy vývin obojživelníkov. Rozlíšiť starostlivosť vtákov o mláďatá na príklade kŕmivého a nekŕmivého vtáka. Poznať vývin a spôsob výživy mláďat cicavcov.
Organizácia živej hmoty organizmov	Pozná význam bunky pre organizmy. Pozná stavbu a funkciu jednotlivých častí bunky. Vie odlíšiť živé a neživé súčasti bunky, porovnať znaky a funkcie rastlinnej a živočíšnej	Bunka a jej štruktúra. Štruktúra a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky.	Poznať význam bunky pre organizmy. Poznať stavbu a funkciu jednotlivých častí bunky. Odlíšiť živé a neživé súčasti bunky. Porovnať znaky a funkcie rastlinnej a

	bunky, zdôvodniť odlišnosť stavby rastlinnej a živočíšnej bunky, pomenovať časti bunky, ktoré zabezpečujú dýchanie, fotosyntézu a tvorbu bielkovín. Pozná význam príjmu a výdaja látok, fotosyntézy a dýchania ako procesov premeny látok v bunke.		živočíšnej bunky. Zdôvodniť odlišnosť stavby rastlinnej a živočíšnej bunky. Pomenovať časti bunky, ktoré zabezpečujú dýchanie, fotosyntézu a tvorbu bielkovín.
	Vie rozlíšiť aktívny a pasívny pohyb bunky. Pozná súvislosť rozmnožovania bunky s prenosom dedičných informácií. Vie opísať na schéme rozmnožovanie bunky delením.	Život bunky. Základné životné procesy v bunke – príjem a výdaj látok, fotosyntéza a dýchanie, dráždivosť a citlivosť, pohyb, rozmnožovanie. Bunka ako celok.	Poznať význam príjmu a výdaja látok, fotosyntézy a dýchania ako procesov premeny látok v bunke. Rozlíšiť aktívny a pasívny pohyb bunky. Poznať súvislosť rozmnožovania bunky s prenosom dedičných informácií. Opísať na schéme rozmnožovanie bunky delením.
Dedičnosť a premenlivosť organizmov	Vie opísať prejavy dedičnosti organizmov, pomenovať časť bunky, v ktorej sú uložené dedičné informácie, vysvetliť význam nukleových kyselín pri prenose genetickej informácie. Pozná uloženie genetickej informácie v bunke.	Dedičnosť a jej podstata. Jednotka genetickej informácie.	Opísať prejavy dedičnosti organizmov. Pomenovať časť bunky, v ktorej sú uložené dedičné informácie. Vysvetliť význam nukleových kyselín pri prenose genetickej informácie. Poznať uloženie genetickej informácie v bunke. Opísať stavbu chromozómu.
	Vie opísať stavbu chromozómu. Pozná význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek. Chápe príčinu tvorby kópií nukleovej kyseliny pred delením jadra bunky. Pozná význam vzťahu alela, gén a znak. Vie opísať podľa schémy kríženia vznik určitého znaku nového jedinca.	Prenos genetických informácií, podstata a princíp prenosu.	Poznať význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek. Chápať príčinu tvorby kópií nukleovej kyseliny pred delením jadra bunky. Poznať význam vzťahu alela, gén a znak. Opísať podľa schémy kríženia vznik určitého znaku nového jedinca.

	Pozná význam premenlivosti. Vie odlíšiť nededičnú a dedičnú premenlivosť, uviesť príklad premenlivosti organizmov, opísať podstatu šľachtenia, uviesť príklad odrody rastliny alebo plemena živočícha, uviesť príklad vplyvu dedičnej choroby na život človeka.	Význam dedičnosti. Premennivosť a rozmanitosť organizmov, druhové vlastnosti, vlastnosti jedinca.	Poznať význam premenlivosti. Odlíšiť nededičnú a dedičnú premenlivosť. Uviesť príklad premenlivosti organizmov. Opísať podstatu šľachtenia. Uviesť príklad odrody rastliny alebo plemena živočícha. Uviesť príklad vplyvu dedičnej choroby na život človeka.
Životné prostredie organizmov a človeka	Vie charakterizovať životné prostredie človeka, uviesť príklad prírodnej, umelej, sociálnej zložky prostredia. Pozná význam pracovného, obytného a rekreačného životného prostredia človeka. Vie vysvetliť rozdiel medzi vednými odbormi ekológia a environmentalistika, uviesť príklad vplyvu znečistenej vody, pôdy, ovzdušia na život organizmov a človeka.	Životné prostredie. Zložky životného prostredia, vzájomné vzťahy a ich význam.	Charakterizovať životné prostredie človeka. Uviesť príklad prírodnej, umelej, sociálnej zložky prostredia. Poznať význam pracovného, obytného a rekreačného životného prostredia človeka. Vysvetliť rozdiel medzi vednými odbormi ekológia a environmentalistika.
	Pozná príčiny znečisťovania vody, pôdy, ovzdušia. Vie uviesť príklad nepriaznivého vplyvu priemyselnej výroby a dopravy na životné prostredie. Pozná možnosti alternatívnych zdrojov energie.	Faktory ovplyvňujúce životné prostredie a podmienky života. Vplyv na zdravie, život organizmov a ľudí.	Uviesť príklad vplyvu znečistenej vody, pôdy, ovzdušia na život organizmov a človeka. Poznať príčiny znečisťovania vody, pôdy, ovzdušia. Uviesť príklad nepriaznivého vplyvu priemyselnej výroby a dopravy na životné prostredie. Poznať možnosti alternatívnych zdrojov energie.

	Vie rozlíšiť všeobecnú ochranu prírody a osobitnú ochranu prírody a krajiny. Pozná a pomenúva na ukážke aspoň tri druhy chránených rastlín, chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca. Pozná aspoň tri kategórie chránených území. Vie uviesť príklad národného parku, chránenej krajinnej oblasti a prírodnej rezervácie.	Starostlivosť o prírodné prostredie a životné prostredie človeka. Ochrana prírody. Chránené rastliny, živočíchy, územia a ich význam. Záverečné opakovanie	Rozlíšiť všeobecnú ochranu prírody a osobitnú ochranu prírody a krajiny. Poznať a pomenovať na ukážke aspoň tri druhy chránených rastlín, chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca. Poznať aspoň tri kategórie chránených území. Uviesť príklad národného parku, chránenej krajinnej oblasti a prírodnej rezervácie. Upevňovanie vedomostí

4. Kompetencie, ktoré žiak získa:

- poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka. Chápať lesný, vodný, trávny, poľný ekosystém a ľudské obydľia ako životný priestor organizmov,
- poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravných vzťahov, zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi,
- poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov,
- poznať základnú stavbu a funkcie sústav orgánov človeka, zásady starostlivosti prvej predlekárskej pomoci pri bežných poraneniach,
- rozvíjať poznatky o činnosti ľudského tela ako celostného systému z hľadiska ochrany zdravia a zdravého životného štýlu,
- porozumieť vzťahu neživej a živej prírody a význam jej poznávania,
- poznať základné podmienky života, faktory prostredia a vzťahy organizmov, následky vplyvu človeka na biosféru a možnosti ich odstránenia,
- poznať hlavné znaky základných životných procesov rastlín, húb a živočíchov,

- poznať podstatu a význam dedičnosti v prírode a pre človeka,
- poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah, význam pre podmienky života, organizmov a človeka a faktory vplývajúce na kvalitu životného prostredia, zdravie a spôsob života človeka a organizmov,
- poznať základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov:

• ***v oblasti komunikačných schopností:***

- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry.
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

• ***v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:***

- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh,
- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia.

• ***v oblasti sociálnych kompetencií:***

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení.

• ***v oblasti získavať, osvojiť si a rozvíjať manuálne zručnosti:***

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
- využívať učebné a iné pomôcky.

Žiak sa naučí poznávať základné životné procesy organizmov (príjem živín, povrch tela, pohyb, dýchanie, vylučovanie, obehová sústava, regulačné sústavy, rozmnožovanie), nahosemenné a krytosemenné rastliny. Ďalej sa naučí poznávať orgány rastlinnej a živočíšnej bunky pod mikroskopom, základy genetiky a dedičnosti, ako aj životné prostredie organizmov a človeka (zložky, faktory ovplyvňujúce životné prostredia, starostlivosť a ochrana o životné prostredie Slovenska).

Odporúčané námety na samostatné pozorovania (krátkodobé, dlhodobé):

Rozlíšenie typických znakov húb a rastlín podľa životných procesov. Pozorovanie rozmnožovacích orgánov výtrusných a semenných rastlín. Rozlíšenie živočíchov podľa typických znakov a funkcií sústav orgánov. Pozorovanie a odlíšenie bunkovej stavby tiel organizmov. Porovnanie vonkajšej a vnútornej stavby tiel rastlín a živočíchov.

- Stavba tela bezstavovcov – prvoky, pŕhlivce, ploskavce, mäkkýše, obrúčkavce, kôrovce, hmyz, pavúkovce.
- Stavba tela stavovcov – ryby, obojživelníky, plazy, vtáky a cicavce.
- Rastlinná a živočíšna bunka pod mikroskopom.
- Národné parky a chránené krajinné oblasti Slovenskej republiky.
- Globálne ekologické problémy.

5. Prierezové témy:

Do predmetu Biológia sú na základe vhodného výberu priebežne integrované predovšetkým prvky *Environmentálnej výchovy* a mnohé poznatky z oblasti *Ochrany života a zdravia*. Počas celého roka sú pri samostatnej práci žiakov využívané aj prvky *Mediálnej výchovy*.

Ochrana života a zdravia – spoznávať jedovaté až smrteľne jedovaté huby, niektoré jedovaté rastliny, jedovaté stavovce najmä z tried plazov a obojživelníkov. Spoznávať negatívne vplyvy a faktory na ochranu zdravia a života človeka.

Osobnostný rozvoj – rozvíjať potenciál žiakov prostredníctvom praktických cvičení, naučiť žiakov spolupracovať, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy.

Mediálna výchova - kompetentne zaobchádzať s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty ako zdroj informácií

Enviromentálna výchova – pomôcť žiakom nadobudnúť schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu

Tvorba projektu a jeho prezentácia (mediálna výchova) – vedieť spracovať informácie do prezentačnej formy a od prezentovať ich.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra - cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, poznať prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu, osobitne poznať regionálnu históriu

6. Stratégie:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (citové približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na

vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), **pozorovanie** (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), **manipulácia s predmetmi** (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), **inštruktáž** (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

Významné miesto má **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomné vzťahy a ich významu. Pri pozorovaniach treba uprednostniť živé biologické objekty, klásť dôraz na poznávanie a rozlišovanie organizmov podľa podstatných vonkajších znakov.

Odporúča sa zvýšiť dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), **didaktické hry** (seba realizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Z **organizačných foriem** sa uplatňuje **vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu). **Terénne pozorovania, praktické aktivity** volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

7. Učebné zdroje:

HANTABALOVÁ, I. a kol.: Prírodopis pre 9. ročník ZŠ. EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o. Bratislava, 2005. s. 103. ISBN: 80-89003-71-0

- Encyklopédia Stavba Zeme, Rastlina, Oceán, Zviera,
- Veľký atlas rastlín a živočíchov,
- Mapa národných parkov SR, mapa životného prostredia SR,
- potreby a pomôcky na mikroskopovanie: mikroskop, mikroskopické preparáty, lupa,
- internet: www.zborovna.sk, www.wikipedia.org, www.zsvalaska.edupage.sk, www.planetavedomosti.sk

Dejepis 5. – 9. ročník

Vzdelávacie štandardy, učebný plán, učebné osnovy

Názov predmetu :	Dejepis						
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť						
Ročník :	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu ŠkVP:	ŠVP:
Počet hodín týždenne:	1	1/1	1/1	1/1	2	3	6
Počet hodín ročne:	33	33/33	33/33	33/33	66	99	198
Názov ŠkVP:	Uspešní žiaci, usmievaví učitelia a spokojní rodičia						
Kód a názov ŠVP:	ISCED 2- nižšie stredné vzdelávanie						
Stupeň vzdelania:	základné						
Vyučovací jazyk:	slovenský						
Typ školy:	štátna						
Forma štúdia:	denná						
Dĺžka štúdia:	päťročná						

Vypracovali: Mgr. Alexandra Luptáková

Schválila: Mgr. Ľudmila Sedliaková - riaditeľka školy

Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Príčom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
 - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
 - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
 - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
 - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
 - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
 - rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

- aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania
Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.
- pri vytvorení plánu skúmania
Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho pracovného nástroja

- pri vytvorení záznamu zo skúmania
Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pástného klinu
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
 - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
 - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
 - vyberaní informácií
 - organizovaní informácií
 - porovnávaní informácií
 - rozlišovaní informácií
 - zaraďovaní informácií.
 - kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu zoradení výsledkov**
 - rozpoznaní podstatného od nepodstatného
 - integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
 - vyhodnocovaní správnosti postupu
 - tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

Prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod. / **EV**
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** – rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život. / **OaSR**
- **Tvorba projektov a prezentačné zručnosti** – spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov, ako je komunikovanie, argumentovanie, používanie informácií a práca s nimi, riešenie problémov, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupráca v skupine, prezentácia samého seba. / **TPPZ**
- **Mediálna výchova** – umožní žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Deti získavajú schopnosť posudzovať mediálne šírené posolstvá, aby objavovali v nich to hodnotné a pozitívne, ale tiež si uvedomovali negatívne mediálne vplyvy na ich osobnosť. / **MeV**
- **Multikultúrna výchova** – zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo sa žiaci v škole stretávajú v súvislosti s globalizáciou sveta, so žiakmi rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na rozvoj chápania, akceptácie, medziludskej tolerance a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať. / **MuV**
- **Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra** - cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, poznať prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu, osobitne poznať regionálnu históriu. / **RGV**
- **Ochrana života a zdravia** – cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. / **OŽZ**
- **Dopravná výchova / DV**

Finančná gramotnosť / FG

Globálne vzdelávanie / GV

Prierezové témy budú zapracované do tematických výchovno – vzdelávacích plánov v jednotlivých ročníkoch.

Klasifikácia predmetu

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chváliťelný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka.

<u>Klasifikačná tabuľka:</u>	Klasifikačný stupeň	počet %
	1	100 – 90

2	89 – 75
3	74 – 55
4	54 – 25
5	24 - 0

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka. Vedomosti sú vyjadrené známku.

Medzipredmetové vzťahy

Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

občianskej náuka / OBN	výtvarnej výchovy / VYV
geografie / GEG	slovenského jazyka a literatúry / SJL
etickej výchovy / ETV	informatiky / INF
	biológia / BIO

Stratégia vyučovania:

DEJEPIS 5. ročník

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Od blízkeho k vzdialenému Človek v premenách priestoru a času Človek a komunikácia	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reprodukčná – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

Učebné zdroje pre 5. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Od blízkeho k vzdialenému Pamiatky v priestore a čase Človek a komunikácia	M. Daniš: Dejepis – stretnutie s minulosťou, Orbis Pictus Istropolitana. M. Daniš: Denník z pátrania minulosti, 2001.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Rozpis učiva: <u>DEJEPIS</u> 5. ročník		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín	
Názov tematického celku (medzipredmetové vzťahy a prierez. témy)	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Od blízkeho k vzdialenému Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova Rodinná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Regionálna výchova	Prečo sa učíme dejepis	Vysvetliť, čím sa zaoberá dejepis, pomôcky	Žiaci vedia vysvetliť pojem dejepis
	Užitočnosť minulosti	Zmeny v priestore pod vplyvom času. Rozdiely medzi prírodným a historickým časom.	Žiaci vedia rozpoznať, čo sa zmenilo / nezmenilo v mieste ich bydliska.
	Čas je poradie udalostí	Letopočet Obdobia v dejinách	Žiaci vedia pracovať s kalendárom. Vedia vysvetliť pojem letopočet a prečo žijeme v 21. storočí.
	Prechádzka časom		Žiaci vedia určovať storočia a tisícročia na časovej priamke
	Sviatočné a pamätné dni	Fotografia – obrazová spomienka, rodinný album, rodostrom, Časová priamka Historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) múzeum, knižnica, archív Mapa, kartografia Ochrana pamiatok	Žiaci vedia zostaviť tabuľku základných štátnych, cirkevných sviatkov a pamätných dní. Poznajú rozdiel medzi dátumom a letopočtom.
	Slovensko a EU		Žiaci vedia rozpoznať, čo sa zmenilo / nezmenilo v SR. Žiak je schopný popísať motívy a vie vysvetliť, aký majú pre Slovákov význam
	Hmotné pamiatky, Pomníky		Žiaci sú schopní poznať historickú udalosť, osobnosť, ktorú pripomína pomník, pamätník, pamätná tabuľa v mieste, kde žijú. Identifikovať najstarší hrob na cintoríne. Poznať jednotlivé druhy historických prameňov.
Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova Rodinná výchova Tvorba projektu	Obrazové pamiatky		Žiaci sú schopní pochopiť pojem generácia v rodinnom kontexte na príklade starých rodičov, rodičov.
	Rodinný album Rodostrom		Zostaviť rodostrom svojej rodiny. Napísať krátky príbeh zo života svojej rodiny. Položiť adekvátne otázky súvisiace s fotografiami Zaznamenať rozprávanie starých

a prezentačné zručnosti Regionálna výchova			rodičov, rodičov o minulosti svojho rodiska. Zhodnotiť význam rodinného albumu pre život rodiny
	Písomné historické pramene	Život lovcov a zberačov Život roľníkov Mestá, trhy, remeselníci Veľké mestá súčasnosti Vývoj rodiny Využitie prírody človekom Od vynálezu kolesa k automobilu a lietadlu Sťahovanie národov, objavenie Ameriky Príčiny sťahovania ľudí v 19. A 20. st. Dôležitosť práce pre človeka Dôvody práce detí UNICEF	Žiaci sú schopní rozpoznať rozdiel medzi múzeom a archívom. Usporiadať širšiu škálu historických obrázkov a objektov. Vymenovať hlavné body z jedného prameňa na základe otázok učiteľa. Používať rozširujúcu sa škálu pojmov v závislosti od témy.
	Práca historika		
Prechádzka časom Ochrana pamiatok	Žiaci sa naučia pracovať s dejepisnými mapami, zaznamenávať rozprávanie starých rodičov o škole z čias ich mladosti. Pátrať po starých školských zošitoch a učebniciach,		
	Opakovanie I. tematického celku		
Človek v premenách priestoru a času Environmentálna výchova Dopravná výchova Ekologická výchova Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj Regionálna výchova Ochrana života a zdravia	Človek minulosti a človek súčasnosti, Poľnohospodárstvo		Žiaci sa naučia : uviesť príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti. vysvetliť pojem kolonizácia zostaviť tabuľku najdôležitejších dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti. Porovnať spôsoby dopravy v minulosti i prítomnosti. Rozpoznať vplyv dopravných prostriedkov na životné prostredie svojho regiónu. charakterizovať život roľníkov v minulosti. vysvetliť oddelenie remeselníkov od roľníkov. zhodnotiť význam špecializácie remeselnej výroby. Vysvetliť príslovie: „remeslo má zlaté dno.“ Nakresliť znak, ktorý výstižne charakterizuje zamestnanie remeselníka. nájsť rozdiely medzi výmenným a peňažným obchodom vystihnúť rozdiely medzi prírodnou a umelou energiou. Uviesť príklady využívania prírody v prospech človeka. Zdôvodniť
	Obydlia v minulosti a obydlia dnes		
	Rodina		
	Ľudia spoznávajú sily		
	Doprava		
	Ľudia v pohybe a sťahovanie		
	Práca		
	Detská práca		
		Dôležitosť písma pre človeka	

		<p>Vrstva pisárov Prvé písmo na našom území Vynález kníhtlače Dôležitosť médií Náboženstvo živote človeka Vojna ako zlyhanie komunikácie</p>	<p><i>príčiny neustáleho hľadania nových zdrojov energie. Vymenovať vynálezy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svoj prospech. Uviesť príklad zneužívania prírody človekom. uviesť najčastejšie druhy detskej práce. Zaujať stanovisko k problému detskej práce. Zaujať postoj k tvrdeniu, že dospelí v niektorých krajinách zneužívali a i naďalej zneužívajú prácu detí vo svoj prospech.</i></p>
	Opakovanie II. Tematického celku		
<p>Človek a komunikácia</p> <p>Mediálna výchova Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Tvorba projektov a prezentačné schopnosti Ochrana života a zdravia</p>	Pamäť ľudstva		<p><i>Žiaci vedia: zhodnotiť význam vynálezu písma vymenovať najstaršie druhy slovanského písma. vymenovať druhy písem z minulosti. rozpoznať príbeh z minulosti svojho regiónu z povesti. uviesť prostriedky dorozumievania medzi ľuďmi v minulosti. uviesť druhy moderných masovokomunikačných prostriedkov. identifikovať rozdiely medzi rukopisom a tlačenu knižkou. Zhodnotia význam vynálezu kníhtlače.</i></p>
	Pisári		
	Prvé knihy		
	Médiá		
	Duchovný život človeka		
	Vojna a mier		
Opakovanie III. Tematického celku			
	Záverečná hodina – zhrnutie učiva 5. ročníka		

DEJEPIS 6. ročník

Učebné zdroje pre 6. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Obrazy pravekého sveta Obrazy starovekého sveta Staroveké Grécko Staroveký Rím Obrazy stredovekého sveta	D. Kováč: Od praveku k staroveku, Orbis Pictus Istropolitana, 2001. M. Daniš: Od staroveku k stredoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 2002.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Obrazy pravekého sveta Obrazy starovekého sveta Staroveké Grécko Staroveký Rím Obrazy stredovekého sveta	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reprodukčívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

Rozpis učiva: DEJEPIS 6. ročník	Ročník: šiesty 1/1 hodina, 2 týždenne, 33 + 33 ŠkVP , spolu 66 hodín	
---------------------------------	--	--

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard spôsobilosti	Prier. t., medz. vzťahy
	Téma	Pojmy		
	<i>Úvodná hodina</i>		Oboznámit' žiakov s témami a organizáciou práce na hodinách dejepisu	
Obrazy pravekého sveta	Od lovca k roľníkovi a remeselníkovi <i>História a pravek</i>	Archeológia pravek CH. J. Thomsen dejiny ľudstva Andrej Kmeť	Žiak bude vedieť - kto a kedy rozdelil pravek na tri doby - demonštrovať na časovej priamke hlavné medzníky vo vývoji ľudstva - rozlíšiť jednotlivé druhy prameňov - vysvetliť, čo je archeológia	GEG, OBV EnV
	<i>Obrazy pravekej spoločnosti/</i> <i>Vývoj človeka</i> Život v paleolite	<i>Antropogenéza</i> <i>Darwinova teória</i> podnebie zberač lovca paleolit mezolit neolit rod	- vymenovať a popísať vývojové druhy človeka - podstatu Darwinovej vývojovej teórie - rozpoznať rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých zberačov, lovcov (a roľníkov) - analyzovať pracovné nástroje pravekých ľudí - zhodnotiť význam najdlhšie používaného pracovného materiálu – kameňa - porovnať kamenné pracovné nástroje	BIO
	<i>Neandertálsky človek</i>	<i>Nemecko – Neanderova dolina, Gánovce, Šaľa</i>	- vedieť opísať život neandertálcu (mezolit),	GEG
	<i>Lovci mamutov</i>	<i>doba ľadová obrovská korisť termálna voda, napájadlá</i>	- analyzovať podnebie doby ľadovej, vystihnúť charakteristické znaky spôsobu života lovcov mamutov - zakresliť na mape nálezisko na Slovensku	BIO, FYZ EnV
	<i>Praveké umenie /Kultúra lovcov mamutov</i>	<i>jaskynné galérie Venuša šaman</i>	- vedieť príklady umeleckého prejavu pravekého človeka - čo znázorňovali jaskynné maľby - na čo slúžili náboženské obrady	SJL
	Kamenná doba – pastieri a roľníci/neolit	Neolitická revolúcia roľníci, pastieri domestifikácia obydlie roľníka	- rozpoznať rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých zberačov, lovcov a roľníkov - analyzovať pracovné nástroje pravekých ľudí - zhodnotiť význam najdlhšie používaného pracovného materiálu – kameňa	VYV

		prvé dediny prvé remeslá	- porovnať kamenné pracovné nástroje	
	<i>Náboženstvo a pohrebne zvyky v neolite</i>	<i>kostryý spôsob žiarový spôsob</i>	- uviesť dôkaz náboženského cítenia pravekých ľudí -definovať spôsoby pochovávania - analyzovať členenie spoločnosti podľa hrobových nálezov - nádoby a ich štylizácia	GEG
	Opakovanie učiva o praveku	čo sme sa naučili	- samostatne využívať nadobudnuté vedomosti a odpovedať na otázky	
Obrazy starovekej spoločnosti	Človek objavuje meď a bronz/ Medená doba (Objav Ötziho)	<i>Prvé kovy meď, zlato</i> lovec doby medenej prírodná múmia, zbrane, nástroje odev	- identifikovať nástroje a zbrane človeka medenej doby - zovšeobecniť spôsob života a obživy ľudí v dobe medenej na základe príbehu Ötziho <i>- medené a zlaté výrobky ako symbol moci, postavenie muža/ ženy</i> - zostavia správu zo skúmania spôsobu obživy a života pravekých ľudí	GEG, VYV
	Doba bronzová <i>Bronzoví muži</i>	zliatina: šperky, zbrane, nástroje odev, nástroje, zbrane prvé kráľovstvá/ otroci, zákonníky nové remeslá koleso <i>mohyly revolúcia vojenstva</i>	- porovnať kamenné nástroje s medenými a bronzovými (výhody a nevýhody) - odhalia postupne stav a premeny životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti <i>- uviesť zbrane z bronzu (meč)</i> <i>- význam akropoly</i> <i>- význam palisády</i> <i>- prečo sa muži odeli do bronzu</i>	FG, EnV, VYV
	<i>Megalitické stavby</i>	<i>Megalit, menhir, dolmen, kromlech henge slnovrat</i>	- poznať počiatky architekt. prejavov <i>- čo sú megality a na čo pravdepodobne slúžili</i>	GEG, OBV
	<i>Doba železná Staršia železná doba</i>	<i>Halštat, Chetiti Skýti železná ruda tavenie a kutie pevnosť, pružnosť</i>	- porovnať vlastnosti bronzového náradia so železnými	GEG, VYV RgV
	Mladšia železná doba	Latén Kelti Biatec, Nannos Havránok	- vedieť, kde sa nachádzali najväčšie keltské hradiská na Slovensku - poznať významné keltské archeologické nálezisko Havránok pri Liptovskej Mare	FG - Biatec RgV

	Opakovanie	Exkurzia - čo sme sa naučili	Návšteva Múzea ochrany prírody a jaskyniarstva	
Civilizácie starého orientu	Život v povodí veľkých riek	Níl, Eufrat, Tigris,... zavlažovanie chov zvierat obilniny, sýpky, ryža, ryby, ...	-odhaliť vzťah medzi podmienkami pri riekach Eufrat, Tigris, Níl, Indus, Ganga, Žltá a Dlhá rieka a osídľovaním tohto územia - identifikovať znaky zavlažovacieho poľnohospodárstva	BIO, GEG
	Mestské štáty a ich organizácia	mestské štáty, vznik vedy panovník úradník vojsko remeselníci roľníci otroci	- analyzovať vnútorné členenie spoločnosti v mestskom štáte	Dv GEG, FYZ FG
	<i>Mezopotámia a jej kultúrny prínos</i>	<i>Sumeri, klinové písmo – Epos o Gilgamešovi koleso Babylon Chammurapiho zákonník zikkurat</i>	-hľadať rozdiely v uplatňovaní právnych predpisov najstaršieho zákonníka s dnešnými zákonmi a právnymi predpismi - Sumeri /písmo, koleso	OBV
	<i>Staroveký Egypt</i>	<i>faraón múmia pyramída sarkofág</i>	- <i>poznať kultúru a vedy starovek. Egypta</i>	VYV BIO,
	<i>Najstaršie druhy písma (Kultúra najstarších štátov)</i>	<i>Sumeri- klinové Egyptania- hieroglyfy Feničania- hláskové</i>	- zhodnotiť premeny a význam vynálezu písma pre spoločnosť najstarších štátov - zistiť aké druhy materiálov sa používali na písanie (papier a ochrana lesy)	VYV MuV MeV TPaPZ EnV
	Opakovanie Tvorba projektov	Čo sme sa naučili	- zostaviť obrazový materiál o kultúrnych pamiatkach najstarších štátov - identifikovať poznatky obyvateľov najstarších štátov, ktoré nám slúžia dodnes PC prezentácia na zvolenú tému - zhodnotiť a prezentovať projekty k téme staroorientálnych štátov	Trpapz

	Staroveké Grécko Minojská a Mykénska civilizácia Grécko báji a povestí	Kréta, Mykény, Egejské more, Peloponézsky pol. Labyrint a Minotauros Homér <i>Ilíada a Odysea</i> <i>Trójska vojna – kôň(lesť)</i> <i>H. Schliemann</i>	- odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom množstva nezávislých mestských štátov <i>- poznať meno prvého gréckeho básnika a názvy jeho diel</i> <i>- kto a kedy objavil pozostatky Tróje</i> <i>- poznať po obsahovej stránke Tróju/ referát</i>	GEG SJL
	Grécke mestské štáty a kolonizácia	<i>polis, Atény, Sparta</i> <i>Delfy</i> <i>Olympia</i> <i>peniaze, obchod, kolónie</i>	- prečo vznikli mestské štáty a ich význam	
	Dávnoveké Grécko Olympijské hry Čo spájalo Grékov Grécke náboženstvo a kultúra Grécke náboženstvo a kultúra	Grécky kalendár Olivový háj, Olympia disciplíny, víťaz mier paralympiáda Grécki bohovia Olymp Sokrates, Aristoteles, Táles, Pytagoras, Feidias divadlo <i>Iónsky, dórsky, korintský stĺp</i> kalokagatia	- zhodnotiť významné postavenie telesnej výchovy v mestských štátoch - vymedziť olympijské disciplíny, v ktorých sa dodnes súťažá - zhodnotiť význam olympijských myšlienok v minulosti i prítomnosti (ITV) - uvedomiť, že Grékov spájal spoločný jazyk, náboženstvo, kultúra, šport, obchod a mytológia <i>- vedieť vymenovať vedy, ktoré Gréci rozvinuli a ktorým položili základy</i> <i>- poznať gréckych umelcov, stavebné prvky gréckej architektúry/slohy</i> <i>- poznať aspoň 2 báje a gréckych bohov</i>	VYV TSV MuV
	Staroveká Sparta	Disciplína, vojenstvo rada starších	- rozpoznať rôznu formu vlády v mestských štátoch na príklade Atén a Sparty - pochopiť problém rovnosti a nerovnosti	
	Aténska demokracia Na ceste k aténskej demokracii	Drakón, Solón – aristokracia(štyri skupiny obyvateľstva) Peisistratos - tyrania Kleistenes –		

	Grécko-perzské vojny	<i>Maratón Termopyly Salamina</i>	- vymenovať najdôležitejšia bitky - vyjadriť rozdiel medzi spravodlivou a nespravodlivou vojnou	Ožaz
	Klasické Grécko Perikles - vrchol aténskej demokracie	demokracia-ústava rozkvet Atén Aténsky námorný spolok bohatí-chudobní plnoprávni - neplnoprávni cudzinci-otroci	- analyzovať formu vlády v Aténach za Perikla - analyzovať Periklovu reč o aténskej demokracii - klásť základné analytické otázky školskému historickému písomnému prameňu	OBV, EnV, VYV
	Peloponézska vojna	<i>Atény – Sparta bratovražedná vojna loďstvo- ťažkoodenci</i>	- pochopiť príčinu a dôsledky bratovražednej vojny na základe príslovia: <i>Kde sa dvaja bijú, tretí víťazí / Macedónia</i>	OaSR Ožaz
	Alexander Macedónsky	<i>Vojvodca a dobyvateľ helenistická kultúra Aristoteles</i>	- opísať výboje A. Macedónskeho, ukázať na hist. mape rozsah jeho ríše	GEG MuV
	Opakovanie	Čo sme sa naučili o Grécku	- zopakovať poznatky na vedomostný test - uvedomiť si, že Grékov spájal spoločný jazyk, náboženstvo, kultúra, šport, obchod a mytológia	
	Staroveký Rím Kráľovská doba	<i>Legenda o založení Ríma Romulus a Remus kráľovstvo Etruskovia</i>	- vymedziť územie Apeninského polostrova ako priestoru, kde vznikla mocná ríša, kt. dejiny sa dotkli aj nášho územia - opísať založenie Ríma podľa legendy - opísať vplyv Etruskov na rozvoj Ríma	GEG
	Rímska republika	patricijovia- plebejci tribún ľudu právo vetovať	- analyzovať formu vlády v rímskej republike ako mestského štátu - analyzovať spôsob obživy a života v Ríme - nájsť rozdiely medzi kráľovstvom a republikou, plebejcom - patricijom - charakterizujú úlohu tribúna ľudu	OBV
	Ovládnutie Itálie Rímom / Rímske légie	pešiaci – jazdci légie – legionár cesty	- nájsť význam príslovia „Všetky cesty vedú do Ríma“	
	Púnske vojny	<i>Rím – Kartágo Hanibal- Alpy gladiátorské hry</i>	- zdôvodniť príčinu súperenia Ríma a Kartágo - opísať rímske vojsko - ukázať na historickej mape Kartágo	Ožaz GEG
	Od republiky k	žoldnieri	- analyzovať krízu republiky a jej premenu na	

	cisárstvu	triumviráty Augustus – vznešený otroci Spartakus	cisárstvo - analyzovať povstania otrokov	
	Rímske cisárstvo Rozmach a pád Rímskej ríše	Traján- najlepší cisár Hadrián provincia	- rozpoznať príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž stredného Dunaja - poukázať na expanziu mestského štátu a jeho premenu v ríšu	
	<i>Rímske légie</i>	<i>pešiaci – jazdci</i> <i>légie – legionár</i> <i>cesty</i>	<i>-nájsť význam príslovia „Všetky cesty vedú do</i> <i>Ríma“</i>	
	Limes Romanus	Marcus Aurelius Rímske tábory Gerulata, Iža, Carnuntum Laugarício	- zostaviť stručný informačný materiál o živote v rímskych táboroch na našom území -poznať nápis na trenčianskej hradnej skale	
	Kresťanstvo v Rímskej ríši	Ježiš Kristus Starý a Nový zákon Konštantín Veľký 313 Milánsky edikt 391 jediné náboženstvo	- rozpoznať korene kresťanského náboženstva - identifikovať rozdiely medzi Starým a Novým zákonom - zhodnotiť význam a odkaz kresťanstva pre európsku kultúru - odhaliť príčiny prenasledovania kresťanov	
	Rozpad Rímskej ríše / Koniec antiky začiatok stredoveku	st'ahovanie národov 395 rozdelenie ríše Konštantínopol Ravenna 476 – koniec staroveku	- zdôvodniť rozdelenie rímskej ríše na dve časti - zovšeobecniť príčiny zániku západoríms. ríše	
	Rímska kultúra/ Život v rímskom meste	literatúra, divadlo, architektúra, malíarstvo sochárstvo	-zdôvodniť, prečo sa stala grécka kultúra vzorom aj pre mocných Rimanov - rozpoznať dôležitosť gréckej a rímskej kultúry pre vytvorenie európskej kultúry	
	<i>Veľké st'ahovanie</i> <i>národov</i>	<i>Huni- kočovníci</i> <i>Vizigoti- dobyli</i> <i>Rím</i> <i>Vandali- vyplienili</i> <i>Rím</i>	<i>Poznať príčiny a dôsledky st'ahovania národov</i> <i>-vysvetliť aké obdobie sa končí zánikom</i> <i>západorímskej ríše v r.476</i> <i>- vysvetliť, prečo sa neudržala Rímska ríša</i>	GEG

		Koniec staroveku		
	Divy starovek. sveta Žiacke aktivity	Sedem „naj“ Pyramídy Rodoský kolos,...	- vedieť vymenovať divy starovekého sveta a ukázať na mape, kde sa pravdepodobne nachádzali - zostaviť obrazový materiál	GEG
	Opakovanie staroveku	Čo sme sa naučili	- zopakovať základné poznatky o období staroveku a sú základom európskej kultúry	
Obrazy stredovek. sveta	Tri ríše raného stredoveku Byzantské cisárstvo	Justinián zákonník Cirkev 1453	- opísať snahu cisára o obnovu ríše a vysvetli zmenu názvu Konštantínopol- Istanbul - zhodnotiť kultúrny odkaz Byzantskej ríše	GEG
	Arabská ríša Islam	Mohamed- Korán Mekka – púť Avicenna- medicína univerzity, matematika,...	- odhaliť okolnosti vzniku islamu - poznať príčiny rýchleho rozširovania islamu - expanzívne ciele arabských kalifov - poznať význam slov: hidžra, džihád - identifikovať odkaz arabskej kultúry pre európsku kultúru	GEG OaSR
	Franská ríša Karol Veľký 768 - 814	Chlodovik Merovejovci franská spoločnosť Karolovci kráľ a rímsky cisár „kráľ“ je od Karol písmo, výboje	- opísať vznik, rozvoj Franskej ríše - odhaliť ciele expanzívnej politiky Karola Veľkého - zhodnotiť kultúrny odkaz Franskej ríše	GEG GEG, EnV
	Feudalizmus Prepožičiavanie pôdy Kráľ a jeho šľachtici	léno, vazal, poddaný lénnny vzťah	- vysvetliť nový vzťah medzi ľuďmi vyšších spoločenských vrstiev formujúcej sa stredovekej spoločnosti za pomoci grafu	OBV, EnV
	Ako sa žilo v stredoveku Každodenný život Vidiecke sídla Stredoveké mesto Život stredovekého človeka	Hrad - rytierstvo mesto - privilégia dedina <i>práca a oddych</i> <i>dĺžka života</i> <i>zmýšľanie</i> <i>znalosti</i>	- identifikovať spôsob života a obživy jednotlivých sociálnych vrstiev stredovekej spoločnosti - opísať život na feudálnom majetku a v meste - určiť príčiny tohto oddelenia remeselníkov od roľníkov	OBV, EnV
	Rytierska kultúra	Cnosti, výchova	- vedieť, odkiaľ pochádza výraz „rytierske správanie“ - uvedomiť si rozdiely v správaní dnešných mladých ľudí - mužov	ETV
	Kultúra, veda	Kláštor, mnísi	- zdôvodniť, prečo sa kláštory postupne stali	GEG,

DEJEPIS 7. ročník

	a umenie v stredoveku Život a v kláštore	regula - rád, opát novic románsky a gotický sloh	hospodárskymi a kultúrnymi centrami, opísať život mníchov - význam univerzít - vedieť rozoznať zákl. znaky románskej a gotickej kultúry	SJL MuV, MeV
	Školy v stredoveku	vzdelanie pisári kláštorné, mestské školy, univerzity		
	<i>Opakovanie</i>	<i>Čo sme sa naučili</i>	- zopakovať učivo 6. ročníka hrovou formou	
	Vyhodnotenie		- vyhodnotiť prácu na hodinách dejepisu	

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
- Európa v stredoveku (9 hod) - Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline (10 hodín) - Slováci v Uhorskom kráľovstve (17 hodín) - Obrazy novovekého sveta (12 hodín) - Habsburská monarchia (12 h)	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda Exkurzia – podľa ponuky a organizačných potrieb školy /Múzeum Janka Kráľa

Učebné zdroje pre 7. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
- Európa v stredoveku / Slovania v stredoveku – Český štát - Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline - Slováci v Uhorskom kráľovstve - Obrazy	D. Kačírek, V. Múcska, M. Skladaný, V. Kratochvíl: Európa v období stredoveku, Orbis Pictus Istropolitana, BA 1996 J. Lukačka, M. Tonková, Ľ. Kačírek, S. Hanová: Dejepis pre 7. Ročník základnej školy, SNP 2011	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

novovekého sveta - Habsburská monarchia				
---	--	--	--	--

Rozpis učiva: DEJEPIS 7. ročník		Ročník: šiesty 2 týždne, 33 + 33 ŠkVP, spolu 66 hodín		
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard / spôsobilosti	Prierez témy, medzipred. vzťahy
	Téma	Pojmy		
	Úvodná hodina – organizačné pokyny		Požiadavky, návrhy, spôsob preverovania vedomostí Úprava zošitov, hl. témy v 7. ročníku	
	Opakovanie učiva 6. ročníka	Starovek	charakterizovať najstaršie štáty/ príčiny vzniku a zániku vymenovať vynálezy staroveku charakterizovať formu vlády v štátoch	MuV
Európa v stredoveku	Opakovanie učiva 6. ročníka	Tri ríše ranného stredoveku	zhodnotiť kultúrny odkaz Byzantskej, Arabskej a Franskej ríše	
	Vývoj Nemecka	Zánik ríše Karola Veľkého Feudalizmus	uviesť rok zániku Franskej ríše, vymenovať štáty ktoré vznikli, po rozpade ríše, ukázať na mape	
	Vikingovia a ich kultúra	runové písmo, výboje, ságy, Normandia, Vinland	opísať spôsob života Vikingov/ Normanov, vymenovať oblasti, kt. dobyli, ukázať na mape, kde žili	ENV GEG
	Vývoj Anglicka	Británia Germánske kmene Alfréd Veľký, legenda o Artušovi	opísať vznik a vývoj stredovekého angl. štátu, vymenovať 2 germánske kmene, kt. osídlili Britské ostrovy, uviesť príčinu sporu Anglicka a Francúzska	
Obrazy stredovekého sveta	Vývoj Francúzska a 100-ročná vojna	Viliam Dobyvateľ Jana z Arku	opísať vznik a vývoj franc. štátu a jeho spätosť s Anglickom, ukázať územie Francúzska na mape, príčinu 100-roč.vojny	OaSR OŽZ
	Pod znamením kríža	Križiacke výpravy	opísať križ. výpravy, ukázať na hist. mape mestá, kt. dobyli, uviesť dôvody križiackych výprav, význam pre európsku kultúru	OaSR GEG FG
	Kláštory	Františkánsky kláštor v Okoličnom/ románsky a gotický sloh	poznať život v kláštore, ich prínos a vymenovať niektoré rehole na Slovensku - opíš stavbu zo svojho najbližšieho okolia postavenú v románskom alebo gotickom slohu - uviesť, za akým účelom sa stavali kláštory	RgV exkurzia
	Opakovanie učiva Obrazy stredovek.		Návšteva Liptovského múzea v Liptovskom Mikuláši	RgV

Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline	Príchod Slovanov Život starých Slovanov <i>Spoločnosť Slovenov</i> <i>Avari a Samova ríša</i>	Pravlasť, migrácia Slovanské hradiská remeslá, roľníctvo náčelníci, hrivny Kupec Samo, Avari,	opísať pravlasť Slovanov, uviesť dôvody sťahovania, na historickej mape ukázať územia na ktoré sa Slovania nasťahovali, identifikovať vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi, uviesť príčiny vzniku a význam Samovej ríše	OaSR
	<i>Nitrianske kniežatstvo a Veľká Morava</i> Vznik Veľkej Moravy	Pribina a Mojmir, Veľkomoravské kniežatstvo	- uviesť dôvody na vznik Veľkomoravskej ríše, opísať vznik Nitrianskeho kniežatstva - čítanie úryvkov z knihy Stredoveké Slovensko	FG
	<i>Misionári Konštantín a Metod</i> Solúnski bratia Príchod Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu	Rastislav Konštantín a Metod Hlaholika, Proglas	- zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry a štátnosti - opísať Veľkomoravskú ríšu počas panovania Rastislava	SJL , VYV
	<i>Svätoplukova ríša</i> a jej zánik	Svätopluk a jeho synovia/ legenda príčiny zániku VM	vysvetliť význam Veľkomoravskej ríše, opísať Veľkomoravskú ríšu počas panovania Svätopluka - uviesť príčiny zániku VM	OaSR
	<i>Kultúrny prínos Veľkej Moravy</i>		- opísať kultúru, vzdelanosť, ukázať na historickej mape rozmach VM - nakresliť obydlie z doby Veľkomoravskej ríše - rozpoznať zbraň a výstroj vojakov z obdobia VM	
	Vedomostný kvíz	Slovania	zopakovať učivo o Slovanoch na Veľkej Morave	
Slovania v stredoveku / Slovanské štáty	České kráľovstvo/ Přemyslovci Formovanie čes. štátu Karol IV. Luxemburský Ján Hus Husitské hnutie	Přemyslovci Zlatá bula sicílska Luxemburgovci Husitské hnutie, pražs. artik kalich Ján Žižka z Trocnova, Tábor, Ktož jsú Boží bojovníci	Opísať vznik a vývoj českého štátu - za vlády Přemyslovcov a vzťah k nemeckým susedom, za vlády Luxemburgovcov - rozvoj krajiny za Karola IV. - uviesť kde a kedy založil najstaršiu univerzitu v strednej Európe Uviesť príčiny vzniku husitského hnutia a opísať jeho výboje na Slovensku - uviesť, čo Majster Ján Hus vyčítal cirkvi - opísať, kto boli husiti a za čo bojovali	
	Príchod starých Maďarov	kočovníci, bojovníci, Arpád	- opísať príchod starých Maďarov do Karpatskej kotline	

Slováci v Uhorskom kráľovstve	Kráľovstvo sv. Štefana Nitrianske údelné vojvodstvo	Gejza Vznik Uhorského kráľovstva Štefan I. šírenie kresťanstva ostrihomské arcibiskupstvo župa Arpádovci	Vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva - uviesť prínos predkov Slovákov pri vzniku Uhors. kráľovstva, zhodnotiť vládu Štefana I. - zhodnotiť význam Nitrianskeho vojvodstva za čias dynastie Arpádovcov, odkedy bola Nitra kniežacím sídlom - objasniť pojmy župa a župné hrady	
	Ústupčivý panovník – Ondrej II. Tatársky vpád Mestá a privilégia Zápas o uhorský trón/ Pán Váhu a Tatier	Ondrej II., úpadok kráľovskej moci, Zlatá bula Tatári, Slaná 1241 Belo IV. , Přemysl Otakar II., Štefan V., Ladislav IV. Kumár M.Č.Trenčiansky Omodejovci, anarchia, veľm bitka pri Rozhanovciach	Uviesť aspoň 2 dôvody vpádu Tatárov do Uhorska a v kt. storočí sa to udialo - analyzovať Zlatú bulu Ondreja II. - vysvetliť, prečo dochádzalo v Uhorsku k neustálemu boju o trón koncom 13. a zač. 14. st. - opísať vládu Bela IV., a dôsledky bitky pri rieke Slaná - analyzovať a zhodnotiť spôsob života ľudí vo vrcholnom stredoveku a dnes - opísať pomery v Uhorsku za Ondreja III. - uviesť sídlo Matúša Čáka a ukázať na mape územie, kt. spravoval, poukázať na boje Karola Róberta a M. Č. Trenčianskeho	OaSR RgV
	Anjouovci	Karol Róbert Ľudovít I. Veľký rozkvet banských miest	- zdôvodniť hospodársky rozkvet za vlády Karola Róberta - zhodnotiť význam vnútornej i zahraničnej politiky Ľudovíta I., uviesť 2 dôvody zvýhodňovania osadníkov - vysvetliť, čo sú privilégia - vymenovať kovy, kt. sa ťažili na Slovensku - uviesť, kde sa na Slovensku razili prvé dukáty	ENV
	Banské mestá/ Osídľovanie Uhorska a zlatonosná horúčka/ baníctvo Stredoveké mestá/Mestá na Slovensku Zhrnutie vedomostí o baníctve	Kremnica Banská Štiavnica Banská Bystrica život baníkov kremnické dukáty mešťania Nemci Centrum stredovekého mesta Baníctvo na Slovensku Zlatá baňa Uhorska	Vedieť zhodnotiť význam banských miest na Slovensku - do slepej mapy zakresliť banské mestá ležiace na území Slovenska - napísať krátky text o živote baníkov - videokazeta Dejiny Slovenska - vytvoriť tím a vymodelovať historické námestie stredovekého mesta Premietnutie videofilmu	OŽaZ SJL FG VYV
	Gotická cesta/miniprojekt Opakovanie a preverovanie vedomostí	Pamiatky UNESCO na Spiši, Šariši	- vyhľadať obrazový materiál z gotickej cesty	Práca v skupinách TPaPZ GEG OaSR

	Prvý cisár na uhorskom tróne Žigmund Luxemburský	Žigmund Luxemburský uhorský a český kráľ, rím. cisár boje s Turkami a husitmi, záloha Jagelovcom Ladislav Pohrobok	- zdôvodniť dôsledky tureckej hrozby a bojov s husitmi	FG - záloh
	Kráľ s havranom v erbe Matej Korvín Opakovanie – Slováci v Uhorskom kráľovstve	Matej Korvín , čierny pluk humanizmus renesancia, reformy Academia Istropolitana Biblioteka Corviniane – pojmová mapa	Vedieť opísať kultúru vo vrcholnom stredoveku - opísať vývoj Slovenska v 15. storočí, so zameraním na prínos Mateja Korvína, akým spôsobom sa stal kráľom - uviesť názov prvej univerzity založenej na našom území - vypracovať úlohy v novej učebnici na strane 48	
Obrazy novovekého sveta	Renesancia a humanizmus Kríza stredoveku/ novovek Talianske mestské štáty Renesančný myslitelia, vedci Leonardo da Vinci	Talianske mestá - meštania Humanizmus renesancia Filozofia renesancie Vzdelanosť - univerzity Mikuláš Kopernik – heliocentrizmus génius	Žiaci sú schopní: - uviesť podstatné znaky úpadku stredovekej spoločnosti - charakterizovať humanizmus - vysvetliť podstatu renesancie - vymenovať najvýznamnejšie obrazy a vynálezy Leonarda da Vinciho	OaSR ENV
	Kníhtlač a J. Gutenberg	J. Gutenberg, alebo na počiatku mediálneho sveta	- zhodnotiť význam kníhtlače - napísať krátku esej o význame písaného slova - tvorba projektu	MeV TPaPZ
	Objavitelia Európa si podmaňuje svet Dobyvatelia Objavitelia a objavovanie Dôsledky zámorských objavov Opakovanie	Karavela objavenie Ameriky(Krištof Kolumbus) oboplávanie zemegule (F. Magalhaes) H. Cortéz, Francisco Pizarro Inkovia, Aztékovia, Mayovia kolonializmus, choroby, zámorský obchod	- rozlíšiť pojmy objavitelia a dobyvatelia - uviesť príčiny zámorských objavov - posúdiť dôsledky zámorských objavov - zhodnotiť význam zámorského obchodu - zakresliť do obrysovej mapy smery objavných plavieb - vysvetliť pojem kolonializmus - zopakovať a upevniť dôležité informácie o 15. a 16. storočí	ENV, DV GEG OaSR, FG TPaPZ
	Reformácia a katolícka reforma / Martin Luther Katolícka reforma/ Ignác z Loyoly, vznik rehole jezuitov Náboženské vojny	Úpadok cirkvi Martin Luther schizma, odpustky augsburský náboženský mier Ignác z Loyoly, jezuitský rád 30-ročná vojna, Ján Jesenius	- opísať príčiny vzniku reformácie - analyzovať písomný prameň z problematikou reformácie - vysvetliť pojem protireformácie	OaSR

	<p>Svetové hospodárstvo a nové usporiadanie Znaky novoveku Vek rozumu - osvietenie Obyvateľstvo v novoveku</p>	<p>spôsoby výroby - manufaktúra obchod, poľnohospodárstvo zmeny v rozdelení spoločnosti Encyklopédia osvietenský absolutizmus</p>	<p>- vedieť zdôvodniť príčiny hospodárskych zmien v novoveku - porovnať prácu remeselníka v cechu a v manufaktúre - opísať život meštana - zostaviť správu o spôsobe života remeselníka - charakterizovať obdobie osvietenstva – nové myšlienky - charakterizovať osvietenský absolutizmus</p>	<p>OaSR TPaPZ</p>
<p>Habsburská monarchia</p>	<p>Habsburská monarchia v novoveku Moháč. katastrofa Bratislava - hlavné mesto Uhorska Na hranici s Osmanskou ríšou Stavovské povstania (protihabsburské) Juraj Jánošík Šírenie reformácie v Uhorsku Juraj Tranovský</p>	<p>Jagelovci a Habsburgovci Ján Zápoľský F. I. Habsburský rozdelenie Uhorska korunovačné mesto janičiari, vartovky, sandžak, pašalík kuruci, labanci Satumársky mier legendárny zbojník rekatolizácia (protireformácia) školsťvo, Mikuláš Oláh Peter Pazmáň synoda v Žiline Citara sanctorum Juraj Tranovský</p>	<p>- opísať moháčsku bitku a jej dôsledky - objasniť postavenie Slovenska v Habsburskej monarchii - opísať rozdelenie Uhorska na 3 časti a ukázať na mape - zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako hlavnom a korunovačnom meste Uhorska, vedieť dokedy boli Habsburgovci na uhorskom tróne - uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní v Uhorsku - charakterizovať postavenie Slovenska v susedstva Osmanskej ríše - vedieť o legendárnom zbojníkovi/ návšteva Múzea J. Kráľa v LM - poznať spôsob šírenia reformácie na Slovensku a utvárania samostatnej evanjelickej cirkvi - opísať pôsobenie evanjelického exulanta na Slovensku - opísať kto bol Juraj Tranovský a jeho prínos - poznať začiatky evanj. školstva v Okoličnom</p>	<p>MuV ZEM RgV RgV</p>

DEJEPIS 8. ročník

	Habsburgovci <i>Osvietená panovníčka</i> Mária Terézia <i>Reformátor na tróne</i> Jozef II. <i>Epocha osvietených vzdelancov</i> Matej Bel Adam František Kollár	Významná panovnícka dynastia pragmatická sankcia najvýznamnejšie reformy tolerančný patent zrušenie nevoľníctva notície reformy	- zhodnotiť význam reforiem Márie Terézie a Jozefa II. - opísať postavenie poddaných v Uhorsku - prezentovať významné osobnosti napísaním krátkej práce alebo v power pointe	TPaPZ
	<i>Opakovanie učiva</i>		- vyhodnotenie práce na hodinách dejepisu - opakovanie súťažno-zábavnou formou	

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Európa na ceste k moderným národom (18 hodín) Moderný slovenský národ (12 hodín) Rakúsko – Uhorsko (6 hodín) Prvá svetová vojna (16 hodín)	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Exkurzia – Múzeum J. Kráľa, Tatrín Diskusia Beseda

Učebné zdroje pre 8. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Európa na ceste k moderným národom Moderný slovenský národ Rakúsko - Uhorsko Prvá svetová vojna	B. Krasnovský, M. Bednárová, B. Ulrichová: Dejepis pre 8. Ročník základnej školy, Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika (Videofilmy)	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Rozpis učiva: DEJEPIS 8. ročník		Ročník: šiesty 2 týždne, 33 + 33 ŠkVP, spolu 66 hodín		
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard spôsobilosti	Prierez. témy, medzi-predmet vzťahy
	Téma	Pojmy		
	<i>Úvodná hodina - organizačné pokyny a požiadavky</i>		<i>Oboznámiť žiakov s hl. témami a organizáciou práce na hodinách dejepisu</i>	
	<i>Opakovanie učiva 7.ročníka</i>		<i>Žiaci budú vedieť</i> <i>- zhrnúť nadobudnuté poznatky zo 7. ročníka</i>	
Európa na ceste k moderným národom	Anglicko v 2. polovici 17.storočia	<i>Parlamentná monarchia manufaktúra buržoázia ohradzovanie občianska vojna diktátor Listina práv ...</i>	<i>-opísať organizáciu a spôsob výroby v manufaktúre -vysvetliť pojem manufaktúra, -porovnať výkon v dielni a v manufaktúre, -vysvetliť nevyhnutnosť zmien vo výrobe. Uviesť príčiny angl. revolúcie a vymenuj spoločenské vrstvy, kt. stali na jej čele -vysvetliť pojem ohradzovanie a buržoázia, -určiť vrstvu buržoázie, kt. bola na čele spoločenského pohybu. Vysvetliť pojmy konštitučná monarchia a absolutizmus na príklade Anglicka</i>	ENV MuV OaSR FG
	Francúzsko v 2.pol. 17.storočia	<i>Absolutizmus generálne stavy merkantilizmus</i>	<i>-vysvetliť pojmy absolutizmus a merkantilizmus, -opísať systém vlády Ľudovíta XIII. a XIV. -vysvetli, čo sú generálne stavy.</i>	
	Cárske Rusko Peter I. Veľký	<i>Severná vojna, boj o rovnováhu v 18. storočí reformy</i>	<i>- vysvetliť ako sa podarilo Rusku získať prístup k Baltskému moru - čo bolo hlavným cieľom vojen na zač. 18.st. - uviesť v akých oblastiach uskutočnil Peter I. reformy</i>	
	EURÓPA NA CESTE K MODERNÝM NÁRODOM <i>Zrod modernej doby Francúzska revolúcia</i> Francúzska revolúcia	<i>Sloboda, rovnosť, bratstvo zákonodarné zhromaždenie</i> <i>Jakobínska diktatúra gilotína</i>	<i>- zdôvodniť úlohu občana na politickej scéne - na základe obrázkov a fotografií z učebnice, odbornej literatúry a pod. / nakresliť pevnosť Bastilu, francúzskeho vojaka, mešťana, mestský dom, a pod. - opísať príčiny, priebeh a význam franc. revolúcie -vymenovať aspoň dva štáty zapojené do vojny proti revolučnému Francúzsku</i>	OŽZ, GV

	Napoleon Bonaparte	Napoleon Bonaparte Francúzske cisárstvo Code civil	- vysvetliť význam Občianskeho zákonníka - kriticky posúdiť príčiny a dôsledky francúzskej revolúcie - analyzovať príčiny a dôsledky vzniku cisárstva vo Francúzsku - opísať základné údaje zo života Napoleona	
	<i>Napoleon Bonaparte a napoleonské vojny</i> <i>Napoleon a Slovensko</i>	<i>obrné dobyvačné vojny</i> <i>Veľká armáda</i> <i>H. Nelson</i> <i>M. I. Kutuzov</i> <i>bitka pri Slavkove pri Lipsku,</i> <i>Waterloo</i> <i>Viedenský kongres</i> <i>Bratislavský mier</i>	- <i>vyhľadať údaje o bratislavskom mieri a prezentovať ich v krátkej informácii</i> <i>- uveď miesto, kde Napoleon v r. 1805 zvíťazil a miesto, kde bol vtedy uzavretý mier</i> - na historickej mape vyhľadať a opísať politickú mapu Európy po Viedenskom kongrese - uviesť príčiny pádu Napoleona	OŽŽ RgV
	Opakovanie a upevňovanie učiva	Anglicko a Francúzsko	- <i>zhrnúť nadobudnuté poznatky</i>	
	Cárske Rusko v 19. storočí	Povstanie dekabristov, krymská vojna, zrušenie nevoľníctva	- žiak vie popísať situáciu v Rusku na konci 18. storočia a pozná ciele a osud dekabristov - žiak vie vymenovať súperov a spojencov v Krymskej vojne	OaSR
	Vo víre nacionalizmu a revolúcií <i>Vo víre nacionalizmu a revolúcií</i> Revolúcia v habsburskej monarchii		- žiak vie popísať priebeh revolúcie v rokoch 1848/49 a vie zdefinovať pojmy liberalizmus a nacionalizmus - žiak vie porovnať a popísať situáciu pred zjednocovacím procesom v Nemecku a Taliansku a vie popísať aj samotný zjednocovací proces	
	Zjednotenie Talianska	národný štát Červený kríž	- uviesť mená dvoch vodcov, ktorí boli na čele boja za zjednotenie, - uviesť, kedy vznikol taliansky štát a akú mal štátnu formu, - ukázať na mape zjednotenú Taliansko.- analyzovať príčiny a zdôvodniť význam zjednotenia Talianska a Nemecka - vyjadriť význam založenia Červeného kríža - pochopiť proces formovania moderných národov - vymenovať znaky moderného národa	OŽŽ OaSR TPaPZ

	Zjednotenie Nemecka	Severonemecký spolok Otto von Bismarck	<i>Opísať proces zjednocovania Nemecka</i> -vysvetliť pojem „severonemecký spolok“, -uviesť udalosť, po ktorej prišlo k zjednoteniu Nemecka a meno „železného kancelára“, -vysvetliť snahu veľmoci zabrániť vzniku jednotného Nemecka, -ukáž na mape zjednotené Nemecko.	
	Zaslúbená Zem – Amerika <i>Zaslúbená Zem - Amerika</i>	kolónia „bostonské pitie čaju“ deklarácia Thomas Jefferson George Washington Vojna za nezávislosť Sever proti juhu Abrahám Lincoln	- žiak vie opísať vzťah medzi americkými kolonistami a anglickou vládou a vie vysvetliť pojem bostonské pitie čaju - žiak vie vymenovať príčiny vzniku občianskej vojny v USA	MuV OŽZ FG
	Opakovanie temat. celku		<i>- zhrnúť nadobudnuté poznatky</i>	
	Priemyselná revolúcia a modernizácia Priemyselná revolúcia a modernizácia <i>Práca detí a žien v minulosti</i>	priemyselná revolúcia, parný stroj továreň, doprava robotník, podnikateľ elektrická energia, chémia, železnice,...	- žiak vie porovnať I. a II. priemyselnú revolúciu a vie uviesť rozdiely medzi nimi - vie popísať rozdiel medzi manufaktúrnou a továrenskou výrobou - vie vymenovať významných slovenských vedcov - identifikovať znaky priemyselnej revolúcie a jej vplyv na modernizáciu a vznik nových tried <i>- opísať prácu v továrni s dôrazom na prácu detí a žien</i>	ENV MuV MeV DV OŽZ RgV OaSR
	Kultúra a umenie 19. storočia	Romantizmus, realizmus, Impresionizmus, fauvizmus, kubizmus, secesia	- žiak vie vymenovať základné prvky medzi klasicizmom a empirom - žiak vie charakterizovať realizmus ako umelecký smer a vie popísať maliarsku techniku impresionizmu a vymenovať základných predstaviteľov	Zrušenie disponib ilnej hodiny MuV
	Opakovanie	<i>Žiacke práce</i>	<i>- podľa záujmu zvoliť tému súvisiacu s modernizáciou v 19. storočí</i> <i>- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky</i> <i>- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí</i>	TPaPZ
Moderný slovenský národ	Slovenské národné hnutie Slovenské národné hnutie		- žiak vie vymenovať a porovnať základné hodnoty osvietenstva s hodnotami romantizmu - žiak vie vysvetliť pojmy národ a národné povedomie a vie popísať základné zloženie v habsburskej monarchii	ENV OŽZ OaSR

	Anton Bernolák Slovanská vzájomnosť	spisovný jazyk, politické programy tri generácie vzdelancov (A. Bernolák, J. Kollár, L. Štúr)	- žiak vie vysvetliť čo podnietilo katolíckych vzdelancov pre kodifikáciu spisovného jazyka a vie popísať za akých okolností došlo ku kodifikácii - žiak vie vymenovať osobnosti berňolákovského hnutia - žiak vie vyjadriť podstatu myšlienky slovanskej vzájomnosti a vie vymenovať predstavitelov tejto myšlienky - žiak vie uviesť centrá slovenského národného hnutia	
	Štúrovská generácia Štúrovská generácia Slováci a revolučný rok 1848/49 Slováci a revolučný rok 1848/49	štúrovci, hymna politický program Tatrín Štúrovská spisovná slovenčina hodžovsko- hattalovská reforma revolučný rok 1848/49, SNR, dobrovoľnícke výpravy	- žiak vie vymenovať základné politické a kultúrne aktivity štúrovcov - žiak vie popísať za akých okolností došlo ku kodifikácii štúrovskej slovenčiny - žiak vie vymenovať základné politické a kultúrne aktivity štúrovcov - žiak vie popísať za akých okolností došlo ku kodifikácii štúrovskej slovenčiny - žiak vie vysvetliť prečo nazývame Jar národov prvú polovicu 19. storočia - žiak vie popísať význam zrušenia poddanstva a vie popísať úlohu Slovákov pri potlačení maďarskej revolúcie	RgV OaSR
	Žiadosti slovenského národa Od Memoranda k Matici slovenskej		- <i>analyzovať politický program Slovákov – Žiadosti slovenského národa</i> - žiak vie vymenovať základné Memorandové požiadavky a vie popísať okolnosti spojené so vznikom Matice slovenskej - vysvetliť prínos MS a 3 slovenských gymnázií	RgV MeV
	Opakovanie celku Moderný slovenský národ		- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly Moderný slovenský národ - žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí Videofilmy z edície Dejiny Slovenska	
Rakúsko – Uhorsko	Rakúsko-uhorské vyrovnanie a Slováci	Dualizmus	- opísať vznik Rakúsko -Uhorska - špecifikovať postavenie Slovákov v R -U - zaujať kritický postoj k maďarizácii - kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vystáňovania Slovákov - zhotoviť graf dokumentujúci regióny z ktorých najviac ľudí emigrovalo - porovnať život v meste a na dedine	MuV FG ENV OaSR

	Priemyselná revolúcia na Slovensku	Železnice priemysel	- opísať Uhorsko koncom 19.storočia so zreteľom na územie Slovenska	DV ENV, RgV
	Aktivity Slovákov na svoju obranu Aktivity Slovákov na svoju obranu	1868 Apponyiho školské zákony <i>Udalosti v Černovej 1907</i>	- žiak vie objasniť príčiny, ktoré viedli k rozpadu habsburskej monarchie a vie vysvetliť princíp dualizmu - žiak vie popísať situáciu počas dualizmu u Slovákov a porovnať ju s Čechmi - žiak vie vysvetliť aké myšlienky hlásali hlasisti a vie vysvetliť súvislosť medzi A. Hlinkom a tragickými udalosťami v Černovej	RgV OZZ OaSR
	Slovenské vyst'ahovalectvo		- žiak vie popísať pozitívne a negatívne dôsledky industrializácie a vie uviesť príčiny, ktoré viedli Slovákov k vyst'ahovalectvu - žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly Rakúsko – Uhorsko - žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	GV OaSR MuV

DEJEPIS 9.ročník

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • Európa v medzivojnovom období (9 hodín) • Československo v medzivojn. období (10h) • Druhá svetová vojna (6h) • Slovenská republika (1939-1945) (7h) • Povojnový svet (10h) • Československo za železnou oponou (6h) • Slovenská republika 1993(5h) • Súčasný svet (5 hodín) 	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reprodukčívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda

Učebné zdroje pre 9. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučb. prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
<ul style="list-style-type: none"> - Európa v medzivoj. období - Československo v medzivojnovom období - Druhá svetová vojna - Slovenská republika (1939- 45) - Povojnový svet Československo za železnou oponou - Slovenská republika 1993 - Súčasný svet 	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Rozpis učiva: DEJEPIS 9. ročník		Ročník: deviaty 2 týždenne, spolu 66 hodín		
Tematický celok	OBSAHOVÝ ŠTANDARD		VÝKONOVÝ ŠTANDARD	Prier. témy a medz. vzťahy
	TÉMA	POJMY		
Medzivojnová Európa	<p>Úvodná hodina</p> <p>Opakovanie učiva 8. ročníka</p> <p>Nové štáty na mape Európy</p> <p>Slovensko vstupuje do česko-slovenského štátu</p> <p>Bratislava – hlavné mesto Slovenska</p> <p>Ako sa Lenin dostal k moci</p> <p>Mussolini a jeho čiernoodenci</p>	<p>parlamentná demokracia</p> <p>T. G. Masaryk, M. Hodža, A. Hlinka, Martin Rázus, M.R. Štefánik</p> <p>komunizmus (ZSSR)</p> <p>fašizmus</p>	<p>- žiak je oboznámený s obsahom a cieľmi vyučovania v 9. ročníku</p> <p>- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z 8. ročníka</p> <p>- žiak vie uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy</p> <p>- žiak vie ukázať na historickej mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe</p> <p>- žiak vie opísať situáciu v Rusku v roku 1917 a charakterizovať vládu Lenina</p> <p>- žiak vie uviesť dôvody vzniku diktatúry, vie rozlíšiť demokraciu od diktatúry, vie charakterizovať stalinistickú diktatúru, vie vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku a príčiny vzniku fašizmu v Taliansku</p>	DV, EV, MeV, MuV, OŽZ, GEO, OBN, ETV, FG
	<p>Hitlerova diktatúra v Nemecku</p> <p>Slovensko hľadá svoju cestu</p> <p>Zápas o každodenný chlieb</p> <p>Nepoznaná sloboda</p> <p>Škola - základ života</p> <p>Spoluobčania či protivníci</p> <p>Míľniky vedy a techniky</p> <p>Zlaté dvadsiate roky?</p>	<p>nacizmus (Nemecko)</p> <p>Česi, Slováci, menšiny</p>	<p>- analyzovať postavenie Slovákov v ČSR</p> <p>- popísať situáciu na Slovensku v rokoch –1918 - 1919</p> <p>- vysvetliť výhody a nevýhody spojenia Čechov a Slovákov</p> <p>- vysvetliť myšlienku čechoslovakizmu</p> <p>- zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR a vie vysvetliť rozdiel v hospodárstve u Slovákov a Čechov</p> <p>- vysvetliť čo priniesla demokratizácia politického života Slovákom a význam spolkov v živote človeka</p> <p>- prezentovať významné slovenské osobnosti napísaním krátkej práce alebo power point (- zhodnotiť úlohu osobnosti: Masaryk, Štefánik, Hlinka, Hodža)</p>	MeV, MuV, ReV, VUM, OBN, ETV, FG TPaPZ

<p>Druhá svetová vojna</p>	<p>Nové cesty umenia a architektúry</p> <p>Pohľad späť - opakovanie 1. tematického celku</p> <p>Kultúrny rozlet Slovenska</p> <p>Mračná nad Československom</p> <p>Rozbitie Česko – slovenskej republiky</p> <p>Pohľad späť - opakovanie 2. tematického celku</p> <p>Európa obeť diktátorov</p>	<p>Európa,</p> <p>ZSSR, Tichomorie, protihitlerovská koalícia, Protifašist. odboj</p> <p>Mníchovský diktát</p> <p>život v čase vojny</p> <p>Holokaust, šovinizmus, Oswienčim</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie identifikovať národnostné menšiny v ČSR - žiak vie zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov a škôl na každodenný život - žiak vie opísať Mníchovskú dohodu - žiak vie opísať vyhlásenie autonómie - žiak vie analyzovať viedenskú arbitráž - žiak vie kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR - žiak vie uviesť príčiny 2. svetovej vojny - žiak vie vymenovať v chronologickom poradí štáty napadnuté Nemeckom - žiak vie rozpoznať nebezpečenstvo ideológií, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť 	<p>MeV, MuV, OŽZ, OSR GEO, ETV</p>
<p>Druhá svetová vojna</p>	<p>Život v okupovanej Európe</p> <p>Vznik nového štátu</p> <p>Nový štát na mape Európy</p> <p>Život v Slovenskej štáte</p> <p>Aký bol Slovenský štát?</p> <p>Pohľad späť - opakovanie</p>	<p>Schindlerov zoznam, Pianista, Musíme si pomáhať</p> <p>Autoritatívny režim, židovský kódex, deportácie</p> <p>Satelit Nemecka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie opísať protifašistický odboj a život v čase vojny a vie zhodnotiť holokaust - uviesť a popísať príčiny vzniku Slovenskej republiky - žiak vie charakterizovať SR - kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči Slovenskej republike - rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie - vie analyzovať politický systém v SR - analyzovať dôsledky židovského kódexu a zhodnotiť dôsledky holokaust 	<p>MeV, MuV, OŽZ, OSR GEO, ETV</p>
<p>Druhá svetová vojna</p>	<p>Veľmoci proti Hitlerovi</p> <p>Slovenské národ.povstanie</p> <p>Porážka Nemecka a jeho spojencov</p> <p>Pohľad späť -opakovanie</p>	<p>SNP</p> <p>SNP Beseda s SZPB LM</p> <p>Film o SNP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie popísať význam vzniku protihitlerovskej koalície - ukázať na mape najväčšie bitky - žiak vie opísať výsledky 2.svetovej vojny a jej následky na ľudstvo - žiak vie chronologicky uviesť základné údaje o 2.svetovej vojne - vie analyzovať hospodárstvo v SR - žiak vie dokumentovať význam slovenského národného povstania a opísať domáci odboj 	<p>MeV, OSR, Rev GEO, ETV</p> <p>FG</p>

Svet po druhej svetovej vojne	Polročné opakovanie Rozdelenie Európy Návrat Slovenska do obnovenej republiky Pod Stalinovým tieňom Na západ od „železnej opony“		- žiak zhrnie základné poznatky, ktoré získal počas I. polroku - pochopiť rozdelenie sveta na 2 tábory - žiak vie opísať dôsledky 2.svetovej vojny, opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre - zdôvodniť ako chcel Košický vládny program riešiť vzťah Čechov a Slovákov	MeV, OSR GEO, OBN, ETV
	Na východ od železnej opony Sovietizácia Československa Koniec kolonializmu Rovnováha strachu Výslnie a tiene civilizácie Opakovanie 5. tematického celku Dve tváre komunistickej totality na Slovensku Neúspešný pokus o reformu	Studená vojna, železná opona, politické bloky, strach z atómovej vojny, čiernobiely svet, bohatstvo a chudoba, dekolonizácia, Sovietizácia, kolektivizácia, industrializácia a februárový prevrat, obeť totality, odpor proti totalite	- žiak vie opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy - žiak vie zhodnotiť februárový prevrat - žiak vie zdôvodniť, prečo Československo bolo považované za satelitný štát ZSSR - žiak vie vysvetliť a popísať prečo bola potrebná kolektivizácia a industrializácia Slovenska - žiak vie rozlíšiť život za železnou oponou a rozpoznať zmeny v rozdelenom svete - žiak vie porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život - žiak vie vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov - zaujať stanovisko k procesu dekolonizácie - žiak vie charakterizovať vedecko-technickú revolúciu - žiak vie popísať umenie 2.polovice 19. a 20.storočia - žiak zhrnie nadobudnuté poznatky	FG VUM

	<p>Neúspešný pokus o reformu</p> <p>Umrtná spoločnosť</p> <p>Svetlá a tieň civilizácie</p> <p>Umenie „salónov a ulíc“</p> <p>Slovenská kultúra</p> <p>v podmienkach totality</p> <p>Koniec nehybnosti</p> <p>Pohľad späť - opakovanie</p> <p>Prevratný rok 1989</p>	<p>pražská jar, normalizácia</p> <p>sviečková manifestácia návrat k parlamentnej demokracii</p>	<p>- žiak vie dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v socializme s ľudskou tvárou</p> <p>- žiak vie charakterizovať rok 1968</p> <p>- žiak vie uviesť postupné príčiny zblížovania medzi východom a západom a vie uviesť hlavné myšlienky Helsinskej konferencie</p> <p>- žiak vie charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka, zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu</p> <p>- žiak vie zdôvodniť podstatu Charty 77</p>	<p>MeV, RgV GEG, OBN, ETV FG MeV, OSR, RgV GEG</p>
<p>Dejiny súčasnosti</p>	<p>Prevratný rok 1989</p> <p>Na ceste k Európskej únii</p> <p>Na ceste k demokracii a samostatnosti</p> <p>Vstup Slovenska do EÚ a NATO</p> <p>Projekt - Globalizácia</p> <p>Projekt - Terorizmus</p> <p>Projekt – Internet</p>	<p>návrat k parlamentnej demokracii</p> <p>EÚ, NATO, globalizácia, terorizmus, internet, globálne otepľovanie</p>	<p>- uviesť význam sviečkovej manifestácie</p> <p>- žiak vie vysvetliť pád železnej opony a nežnú revolúciu</p> <p>- vymenovať pozit. a negatíva socializmu</p> <p>- uviesť výhody a nevýhody vstupu do EÚ</p> <p>- žiak vie zhodnotiť <u>prijatie eura</u></p> <p>- žiak vie uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta</p> <p>- žiak vie nájsť dôvody vzniku terorizmu</p> <p>- rozlíšiť výhody a nevýhody internetu</p>	<p>EV, MeV, MuV, OŽZ, OSR, RgV, TPPZ GEG, OBN, ETV, FG</p>
	<p>Projekt – Globálne otepľovanie</p> <p>Celoročné opakovanie</p> <p>Celoročné opakovanie</p> <p>Záverečná hodina</p>		<p>- žiak vie zistiť príčiny globálneho otepľovania</p> <p>- žiak zhrnie základné poznatky nadobudnuté počas celého roka</p> <p>- žiak vie zhodnotiť celoročné vedomosti</p>	<p>TPPZ</p>

GEOGRAFIA

Geografia 5. – 9.ročník Vzdelávacie štandardy , učebný plán , učebné plány

(1) Názov predmetu :	(2) Geografia						
(3) Vzdelávacia oblasť :	(4) Človek a spoločnosť						
(5) Ročník :	(6) 5.	(7) 6.	(8) 7.	(9) 8.	(10) 9.	(11) Spolu ŠkVP :	(12) ŠVP :
(13) Počet hodín týždenne :	(14) 1/1	(15) 1/1	(16) 1/1	(17) 1/1	(18) 1/1	(19) 5	(20) 5
(21) Počet hodín ročne :	(22) 33/ 33	(23) 33/ 33	(24) 33/ 33	(25) 33/ 33	(26) 33/ 33	(27) 165	(28) 165
(29) Kód a názov ŠVP :	(30) ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie						
(31) Stupeň vzdelávania :	(32) základné						
(33) Vyučovací jazyk :	(34) slovenský						
(35) Typ školy :	(36) štátna						
(37) Forma štúdia :	(38) denná						
(39) Dĺžka štúdia :	(40) päťročná						

Vypracoval : Mgr. Miroslav Blaščík

Schválila Riaditeľka školy : Mgr. Sedliaková Ľudmila

• Charakteristika učebného predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od tohto sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme. Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré si žiaci prehlbujú štúdiom geografie, im umožňujú spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom.

Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť. Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a i. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov, nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a pod.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, obyvateľmi a ich výtvarmi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom, ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

Regionálna geografia v základnej škole tvorí základ vyučovania geografie. Je to pre žiakov prijateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov v jednotlivých regiónoch, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich. Žiaci sa pri vyučovaní oboznámia nielen s geografickou polohou svetadielov, ale spoznajú tiež spoločenské zvyky, zaujímavosti a rekordy v jednotlivých svetadieloch.

V rámci vyučovania sa značný priestor venuje práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Do predmetu sú zaradené prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ekologická výchova, ochrana života a zdravia, tvorba referátov a ich prezentácia.

• **Ciele vyučovacieho predmetu**

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny.

Ciele geografie v 5. ročníku:

- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, turistické mapy, tematické mapy)
- Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať
- Všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny
- Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta
- Vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí
- Rozumieť grafom, diagramom
- Oceňovať krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť ich
- Hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho)

Ciele geografie v 6. ročníku:

- Získať základné vedomosti o Austrálii, Oceánii, Antarktíde a Amerike, geografických charakteristikách obidvoch svetadielov.
- Rozvíjať si chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich.
- Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta.
- Rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním referátov. Žiaci samostatne pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine.
- Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch sveta. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- Vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, mapy na internete, orientovať sa na mape podľa súradníc.
- Oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť.
- Získavať informácie, hľadať odpovede na otázky, porovnávať, triediť, vyhodnocovať, vypracovať referát/projekt a prezentovať ho.
- Diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych.
- Získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.

Ciele geografie v 7. ročníku:

- Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať
- Získať základné vedomosti o Afrike a Ázii, geografických charakteristikách obidvoch svetadielov.
- Všimnúť si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny
- Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta
- Vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, turistická a internetová mapa
- Pracovať s informáciami o krajine ako časti Zeme – vyhľadať potrebné informácie a použiť ich pre praktické potreby v bežnom živote
- Rozumieť grafom, diagramom
- Hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho)
- Diskutovať o návrhoch
- Oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť.

Ciele geografie v 8. ročníku

- získať základné vedomosti o Európe, geografických charakteristikách svetadiela;
- rozvíjať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich;
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych štátoch;

- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním referátov; žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine;
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch; geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám; kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie;
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, automapa, mapy na internete, orientovať sa na mape podľa súradníc;
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť;
- získať informácie, hľadať odpovede na otázky, porovnávať, triediť, vyhodnocovať, vypracovať projekt (referát) a odprezentovať ho;
 - diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych;
- získať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti:

Ciele geografie v 9. ročníku:

- získať základné vedomosti o Slovensku, geografických charakteristikách tohto štátu,
- rozvíjať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich,
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v jednotlivých regiónoch,
- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním referátov. Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine.
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, mapy na internete, orientovať sa na mape podľa súradníc,
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť,
- získať informácie, hľadať odpovede na otázky, porovnávať, triediť, vyhodnocovať, vypracovať referát a odprezentovať ho;
 - diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych,
- získať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti:
- čitateľská gramotnosť – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať. Získať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, máp, tabuliek, štatistických údajov,
- vizuálna gramotnosť - čítanie obrázkov,
- prírodovedná gramotnosť - vysvetľovanie vzniku a procesu prírodných dejov v jednotlivých oblastiach Slovenska,
- kultúrna gramotnosť- získavanie informácií o rôznych kultúrach a jej hodnotenie,
- matematická gramotnosť - je spojená najmä so štatistikou, vyjadrením údajov humánnej geografie,

□□ mediálna gramotnosť sa rozvíja u žiakov najmä v častiach regionálnej geografie pri hodnotení vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou.

3. **Kľúčové kompetencie:**

- identifikovať a správne používať základné geografické frázy, opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť geografické javy pozorované vo svojom okolí, prírode,
- správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej téme, vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti, vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt,
- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej práce, sebakriticky sa hodnotiť, svoje výsledky, objektívne zhodnotiť prácu spolužiakov,
- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach, dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia, aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

4. **Štruktúra kompetencií – spôsobilostí rozvíjaných vyučovaním predmetu:**

a) **Kompetencie kognitívne – poznávacie**

- Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia
- Uplatňovať kritické myslenie
- Nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine
- Myslieť tvorivo a uplatňovať jeho výsledky

b) **Kompetencie na riešenie problémov**

- Vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov
- Zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnúť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku.

c) **Kompetencie komunikačné**

- Tvoriť, prijímať a spracovať informácie
- Vyhľadať informácie
- Formulovať svoj názor a argumentovať

d) Kompetencie interpersonálne

- Akceptovať skupinové rozhodnutia
- Kooperovať v skupine
- Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín
- Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme

e) Kompetencie intrapersonálne

- Ovládať svoje správanie
- Vytvárať si vlastný hodnotový systém

f) Kompetencie pracovné

- Manuálne zručnosti pri príprave pomôcok a experimentov
- dodržiavanie pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia

5. Obsah vzdelávania a výchovno-vzdelávacie stratégie

Obsah vzdelávania v 5. ročníku

I. Zeme ako planéta vo vesmíre

Tvar Zeme. Zem ako planéta vo vesmíre.

Cesty do vesmíru a na Mesiac.

Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta. Cesta K. Kolumba, prvá plavba okolo Zeme, objavenie Austrálie, polárnych oblastí, dobytie najvyššieho vrchu a najhlbšej oceánskej priekopy.

II. Povrch Zeme, svetadiely a oceány

Kontinenty a svetadiely.

Ostrovy a polostrovy.

Oceány a moria.

Prieplavy a zálivy.

III. Mapa a glóbus

Glóbus, zemská os, póly, svetové strany, zemské pologule, rovnobežky, poludníky, geografická sieť, určovanie geografickej polohy (nevysvetliť geografické stupne).

Čas na Zemi, časové pásma.

Mapa, grafická mierka (nezavádzať číselnú mierku) a meranie vzdialenosti na mape, legenda mapy. Automapy, mapy na internete, GPS, tematické mapy.

Vychádzka do okolia školy - použitie mapy.

Projekt: prezentácia najkrajších miest na Zemi.

IV. Cestujeme po Zemi

Ako vytvorila príroda najkrajšie miesta na Zemi

Pohoria (zemetrasenia, sopečná činnosť a i.).

Kaňony, vodopády, jazerá (činnosť vody – riek, ľadovca).

Skalné mestá, púšte (činnosť vetra).

Dažďové lesy a polárne kraje (podnebie, rastlinstvo, živočíšstvo, pôdy).

V. Záverečný projekt

Školský vzdelávací program pre 5. ročník – GEOGRAFIA (týždenne 2), spolu 66 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Metódy	Výkonový štandard (konkrétny výstup)
Objavovanie Zeme a Vesmíru	Zem ako planéta vo vesmíre. Tvar Zeme. Cesty do vesmíru a na Mesiac. Slnčná sústava, Slnko, planéty v slnečnej sústave, Mesiac, vesmír, planéta Zem. Tvar Zeme. Pohyby Zeme - obeh Zeme okolo Slnka, rotácia Zeme okolo osi. Dôsledky pohybov.	Environmentálna výchova Mediálna výchova Fyzika Výtvarná výchova matematika	Motivačné metódy Expozičné metódy Práca s knihou a textom, mapou Diskusia i fixačné metódy	Opísať tvar Zeme podľa glóbusu. Predviesť s glóbusom rotáciu Zeme okolo osi a obeh Zeme okolo Slnka. Vysvetliť príčiny striedania dňa a noci a ako to súvisí s otáčaním Zeme okolo osi. Uviesť aké sú dôsledky obehu Zeme okolo Slnka na rôznych miestach na Zemi. Poznať dobu otočenia Zeme okolo osi a obehu okolo Slnka.
Povrch Zeme, svetadiely a oceány	Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta. Plavby K. Kolumba, F. Magalhaesa, J. Cooka, Vascó da Gama. Svetadiely, oceány, ostrovy, polostrovy, moria, priplavy, zálivy.	Informatika Občianské výchova Dejepis Environmentálna výchova	Motivačné metódy Expozičné metódy Práca s knihou a textom, mapou Diskusia Fixačné metódy	Čítať základné údaje z mapy. Opísať, čo zobrazuje mapa podľa jej legendy.
Mapa a glóbus	Glóbus, zemská os, póly, svetové strany, zemské poglobule, rovnobežky, poludníky, nultý poludník,,	Informatika Matematika Fyzika Mediálna výchova	demonštračná metóda(glóbus) využitie IKT	Na glóbuse určiť zemskú os, severný pól, južný pól, zemské poglobule, rovník, nultý poludník, rovnobežky, poludníky, obratníky, polárne kružnice.

	<p>rovník, zemské poglobule, obratníky, polárne kružnice. Čas na Zemi, časové pásma Mapy, automapy, mapy na internete, plán mesta, tematické mapy, turistické mapy. Legenda mapy – symboly, znaky. Čítanie mapy, získavanie údajov z mapy, zakresľovanie údajov do mapy. Grafická mierka (nezavádzať číselnú mierku) a meranie vzdialeností na mape, legenda mapy. Orientácia na mape, určovanie geografickej polohy.</p>		<p>Motivačné metódy Expozičné metódy Práca s knihou a textom, mapou Diskusia Fixačné metódy</p>	<p>Určiť svetové strany na mape a v teréne. Zdôvodniť vytvorenie geografickej siete a opísať ju. Určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami. Odmerať vzdialenosť na mape graf. mierkou.</p>
<p>Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvorila príroda</p>	<p>Stavba Zeme, zemské jadro, plášť, zemská kôra, zemské platne a ich pohyb, vznik pohoria, vznik zemetrasenia, sopečná činnosť a i.), tsunami, zlomy. Kaňony, vodopády, jazerá (činnosť vody – riek, ľadovca), prítoky, delta. Činnosť vetra. Púšte, skalné mestá (činnosť vetra). Dažďové lesy, Amazonský dažďový prales, savana, lesy, púšť, stepi, polárne oblasti (rastlinstvo, živočíšstvo).</p>	<p>Matematika Informatika Dejepis Enviromentálna výchova, Multikultúrna a výchova Mediálna výchova</p>	<p>Motivačné metódy Expozičné metódy Práca s knihou a textom, mapou Diskusia Fixačné metódy</p>	<p>Na modeli Zeme rozlíšiť časti Zeme. Porovnať povrch Zeme v jednotlivých častiach (poglobuliach), vymenovať a ukázať na mape a glóbose oceány, svetadiely. Opísať pohyb zemských krýh. Vysvetliť, ako vzniká pohorie, sopka, sopečná činnosť, zemetrasenie na základe pohybu zemských krýh. Určiť na mape vybrané povrchové celky. Opísať ich polohu. Orientovať sa bez problémov na mape. Poznať názvy najvyšších vrchov pohorí, vedieť ich porovnať podľa výšky.</p>

	<p>Himaláje, Alpy, Tatry, Mount Everest, Mont Blanc. Zemetrasenie, epicentrum. Cunami. Sopka, sopečný kanál, magma, láva. Rieka, jazero, prítoky rieky, delta. Amazonka, Kongo, Níl, Volga, Dunaj, Viktóriino, Kaspické more, Mŕtve more. Činnosť rieky na povrch Grand Canyon - vodopád. Niagarské vodopády, Angelov vodopád, Iguacu, Viktóriine vodopády (znehodnocovanie prírodných lokalít).</p>			<p>Porozprávať zaujímavosti o nebezpečenstvách vysokých pohorí. Určiť na mape sopečné oblasti, oblasti zemetrasení. Opísať ich výnimočnosť. Určiť na mape sopečný pás a ktoré oblasti sveta sú najviac ohrozené. Uviesť príklady živelných pohrôm vo svete a diskutovať o možnostiach predchádzať im (cunami, zemetrasenie). Vysvetliť ako pôsobia rieka a vietor na zemský povrch. Na základe príkladov porovnať oblasti na Zemi podľa rastlinstva.</p>
Projekty	<p>Prírodné krásy sveta Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek, resp. pamiatky UNESCO.</p>	<p>Tvorba projektov a prezentačné zručnosti</p>	<p>projektová metóda skupinová práca</p>	

Poznámka: Individuálny prístup k žiakom so ŠVVP a IŽ.

Obsah vzdelávania v 6. ročníku

V 6. ročníku je obsahom štúdia geografie planéta Zem a na nej Austrália a Amerika. Poznatky sú interpretované nielen v teoretickej, ale aj v praktickej rovine a sú poskytované motivačným spôsobom.

1. Úvodná hodina
2. Planéta Zem

3. Austrália, Oceánia, Antarktída

4. Amerika

5. Záverečné opakovanie

Školský vzdelávací program pre 6. ročník – GEOGRAFIA (týždenne 2), spolu 66 hodín				
Tematický celok	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Metódy	Výkonový štandard (konkrétny výstup)
Planéta Zem a na nej Austrália a Amerika	Zemeguľa, mapa, geografické súradnice, poloha miesta na Zemi, určovanie miesta na zemi v geografickej sieti, poludníky, rovnobežky, geografická sieť, tematické mapy, svetadiely, oceány, mapa sveta, Poloha Zeme voči Slnku, dopad slnečného žiarenia na zem, pásmovitosť, podnebné pásma- studené, mierne, subtropické, tropické	Matematika Biológia Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia	motivačný rozprávanie motivačný rozhovor demonštračná metóda	Žiak vie: Určiť na ktorej pologuli sa nachádzajú svetadiely, Čítať mapy podľa legendy mapy Určiť polohu miesta na Zemi geografickými súradnicami. Vysvetliť vznik podnebných a rastlinných pásiem.

Austrália	Poloha Austrálie – Fyzicko-geografická, matematicko-geografická Prírodné pomery, Podnebie, podnebné pásma na	Sociál. a osob. rozvoj Informatika Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Mediálna výchova	heuristická metóda pozorovanie projektová metóda diskusia situačná metóda	Žiak vie: Vytvoriť mentálnu mapu z pojmov, týkajúcich sa Austrálie. Prezentovať získané poznatky. Určiť polohu Austrálie na Zemi vo vzťahu k ostatným svetadielom. Určiť polohu Austrálie v geografickej sieti. Prezentovať poznatky odborného textu,
------------------	--	--	---	---

	<p>Zemi, Austrália v podnebných pásmach, povrchové celky Austrálske Alpy, Ayers Rock, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo, koala, kengura, eukalyptus, životné prostredie Gondwana, Pangea</p> <p>Obyvateľstvo v Austrálii a objavenie a príchod prvých obyvateľov a ich spolužitie s Aboriginmi, Aboriginovia, objavenie Austrálie Jamesom Cookom</p> <p>Mestá a život v nich, kultúrna rôznorodosť, typy sídiel v Austrálii, multikultúrne mestá, Sydney, Brisbane, Melbourne, Canberra</p> <p>Kultúra, veda, šport</p>	<p>Tvorba projektu</p> <p>Tradičná ľudová kultúra</p>	<p>rozhovor</p> <p>fixačné metódy</p> <p>inštruktáž</p> <p>kooperatívne vyučovanie</p> <p>metódy logického aspektu</p>	<p>zatriediť ich, Vysvetliť kauzálne vzťahy. vysvetliť, prečo sa v Austrálii nachádzajú niektoré druhy a inde na svete nie. Diskutovať o zaujímavostiach. Opísať vznik svetadielov a príčinu existencie typických živočíchov len na austrálskom svetadieli.</p> <p>Opísať spôsob príchodu Európanov do Austrálie a spôsoby spolužitia s domorodcami.</p> <p>Vytvoriť zoznam zaujímavých miest Austrálie. Porovnať vybrané mestá Austrálie podľa polohy, štruktúry obyvateľstva.</p> <p>Vysvetliť druhy kultúry a ich význam pre život človeka Vymenovať druhy kultúry alebo športu, ktoré preslávili Austráliu, predstaviteľov vedy, kultúry, športu –</p>
--	--	---	--	--

	<p>Spoločenské zvyky Spoločenský zvyk, tradícia, čo potrebujeme vedieť pri ceste do Austrálie</p> <p>Austrálske naj</p>			<p>aktualizovať zostaviť zoznam športovcov.</p> <p>Opísať čo všetko je potrebné si uvedomiť pri ceste do Austrálie, ktoré by sme mali dodržiavať pri návšteve Austrálie.</p> <p>Vytvoriť zoznam najzaujímavejších miest Austrálie podľa navrhnutých kritérií.</p>
Amerika	<p>Poloha Ameriky vo vzťahu k ostatným svetadielom a oceánom,</p> <p>Podnebie, faktory ovplyvňujúce podnebie (morské prúdy, geografická šírka, prúdenie vetrov), Podnebné pásma, Geografická šírka, oceány – morské prúdy, vetry, povrch</p> <p>Povrch – pohoria, nížiny vznik pohoria, - vrásové,</p>	<p>Informatika</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Tvorba projektu</p> <p>Dodržiavanie ľudských práv a práva dieťaťa</p> <p>Tradičná ľudová kultúra</p>	<p>heuristická metóda</p> <p>pozorovanie</p> <p>projektová metóda</p> <p>diskusia</p> <p>situačná metóda</p> <p>rozhovor</p> <p>fixačné metódy</p> <p>inštruktáž</p> <p>kooperatívne</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Na mape určiť polohu Ameriky vo vzťahu k iným svetadielom. Zostrojiť mentálnu mapu. Čítať geografickú mapu, určovať polohu podľa geografických súradníc.</p> <p>Podľa mapy určiť oblasti jednotlivých podnebných pásiev a ich charakteristické znaky. Opísať ktoré faktory najviac ovplyvňujú podnebie Ameriky.</p> <p>Vysvetliť ako vznikli pohoria na</p>

	<p>kryhové, Kordillery, Andy, Amazonská nížina,</p> <p>Vodstvo na pevnine, okolo pevniny Mississippi, Amazonka, 5 veľkých jazier, vodopády – Niagarské, vznik vodopádov na rieke. Prieplav (Panamský) zálivy (Golfský, Hudsonov) prieliv (Magalhaesov, Beringov)</p> <p>Rastlinstvo a živočíšstvo – súvislosť rastlinstva a podnebných pásim, národné parky rastlinné pásma (tundra, tajga, listnaté lesy, stepi – prerie, pampy, púšte, dažďové lesy) Národné parky – Yellowstonský, Yossemitský Vysvetliť vznik podnebných pásim Vysvetliť vzťahy podnebné pásma- rastlinné pásma</p>		<p>vyučovanie metódy logického aspektu</p>	<p>príkladoch podľa tematických máp obrázkov, fotografií, blokdigramov, Opísať Amazonskú nížinu.</p> <p>Pracovať s mapou, vysvetliť vznik rieky, činnosť rieky, vznik vodopádov.</p> <p>Vysvetliť vznik podnebných pásim Vysvetliť vzťahy podnebné pásma- rastlinné pásma Podľa mapy ku každému podnebnému pásma priradiť rastlinné pásma a opísať ho podľa typických znakov</p>
--	---	--	--	--

	<p>Podľa mapy ku každému podnebnému pásmu priradiť rastlinné pásma a opísať ho podľa typických znakov</p> <p>Obyvateľstvo v Amerike, príchod Európanov, Mayovia, Aztékovia, Inkovia, Súčasné zloženie obyvateľstva</p> <p>Štáty v severnej Amerike a hlavné mestá, USA, Kanada, Mexiko rozmiestnenie obyvateľstva</p> <p>Štáty v južnej Amerike a vybrané hlavné a veľké mestá</p> <p>Život v mestách a jeho problémy, Mesto, hlavné mesto, megalopolis, slumy</p>			<p>Opísať príchod Európanov a Afričanov do Ameriky Opísať v ktorých oblastiach žili staré civilizácie a čím prispeli k rozvoju vedy. Získavať údaje z grafov, diagramov,</p> <p>Určiť tri štáty a hlavné mestá. Oblasti husto a riedko osídlené</p> <p>Porovnať mestá v Amerike podľa veľkosti, štruktúry mesta, obyvateľstva Vymenovať problémy, ktoré môžu byť v jednotlivých mestách</p>
--	--	--	--	---

	<p>Život mimo miest Vidiecke sídla, typy v rôznych</p> <p>Kultúra umenie, veda, šport, zamestnanie obyvateľov</p> <p>Spoločenské zvyky</p> <p>Naj Ameriky</p>		<p>riešenia problémov súvisiacich s rastom miest Opísať spôsob života vo vidieckych sídlach , aké typy sídiel sú v Amerike</p> <p>Vymenovať, ktoré druhy kultúry alebo športu preslávili Ameriku. predstaviteľov vedy, kultúry, športu – aktualizovať. Zostaviť zoznam športovcov.</p> <p>Opísať zvyky, čo je vhodné, čo nevhodné pri ceste do Ameriky</p> <p>Vytvoriť zoznam najzaujímavejších miest Ameriky podľa určitých kritérií Opísať ako vytvoriť systém kritérií hodnotenia najzaujímavejších miest</p>
--	---	--	--

Poznámka: Individuálny prístup k žiakom so ŠVVP a IŽ.

Obsah vzdelávania v 7. ročníku

Premeny Zeme

Podnebné oblasti Zeme(pasáty, monzúny), prví ľudia na Zemi

Projekty : Afrika, Ázia

Afrika

A.) Základné informácie o regióne v kontexte Planéty Zem, poloha, zobrazenie Afriky na mapách,

práca s mapou- zemepisné súradnice, rovník, obratníky, rovnobežky, poludníky, nultý poludník.

B.) Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí regiónu a ich porovnanie so Slovenskom (miestnou krajinou), členitosť pobrežia a povrch Afriky- Suezský prieplav,

činnosť vnútorných síl na tvar Zeme- pohoria, Kilimandžáro, Východoafrická priekopová prepadlina, podnebné a rastlinné pásma- pásmovitosť, jej príčiny a dôsledky, Sahara, sahel, savana, tropický dažďový prales, vznik Sahary, vplyv pasátov- vysvetliť prúdenie pasátov, vodstvo- jazerá, rieky- Kongo, Níl, obyvateľstvo a sídla, život obyvateľov v rôznych častiach Zeme- severná Afrika, západná, východná a južná Afrika, veľké mestá,

Pôvodní obyvatelia, staré civilizácie, náboženstvá, objavovanie Afriky obchodné cesty, hospodárstvo Afriky, nerastné bohatstvo (iba stručne), štáty Afriky, najväčšie mestá, život v mestách, kultúra a umenie Afriky

C.) Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regiónu, problémy v Afrike

(hlad, choroby, nepokoje, škodcovia), rozširovanie púští (sahel), školstvo a zdravotníctvo v Afrike.

Ázia

A.) Základné informácie o regiónu v kontexte planéty Zem, poloha, zobrazenie Ázie na mapách- Ázia na severnej pologuli, práca s mapou- zemepisné súradnice, rovník, obratník Raka, rovnobežky, poludníky, dátumová hranica, časové pásma.

B.) Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí regiónu a ich porovnanie so Slovenskom (miestnou krajinou), členenie Ázie na časti- južná, juhovýchodná, východná,

severná, stredná, juhozápadná, povrch- Himaláje (vznik pohorí na príklade Himalájí), sopky, vznik sopiek a zemetrasenia, pohyb zemských platní, sopečná činnosť a zemetrasenia- zóny oblastí sopečnej a zemetrasnej činnosti vo svete, príklady najväčších sopiek na svete, vodstvo v Ázii- rieky v Ázii- Chang Jiang, Huang He, Ob, Ganga, Mekong, jazerá, podnebie, rôznosť podnebia v závislosti od podnebných činiteľov, Podnebné oblasti- severná oblasť, suchá oblasť v juhozápadnej časti Ázie, monzúnová oblasť v južnej Ázii, klimatické diagramy z rôznych častí Ázie (hlavné znaky podnebného pásma, oblasti), obyvateľstvo Ázie, náboženstvá, hrozba terorizmu, hospodárstvo Ázie (stručne), štáty- Čína, India, Japonsko, Rusko, arabské krajiny, veľké mestá.

C(Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regiónu, nadmerná hustota zaľudnenia určitých oblastí, boom priemyselnej výroby (ázijské tigre), hrozby tajfúnov, zemetrasení a povodní, kultúra a umenie Ázie, kultúrne pamiatky- Tádž Mahál, Veľký čínsky múr a i.

Školský vzdelávací program pre 7. ročník – GEOGRAFIA (týždenne 2), spolu 66 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Metódy	Výkonový štandard (konkrétny výstup)
Premeny Zeme	Podnebné oblasti Zeme (pasáty, monzúny). Prví ľudia na Zemi	fyzika, dejepis multikultúrna výchova osobný a sociálny rozvoj	problémové úlohy(čo vplýva na pásmovitosť?) diskusia	Vysvetliť vznik podnebných pásiem na Zemi. Opísať príčiny vzniku rás a kultúr (Afrika, Ázia).

<p>Afrika</p>	<p>Poloha Afriky - zobrazenie Afriky na mapách Členitosť pobrežia a povrch – Madagaskar, Somálsky polostrov, Guinejský záliv, Gibraltársky prieliv, Suezsky prieplyv, pohorie Kilimandžaro, Atlas, Východoafrická priekopová prepadlina, Dračie vrchy, Sahara Podnebné a rastlinné pásma -púšť, sahel, savana, tropický dažďový prales, národné parky, Vodstvo – jazerá, rieky- Kongo, Níl, Viktorino jazero. Obyvateľstvo a sídla. – severná Afrika, západná, východná a južná Afrika, veľké mestá, pôvodní obyvatelia, staré civilizácie, náboženstvá Hospodárstvo Afriky(stručne) Štáty Afriky, Najväčšie mestá, život v mestách Problémy v Afrike - hlad, choroby, nepokoje, škodcovia. Rozširovanie púští (sahel). Školstvo</p>	<p>matematika informatika biológia environmentálna výchova dejepis, občianska náuka, multikultúrna výchova osobnostný a sociálny rozvoj občianska náuka,</p>	<p>motivačné metódy expozičné metódy práca s knihou, textom a atlasom IKT didaktické hry fixačné metódy</p>	<p>Vytvoriť mentálnu mapu z pojmov, týkajúcich sa Afriky. Prezentovať získané poznatky. Určiť polohu Afriky na Zemi vo vzťahu k ostatným svetadielom. Určiť polohu Afriky v geografickej sieti. Vysvetliť vznik podnebných pásiem Vysvetliť vzťahy podnebné pásmo-rastlinné pásmo. Podľa mapy ku každému</p>
----------------------	---	--	--	--

	a zdravotníctvo v Afrike	dejepis biológia náboženská výchova		podnebnému pásmu priradiť rastlinné pásma a opísať ho podľa typických znakov. Opísať ktoré faktory najviac ovplyvňujú podnebie Afriky. Pracovať s mapou, vysvetliť vznik rieky, činnosť rieky, vznik vodopádov. Opísať spôsob života, aké typy sídel sú v Afrike, náboženstvá. Vymenovať problémy, ktoré môžu byť v jednotlivých oblastiach, riešenia problémov.
Ázia	Poloha , zobrazenie Ázie na mapách Členitosť pobrežia a povrch – Filipíny, Japonské ostrovy, Predná India, Zadná India, Malá Ázia, Arabský polostrov, Kórejský polostrov, Suezsky prieliv, Červené more, Beringov prieliv, Himaláje, Pamír, Kaukaz, Ural, Veľká čínska nížina, Západosibírska nížina, Indoganská nížina, Tibetská náhorná plošina. Vznik sopiek a zemetrasenia.	matematika informatika multikultúrna výchova osobnostný	motivačné metódy expozičné metódy práca s knihou, textom a atlasom	Na mape určiť polohu Ázie vo vzťah k iným svetadielom. Zostrojíte mentálnu mapu. Čítať geografickú mapu, určovať polohu podľa

<p>Projekt</p>	<p>Členenie Ázie na časti – južná, juhovýchodná, východná, severná, stredná, juhozápadná Vodstvo – rieky, jazerá – Kaspické more, Mŕtve more, Bajkal, Aralské jazero, Ob, Mekong, Jenisej, Ganga, Huang He, Chang- Jang, Eufkrat, Tigris Podnebie - rôznosť podnebia v závislosti od podnebných činiteľov. Podnebné oblasti – severná oblasť, suchá oblasť v juhozápadnej časti Ázie, monzúnová oblasť v južnej Ázii. Klimatické diagramy z rôznych častí Ázie (hlavné znaky podnebného pásma, oblasti) Obyvateľstvo, náboženstvá, Hospodárstvo Ázie (stručne) Štáty – Čína, India, Japonsko, Rusko, arabské krajiny Veľké mestá a život v nich– Moskva, Tokio, Bombaj. Hustota zaľudnenia určitých oblastí v Ázii Ázijske tigre – boom priemyselnej výroby Hrozby tajfúnov, zemetrasena, povodne Kultúrne pamiatky – Tadž Mahál, Veľký čínsky múr</p> <p>Projekt – výlet po Afrike alebo Ázii</p>	<p>a sociálny rozvoj</p> <p>náboženská výchova</p> <p>environmentálna výchova</p> <p>fyzika, biológia</p> <p>tvorba projektov a prezentácia zručností</p> <p>dejepis</p> <p>občianska náuka</p>	<p>IKT</p> <p>didaktické hry</p> <p>fixačné metódy</p>	<p>geografických súradníc. Opísať podľa charakteru prírodného prostredia a hospodárskych pomerov členenie ázijského svetadielu na oblasti. Pracovať s mapou, významné rieky a ich využitie, bezodtokové oblasti, jazerá Ázie. Podľa mapy určiť oblasti jednotlivých podnebných pásiem a ich charakteristické znaky. Opísať ktoré faktory najviac ovplyvňujú podnebie Ázie. Určiť veľké štáty v Ázii. Porovnať mestá v Ázii podľa veľkosti, štruktúry mesta, obyvateľstva.</p>
-----------------------	--	---	--	---

				<p>Vymenovať problémy, ktoré môžu byť v jednotlivých mestách, riešenia problémov súvisiacich s rastom miest</p> <p>Vytvoriť zoznam zaujímavých miest Ázie.</p>
--	--	--	--	--

Poznámka: Individuálny prístup k žiakom so ŠVVP a IŽ.

Obsah vzdelávania v 8. ročníku

V 8. ročníku je obsahom štúdia geografie **Planéta Zem- a na nej svetadiel Európa .**

1. Úvodná hodina, organizačné pokyny
2. Opakovanie učiva 7.ročníka
3. Európa /prírodné a človekom vytvorené osobitosti regiónu/
4. Oblasti a štáty Európy
5. Stredná Európa
6. Západná a severná Európa
7. Južná a juhovýchodná Európa
8. Východná Európa
9. Záverečné utvrdzovanie a opakovanie
10. Záverečné utvrdzovanie a opakovanie

	<p>Cestovný ruch</p> <p>Projekt – Zaujímavé mestá</p>	<p>vybrané celky na mape. Spoznať vplyv Golfského prúdu, činnosť ľadovca pri vzniku jazier.</p> <p>vysvetliť pásmovitosť, jej príčiny a dôsledky, ochrana prírody-národné parky</p> <p>charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva, poznať husto a riedko osídlené oblasti, spoznať globálne problémy obyvateľov, vedieť odlíšiť štruktúru obyvateľstva</p> <p>poznať najväčšie mestá sveta, strediská a miesta rekreácie, podľa mapy určiť geografickú polohu akéhokoľvek mesta v regióne</p> <p>opísať hospodárstvo svetadielu, jeho zameranie, spoznať najvyspelejšie hosp. krajiny</p> <p>Vymenovať a určiť na mape oblasti vhodné pre cestovný ruch</p> <p>Vytvoriť plagát s vyznačenými zaujímavými miestami a ich</p>		
--	---	---	--	--

		stručnou charakteristikou		
Oblasti a štáty Európy	Oblasti a štáty Európy Spoznávame Európu - videofilm Európska únia	Na obrysovej mape pomenovať všetky štáty Európy a ich hlavné mestá Spoznať najvýznamnejšie hospodárske zoskupenie krajín, členov, orgány EÚ		
Stredná Európa	Stredná Európa- prehľad Slovensko – prírodné pomery Slovensko – hospodárstvo, obyvateľstvo	charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok komplexne charakterizovať jednotlivé štáty z jednotlivých geografických hľadísk, opísať spôsob života v	hry s mapou, hľadanie zemepisných názvov, problémová, riadený rozhovor, fixačná práca s pracovným zošitom, práca s mapou, rozhovor,	Mediálna výchova, Dopravná výchova, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

	Česko Poľsko Maďarsko Rakúsko Švajčiarsko Nemecko Cestujeme po strednej Európe	jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest.ruchu v jednotlivých krajinách navrhnuť cestu po strednej Európe na základe získaných poznatkov	vyhľadávanie informácií	
Západná a severná Európa	Prehľad oblasti Veľká Británia Írsko Francúzsko Belgicko, Holandsko a Luxembursko Dánsko a Island Nórsko Švédsko Fínsko	charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest.ruchu v jednotlivých krajinách		Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj - spolupráca a komunikácia v skupine Environmentálna výchova-znečisťovanie prírody a vplyv na podnebie

Južná a	Prehľad oblasti	Stredozemné more, ostrovy,	hry s mapou, hľadanie	Tvorba projektu
----------------	-----------------	----------------------------	-----------------------	-----------------

juhovýchodná Európa	Španielsko Portugalsko Taliansko Grécko a Albánsko Srbsko Macedónsko a Čierna Hora Chorvátsko Slovinsko, Bosna a Hercegovina Bulharsko Rumunsko	Pyreneje, Alpy, Apeniny, sopky – Etna, Vezuv; Pádska nížina, Tajo, Ebro, Duero, Pád, subtropické podnebie, Románi – Taliani, Španieli; citrusy, olivy, vinič, rybolov; strojárstvo – dopravné prostriedky, chemický a potravinársky priemysel námorná doprava, cestovný ruch; Gibraltár	zemepisných názvov, problémová, riadený rozhovor, fixačná práca s pracovným zošitom, práca s mapou, rozhovor, vyhľadávanie informácií	a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj - spolupráca a komunikácia v skupine Environmentálna výchova-znečisťovanie prírody a vplyv na podnebie
Východná Európa	Prehľad oblasti Ukrajina a Moldavsko Bielorusko Pobaltské krajiny Rusko – prírodné pomery Rusko – hospodárstvo, obyvateľstvo	Východoeurópska nížina, Kaspická nížina, Karpaty, Ural, bezodtoková oblasť, Volga, Dneper, Don, tajga, lesostepi, stepi – černoze Slovania – Rusi, Ukrajinci, Bielorusi, baltské a ugrofínske národy, Moldavčania Moskva, Sankt Peterburg, Kyjev, Charkov, Minsk čierne uhlie, ropa a zemný plyn, železná ruda, farebné kovy, fosfáty, soli	problémová, výkladová, demonštračná, rozhovor, práca s textom, skupinová práca	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj - spolupráca a komunikácia v skupine Environmentálna výchova-znečisťovanie prírody a vplyv na podnebie Mediálna výchova Tvorba projektov a prezenčné zručnosti ENV – jadrová katastrofa v Černobyle
Záverečné opakovanie a utvrdzovanie učiva	Spoznali sme náš svetadiel Krížom-krážom po Európe Európske naj.... Záverečné zhodnotenie,		rozhovor, práca s textom, skupinová práca	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

	opakovanie			
--	------------	--	--	--

Obsah vzdelávania v 9. ročníku

V 9. ročníku je obsahom štúdia geografie : Slovensko

1. Úvodná hodina, organizačné pokyny
2. Opakovanie učiva 7. ročníka
 3. Poloha Slovenska
4. Povrchové celky a premeny povrchu Slovenska
 5. Podnebie a vodstvo Slovenska
 6. NP a pamiatky zaradené do zoznamu UNESCO
 7. Obyvateľstvo a sídla Slovenska
 8. Aktivity človeka na Slovensku

Školský vzdelávací program pre 9. ročník – GEOGRAFIA (týždenne 2), spolu 66 hodín				
Tematický celok	Obsahový štandard (Téma)	Výkonový štandard (konkrétny výstup)	Metódy , formy ,stratégie	Prierezová téma
	Úvodná hodina	Prípraviť žiakov na získavanie nových vedomostí Oboznámiť žiakov s plánom práce, témami, projektmi, pravidlami a harmonogramom počas školského roka Osvojiť si pravidlá a spôsoby hodnotenia.	Rozhovor. Zadanie požiadaviek na projekt, informácie o zdrojoch informácií	Osobnostný a sociálny rozvoj

Opakovanie učiva zo 8.ročníka	Základné informácie o Európe	Pomocou mapy a interaktívnych prac. listov zopakovať základné poznatky o Európe – poloha, rozloha fyzickogeografická a humánogeografická charakteristika	Práca s mapou, IT, výklad. Práca s literatúrou. Práca s počítačom.	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova
Geografia v bežnom živote	Tematické mapy. Geografické súradnice, mierka. GPS v praxi	Vedieť vymenovať druhy máp a ich znaky, definovať pojem mapa, glóbus Charakterizovať a vysvetliť pojmy zemepisná šírka a dĺžka – poznať históriu ich zavedenia Určiť polohu ľubovoľného miesta na Zemi prostredníctvom súradníc Poznať zariadenia GPS – ich užitočnosť v rôznych oblastiach života S využitím GPS alebo Google Earth určiť zemepisné súradnice	Práca s tem. mapami a odbornou literatúrou. Práca so slepou mapou. Práca a počítačom.	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
Fyzicko-geografická charakteristika Slovenska	Rozloha, poloha	Poznať rozlohu Slovenska, určiť polohu Slovenska vzhľadom na Európu a ostatné svetadiely, pomocou zemepisných súradníc, vedieť ukázať krajné body Slovenska . Porovnať rozlohu Slovenska s ostatnými štátmi Európy	Práca s mapou, výklad. Práca s literatúrou. Práca s počítačom. Práca so slepou mapou.	Environmentálna výchova
	Historický vývoj	Poznať a vedieť popísať historický vývoj Slovenska.	Práca s literatúrou. Výklad.	Osobnostný a sociálny rozvoj

Fyzicko-geografická charakteristika Slovenska	Geologická stavba.	Vedieť aké horniny tvoria flyšové, jadrové a sopečné pohoria. Roztriediť pohoria podľa geologickej stavby. Vymenovať a poznať využitie nerastných surovín vyskytujúcich sa na Slovensku.	Práca s tematickými mapami a internetom. Riešenie problémových úloh.	Environmentálna výchova
	Premeny povrchu.	Na príkladoch vysvetliť ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch Slovenska. Vysvetliť na príkladoch ako vzniká skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, sprašové nánosy, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, jazerá a vymenovať príklady. Určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoril zemský povrch podľa rôznych obrázkov oblastí Slovenska. Opísať, ako človek pôsobí na tvárnosť povrchu, uviesť konkrétne príklady.	Výklad Práca s obrázkami. Interaktívne prac. listy	Environmentálna výchova
	Povrchové celky.	Poznať delenie Karpát a Panónskej panvy - vedieť hranicu medzi jej časťami. Na mape ukázať povrchové celky Slovenska	Práca s mapou a slepou mapou	
	Podnebie a podnebné oblasti.	Charakterizovať podnebie Slovenska. Vysvetliť vplyv podnebia na formovanie povrchu a rozšírenie rastlínstva. Opísať ako sa mení počasie v priebehu jednotlivých ročných období, ako sa mení teplota a množstvo	Práca s odbornou literatúrou. Výklad. Práca s diagramami a tem. mapami.	Environmentálna výchova Matematika

		zrážok (použiť diagramy). Poznať podnebné oblasti na Slovensku a vymedziť oblasť ich výskytu		
	Vodstvo.	Na mape určiť vybrané toky riek, jazerá, vodné nádrže, podzemné vody, kúpele, oblasti minerálnych a termálnych vôd. Charakterizovať význam vodstva na Slovensku na vybratých príkladoch. Opísať negatívne zásahy do vodstva Slovenska. Zhodnotiť možnosti využitia podzemných vôd. Vymenovať kúpele.	Práca s tematickými mapami. Práca s obrázkami. Interaktívne prac. listy	Environmentálna výchova
	Pôdy.	Poznať a opísať základné pôdne druhy a pôdne typy vyskytujúce sa na území Slovenska.	Výklad.	Environmentálna výchova
	Rastlinstvo a živočíšstvo . Národné parky.	Poznať a charakterizovať oblasti rastlinstva a živočíšstva na Slovensku. Uviesť typických predstaviteľov príslušnej oblasti. Vymenovať a ukázať na mape národné parky a porovnať ich s NP sveta	Práca s tematickými mapami. Práca s obrázkami. Interaktívne prac. listy	Environmentálna výchova
	Projekt „Zaujímavé miesta vytvorené prírodou“	Samostatne formou prezentácie .ppt vypracovať projekt a odprezentovať ho.	Práca s počítačom, internetom a odbornou literatúrou.	Tvorba projektu
Humánno geografická charakteristika	– Obyvateľstvo a sídla.	Vedieť charakterizovať obyvateľstvo Slovenska, porovnať obyvateľstvo jednotlivých regiónov. Zdôvodniť nerovnomerné osídlenie	Skupinová práca s mapou, diagramami a internetom. Rozhovor.	Multikultúrna výchova- Environmentálna výchova – životné prostredie na vidieku a vo veľko-

		obyvateľstva na území Slovenska. Poznať a charakterizovať typy sídel Slovenska a porovnať ich so sídlami sveta.		mestách
	Hospodárstvo	Charakterizovať štruktúru priemyslu a podľa mapy vymenovať a opísať jednotlivé centrá priemyslu na Slovensku Stručne opísať poľnohospodárstvo na Slovensku a uviesť jeho špecifiká Charakterizovať druhy dopravy a s využitím mapy opísať jednotlivé druhy dopravy, ukázať dopravné uzly Stručne charakterizovať druhy služieb na Slovensku a ich úroveň Rozlišovať pojmy – HDP, HNP, export, import Poznať špecifiká zahraničného obchodu SR Ukázať na mape najvyspelejšie region.	Práca s mapou. Riešenie problémových úloh. Samostatná práca s literatúrou a internetom.	Mediálna výchova. Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Aktivity človeka	Cestovný ruch Strediská zimnej a letnej rekreácie Prírodné a kultúrne lokality	Poznať základné zákonitosti rozvoja cestovného ruchu na Slovensku, pomocou mapy opísať a vymenovať strediská CR na Slovensku Zdôvodniť význam ochrany vybraných objektov na Slovensku Na mape ukázať a charakterizovať pamiatky a lokality zaradené do zoznamu UNESCO	Výklad. Práca s mapou. Riešenie problémových úloh. Samostatná práca s literatúrou a internetom. Práca s obrázkami.	Environmentálna výchova Mediálna výchova. Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Oblasti Slovenska	Kraje. Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko	Porovnávať jednotlivé kraje na Slovensku s prihliadnutím na ich osobitosti, ukázať dôležité skutočnosti pre daný kraj na mape Charakterizovať oblasť západného Slovenska a jeho porovnanie s ostatnými oblasťami Charakterizovať oblasť stredného Slovenska a jeho porovnanie s ostatnými oblasťami Charakterizovať oblasť východného	Výklad. Práca s mapou. Riešenie problémových úloh. Samostatná práca s literatúrou a internetom.	Environmentálna výchova Mediálna výchova. Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

		Slovenska a jeho porovnanie s ostatnými oblasťami	Skupinová práca.	
	Projekt „Cestujeme po Slovensku.“	Samostatne formou prezentácie .ppt vypracovať projekt a odprezentovať ho.	Riešenie problémových úloh. Samostatná práca s literatúrou a internetom.	Tvorba projektu
Opakovanie	Opakovanie učiva	Záverečné opakovanie. V písomnej práci preukázať získané vedomosti .	Interaktívne prac. listy. Písomná práca.	

6. Prierezové témy : Ciele a kľúčové kompetencie

Tvorba projektu a
prezentačné zručnosti

- naučiť žiakov komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, pracovať v skupine, prezentovať svoju prácu aj prácu skupiny

TPPZ

Osobnostný a sociálny
rozvoj

Rozvíjať ľudský potenciál žiakov, poskytovať základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, rozvíjať osobné a sociálne spôsobilosti, ktoré spätne podporujú akademický rozvoj

OaSR

- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole

Environmentálna

- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne

<p>výchova EV</p>	<p>schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu</p>
<p>Mediálna výchova MeV</p>	<p>Množstvo informácií sa dnes dostáva ku žiakom cez Internet. Nie každý žiak dokáže obsah stránok selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty – zdroj informácií</p>
<p>Multikultúrna výchova MuV</p>	<p>Poukázať a vysvetliť žiakom, že ľudí neposudzujeme podľa vonkajšieho vzhľadu príslušnosťou k inej rase. Poukázať na toleranciu a rešpektovanie iných kultúr, náboženstiev, tradícií, jazyka, spôsobu života, mentality a ľudských výtvorov. Upozorniť na využívanie výsledkov vedy a výskumov z hľadiska časového i priestorového na Zemi.</p>
<p>Regionálna výchova a poznáť tradičnú ľudovú kultúru RGV</p>	<p>Cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu</p>
<p>Ochrana života a zdravia OŽZ</p>	<p>Cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných</p>
<p>Dopraná výchova DV</p>	
<p>Finančná gramotnosť FG</p>	
<p>Globálne vzdelávanie</p>	

7.Stratégie vyučovania:

Stratégiou vyučovania geografie bude používanie metód a foriem vyučovania, ktoré podporujú a vytvárajú bádateľský prístup k získavaniu nových poznatkov – učiť sa z prostriedkov a procesov prírodného sveta cez priame pozorovanie a experimenty. Tvorivý prístup k práci vedie žiakov k schopnosti z pozorovaní vyvodit' závery a navrhovať k nim riešenia.

Základnou metódou vyučovania bude práca s mapami rôznych mierok, glóbusom, encyklopédiami, internetom, odbornou literatúrou. Žiaci budú vytvárať ústne a písomné správy o pozorovaní a pracovať v skupinách. Predmet bude využívať formy skupinovej práce, ktoré podporujú rozvoj tvorivosti, použitie IKT k vyhľadávaniu informácií a tvorba vlastných projektov.

8.Metódy a formy vyučovania:

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimediálnych programov a pod.)

Pomocou správne zvolených metód vytvárame atmosféru, v ktorej sa dieťa môže učiť s radosťou bez strachu a stresu, využívame a motivujeme chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzenú zvedavosť, zohľadňujeme potreby dieťaťa a hlavne umožňujeme mu učiť sa za pomoci všetkých zmyslov.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

1. Motivačné metódy:

- motivačné rozprávanie** (približovanie obsahu učenia),
- motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

2. Expozičné metódy:

- rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva),

rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),

beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),

demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov),

3. Problémové metódy:

heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)

projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

4. Práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií),

5. Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie

(samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

6. Aktivizujúce metódy:

diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),

didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),

kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

7. Fixačné metódy:

metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Organizačné formy:

<i>Základná organizačná forma</i>	<i>Ostatné organizačné formy</i>
-----------------------------------	----------------------------------

<p style="text-align: center;">vyučovacia hodina</p> <p><u>Typy vyučovacej hodiny:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. základného typu, 2. motivačného typu, 3. expozičného typu, 4. fixačného typu, 5. aplikačného typu, 6. diagnostického typu 7. projektové typu 	<p>predmetová olympiáda vedomostné súťaže a kvízy cvičenie v prírode, školské turistické súťaže praktické aktivity exkurzie turistické vychádzky, vychádzky ochrana človeka a prírody terénne pozorovania školský výlet</p> <p>volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov</p>
--	--

9. Hodnotenie a klasifikácia

Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavame metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špecifickými potrebami.

Žiak bude hodnotený priebežne i sumárne na konci jednotlivých polrokov. Hodnotenie práce žiaka bude pozostávať :

- z ústnych odpovedí (žiak bude ústne odpovedať minimálne 2x v danom štvrtroku)
- z písomných odpovedí (žiak bude skúšaný písomnou formou- testom, riešením problémových úloh minimálne 1x za polrok)
- z tvorby a prezentácie referátov a prezentácií v PowerPointe (žiak môže mať i viac prezentácií, ale do klasifikácie sa započítajú 2 v danom roku)
- samostatnej práce na hodinách, aktivity pri plnení úloh
- vytvorenia pracovného listu pri opakovaní (žiak môže vytvoriť jeden pracovný list za rok)
- písomné úlohy budú hodnotené známku, ostatné slovne i známku

U žiakov rozvíjame správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

Hodnotíme a klasifikujeme:

- komunikačné zručnosti
- jazykové schopnosti
- manuálne zručnosti a ich využitie
- umelecké a psychomotorické schopnosti
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia

Pri klasifikácii v prípade písomného skúšania žiakov používame túto 5-stupňovú klasifikačnú škálu:

100- 90 %	1
89 - 75 %	2
74 - 50 %	3
49 - 25 %	4
24 - 0 %	5

10. Učebné zdroje

1. Učebnice a atlasy: učebnica Geografie pre 5.6.7.8.9. ročník, geografický zošit pre 5. 6.7.8.9. ročník, Školský zemepisný atlas, Zemepisný atlas sveta,
2. Encyklopédie a odborné časopisy : National geographic, GEO, Ľudia a Zem, Historická revue,
3. DVD filmy a CD výučbové programy: podľa priebežnej ponuky, internet: internetové geografické portály, interaktívne testy.
4. L. Tolmáči a kol.: Učebnica zemepisu pre 5. Ročník, II. Diel, Učebnica zemepisu pre 7. Ročník I. diel,
5. mapy rôzneho typu, digitálna mapa na internete, pohľadnice

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

- Učebné osnovy – TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Názov predmetu :	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA					
Vzdelávacia oblasť:	Zdravie a pohyb					
Časový rozsah výučby:						
Ročník :	5.	6.	7.	8.	9.	ŠVP:
Počet hodín týždenne:	2	2	2	2	2	10
Počet hodín ročne:	66	66	66	66	66	330
Názov ŠkVP:	Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia !					
Kód a názov ŠVP:	ISCED 2- nižšie stredné vzdelávanie					
Stupeň vzdelania:	základné					
Vyučovacia jazyk:	slovenský					
Typ školy:	štátna					
Forma štúdia:	denná					
Dĺžka štúdia:	päťročná					

Vypracovala: Mgr. Štefanovičová Veronika
Schválila: Mgr. Ľudmila Sedliaková - riaditeľka školy

Charakteristika predmetu

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o

zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií.

Kompetencie

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.

- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno- časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa vie správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Stratégie vyučovania

Metódy

- Motivačné metódy
 - motivačná ukážka
 - motivačný výklad
 - motivačný rozhovor
- **Expozičné metódy**
 - ukážky ○ pozorovanie ○ verbálne metódy / výklad ,pokyny, rozhovor / ○ prednáška
- **Fixačné metódy**
 - nácvik ○ napodobňovanie ○ opakovanie ○ pasívny pohyb ○ pohybový kontrast ○ výcvik ○ súťaženie ○ memorovanie ○ postupné intencie
- **Metódy rozvoja pohybových schopností**
 - prerušované
 - opakovacie
 - intervalové ○ neprerušované ▪ rovnomerné ▪ striedavé
- **Diagnostické metódy**
 - testovanie
 - herné činnosti jednotlivca

Formy práce • podľa počtu žiakov ○ frontálne ○ skupinové ○ dvojice ○ individuálne

- podľa dĺžky trvania ○ krátkodobé ○ dlhodobé / lyžiarsky a plavecký kurz /
- podľa obsahu činnosti ○ teoretické ○ praktické

- podľa organizovanosti
 - organizované
 - spontánne
- podľa aktivity žiakov
 - aktivizujúce / súťaže , športové hry /
 - pasívne / návšteva športových podujatí /

Vyučovacie postupy

- zásada postupnosti, primeranosti, sústavnosti a trvácnosti
- vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy
- cvičenia v prírode
- záujmové krúžky
- mimoškolské športové aktivity

Prostriedky (učebné zdroje)

Odborná literatúra

Metodický materiál k jednotlivým športom, Pravidlá jednotlivých športov, Internet, Obrazový materiál, ukážky vyučujúceho.

1. L.Kačáni: Tréning vo futbale, 2. L. Kačáni: Herná príprava a prax vo futbale, 3. Š.Adamčák – R. Kollár: Základy športových hier,
4. Metodická príručka na vyučovanie telesnej výchovy, 5. Učebné osnovy TSV – pre 5. až 9. ročník základných škôl 6. Vybrané kapitoly z didaktiky telesnej výchovy • Internet – webové stránky.

Didaktická technika

- osobný počítač, dataprojektor, internet

Materiálne výchovné prostriedky (učebné pomôcky)

- štartovacie bloky, stopky, prekážky, štafetové kolíky, loptičky, gule, meracie pásma, rýľ, hrable
- koza, mostík, švédska debna
- žinenky, švédske lavičky, kladinka, rebriny, švihadlá, tyč, laná
- futbalové, basketbalové a hádzanárske lopty, stolnoteniseové a hokejbalové loptičky, píšťalky, hokejky, florbalové hokejky a loptičky, bedmintonová súprava
- plné lopty, činky, postrehové loptičky

Prehľad tematických celkov

A. Základné TC

V ročnom pláne učiva odporúčame, aby sa základné tematické celky poznatky z telesnej výchovy a športu a všeobecná gymnastika vyučovali ako súčasť každej vyučovacej hodiny telesnej a športovej výchovy.

B. Výberové TC

Aspoň jeden výberový TC je povinný v každom ročníku. Výberové TC rozširujú základné TC o pohybové činnosti, ktorých výber umožňuje rešpektovať podmienky školy, záujmy žiakov, záujmy učiteľa, miestne tradície a pod. Vyučovanie výberových TC musí rešpektovať plnenie cieľov telesnej a športovej výchovy a bezpečnosť pri cvičení.

Obsah výberových TC sa využíva na doplnenie základného učiva a na motiváciu žiakov, na rozvoj ich pohybových schopností so zreteľom na skupinové záujmy, individuálne predpoklady žiakov a podmienky školy.

A. Základné tematické celky

Poznatky z telesnej výchovy a športu

Všeobecná gymnastika

Atletika

Základy gymnastických športov

Športové hry

Sezónne činnosti

Povinný výberový tematický celok

Testovanie

S P O L U 66 hodín

Základný tematický celok

Poznatzky z telesnej kultúry sú v učebných osnovách zaradené ako samostatný TC (všeobecné poznatzky) a aj v každom tematickom celku (špecifické poznatzky). Nie sú obsahom samostatných teoretických vyučovacích hodín, ale sú zakomponované podľa aktuálnosti do jednotlivých vyučovacích hodín.

Všeobecná gymnastika tvorí pohybový základ pre každú vyučovaciu hodinu. Všetky jej súčasti sa vyučujú priebežne.

Atletika sa do vyučovania zaraďuje v odporúčanom časovom rozvrhu s možnosťou členiť učivo do dvoch TC v jeseni a na jar. Na vyučovanie treba využívať predovšetkým vonkajšie a prírodné prostredie.

Základy gymnastických športov (športová gymnastika a moderná gymnastika) sa vyučujú vo všetkých ročníkoch.

Športové hry – basketbal, futbal, volejbal, hádzaná, florbal

Hodiny telesnej a športovej výchovy sa v TC športové hry rozdeľujú na *nácvičné, opakovacie a zdokonaľovacie* a na hodiny určené na *zápasy*.

Výberový tematický celok

Do výberového tematického celku je možné zaradiť pohybové činnosti, na ktoré má škola podmienky, o ktoré majú žiaci záujem a pri ich vyučovaní sú dodržané bezpečnostné predpisy. Pri zaradení netradičnej pohybovej aktivity do vyučovania telesnej a športovej výchovy sa vyžaduje od vyučujúceho kvalifikácia pre príslušnú pohybovú aktivitu získaná v rámci pregraduálneho štúdia, v metodicko-pedagogickom centre alebo najnižšia trénerská alebo cvičiteľská trieda.

Všeobecnú pohybovú výkonnosť a telesný rozvoj odporúčame kontrolovať a hodnotiť v závere každého školského roka okrem 5. ročníka, kedy sa koná aj na jeho začiatku ako vstupná kontrola a hodnotenie.

Testovanie všeobecnej pohybovej výkonnosti slúži aj na posúdenie jej aktuálneho stavu v priebehu štúdia na 2. stupni základnej školy.

B. Výberové tematické celky Netradičné pohybové aktivity, menej známe pohybové a športové hry: Korčuľovanie, Snowboarding, Cvičenie v posilňovni, Aerobik, Zumba

Výstupný vzdelávací štandard

POZNATKY Z TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU

V telovýchovnom procese sú poznatzky základným predpokladom uvedomelého osvojovania si pohybových činností, rozvíjania pohybových schopností a výchovy charakterových a iných vlastností osobnosti. Majú dôležitý význam pri vytváraní postojov k zdravému životnému štýlu i k celoživotnej pohybovej aktivite. Sú podmienkou úspešného vykonávania praktických činností. Delia sa na všeobecné a špecifické. **Špecifické poznatzky sa dotýkajú každého tematického celku.**

KOMPETENCIA

Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- poznať drobné organizačné formy telesnej výchovy,
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy,
- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem,
- poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,

- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Všeobecné poznatky:

- základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.),
- úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností,
- význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon,
- telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii,
- poznatky o rozvoji a diagnostikovaní základných pohybových schopností,
- poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní,
- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus,
- úspechy našich športovcov na OH, MS, ME,
- olympijská výchova so zameraním na poznatky o Medzinárodnom olympijskom výbore, Slovenskom olympijskom výbore (poznať jeho symboliku), o olympijských hrách, kalokagatii a fair-play,
- prvá pomoc pri drobných poraneniach.

Špecifické poznatky:

- odborná terminológia vo všetkých TC,
- technika, taktika a metodika osvojovaných pohybových činností,
- pravidlá súťaženia v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu.

A T L E T I K A

KOMPETENCIA:

Žiak vie využívať základné atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využívať ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite ,poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, poznať význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.

Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

základy racionálnej techniky pohybových činností (atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šliapavý beh, šprint, vytrvalostný beh, štafetový a prekážkový beh, skok do diaľky skrčmo a kročmo, skok do výšky, hod loptičkou a granátom, vrh guľou), rozvoj kondičných a koordinačných

schopností, základné (pomocné) funkcie rozhodcu a organizátora atletických súťaží, využitie základných atletických lokomócií pri rozvoji telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie nasledovných postojov u žiakov:

Postoje:

mať trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam ako predpokladu pre ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite a udržiavaní zdravia, preukazovať pozitívny postoj k súťaženiu, preukazovať pozitívny vzťah k súperom, dodržiavať prijaté zásady v rámci skupiny, vedieť súperiť, kooperovať a tolerovať súperov, prejavovať snahu o seba zdokonaľovanie, húževnatosť, vytrvalosť, cieľavedomosť.

VŠEOBECNÁ GYMNASTIKA

KOMPETENCIA:

Žiak v tematickom celku všeobecnej gymnastiky dosahuje takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu individuálne a skupinovo, podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosahuje tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary;
- vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie,
- vedieť prakticky ukázať gymnastické cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny,
- vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch,
- vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu (obsahovú skladbu) konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela,
- vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

- zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela,
- základné názvoslovie telesných cvičení,
- pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky,
- štruktúra gymnastickej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny,
- prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,
- organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),
- zdravotne orientovaná zdatnosť, pohybový režim, redukcia hmotnosti, obezity,
- pozitívny životný štýl.

Na základe týchto a ďalších vedomostí je možné u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

- cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordinačné, koordinačné schopnosti,
- technicky správne polohy a pohyby hlavy, trupu, nôh, paží, lokomócie, cvičenie na- a s náradím, s náčiním, tyče, aeróbne činky, expandre, netradičné), výrazová estetika rytmických a aerobikových pohybov vykonávania všeobecných gymnastických činností,
- cvičebný program na zlepšovanie stavu pohybového a oporného aparátu tela s cieľovým rozvojom pohybových schopností a zručností,
- formovanie telesných proporcií, kultivovaného prejavu osobnosti žiaka.

1. Kondičná gymnastika - posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným

opakovaním, s cieľným zameraním na jednotlivé časti tela:

- o kľuky v kľaku, kľuky vo vzpore stojmo vpredu, vzadu, kľuky vo vzpore ležmo vpredu, vzadu znožmo, roznožmo,
- o výpony, poskoky, skoky odrazom obojnožne, jednonožne,
- o záklony trupu v ľahu vpredu; sed – ľah vzadu,
- o zhyby vo vise, vo vise stojmo, vise ležmo na rebrine, hrazde, kruhoch, bradlách.

Podľa cieľa rozvoja kondičných, kondično-koordinačných schopností:

- o tonizačný program zameraný na držanie tela v správnom napätí svalov v ľahu, kľakoch, sedoch, podporoch, postojoch bez náčinia, náradia, s náčiním (fit lopty, over baly, dynabandy, ..), náradím, na náradí,
- o všeobecný kondičný program s obsahom statických, dynamických cvičení,
- o plyometrický program zameraný na rozvoj dynamickej sily nôh,
- o vytrvalostno-silový program, cvičenia paží, nôh, trupu, brucha, bokov (kľuky, zhyby vo vise stojmo, prednosy v sede, vo vise, mierne záklony v ľahu, dvíhanie trupu, nôh v ľahu na boku.

2. Základná gymnastika

Akrobatické cvičenie:

- ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; sed roznožmo, hlboký predklon; sed znožmo predklon; - kotúle vpred, kotúle vzad s rôznou východiskovou a výslednou polohou, väzby kotúl'ov so skokmi a obratmi,
- stojka na rukách oporou rúk na lavičku, stojka na rukách s dopomocou o rebrinu (stenu), stojka na rukách s polohou nôh bočne,
- premet bokom s dopomocou, premet bokom samostatne,
- podpor stojmo prehnute vzad (most na hlave, most vo vzpore na rukách).

Skoky a obraty:

- skoky odrazom obojnožne – znožmo, skrčmo prípäťmo, skrčmo roznožmo čelne, bočne, s obratom o 180° - 360°,
- obraty obojnožne v postojoch – prestupovaním, krížením, prísunom. Obraty jednonožne prednožením o 180°- 360° .

Cvičenie na náradí a s náradím:

- rebriny: rúčkovanie v podpore ležmo, vo vise prednosy skrčmo, prednosy, postupovanie po rebrinách, výdrž v zhybe, odrazom z nôh lavičky, nízka kladinka: chôdza vpred, vzad, bokom; beh; poskoky, skok striedavo strižný; váha predklonmo; obrat znožmo o 180° v drepe, podrepe, stoji; zoskok odrazom obojnožne – znožmo, roznožmo čelne, skrčmo prípäťmo, skrčmo prednožmo.
- preskok: opakované odrazy z mostíka pri opore (rebrina, spolu cvičiaci), nadväzné odrazy z viacerých mostíkov, letová fáza znožmo, roznožmo čelne, skrčmo prípäťmo, skrčmo roznožmo s doskokom na žinenky (medzi mostíkmi krátky beh); odrazom z mostíka výskok do vzporu drepmo, vzporu roznožmo; skrčka, roznožka, odbočka,

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

- zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela,
- základné názvoslovie telesných cvičení,
- pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky,
- štruktúra gymnastickej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny,
- prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,
- organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),
- zdravotne orientovaná zdatnosť, pohybový režim, redukcia hmotnosti, obezity,
- pozitívny životný štýl.

ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV

KOMPETENCIA:

Žiak v tematickom celku základy gymnastických športov dosahuje takú úroveň osvojenia činností gymnastického športu, že je schopný predviesť individuálne alebo v skupine zostavu podľa daných pravidiel.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach vybraného gymnastického športu, dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, poznať práva a povinnosti v gymnastických pretekoch, vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, disciplíny a cvičebný obsah športovej gymnastiky žien, mužov, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby, zásady motorického učenia v gymnastických športoch, organizácia pretekov, zásady bezpečného správania, pomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.

Na základe týchto a ďalších vedomostí je možné u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordinačné, koordinačné schopnosti, prípravné a imitačné cvičenia, polohy a pohyby častí tela, lokomočné pohyby, akrobacia, cvičenie na- a s náradím, s náčiním, výrazovo-estetické prostriedky gymnastických pohybov, kondičná zložka, technická zložka gymnastických športov.

1. Športová gymnastika – prostné, hrazda, preskok, kladina - D, kruhy – CH:

Prostné – zostava na páse (žinenkách), 1 - 2 rady.

Akrobacia:

ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; kotúle vpred, kotúle vzad v rôznych obmenách východiskovej, hlavnej, výslednej polohe, kotúľové väzby

stojka na rukách s rôznou polohou nôh, stojka na rukách – kotúl vpred, premet bokom, väzby s kotúlom vpred, vzad, stojkou na rukách -kotúl vpred, podpor stojmo prehnute vzad.

Skoky a obraty:

skoky odrazom obojnožne – znožmo, skrčmo prípäťmo, skrčmo, roznožmo čelne, bočne, s obratom o 180° - 360°. Skok odrazom jednonožne s prednožením striedavonožne (nožnice), upažiť, obraty obojnožne v postojoch.

Rovnovážne cvičenie – váha predklonmo. Cvičenie kĺbovej pohyblivosti a elasticity svalov – sed roznožný.

Hrazda po ramená, zostava minimálne 4 cvičebné tvary:

výmyk, toč jazdmo vpred, toč vzad alebo vpred, prešvihy únožmo vpred, vzad, zoskok.

Preskok, koza na šírku D, na dĺžku CH, kôň na dĺžku CH: skrčka, roznožka, odbočka.

Postoje:

mať vytvorený trvalý pozitívny vzťah ku gymnastickým športom, ako predpokladu pre ich celoživotný záujem, preukázať kladný postoj k účelnému zameraniu využitia voľného času, k udržaniu fyzického a psychického zdravia, preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému a športovému procesu, s kladnou

motiváciou k súťaženiu v rámci pretekov,

mať vyformované estetické cítenie pri formovaní telesných proporcií akultivovaného prejavu osobnosti žiaka,

prejaviť pozitívny postoj k správneho životného štýlu so snahou o sebazdokonaľovanie, práceschopnosť, húževnatosť, disciplínu, zdravé sebavedomie, prijímať a dodržiavať normy a pravidlá kolektívu, zásady fair-play, reálne prijímať víťazstvá a prehry v športovej súťaži i v spoločenskom prostredí.

ŠPORTOVÉ HR Y

KOMPETENCIA:

Žiak vo vybraných športových hrách dosahuje takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu,

funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.)
zásady fair-play.

Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

kondičná príprava, základné kondičné a koordinačné schopnosti, popísať a prakticky ukázať správnu techniku herných činností jednotlivca:

basketbal – prihrávka jednou rukou od pleca, dribling, strel'ba zhora z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti, bránenie hráča bez lopty a s loptou.

futbal – prihrávka, tlenie lopty, strel'ba, dribling, obsadzovanie hráča bez lopty a s loptou.

hádzaná - prihrávka jednou rukou od pleca s veľkým náprahom, dribling, strel'ba zhora z miesta, skokom do bránkoviška, obsadzovanie útočníka bez lopty s loptou.

volejbal – odbitie horné na mieste, po pohybe, nad seba, pred seba, odbitie pod uhlom, spodné podanie, prihrávka na nahrávača pri sieti, nahrávka nad seba.

Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovým hrám ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite, súťažením v športových hrách preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi, dodržiavať prijaté normy a pravidlá, dodržiavať zásady fair-play, prejavovať snahu o sebzdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť, vytrvalosť, mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera.

SEZÓNNE ČINNOSTI

KOMPETENCIA:

Žiak vo vybraných sezónnych činnostiach dosahuje primeranú úroveň osvojenia jednotlivých techník zjazdového a bežeckého lyžovania.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne vykonať a prakticky ukázať základné pohyby na lyžiach s prispôbením sa rôznym terénnym nerovnostiam resp. prekážkam pri jazde,
- vedieť pomenovať a popísať základné techniky jednotlivých jász, oblúk, brzdení a pod.,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných sezónnych činností,
- vedieť správne vykonať základné bezpečnostné techniky – pády, pri vykonávaní sezónnych činností,
- zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupiny cvičencov) pred začiatkom jednotlivých sezónnych aktivít,
- vedieť správne prispôbiť výstroj a výzbroj potrebný pre vykonávanie jednotlivých sezónnych činností.
- plniť úlohy (funkcie) súvisiace s pretekmi v jednotlivých sezónnych činnostiach – funkcia rozhodcu, organizátora a pod.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti :

- techniky jednotlivých pohybových činností z oblasti sezónnych činností,
- výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroja,
- organizácia základná terminológia, názvy pohybových zručností
- práce a bezpečnosť pri vykonávaní sezónnych činností,
- základné pravidlá vybraných sezónnych činností,
- organizácia jednoduchých pretekov v sezónnych činnostiach.

Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti:

Zručnosti a schopnosti:

- Kondičná príprava, základné kondičné, koordinačné a pohybové schopnosti,
- popísať a prakticky ukázať správnu techniku sezónnych činností:

Zjazdové lyžovanie – postoje a pohyby na lyžiach, obraty, chôdze, výstupy, pády a vstávanie, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované oblúky a jazda cez terénne nerovnosti.

HODNOTENIE PREDMETU

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu č. 22/2011.

Predmet je hodnotený známkou.

Cieľom hodnotenia je:

- poskytnúť žiakovi spätnú väzbu pri získavaní požadovaných zručností a vedomostí a ako ich dokáže využiť
- motivovať žiakov k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu
- prihliadať k telesnému zdravotnému stavu žiakov
- pravidelne informovať rodičov žiaka o práci a správaní žiaka

Pri klasifikácii výsledkov v týchto predmetoch sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

- a) aktívny vzťah k predmetu,
- b) využívanie osobných predpokladov,
- c) autenticnosť, kreativita a originalita pri riešení úloh,
- d) nachádzanie a používanie medzipredmetových vzťahov a súvislostí,
- e) záujem a snaha o zlepšovanie telesnej a duševnej zdatnosti,
- f) schopnosť zaujať postoj a vyjadriť vlastný názor.

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmetoch s prevahou výchovného a umeleckého zamerania hodnotia na základe individuálneho a humanistického prístupu k žiakovi. Klasifikujú sa podľa nasledovných kritérií :

Stupňom 1 - výborný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, samostatný, využíva naplno svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje svoju autenticnosť, kreativitu a originalitu. V prípade potreby je schopný v plnej miere nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Má záujem a snahu o neustále zlepšovanie svojej telesnej a duševnej zdatnosti. Vie pohotovo zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a aktívne vyjadriť a obhájiť svoj vlastný názor.

Stupňom 2 - chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, využíva svoje osobné predpoklady. Prejavuje snahu zlepšovať svoju telesnú a duševnú zdatnosť.

Stupňom 3 - dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach skôr pasívny, málo využíva svoje osobné predpoklady. Jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, s problémami aplikuje medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Menej sa snaží zlepšovať svoju telesnú a duševnú zdatnosť. Ťažšie zaujíma postoj k požadovaným záležitostiam a s problémami vyjadruje svoj vlastný názor.

Stupňom 4 - dostatočný sa žiak klasifikuje, ak je na vyučovacích hodinách pasívny, nespolupracuje. Jeho vedomosti a zručnosti sú veľmi obmedzené, prejavuje veľmi nízku snahu o zlepšenie svojej telesnej a duševnej zdatnosti. Stupeň 4 - dostatočný sa udeľuje výnimočne.

Stupňom 5 - nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak proklamatívne ignoruje výučbu, odmieta spolupracovať, jeho vedomosti a zručnosti sú nedostatočné.

Testovanie všeobecnej pohybovej výkonnosti slúži aj na posúdenie jej aktuálneho stavu v priebehu štúdia na 2. stupni základnej školy.

Termíny kontroly a hodnotenia všeobecnej pohybovej výkonnosti:

1. 5. ročník ZŠ - začiatok školského roka (vstupné testovanie)
2. 5. ročník ZŠ - koniec školského roka
3. 6. ročník ZŠ - koniec školského roka
4. 7. ročník ZŠ - koniec školského roka
5. 8. ročník ZŠ - koniec školského roka
6. 9. ročník ZŠ - koniec školského roka, výstupný test

Hodnotenie vykonajte pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et al. (1996,

1990), kde nájdete aj popis testov:

1990), kde nájdete aj popis testov: T E S T Y CHLAPCI DIEVCATÁ	Chlapci			Dievčatá		
	A	B	C	A	B	C
1. Clnkový beh 10 x 5 m (s)	26	21	16	28	23	18
2. Skok do diaľky z miesta (cm)	135	185	235	110	150	190
3. Lah – sed (pocet za 30 sekúnd)	28	39	50	20	31	40
4.a) Beh za 12 minút (m)	1580	2210	2840	1310	1830	2350
4.b) Clnkový vytrvalostný beh (pocet 20 m úsekov) - test je alternatívou testu behu za 12 minút	44	61	78	24	33	42
5. Výdrž v zhybe (sekúnd)	22	30	38	9	13	17

Legenda: A = minimálny základný štandard

B = priemerný štandard

C = nadpriemerný štandard

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU: Telesná a športová výchova 5. ročník – CH,D				2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín		
Obsahový štandard	Cieľ a kľúčové kompetencie	Prierezové témy	Metódy a formy práce	Učebné zdroje	Výkonový štandard	
TESTY VPV						
Člnkový beh – 10x5m, skok do diaľky z siesta, ľah-sed 30s, beh za 12 min, výdrž v zhybe	Podatť maximálny výkon v rámci dvojjich možností	Reg.vých .OSR	Posudzovanie rozhodovaním	Výkonnostné tabulky Moravec etal. (1996,1990)	Minim. základný štandard: Člnkový beh – 26s; skok do diaľky z siesta- 135cm;; ľah-sed za 30s – 28; 12min. beh – 1580m; výdrž v zhybe – 22s	
Atletika						
60m, skok do diaľky, hod kriketovou loptičkou, 1000m (zaraďuje sa do dvoch tematických celkov – jeseň, jar)	Poznať základnú terminológiu atletických disciplín, techniku atletických disciplín, základné pravidlá súťaženia, zásady fair play, bezpečnosť a úrazovú záchranu, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin	ENV RegV OSR	Odborné posudzovanie, názorná ukážka, video, televízia	Metodiky a pravidlá atletických disciplín,	Žiak sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať; význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej pohybovej aktivite; pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, pozná význam cvičenia	
ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV						
Základná gymnastika – - Akrobacia – - cvič. na náradí – - kondičná gym. -	Vedieť správne osvojiť si a predviesť dané cvičebné tvary podľa výkonnosti, názvy náradie, na ktorom cvičí; pomenovať jednotlivé polohy a pohyby cvičebných tvarov	MKV	výklad, opis, demonštrácia, nácvik, individuálny prístup;hodnotenie techniky podľa výkonnosti stupňa osvojenia;názor né ukážky, video, televízia,	Metodiky a pravidlá gymnastických disciplín	Žiak dosiahne pozitívny vzťah ku gymnastickým činnostiam; pozitívny postoj k správne životnému štýlu so snahou o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, disciplínu; prijíma a dodržiava normy a pravidlá kolektívu; vie správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary;	

ŠPORTOVÉ HRY						
Futbal - Basketbal –	Dosiahnuť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel	RegV OSR MKV	Výklad, opis, nácvik; hodiny členiť na nácvičné, opakovacie a zápasové; teoretické poznatky osvojovať priebežne vo vyučovacích hodinách	Metodika a pravidlá jednotlivých hier	Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; vie vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; dokáže zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. Pred stretnutím	
NETRADIČNÉ ŠPORTY						
Florbal -	Dosiahnuť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel		Výklad, opis, nácvik; hodiny členiť na nácvičné, opakovacie a zápasové; teoretické poznatky osvojovať priebežne vo vyučovacích hodinách	Metodika a pravidlá jednotlivých hier	Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; vie vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; dokáže zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. pred stretnutím	
UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU: Telesná a športová výchova 6. ročník – CH,D			2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín			
Obsahový štandard	Cieľ a kľúčové kompetencie	Prierezové témy	Metódy a formy práce	Učebné zdroje	Výkonový štandard	
TESTY VPV						
Člnkový beh – 10x5m, skok do diaľky z siesta, ľah-sed 30s, beh za 12 min, výdrž v zhybe	Podat' maximálny výkon v rámci dvoch možností		Posudzovanie rozhodovaním	Výkonnostné tabuľky Moravec etal. (1996,1990)	Minim. základný štandard: Člnkový beh – 26s; skok do diaľky z siesta- 135cm,; ľah-sed za 30s – 28; 12min. beh – 1580m; výdrž v zhybe – 22s	
ATLETIKA						

	60m, skok do diaľky, hod kriketovou loptičkou, 1000m (zaraduje sa do dvoch tematických celkov – jeseň, jar)	Poznať základnú terminológiu atletických disciplín, techniku atletických disciplín, základné pravidlá súťaženia, zásady fair play, bezpečnosť a úrazovú záchranu, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin	RegV OSR MKV	Odborné posudzovanie, názorná ukažka, video, televízia	Metodiky a pravidiel atletických disciplín,	Ziakov sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať; uviedomuje si význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej pohybovej aktivite; pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, pozná význam cvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia; pozná a uplatňuje zásady fair play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák
ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV						
	Základná gymnastika – - Akrobacia – - cvič. na náradí – - kondičná gym. -	Vedieť správne osvojiť si a predviesť dané cvičebné tvary podľa výkonnosti, používať správnu terminológiu a názvy náradie, na ktorom cvičí; pomenovať jednotlivé polohy a pohyby cvičebných tvarov		výklad, opis, demonštrácia, nácvik, individuálny prístup; hodnotenie techniky podľa výkonnosti stupňa osvojenia; názor ukážky, video, televízia,	Metodiky a pravidiel gymnastických disciplín	Žiak dosiahne pozitívny vzťah ku gymnastickým činnostiam; pozitívny postoj k správne životnému štýlu so snahou o sebazdokonaľovanie, práceschopnosť, húževnatosť, disciplínu; prijíma a dodržiava normy a pravidlá kolektívu; vie správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; vie zostaviť a viesť rozcvičenie; vie ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v prevedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí,
ŠPORTOVÉ HRY						
	Futbal - Basketbal –	Dosiagnúť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel		Výklad, opis, nácvik; hodiny členiť na nácvikové, opakovacie a zápasové; teoretické poznatky osvojovať priebežne vo vyučovacích hodinách	Metodika a pravidiel jednotlivých hier	Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; vie vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; dokáže zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. pred stretnutím

NETRADIČNÉ ŠPORTY						
	Florbal	Dosiahnuť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel	Fyzika, chémia, biológia	Výklad, opis, nácvik; hodiny členiť na nácvičné, opakovacie a zápasové; teoretické poznatky osvojovať priebežne vo vyučovacích hodinách	Metodika a pravidlá jednotlivých hier	Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; vie vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; dokáže zostaviť a prakticky viesť rozcvičení (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. pred stretnutím

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU: Telesná a športová výchova 7. ročník – CH,D				2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín		
Poč. hod.	Obsahový štandard	Cieľ a kľúčové kompetencie	Prierezové témy	Metódy a formy práce	Učebné zdroje	Výkonový štandard
3	TESTY VPV					
	Člnkový beh – 10x5m, skok do diaľky z siesta, ľah-sed 30s, beh za 12 min, výdrž v zhybe	Podat' maximálny výkon v rámci dvojjích možností		Posudzovanie rozhodovaním	Výkonnostné tabulky Moravec etal. (1996,1990)	Minim. základný štandard: Člnkový beh – 26s; skok do diaľky z siesta- 135cm;, ľah-sed za 30s – 28; 12min. beh – 1580m; výdrž v zhybe – 22s
21	ATLETIKA					
	60m, skok do diaľky, hod kriketovou loptičkou, 1000m (zaraduje sa do dvoch tematických celkov – jeseň, jar)	Poznať základnú terminologiu atletických disciplín, techniku atletických disciplín, základné pravidlá súťaženia, zásady fair play, bezpečnosť a úrazovú záchranu, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin	RegV OSR MKV	Odborné posudzovanie, názorná ukažka, video, televízia	Metodiky a pravidlá atletických disciplín,	Žiak sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonstrovat; rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej pohybovej aktivite; pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, pozná význam cvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia; pozná a uplatňuje zásady fair

						play jako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák
ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV						
Základná gymnastika – - Akrobacia - cvič. na náradí - kondičná gym. -	Vedieť správne osvojiť si a predviesť dané cvičebné tvary podľa výkonnosti, používať správnu terminologiu a názvy náradie, na ktorom cvičí; pomenovať jednotlivé polohy a pohyby cvičebných tvarov		výklad, opis, demonštrácia, nácvik, individuálny prístup; hodnotenie techniky podľa výkonnosti stupňa osvojenia; názorové ukážky, video, televízia,	Metodiky a pravidiel gymnastických disciplín		Žiak dosiahne pozitívny vzťah ku gymnastickým činnostiam; pozitívny postoj k správne životnému štýlu so snahou o sebazdokonaľovanie, práceschopnosť, húževnatosť, disciplínu; prijíma a dodržiava normy a pravidlá kolektívu; vie správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; vie zostaviť a viesť rozcvičenie; vie ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v prevedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela; vie ohodnotiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň
ŠPORTOVÉ HRY						
Futbal - Basketbal	Dosiahnuť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel	Fyzika, chémia, biológia	Výklad, opis, nácvik; hodiny členiť na nácvičné, opakovacie a zápasové; teoretické poznatky osvojovať priebežne vo vyučovacích hodinách	Metodika a pravidiel jednotlivých hier		Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; vie vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; dokáže zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. Pred stretnutím
NETRADIČNÉ ŠPORTY						
Florbal -	Dosiahnuť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel	MKV	Výklad, opis, nácvik; hodiny členiť na nácvičné, opakovacie a zápasové; teoretické poznatky	Metodika a pravidiel jednotlivých hier		Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; vie vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; dokáže zostaviť a prakticky viesť

				osvojovať priebežne vo vyučovacích hodinách		rozcvičení (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. pred stretnutím
--	--	--	--	---	--	--

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU: Telesná a športová výchova 8.,9 roč . CH,D				2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín		
	Obsahový štandard	Cieľ a kľúčové kompetencie	Prierezové témy	Metódy a formy práce	Učebné zdroje	Konkrétny výstup – výkonový štandard
TESTY VPV						
	Člnkový beh – 10x5m, skok do diaľky z siesta, ľah-sed 30s, beh za 12 min, výdrž v zhybe	Podatť maximálny výkon v rámci dvojjích možností		Posudzovanie rozhodovaním	Výkonnostné tabulky Moravec etal. (1996,1990)	Minim. základný štandard: Člnkový beh – 26s; skok do diaľky z siesta- 135cm;, ľah-sed za 30s – 28; 12min. beh – 1580m; výdrž v zhybe – 22s
ATLETIKA						
	60m, skok do diaľky, hod kriketovou loptičkou, 1000m (zaraďuje sa do dvoch tematických celkov – jeseň, jar)	Poznať základnú terminologiu atletických disciplín, techniku atletických disciplín, základné pravidlá súťaženia, zásady fair play, bezpečnosť a úrazovú záchranu, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin	RegV OSR MKV	Odborné posudzovanie, názorná ukažka, video, televízia	Metodiky a pravidlá atletických disciplín,	Žiak sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať; uvědomuje si význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej pohybovej aktivite; pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, pozná význam cvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia; pozná a uplatňuje zásady fair play jako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák
ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV						
	Základná gymnastika – - Akrobacia - cvič. na náradí - kondičná gym.	Vedieť správne osvojiť si a predviesť dané cvičebné tvary podľa výkonnosti, používať správnu terminologiu a názvy		výklad, opis, demonštrácia, nácvik, individuálny	Metodiky a pravidlá gymnastickýc	Žiak dosiahne pozitívny vzťah ku gymnastickým činnostiam; pozitívny postoj k správne mu životnému štýlu so snahou o sebazdokonaľovanie, , húževnatosť,

		náradie, na ktorom cvičí; pomenovať jednotlivé polohy a pohyby cvičebných tvarov		prístup;hodnote nie techniky podľa výkonosti stupňa osvojenia;názor né ukážky, video, televízia,	h disciplín	disciplínu; prijíma a dodržiava normy a pravidlá kolektívu; vie správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; vie zostaviť a viesť rozcvičení; vie ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v prevedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela;
ŠPORTOVÉ HRY						
	Futbal - Volejbal –	Dosiahnuť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel	RegV OSR MKV	Výklad, opis, nácvič; hodiny členiť na nácvičné, opakovacie a zápasové; teoretické poznatky osvojovať priebežne vo vyučovacích hodinách	Metodika a pravidlá jednotlivých hier	Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; vie vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; dokáže zostaviť a prakticky viesť rozcvičení (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. Pred stretnutím
NETRADIČNÉ ŠPORTY						

UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu: ŠPORTOVÁ PRÍPRAVA so zameraním na FUTBAL

Časový rozsah výučby: 5 hodín týždenne

/165 hodín ročne/

Ročník: piaty

Škola Základná škola Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

Športová príprava so zameraním na futbal

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Predmet športová príprava poskytuje základné informácie o futbale, jej teórii, praxi.

Žiak si svojou pohybovou činnosťou cez všeobecné a špeciálne cvičenia rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou futbalového procesu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Osvojí si špeciálne zručnosti, návyky a činnosti vo futbale, zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Všeobecným cieľom športovej prípravy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom:

- rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni
- osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť,
- zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie,
- vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, k športu

Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

KOMPETENCIE:

a) Pohybové kompetencie

- žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia, zvyšovanie svojej výkonnosti
- žiak má osvojené primerané množstvo špeciálnych pohybových činností vo futbale a vie ich uplatniť v samotnej hre, na rôznych ihriskách a vo svojom voľnom čase.

b) Kognitívne kompetencie

- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia
- žiak používa odbornú futbalovú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov
- žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti
- žiak dodržiava osvojené pravidlá, disciplínu a organizačný poriadok pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru
- žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných testových položiek resp. testových batérii
- žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí
- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej

činnosti

- žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie
- žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

c) Komunikačné kompetencie

- žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno - časových aktivít.

d) Učebné kompetencie

- žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

e) Interpersonálne kompetencie

- žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- žiak vie udržať voje negatívne emócie pri vykonávaní športovej činnosti.

f) Postojové kompetencie

- žiak má pozitívny zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole i v živote, uznať kvality súpera.
- žiak dodržiava princípy v duchu fair-play.
- žiak sa zapája do školských športových súťaží, mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.

1 TEMATICKÉ CELKY

Štruktúru učiva tvoria tematické celky.

Obsah je koncipovaný tak, aby si ho mohla a zároveň i mala osvojiť väčšina žiakov.

Ciele tematického celku:

- dosiahla optimálnu úroveň hernej výkonnosti, ktorá umožňuje hrať zápasy podľa pravidiel,
- vedela vysvetliť a prakticky v zápase uplatniť základný herný systém, jednoduché herné kombinácie a základné herné činnosti jednotlivca,
- mali osvojené poznatky o herných činnostiach, pravidlách a funkciách potrebných na organizáciu zápasov,
- vedeli okrem funkcie hráčak postupne sa podieľať aj na funkcii rozhodcu, zapisovateľa, časomerača a pod.
- mali pozitívny vzťah k samotnej hre, aby vedeli plniť funkcie súvisiace s organizáciou zápasov.

V ročnom pláne učiva odporúčame, aby sa tematické celky vyučovali ako súčasť každej vyučovacej hodiny športovej prípravy.

Výber tematických celkov umožňuje rešpektovať podmienky školy, záujmy žiakov, záujmy učiteľa, miestne tradície a pod.

Učiteľ môže zaradiť do programu iba tie športové činnosti, ktoré boli súčasťou jeho predgraduálnej prípravy na vysokej škole, alebo na ktoré získal trénerské alebo cvičiteľské vzdelanie, alebo certifikát v niektorej forme ďalšieho vzdelávania učiteľov a trénerov.

V záujme každého učiteľa telesnej a športovej výchovy by malo byť zúčastniť sa ďalšieho vzdelávania učiteľov a postupné získavanie potrebnej kvalifikácie k chýbajúcim športovým činnostiam.

Športová príprava **úzko spolupracuje a nadväzuje** na telesnú výchovu /vid' kapitola 4D/ svojimi okruhmi tém na dejepis (historické poznatky – futbalu), občianska výchova (otázky spoločnosti), psychológiu (otázky z psychológie športu, motivácia, proces vo vnútri kolektívu), prírodopis (stavba a poznania ľudského tela, prevencia, choroby), zemepis /orientácia vo svete, počasie, mentalita ľudí, prostredia/, pedagogiky

(spoločenské otázky), etická výchova (morálka, postoje, drogy, spoločnosť)

Prierezové témy, ktoré nadväzujú na športovú prípravu

Vzdelávacie oblasti prierezové témy.

Vzdelávacie oblasti chápeme ako integráciu problematiky príbuzných školských predmetov súčasného kurikula, pričom tieto oblasti rešpektujú veľké oblasti života človeka. Vznikli preto, aby sa výchova a vzdelávanie na základných školách integrovala na báze takýchto oblastí ľudskej existencie.

Preto je možné každú oblasť vyučovať prostredníctvom viacerých predmetov tak, aby sa zachytili všetky témy dôležité pre danú oblasť. Vzdelávacie oblasti nekopírujú súčasnú štruktúru vyučovacích predmetov. Krížom cez vzdelávacie oblasti prechádzajú prierezové témy, ktorú budú povinne zakomponované do budúcich predmetov.

Opísané vzdelávacie oblasti sú súčasťou štruktúry, ktorá prepája uzávery viacerých riešiteľských skupín v projekte.

Prierezové témy pre športovú prípravu sú nasledovné:

oblasť	Témy	väzba na súčasné predmety (ktoré súčasné predmety sa téme venujú)
zdravie a pohyb	zdravie – zdravotná výchova – telo a psychika, choroby	okrajovo biológia, občianska výchova
	pohyb	telesná výchova, zdravotná telesná výchova
	životný štýl životospráva, režim dňa, zvláštnosti jednotlivých etáp vývinu	občianska výchova

Ciele tematických celkov sú rozpracované na 4 menšie celky:

A/ ŠPECIÁLNE POHYBOVÉ ČINNOSTI:

- a1.) HERNÉ ČINNOSTI JEDNOTLIVCA /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- a2.) HERNÉ KOMBINÁCIE /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- a3.) PRÍRAVNÉ CVIČENIA – HERNÉ CVIČENIA
- a4.) PRÍRAVNÉ HRY /MALÉ, STREDNE VEĽKÉ, VEĽKÉ, ÚLOHOVANÉ, RIADENÉ, VLASTNÁ HRA, MODELOVANÁ HRA/
- a5.) HERNÝ SYSTÉM /ZÁKLADNÝ, ÚTOČNÝ, OBRANNÝ/
- a6.) ŠTANDARDNÉ SITUÁCIE /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- a7.) BRANKÁR /HERNÉ ČINNOSTI – ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/

B./ VŠEOBECNÉ POHYBOVÉ ČINNOSTI:

- b1.) RÝCHLOSŤ
- b2.) SILA
- b3.) KOORDINÁCIA
- b4.) VYTRVALOSŤ

C./ HODNOTENIE VÝKONNOSTI (kapitola 7)

D./ INÉ:

- d1.) NEPOHYBOVÁ PRÍPRAVA
- d2.) DOPLNKOVÉ HRY

- VYUČOVACÍ PROCES

**Vyučovací proces v športovej príprave – futbal si vyžaduje:
Od samotného učiteľa:**

- dokonalé poznanie žiakov, kladenie požiadaviek primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom
- účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva (ročný plán, tematický celok, hodina) v konkrétnych podmienkach školy (triedy);
- uplatňovanie účelnej organizácie práce, bezpečnosti práce pri výcviku a zásad hygieny;
- všestranné a sústavné využívanie pomôcok a materiálneho vybavenia;
- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov;
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce;
- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacieho procesu v športovej príprave s ďalšími formami pohybovej aktivity a s celým procesom výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo školy a úzku spoluprácu s ostatnými výchovnými činiteľmi, pedagógmi resp. učiteľmi –trénermi
- dôsledne uplatňovanie prostriedkov smerujúcich k rozvoju aktivity a samostatnosti žiakov, prostredkovaním cieľov, obsahu, metód a foriem práce,
- efektívne striedať všetky didaktické formy: hromadnú, skupinovú, individuálnu; dôraz kladieme na skupinovú a individuálnu formu, doplnkové cvičenie.
- prehĺbovať individuálny prístup k žiakom, ktorý kladie na žiakov primerané požiadavky, vzhľadom na individuálne rozdiely medzi žiakmi
- zapája žiakov do riadenia telovýchovného procesu /poveruje ich rôznymi činnosťami: vedením družstva, poskytovaním dopomoci a záchrany, prípravou pomôcok, prácou podľa písomného programu, podieľať sa aktívne na kontrolnej činnosti, plniť funkcie rozhodcov, zapisovateľov, vykonávať činnosti spojené s evidenciou, organizovať si vlastnú pohybovú aktivitu v čase mimo vyučovania a pod./
- účinne motivovať žiakov, vytvárať dobrú pracovnú atmosféru bez strachu a zbytočného napätia.
- prejavmi osobnej sympatie ku každému žiakovi vytvárať dobré podmienky na vzájomnú dôveru a komunikáciu učiteľ - žiak, žiak - učiteľ, žiak - žiak.
- účelne uplatňovať praktické, slovné a názorné metódy.
- rozvíjať kultúrne správanie, vytvárať edukačné prostredie na hodine, vhodným príkladom športových vzorov, naznačovaním riešenia spoločenských problémov/ nedbalosť o vlastné zdravie, alkoholizmus, fajčenie, toxikománia/.
- vytváraním a podporovaním ducha spolupatričnosti medzi žiakmi, atmosféry spolupráce, priaznivého ovzdušia a dôvery,
- prenášaním entuziazmu učiteľa a vitality na žiakov (osobný príklad);
- základnou organizačnou jednotkou je 45 minútová vyučovacia hodina športovej prípravy, pričom sa nej zúčastňujú všetci žiaci.
- na samotnej hodine dodržiavať:bezpečnosť pri výcviku na hodinách telesnej výchovy zabezpečovať učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.
- okamžite poskytnut prvú pomoc ak nastane úraz, zabezpečiť lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napísať záznam o úraze./1x ročne lekárska prehliadka u športového lekára/
- z hľadiska hygieny udržiavať v čistote všetky cvičebné priestory, kryté priestory pravidelne vetrať, žiakom po skončení vyučovacej hodiny umožniť umytie alebo sprchovanie, nepovoliť do telocvične vstupovať bez prezutia do športovej obuvi.
- dodržiavať vhodnosť cvičebného úboru podľa ročného obdobia, pohybovej činnosti a klimatických podmienok.
- tréner -učiteľ sa prezlieka pred vyučovacou hodinou do vhodného športového úboru a prezúva do športovej obuvi.

- používa zariadenie a vybavenie určené na športovú prípravu, dbá sa o jeho riadne používanie, šetrenie, kontrolu a prípadnú údržbu, v spolupráci so Združením rodičov a ďalšími organizáciami odporúča vybaviť školu vhodnými pomôckami pre potreby športovej prípravy.

- eviduje: a/ údaje o telesnom rozvoji a zdravotnom stave žiakov/ hmotnosť tela, výška tela, držanie tela/

b/ údaje o výsledkoch v športovej príprave, školských turnajoch, školských súťažiach

c/ údaje o všeobecnej a špeciálnej pohybovej činnosti /pravidelné testovanie – vstup, priebeh, výstup, testové batérie, uplatňuje všeobecne deklarovанú požiadavku jej humanizácie a objektivizácie.

4 POŽIADAVKY NA VÝSTUP

OBSAH – UČIVO

Obsah základného učiva:

Rozhodujúcim kritériom na posúdenie úrovne osvojenia si učiva je herný výkon družstva v zápase a podiel každého žiaka na ňom.

Hodiny určené na zápasy sú základom každého tématického celku a východiskom na stanovenie obsahu hodín na nácvik, zdokonaľovanie a hodnotenie žiakov, takýmto požiadavkám sa najviac približujú metodicko – organizačné formy.

Metodicko – organizačné formy sú účelne usporiadané tréningové cvičenia, ktoré plnia podmienku postupného zvyšovania zaťaženia futbalistu a tým rast tréningovanosti /vid' formy vzdelávania/

Efektívnym využitím herných činností, napr. vo forme tzv. kondičných vložiek (blokov) futbal významne prispieva k rozvoju základných pohybových schopností.

Pri vyučovaní športovej hry sa dôsledne dbá na úrazovú zábranu, ktorá vychádza z premyslenej organizácie práce, z bezpečného povrchu ihrísk.

Cieľom je vlastný rast športovej výkonnosti pričom ide o biologicko-psycho-sociálnu adaptáciu. V podstate ide o proces morfológicko- funkčnej adaptácie, motorického učenia a psychosociálnej interakcie.

Obsahom športovej prípravy tvoria jednotlivé zložky: kondičná, technická, taktická, teoretická a psychologická príprava.

Podľa druhu a intenzity tréningového zaťaženia sa používajú účasti hernej prípravy: herný nácvik – herný tréning a kondičný tréning.

Základnými prostriedkami sú tréningové cvičenia /všeobecné, špeciálne, vlastné, súťažné/ a významnou súčasťou je aktívna resp. pasívna regenerácia síl.

Od žiaka vo vyučovacím procese sa vyžaduje, aby mal:

KOMPETENCIA:

Žiak v športovej príprave dosahuje takú úroveň osvojenia:

- všeobecných zručností, činností a vedomostí
- špeciálnych zručností, činností a vedomostí
- teoretických /taktických/zručností, činností a vedomostí, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel
- prenesenie poznatkov, skúsenosti a zručnosti aj do iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Rozpracovanie určíme do 4 celkov:

A./ všeobecné pohybové zručnosti, činnosti a vedomosti- (kondičné a koordinačné činnosti)

- budovanie všestrannej pohybovej výkonnosti a bioenergetickej základne budúcej hernej výkonnosti
- vytváranie kondičných výkonových predpokladov
- rozvíjanie základného oxidatívneho energetického potenciálu a pohybovej koordinácie

- *silové schopnosti*, zlepšenie nervosvalovej koordinácie, obdobie rozvoja relatívnej sily, vytvárať osobné súboje 1-1, razanciu kopu, hra hlavou, štarty k lopte, uvoľňovanie sa, predovšetkým komplexný rozvoj rýchlostne - silových schopností, výbušnú silu,
- *vytrvalostné schopnosti*, rozvoj aeróbnej vytrvalosti s predlžovaním jednotlivých úsekov, intenzita nízka,
- *rýchlostné schopnosti*, rozvoj štartovej rýchlosti s dynamickou silou v spojení s hernými činnosťami jednotlivca, rýchlosť reakcie a lokomočnej rýchlosti na úsekoch 30-60m, rozvoj rýchlosti herných činností jednotlivca v reťazcoch, pri zvládnutí techniky rozvíjame základy rýchlosti súčinnosti,
- *ohybnosť*, aktívne cvičenia a pasívne dynamické cvičenia, u mládeže rozvíjame širokou paletou cvičení s využitím metód aktívneho cvičenia a pasívnych dynamických cvičení
- *rozvoj kondičných schopností*, prostredníctvom hry v rôznych formách prípravných hier (4-4,4-3,5-4,5-5), možno však rozvíjať aj izolovane, no vždy so silným motivačným nábojom

B./ špeciálne pohybové zručnosti a činnosti, vedomosti:

– herné činnosti jednotlivca:

- **rozvoj herných činností jednotlivca**, v pohybe, prihrávka, preberanie, vedenie, obchádzanie, strelba, výber miesta, obsadzovanie priestoru, brankár: všetky spôsoby chytanie, presné vykonanie vyhadzovania, vykopávania,
- **rozvoj reťazcov herných činností jednotlivca**, hlavne plynulý pohyb, rôzne zložité reťazce a ich koordinované spájanie, akcent na uvoľňovanie sa hráča s loptou v súbojoch 1-1, prihrávku, strelbu,
- **rozvoj kontroly lopty** „pocit lopty - rýchle nohy”, pocitovanie, obojnosť, žongľovanie hlavou, nohou, lopty rôznych rozmerov a hmotností, klamlivé pohyby maznanie sa s loptou, ovládanie lopty rôznymi časťami tela, striedanie frekvencie krokov

– herné kombinácie:

- **rozvoj herných kombinácií**, jej presnosť, plynulosť spolupráce, využívanie herných kombinácií v typických priestorových úsekoch, strelba po kombinácií

– herný systém:

- **rozvoj herných systémov**, orientácia v priestore, hra 11-11, organizácia hry v základnom postavení, úlohy na hráčov v rôznych funkciách, herný systém 4-3-3,
- **doplňkové hry**: basketbal, volejbal, nohejbal, hádzaná, rugby, setbal, baseball, pohybové hry
- **testovanie**: testy všeobecnej motorickej výkonnosti, špeciálnej motorickej výkonnosti meranie, váženie – znak trénovanosti /

C./ teoretické poznatky, vedomosti – nepohybová príprava

V športovej príprave sú poznatky základným predpokladom uvedomelého osvojovania si pohybových činností, rozvíjania pohybových schopností a výchovy charakterových a iných vlastností osobnosti.

Majú dôležitý význam pri vytváraní postojov k zdravému životnému štýlu i k celoživotnej pohybovej aktivite. Sú podmienkou úspešného vykonávania praktických činností.

Nepohybová príprava - ide o teóriu a špeciálne vedomosti, orientácia na individuálny herný výkon, technická stránka herných činností a ich využitie v hre, základy individuálnej taktiky pri realizácii herných činností zásady spolupráce skupín a súčinnosť kolektívu, úlohy vyplývajúce z hráčskej funkcie v danom hernom systéme, pravidlá hry, analýza hry družstva, vlastného herného výkonu, sledovanie zápasov vrcholových hráčov

D./ žiak vie využiť poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti športovej prípravy aj do iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,

- mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.
- poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,
- zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,
- pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,
- pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie
- poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností, ďalších nadväzujúcich cvičení
- vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- vedieť využiť všetky pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.
- využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- vedieť uplatniť osvojené pravidlá v ďalších športových odvetviach, hrách, disciplínach a činnostiach
- prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti,
- preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a herné systémy, štandardné situácie
- vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, a ich úlohy,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá hry, rozmery ihriska,
- vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, resp. viesť kompenzačné – strečingové cvičenia po skončení hodiny resp. zápasu
- vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva,
- vedieť posúdiť a popísať reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva. poznať organizačné formy športovej prípravy,
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia a strečingu pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- dodržiavať pravidlá hry, správnej životosprávy, organizácia, disciplíny,
- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti, herného výkonu v hre a telesného rozvoja podľa daných noriem, testov a hodnotenia
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností, históriu športu, dejiny futbalu, pravidlá hry, rozmery ihriska, počet hráčov, hodnotiť pohybové činnosti, analyzovať herný výkon, zásady kondície, techniky a taktiky.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- úloha rozcvičenia a strečingu pri vykonávaní pohybových činností,
- význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon,
- telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii,
- poznatky o rozvoji a diagnostikovaní základných pohybových schopností,

- poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní,
- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus,
- úspechy našich i svetových futbalistov na vrcholných podujatiach na OH, MS, ME,
- prvá pomoc pri drobných poraneniach, úrazoch
- používať odbornú terminológiu pre všetkých pohybových činnostiach, kondícii, technike, taktike a metodike osvojených pohybových činností,
- pravidlá súťažení v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu, merača, zapisovateľa

Vedomosti:

- systematika herných činností, základná terminológia
- technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy
- herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu
- funkcie hráčov na jednotlivých postoch a ich úlohy
- základné pravidlá, rozmery ihriska
- organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.)
- zásady fair-play.
- plniť úlohy (funkcie) súvisiace s realizáciou hry v stretnutí: hráčske funkcie, funkcie rozhodcov, jednoduché organizačné funkcie,
- efektívne plniť taktické úlohy družstva v hre (tréningu, hodine, stretnutí),
- poznať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré pôsobia na rozvoj kondičnej pripravenosti pre dané športové hry.
- zásady správneho držania tela, základné názvoslovie telesných cvičení,
- štruktúra tréningovej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny,
- metodicko-organizačné formy, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,
- organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),
- pozitívny životný štýl.

Zručnosti a schopnosti:

- cvičenia rozvíjajúce kondíciu /sila, rýchlosť, vytrvalosť/, kondično-koordinačné a koordinačné schopnosti,
- technicky správne polohy a pohyby jednotlivých častí tela pri danom pohybe formou nácviku a zdokonaľovania
- mať estetiku pohybov vykonávania všeobecných a špeciálnych činností vo futbale,
- formovanie telesných proporcií, kultivovaného prejavu osobnosti žiaka.

Za pomoci týchto činností, vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovej hre ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite,
- súťažením v športovej hre preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu
- mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi,
- dodržiavať prijaté normy a pravidlá, dodržiavať zásady fair-play,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť, vytrvalosť,
- mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti,
- vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera.

5 METÓDY, FORMY, ZÁSADY VYUČOVANIA

VZDELÁVACIE FORMY

A) ORGANIZAČNÉ FORMY:

A) 45-minútová resp. dvojhodinovka:

- praktická
- teoretická – nepohybová
- nácvičná
- zdokonaľovacia
- hodnotiacia
- súťažná,
- 👉 ① zápas
- 👉 ② testovanie – všeobecnej a špeciálnej pohybovej výkonnosti
- 👉 ③ sústredenie, Škola v prírode
- 👉 ④ teória

A) SOCIÁLNO – INTERAKČNÉ FORMY:

- hromadná,
- skupinová,
- individuálna

B) METODICKO-ORGANIZAČNÉ FORMY:

- prípravné cvičenia I. typu
- prípravné cvičenia II. typu
- herné cvičenia I. typu
- herné cvičenia II. Typu
- prípravná hra /riadená, úlohovaná, modelovaná/
- vlastná hra

Organizácia hráčov počas cvičenia:

- kyvadlová forma
- prúdová forma
- na stanovištiach
- paralelná forma
- kruhová forma

VZDELÁVACIE METÓDY

1. vzdelávacie metódy podľa zdroje poznania a druhu poznatkov:

- I. a/** Slovné metódy – monologické (výklad, prednáška, inštruktáž, vysvetľovanie)
 a dialogické (rozhovor, diskusia, dramatizácia)
 b/ Písomné – písomné práce, práca s textom

II. Demonštračné metódy

III. Praktické metódy - nácvik zručností

2. Podľa aktivity, resp. miery samostatnosti učiaceho sa žiaka v procese výučby:

Ide o metódy výhradne realizované pedagógom až po metódy autodidaktické, kde je najvyššia miera samostatnosti žiaka:

- oznamovacie
- problémové
- tvorivé

3. Logické postupy

používajú sa metódy logiky – induktívne, deduktívne, analytické, syntetické

4. Podľa fáz vyučovacieho procesu

- metódy motivačného charakteru
- fixačného charakteru
- expozičného charakteru
- diagnostické metódy

5. Podľa spôsobu interakcie

- metódy frontálne
- skupinové a

– individuálne

6. Metódy hernej prípravy vo futbale

- slovné

- názorné

- diagnostické

- praktické sa delia na **metódy založené na vzťahu celok – časť**:

- metóda celku

- metóda po častiach

- metóda od časti k celku

- metóda od celku k časti a späť k celku

- komplexná metóda

7. Metódy tréningového zaťaženia:

komponenty: objem, intenzita, zložitosť, hustota podnetov, interval oddychu a zaťaže, trvanie podnetov, frekvencia tréningov, únava, meranie pulzovej frekvencie

- neprerušovaná – dlhodobá metóda

- intervalová – extenzívna

- intervalová – intenzívna

- opakovacia

ZÁSADY VYUČOVANIA

- systematickosť

- postupnosť zvyšovania tréningového zaťaženia, uplatňovania prostriedkov a metód s vyššou účinnosťou

- cyklickosť

- individualizácia

- špecifickosť

- proporcionalita všeobecnej a špeciálnej prípravy, rozvoj faktorov určujúcich športový výkon

6 UČEBNÉ ZDROJE

– **METODICKÉ** :

A) LITERATÚRA, BIBLIOGRAFIA

1. BÍŇOVSKÝ, A. 2001. Systematika a funkčná športanatómia.
2. BORBELY, L. – GANCZNER, P. – PALDAN, R. – SINGER, O. 2006. Útočenie celého mužstva alebo Ako sa dnes útočí. (1. a 2. diel)
3. BORBELY, L. – BUBENKO, J. – GRIGA, S. – MORAVEC, M: – RADOLSKÝ, D. 2001. Ofenzívna moderna v súčasnom futbale . Nácvik a zdokonaľovanie útočnej hry.
4. BUZEK, M. – PROCHÁZKA, L. 2003. Moderní obrana.
5. HIPPI, M. 2007. futbal – rozvoj vybraných pohybových schopností, diagnostika a strečing v družstve vrcholového futbalu.
6. HOLIENKA, M. 2004. Futbal – kondícia – tréning. Rýchlostné schopnosti. 2.vydanie.
7. HOLIENKA, M. 2001. Rozcvičenie vo futbale.
8. HOLIENKA, M. 1997. Futbal – hra, kondícia, tréning.
9. KAČANI, L. 2004. Futbal – Teória a prax hernej prípravy.. 2. vydanie
10. KAČANI, 2002. Futbal – tréning hrou .
11. KAČANI, L. 2005. Futbal – Herná príprava 2 teória a prax
12. KAČANI, L. 2000. Futbal – Teória a prax hernej prípravy. 1. vydanie.

13. KAČANI, L. a kol. 1997. Futbal. Hra – výkon – tréning. 2 vydanie.
14. KAČANI, L. a kol. 1991. Teória a didaktika športovej špecializácie – futbal.
15. KAČANI, L. a HORSKÝ, L. 1988. Tréning vo futbale.
16. KORČEK, F. a LUKNÁR, V. 1987. Futbal.
17. MORAVEC, R. 2004. Teória a didaktika športu.
18. MORAVEC, R. – KAMPMILLER, T. – SEDLÁČEK, J. a kol. 1996. EUROFIT
19. NAVARA, M. – BUZEK, M. – ONDŘEJ, O. 1986. Kopaná.
20. PERÁČEK, P. 2001. Futbal – riadenie, plánovanie, tréning.
21. PERÁČEK, P. a kol. 1993. Teória a didaktika zvoleného športu - futbal.
22. PSOTTA, R. 2006. Fotbal – kondiční tréning. GRADA
23. ŠEBEJ, F. 201. Stečing.
24. ŠTULRAJTER, V. – ZRUBÁK, A. – JANOŠDEÁK, J. 1998. Futbal–strečing v tréningu futbalistu
25. VENCEL, S. 2004 Brankár.
26. VENCEL, S. 2207 Brankár 2.

B) Časopisy: *Fotbal a tréning 2005, 2006, 2007, Telesná výchova a šport*

C) Video: *Ajax škola, pozorovanie videozáznamov – Liga Majstrov, EURO 2008*

D) CD: *Francúzska škola FFF, Coerverová škola*

E) DVD: *Brankár , brankár 2*

ĎALŠIE ZABEZPEČENIE VO VYUČOVACOM PROCESE:

–

PRIESTOROVÉ:

Hlavné ihrisko MFK TATRAN

Umelé trávnaté ihrisko MFK TATRAN

Umelá tráva 3x18m ZŠ Okoličianská

Veľká a malá telocvičňa ZŠ Okoličianská

– **MATERIÁLNO**

-

TECHNICKÉ:

Šatňa MFK TATRAN

Šatňa ZŠ Okoličianská ul.

náradie, náčinie, lopty ZŠ Okoličianská (lopty, rozlišovačky, kužele, rebrik, prekážková dráha, magnetická tabuľa, PC učebne, Interaktívna tabuľa, videoučebňa)

– **ZDRAVOTNÍCKE:**

MUDr. Sýkora Ružomberok

MUDr. Kurek Liptovský Mikuláš

7 KLASIFIKÁCIA PREDMETU

Metódy KLASIFIKÁCIE:

Konkrétne formy hodnotenia:

- slovne
- znakom
- bodovo

Meranie – motorické testy/vstupné, priebežné, výstupne / kondičnej, technickej stránky/

Pedagogické zásady pri hodnotení: *Zásada pozitívnosti, zásada individuálneho prístupu*

A Testy: Ľah – sed /2 minúty/

Hod plnou lopou /2kg/

Žonglovanie – nohou

Predklon s dosahovaním

Žonglovanie – hlavou

Beh 10x5m

Žonglovanie – kombináciou

Beh 4x10m

Vedenie lopty – slalom

Skok do diaľky z miesta

Meranie, váženie

B. Testy pomocou PC softvér a fotobuniek

1. Tapping - frekvencia krokov 6 sekund
2. Beh 10 m
3. Rovnováhový test...
4. Výška výskoku (z drepu, z protipohybu, +10 s)
5. člnkový beh - Yo-Yo test

Vedomostný test /špeciálne takticko - teoretické vedomosti na nepohybovej príprave/

Pedagogické pozorovanie

Metóda rozhovoru

Sociometria

V hrách hodnotenie individuálneho herného výkonu, herného výkonu mužstva **/posudzovanie, pozorovanie/**

Štatistická analýza /štatistický hárok/ - pozorovanie videozáznamov vlastných zápasov, vrcholných svetových a európskych podujatí

Metóda analýzy, syntézy, porovnávaní

Dotazník, anketa

Hodnotenie výsledkov z telovýchovného lekárstva

MUDr. Sýkora J, Vojenská nemocnica Ružomberok

UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu: ŠPORTOVÁ PRÍPRAVA so zameraním na FUTBAL

Časový rozsah výučby: 4 hodiny týždenne
/132 hodín ročne/

Ročník: šiesty

Škola Základná škola Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš

Vyučovacia jazyk: slovenský jazyk

Športová príprava so zameraním na futbal

2. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Predmet športová príprava poskytuje základné informácie o futbale, jej teórii, praxi.

Žiak si svojou pohybovou činnosťou cez všeobecné a špeciálne cvičenia rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou futbalového procesu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Osvojí si špeciálne zručnosti, návyky a činnosti vo futbale, zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Všeobecným cieľom športovej prípravy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom:

- rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni
- osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť,
- zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o svoje zdravie,
- vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, k športu

Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

KOMPETENCIE:

a) Pohybové kompetencie

- žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia, zvyšovanie svojej pohybovej výkonnosti
- žiak má osvojené primerané množstvo špeciálnych pohybových činností vo futbale a vie ich uplatniť v samotnej hre, na rôznych ihriskách i vo svojom voľnom čase.

b) Kognitívne kompetencie

- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia
- žiak používa odbornú futbalovú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí teoretických a praktických poznatkov
- žiak vie zostaviť a používať rôzne formy rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti
- žiak dodržiava osvojené pravidlá, disciplínu a organizačný poriadok pri vykonávaní pohybových činností tréningového a súťažného charakteru
- žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných testových položiek resp. testových batérii
- žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí
- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní akejkoľvek pohybovej činnosti

- žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie
- žiak pozná negatívne účinky návykových látok, používania drog na organizmus.

c) Komunikačné kompetencie

- žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať
- žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno - časových aktivít

d) Učebné kompetencie

- žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu
- žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

e) Interpersonálne kompetencie

- žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v hre.
- žiak vie udržať svoje negatívne emócie pri vykonávaní športovej činnosti.

f) Postojové kompetencie

- žiak má pozitívny zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole i v živote, uznať kvality súpera.
- žiak dodržiava princípy v duchu fair-play.
- žiak sa zapája do školských športových súťaží, mimoškolskej telovýchovnej /klubovej/ a športovej aktivity.

3 TEMATICKÉ CELKY

Štruktúru učiva tvoria tematické celky.

Obsah je koncipovaný tak, aby si ho mohla a zároveň i mala osvojiť väčšina žiakov

Danej športovej triedy.

Ciele tematického celku:

- dosiahnúť optimálnu úroveň hernej výkonnosti, ktorá umožňuje hrať zápasy podľa pravidiel
- vedieť vysvetliť a prakticky v zápase uplatniť základný herný systém, jednoduché herné kombinácie a základné herné činnosti jednotlivca,
- osvojiť poznatky o herných činnostiach, pravidlách a funkciách potrebných na organizáciu zápasov,
- vedieť okrem funkcie a úloh hráča podia postov sa postupne podieľať i na funkcii rozhodcu, zapisovateľa, časomerača a pod.
- mať pozitívny vzťah k samotnej hre, vedieť plniť funkcie súvisiace s organizáciou zápasov.

V ročnom pláne učiva odporúčame, aby sa tematické celky vyučovali ako súčasť každej vyučovacej hodiny športovej prípravy.

Výber tematických celkov umožňuje rešpektovať podmienky školy, potreby a záujmy žiakov, učiteľa a rešpektovať miestne tradície a pod.

Učiteľ môže zaradiť do programu iba tie športové činnosti, ktoré boli súčasťou jeho predgraduálnej prípravy na vysokej škole, alebo na ktoré získal trénerské alebo cvičiteľské vzdelanie, resp. certifikát v niektorej forme ďalšieho vzdelávania učiteľov a trénerov.

V záujme každého učiteľa telesnej a športovej výchovy by malo byť zúčastniť sa ďalšieho vzdelávania učiteľov a postupné získavanie potrebnej kvalifikácie k chýbajúcim športovým činnostiam.

Športová príprava **úzko spolupracuje a nadväzuje:**

A./ na telesnú výchovu /viď kapitola 4D/

B./ svojimi okruhmi tém na dejepis (historické poznatky – futbalu)

C./ na občianskú výchovu (otázky spoločnosti)

D./ psychológiu (otázky z psychológie športu, motivácia, proces vo vnútri kolektívu)

E./ prírodopis (stavba a poznania ľudského tela, prevencia, choroby)

F./ zemepis /orientácia vo svete, počasie, mentalita ľudí, prostredia/

G./pedagogiku (spoločenské otázky)

H./ na etickú výchovu (morálka, postoje, drogy, spoločnosť)

Prierezové témy, ktoré nadväzujú na športovú prípravu

Vzdelávacie oblasti a prierezové témy.

Vzdelávacie oblasti chápeme ako integráciu problematiky príbuzných školských predmetov súčasného kurikula, pričom tieto oblasti rešpektujú veľké oblasti života človeka. Vznikli preto, aby sa výchova a vzdelávanie na základných školách integrovala na báze takýchto oblastí ľudskej existencie.

Preto je možné každú oblasť vyučovať prostredníctvom viacerých predmetov tak, aby sa zachytili všetky témy dôležité pre danú oblasť. Vzdelávacie oblasti nekopírujú súčasnú štruktúru vyučovacích predmetov. Krížom cez vzdelávacie oblasti prechádzajú prierezové témy, ktorú budú povinne zakomponované do budúcich predmetov.

Opísané vzdelávacie oblasti sú súčasťou štruktúry, ktorá prepája uzávery viacerých riešiteľských skupín v projekte.

Prierezové témy pre športovú prípravu sú nasledovné:

oblasť	Témy	väzba na súčasné predmety (ktoré súčasné predmety sa téme venujú)
zdravie a pohyb	<u>zdravie – zdravotná výchova – telo</u> <u>a psychika, choroby</u>	okrajovo biológia, občianska výchova
	<u>pohyb</u>	telesná výchova, zdravotná telesná výchova
	<u>životný štýl</u> <u>životospráva, režim dňa, zvláštnosti</u> <u>jednotlivých etáp vývinu</u>	občianska výchova

Ciele tematických celkov sú rozpracované na 4 menšie celky:

A/ ŠPECIÁLNE POHYBOVÉ ČINNOSTI:

- a1.) INDIVIDUÁLNA HERNÁ ČINNOSŤ JEDNOTLIVCA /pocit'ovanie lopty, maznanie/
HERNÉ ČINNOSTI JEDNOTLIVCA /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
REŤAZCE HERNÝCH ČINNOSTÍ JEDNOTLIVCA
- a2.) HERNÉ KOMBINÁCIE /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- a3.) PRÍPRAVNÉ CVIČENIA – HERNÉ CVIČENIA
- a4.) PRÍPRAVNÉ HRY /MALÉ, STREDNE VEĽKÉ, VEĽKÉ,
ÚLOHOVANÉ, RIADENÉ, VLASTNÁ HRA, MODELOVANÁ HRA/
- a5.) HERNÝ SYSTÉM /ZÁKLADNÝ, ÚTOČNÝ, OBRANNÝ/
- a6.) ŠTANDARDNÉ SITUÁCIE /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- a7.) BRANKÁR /HERNÉ ČINNOSTI – ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/

B./ VŠEOBECNÉ POHYBOVÉ ČINNOSTI:

- b1.) RÝCHLOSŤ
- b2.) SILA
- b3.) KOORDINÁCIA
- b4.) VYTRVALOSŤ

C./ HODNOTENIE VÝKONNOSTI (kapitola 7)

D./ INÉ:

- d1.) NEPOHYBOVÁ PRÍPRAVA
- d2.) DOPLNKOVÉ HRY

d3.) STREČING, KOMPENZAČNĚ, UVOLŇOVACIE CVIČENIA

Vyučovací proces v športovej príprave – futbal si vyžaduje: od samotného učiteľa:

- dokonalé poznanie žiakov, kladenie požiadaviek primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom
- účelne plánovanie a rozvrhnutie učiva /ročný tréningový plán, tematický celok, mikrocyklus, hodina/ v konkrétnych podmienkach školy (triedy);
- uplatňovanie účelnej organizácie práce, bezpečnosti práce pri výcviku a zásad hygieny;
- všestranné a sústavné využívanie pomôcok a materiálneho vybavenia;
- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov;
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce;
- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacieho procesu v športovej príprave s ďalšími formami pohybovej aktivity a s celým procesom výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo školy a úzku spoluprácu s ostatnými výchovnými činiteľmi, pedagógmi resp. učiteľmi –trénermi a rodičmi
- dôsledne uplatňovanie prostriedkov smerujúcich k rozvoju aktivity a samostatnosti žiakov, prostredkovaním cieľov, obsahu, metód a foriem práce,
- efektívne strieďať všetky didaktické formy: hromadnú, skupinovú, individuálnu; dôraz kladieme na skupinovú a individuálnu formu, doplnkové cvičenie.
- prehľbovať individuálny prístup k žiakom, ktorý kladie na žiakov primerané požiadavky, vzhľadom na individuálne rozdiely medzi jednotlivými žiakmi
- zapája žiakov do riadenia telovýchovného procesu /poveruje ich rôznymi činnosťami: vedením družstva, poskytovaním dopomoci a záchranu, prípravou pomôcok, prácou podľa písomného programu, podieľať sa aktívne na kontrolnej činnosti, plniť funkcie rozhodcov, zapisovateľov, vykonávať činnosti spojené s evidenciou, organizovať si vlastnú pohybovú aktivitu v čase mimo vyučovania a pod./
- účinne motivovať žiakov, vytvárať dobrú pracovnú atmosféru bez strachu a zbytočného napätia.
- prejavmi osobnej sympatie ku každému žiakovi vytvárať dobré podmienky na vzájomnú dôveru a komunikáciu učiteľ - žiak, žiak - učiteľ, žiak - žiak.
- účelne uplatňovať praktické, slovné a názorné metódy.
- rozvíjať kultúrne správanie, vytvárať edukačné prostredie na hodine, vhodným príkladom športových vzorov, naznačovaním riešenia spoločenských problémov/ nedbalosť o vlastné zdravie, alkoholizmus, fajčenie, toxikománia/.
- vytváraním a podporovaním ducha spolupatričnosti medzi žiakmi, atmosféry spolupráce, priaznivého ovzdušia a dôvery,
- prenášaním entuziazmu učiteľa a vitality na žiakov (osobný príklad);
- základnou organizačnou jednotkou je 45 minútová vyučovacia hodina športovej prípravy, pričom sa nej zúčastňujú všetci žiaci.
- na samotnej hodine dodržiavať:bezpečnosť pri výcviku na hodinách telesnej výchovy zabezpečovač učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.
- okamžite poskytnúť prvú pomoc ak nastane úraz, zabezpečiť lekárske ošetrovanie, oznámenie rodičom a napísať záznam o úraze./1x ročne lekárska prehliadka u športového lekára/
- z hľadiska hygieny udržiavať v čistote všetky cvičebné priestory, kryté priestory pravidelne vetrať, žiakom po skončení vyučovacej hodiny umožniť umytie alebo sprchovanie, nepovoliť do telocvične vstupovať bez prezutia do športovej obuvi.

- dodržiavať vhodnosť cvičebného úboru podľa ročného obdobia, pohybovej činnosti a klimatických podmienok.
- tréner -učiteľ sa prezlieka pred vyučovacou hodinou do vhodného športového úboru a prezúva do športovej obuvi.
- používa zariadenie a vybavenie určené na športovú prípravu, dbá sa o jeho riadne používanie, šetrenie, kontrolu a prípadnú údržbu, v spolupráci so Združením rodičov a ďalšími organizáciami odporúča vybaviť školu vhodnými pomôckami pre potreby športovej prípravy.
- eviduje: a/ údaje o telesnom rozvoji a zdravotnom stave žiakov/ hmotnosť tela, výška tela, držanie tela/
 b/ údaje o výsledkoch v športovej príprave, školských turnajoch, školských súťažiach
 c/ údaje o všeobecnej a špeciálnej pohybovej činnosti /pravidelné testovanie – vstup, priebeh, výstup, testové batérie, uplatňuje všeobecne deklarovанú požiadavku jej humanizácie a objektivizácie.

4 POŽIADAVKY NA VÝSTUP

OBSAH – UČIVO

Obsah základného učiva:

Rozhodujúcim kritériom na posúdenie úrovne osvojenia si učiva je herný výkon družstva v zápase a podiel každého žiaka na ňom /tj. individuálny herný výkon/.

Hodiny určené na zápasy sú základom každého tematického celku a východiskom na stanovenie obsahu hodín na nácvik, zdokonaľovanie a hodnotenie žiakov, takýmto požiadavkám sa najviac približujú metodicko – organizačné formy /PC-HC-PH-VH/.

Metodicko – organizačné formy sú účelne usporiadané tréningové cvičenia, ktoré plnia podmienku postupného zvyšovania zaťaženia futbalistu a tým rast tréningovosti /vid' formy vzdelávania/.

Efektívnym využitím herných činností, napr. vo forme tzv. kondičných vložiek (blokov) futbal významne prispieva k rozvoju základných pohybových schopností.

Pri vyučovaní športovej hry sa dôsledne dbá na úrazovú zábranu, ktorá vychádza z premyslenej organizácie práce, z bezpečného povrchu rôznych ihrísk.

Cieľom je vlastný rast hernej výkonnosti pričom ide o biologicko-psycho-sociálnu adaptáciu. V podstate ide o proces morfológicko- funkčnej adaptácie, motorického učenia a psychosociálnej interakcie.

Obsah športovej prípravy tvoria jednotlivé zložky: kondičná, technická, taktická, teoretická a psychologická príprava.

Podľa druhu a intenzity tréningového zaťaženia sa používajú súčasť hernej prípravy: herný nácvik /HN/ – herný tréning /HT/ a kondičný tréning /KT/.

Základnými prostriedkami sú tréningové cvičenia /všeobecné, špeciálne, vlastné, súťažné/ a významnou súčasťou je aktívna resp. pasívna regenerácia síl.

Od žiaka vo vyučovacím procese sa vyžaduje, aby mal:

KOMPETENCIA:

Žiak v športovej príprave dosahuje takú úroveň osvojenia:

- všeobecných zručností, činností a vedomostí
- špeciálnych zručností, činností a vedomostí
- teoretických /taktických/zručností, činností a vedomostí, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel
- prenesenie poznatkov, skúsenosti a zručnosti aj do iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Rozpracovanie určujeme do 4 celkov:

**A./ všeobecné pohybové zručnosti, činnosti a vedomosti-
(kondičné a koordinačné činnosti)**

- budovanie všestrannej pohybovej výkonnosti a bioenergetickej základne budúcej hernej výkonnosti
- vytváranie kondičných výkonových predpokladov
- rozvíjanie základného oxidatívneho energetického potenciálu a pohybovej koordinácie
- *silové schopnosti*, zlepšenie nervosvalovej koordinácie, obdobie rozvoja relatívnej sily, vytvárať osobné súboje 1–1, razanciu kopu, hra hlavou, štarty k lopte, uvoľňovanie sa, predovšetkým komplexný rozvoj rýchlostne - silových schopností, výbušnú silu,
- *vytrvalostné schopnosti*, rozvoj aeróbnej vytrvalosti s predlžovaním jednotlivých úsekov, intenzita nízka,
- *rýchlostné schopnosti*, rozvoj startovej rýchlosti s dynamickou silou v spojení s hernými činnosťami jednotlivca, rýchlosť reakcie a lokomočnej rýchlosti na úsekoch 30-60m, rozvoj rýchlosti herných činností jednotlivca v reťazcoch, pri zvládnutí techniky rozvíjame základy rýchlosti súčinnosti,
- *ohybnosť*, aktívne cvičenia a pasívne dynamické cvičenia, u mládeže rozvíjame širokou paletou cvičení s využitím metód aktívneho cvičenia a pasívnych dynamických cvičení
- *rozvoj kondičných schopností*, prostredníctvom hry v rôznych formách prípravných hier (4-4,4-3,5-4,5-5), možno však rozvíjať aj izolovane, no vždy so silným motivačným nábojom

B./ špeciálne pohybové zručnosti a činnosti, vedomosti:

– herné činnosti jednotlivca:

- **rozvoj herných činností jednotlivca**, v pohybe, prihrávka, preberanie, vedenie, obchádzanie, streľba, výber miesta, obsadzovanie priestoru, brankár: všetky spôsoby chytanie, presné vykonanie vyhadzovania, vykopávania,
- **rozvoj reťazcov herných činností jednotlivca**, hlavne plynulý pohyb, rôzne zložité reťazce a ich koordinované spájanie, akcent na uvoľňovanie sa hráča s loptou v súbojoch 1-1, prihrávku, streľbu,
- **rozvoj kontroly lopty** „pocit lopty - rýchle nohy”, pocitovanie, obojnosť, žongľovanie hlavou, nohou, lopty rôznych rozmerov a hmotnosti, klamlivé pohyby maznanie sa s loptou, ovládanie lopty rôznymi časťami tela, striedanie frekvencie krokov

– herné kombinácie:

- **rozvoj herných kombinácií**, jej presnosť, plynulosť spolupráce, využívanie herných kombinácií v typických priestorových úsekoch, streľba po kombinácií

– herný systém:

- **rozvoj herných systémov**, orientácia v priestore, hra 11-11, organizácia hry v základnom postavení, úlohy na hráčov v rôznych funkciách, herný systém 4-3-3,
- **doplňkové hry**: basketbal, volejbal, nohejbal, hádzaná, rugby, setbal, baseball, pohybové hry
- **testovanie**: testy všeobecnej motorickej výkonnosti, špeciálnej motorickej výkonnosti meranie, váženie – znak trénovanosti /

C./ teoretické poznatky, vedomosti – nepohybová príprava

V športovej príprave sú poznatky základným predpokladom uvedomelého osvojovania si pohybových činností, rozvíjania pohybových schopností a výchovy charakterových a iných vlastností osobnosti.

Majú dôležitý význam pri vytváraní postojov k zdravému životnému štýlu i k celoživotnej pohybovej aktivite. Sú podmienkou úspešného vykonávania praktických činností.

Nepohybová príprava - ide o teóriu a špeciálne vedomosti, orientácia na individuálny herný výkon, technická stránka herných činností a ich využitie v hre, základy individuálnej taktiky pri realizácii herných činností zásady spolupráce skupín a súčinnosť kolektívu, úlohy vyplývajúce

z hráčskej funkcie v danom hernom systéme, pravidiá hry, analýza hry družstva, vlastného herného výkonu, sledovanie zápasov vrcholových hráčov

D./ žiak vie využiť poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti športovej prípravy aj do iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.
- poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,
- zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,
- pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,
- pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie
- poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností, ďalších nadväzujúcich cvičení
- vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- vedieť využiť všetky pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.
- využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- vedieť uplatniť osvojené pravidlá v ďalších športových odvetviach, hrách, disciplínach a činnostiach
- prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti,
- preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a herné systémy, štandardné situácie
- vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, a ich úlohy,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá hry, rozmery ihriska,
- vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, resp. viesť kompenzačné – strečingové cvičenia po skončení hodiny resp. zápasu
- vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva,
- vedieť posúdiť a popísať reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva. poznať organizačné formy športovej prípravy,
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia a strečingu pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- dodržiavať pravidlá hry, správnej životosprávy, organizácia, disciplíny,
- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti, herného výkonu v hre a telesného rozvoja podľa daných noriem, testov a hodnotenia
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností, históriu športu, dejiny futbalu, pravidlá hry, rozmery ihriska, počet hráčov, hodnotiť pohybové činnosti, analyzovať herný výkon, zásady kondície, techniky a taktiky.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- úloha rozcvičenia a strečingu pri vykonávaní pohybových činností,
- význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon,
- telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii,
- poznatky o rozvoji a diagnostikovaní základných pohybových schopností,
- poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní,
- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus,
- úspechy našich i svetových futbalistov na vrcholných podujatiach na OH, MS, ME,
- prvá pomoc pri drobných poraneniach, úrazoch
- používať odbornú terminológiu pre všetkých pohybových činnostiach, kondícii, technike, taktike a metodike osvojovaných pohybových činností,
- pravidlá súťaženia v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu, merača, zapisovateľa

Vedomosti:

- □systematika herných činností, základná terminológia
- □technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy
- herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu
- funkcie hráčov na jednotlivých postoch a ich úlohy
- základné pravidlá, rozmery ihriska
- organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.)
- zásady fair-play.
- plniť úlohy (funkcie) súvisiace s realizáciou hry v stretnutí: hráčske funkcie, funkcie rozhodcov, jednoduché organizačné funkcie,
- efektívne plniť taktické úlohy družstva v hre (tréningu, hodine, stretnutí),
- poznať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré pôsobia na rozvoj kondičnej pripravenosti pre dané športové hry.
- zásady správneho držania tela, základné názvoslovie telesných cvičení,
- štruktúra tréningovej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny,
- metodicko-organizačné formy, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,
- organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),
- pozitívny životný štýl.

Zručnosti a schopnosti:

- cvičenia rozvíjajúce kondíciu /sila, rýchlosť, vytrvalosť/, kondično-koordinačné a koordinačné schopnosti,
- technicky správne polohy a pohyby jednotlivých častí tela pri danom pohybe formou nácviku a zdokonaľovania
- mať estetiku pohybov vykonávania všeobecných a špeciálnych činností vo futbale,
- formovanie telesných proporcií, kultivovaného prejavu osobnosti žiaka.

Za pomoci týchto činností, vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovej hre ako predkladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite,
- súťažením v športovej hre preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu
- mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi,
- dodržiavať prijaté normy a pravidlá, dodržiavať zásady fair-play,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť, vytrvalosť,

- mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti,
- vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera.

5 METÓDY, FORMY, ZÁSADY VYUČOVANIA

VZDELÁVACIE FORMY

A) ORGANIZAČNÉ FORMY:

- A) 45-minútová hodina resp. dvojhodinovka /90-minút/:
- praktická
 - teoretická – nepohybová
 - nácvičná
 - zdokonaľovacia
 - hodnotiacia
 - súťažná
- ☞ ① zápas /majstrovský, prípravný, priateľsky/
turnaj /halový - zimný, letný
futsal
- ☞ ① testovanie – všeobecnej a špeciálnej pohybovej výkonnosti
- ☞ ① sústreďenie, Škola v prírode
- ☞ ① teória

A) SOCIÁLNO – INTERAKČNÉ FORMY:

- hromadná
- skupinová
- individuálna

B) METODICKO-ORGANIZAČNÉ FORMY:

- prípravné cvičenia I. typu /PC/
- prípravné cvičenia II. Typu /PC/
- herné cvičenia I. typu /HC/
- herné cvičenia II. Typu /HC/
- prípravná hra /PH-riadená, úlohovaná, modelovaná/
- vlastná hra /VH/

Organizácia hráčov počas cvičenia:

- kyvadlová forma
- prúdová forma
- na stanovištiach
- paralelná forma
- kruhová forma

VZDELÁVACIE METÓDY

1. vzdelávacie metódy podľa zdroje poznania a druhu poznatkov:

- I. a/ slovné metódy – monologické (výklad, prednáška, inštruktáž, vysvetľovanie)
a dialogické (rozhovor, diskusia, dramatizácia)
- b/ písomné – písomné práce, práca s textom

II. demonštračné metódy

III. praktické metódy - nácvik zručností

2. podľa aktivity, resp. miery samostatnosti učiaceho sa žiaka v procese výučby:

Ide o metódy výhradne realizované pedagógom až po metódy autodidaktické, kde je najvyššia miera samostatnosti žiaka:

- oznamovacie
- problémové
- tvorivé

3. logické postupy

používajú sa metódy logiky – indukzívne, deduktívne, analytické, syntetické

4. podľa fáz vyučovacieho procesu

- metódy motivačného charakteru

- fixačného charakteru
- expozičného charakteru
- diagnostické metódy

5. podľa spôsobu interakcie

- metódy frontálne
- skupinové
- individuálne

6. metódy hernej prípravy vo futbale

- slovné
- názorné
- diagnostické
- praktické sa delia na **metódy založené na vzťahu celok – časť**:
 - metóda celku
 - metóda po častiach
 - metóda od časti k celku
 - metóda od celku k časti a späť k celku
 - komplexná metóda

7. metódy tréningového zaťaženia:

komponenty: objem /O/, intenzita /I/, zložitost' /Z/, hustota podnetov, interval oddychu /IO/ a zaťaže, trvanie podnetov, frekvencia tréningov, únava, meranie pulzovej frekvencie /PF/

- neprerušovaná – dlhodobá metóda
- intervalová – extenzívna
- intervalová – intenzívna
- opakovacia

ZÁSADY VYUČOVANIA

- systematickosť
- postupnosť zvyšovania tréningového zaťaženia, uplatňovania prostriedkov a metód s vyššou účinnosťou
- cyklickosť
- individualizácia
- špecifickosť
- proporcionalita všeobecnej a špeciálnej prípravy, rozvoj faktorov určujúcich športový výkon

6 UČEBNÉ ZDROJE

– METODICKÉ :

A) LITERATÚRA, BIBLIOGRAFIA

27. BÍŇOVSKÝ, A. 2001. Systematika a funkčná športanatómia.
28. BORBELY, L. – GANCZNER, P. – PALDAN, R. – SINGER, O. 2006. Útočenie celého mužstva alebo Ako sa dnes útočí. (1. a 2. diel)
29. BORBELY, L. – BUBENKO, J. – GRIGA, S. – MORAVEC, M: – RADOLSKÝ, D. 2001. Ofenzívna moderna v súčasnom futbale . Nácvik a zdokonaľovanie útočnej hry.
30. BUZEK, M. – PROCHÁZKA, L. 2003. Moderní obrana.
31. HIPPEL, M. 2007. futbal – rozvoj vybraných pohybových schopností, diagnostika a strečing v družstve vrcholového futbalu.
32. HOLIENKA, M. 2004. Futbal – kondícia – tréning. Rýchlostné schopnosti. 2.vydanie.
33. HOLIENKA, M. 2001. Rozcvičenie vo futbale.
34. HOLIENKA, M. 1997. Futbal – hra, kondícia, tréning.
35. KAČANI, L. 2004. Futbal – Teória a prax hernej prípravy.. 2. vydanie

36. KAČÁNI, 2002. Futbal – tréning hrou .
37. KAČANI, L. 2005. Futbal – Herná príprava 2 teória a prax
38. KAČÁNI, L. 2000. Futbal – Teória a prax hernej prípravy. 1. vydanie.
39. KAČANI, L. a kol.1997. Futbal. Hra – výkon – tréning. 2 vydanie.
40. KAČÁNI, L. a kol. 1991. Teória a didaktika športovej špecializácie – futbal.
41. KAČÁNI, L. a HORSKÝ, L. 1988. Tréning vo futbale.
42. KORČEK, F. a LUKNÁR, V. 1987. Futbal.
43. MORAVEC, R. 2004. Teória a didaktika športu.
44. MORAVEC, R. – KAMPMILLER, T. – SEDLÁČEK, J. a kol. 1996. EUROFIT
45. NAVARA, M. – BUZEK, M. – ONDŘEJ, O. 1986. Kopaná.
46. PERÁČEK, P. 2001. Futbal – riadenie, plánovanie, tréning.
47. PERÁČEK, P. a kol. 1993. Teória a a didaktika zvoleného športu - futbal.
48. PSOTTA, R. 2006. Fotbal – kondiční tréning. GRADA
49. ŠEBEJ, F. 201. Stečing.
50. ŠTULRAJTER, V. – ZRUBÁK, A. – JANOŠDEÁK, J. 1998.Futbal–strečing v tréningu futbalistu
51. VENCEL, S. 2004 Brankár.
52. VENCEL, S. 2207 Brankár 2.

B) Časopisy: *Fotbal a tréning 2005, 2006, 2007,2008, 2009,*

Telesná výchova a šport

C) Video: *Ajax škola, pozorovanie videozáznamov – Liga Majstrov,EURO 2008*

D) CD: *Francúzska škola FFF*

Coerverová škola

E) DVD: *Brankár*

Brankár 2

ĎALŠIE ZABEZPEČENIE VO VYUČOVACOM PROCESE:

– PRIESTOROVÉ:

Hlavné ihrisko MFK TATRAN

Umelé trávnaté ihrisko MFK TATRAN

Umelá tráva 3x18m ZŠ Okoličianská

Veľká a malá telocvičňa ZŠ Okoličianská

– MATERIÁLNO - TECHNICKÉ:

Šatňa MFK TATRAN

Šatňa ZŠ Okoličianská ul.

Náradie, náčinie, lopty ZŠ Okoličianská (lopty, rozlišovačky, kužele, rebrik, prekážková dráha, magnetická tabuľa, PC učebne, Interaktívna tabuľa, videoučebňa)

– ZDRAVOTNÍCKE:

MUDr. Sýkora Ružomberok

MUDr. Kurek Liptovský Mikuláš

– REGENERAČNÉ:

7 KLASIFIKÁCIA PREDMETU

Metódy hodnotenia:

a.) konkrétne formy hodnotenia:

- slovne
- znakom
- bodovo

b.) meranie – motorické testy/vstupné, priebežné, výstupne, kondičnej, technickej stránky/

Pedagogické zásady pri hodnotení: *zásada pozitívnosti,*

zásada individuálneho prístupu

A Testy: Ľah – sed /2 minúty/

Meranie, váženie

Hod plnou lopou /2kg/

- technika, taktika

Predklon s dosahovaním

Beh 10x5m

Beh 4x10m

B. Testy pomocou PC softvér a fotobuniiek

Skok do diaľky z miesta

Žonglovanie – nohou

1. Tapping - frekvencia krokov 6 sekund

Žonglovanie – hlavou

2. Beh 10 m

Žonglovanie – kombináciou

3. Rovnováhovy test...

Vedenie lopty – slalom

4. Výška výskoku (z drepu, z protipohybu,
+10 s)

5. člnkový beh - Yo-Yo test

c.) vedomostný test /špeciálne takticko - teoretické vedomosti na nepohybovej príprave/

d.) pedagogické pozorovanie

e.) metóda rozhovoru

f.) sociometria

g.) v hrách hodnotenie individuálneho herného výkonu, herného výkonu mužstva

/posudzovanie, pozorovanie v prípravných, majstrovských zápasoch, turnajoch

h.) štatistická analýza /štatistický hárok/ - pozorovanie videozáznamov vlastných zápasov,

vrcholných svetových a európskych podujatí

ch.) metóda analýzy, syntézy, porovnávanía

i.) dotazník, anketa

j.) hodnotenie výsledkov z telovýchovného lekárstva

MUDr. Sýkora J, Vojenská nemocnica Ružomberok

UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu: ŠPORTOVÁ PRÍPRAVA so zameraním na FUTBAL

Časový rozsah výučby: 4 hodiny týždenne

/132 hodín ročne/

Ročník: siedmy

Škola Základná škola Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

Športová príprava so zameraním na futbal

3. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Predmet športová príprava so zameraním na futbal poskytuje základné informácie o futbale, jej teórii, praxi.

Žiak si svojou pohybovou činnosťou cez všeobecné a špeciálne cvičenia pomocou nácvičku a zdokonaľovania rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou futbalového procesu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Osvojí si špeciálne zručnosti, návyky a činnosti vo futbale cez metodicko-organizačné formy, zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Všeobecným cieľom športovej prípravy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom:

- rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni
- osvojovať si, nacvičovať, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť,
- zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o svoje zdravie,
- vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, k športu

Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

KOMPETENCIE:

a) Pohybové kompetencie

- žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia, zvyšovanie svojej pohybovej výkonnosti
- žiak má osvojené primerané množstvo špeciálnych pohybových činností vo futbale a vie ich uplatniť v samotnej prípravnej a vlastnej hre, na rôznych ihriskách i vo svojom voľnom čase.

b) Kognitívne kompetencie

- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia
- žiak používa odbornú futbalovú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí teoretických a praktických poznatkov
- žiak vie zostaviť a používať rôzne formy rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti
- žiak dodržiava osvojené futbalové pravidlá, duch fair - play, disciplínu a organizačný poriadok pri vykonávaní pohybových činností tréningového a súťažného charakteru
- žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného

- rozvoja podľa daných testových položiek resp. testových batérii
- žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí
- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní akejkol'vek pohybovej činnosti, v šatniach
- žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie
- žiak pozná negatívne účinky návykových látok, používania drog na organizmus.

c) Komunikačné kompetencie

- žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať v oblasti športu konkrétne futbalu
- žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno - časových aktivít

d) Učebné kompetencie

- žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu
- žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

e) Interpersonálne kompetencie

- žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie vyskytujúce sa najmä v hre.
- žiak vie udržať svoje negatívne emócie, postoje pri vykonávaní športovej činnosti.

f) Postojové kompetencie

- žiak má pozitívny zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole i v živote, uznať kvality súpera.
- žiak dodržiava princípy v duchu fair-play.
- žiak sa zapája do školských športových súťaží, mimoškolskej telovýchovnej /klubovej/ a športovej aktivity

3 TEMATICKÉ CELKY

Štruktúru učiva tvoria tematické celky.

Obsah je koncipovaný tak, aby si ho mohla a zároveň i mala osvojiť väčšina žiakov danej športovej triedy.

Ciele tematického celku:

- dosiahnuť optimálnu úroveň hernej výkonnosti, ktorá umožňuje hrať prípravné a majstrovské zápasy podľa pravidiel futbalu
- vedieť vysvetliť a prakticky v zápase uplatniť základný herný systém, jednoduché herné kombinácie a základné herné činnosti jednotlivca,
- osvojiť poznatky o herných situáciách, herných činnostiach, pravidlách a funkciách potrebných na organizáciu zápasov,
- vedieť podieľať i na funkcii rozhodcu, zapisovateľa, časomerača a pod.
- mať pozitívny vzťah k samotnej hre, vedieť plniť funkcie súvisiace s organizáciou zápasov.

V ročnom pláne učiva odporúčame, aby sa tematické celky vyučovali ako súčasť každej vyučovacej hodiny športovej prípravy.

Výber tematických celkov umožňuje rešpektovať podmienky školy, potreby a záujmy žiakov, učiteľa a rešpektovať miestne tradície a pod.

Učiteľ môže zaradiť do programu iba tie športové činnosti, ktoré boli súčasťou jeho predgraduálnej prípravy na vysokej škole, alebo na ktoré získal trénerské alebo cvičiteľské vzdelanie, resp. certifikát v niektorej forme ďalšieho vzdelávania učiteľov a trénerov.

V záujme každého učiteľa športovej prípravy by malo byť zúčastniť sa ďalšieho vzdelávania učiteľov a postupné získavanie potrebnej kvalifikácie k chýbajúcim športovým činnostiam.

Športová príprava **úzko spolupracuje a nadväzuje:**

A./ na telesnú výchovu /viď kapitola 4D/

- B./ svojimi okruhmi tém na dejepis (historické poznatky – futbalu)
- C./ na občianskú výchovu (otázky spoločnosti, postojev, názorov)
- D./ psychológiu (otázky z psychológie športu, motivácia, proces vo vnútri kolektívu, sociometria)
- E./ prírodopis (stavba a poznanie ľudského tela, prevencia, choroby, úrazy)
- F./ zemepis /orientácia vo svete, počasie, mentalita ľudí, prostredia/
- G./pedagogiku (spoločenské otázky)
- H./ na etickú výchovu (morálka, postoje, drogy, spoločnosť)
- I./ na anglický a nemecký jazyk /orientácia vo svete internete, dorozumievania sa v zahraničí/

Prierezové témy, ktoré nadväzujú na športovú prípravu

Vzdelávacie oblasti a prierezové témy.

Vzdelávacie oblasti chápeme ako integráciu problematiky príbuzných školských predmetov súčasného kurikula, pričom tieto oblasti rešpektujú veľké oblasti života človeka. Vznikli preto, aby sa výchova a vzdelávanie na základných školách integrovala na báze takýchto oblastí ľudskej existencie.

Preto je možné každú oblasť vyučovať prostredníctvom viacerých predmetov tak, aby sa zachytili všetky témy dôležité pre danú oblasť. Vzdelávacie oblasti nekopírujú súčasnú štruktúru vyučovacích predmetov. Krížom cez vzdelávacie oblasti prechádzajú prierezové témy, ktorú budú povinne zakomponované do budúcich predmetov.

Opísané vzdelávacie oblasti sú súčasťou štruktúry, ktorá prepája uzávery viacerých riešiteľských skupín v projekte.

Prierezové témy pre športovú prípravu sú nasledovné:

oblasť	Témy	väzba na súčasné predmety (ktoré súčasné predmety sa téme venujú)
zdravie a pohyb	<u>zdravie – zdravotná výchova – telo a psychika, choroby</u>	okrajovo biológia, občianska výchova
	<u>pohyb</u>	telesná výchova, zdravotná telesná výchova
	<u>životný štýl</u> <u>životospráva, režim dňa, zvláštnosti jednotlivých etáp vývinu</u>	občianska výchova

Ciele tematických celkov sú rozpracované na 4 menšie celky:

A/ ŠPECIÁLNE POHYBOVÉ ČINNOSTI:

- a1.) INDIVIDUÁLNA HERNÁ ČINNOSŤ JEDNOTLIVCA
HERNÉ ČINNOSTI JEDNOTLIVCA /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
REŤAZCE HERNÝCH ČINNOSTÍ JEDNOTLIVCA
- a2.) HERNÉ KOMBINÁCIE /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- a3.) PRÍRAVNÉ CVIČENIA – HERNÉ CVIČENIA
- a4.) PRÍPRAVNÉ HRY /MALÉ, STREDNE VEĽKÉ, VEĽKÉ,
ÚLOHOVANÉ, RIADENÉ, VLASTNÁ HRA, MODELOVANÁ HRA/
- a5.) HERNÝ SYSTÉM /ZÁKLADNÝ, ÚTOČNÝ, OBRANNÝ/
- a6.) ŠTANDARDNÉ SITUÁCIE /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- a7.) BRANKÁR /HERNÉ ČINNOSTI – ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/

B/ VŠEOBECNÉ POHYBOVÉ ČINNOSTI:

- b1.) RÝCHLOSŤ
- b2.) SILA
- b3.) KOORDINÁCIA

b4.) VYTRVALOSŤ

C./ **HODNOTENIE VÝKONNOSTI** (kapitola 7)

D./ **INÉ:**

d1.) NEPOHYBOVÁ PRÍPRAVA

d2.) DOPLNKOVÉ HRY

d3.) STREČING, KOMPENZAČNÉ, UVOLŇOVACIE CVIČENIA

- **VYUČOVACÍ PROCES**

**Vyučovací proces v športovej príprave – futbal si vyžaduje:
od samotného učiteľa:**

- dokonalé poznanie Žižkov triedy, primerané kladenie požiadaviek k ich telesným a pohybovým predpokladom
- účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva /ročný tréningový plán, obdobie – makrociklus, mesačný cyklus - mezociklus, mikrociklus - týždeň, vyučovacia hodina – tréningová jednotka/ v konkrétnych podmienkach školy (triedy);
- uplatňovanie účelnej organizácie práce, disciplíny, bezpečnosti práce pri výcviku a zásad hygieny;
- všestranné a sústavné využívanie pomôcok a materiálneho vybavenia;
- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov;
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce;
- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacieho procesu v športovej príprave s ďalšími formami pohybovej aktivity a s celým procesom výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo školy a úzku spoluprácu s ostatnými výchovnými činiteľmi, pedagógmi resp. učiteľmi – trénermi a rodičmi
- dôsledne uplatňovanie prostriedkov smerujúcich k rozvoju aktivity a samostatnosti žiakov, prostredkovaním konkrétnych cieľov, obsahu, metód a foriem práce,
- efektívne striedať všetky didaktické formy: hromadnú, skupinovú, individuálnu; dôraz však kladieme na skupinovú a individuálnu formu, doplnkové cvičenie.
- prehľbovať individuálny prístup k žiakom, ktorý kladie na žiakov primerané požiadavky, vzhľadom na individuálne rozdiely medzi jednotlivými žiakmi
- zapájať žiakov do riadenia telovýchovného procesu /poverovať ich rôznymi činnosťami: vedením družstva, poskytovaním dopomoci a záchrany, prípravou pomôcok, prácou podľa písomného programu, podieľať sa aktívne na kontrolnej činnosti, plniť funkcie rozhodcov, zapisovateľov, vykonávať činnosti spojené s evidenciou, organizovať si vlastnú pohybovú aktivitu v čase mimo vyučovania a pod./
- účinne pozitívne motivovať žiakov, vytvárať dobrú pracovnú atmosféru bez strachu, stresu a zbytočného napätia.
- prejavami osobnej sympatie ku každému žiakovi vytvárať dobré podmienky na vzájomnú dôveru a komunikáciu učiteľ - žiak, žiak - učiteľ, žiak - žiak.
- účelne uplatňovať praktické, slovné a názorné metódy.
- rozvíjať kultúrne správanie, vytvárať edukačné prostredie na vyučovacích hodinách, byť vhodným príkladom športových vzorov, naznačovaním riešenia spoločenských problémov/ nedbalosť o vlastné zdravie, alkoholizmus, fajčenie, toxikománia/.
- vytváraním a podporovaním ducha spolupatričnosti medzi žiakmi, atmosféry spolupráce, priaznivého ovzdušia a dôvery,
- prenášaním entuziazmu učiteľa a vitality na žiakov (osobný príklad)
- základnou organizačnou jednotkou je 45 minútová vyučovacia hodina športovej prípravy, pričom sa nej zúčastňujú všetci žiaci.
- na samotnej hodine dbať na dodržiavanie bezpečnosti pri výcviku na hodinách športovej prípravy, učiteľ zabezpečuje dôsledné uplatňovanie obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním

presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.

- učiteľ vie okamžite poskytnúť prvú pomoc ak nastane úraz, vie zabezpečiť lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze. /vykonáva sa 1x ročne lekárska prehliadka u športového lekára MUDr. Sýkora Juraj v ÚVN Růžomberok/

- z hľadiska hygieny udržiavať v čistote všetky cvičebné priestory, kryté priestory pravidelne vetrať, žiakom po skončení vyučovacej hodiny umožniť umytie alebo sprchovanie, nepovolíť do telocvične vstupovať bez prezutia do športovej obuvi resp. v čiernych teniskách.

- dodržiavať vhodnosť cvičebného úboru podľa ročného obdobia, pohybovej činnosti a klimatických podmienok.

- tréner -učiteľ sa prezlieka pred vyučovacou hodinou do vhodného športového úboru a prezúva do športovej obuvi.

- používa zariadenie a vybavenie určené na športovú prípravu, dbá sa o jeho riadne používanie, šetrenie, kontrolu a prípadnú údržbu, odporúča vybaviť školu vhodnými pomôckami pre potreby športovej prípravy.

- eviduje: a/ údaje o telesnom rozvoji a zdravotnom stave žiakov/ hmotnosť tela, výška tela, držanie tela/

b/ údaje o výsledkoch v športovej príprave, školských turnajoch, školských súťažiach

c/ údaje o všeobecnej a špeciálnej pohybovej činnosti /pravidelné testovanie – vstup, priebeh, výstup, testové batérie, uplatňuje všeobecne deklarovánú požiadavku jej humanizácie a objektivizácie

4 POŽIADAVKY NA VÝSTUP

OBSAH – UČIVO

Obsah základného učiva:

Rozhodujúcim kritériom na posúdenie úrovne osvojenia si učiva je herný výkon družstva v zápase a podiel každého žiaka na ňom /tj. individuálny herný výkon/.

Hodiny určené na zápasy sú základom každého tematického celku a východiskom na stanovenie obsahu hodín na nácvik, zdokonaľovanie a hodnotenie žiakov, takýmto požiadavkám sa najviac približujú metodicko – organizačné formy /PC-HC-PH-VH/.

Metodicko – organizačné formy sú účelne usporiadané tréningové cvičenia, ktoré plnia podmienku postupného zvyšovania zaťaženia futbalistu a tým rast tréningovosti /vid' formy vzdelávania/.

Efektívnym využitím herných činností, napr. vo forme tzv. kondičných vložiek (blokov) futbal významne prispieva k rozvoju základných pohybových schopností.

Pri vyučovaní športovej hry sa dôsledne dbá na úrazovú zábranu, ktorá vychádza z premyslenej organizácie práce, z bezpečného povrchu rôznych ihrísk.

Cieľom je vlastný rast hernej výkonnosti pričom ide o biologicko-psycho-sociálnu adaptáciu. V podstate ide o proces morfológicko- funkčnej adaptácie, motorického učenia a psychosociálnej interakcie.

Obsah športovej prípravy tvoria jednotlivé zložky: kondičná, technická, taktická, teoretická a psychologická /mentálna/ príprava.

Podľa druhu a intenzity tréningového zaťaženia sa používajú súčasti hernej prípravy: herný nácvik /HN/ – herný tréning /HT/ a kondičný tréning /KT/.

Základnými prostriedkami sú tréningové cvičenia /všeobecné, špeciálne, vlastné, súťažné/ a významnou súčasťou je aktívna resp. pasívna regenerácia síl.

Od žiaka sa vo vyučovacím procese vyžaduje, aby mal:

KOMPETENCIA:

Žiak v športovej príprave dosahuje primeranú úroveň osvojenia:

- všeobecných zručností, činností a vedomostí
- špeciálnych zručností, činností a vedomostí
- teoretických /taktických/zručností, činností a vedomostí, že je schopný hrať stretnutie - zápas podľa pravidiel futbalu
- prenesenie poznatkov, skúsenosti a zručnosti aj do iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Rozpracovanie určujeme do 4 celkov:

**A./ všeobecné pohybové zručnosti, činnosti a vedomosti-
(kondičné a koordinačné činnosti)**

- budovanie všestrannej pohybovej výkonnosti a bioenergetickej základne budúcej hernej výkonnosti
- vytváranie kondičných-koordinačných výkonových predpokladov
- rozvíjanie základného oxidatívneho energetického potenciálu a pohybovej koordinácie
- *silové schopnosti*, zlepšenie nervosvalovej koordinácie, obdobie rozvoja relatívnej sily, vytvárať mikrosúboje 1–1, razanciu a techniku kopu, hra hlavou, štarty k lopte, uvoľňovanie sa, predovšetkým komplexný rozvoj rýchlostne – silových schopností, dynamickú a výbušnú silu,
- *vytrvalostné schopnosti*, rozvoj aeróbnej vytrvalosti s predlžovaním jednotlivých úsekov, intenzita nízka,
- *rýchlostné schopnosti*, rozvoj štartovej rýchlosti s dynamickou silou v spojení s hernými činnosťami jednotlivca, rýchlosť reakcie a lokomočnej rýchlosti na úsekoch 30-60m, rozvoj rýchlosti herných činností jednotlivca v reťazcoch, pri zvládnutí techniky rozvíjame základy rýchlosti súčinnosti,
- *ohybnosť*, aktívne cvičenia a pasívne dynamické cvičenia, u mládeže rozvíjame širokou paletou cvičení s využitím metód aktívneho cvičenia a pasívnych dynamických cvičení
- *rozvoj kondičných schopností*, prostredníctvom hry v rôznych formách prípravných hier (4-4,3-3,5-5,6-6), možno však rozvíjať aj izolovane, no vždy so silným motivačným nábojom

B./ špeciálne pohybové zručnosti a činnosti, vedomosti:

– herné činnosti jednotlivca /útočné, obranné, brankár/:

- **rozvoj herných činností jednotlivca**, v pohybe, prihrávka, preberanie, vedenie, obchádzanie 1-1, strelba, výber miesta, obsadzovanie priestoru, obsadzovanie hráča, odoberanie lopty brankár: všetky spôsoby chytanie, presné vykonanie vyhadzovania, vykopávanie,
- **rozvoj reťazcov herných činností jednotlivca**, hlavne plynulý pohyb, rôzne zložité reťazce a ich koordinované spájanie, akcent na uvoľňovanie sa hráča s loptou v súbojoch 1-1 v postupnosti s prihrávkou a strelbou,
- **rozvoj kontroly lopty** „pocit lopty - rýchle nohy”, pociťovanie, obojnosť, žonglovanie hlavou, nohou, lopty rôznych rozmerov a hmotností, klamlivé pohyby maznanie sa s loptou, ovládanie lopty rôznymi časťami tela, striedanie frekvencie krokov

– herné kombinácie /útočné, obranné/:

- **rozvoj herných kombinácií**, jej presnosť, plynulosť spolupráce, využívanie herných kombinácií v typických priestorových úsekoch, strelba po kombinácií, útočná resp. obranná hra dvojíc, trojíc, štvoric a skupín v rôznych zónach, vertikálach

– herný systém /základný, útočný, obranný/:

- **rozvoj herných systémov**, orientácia v priestore, základná hra mladší žiaci 8-8, starší žiaci 10-10, účelná organizácia hry v základnom postavení, plnenie úloh na hráčov v rôznych funkciách, herný systém u mladších žiakov 3-3-2, u starších žiakov 4-3-3,
- **doplnkové hry**: basketbal, volejbal, nohejbal, hádzaná, rugby, setbal, baseball, pohybové hry, pohybové cvičenia

- **testovanie:** testy všeobecnej motorickej výkonnosti, špeciálnej motorickej výkonnosti meranie, váženie – znak trénovanosti / u každého trénera, za pomoci softéru na PC a fotobuniek

C./ teoretické poznatky, vedomosti – nepohybová príprava

V športovej príprave sú poznatky základným predpokladom uvedomelého osvojovania si pohybových činností, rozvíjania pohybových schopností a výchovy charakterových a iných vlastností osobnosti.

Majú dôležitý význam pri vytváraní postojov k zdravému životnému štýlu i k celoživotnej pohybovej aktivite. Sú podmienkou úspešného vykonávania praktických činností.

Nepohybová príprava - ide o teóriu a špeciálne vedomosti, orientácia na individuálny herný výkon, herný výkon družstva, technickú stránku herných činností a ich využitie v hre, základy individuálnej taktiky pri realizácii herných činností, zásady spolupráce skupín a súčinnosť kolektívu, úlohy vyplývajúce z hráčskej funkcie v danom hernom systéme, pravidlá hry, analýza hry družstva, vlastného herného výkonu, sledovanie zápasov vrcholových hráčov v Lige majstrov a Európskom pohári, A družstva Slovenskej reprezentácie, MS, ME

D./ žiak vie využiť poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti športovej prípravy aj do iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.
- poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,
- zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,
- pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,
- pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie
- poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností, ďalších nadväzujúcich cvičení
- vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- vedieť využiť všetky pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.
- využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- vedieť uplatniť osvojené pravidlá v ďalších športových odvetviach, hrách, disciplínach a činnostiach
- prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti,
- preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a herné systémy, štandardné situácie
- vedieť pomenovať a popísať funkcie a úlohy hráčov v obrane i v útoku a skupín hráčov,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá hry, rozmery ihriska,
- vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, resp. viesť kompenzačné – strečingové cvičenia po skončení hodiny resp. zápasu
- vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača

na hodinách určených na hru (stretnutie) a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva,

- vedieť posúdiť a popísať a ohodnotiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva. poznať organizačné formy športovej prípravy,
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia a strečingu pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- dodržiavať pravidlá hry, správnej životosprávy, organizácia, disciplíny,
- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti, herného výkonu v hre a telesného rozvoja podľa daných noriem, testov a hodnotenia
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností, históriu športu, dejiny futbalu, pravidlá hry, rozmery ihriska, počet hráčov, hodnotiť pohybové činnosti, analyzovať herný výkon, zásady kondície, techniky a taktiky.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- úloha rozcvičenia a strečingu pri vykonávaní pohybových činností,
- význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon,
- telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii,
- poznatky o rozvoji a diagnostikovaní základných pohybových schopností,
- poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní,
- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus,
- úspechy našich i svetových futbalistov na vrcholných podujatiach na OH, MS, ME,
- prvá pomoc pri drobných poraneniach, úrazoch
- používať odbornú terminológiu pre všetkých pohybových činnostiach, kondícii, technike, taktike a metodike osvojovaných pohybových činností,
- pravidlá súťažení v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu, merača, zapisovateľa

Vedomosti:

- systematika herných činností, herných situácií
- technika taktika herných činností jednotlivca, herných kombinácií a herných systémov
- individuálny a tímový herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu
- funkcie hráčov na jednotlivých postoch a ich úlohy
- základné futbalové a rozhodcovské pravidlá
- organizácia jednoduchej súťaže v miniturnajoch triedy, jednotlivých tried, rôznych škôl, športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.)
- plniť úlohy a funkcie súvisiace s realizáciou samotnej hry v stretnutí
- efektívne plniť taktické úlohy družstva v hre (tréningu, hodine, stretnutí)
- poznať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré pôsobia na rozvoj kondičnej pripravenosti pre dané športové hry
- zásady správneho držania tela, základné názvoslovie telesných cvičení
- štruktúra tréningovej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny
- metodicko-organizačné formy, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb
- organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),
- pozitívny životný štýl.

Zručnosti a schopnosti:

- cvičenia rozvíjajúce kondície /sila, rýchlosť, vytrvalosť/, kondično-koordinačné schopnosti,

- technicky správne polohy a pohyby jednotlivých častí tela pri danom pohybe formou nácviku a zdokonaľovania
- mať estetiku pohybov vykonávania všeobecných a špeciálnych činností vo futbale,
- formovanie telesných proporcií, kultivovaného prejavu osobnosti žiaka.

Za pomoci týchto činností, vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovej hre ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite,
- súťažením v športovej hre preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu
- mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi, trénerovi, škole a klubu
- dodržiavať prijaté normy a pravidlá, dodržiavať zásady fair-play,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, morálno-vôľové vlastnosti, vytrvalosť, pestovať celoživotný zdravý pohybový štýl
- mať pozitívny dlhotrvajúci zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti,
- vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera.

5 METÓDY, FORMY, ZÁSADY VYUČOVANIA

VZDELÁVACIE FORMY

A) ORGANIZAČNÉ FORMY:

A) 45-minútová hodina resp. dvojhodinovka /90-minút/:

- praktická
- teoretická – nepohybová
- nácvičná
- zdokonaľovacia
- hodnotiacia
- súťažná
- rekondičná
- regeneračná

☞ ① zápas /majstrovský, prípravný, priateľsky/
futbalový turnaj /halový - zimný, letný

☺ ① testovanie – všeobecnej a špeciálnej pohybovej výkonnosti pomocou trénera
- za pomoci softvéru PC a fotobuniiek

☺ ① zimné sústreďenie, Škola v prírode – regeneračný pobyt v Tatranskej Lesnej

⊗ ① teória – nepohybová príprava

A) SOCIÁLNO – INTERAKČNÉ FORMY:

- hromadná
- skupinová
- individuálna

B) METODICKO-ORGANIZAČNÉ FORMY:

- prípravné cvičenia I. typu /PC/
- prípravné cvičenia II. Typu /PC/
- herné cvičenia I. typu /HC/
- herné cvičenia II. Typu /HC/
- prípravná hra /PH- riadená, úlohovaná, modelovaná/
- vlastná hra /VH/

Organizácia hráčov počas cvičenia:

- kyvadlová forma
- prúdová forma
- na stanovištiach
- paralelná forma
- kruhová forma

VZDELÁVACIE METÓDY

1. vzdelávacie metódy podľa zdroje poznania a druhu poznatkov:

- I. a/ slovné metódy – monologické (výklad, prednáška, inštruktáž, vysvetľovanie) a dialogické (rozhovor, diskusia, dramatizácia)
- b/ písomné – písomné práce, práca s textom

II. demonštračné metódy

III. praktické metódy - nácvik zručností

2. podľa aktivity, resp. miery samostatnosti učiaceho sa žiaka v procese výučby:

Ide o metódy výhradne realizované pedagógom až po metódy autodidaktické, kde je najvyššia miera samostatnosti žiaka:

- oznamovacie
- problémové
- tvorivé

3. logické postupy

používajú sa metódy logiky – indukzívne, deduktívne, analytické, syntetické

4. podľa fáz vyučovacieho procesu

- metódy motivačného charakteru
- fixačného charakteru
- expozičného charakteru
- diagnostické metódy

5. podľa spôsobu interakcie

- metódy frontálne
- skupinové
- individuálne

6. metódy hernej prípravy vo futbale

- slovné
- názorné
- diagnostické
- praktické sa delia na **metódy založené na vzťahu celok – časť**:
 - metóda celku
 - metóda po častiach
 - metóda od časti k celku
 - metóda od celku k časti a späť k celku
 - komplexná metóda

7. metódy tréningového zaťaženia:

komponenty: objem /O/, intenzita /I/, zložitosť /Z/, hustota podnetov, interval oddychu /IO/ a interval zaťaženia /IZ/ v adekvátnom pomere, trvanie podnetov, frekvencia tréningov, únava, meranie pulzovej frekvencie /PF/, metódy rozvoja kondície:

- neprerušovaná – dlhodobá metóda
- intervalová – extenzívna
- intervalová – intenzívna
- opakovacia

ZÁSADY VYUČOVANIA

- systematickosť
- postupnosť zvyšovania tréningového zaťaženia, uplatňovania prostriedkov a metód s vyššou účinnosťou
- cyklickosť
- individualizácia
- špecifickosť
- proporcionalita všeobecnej a špeciálnej prípravy, rozvoj faktorov určujúcich športový výkon

6 UČEBNÉ ZDROJE

– METODICKÉ :

A) LITERATÚRA, BIBLIOGRAFIA

53. BÍŇOVSKÝ, A. 2001. Systematika a funkčná športanatómia.
54. BORBELY, L. – GANCZNER, P. – PALDAN, R. – SINGER, O. 2006. Útočenie celého mužstva alebo Ako sa dnes útočí. (1. a 2. diel)
55. BORBELY, L. – BUBENKO, J. – GRIGA, S. – MORAVEC, M: – RADOLSKÝ, D. 2001. Ofenzívna moderna v súčasnom futbale . Nácvik a zdokonaľovanie útočnej hry.
56. BUZEK, M. – PROCHÁZKA, L. 2003. Moderní obrana.
57. HIPPEL, M. 2007. futbal – rozvoj vybraných pohybových schopností, diagnostika a strečing v družstve vrcholového futbalu.
58. HOLIENKA, M. 2004. Futbal – kondícia – tréning. Rýchlostné schopnosti. 2.vydanie.
59. HOLIENKA, M. 2001. Rozcvičenie vo futbale.
60. HOLIENKA, M. 1997. Futbal – hra, kondícia, tréning.
61. KAČÁNI, L. 2004. Futbal – Teória a prax hernej prípravy.. 2. vydanie
62. KAČÁNI, 2002. Futbal – tréning hrou .
63. KAČÁNI, L. 2005. Futbal – Herná príprava 2 teória a prax
64. KAČÁNI, L. 2000. Futbal – Teória a prax hernej prípravy. 1. vydanie.
65. KAČÁNI, L. a kol.1997. Futbal. Hra – výkon – tréning. 2 vydanie.
66. KAČÁNI, L. a kol. 1991. Teória a didaktika športovej špecializácie – futbal.
67. KAČÁNI, L. a HORSKÝ, L. 1988. Tréning vo futbale.
68. KORČEK, F. a LUKNÁR, V. 1987. Futbal.
69. MORAVEC, R. 2004. Teória a didaktika športu.
70. MORAVEC, R. – KAMPMILLER, T. – SEDLÁČEK, J. a kol. 1996. EUROFIT
71. NAVARA, M. – BUZEK, M. – ONDŘEJ, O. 1986. Kopaná.
72. NEMEC, M – ŠTEFAŇÁK P. – ŠTULAJTER. 2008. Tréner futbalu- učebné texty EURO C
73. PERÁČEK, P. 2001. Futbal – riadenie, plánovanie, tréning.
74. PERÁČEK, P. a kol. 1993. Teória a didaktika zvoleného športu - futbal.
75. PSOTTA, R. 2006. Fotbal – kondiční trénink. GRADA
76. ŠEBEJ, F. 201. Strečing.
77. ŠTULAJTER, V. – ZRUBÁK, A. – JANOŠDEÁK, J. 1998.Futbal–strečing v tréningu futbalistu
78. VENCEL, S. 2004 Brankár.
79. VENCEL, S. 2207 Brankár 2.
80. FTVŠ kolektív. 2001 – Didaktika školskej telesnej výchovy. Bratislava

B) Časopisy: *Fotbal a trénink 2005, 2006, 2007,2008, 2009,2010, 2011*

Fussball traing /nemecký odborný časopis/

Telesná výchova a šport

C) Video: *Ajax škola, pozorovanie videozáznamov – Liga Majstrov, EURO 2008*

D) CD: Francúzska škola FFF

Coerverová škola

Rýchlosť u mládeže MŠK Žilina

Agilita vo futbale

Chod' a urob to – obchádzanie súpera

Zápas CF Barcelona – Real Madrid

E) DVD: Brankár

Brankár 2

Internetové stránky :

ĎALŠIE ZABEZPEČENIE VO VYUČOVACOM PROCESE:

– PRIESTOROVÉ:

Hlavné ihrisko MFK TATRAN

Umelé trávnaté ihrisko MFK TATRAN

Umelá tráva 33x18m ZŠ Okoličianska

Veľká a malá telocvičňa ZŠ Okoličianska

– MATERIÁLNO - TECHNICKÉ:

Šatňa MFK TATRAN

Šatňa ZŠ Okoličianská ul.

Náradie, náčinie, lopty ZŠ Okoličianská (lopty, rozlišovačky, kužele, rebrik, prekážková dráha, magnetická tabuľa, PC učebne, Interaktívna tabuľa, videoučebňa)

– ZDRAVOTNÍCKE:

MUDr. Sýkora Ružomberok

MUDr. Kurek Liptovský Mikuláš

– REGENERAČNÉ:

AQUAPARK TATRALANDIA

MESTSKÁ PLAVÁREŇ LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

7 HODNOTENIE PREDMETU

Metódy hodnotenia:

a.) konkrétne formy hodnotenia:

- slovne
- znakom
- bodovo

b.) meranie – motorické testy/vstupné, priebežné, výstupne, kondičnej, technickej stránky/

Pedagogické zásady pri hodnotení: *zásada pozitívnosti,*

zásada individuálneho prístupu

A.Testy: Ľah – sed /2 minúty/

Beh 10x5m

Hod plnou lopou /2kg/

Beh 4x10m

Predklon s dosahovaním

Skok do diaľky z miesta

Žonglovanie – nohou
Žonglovanie – hlavou
Žonglovanie – kombináciou
Vedenie lopty – slalom
Meranie, váženie
- technika, taktika

B. Testy pomocou PC softvér a fotobuniek

1. Tapping - frekvencia krokov 6 sekund
2. Beh 10 m
3. Rovnováhový test...
4. Výška výskoku (z drepu, z protipohybu, +10 s)
5. člnkový beh - Yo-Yo test

c.) vedomostný test /špeciálne takticko -
teoretické vedomosti na nepohybovej
príprave/

d.) pedagogické pozorovanie

e.) metóda rozhovoru

**f.) sociometria v kolektíve triedy,
mužstva**

g.) v hrách hodnotenie individuálneho
herného výkonu, herného výkonu mužstva
/posudzovanie, pozorovanie
v prípravných, majstrovských zápasoch,
zimných halových a letných turnajoch

h.) štatistická analýza /štatistický hárok/ -
pozorovanie videozáznamov vlastných
zápasov, vrcholných svetových a
európskych podujatí

**ch.) metóda analýzy, syntézy,
porovnávaní**

i.) dotazník, anketa

**j.) hodnotenie výsledkov z telovýchovného
lekárstva**

MUDr. Sýkora Juraj, ÚVN Ružomberok

UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu: ŠPORTOVÁ PRÍPRAVA so zameraním na FUTBAL

Časový rozsah výučby: 4 hodiny týždenne

/132 hodín ročne/

Ročník:

ôsmy

Škola

Základná škola Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš

Vyučovacia jazyk:

slovenský jazyk

Športová príprava so zameraním na futbal

4. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Predmet športová príprava so zameraním na futbal poskytuje základné informácie o futbale, jej teórii, praxi.

Žiak si svojou pohybovou činnosťou cez všeobecné a špeciálne cvičenia pomocou nácviku a zdokonaľovania rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou futbalového procesu nielen počas povinnej školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Žiak si osvojí špeciálne zručnosti, návyky a činnosti vo futbale cez metodicko-organizačné formy, zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Všeobecným cieľom športovej prípravy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom:

- rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni
- osvojovať si, nacvičovať, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť,
- zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o svoje zdravie a upevňovať ho,
- vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, k športu

Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

KOMPETENCIE :

a) Pohybové kompetencie

- žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia, zvyšovanie svojej pohybovej výkonnosti
- žiak má osvojené primerané množstvo špeciálnych pohybových činností vo futbale a vie ich uplatniť v samotnej prípravnej a vlastnej hre, na rôznych ihriskách i vo svojom voľnom čase.

b) Kognitívne kompetencie

- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia
- žiak používa odbornú futbalovú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí teoretických a praktických poznatkov
- žiak vie zostaviť a používať rôzne formy rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti
- žiak dodržiava osvojené futbalové pravidlá, duch fair - play, disciplínu a organizačný poriadok pri vykonávaní pohybových činností tréningového a súťažného charakteru
- žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných testových položiek resp. testových batérií
- žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí

- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní akejkoľvek pohybovej činnosti, v šatniach
- žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie
- žiak pozná negatívne účinky návykových látok, používania drog na organizmus.

c) Komunikačné kompetencie

- žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať v oblasti športu konkrétne futbalu
- žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno - časových aktivít

d) Učebné kompetencie

- žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu
- žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

e) Interpersonálne kompetencie

- žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie vyskytujúce sa najmä v hre.
- žiak vie udržať svoje negatívne emócie, postoje pri vykonávaní športovej činnosti.

f) Postojové kompetencie

- žiak má pozitívny zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole i v živote, uznať kvality súpera.
- žiak dodržiava princípy v duchu fair-play.
- žiak sa zapája do školských športových súťaží, mimoškolskej telovýchovnej /klubovej/ a športovej aktivity.

3 TEMATICKÉ CELKY

Štruktúru učiva tvoria tematické celky.

Obsah je koncipovaný tak, aby si ho mohla a zároveň i mala osvojiť väčšina žiakov danej športovej triedy.

Ciele tematického celku:

- dosiahnuť optimálnu úroveň hernej výkonnosti, ktorá umožňuje hrať halové turnaje, futbal, prípravné a majstrovské zápasy a podľa pravidiel futbalu
- vedieť vysvetliť a prakticky v zápase uplatniť základný herný systém, jednoduché herné kombinácie a základné herné činnosti jednotlivca,
- osvojiť poznatky o herných situáciách, herných činnostiach, pravidlách a funkciách potrebných na organizáciu zápasov,
- vedieť podieľať i na funkcii rozhodcu, zapisovateľa, časomerača a pod.
- mať pozitívny vzťah k samotnej hre, vedieť plniť funkcie súvisiace s organizáciou zápasov.

V ročnom pláne učiva odporúčame, aby sa tematické celky vyučovali ako súčasť každej vyučovacej hodiny športovej prípravy.

Výber tematických celkov umožňuje rešpektovať podmienky školy, potreby a záujmy žiakov, učiteľa a rešpektovať miestne tradície a pod.

Učiteľ môže zaradiť do programu iba tie športové činnosti, ktoré boli súčasťou jeho predgraduálnej prípravy na vysokej škole, alebo na ktoré získal trénerské alebo cvičiteľské vzdelanie, resp. certifikát v niektorej forme ďalšieho vzdelávania učiteľov a trénerov.

V záujme každého učiteľa športovej prípravy by malo byť zúčastniť sa ďalšieho vzdelávania učiteľov a postupné získavanie potrebnej kvalifikácie k chýbajúcim športovým činnostiam.

Športová príprava **úzko spolupracuje a nadväzuje:**

A./ na telesnú výchovu /viď kapitola 4D/

B./ svojimi okruhmi tém na dejepis (historické poznatky – futbalu)

C./ na občiansku výchovu (otázky spoločnosti, postojev, názorov)

- D./ psychológiu (otázky z psychológie športu, motivácia, proces vo vnútri kolektívu, sociometria)
- E./ prírodopis (stavba a poznanie ľudského tela, prevencia, choroby, úrazy)
- F./ zemepis /orientácia vo svete, počasie, mentalita ľudí, prostredia/
- G./pedagogiku (spoločenské otázky)
- H./ na etickú výchovu (morálka, postoje, drogy, spoločnosť)
- I./ na anglický a nemecký jazyk /orientácia vo svete internete, dorozumievania sa v zahraničí/

Prierezové témy, ktoré nadväzujú na športovú prípravu

Vzdelávacie oblasti a prierezové témy.

Vzdelávacie oblasti chápeme ako integráciu problematiky príbuzných školských predmetov súčasného kurikula, pričom tieto oblasti rešpektujú veľké oblasti života človeka. Vznikli preto, aby sa výchova a vzdelávanie na základných školách integrovala na báze takýchto oblastí ľudskej existencie.

Preto je možné každú oblasť vyučovať prostredníctvom viacerých predmetov tak, aby sa zachytili všetky témy dôležité pre danú oblasť. Vzdelávacie oblasti nekopírujú súčasnú štruktúru vyučovacích predmetov. Krížom cez vzdelávacie oblasti prechádzajú prierezové témy, ktorú budú povinne zakomponované do budúcich predmetov.

Opísané vzdelávacie oblasti sú súčasťou štruktúry, ktorá prepája uzávery viacerých riešiteľských skupín v projekte.

Prierezové témy pre športovú prípravu sú nasledovné:

oblasť	Témy	väzba na súčasné predmety (ktoré súčasné predmety sa téme venujú)
zdravie a pohyb	<u>zdravie – zdravotná výchova – telo a psychika, choroby</u>	okrajovo biológia, občianska výchova
	<u>pohyb</u>	telesná výchova, zdravotná telesná výchova
	<u>životný štýl</u> <u>životospráva, režim dňa, zvláštnosti jednotlivých etáp vývinu</u>	občianska výchova

Ciele tematických celkov sú rozpracované na 4 menšie celky:

A/ ŠPECIÁLNE POHYBOVÉ ČINNOSTI:

- a1.) INDIVIDUÁLNA HERNÁ ČINNOSŤ JEDNOTLIVCA
HERNÉ ČINNOSTI JEDNOTLIVCA /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
REŤAZCE HERNÝCH ČINNOSTÍ JEDNOTLIVCA – SPÁJANIE ČINNOSTÍ
- a2.) HERNÉ KOMBINÁCIE /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- a3.) PRÍPRAVNÉ CVIČENIA – HERNÉ CVIČENIA
- a4.) PRÍPRAVNÉ HRY /MALÉ, STREDNE VEĽKÉ, VEĽKÉ,
ÚLOHOVANÉ, RIADENÉ, VLASTNÁ HRA, MODELOVANÁ HRA/
- a5.) HERNÝ SYSTÉM /ZÁKLADNÝ, ÚTOČNÝ, OBRANNÝ/
- a6.) ŠTANDARDNÉ SITUÁCIE /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- a7.) BRANKÁR /HERNÉ ČINNOSTI – ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/

B./ VŠEOBECNÉ POHYBOVÉ ČINNOSTI:

- b1.) RÝCHLOSŤ – RÝCHLE NOHY
- b2.) SILA
- b3.) KOORDINÁCIA - AGILITA
- b4.) VYTRVALOSŤ
- b5.) OHYBNOSŤ – KLBOVÁ POHABLIVOSŤ

C./ HODNOTENIE VÝKONNOSTI (kapitola 7)

D./ INÉ:

d1.) NEPOHYBOVÁ PRÍPRAVA

d2.) DOPLNKOVÉ HRY

d3.) STREČING, KOMPENZAČNĚ, UVOLŇOVACIE CVIČENIA

- **VYUČOVACÍ PROCES**

Vyučovací proces v športovej príprave – futbal si vyžaduje: od samotného učiteľa:

- dokonalé poznanie žiakov triedy, primerané kladenie požiadaviek k ich telesným a pohybovým predpokladom
- účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva /ročný tréningový plán, obdobie – makrocycklus, mesačný cyklus - mezocycklus, mikrocycklus - týždeň, vyučovacia hodina – tréningová jednotka/ v konkrétnych podmienkach školy (triedy);
- uplatňovanie účelnej organizácie práce, disciplíny, bezpečnosti práce pri výcviku a zásad hygieny;
- všestranné a sústavné využívanie materiálnych pomôcok a materiálneho vybavenia;
- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov;
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce;
- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacieho procesu v športovej príprave s ďalšími formami pohybovej aktivity a s celým procesom výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo školy a úzku spoluprácu s ostatnými výchovnými činiteľmi, pedagógmi resp. učiteľmi – trénermi a rodičmi
- dôsledne uplatňovanie prostriedkov smerujúcich k rozvoju aktivity a samostatnosti žiakov, prostredkovaním konkrétnych cieľov, obsahu, metód, foriem a prostriedkov práce,
- efektívne striedať všetky didaktické formy: hromadnú, skupinovú, individuálnu; dôraz však kladieme na skupinovú a individuálnu formu, doplnkové cvičenie.
- prehľbovať individuálny prístup k žiakom, ktorý kladie na žiakov primerané požiadavky, vzhľadom na individuálne rozdiely medzi jednotlivými žiakmi
- zapájať žiakov do riadenia telovýchovného procesu /poverovať ich rôznymi činnosťami: vedením družstva, poskytovaním dopomoci a záchrany, prípravou pomôcok, prácou podľa písomného programu, podieľať sa aktívne na kontrolnej činnosti, plniť funkcie rozhodcov, zapisovateľov, vykonávať činnosti spojené s evidenciou, organizovať si vlastnú pohybovú aktivitu v čase mimo vyučovania a pod./
- účinne pozitívne motivovať žiakov, vytvárať dobrú pracovnú atmosféru bez strachu, stresu a zbytočného napätia.
- prejavami osobnej sympatie ku každému žiakovi vytvárať dobré podmienky na vzájomnú dôveru a komunikáciu učiteľ - žiak, žiak - učiteľ, žiak - žiak.
- účelne uplatňovať praktické, slovné a názorné metódy.
- rozvíjať kultúrne správanie, vytvárať edukačné prostredie na vyučovacej hodine, byť vhodným príkladom športových vzorov, naznačovaním riešenia spoločenských problémov/ nedbalosť o vlastné zdravie, alkoholizmus, fajčenie, toxikománia, gemblérstvo/.
- vytváraním a podporovaním ducha spolupatričnosti medzi žiakmi, atmosféry spolupráce, priaznivého ovzdušia a dôvery,
- prenášaním entuziazmu učiteľa a vitality na žiakov (osobný príklad)
- základnou organizačnou jednotkou je 45 minútová vyučovacia hodina športovej prípravy, pričom sa nej zúčastňujú všetci žiaci resp. 2-hodinovka v trvaní 90 minút
- na samotnej hodine dbať na dodržiavanie bezpečnosti pri výcviku na hodinách športovej prípravy, učiteľ zabezpečuje dôsledné uplatňovanie obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním, sústavným overovaním

bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.

- učiteľ vie okamžite poskytnúť prvú pomoc ak nastane úraz, vie zabezpečiť lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze. /vykonáva sa 1x ročne lekárska prehliadka u športového lekára MUDr. Sýkora Juraj v Ružomberku/

- z hľadiska hygieny udržiavať v čistote všetky cvičebné priestory, kryté priestory pravidelne vetrať, žiakom po skončení vyučovacej hodiny umožniť umytie alebo sprchovanie, nepovoliť do telocvične vstupovať bez prezutia do športovej obuvi resp. v čiernych teniskách.

- dodržiavať vhodnosť cvičebného úboru podľa ročného obdobia, pohybovej činnosti a klimatických podmienok.

- tréner -učiteľ sa prezlieka pred vyučovacou hodinou do vhodného športového úboru a prezúva do športovej obuvi.

- používa zariadenie a vybavenie určené na športovú prípravu, dbá sa o jeho riadne používanie, šetrenie, kontrolu a prípadnú údržbu, odporúča vybaviť školu vhodnými pomôckami pre potreby športovej prípravy.

- eviduje: a/ údaje o telesnom rozvoji a zdravotnom stave žiakov/ hmotnosť tela, výška tela, držanie tela/

b/ údaje o výsledkoch v športovej príprave, školských turnajoch, školských súťažiach

c/ údaje o všeobecnej a špeciálnej pohybovej činnosti /pravidelné testovanie – vstup, priebeh, výstup, testové batérie, uplatňuje všeobecne deklarovánú požiadavku jej humanizácie a objektivizácie.

4 POŽIADAVKY NA VÝSTUP

OBSAH – UČIVO

Obsah základného učiva:

Rozhodujúcim kritériom na posúdenie úrovne osvojenia si učiva je herný výkon družstva v zápase a podiel každého žiaka na ňom /tj. individuálny herný výkon/.

Hodiny určené na zápasy sú základom každého tématického celku a východiskom na stanovenie obsahu hodín na nácvik, zdokonaľovanie a hodnotenie žiakov, takýmto požiadavkám sa najviac približujú metodicko – organizačné formy /PC-HC-PH-VH/.

Metodicko – organizačné formy sú účelne usporiadané tréningové cvičenia, ktoré plnia podmienku postupného zvyšovania zaťaženia futbalistu a tým rast tréningovosti /vid' formy vzdelávania/.

Efektívnym využitím herných činností, napr. vo forme tzv. kondičných vložiek (blokov) futbal významne prispieva k rozvoju základných pohybových schopností.

Pri vyučovaní športovej hry sa dôsledne dbá na úrazovú zábranu, ktorá vychádza z premyslenej organizácie práce, z bezpečného povrchu rôznych ihrísk.

Cieľom je vlastný rast hernej výkonnosti pričom ide o biologicko-psycho-sociálnu adaptáciu. V podstate ide o proces morfológicko- funkčnej adaptácie, motorického učenia a psychosociálnej interakcie.

Obsah športovej prípravy tvoria jednotlivé zložky: kondičná, technická, taktická, teoretická a psychologická /mentálna/ príprava.

Podľa druhu a intenzity tréningového zaťaženia sa používajú súčasť hernej prípravy: herný nácvik /HN/ – herný tréning /HT/ a kondičný tréning /KT/.

Základnými prostriedkami sú tréningové cvičenia /všeobecné, špeciálne, vlastné, súťažné/ a významnou súčasťou je aktívna resp. pasívna regenerácia síl.

Od žiaka sa vo vyučovacím procese vyžaduje, aby mal:

KOMPETENCIA:

Žiak v športovej príprave dosahuje primeranú úroveň osvojenia:

- všeobecných zručností, činností a vedomostí

- špeciálnych zručností, činností a vedomostí
- teoretických /taktických/zručností, činností a vedomostí, že je schopný hrať stretnutie - zápas podľa pravidiel futbalu
- prenesenie poznatkov, skúsenosti a zručnosti aj do iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Rozpracovanie určujeme do 4 celkov:

**A./ všeobecné pohybové zručnosti, činnosti a vedomosti-
(kondičné a koordinačné činnosti)**

- budovanie všestrannej pohybovej výkonnosti a bioenergetickej základne budúcej hernej výkonnosti
- vytváranie kondičných - koordinačných výkonových predpokladov
- rozvíjanie základného oxidatívneho energetického potenciálu a pohybovej koordinácie
- *silové schopnosti*, zlepšenie nervosvalovej koordinácie, obdobie rozvoja relatívnej sily, vytvárať mikrosúboje 1-1, razanciu a techniku kopu, hra hlavou, štarty k lopte, uvoľňovanie sa, predovšetkým komplexný rozvoj rýchlostne – silových schopností, dynamickú a výbušnú silu,
- *vytrvalostné schopnosti*, rozvoj aeróbnej vytrvalosti s predlžovaním jednotlivých úsekov, intenzita nízka,
- *rýchlostné schopnosti*, rozvoj startovej rýchlosti s dynamickou silou v spojení s hernými činnosťami jednotlivca, rýchlosť reakcie a lokomočnej rýchlosti na úsekoch 30-60m, rozvoj rýchlosti herných činností jednotlivca v reťazoch, pri zvládnutí techniky rozvíjame základy rýchlosti súčinnosti,
- *ohybnosť*, aktívne cvičenia a pasívne dynamické cvičenia, u mládeže rozvíjame širokou paletou cvičení s využitím metód aktívneho cvičenia a pasívnych dynamických cvičení
- *rozvoj kondičných schopností*, prostredníctvom hry v rôznych formách prípravných hier (4-4,3-3,5-5,6-6), možno však rozvíjať aj izolovane, no vždy so silným motivačným nábojom

B./ špeciálne pohybové zručnosti a činnosti, vedomosti:

– herné činnosti jednotlivca /útočné, obranné, brankár/:

- **rozvoj herných činností jednotlivca**, v pohybe, prihrávka, preberanie, vedenie, obchádzanie 1-1, strel'ba, výber miesta, obsadzovanie priestoru, obsadzovanie hráča, odoberanie lopty brankár: všetky spôsoby chytanie, presné vykonanie vyhadzovania, vykopávanie,
- **rozvoj reťazcov herných činností jednotlivca**, hlavne plynulý pohyb, rôzne zložité reťazce a ich koordinované spájanie, akcent na uvoľňovanie sa hráča s loptou v súbojoch 1-1 v postupnosti s prihrávkou a strel'bou,
- **rozvoj kontroly lopty** „pocit lopty - rýchle nohy“, pocit'ovanie, obojnosť, žonglovanie hlavou, nohou, lopty rôznych rozmerov a hmotností, klamlivé pohyby maznanie sa s loptou, ovládanie lopty rôznymi časťami tela, striedanie frekvencie krokov

– herné kombinácie /útočné, obranné/:

- **rozvoj herných kombinácií**, jej presnosť, plynulosť spolupráce, využívanie herných kombinácií v typických priestorových úsekoch, strel'ba po kombinácií, útočná resp. obranná hra dvojíc, trojíc, štvoric a skupín v rôznych zónach, vertikálach

– herný systém /základný, útočný, obranný/:

- **rozvoj herných systémov**, orientácia v priestore, základná hra mladší žiaci 8-8, starší žiaci 10-10, účelná organizácia hry v základnom postavení, plnenie úloh na hráčov v rôznych funkciách, herný systém u mladších žiakov 3-3-2, u starších žiakov 4-3-3,
- **doplňkové hry:** florbal, basketbal, volejbal, nohejbal, hádzaná, rugby, setbal, baseball, pohybové hry, pohybové cvičenia

- **testovanie:** testy všeobecnej motorickej výkonnosti, špeciálnej motorickej výkonnosti meranie, váženie – znak trénovanosti / u každého trénera, za pomoci softvéru na PC a fotobuniek

C./ teoretické poznatky, vedomosti –nepohybová príprava

V športovej príprave sú poznatky základným predpokladom uvedomelého osvojovania si pohybových činností, rozvíjania pohybových schopností a výchovy charakterových a iných vlastností osobnosti.

Majú dôležitý význam pri vytváraní postojov k zdravému životnému štýlu i k celoživotnej pohybovej aktivite. Sú podmienkou úspešného vykonávania praktických činností.

Nepohybová príprava - ide o teóriu a špeciálne vedomosti, orientácia na individuálny herný výkon, herný výkon družstva, technickú stránku herných činností a ich využitie v hre, základy individuálnej taktiky pri realizácii herných činností, zásady spolupráce skupín a súčinnosť kolektívu, úlohy vyplývajúce z hráčskej funkcie v danom hernom systéme, pravidlá hry, analýza hry družstva, vlastného herného výkonu, sledovanie zápasov vrcholových hráčov v Lige majstrov a Európskom pohári, A družstva Slovenskej reprezentácie, MS, ME

D./ žiak vie využiť poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti športovej prípravy aj do iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.
- poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,
- zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,
- pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,
- pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie
- poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností, ďalších nadväzujúcich cvičení
- vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- vedieť využiť všetky pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.
- využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- vedieť uplatniť osvojené pravidlá v ďalších športových odvetviach, hrách, disciplínach a činnostiach
- prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti,
- preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

– vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a herné systémy, štandardné situácie

– vedieť pomenovať a popísať funkcie a úlohy hráčov v obrane i v útoku a skupín hráčov,

– vedieť vysvetliť základné pravidlá hry, rozmery ihriska,

– vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred

hrou, resp. stretnutím, resp. viesť kompenzačné – strečingové cvičenia po skončení hodiny resp. zápasu

-- vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača

na hodinách určených na hru (stretnutie) a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva,

- vedieť posúdiť a popísať a ohodnotiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva. poznať organizačné formy športovej prípravy,
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia a strečingu pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- dodržiavať pravidlá hry, správnej životosprávy, organizácia, disciplíny,
- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti, herného výkonu v hre a telesného rozvoja podľa daných noriem, testov a hodnotenia
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností, históriu športu, dejiny futbalu, pravidlá hry, rozmery ihriska, počet hráčov, hodnotiť pohybové činnosti, analyzovať herný výkon, zásady kondície, techniky a taktiky.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- úloha rozcvičenia a strečingu pri vykonávaní pohybových činností,
- význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon,
- telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii,
- poznatky o rozvoji a diagnostikovaní základných pohybových schopností,
- poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní,
- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus,
- úspechy našich i svetových futbalistov na vrcholných podujatiach na OH, MS, ME,
- prvá pomoc pri drobných poraneniach, úrazoch
- používať odbornú terminológiu pre všetkých pohybových činnostiach, kondícii, technike, taktike a metodike osvojovaných pohybových činností,
- pravidlá súťaženia v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu, merača, zapisovateľa

Vedomosti:

- systematika herných činností, herných situácií
- technika taktika herných činností jednotlivca, herných kombinácií a herných systémov
- individuálny a tímový herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu
- funkcie hráčov na jednotlivých postoch a ich úlohy
- základné futbalové a rozhodcovské pravidlá
- organizácia jednoduchej súťaže v miniturnajoch triedy, jednotlivých tried, rôznych škôl, športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.)
- plniť úlohy a funkcie súvisiace s realizáciou samotnej hry v stretnutí
- efektívne plniť taktické úlohy družstva v hre (tréningu, hodine, stretnutí)
- poznať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré pôsobia na rozvoj kondičnej pripravenosti pre dané športové hry
- zásady správneho držania tela, základné názvoslovie telesných cvičení
- štruktúra tréningovej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny
- metodicko-organizačné formy, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb
- organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),
- pozitívny životný štýl.

Zručnosti a schopnosti:

- cvičenia rozvíjajúce kondície /sila, rýchlosť, vytrvalosť/, kondično-koordinačné schopnosti,
- technicky správne polohy a pohyby jednotlivých častí tela pri danom pohybe formou nácviku a zdokonaľovania
- mať estetiku pohybov vykonávania všeobecných a špeciálnych činností vo futbale,

- formovanie telesných proporcií, kultivovaného prejavu osobnosti žiaka.

Za pomoci týchto činností, vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovej hre ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite,
- súťažením v športovej hre preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu
- mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi, trénerovi, škole a klubu
- dodržiavať prijaté normy a pravidlá, dodržiavať zásady fair-play,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, morálno-vôľové vlastnosti, vytrvalosť, pestovať celoživotný zdravý pohybový štýl
- mať pozitívny dlhotrvajúci zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti,
- vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera

5 METÓDY, FORMY, ZÁSADY VYUČOVANIA

VZDELÁVACIE FORMY

A) ORGANIZAČNÉ FORMY:

A) 45-minútová hodina resp. dvojhodinovka v trvaní 90-minút:

- praktická
- teoretická – nepohybová
- nácvičná
- zdokonaľovacia
- hodnotiaca
- súťažná
- rekondičná
- regeneračná

🏆Ⓜ️ zápas /majstrovský, prípravný, priateľsky/
futbalový turnaj /halový - zimný, letný
futsal

🏋️Ⓜ️ testovanie – všeobecnej a špeciálnej pohybovej výkonnosti pomocou trénera
- za pomoci softvéru PC a fotobuniiek

🏠Ⓜ️ letné i zimné sústredenie, Škola v prírode – regeneračný pobyt v Tatranskej Lesnej

📖Ⓜ️ teória – nepohybová príprava – taktická príprava

A) SOCIÁLNO – INTERAKČNÉ FORMY:

- hromadná
- skupinová
- individuálna

B) METODICKO-ORGANIZAČNÉ FORMY:

- prípravné cvičenia I. typu /PC/
- prípravné cvičenia II. Typu /PC/
- herné cvičenia I. typu /HC/
- herné cvičenia II. Typu /HC/
- prípravná hra /PH- riadená, úlohovaná, modelovaná/
- vlastná hra /VH/

Organizácia hráčov počas cvičenia:

- kyvadlová forma
- prúdová forma
- na stanovištiach
- paralelná forma
- kruhová forma

VZDELÁVACIE METÓDY

1. vzdelávacie metódy podľa zdroje poznania a druhu poznatkov:

- I. a/ slovné metódy – monologické (výklad, prednáška, inštruktáž, vysvetľovanie) a dialogické (rozhovor, diskusia, dramatizácia)
- b/ písomné – písomné práce, práca s textom

II. demonštračné metódy

III. praktické metódy - nácvik zručností

2. podľa aktivity, resp. miery samostatnosti učiaceho sa žiaka v procese výučby:

Ide o metódy výhradne realizované pedagógom až po metódy autodidaktické, kde je najvyššia miera samostatnosti žiaka:

- oznamovacie
- problémové
- tvorivé

3. logické postupy

používajú sa metódy logiky – indukzívne, deduktívne, analytické, syntetické

4. podľa fáz vyučovacieho procesu

- metódy motivačného charakteru
- fixačného charakteru
- expozičného charakteru
- diagnostické metódy

5. podľa spôsobu interakcie

- metódy frontálne
- skupinové
- individuálne

6. metódy hernej prípravy vo futbale

- slovné
- názorné
- diagnostické
- praktické sa delia na **metódy založené na vzťahu celok – časť**:
 - metóda celku
 - metóda po častiach
 - metóda od časti k celku
 - metóda od celku k časti a späť k celku
 - komplexná metóda

7. metódy tréningového zaťaženia:

komponenty: objem /O/, intenzita /I/, zložitosť /Z/, hustota podnetov, interval oddychu /IO/ a interval zaťaženia /IZ/ v adekvátnom pomere, trvanie podnetov, frekvencia tréningov, únava, meranie pulzovej frekvencie /PF/, metódy rozvoja kondície:

- neprerušovaná – dlhodobá metóda
- intervalová – extenzívna
- intervalová – intenzívna
- opakovaná

ZÁSADY VYUČOVANIA

- systematickosť
- postupnosť zvyšovania tréningového zaťaženia, uplatňovania prostriedkov a metód s vyššou účinnosťou
- cyklickosť
- individualizácia
- špecifickosť
- proporcionálna všeobecnej a špeciálnej prípravy, rozvoj faktorov určujúcich športový

6 UČEBNÉ ZDROJE

– METODICKÉ :

A) LITERATÚRA, BIBLIOGRAFIA

81. BÍŇOVSKÝ, A. 2001. Systematika a funkčná športanatómia.
82. BORBELY, L. – GANCZNER, P. – PALDAN, R. – SINGER, O. 2006. Útočenie celého mužstva alebo Ako sa dnes útočí. (1. a 2. diel)
83. BORBELY, L. – BUBENKO, J. – GRIGA, S. – MORAVEC, M: – RADOLSKÝ, D. 2001. Ofenzívna moderna v súčasnom futbale . Nácvik a zdokonaľovanie útočnej hry.
84. BUZEK, M. – PROCHÁZKA, L. 2003. Moderní obrana.
85. HIPPI, M. 2007. futbal – rozvoj vybraných pohybových schopností, diagnostika a strečing v družstve vrcholového futbalu.
86. HOLIENKA, M. 2004. Futbal – kondícia – tréning. Rýchlostné schopnosti. 2.vydanie.
87. HOLIENKA, M. 2001. Rozcvičenie vo futbale.
88. HOLIENKA, M. 1997. Futbal – hra, kondícia, tréning.
89. KAČANI, L. 2004. Futbal – Teória a prax hernej prípravy.. 2. vydanie
90. KAČANI, 2002. Futbal – tréning hrou .
91. KAČANI, L. 2005. Futbal – Herná príprava 2 teória a prax
92. KAČANI, L. 2000. Futbal – Teória a prax hernej prípravy. 1. vydanie.
93. KAČANI, L. a kol.1997. Futbal. Hra – výkon – tréning. 2 vydanie.
94. KAČANI, L. a kol. 1991. Teória a didaktika športovej špecializácie – futbal.
95. KAČANI, L. a HORSKÝ, L. 1988. Tréning vo futbale.
96. KORČEK, F. a LUKNÁR, V. 1987. Futbal.
97. MORAVEC, R. 2004. Teória a didaktika športu.
98. MORAVEC, R. – KAMPMILLER, T. – SEDLÁČEK, J. a kol. 1996. EUROFIT
99. NAVARA, M. – BUZEK, M. – ONDŘEJ, O. 1986. Kopaná.
100. NEMEC, M – ŠTEFAŇÁK P. – ŠTULAJTER. 2008. Tréner futbalu- učebné texty EURO C
101. PERÁČEK, P. 2001. Futbal – riadenie, plánovanie, tréning.
102. PERÁČEK, P. a kol. 1993. Teória a a didaktika zvoleného športu - futbal.
103. PSOTTA, R. 2006. Fotbal – kondiční tréning. GRADA
104. ŠEBEJ, F. 201. Strečing.
105. ŠTULRAJTER, V. – ZRUBÁK, A. – JANOŠDEÁK, J. 1998.Futbal–strečing v tréningu futbalistu
106. VENCEL, S. 2004 Brankár.
107. VENCEL, S. 2207 Brankár 2.
108. FTVŠ kolektív. 2001 – Didaktika školskej telesnej výchovy. Bratislava

B) Časopisy: *Fotbal a tréning 2005, 2006, 2007,2008, 2009,2010, 2011*

Fussball traing /nemecký odborný časopis/

Telesná výchova a šport

C) Video: *Ajax škola, pozorovanie videozáznamov – Liga Majstrov, EURO 2008*

D) CD: *Francúzska škola FFF*

Coerverová škola

Rýchlosť u mládeže MŠK Žilina

Agilita vo futbale

Chod' a urob to – obchádzanie súpera

Zápas CF Barcelona – Real Madrid

E) DVD: Brankár Brankár 2

ĎALŠIE ZABEZPEČENIE VO VYUČOVACOM PROCESE:

– PRIESTOROVÉ:

Hlavné ihrisko MFK TATRAN

Umelé trávnaté ihrisko MFK TATRAN

Umelá tráva 33x18m ZŠ Okoličianska

Veľká a malá telocvičňa ZŠ Okoličianska

– MATERIÁLNO - TECHNICKÉ:

Šatňa MFK TATRAN

Šatňa ZŠ Okoličianská ul.

Náradie, náčinie, lopty ZŠ Okoličianska (lopty, rozlišovačky, kužele, rebrik, prekážková dráha, magnetická tabuľa, PC učebne, Interaktívna tabuľa, videoučebňa)

– ZDRAVOTNÍCKE:

MUDr. Sýkora Ružomberok

MUDr. Kurek Liptovský Mikuláš

– REGENERAČNÉ:

AQUAPARK TATRALANDIA

MESTSKÁ PLAVÁREŇ LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

7 HODNOTENIE PREDMETU

Metódy hodnotenia:

a.) konkrétne formy hodnotenia:

- slovne
- znakom
- bodovo

b.) meranie – motorické testy/vstupné, priebežné, výstupne, kondičnej, technickej stránky/

Pedagogické zásady pri hodnotení: *zásada pozitívnosti,*

zásada individuálneho prístupu

A.Testy: Ľah – sed /2 minúty/

Skok do diaľky z miesta

Hod plnou lopou /2kg/

Žonglovanie – nohou

Predklon s dosahovaním

Žonglovanie – hlavou

Beh 10x5m

Žonglovanie – kombináciou

Beh 4x10m

Vedenie lopty – slalom

Meranie, váženie
- technika, taktika

B. Testy pomocou PC softvér a fotobuniiek

1. Tapping - frekvencia krokov 6 sekund
2. Beh 10 m

3. Rovnováhovy test...
4. Výška výskoku (z drepu, z protipohybu, +10 s)
5. ělnkový beh - Yo-Yo test

c.) vedomostný test /špeciálne takticko - teoretické vedomosti na nepohybovej príprave/

d.)pedagogické pozorovanie

e.) metóda rozhovoru

f.) sociometria v kolektíve triedy, mužstva

g.) v hrách hodnotenie individuálneho herného výkonu, herného výkonu mužstva
/posudzovanie, pozorovanie v prípravných, majstrovských zápasoch, turnajoch

h.) štatistická analýza /štatistický hárok/ - pozorovanie videozáznamov vlastných zápasov,
vrcholných svetových a európskych podujatí

ch.) metóda analýzy, syntézy, porovnávanía

i.) dotazník, anketa

j.) hodnotenie výsledkov z telovýchovného lekárstva

MUDr. Sýkora Juraj, ÚVN Ružomberok

UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu: ŠPORTOVÉ HRY

Časový rozsah výučby: 2 hodiny týždenne
/66 hodín ročne/

Ročník: deviaty

Škola Základná škola Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš

Vyučovacia jazyk: slovenský jazyk

Športové hry

5. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Predmet športové hry poskytujú základné informácie o jednotlivých hrách, ich teórii, praxi.

Žiak si svojou pohybovou činnosťou cez všeobecné a špeciálne cvičenia pomocou nácviku a zdokonaľovania rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou hier nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Osvojí si špeciálne zručnosti, návyky a činnosti v hrách cez metodicko-organizačné formy, zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Všeobecným cieľom športových hier ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom:

- rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni
- osvojovať si, nacvičovať, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť,
- zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o svoje zdravie,
- vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, k športu

Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

KOMPETENCIE:

a) Pohybové kompetencie

- žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia, zvyšovanie svojej pohybovej výkonnosti
- žiak má osvojené primerané množstvo špeciálnych pohybových činností a vie ich uplatniť v samotnej prípravnej a vlastnej hre, na rôznych ihriskách i vo svojom voľnom čase.

b) Kognitívne kompetencie

- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia
- žiak používa odbornú terminológiu hier osvojených pohybových činností a oblastí teoretických a praktických poznatkov
- žiak vie zostaviť a používať rôzne formy rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti
- žiak dodržiava osvojené pravidlá, duch fair - play, disciplínu a organizačný poriadok pri vykonávaní pohybových činností tréningového a súťažného charakteru

- žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných testových položiek resp. testových batérii
- žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí
- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní akejkoľvek pohybovej činnosti, v šatniach
- žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie
- žiak pozná negatívne účinky návykových látok, používania drog na organizmus.

c) Komunikačné kompetencie

- žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať v oblasti športových hier
- žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno - časových aktivít

d) Učebné kompetencie

- žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu
- žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

e) Interpersonálne kompetencie

- žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie vyskytujúce sa najmä v hre.
- žiak vie udržať svoje negatívne emócie, postoje pri vykonávaní športovej činnosti.

f) Postojové kompetencie

- žiak má pozitívny zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole a v živote, uznať kvality súpera.
- žiak dodržiava princípy v duchu fair-play.
- žiak sa zapája do školských športových súťaží, mimoškolskej telovýchovnej /klubovej/ a športovej aktivity.

3 TEMATICKÉ CELKY

Štruktúru učiva tvoria tematické celky.

Obsah je koncipovaný tak, aby si ho mohla a zároveň i mala osvojiť väčšina žiakov danej športovej triedy.

Ciele tematického celku:

- dosiahnuť optimálnu úroveň hernej výkonnosti podľa pravidiel danej hry.
- vedieť vysvetliť a prakticky v zápase uplatniť základný herný systém, jednoduché herné kombinácie a základné herné činnosti jednotlivca,
- osvojiť poznatky o herných situáciách, herných činnostiach, pravidlách a funkciách potrebných na organizáciu zápasov,
- vedieť podieľať i na funkcii rozhodcu, zapisovateľa, časomerača a pod.
- mať pozitívny vzťah k samotnej hre, vedieť plniť funkcie súvisiace s organizáciou zápasov.

V ročnom pláne učiva odporúčame, aby sa tematické celky vyučovali ako súčasť každej vyučovacej hodiny športovej prípravy.

Výber tematických celkov umožňuje rešpektovať podmienky školy, potreby a záujmy žiakov, učiteľa a rešpektovať miestne tradície a pod.

Učiteľ môže zaradiť do programu iba tie športové činnosti, ktoré boli súčasťou jeho predgraduálnej prípravy na vysokej škole, alebo na ktoré získal trénerské alebo cvičiteľské vzdelanie, resp. certifikát v niektorej forme ďalšieho vzdelávania učiteľov a trénerov.

V záujme každého učiteľa športovej prípravy by malo byť zúčastniť sa ďalšieho vzdelávania učiteľov a postupné získavanie potrebnej kvalifikácie k chýbajúcim športovým činnostiam.

Športové hry **úzko spolupracuje a nadväzuje:**

A./ na telesnú výchovu a športovú prípravu /vid' kapitola 4D/

B./ svojimi okruhmi tém na dejepis (historické poznatky – futbalu)

- C./ na občianskú výchovu (otázky spoločnosti, postojev, názorov)
 D./ psychológiu (otázky z psychológie športu, motivácia, proces vo vnútri kolektívu, sociometria)
 E./ prírodopis (stavba a poznanie ľudského tela, prevencia, choroby, úrazy)
 F./ zemepis /orientácia vo svete, počasie, mentalita ľudí, prostredia/
 G./ pedagogiku (spoločenské otázky)
 H./ na etickú výchovu (morálka, postoje, drogy, spoločnosť)
 I./ na anglický a nemecký jazyk /orientácia vo svete internete, dorozumievania sa v zahraničí/

Prierezové témy, ktoré nadväzujú na športovú prípravu

Vzdelávacie oblasti a prierezové témy.

Vzdelávacie oblasti chápeme ako integráciu problematiky príbuzných školských predmetov súčasného kurikula, pričom tieto oblasti rešpektujú veľké oblasti života človeka. Vznikli preto, aby sa výchova a vzdelávanie na základných školách integrovala na báze takýchto oblastí ľudskej existencie.

Preto je možné každú oblasť vyučovať prostredníctvom viacerých predmetov tak, aby sa zachytili všetky témy dôležité pre danú oblasť. Vzdelávacie oblasti nekopírujú súčasnú štruktúru vyučovacích predmetov. Krížom cez vzdelávacie oblasti prechádzajú prierezové témy, ktorú budú povinne zakomponované do budúcich predmetov.

Opísané vzdelávacie oblasti sú súčasťou štruktúry, ktorá prepája uzávery viacerých riešiteľských skupín v projekte.

Prierezové témy pre športovú prípravu sú nasledovné:

oblasť	Témy	väzba na súčasné predmety (ktoré súčasné predmety sa téme venujú)
zdravie a pohyb	<u>zdravie – zdravotná výchova – telo a psychika, choroby</u>	okrajovo biológia, občianska výchova
	<u>pohyb</u>	telesná výchova, športová príprava, zdravotná telesná výchova
	<u>životný štýl</u> <u>životospráva, režim dňa, zvláštnosti jednotlivých etáp vývinu</u>	občianska výchova

Ciele tematických celkov sú rozpracované na 4 menšie celky:

- A. FUTBAL
- FLORBAL
- BASKETBAL
- HÁDZANÁ
- VOLEJBAL
- TENIS
- STOLNÝ TENIS

cez **SPECIÁLNE POHYBOVÉ ČINNOSTI:**

- 1.) INDIVIDUÁLNA HERNÁ ČINNOSŤ JEDNOTLICA
- 2.) HERNÉ KOMBINÁCIE /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- 3.) PRÍRAVNÉ CVIČENIA – HERNÉ CVIČENIA
- 4.) PRÍPRAVNÉ HRY
- 5.) HERNÝ SYSTÉM /ZÁKLADNÝ, ÚTOČNÝ, OBRANNÝ/
- 6.) ŠTANDARDNÉ SITUÁCIE /ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/
- 7.) BRANKÁR /HERNÉ ČINNOSTI – ÚTOČNÉ, OBRANNÉ/

cez **KONDIČNÉ SCHOPNOSTI:**

- 1.) RÝCHLOSŤ

- 2.) SILA
- 3.) KOORDINÁCIA
- 4.) VYTRVALOSŤ
- B./ HODNOTENIE VÝKONNOSTI** (kapitola 7)

C./ INÉ:

- d1.) NEPOHYBOVÁ PRÍPRAVA – TEÓRIA ŠPORTOVÝCH HIER
- d2.) DOPLNKOVÉ HRY – SETBAL, NOHEJBAL
- d3.) STREČING, KOMPENZAČNĚ, UVOLŇOVACIE CVIČENIA

- VYUČOVACÍ PROCES

**Vyučovací proces v športových hrách si vyžaduje:
od samotného učiteľa:**

- dokonalé poznanie žiakov triedy, primerané kladenie požiadaviek k ich telesným a pohybovým predpokladom
- účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva v konkrétnych podmienkach školy (triedy);
- uplatňovanie účinnej organizácie práce, disciplíny, bezpečnosti práce pri výcviku a zásad hygieny;
- všestranné a sústavné využívanie pomôcok a materiálneho vybavenia;
- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov;
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce;
- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacieho procesu s ďalšími formami pohybovej aktivity a s celým procesom výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo školy a úzku spoluprácu s ostatnými výchovnými činiteľmi, pedagógmi resp. učiteľmi – trénermi a rodičmi
- dôsledne uplatňovanie prostriedkov smerujúcich k rozvoju aktivity a samostatnosti žiakov, prostredkovaním konkrétnych cieľov, obsahu, metód a foriem práce,
- efektívne striedať všetky didaktické formy: hromadnú, skupinovú, individuálnu; dôraz však kladieme na skupinovú a individuálnu formu, doplnkové cvičenie.
- prehľbovať individuálny prístup k žiakom, ktorý kladie na žiakov primerané požiadavky, vzhľadom na individuálne rozdiely medzi jednotlivými žiakmi
- zapájať žiakov do riadenia telovýchovného procesu /poverovať ich rôznymi činnosťami: vedením družstva, poskytovaním dopomoci a záchrany, prípravou pomôcok, prácou podľa písomného programu, podieľať sa aktívne na kontrolnej činnosti, plniť funkcie rozhodcov, zapisovateľov, vykonávať činnosti spojené s evidenciou, organizovať si vlastnú pohybovú aktivitu v čase mimo vyučovania a pod./
- účinne pozitívne motivovať žiakov, vytvárať dobrú pracovnú atmosféru bez strachu, stresu a zbytočného napätia.
- prejavami osobnej sympatie ku každému žiakovi vytvárať dobré podmienky na vzájomnú dôveru a komunikáciu učiteľ - žiak, žiak - učiteľ, žiak - žiak.
- účelne uplatňovať praktické, slovné a názorné metódy.
- rozvíjať kultúrne správanie, vytvárať edukačné prostredie na vyučovací hodine, byť vhodným príkladom športových vzorov, naznačovaním riešenia spoločenských problémov/ nedbalosť o vlastné zdravie, alkoholizmus, fajčenie, toxikománia/.
- vytváraním a podporovaním ducha spolupatričnosti medzi žiakmi, atmosféry spolupráce, priaznivého ovzdušia a dôvery,
- prenášaním entuziazmu učiteľa a vitality na žiakov (osobný príklad)
- základnou organizačnou jednotkou je 45 minútová vyučovacia hodina športových hier, pričom sa nej zúčastňujú všetci žiaci.
- na samotnej hodine dbať na dodržiavanie bezpečnosti, učiteľ zabezpečuje dôsledné uplatňovanie obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho

používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.

- učiteľ vie okamžite poskytnúť prvú pomoc ak nastane úraz, vie zabezpečiť lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze. /vykonáva sa 1x ročne lekárska prehliadka u športového lekára MUDr. Sýkora Juraj v ÚVN Rúžomberok/

- z hľadiska hygieny udržiavať v čistote všetky cvičebné priestory, kryté priestory pravidelne vetrať, žiakom po skončení vyučovacej hodiny umožniť umytie alebo sprchovanie, nepovoliť do telocvične vstupovať bez prezutia do športovej obuvi resp. v čiernych teniskách.

- dodržiavať vhodnosť cvičebného úboru podľa ročného obdobia, pohybovej činnosti a klimatických podmienok.

- tréner -učiteľ sa prezlieka pred vyučovacou hodinou do vhodného športového úboru a prezúva do športovej obuvi.

- používa zariadenie a vybavenie určené na športovú prípravu, dbá sa o jeho riadne používanie, šetrenie, kontrolu a prípadnú údržbu, odporúča vybaviť školu vhodnými pomôckami pre potreby športových hier.

- eviduje: a/ údaje o telesnom rozvoji a zdravotnom stave žiakov/ hmotnosť tela, výška tela, držanie tela/

b/ údaje o výsledkoch v športovej príprave, školských turnajoch, školských súťaži

c/ údaje o všeobecnej a špeciálnej pohybovej činnosti /pravidelné testovanie – vstup, priebeh, výstup, testové batérie, uplatňuje všeobecne deklarovанú požiadavku jej humanizácie a objektivizácie.

4 POŽIADAVKY NA VÝSTUP

OBSAH – UČIVO

Obsah základného učiva:

Rozhodujúcim kritériom na posúdenie úrovne osvojenia si učiva je herný výkon družstva v zápase a podiel každého žiaka na ňom /tj. individuálny herný výkon/.

Hodiny určené na zápasy sú základom každého tématického celku a východiskom na stanovenie obsahu hodín na nácvik, zdokonaľovanie a hodnotenie žiakov, takýmto požiadavkám sa najviac približujú metodicko – organizačné formy /PC-HC-PH-VH/.

Metodicko – organizačné formy sú účelne usporiadané tréningové cvičenia, ktoré plnia podmienku postupného zvyšovania zaťaženia futbalistu a tým rast tréningovosti /vid' formy vzdelávania/.

Efektívnym využitím herných činnosti, napr. vo forme tzv. kondičných vložiek (blokov) významne prispieva k rozvoju základných pohybových schopností.

Pri vyučovaní športových hier sa dôsledne dbá na úrazovú zábranu, ktorá vychádza z premyslenej organizácie práce, z bezpečného povrchu rôznych ihrísk.

Cieľom je vlastný rast hernej výkonnosti pričom ide o biologicko-psycho-sociálnu adaptáciu. V podstate ide o proces morfológicko- funkčnej adaptácie, motorického učenia a psychosociálnej interakcie.

Obsah športových hier tvoria jednotlivé zložky: kondičná, technická, taktická, teoretická a psychologická /mentálna/ príprava.

Podľa druhu a intenzity tréningového zaťaženia sa používajú súčasti hernej prípravy: herný nácvik /HN/ – herný tréning /HT/ a kondičný tréning /KT/.

Základnými prostriedkami sú tréningové cvičenia /všeobecné, špeciálne, vlastné, súťažné/ a významnou súčasťou je aktívna resp. pasívna regenerácia síl.

Od žiaka sa vo vyučovacím procese vyžaduje, aby mal:

KOMPETENCIA:

Žiak v športových hrách dosahuje primeranú úroveň osvojenia každej hry:

- všeobecných zručností, činností a vedomostí
- špeciálnych zručností, činností a vedomostí
- teoretických /taktických/zručností, činností a vedomostí, že je schopný hrať stretnutie - zápas podľa pravidiel
- prenesenie poznatkov, skúsenosti a zručnosti aj do iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Rozpracovanie určujeme do 4 celkov:

**A./ všeobecné pohybové zručnosti, činnosti a vedomosti-
(kondičné a koordinačné činnosti)**

- budovanie všestrannej pohybovej výkonnosti a bioenergetickej základne budúcej hernej výkonnosti
- vytváranie kondičných-koordinačných výkonových predpokladov
- rozvíjanie základného oxidatívneho energetického potenciálu a pohybovej koordinácie
- *silové schopnosti*, zlepšenie nervosvalovej koordinácie, obdobie rozvoja relatívnej sily, predovšetkým komplexný rozvoj rýchlostne – silových schopností, dynamickú a výbušnú silu,
- *vytrvalostné schopnosti*, rozvoj aeróbnej vytrvalosti s predlžovaním jednotlivých úsekov, intenzita nízka,
- *rýchlostné schopnosti*, rozvoj štartovej rýchlosti s dynamickou silou, rýchlosť reakcie a lokomočnej rýchlosti na úsekoch 30-60m, rozvoj rýchlosti herných činností jednotlivca v reťazoch, pri zvládnutí techniky rozvíjame základy rýchlosti súčinnosti,
- *ohybnosť*, aktívne cvičenia a pasívne dynamické cvičenia, u mládeže rozvíjame širokou paletou cvičení s využitím metód aktívneho cvičenia a pasívnych dynamických cvičení
- *rozvoj kondičných schopnosti*, prostredníctvom hry v rôznych formách prípravných hier (4-4,3-3,5-5,6-6), možno však rozvíjať aj izolovane, no vždy so silným motivačným nábojom

B./ špeciálne pohybové zručnosti a činnosti, vedomosti:

– herné činnosti jednotlivca /útočné, obranné, bnrankár/:

- rozvoj individuálnych herných činností jednotlivca, v pohybe,
- rozvoj reťazcov herných činností jednotlivca, hlavne plynulý pohyb, rôzne zložité reťazce a ich koordinované spájanie,
- rozvoj kontroly lopty „pocit lopty“,

– herné kombinácie /útočné, obranné/:

- rozvoj herných kombinácií, jej presnosť, plynulosť spolupráce, využívanie herných kombinácií v typických priestorových úsekoch,

– herný systém /základný, útočný, obranný/:

- rozvoj herných systémov, orientácia v priestore,
- **doplňkové hry:** nohejbal, rugby, setbal, baseball, pohybové hry, pohybové cvičenia
- **testovanie:** testy všeobecnej motorickej výkonnosti, špeciálnej motorickej výkonnosti meranie, váženie – znak trénovanosti / u každého trénera, za pomoci softéru na PC a fotobuniek

**C./ teoretické poznatky, vedomosti –
nepohybová príprava**

V športových hrách sú poznatky základným predpokladom uvedomelého osvojovania si pohybových činností, rozvíjania pohybových schopností a výchovy charakterových a iných vlastností osobnosti.

Majú dôležitý význam pri vytváraní postojov k zdravému životnému štýlu i k celoživotnej pohybovej aktivite. Sú podmienkou úspešného vykonávania praktických činností.

Nepohybová príprava - ide o teóriu a špeciálne vedomosti, orientácia na individuálny herný výkon, herný výkon družstva, technickú stránku herných činností a ich využitie v hre, základy individuálnej taktiky pri realizácii herných činností, zásady spolupráce skupín a súčinnosť kolektívu, úlohy vyplývajúce z hráčskej funkcie v danom hernom systéme, pravidlá hry, analýza hry družstva, vlastného herného výkonu, sledovanie zápasov vrcholových hráčov na MS, ME

D./ žiak vie využiť poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti športovej prípravy aj do iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.
- poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,
- zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,
- pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,
- pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie
- poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností, ďalších nadväzujúcich cvičení
- vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- vedieť využiť všetky pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.
- využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- vedieť uplatniť osvojené pravidlá v ďalších športových odvetviach, hrách, disciplínach a činnostiach
- prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti,
- preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a herné systémy, štandardné situácie
- vedieť pomenovať a popísať funkcie a úlohy hráčov v obrane i v útoku a skupín hráčov,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá hry, rozmery ihriska,
- vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, resp. viesť kompenzačné – strečingové cvičenia po skončení hodiny resp. zápasu
- vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva,
- vedieť posúdiť a popísať a ohodnotiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva. poznať organizačné formy športových hier,
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia a strečingu pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- dodržiavať pravidlá hry, správnej životosprávy, organizácia, disciplíny,
- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti, herného výkonu v hre a telesného rozvoja podľa daných noriem, testov a hodnotenia
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,

– používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností, históriu športu, dejiny futbalu, pravidlá hry, rozmery ihriska, počet hráčov, hodnotiť pohybové činnosti, analyzovať herný výkon, zásady kondície, techniky a taktiky.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- úloha rozcvičenia a strečingu pri vykonávaní pohybových činností,
- význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon,
- telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii,
- poznatky o rozvoji a diagnostikovaní základných pohybových schopností,
- poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní,
- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus,
- úspechy našich i svetových športovcov na vrcholných podujatiach na OH, MS, ME,
- prvá pomoc pri drobných poraneniach, úrazoch
- používať odbornú terminológiu pre všetkých pohybových činnostiach, kondícii, technike, taktike a metodike osvojovaných pohybových činností,
- pravidlá súťaženia v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu, merača, zapisovateľa

Vedomosti:

- systematika herných činností, herných situácií
- technika taktika herných činností jednotlivca, herných kombinácií a herných systémov
- individuálny a tímový herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu
- funkcie hráčov na jednotlivých postoch a ich úloh
- organizácia jednoduchej súťaže v miniturnajoch triedy, jednotlivých tried, rôznych škôl, športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.)
- plniť úlohy a funkcie súvisiace s realizáciou samotnej hry v stretnutí
- efektívne plniť taktické úlohy družstva v hre (tréningu, hodine, stretnutí)
- poznať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré pôsobia na rozvoj kondičnej pripravenosti pre dané športové hry
- zásady správneho držania tela, základné názvoslovie telesných cvičení
- štruktúra tréningovej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny
- metodicko-organizačné formy, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb
- organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),
- pozitívny životný štýl.

Zručnosti a schopnosti:

- cvičenia rozvíjajúce kondície /sila, rýchlosť, vytrvalosť/, kondično-koordinačné schopnosti,
- technicky správne polohy a pohyby jednotlivých častí tela pri danom pohybe formou nácviku a zdokonaľovania
- mať estetiku pohybov vykonávania všeobecných a špeciálnych činností vo futbale,
- formovanie telesných proporcií, kultivovaného prejavu osobnosti žiaka.

Za pomoci týchto činností, vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovej hre ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite,
- súťažením v športovej hre preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu

- mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi, trénerovi, škole a klubu
- dodržiavať prijaté normy a pravidlá, dodržiavať zásady fair-play,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, morálno-vôľové vlastnosti, vytrvalosť, pestovať celoživotný zdravý pohybový štýl
- mať pozitívny dlhotrvajúci zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti,
- vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera.

5 METÓDY, FORMY, ZÁSADY VYUČOVANIA

VZDELÁVACIE FORMY

A) ORGANIZAČNÉ FORMY:

A) 45-minútová hodina resp. dvojhodinovka /90-minút/:

- praktická
- teoretická – nepohybová
- nácvičná
- zdokonaľovacia
- hodnotiacia
- súťažná
- rekondičná
- regeneračná

B) testovanie – všeobecnej a špeciálnej pohybovej výkonnosti pomocou trénera
- za pomoci softvéru PC a fotobuniiek

C) Škola v prírode – regeneračný pobyt v Tatranskej Lesnej

D) teória – nepohybová príprava

A) SOCIÁLNO – INTERAKČNÉ FORMY:

- hromadná
- skupinová
- individuálna

B) METODICKO-ORGANIZAČNÉ FORMY:

- prípravné cvičenia I. typu /PC/
- prípravné cvičenia II. Typu /PC/
- herné cvičenia I. typu /HC/
- herné cvičenia II. Typu /HC/
- prípravná hra /PH- riadená, úlohovaná, modelovaná/
- vlastná hra /VH/

Organizácia hráčov počas cvičenia:

- kyvadlová forma
- prúdová forma
- na stanovištiach
- paralelná forma
- kruhová forma

VZDELÁVACIE METÓDY

1. vzdelávacie metódy podľa zdroje poznania a druhu poznatkov:

I. a/ slovné metódy – monologické (výklad, prednáška, inštruktáž, vysvetľovanie)
a dialogické (rozhovor, diskusia, dramatizácia)

b/ písomné – písomné práce, práca s textom

II. demonštračné metódy

III. praktické metódy - nácvik zručností

2. podľa aktivity, resp. miery samostatnosti učiaceho sa žiaka v procese výučby:

Ide o metódy výhradne realizované pedagógom až po metódy autodidaktické, kde je najvyššia miera samostatnosti žiaka:

- oznamovacie
- problémové

– tvorivé

3. logické postupy

používajú sa metódy logiky – induktívne, deduktívne, analytické, syntetické

4. podľa fáz vyučovacieho procesu

- metódy motivačného charakteru
- fixačného charakteru
- expozičného charakteru
- diagnostické metódy

5. podľa spôsobu interakcie

- metódy frontálne
- skupinové
- individuálne

6. metódy hernej prípravy

- slovné
- názorné
- diagnostické
- praktické sa delia na **metódy založené na vzťahu celok – časť**:
 - metóda celku
 - metóda po častiach
 - metóda od časti k celku
 - metóda od celku k časti a späť k celku
 - komplexná metóda

7. metódy tréningového zaťaženia:

komponenty: objem /O/, intenzita /I/, zložitosť /Z/, hustota podnetov, interval oddychu /IO/ a interval zaťaženia /IZ/ v adekvátnom pomere, trvanie podnetov, frekvencia tréningov, únava, meranie pulzovej frekvencie /PF/, metódy rozvoja kondície:

- neprerušovaná – dlhodobá metóda
- intervalová – extenzívna
- intervalová – intenzívna
- opakovaná

ZÁSADY VYUČOVANIA

- systematickosť
- postupnosť zvyšovania tréningového zaťaženia, uplatňovania prostriedkov a metód s vyššou účinnosťou
- cyklickosť
- individualizácia
- špecifickosť
- proporcionalita všeobecnej a špeciálnej prípravy, rozvoj faktorov určujúcich športový výkon

6 UČEBNÉ ZDROJE

– **METODICKÉ** :

A) LITERATÚRA, BIBLIOGRAFIA

109. BÍŇOVSKÝ, A. 2001. Systematika a funkčná športanatómia.
110. HOLIENKA, M. 2001. Rozvíčenie vo futbale.
111. HOLIENKA, M. 1997. Futbal – hra, kondícia, tréning.
112. KAČANI, L. 2004. Futbal – Teória a prax hernej prípravy.. 2. vydanie
113. KAČANI, 2002. Futbal – tréning hrou.
114. MORAVEC, R. 2004. Teória a didaktika športu.

115. MORAVEC, R. – KAMPMILLER, T. – SEDLÁČEK, J. a kol. 1996. EUROFIT
 116. PERÁČEK, P. 2001. Futbal – riadenie, plánovanie, tréning.
 117. PERÁČEK, P. a kol. 1993. Teória a a didaktika zvoleného športu - futbal.
 118. ŠEBEJ, F. 201. Strečing.
 119. FTVŠ kolektív. 2001 – Didaktika školskej telesnej výchovy. Bratislava

ĎALŠIE ZABEZPEČENIE VO VYUČOVACOM PROCESE:

– PRIESTOROVÉ:

Umelé trávnaté ihrisko MFK TATRAN

Umelá tráva 33x18m ZŠ Okoličianska

Veľká a malá telocvičňa ZŠ Okoličianska

– MATERIÁLNO - TECHNICKÉ:

Šatňa MFK TATRAN

Šatňa ZŠ Okoličianská ul.

Náradie, náčinie, lopty ZŠ Okoličianská (lopty, rozlišovačky, kužele, rebrik, prekážková dráha, magnetická tabuľa, PC učebne, Interaktívna tabuľa, videoučebňa)

– ZDRAVOTNÍCKE:

MUDr. Sýkora Ružomberok

MUDr. Kurek Liptovský Mikuláš

– REGENERAČNÉ:

AQUAPARK TATRALANDIA

MESTSKÁ PLAVÁREŇ LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

7 KLASIFIKÁCIA PREDMETU

Metódy hodnotenia:

a.) konkrétne formy hodnotenia:

- slovne
- znakom
- bodovo

b.) meranie – motorické testy/vstupné, priebežné, výstupne, kondičnej, technickej stránky/

Pedagogické zásady pri hodnotení: *zásada pozitívnosti,*
zásada individuálneho prístupu

A. Testy: Ľah – sed /2 minúty/

Hod plnou lopou /2kg/

Predklon s dosahovaním

Beh 10x5m

Beh 4x10m

Skok do diaľky z miesta

Meranie, váženie

- technika, taktik

B. Testy pomocou PC softvér a fotobuniek

1. Tapping - frekvencia krokov 6 sekund

2. Beh 10 m

3. Rovnováhový test...

4. Výška výskoku (z drepu, z protipohybu, +10 s)

5. člnkový beh - Yo-Yo test

c.) vedomostný test /špeciálne takticko - teoretické vedomosti na nepohybovej príprave/

d.) pedagogické pozorovanie

e.) metóda rozhovoru

f.) sociometria v kolektíve triedy, mužstva

g.) v hrách hodnotenie individuálneho herného výkonu, herného výkonu mužstva **/posudzovanie, pozorovanie/**

h.) štatistická analýza /štatistický hárok/ - pozorovanie videozáznamov vlastných zápasov, vrcholných svetových a európskych podujatí

ch.) metóda analýzy, syntézy, porovnávaní

i.) dotazník, anketa

j.) hodnotenie výsledkov z telovýchovného lekárstva

MUDr. Sýkora Juraj, ÚVN Ružomberok

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Vzdelávacie štandardy, učebný plán, učebné osnovy

Názov predmetu :	Hudobná výchova							
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra							
Časový rozsah výučby:								
Ročník :	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu ŠkVP:	ŠVP:	
Počet hodín týždenne:	1	1	1	0	0	3	3	
Počet hodín ročne:	33	33	33	0	0	99	99	
Názov ŠkVP:	Školský vzdelávací program: Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia !							
Kód a názov ŠVP:	ISCED 2- nižšie stredné vzdelávanie							
Stupeň vzdelania:	Základné							
Vyučovacia jazyk:	Slovenský							
Typ školy:	Štátna							
Forma štúdia:	Denná							
Dĺžka štúdia:	Päťročná							

Vypracovala: Mgr. Zdena Mrnčová
Schwálila: Mgr. Ľudmila Sedliaková - riaditeľka školy

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri *odovzdaní* a *sprostredkovaní* hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka.

Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Hudobnosť národa neurčuje niekoľko desiatok vynikajúcich interpretov, ale viacgeneračná vrstva zanietenej percipientov hudby. Jedine hudobná výchova na základnej škole pokrýva celú populáciu, preto jej kvalita je mimoriadne dôležitá a chápeme ju aj ako *výchovu človeka*.

Dôraz sa kladie na výchovu hudbou s rešpektovaním výchovy k hudbe. Hudobné prejavy a počúvanie hodnotnej hudby znamená nenahraditeľný prostriedok formovania osobnosti najmä vo sfére jej emocionalizácie. Hudobná výchova umožňuje žiakovi tvorivo si osvojovať hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte s inými druhmi umenia.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvedomovanie a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav. Hudobná výchova posilňuje hodnotovú a vkusovú

orientáciu žiakov, rozvíja schopnosť vytvárať a obhajovať svoje hodnoty, no súčasne rešpektovať aj hodnoty iných.

V intenciách tvorivo – humánnej výchovy a vzdelávania je **hlavným zámerom hudobnej výchovy optimálne formovanie osobnosti a efektívne rozvíjanie hudobnosti žiaka tak, aby si aj prostredníctvom komunikácie s hudbou vytvoril svoj progresívny a kreatívny spôsob bytia pre život v 21. storočí.**

Význam hudobnej výchovy a jej miesto v hierarchii vyučovacích predmetov závisí od toho, ako sa vo formovaní osobnosti jedinca uplatňuje hudobno-výchovný proces so svojimi špecifikami a ako prispeje k priblíženiu sa či k dosiahnutiu **ideálu**, ktorý je definovaný v Konceptii rozvoja výchovy a vzdelávania v SR v projekte Milénium ako človek.

Vzájomným pôsobením činnosťného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiakov. Robí tak prostredníctvom tradičných hudobných

činností (vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové, /reprodukčné a produkčné/, perцепčné činnosti) rozšírených o hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-dramatické činnosti chápeme ako integráciu hudobných činností so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi, a to prostredníctvom hier, experimentovania, tvorivej dramatiky na báze zážitkového učenia. Pri týchto činnostiach žiaci využívajú skúsenosti, vedomosti a zručnosti z iných vyučovacích predmetov ako aj skúsenosti z riešenia z rôznych problémov detského života. V tejto súvislosti pôjde predovšetkým o zážitky z hudby, o participáciu na jej vzniku v podmienkach pre žiaka najprirodzenejších – pri dramatickej hre.

Komplexne poňaté hudobné činnosti vytvárajú podmienky hudobného vzdelania žiakov a obohatia estetickú, morálnu a intelektuálnu stránku ich osobnosti. Treba ich usmerňovať tak, aby prinášali radosť a možnosť sebarealizácie.

Tak ako v primárnom vzdelávaní, aj v sekundárnom vzdelávaní dodržiavame postup: od hudobných zážitkov k poznatkom a vedomostiam a cez ne k transferu pri vnímaní a interpretovaní nových umeleckých diel. **Hudobno-výchovný proces musí zásadne vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov i vedomostí.**

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom vzdelávacej oblasti umenie a kultúra je pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.“

Kognitívne ciele

Cieľom je, aby žiaci získali poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou. Na základe získaných vedomostí o hudbe, hudobných skúseností a hudobných zručností

- nadobudnú schopnosť získané vedomosti a zručnosti uplatňovať pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti,
- spoznajú najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela,
- uvedomia si svoju národnú identitu, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne, významných diel slovenskej umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou, získajú úctu ku svojej kultúre,
- prostredníctvom hudobných činností získajú schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami,
- nadobudnú schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných národov a etník,
- v kontexte s hudbou dokážu analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z iných predmetov (dejepis, etika, výtvarná, literárna výchova, zemepis, cudzí jazyk).

Socioafektívne ciele

- prostredníctvom precítenia a pochopenia hudobného diela dokážu žiaci prekonať svoj egocentrizmus, vedia sa preladiť na komunikačný a ideový kód iného človeka (autora), pochopia jeho citový a myšlienkový svet s určitou mierou stotožnenia sa. Uvedomené počúvanie hudby môže – a to úplne

nenásilne – vychovávať k empatii. Tieto etické momenty vnímania hudby smerujú k socializácii a tu tkvie jedna z príčin opodstatnenosti hudobnej výchovy v systéme humanisticko-tvorivej edukácie),

- na základe vnímania a prežívania hudobných skladieb (od ľudových piesní po rozsiahlejšie umelecké diela) slovné, výtvarne a pohybom vyjadriť svoje estetické zážitky,
- dokážu bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- vedieť prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadať v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život. Rešpektovať estetické a etické hodnoty obsiahnuté v hudbe,
- schopnosť spolupracovať (pri kolektívnych hudobných činnostiach a najmä pri hudobno-dramatických činnostiach), mať zodpovednosť za plánovanie a realizáciu spoločnej a vlastnej práce,
- vedieť oceniť silu hudby a uvedomiť si jej miesto v zmysluplnom využívaní voľného času.

Psychomotorické ciele

- žiaci dokážu správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností,
- v intonačnej a sluchovej výchove získané zručnosti vedia využiť pri svojich hudobných činnostiach,
- na primeranej úrovni dokážu využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom.

Obsah

5. ročník

Ako sa nám prihovára hudba. Hudba spojená s inými druhmi umenia (tvorba integratívneho projektu). Prostredníctvom hudby poznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov

6. ročník

Hudba minulosti a súčasnosť. Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov

7. ročník

Hudobné prechádzky storočiami. Pestrá paleta populárnej hudby. Hudba na pomedzí (prieniky rôznych druhov a žánrov hudby: populárna hudba, vážna hudba, džez, etno, world...)

Sústava hudobných činností: vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové, (reprodukčné a produkčné) perцепčné činnosti, hudobno-dramatické činnosti.

● Vokálne činnosti

Obsahom vokálnych činností na nižšom sekundárnom stupni základnej školy je upevňovanie a rozširovanie vedomostí a zručností v práci s hlasom v nadväznosti v na predchádzajúce ročník, v kultivácii speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov.

Obsah

- rozširovanie hlasového rozsahu, hlasová hygiena (zvládnutie mutácie), správne spevácke návyky, artikulácia, spievanie jednohlasných a viachlasných piesní,
- intonácia durových a molových motívov, melodických obmien,
- elementárne vokálne tvorenie: melodická otázka-odpoveď, melodizácia textu, mien, predvetie-závetie, riekaniek, tvorivé hudobné hry,
- sluchové rozlišovanie durových a molových súzvukov a melódií,
- hudobné metrum, rytmus – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte, 2+3 a pod.
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie, určovanie metra, tempa, dynamiky.

Zručnosti a vedomosti

- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom jednohlasné, dvojhlasné, prípadne trojhlasné piesne ľudové aj umelé, v durových, molových a modálnych tóninách, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové návyky a zručnosti,
- orientuje sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov,
- dokáže posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých,
- pozná slovenské folklórne oblasti a ich typické piesne, tance, kroje, slovenské zvyko- slovie, spoločenské funkcie piesní

- **Inštrumentálne činnosti**

Obsahom inštrumentálnych činností je hra a tvorba sprievodov na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie, tvorba sprievodu pre hudobno-dramatické prejavy.

Obsah

- hra na hudobných nástrojoch, nástrojová reprodukcia rôznych melódií (motívov, tém, piesní, jednoduchých skladieb) improvizácia pri vyjadrovaní pocitov, nálad a javov aj v hudobno-dramatických prejavoch,
- hra a tvorba sprievodov na detských hudobných nástrojoch, prípadne keyboardu, počítača,
- pochopenie farby a možnosti detských hudobných nástrojov

Zručnosti a vedomosti

- žiak reprodukuje na základe svojich individuálnych schopností a zručností rôzne motívy, témy i časti skladieb,
- vytváranie inštrumentálnych sprievodov k piesňam, rešpektujúc ich charakter, jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch „podporiť“ charakter, zmeny nálad, zvýrazniť dôležité hudobné myšlienky reprodukovanej hudby.

- **Hudobno-pohybové činnosti**

Obsahom hudobno-pohybových činností je reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tance, gesta, improvizácia a pantomimické vyjadrenie.

Obsah

- používanie taktovacích gest,
- pohybové vyjadrenie charakteru piesne a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady, hudobnej skladby – improvizácia, pantomíma, hra na tele, tanečné kroky,
- pohybový sprievod znejúcej hudby – taktovanie, tanečné kroky, vlastné pohybové stvárnenie,
- pohybové *reagovanie* na zmeny počas znejúcej hudby – *tvarové*, tempové, dynamické, harmonické.

Zručnosti a vedomosti

- reakcia pohybom na znejúcu hudbu, na vyjadrenie metra, tempa, dynamiky, pohybu a obrysu melódie , tempa, dynamiky, v súlade s charakterom piesne alebo skladby,
- rytmizácia, taktovanie,
- realizácia hudobno-pohybových hier so spevom, vyjadrenie hudby tancom, na základe svojich individuálnych schopností a zručností vytváranie pohybových improvizácií a kreácií,
- pohybové stvárnenie jednoduchých choreografií tancov,
- žiak rozpoznáva niektoré tance rôznych štýlových období a žánrov, dokáže využívať vhodné hudobno-pohybové prvky v počúvaných skladbách a predviesť jednoduché pohybové stvárnenie hudby.

- **Percepčné činnosti**

Obsahom percepčných činností je aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, dokáže zadeliť dielo do obdobia, hudbu analyzovať a charakterizovať.

Obsah

- orientácia v hudobnom priestore a elementárna analýza hudobnej skladby prostredníctvom dominujúcich hudobno-vyjadrovacích prostriedkov, ich význam pre pochopenie hudobného diela, funkcia hudby vzhľadom k životu jedinca a spoločnosti, kultúrnym tradíciám a zvykom,
- hudobné dielo a jeho autor,
- sluchové rozlišovanie jednotlivých hudobných žánrov na základe ich charakteristických znakov,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, recitovaným slovom apod.
- verbálne vyjadrenie svojho názoru a zážitku z počúvanej hudby.

Zručnosti a vedomosti

- žiak sa orientuje v znejúcej hudbe, na základe použitých výrazových prostriedkov hudby, ktoré vníma, chápe ich funkciu a komunikačné schopnosti hudby,
- dokáže zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska štýlového obdobia a žánru, postrehne výrazné hudobné myšlienky, ich variácie, napätie a uvoľnenie hudby,
- dokáže verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, *predstavy od konkrétnych k abstrakcii princípov, všeobecným zákonitostiam a ich materializácii hudobnými prostriedkami*,
- verbalizuje hudobný zážitok, svoj názor, pri vzájomnej konfrontácii stanovísk vedie dialóg, dokáže hodnotiť a porovnávať počúvané skladby,
- pozná mená najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich najznámejšie diela

• Hudobno-dramatické činnosti

Obsahom hudobno-dramatických činností na druhom stupni ZŠ je využitie všetkých činností, zručností a vedomostí na budovaní a predvedení dramatického príbehu. Zapojené sú aj získané skúsenosti a vedomosti z ostatných esteticko-výchovných predmetov: výtvarná výchova, literárna výchova - dramatizácia, etická, tanečná zložka pohybovej výchovy.

Zručnosti a vedomosti

- integrácia a komplexné využitie vokálnych, hudobno-pohybových, inštrumentálnych, percepčných činností spojených v dramatickom príbehu (hudobnej rozprávky, hudobného príbehu, hudobného divadla, hudobnej dielne pod.) v javiskovom predvedení.
- žiak získava schopnosť empatického a asertívneho správania sa.

Postoje

- žiak spoznávaním hudby rôzneho typu, žánru a období (národnú, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického) rešpektuje špecifiká, váži si kultúru svojho národa a iných národov. V rámci medzipredmetových vzťahov dokáže vyjadriť a verbalizovať svoj názor na hudobné umenie rôznych štýlových období, hudby súčasnosti, tanečnej, populárnej, džezovej ako aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie;
- žiak prostredníctvom dobre usmerňovanej výchovy hudbou a k hudbe pochopí, že hudobné aktivity sú ušľachtilou formou trávenia voľného času;
- podporovanie samovzdelávania a sebahodnotenia;
- motivácia na hľadanie – vzbudenie zvedavosti, záujmu, byť lepším (podnecovaním záujmu žiakov o kvalitnú hudbu a o ich tvorcov a interpretov: poukázať na obdivuhodnosť konania niektorých skladateľov a interpretov);
- osvojiť si správanie sa na koncertoch a slávnostných podujatiach;
- prostredníctvom spoločných hudobných činností a získaných vedomostí pestovať; kompetenciu spolupracovať s druhými, chápať a rešpektovať multikulturalitu a odlišnosť, osvojiť si pozitívne etnické postoje.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie** :

kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať (*na konkrétnych príkladoch vychovávať vnímavých, aktívnych poslucháčov, viesť žiakov k tomu, aby nekriticky nepodliehali módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale boli skôr bez predsudkov k nim*)

sociálne komunikačné kompetencie

- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné *technológie* (*na vyučovacích hodinách aj domácej príprave dokáže využívať všetky dostupné IKT*)
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk (*svojimi teoretickými poznatkami a praktickými zručnosťami žiak participuje na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej komunikačnej kompetencie*)

kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií

- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá (*viesť žiakov k jednoduchým technickým úkonom – vytváranie hudobných kópií, práca s mikrofónom, ozvučovací technikou*)
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní (*zadávanie projektových prác*)

kompetencie občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie (*konkrétnymi príkladmi vychovávať žiakov, aby boli hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, aby mali kladný vzťah ku kultúrnemu životu spoločnosti a v budúcnosti sa na ňom sami podieľali*)

kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov hudobného umenia (*sebarealizácia spevom, tancom, hudobno-dramatickou aktivitou na vyučovacích hodinách, v kultúrnych programoch, súťažiach*)
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky (*na vyučovaní upevňovať základné poznatky z hudobnej teórie, dejín hudby*)
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti (*citlivým prístupom formovať a rozvíjať emocionálny svet žiakov*)
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu) (*usmernenie o pravidlách pred hudobnými a ostatnými spoločenskými podujatiami*)
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr (*vychovávať žiakov tolerantných k iným kultúram a názorom*).

KRITÉRIA, METÓDY A FORMY HODNOTENIA

Hodnotenie

V školskom roku 2013/2014 budú žiaci v predmete hudobná výchova hodnotení podľa Metodického pokynu č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy: 5. - 7. ročníku známku

Charakter hudobnej výchovy vyžaduje hodnotiť postoj žiaka k hudbe, jeho formujúce sa názory na svet, ktorý ho obklopuje, jeho estetické úsudky, snahu vzdelávať sa v hudbe a zlepšovať svoje hudobné prejavy.

Ústne skúšanie

orientačné – rozhovor (otázky jasné, jednoznačné, logicky presné, štylisticky správne)

samostatný ústny prejav žiaka – súvislá odpoveď – klasifikácia (predmetom hodnotenia - úroveň vedomostí, logické zvládnutie učiva, aplikačné schopnosti, proces myslenia, poznanie v širších súvislostiach...)

Podľa povahy učiva zamerané na :

- reprodukovanie učiva
- porovnávanie údajov, faktov
- konštatovanie údajov, faktov

Hodnotenie úrovne prejavu so zreteľom na dispozície žiaka v jednotlivých činnostiach :

- vokálno-intonačnej
- inštrumentálnej
- hudobno-pohybovej
- percepčnej
- hudobno-dramatickej.

Písomné skúšanie : cvičenie v zošite, didaktický test, domáca úloha- tvorba projektov a ich prezentácia.

Učebné osnovy – hudobná výchova - 5. ročník

TEMATICKÝ CELOK	OBSAH VZDELÁVANIA UČIVO	VZDELÁVACIE VÝSTUPY	Medzipredmetov é vzťahy	Prierezové témy
<p>I. AKO SA NÁM PRIHOVÁRA HUDBA</p> <p>12 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazové prostriedky hudby a ich funkcia • Čo vyjadruje hudba • Rytmus – takt, metrum, synkopa • Melódia – motív, hudobná myšlienka • Dynamika – medzinárodné pojmy. Farba – ľudský hlas, hudobný nástroj • Tempo, agogika – medzinárodné pojmy • Harmónia – akord konsonantný, disonantný • Inštrumentácia – homofónia, polyfónia • Podoby hudobnej skladby • Zážitok z hudby a jeho zdôvodnenie • Komunikatívna funkcia hudby • Správanie sa na hudobných a slávnostných podujatiach 	<p>VOKÁLNO-INTONAČNÉ ČINNOSTI <i>Žiak dokáže:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - spievať na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom jednohlasné, dvojhlasné piesne ľudové aj umelé v durových, molových a modálnych tóninách, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové návyky a zručnosti; - orientovať sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov; - posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých. <p><i>Žiak má vedieť:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čisto, kultivovane spievať minimálne 12 piesní vhodne zvolených so zreteľom na hlasové dispozície a hlasovú hygienu; - uplatňovať elementárne taktovacie pohyby pri speve. <p>INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI <i>Žiak dokáže:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - realizovať a vytvárať inštrumentálne sprievody k piesňam rešpektujúc ich charakter; - jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch „podporiť“ charakter zmeny nálady hudobnej ukážky; - zvýrazniť dôležité hudobné myšlienky reprodukovanej hudby. <p><i>Žiak má vedieť:</i></p>	<p>ETV Otvorená komunikácia</p> <p>VYV Grafická partitúra</p> <p>EKO Skupiny ľudí na našej planéte</p>	<p>OSR – schopnosť komunikovať o hudbe, vedieť povedať o nej vlastný názor: prečo sa páči /nepáči.</p> <p>MDV – úloha a význam zvuku a hudby v médiách; reflektovať význam hudby, hudobných médií vo vlastnom živote; vplyv médií na hudobný vkus.</p>
<p>II. PROSTREDNÍCTVOM HUDBY POZNÁVAME</p>				

<p>SVOJU HUDOBNÚ KULTÚRU I KULTÚRU INÝCH NÁRODOV</p> <p>10 hodín</p>	<hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Hudobná kultúra krajín EÚ – Hymna EÚ • Slovensko a jeho hudobná kultúra v minulosti a v súčasnosti – Hymna SR, ľudové piesne, tance, nástroje, skladatelia, interpreti, hudobné telesá, inštitúcie • Hudba susedných národov – krajín Vyšehradskej štvorky (V 4) • Česká republika – hudobná kultúra v minulosti a súčasnosti, súčasná populárna hudba • Poľská republika – hudobná kultúra v minulosti a súčasnosti • Maďarská republika – hudobná kultúra v minulosti a súčasnosti <hr/>	<ul style="list-style-type: none"> - hrať rytmické motívy, jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam. <p>HUDOBNO-POHYBOVÉ ZRUČNOSTI <i>Žiak dokáže:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu; - vyjadriť metrum, tempo, dynamiku, pohyb melódie v súlade s charakterom piesne alebo skladby; - realizovať hudobno-pohybové hry so spevom; - vyjadriť náladu a obsah hudby pohybom; - na základe svojich individuálnych schopností a zručností vytvárať pohybové improvizácie a kreácie. <p><i>Žiak má vedieť:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - reagovať pohybom na hudbu; - vyjadriť pohybom charakter, výraz a náladu piesne a znejúcej hudby. 	<p>GEO Najkrajšie miesta na zemi, ktoré vytvoril človek</p> <p>Mapa a glóbus</p>	<p>MKV – schopnosť sebaujadrnenia vyjadrovacími prostriedkami – spev, tanec, hra na nástroji; uvedomovať si vlastnú kultúrnu identitu; multikultúrne porozumenie rôznorodých kultúr. Kultúrna rozmanitosť krajín V4.</p>
<p>III. HUDBA SPOJENÁ S INÝMI DRUHMI UMENIA</p> <p>9 hodín</p>	<hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Opera – základné prvky • Rozprávková opera • Opera a muzikál – základné prvky • Balet – základné prvky • Ukážky predstavení • Hudobná dramatizácia rozprávka 	<p>PERCEPČNÉ ZRUČNOSTI <i>Žiak sa má:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovať v znejúcej hudbe na základe použitých výrazových prostriedkov hudby, ktoré vníma. <p><i>Žiak dokáže:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru; - postrehnúť výrazné hudobné myšlienky, ich variácie, napätie a uvoľnenie z hudby; - verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, predstavy od konkrétnych k abstrakcii princípov, všeobecným zákonitostiam a ich materializácii hudobnými prostriedkami. <p><i>Žiak má vedieť:</i></p>		<p>REK – poznať folklórne tradície regiónu, hudobné osobnosti Slovenska.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - po viacnásobnom vypočutí rozpoznať minimálne 4 hudobné skladby a poznať ich autorov. <p>Žiak má poznať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkciu hudby vzhľadom k životu človeka a spoločnosti. <p>HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI</p> <p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integrovať a komplexne využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a perцепčné činnosti spojené v dramatickom príbehu; - získavať schopnosť empatického a asertívneho správania; <p>Žiak sa má podieľať na realizácii 1 hudobného vystúpenia.</p>		
--	--	--	--	--

Učebné osnovy – hudobná výchova - 6. ročník

TEMATICKÝ CELOK	OBSAH VZDELÁVANIA UČIVO	VZDELÁVACIE VÝSTUPY	Medzipredmetové vzťahy	Prierezové témy
<p>I. Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov</p> <p>6 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hudobná kultúra európskych národov – stredná Európa – Rakúsko, Nemecko ○ Hudobná kultúra európskych národov – západná a južná Európa – Francúzsko, Anglicko, Taliansko 	<p>VOKÁLNE ČINNOSTI</p> <p>Žiak dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spievať na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom jednohlasné piesne ľudové aj umelé v durových, molových a modálnych tóninách, pritom využíva získané spevácky, intonačné a sluchové návyky a zručnosti; 	<p>OBN Naša obec, vlasť, EÚ</p>	<p>OSR – schopnosť komunikovať o hudbe, vedieť povedať o nej vlastný názor: prečo sa</p>

<p>II. Hudba minulosti a súčasnosť</p> <p>25 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hudobná kultúra európskych a ázijských národov – Rusko, Japonsko ○ Hudobná kultúra národov žijúcich okolo Stredozemného mora ○ Hudobná kultúra národov ostatných svetadielov – Amerika, Latinská Amerika <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Starovek • Stredovek – kresťanská hudobná kultúra, svetská hudba • Stredovek – počiatky hudby a stredoveká hudba na našom území • Renesancia – charakteristika obdobia, hlavní predstavitelia • Renesancia na Slovensku • Barok – charakteristika obdobia <ul style="list-style-type: none"> • Hlavní predstavitelia baroka – Bach, Händel, Vivaldi • Hudba na Slovensku v období baroka 	<ul style="list-style-type: none"> - orientovať sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov; - posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých. <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čisto, kultivovane spievať minimálne 12 piesní vhodne zvolených so zreteľom na hlasové dispozície a hlasovú hygienu (zaradiť aj piesne v jazyku iných národov – ruština, nemčina, angličtina, poľština...); - uplatňovať elementárne taktovacie pohyby pri speve. <p>INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI</p> <p>Žiak dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inštrumentálnou hrou na klávesovom nástroji alebo na zvonkohre vytvárať alebo reprodukovat' jednoduché hudobné motívy a ich obmeny; - jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch podporiť charakter, zmeny nálad hudobnej ukážky. <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hrať jednoduché rytmické motívy, jednoduché sprievody k piesňam. <p>HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Žiak dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu; - vyjadriť metrum, tempo, dynamiku, pohyb melódie v súlade s charakterom piesne alebo skladby; - realizovať hudobno-pohybové hry so spevom; - vyjadriť náladu a obsah hudby pohybom; - na základe svojich individuálnych schopností 	<p>GEO Amerika, Austrália a Oceánia</p> <p>DEJ Obrazy pravekého sveta</p> <p>Obrazy starovekého sveta</p> <p>Obrazy stredovekého sveta</p> <p>NAV Rešpektovanie vierovyznania</p> <p>VYV Podnety výtvarného umenia – ranokresťanské</p>	<p>páči /nepáči.</p> <p>RLK – poznať folklórne tradície regiónu, hudobné osobnosti Slovenska.</p> <p>TPPZ – vytvorenie prezentácie o obľúbenom spevákovi, skupine, žánri, prácu prezentovať pred spolužiakmi.</p> <p>MDV – úloha a význam zvuku a hudby v médiách; reflektovať význam hudby, hudobných médií vo</p>
--	---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Klasicizmus – charakteristika obdobia • Hudobné formy klasicizmu, sonátová forma • Hlavní predstavitelia klasicizmu – Haydn, Mozart, Beethoven • Hudba na Slovensku v období klasicizmu • Romantizmus – charakteristika obdobia • Hlavní predstavitelia hudobného romantizmu – Schubert, Weber, Verdi, Wagner, Puccini, Bizet • Romantizmus – programová hudba, symfonická báseň – Berlioz, Liszt • Romantizmus – národné školy – česká národná hudba – Smetana, Dvořák • Romantizmus – národná hudba ruská, nórska, maďarská, poľská • Počiatku slovenskej národnej hudby – Bella, Figuš-Bystrý, Schneider-Trnavský • Impresionizmus – charakteristika, hlavní predstavitelia • Hudobná dramatisácia 	<p>a zručností vytvárať pohybové improvizácie a kreácie.</p> <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagovať pohybom na hudbu; - vyjadriť pohybom charakter, výraz a náladu piesne a znejúcej hudby. <p>PERCEPČNÉ ČINNOSTI</p> <p>Žiak sa má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovať v znejúcej hudbe na základe použitých výrazových prostriedkov hudby, ktoré vníma, chápe. <p>Žiak dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru, aj podľa základných črt daných slohovými obdobiami; - verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok; - dokáže hodnotiť a porovnávať jednotlivé počúvané skladby; - sluchom rozlíšiť áriu, recitatív, zbor. <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po viacnásobnom vypočutí rozpoznať minimálne 4 hudobné skladby a poznať ich autorov. <p>Žiak má poznať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkciu hudby vzhľadom k životu človeka a spoločnosti. <p>HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI</p> <p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou; - ziskávať schopnosť empatického a asertívneho správania sa. 	<p>é a byzantské umenie</p> <p>Podnety hudby a literatúry – synestetické podnety – farebná hudba, zvuková plastika, objekt</p> <p>ETV Vyjadrenie citov</p> <p>OBN Naša obec - kultúra</p>	<p>vlastnom živote; vplyv médií na hudobný vkus.</p> <p>MKV – schopnosť sebaujadrenia vyjadrovacími prostriedkami – spev, tanec, hra na nástroji; uvedomovať si vlastnú kultúrnu identitu; multikultúrne porozumenie rôznorodých kultúr.</p>
--	--	--	---	---

	príbehu			
--	---------	--	--	--

Učebné osnovy – hudobná výchova - 7. ročník

TEMATICKÝ CELOK	OBSAH VZDELÁVANIA UČIVO	VZDELÁVACIE VÝSTUPY	Medzipredmetové vzťahy	Prierezové témy
<p>I. Hudobné prechádzky storočiami</p> <p>11 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Moderná hudba <ul style="list-style-type: none"> ○ Hudba 20. a 21. storočia • Štyri prechádzky a štyri návraty <ul style="list-style-type: none"> ○ Od klasicizmu k neoklasicizmu ○ Neofolklorizmus – návrat ku koreňom ○ Od gregoriánskeho chorálu k súčasnej duchovnej hudbe ○ Pel-mel hudby 20. storočia • Moderná slovenská hudba <ul style="list-style-type: none"> ○ Moderná slovenská hudba a jej predstavitelia 	<p>INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI <i>Žiak dokáže:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizovať a vytvárať inštrumentálne sprievody k piesňam, rešpektujúc ich charakter jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch; – „podporiť“ charakter, zmeny nálad hudobnej ukážky, zvýrazniť dôležité hudobné myšlienky reprodukovanej hudby; – rytmizovať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch v dvoj-, troj-, štvordobom takte vrátane synkopy, bodkovaného rytmu; – hrať jednoduchý sprievod k piesňam na detských hudobných nástrojoch s využitím predohry, dohry, medzihry. <p><i>Žiak má vedieť:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – sprevádzať, vytvoriť hudobný sprievod k piesňam na rytmických a melodických nástrojoch Orffovho inštrumentára 	<p>DEJ Obrazy novovekého sveta Habsburská monarchia</p> <p>NAV Rešpektovanie vierovyznania</p> <p>EKO Skupiny ľudí na našej planéte</p> <p>GEO Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí</p>	<p>OSR – schopnosť komunikovať o hudbe, vedieť povedať o nej vlastný názor: prečo sa páči /nepáči.</p> <p>MDV – úloha a význam zvuku a hudby v médiách; reflektovať význam hudby, hudobných médií vo vlastnom živote; vplyv médií na hudobný vkus.</p> <p>RLK – poznať</p>
<p>II. Pestrá paleta populárnej hudby</p> <p>11 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pestrý svet populárnej hudby ○ Korene džezu a jeho vývoj ○ Swing – hlavní predstavitelia ○ Hľadanie ciest k poslucháčovi – soul music ○ Džez na Slovensku a v Čechách 	<p>HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI <i>Žiak dokáže:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu; – vyjadriť metrum, tempo, dynamiku, pohyb melódie v súlade s charakterom piesne alebo skladby; – realizovať hudobno-pohybové hry so spevom; – vyjadriť náladu a obsah hudby pohybom; 		

<p>III. Hudba na pomedzí</p> <p>8 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Džezové festivaly vo svete i doma ○ Country and western – hlavní predstavitelia ○ Šansón – hlavní predstavitelia ○ Folk – hlavní predstavitelia <ul style="list-style-type: none"> ● Rock and roll ○ Vývin modernej populárnej hudby ○ Vývin slovenskej populárnej hudby <ul style="list-style-type: none"> ● Prieniky hudobných štýlov ○ Prekračovanie hraníc – symfonický džez ○ Ako sa pieseň „preoblieka“ – rôzne podoby tej istej skladby ○ Prekračovanie žánrových hraníc vo svete ○ Opereta ○ Kabaret ○ Muzikál ○ Od folku k world music – hudba sveta ○ Hudobná dramatizácia jednoduchého príbehu 	<ul style="list-style-type: none"> – na základe svojich individuálnych schopností a zručností vytvárať pohybové improvizácie a kreácie; – pohybovo stvárniť zmeny tempa, rytmu, dynamiky; – taktovať piesne v 2/4, 3/4 a 4/4 takte. <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> – reagovať pohybom na hudbu; – vyjadriť pohybom charakter, výraz a náladu piesne a znejúcej hudby; – taktovať pri niektorých piesňach; – rozpoznať niektoré tance rôznych štýlov, období a žánrov; <p>PERCEPČNÉ ČINNOSTI</p> <p>Žiak dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientovať sa v znejúcej sa hudbe; – na základe použitých výrazových prostriedkoch hudby, ktoré vníma, chápať ich funkciu a komunikačné schopnosti hudby; – sluchovo rozlíšiť hudobné nástroje v orchestri; – dokáže zaradiť a charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru; – postrehnúť výrazné hudobné myšlienky, ich variácie, napätie a uvoľnenie hudby; – verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, predstavy od konkrétnych k abstrakcii princípov, všeobecným zákonitostiam a ich materializácii hudobnými prostriedkami; – charakterizovať základné črty daných slohových období na základe počúvaných skladieb – hudba najstarších čias (stredovek, barok, klasicizmus, romantizmus), – hudba 20. storočia; 	<p>regiónu (Afrika)</p> <p>TŠV Moderná gymnastika</p> <p>ETV Obhajovanie svojich práv a názorov</p> <p>BIO Oporná a pohybová sústava</p> <p>OBV Kultúra a multikulturalizmus</p>	<p>folklórne tradície regiónu, hudobné osobnosti Slovenska.</p> <p>TPPZ – vytvorenie prezentácie o obľúbenom spevákovi, skupine, žánri; prácu prezentovať pred spolužiakmi.</p> <p>MKV – schopnosť sebaujadrenia vyjadrovacími prostriedkami – spev, tanec, hra na nástroji; uvedomovať si vlastnú kultúrnu identitu; multikultúrne porozumenie</p>
---	--	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> – charakterizovať základné typy džezovej a populárnej hudby na základe počúvaných skladieb. <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> – po viacnásobnom vypočutí poznať minimálne 6 hudobných skladieb a ich autorov. <p>HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI</p> <p>Žiak dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> – integrovať a komplexne využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a percepčné činnosti spojené v dramatickom príbehu; – získať vedomosti empatického a asertívneho správania sa. <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjať vlastnú hudobnosť v skupinových hudobných činnostiach a aktivitách; – využiť osvojené hudobné schopnosti, zručnosti a návyky pri spoluvytváraní a prezentácii 1 hudobno-dramatického príbehu. 	rôznorodých kultúr.
--	--	--	---------------------

VÝCHOVA UMENÍM

Vzdelávacie štandardy, učebný plán, učebné osnovy

Názov predmetu :	Výchova umením									
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra									
Časový rozsah výučby:										
Ročník :	5.	6.	7.	8.A	8.B	9.	Spolu ŠkVP:		ŠVP:	
Počet hodín týždenne:	0	0	0	2	1	0,5	8.A 1,5	8.B 0,5	1	
Počet hodín ročne:	0	0	0	66	33	16	49	16	33	
Názov ŠkVP:	Školský vzdelávací program: Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia !									
Kód a názov ŠVP:	ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie									
Stupeň vzdelania:	Základné									
Vyučovacia jazyk:	Slovenský									
Typ školy:	Štátna									
Forma štúdia:	Denná									
Dĺžka štúdia:	Päťročná									

Vypracovala: Mgr. Zdena Mrnčová

Schválila: Mgr. Ľudmila Sedliaková - riaditeľka školy

Charakteristika predmetu:

Predmet výchova umením, ktorý patrí do vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra, nadväzuje na predmety hudobná výchova a výtvarná výchova v predchádzajúcich ročníkoch základnej školy. Má žiakom sprostredkovať živú skúsenosť umenia a svetové a národné kultúrne dedičstvo. Ťažiskovo vychádza z hudobného umenia a z vizuálnych umení – výtvarného, architektúry, dizajnu a filmu. Prierezovo obsahuje prvky literárneho a dramatického umenia.

Zámerom tohto predmetu je optimálne formovať osobnosť – emocionalitu a intelekt žiakov tak, aby si prostredníctvom tvorivých činností a komunikácie s umením vytvárali svoj autentický spôsob bytia. Prostredníctvom činnostného vyučovania, vzájomným prepojením tvorivého a objaviteľského princípu vytvárať predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov a znalostí tak, aby sa umenie stalo imanentnou súčasťou života žiakov.

Ciele predmetu:

Kognitívne ciele

Na základe vedomostí o rôznych druhoch umenia, ktoré žiaci získajú predovšetkým vlastnou činnosťou:

- nadobudnú schopnosť uplatňovať tieto vedomosti pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel,

- spoznajú najvýznamnejších slovenských a svetových tvorcov diel rôznych umeleckých druhov a ich interpretov, diela typické pre kľúčové tendencie súčasného umenia, ako aj diela charakterizujúce štýlové znaky historických epoch;
- spoznajú najdôležitejšie vlastnosti vyjadrovacích prostriedkov rôznych umení, technické postupy, nástroje a médiá;
- na základe spoznávania a osvojovania si umeleckej výpovede domácich diel (výtvarných, hudobných, literárno-dramatických) v kontexte s európskou kultúrou získavajú úctu ku tvorcom a dielam svojej krajiny;
- na základe svojich činností v tomto predmete získavajú schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, - nadobudnú schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a oceňovať umelecké diela a umelecké prejavy vlastného národa, ale i iných národov a etník;
- dokážu analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z prírodných vied, geografie, histórie, etiky, literatúry, cudzích jazykov a vyhodnocovať ich vplyv na umenie,
- dokážu vytvárať projekty, v ktorých budú syntetizovať vlastné i prevzaté nápady z jednotlivých umeleckých oblastí v intenciách polyestetického výchovy.

Socioafektívne ciele

- prostredníctvom precítenia a pochopenia umeleckých diel žiaci dokážu prekonať svoj egocentrizmus a stotožniť sa do istej miery s autormi týchto diel (empatia) pri zachovaní svojich vlastných názorov a postojov (asertivita);
- uprednostňovať autentické tvorivé riešenia vo vlastnom vyjadrovaní prostriedkami umenia a pri vnímaní umeleckých diel;
- dokážu bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- vedia prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadajú v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život,
- získavajú schopnosti spolupracovať v tíme, prevziať zodpovednosť za plánovanie, propagáciu, realizáciu i prezentáciu vlastnej práce i skupinových projektov,
- chápu umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné, výtvarné, pohybové a literárne predstavy a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch;
- dokážu zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky do celkov tak, aby prostredníctvom nich vedeli vyjadriť svoje myšlienky, predstavy, postoje, a tak komunikovať s okolitým svetom;
- osvojujú si technické postupy potrebné na spracovanie materiálu (nahrávanie, montáž, strih, úprava akustického signálu, komunikácia a elaborácia prostredníctvom softvérov, vyhľadávanie umeleckých podnetov na internete a pod.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

Základom výchovno-vzdelávacích stratégií predmetu *Výchova umením* je rozvoj predovšetkým kľúčových kompetencií ŠkVP – *Spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry*, ďalej kompetencia – *Sociálne komunikačné spôsobilosti*.

Pre utváranie a rozvíjanie týchto kľúčových kompetencií využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- poznať charakteristické diela a štýl kľúčových epoch európskeho umenia,
- poznať znaky ťažiskových tendencií moderného a súčasného výtvarného a hudobného umenia,
- orientovať sa v systémoch dizajnu a architektúry,
- poznať žánre filmu a základné tendencie v jeho vývoji,

- poznať najdôležitejšie médiá, nástroje a technické (realizačné) postupy v rôznych druhoch umenia,
- poznať základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy v hudbe a vo výtvarnom umení,
- orientačne poznať najdôležitejších autorov svetového a slovenského umenia,
- diskutovať o umeleckých dielach,
- identifikovať a správne používať pojmy z podnetov ponúkaných z rôznych smerov hudobného a výtvarného umenia.

ZRUČNOSTI A SPÔSOBILOSTI

Formálne a technické zručnosti

1. Žiak si dokáže vybrať vhodnú techniku vzhľadom na zvolenú tému a formu práce.
2. Dokáže sa slobodne vyjadrovať, stvárať svoje pocity, myšlienky s istým cieľom a cieľavedome ich usporiadať do istej kompozície, inštalácie.
3. Dokáže si nielen vybrať a stvárať výsek reality, ale ju pretvárať, modifikovať, vytvárať štylizácie a farebné variácie videného.
4. Vyjadriť sa kombinovaním rôznych vyjadrovacích techník.
5. Transformovať text alebo melódiu napočúvanej alebo obľúbenej skladby, piesne. Vyjadriť pocity radosti, smútku, nebezpečenstva, harmónie, šťastia rytmickými nástrojmi, prípadne hraním na hudobný nástroj alebo kombináciou rôznych zvukov.
6. Vytvárať doplnenie textu, spevu, rapu do hotovej melódie na zvolenú tému. 7. Spracovať podnety z iných podnetov a transformovať ich – napr. hudobné podnety do výtvarného umenia alebo naopak.
8. Zvládne zhmotňovať svoje predstavy kresbou rôznymi nástrojmi, modelovaním, konštrukciou, či technikami maľby alebo monotypie.
9. Pracovať čisto so zámerom prezentácie svojho výtvoru.
10. Napláňovať a zrealizovať formou projektu nejaké kultúrne predstavenie pre obec - výber hudby, výzdoba.
11. Navrhnuť kostýmy a štýl líčenia pre nejaké krátke divadelné predstavenie.
12. Technicky zvládnuť prípravu jednoduchého kostýmu podľa charakteru postavy.
13. Zvládne základné práce s fotoaparátom, cieľavedome komponuje fotografiu a následne zvládne jednoduché úpravy a dotvorenie fotografie na počítači.

Mentálne spôsobilosti

1. Žiak dokáže vedieť odôvodniť a skomentovať výber umeleckého diela.
2. Chápe základné princípy výstavby umeleckých diel.
3. Vie zdôvodniť výber výtvarnej techniky, prípadne hud. nástroja alebo hud. ukážky na stvárnenie určitej témy.
4. Rozlíši moderné a klasické umenie, vie sa orientovať v jednotlivých výtvarných a hudobných epochách (základné a preberané epochy).

Komunikatívne a sociálno-interakčné zručnosti

1. Žiak výtvarne aj slovne interpretuje umelecké dielo.
2. Navštevuje kultúrne inštitúcie a osvojuje si spoločenské správanie v nich.
3. Vo vyučovacom procese využíva informačno-komunikačné médiá.
4. Dokáže predniesť svoje vlastné názory na umenie, predloženú tému.
5. Pracuje v tíme, zapája sa do skupinových aktivít.
6. Vie primerane reagovať na podnety výtvarného a hudobného umenia.

POSTOJE

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je *tvorivý prístup* – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formoval svoj estetický a hodnotiaci názor.

Vyučovacie stratégie:

Vo výchove umením je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka – zážitku z vytvárania a vnímania umeleckého diela; časť vedomostí o výtvarnom umení, hudbe, performatívnych umeniach, filme, dizajne, architektúre, o vizuálnej a akustickej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy, internet).

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

Voľby techník a metód či foriem vyučovania predmetu budú závisieť vždy od aktuálnej edukačnej témy, ako aj od technických a mentálnych zručností žiakov. Predmet bude vyučovaný najmä skupinovou formou, pretože aj umenie je vlastne komunikácia medzi človekom a spoločnosťou. Okrem formy skupinovej práce budú využívané najmä metódy motivačné, vysvetľovacie a aplikačné a metóda názornosti.

Učivo:	Vzdelávacie výstupy:	Kritéria hodnotenia:	Metódy a prostriedky hodnotenia:	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy:
Zvuk a obraz - JAZYK UMENIA 1. obraz v hudbe, hudba v obraze 1.1. vytváranie hudby na vybrané vizuálne artefakty	Žiak vie: hľadať hud. ekvivalenty k výtvarným dielam, hľadať príbeh a obraz v hudbe; interpretovať obraz (jeho dotváranie, oživovanie...) a umocňovať ho hudbou (pohybom, sprievodným slovom),	Žiak vedel: hľadať hud. ekvivalenty k výtvarným dielam, hľadať príbeh a obraz v hudbe; interpretovať obraz (jeho dotváranie, oživovanie...) a umocňovať ho hudbou (pohybom, sprievodným slovom),	Aktívna práca na hodine Zapájanie sa do aktivít Pohybové vyjadrenie témy	Hudobná výchova, Výtvarná výchova <i>hudobno-vizuálne projekty, kompozície, objekty, inštalácie ...</i> OSR1
1.2. hľadanie výtvarných ekvivalentov k hudobnému jazyku, formám a druhom, štýlom Projekt: Naša škola slovom, obrazom a hudbou.	Žiak vie: vyjadrovať rôzne hudobné formy a žánre rôznymi výtvarnými formami; analógie medzi vyjadrovacími prostriedkami a kompozičnými princípmi, žánrami a štýlmi; môže ich vyjadrovať figuratívne alebo nefiguratívne.	Žiak vedel: vyjadrovať rôzne hudobné formy a žánre rôznymi výtvarnými formami; analógie medzi vyjadrovacími prostriedkami a kompozičnými princípmi, žánrami a štýlmi; vedel ich vyjadrovať figuratívne alebo nefiguratívne.	Vlastná práca VYV, HUV <i>malby (kresby, grafiky ...) rôznych hudobných foriem (napr. fuga, sonáta, nocturno, humoreska, seriálna hudba; kánonický spev, jódlovanie, rapovanie; valčík, tango, rock and roll; kontrast, rytmus, harmónia a disharmónia);</i>	OSR 8
2. vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe a výtvarnom umení 2.1. štylizačné variácie motívu, tvaru	Žiak vie: Využívať techniky: Kresba, kolorovaná kresba, maľba, modelovanie a v nich-geometrizačia, skryštalizačia, zahmlievanie, tvarové zmäkčenie, roztečenie, zoštíhlenie, stučnenie poľudštenie, hybridácia... ,	Žiak vedel: Využívať techniky: Kresba, kolorovaná kresba, maľba, modelovanie a v nich uplatniť štylizačné variácie motívu a tvaru	Vlastná práca	HUV, VYV <i>kresba, kolorovaná kresba, maľba, alt. Modelovanie</i> Matematika

	transformácia podoby smerom k inému motívu(tvaru)			
2.2. štýl a výraz emócií v hudbe	Žiak vie: vytvárať variácie, ponášky na obľúbené melódie a motívy z počutých skladieb; hrať na nástrojoch; hľadať ľudové, umelé i populárne piesne s tematikou lásky, radosti, strachu... zostaviť scénu s emočným zameraním (vymýšľať dialógy, zhudobniť ich, príp. aj rapovať na hotové hudobné podklady;	Žiak vedel: vytvárať variácie na obľúbené melódie a motívy z počutých skladieb; hrať na nástrojoch; hľadať ľudové, umelé i populárne piesne s tematikou lásky, radosti, strachu... zostaviť scénu s emočným zameraním	Aktivita na hodine Zapojenie sa do scény	Hudobná výchova, výtvarná výchova, literatúra OSR5 <i>porovnávanie rôznych typov výrazu výtvarného a hudobného stvárnenia; diskusia o vplyve hudby a výtvarného umenia na formovanie osobnosti človeka.</i>
3. multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku 3.1. strihanie zvukov a filmových záberov; vytváranie obrazovo – zvukovej koláže	Žiak vie: vybrať zvuk a krátky filmový záber z archívu (edukačné DVD); generovať počítačové zvuky a kombinovať zvuky a obraz; tvoriť vlastné zvuky prostredníctvom elektronického nástroja, mikrofónu a vlastného hlasu, ruchov rôznych nástrojov...; ozvučovať zábery zvukmi; prezentovať výstupy a diskutovať o rôznosti výrazov; využiť počítačové programy k hudobnej, výtvarnej výchove.	Žiak vedel: vybrať zvuk a krátky filmový záber z archívu, generovať počítačové zvuky a kombinovať zvuky a obraz; vytvoriť vlastné zvuky prostredníctvom elektronického nástroja,.....; ozvučovať zábery zvukmi; prezentovať výstupy a diskutovať o rôznosti výrazov; využiť počítačové programy k hudobnej, výtvarnej výchove.	Vlastný projekt a prezentovanie	Informatika TPPZ 3 TPPZ 1
Obrazovo-zvuková koláž – My včera a dnes				
TRADÍCIA A IDENTITA	Žiak vie: Vypočuť si skladbu	Žiak vedel: Vypočuť si skladbu	Zapojenie sa	Hudobná výchova

<p>4. umenie a náboženstvo/ umenie baroka. Človek a viera</p> <p>4.1. vyjadrenie posvätného a transcendentna</p>	<p>a diskutovať o nej, hudbe, ktorá pôsobí meditatívne, posvätné; porovnávať s hudbou iných kultúr.</p>	<p>a diskutovať o nej, hudbe, ktorá pôsobí meditatívne, posvätné; porovnať ju s hudbou iných kultúr.</p>	<p>do diskusie</p>	<p>Náboženská výchova</p> <p><i>základné ľudské postoje - modlitba, vyjadrené v hudbe a výtvarnom v umení – porovnanie, MKV 1 MKV 4</i></p>
<p>4.2. baroková architektúra, barokový objekt, maliarstvo a sochárstvo</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>prípraviť návrh barokového objektu, napr. relikviára: - návrh a realizácia „relikviára“ pre ruku, nohu, ucho, kvetinu, knihu, predmet ... z rôznych materiálov; alt.: kresliť prvky barokovej architektúry (kolonáda, priečelie, kopula...).</p>	<p>Žiak vedel:</p> <p>prípraviť návrh barokového objektu, napr. relikviára: - návrhol a realizoval „relikviár“ pre ruku, nohu, ucho, kvetinu, knihu, predmet ... z rôznych materiálov; alt.: kresil prvky barokovej architektúry (kolonáda, priečelie, kopula...).</p>	<p>Vlastná práca</p>	<p>Výtvarná výchova, Náboženská výchova</p> <p>TPPZ 2</p> <p><i>baroková archit., maľba a sochárstvo; biblické motívy, postava Krista (vo výt. umení, filme, muzikále) porovnať so súčasnou sakrálnou architektúrou.</i></p>
<p>5. prostredie a situácia / väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie</p> <p>5.1. inštalácia in situ</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>dotvoriť priestor (školy, klubovne, pamiatky...) inštalovaním prvkov (predmety, zrkadlá, materiály, maľba, kresba, grafiti), ktoré pozmenia jeho význam</p>	<p>Žiak vedel:</p> <p>dotvoriť priestor (školy, klubovne, pamiatky...) inštalovaním prvkov (predmety, zrkadlá, materiály, maľba, kresba, grafiti), ktoré pozmenili jeho význam</p>	<p>Vlastná práca, Inštalácia prác</p>	
<p>5.2. mestské a vidiecke korene umenia</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>vytvárať hudobno-scénické modely, typické pre život v meste a na dedine: diskotéka, oslavy Nového roka na námestiach, pouliční</p>	<p>Žiak vedel:</p> <p>vytvárať hudobno-scénické modely, typické pre život v meste a na dedine: diskotéka, oslavy Nového roka na námestiach, pouliční</p>	<p>Aktívne zapojenie sa do témy</p> <p>Príprava a realizácia scénky, práca</p>	<p>Hudobná výchova Regionálna výchova</p> <p>MKV 3</p> <p><i>Čechomor slovenský folk</i></p>

	muzikanti, svadba na úrade, pohreb v krematóriu - dožinky, dedinská svadba (pohreb), zábava s dychovkou, s folklórnym súborom, hasičský bál - žiaci vyberajú hudbu a píšu scenáre...	muzikanti, svadba na úrade, pohreb v krematóriu - dožinky, dedinská svadba (pohreb), zábava s dychovkou, s folklórnym súborom, hasičský bál - žiaci vyberali hudbu a písali scenáre...	v skupine	<i>World Music, Etno, mestský folklór, "garážová" hudba, subkultúrne žánre, šansón, kaviarenská hudba, diskotéková h., dychovka, ľud. hudba...</i>
PRIENIKY UMENÍ 6. divadlo a tanec /spojenie s hudbou a dizajnom. Človek medzi ľuďmi 6.1. interdisciplinárny projekt hudobnej performancie:	Žiak vie: pohybovo prezentovať rôzne charaktery na improvizovanú hudbu vhodného výrazu; -predviesť tanečné kreácie; výtvarné stvárnenie charakterov podľa hudby; líčenie, masky, návrh kostýmu; literárny dialóg, monológ, rozhovor - jeho zhudobňovanie alebo podkresľovanie vybranou hudbou...	Žiak vedel: pohybovo prezentovať rôzne charaktery na improvizovanú hudbu vhodného výrazu; -predviesť tanečné kreácie; výtvarné stvárnenie charakterov podľa hudby; líčenie, masky, návrh kostýmu; literárny dialóg, monológ, rozhovor - jeho zhudobňovanie alebo podkresľovanie vybranou hudbou...	Vlastný výstup – pohybové stvárnenie	Výtvarná výchova, hudobná výchova, Slovenský jazyk a literatúra <i>návrhy kostýmov; premena prozaického textu na dramatický; pohybové stvárnenie postáv; polyológ - dialóg - monológ v hudbe; otázka a odpoveď ako forma hudobnej myšlienky; hudobné charaktery a portréty.</i>
Hudobné divadlo				
7. portrét spolužiaka 7.1. literárny opis spolužiaka 7.2. fotografický portrét	Žiak vie: Vytvoriť opis, jeho tváre postavy, zvykov, vkusu ... Žiak vie: Vytvoriť fotografiu so správnym	Žiak vedel: Vytvoriť opis, jeho tváre postavy, zvykov, vkusu ... Žiak vedel: Vytvoriť fotografiu so správnym	Vlastná práca Fotografia,	Slovenský jazyk a literatúra Informatika

	osvetlením, výrazom, orámovaním – výsekom reality (reklamná fotografia)	osvetlením, výrazom, orámovaním – výsekom reality (reklamná fotografia)	prezentácia	TPPZ 1
7.3. kresba hlavy	Žiak vie: kresliť podľa modelu; snaha o výstavbu proporcií; na základe kresby pokus o karikatúru,	Žiak vedel: kresliť podľa modelu; snaha o výstavbu proporcií; na základe kresby pokus o karikatúru,	Vlastná práca	Výtvarná výchova
7.4. mentálny portrét ľudskej osobnosti v hudbe	Žiak vie: pohybovo prezentovať charakter ľudskej osobnosti na improvizovanú hudbu vhodného výrazu; - výtvarne stvárniť charakter podľa hudby;	Žiak vedel: pohybovo prezentovať charakter ľudskej osobnosti na improvizovanú hudbu vhodného výrazu; - výtvarne stvárnil charakter podľa hudby;	Pohybové stvárnienie	Hudobná výchova Výtvarná výchova

Každá vyučovacia hodina bude pozostávať z istej teoretickej časti (vedenej formou rozhovoru, praktických ukážok tak, aby si žiaci pripomenuli poznatky o konkrétnom období, epoche, umeleckom štýle), na ktorú bude následne nadväzovať praktická časť, kde si žiaci sami overia, vytvoria, transformujú počuté, alebo videné. Praktickú časť si dokončia na nasledujúcej hodine.

Učebné zdroje

- reprodukcie diel výtvarných umelcov v odborných publikáciách,
- internetové stránky zamerané na výtvarné umenie,
- filmové, hudobné a literárne ukážky,
- kultúrne inštitúcie a galérie prezentujúce diela výtvarných umelcov,
- výtvarná tvorba žiakov,
- prírodné objekty,
- školská knižnica.
- Schubertová, Jana a kol., *Výchova umením pre 8. Ročník ZŠ*, metodické materiály pre učiteľov a pracovné materiály pre žiakov, vyd. GEORG, Žilina 2011
- Schubertová, Jana a kol., *Výchova umením pre 9. Ročník ZŠ*, metodické materiály pre učiteľov a pracovné materiály pre žiakov, vyd. GEORG, Žilina 2012

Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Na základe dohody pedagógov v rámci predmetovej komisie sa v predmete VUM podobne ako v HUV či VYV hodnotí nie výsledok, ale samotný prístup žiaka k práci a proces činnosti. Hodnotenie sa realizuje formou osobného rozhovoru so žiakom, v ktorom učiteľ poskytne citlivú veku primeranú spätnú väzbu, analyzuje spolu so žiakom samotný proces vzniku výslednej práce. Predmet VUM je v záverečnom hodnotení klasifikovaný známami výborný, chválibelný a dobrý, pričom jednotlivé činnosti môže učiteľ klasifikovať aj známou dostatočnou a nedostatočnou, a to v prípade zámerného negovania vyučovacej činnosti žiakom, znehodnocovania iných prác a pomôcok žiakov.

Pri hodnotení si učiteľ uvedomuje a všíma špecifikum každého žiaka, stupeň rozvoja jeho fantázie a výtvarného myslenia, hudobného cítenia a v záverečnom hodnotení poukazuje na základe predloženia všetkých jeho výtvarných prác, práce na konkrétnych vyuč. hodinách z daného školského roka na kvalitatívne zmeny v oblasti technických zručností, ale aj na rozvoj tvorivosti a samostatnosti žiaka a jeho schopnosti hodnotiť seba aj ostatných a prezentovať sa.

Obsah vzdelávania:

Nakoľko VIII.A má navýšenú hodinovú dotáciu o 1,5 hod., budeme rozširovať a prehľbovať zábery do jednotlivých tém s pridaním tém vyznačených farebne.

Učebné osnovy 8. ročník:

Učebné osnovy 9. ročník:

Učivo:	Vzdelávacie výstupy:	Kritéria hodnotenia:	Metódy a prostriedky hodnotenia:	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy:
PODNETY UMENIA 1. podnety výtvarného umenia 1.1. postmoderna	Žiak vie: použiť niektorý z postupov charakteristických pre postmoderné umenie (koláž, maľba, kresba)	Žiak vedel: použiť niektorý z postupov charakteristických pre postmoderné umenie (koláž, maľba, kresba)	Aktívna práca na hodine Vlastná práca	Výtvarná výchova
1.2. konceptuálne umenie	Žiak vie: konceptuálne spracovať vybranú tému (kresba, fotografia, text); diskusia.	Žiak vedel: konceptuálne spracovať vybranú tému (kresba, fotografia, text); diskusia.	Vlastná práca	Výtvarná výchova
2. podnety hudby. Špirála života – vzťahy medzi generáciami 2.1. hudba v historickom priereze	Žiak vie: Participovať na projekte - „výletu“ do minulosti populárnej hudby, hra na trubadúrov, hra na potulných muzikantov z rôznych storočí	Žiak vedel: Participovať na projekte - „výletu“ do minulosti populárnej hudby, hra na trubadúrov, hra na potulných muzikantov z rôznych storočí	Aktívna spolupráca v skupine	Hudobná výchova MKV 2 OSR 9
PRIENIKY UMENIA A VEDY 3. výtvarné reakcie na témy	Žiak vie: 3.1. analyzovať javy ako napr. zmena skupenstva,	Žiak vedel: analyzovať javy a vyjadriť ich vo výtvarnom jazyku	Aktivita na hodine	Výtvarná výchova, Fyzika, Chémia,

vedy	kondenzácia, sublimácia, meteorologické javy,... a vyjadriť ich vo výtvarnom jazyku (figuratívne alebo nefiguratívne zobrazenie), alebo 3.2. analyzovať javy ako napr. správanie častíc pri chemickej reakcii, zmena jednej látky na inú, alebo 3.3. analyzovať javy ako napr. starnutie, rast, navieranie, hnitie, rôzne spôsoby rozmnožovania, pohyb a migráciu, rôzne zmyslové vybavenie živočíchov, symbiózu, asimiláciu, predátorstvo...		Vlastná práca	Biológia
4. hudba a príroda, človek voči prírode - príroda ako partner človeka	Žiak vie: Spracovať ochranné a environmentálne využitie hudby, pozná a vie zaspievať piesne a hudbu na výlete, k táboráku, k plavbe loďou, k pobytu pri mori; country; skauti; vie stvárať pohybom rituály mimoeurópskych kultúr - privolávanie dažďa v Afrike, vítanie slnka v Číne, černošské spevy o Misissipi	Žiak vedel: Spracovať ochranné a environmentálne využitie hudby, pozná a vedel zaspievať piesne a hudbu na výlete, k táboráku, k plavbe loďou, k pobytu pri mori; country; skauti; vedel stvárať pohybom rituály mimoeurópskych kultúr - privolávanie dažďa v Afrike, vítanie slnka v Číne, černošské spevy o Misissipi	Aktívna práca na hodine	Hudobná výchova
POPULÁRNA KULTÚRA 5. Umenie a gýč	Žiak vie: vytvoriť reklamu s použitím umeleckej hudby, paródiu, iróniu, hľadanie	Žiak vedel: vytvoriť reklamu s použitím umeleckej hudby, paródiu, iróniu, hľadanie	Aktívne zapojenie do skupinovej práce	Hudobná výchova Slovenský jazyk a literatúra

	sentimentálnych spomienok ("Takí sme boli", Stučková mojich rodičov, Babička a dedko si hrajú a spomínajú, deformovanie hudby do podoby "automatu", neznesiteľnej sladkosti, sentimentu - tvorba skečov, scénok, humorných výstupov...	sentimentálnych spomienok ("Takí sme boli", Stučková mojich rodičov, Babička a dedko si hrajú a spomínajú, deformovanie hudby do podoby "automatu", neznesiteľnej sladkosti, sentimentu - tvorba skečov, scénok, humorných výstupov...		MV1,2,3
6. Vzory a vlastná tvár 1. možnosť: telový dizajn (úprava tváre a účesu, vizážistika, make-up) 2. možnosť: postfotografia (digit. montáže, aplikácie, transformácie fotografie, alt.: fotoinštalácia)	Žiak vie: navrhnuť (na fotografiách), alt. realizovať úpravy na tvárach spolužiakov; odevné doplnky; prezentovať: módnú prehliadku, vyhotoviť dokumentáciu (foto, video), -vytvoriť digitálne manipulovanú fotografiu; fotografovať a spracovať v počítači; prezentovať – výstava a diskusia	Žiak vedel: navrhnuť (na fotografiách), alt. realizovať úpravy na tvárach spolužiakov; odevné doplnky; prezentovať: módnú prehliadku, vyhotoviť dokumentáciu (foto, video), -vytvoriť digitálne manipulovanú fotografiu; fotografovať a spracovať v počítači; prezentovať – výstava a diskusia	Skupinová práca Vlastná práca Skupinová práca Prezentovanie vlastnej práce	TPPZ 2,3
KOMPLEXNÉ PROJEKTY 7. spoločný interdisciplinárny projekt skupiny žiakov 1. možnosť: architektúra architektonický návrh a model 2. možnosť výchovný koncert pre žiakov 1.-5. roč.	Žiak vie: a) architektonická súťaž na konkrétne zadanie - architektonická úloha, - architektonický návrh, (kresba, model) - architektonický „projekt“, Zostaviť scenár, vybrať hudbu, realizovať koncert, reprodukovanou hudbou, vlastnou produkciou žiakov,	Žiak vedel: a) architektonická súťaž na konkrétne zadanie - architektonická úloha, - architektonický návrh, (kresba, model) - architektonický „projekt“, Zostaviť scenár, vybrať hudbu, realizovať koncert, reprodukovanou hudbou, vlastnou produkciou žiakov,	Výstava Kooperácia v skupine Účasť na programe	TPPZ 2,3

<p>3. možnosť Fantastické a magické v umeniach. Hudba a zvuk ako zdroj emocionálnych zážitkov...</p>	<p>príp. zapojiť scénografie, videa.</p> <p>Vytvoriť vizuálne prostredie k balade, rozprávke. Vybrať vhodnú hudbu na umocnenie deja. Zhudobniť vybrané časti predlohy. Vytvoriť krátky videoklip. Ozvučiť film. Vytvoriť zvukový a vizuálny nosič (CD, DVD).</p>	<p>príp. zapojiť scénografie, videa.</p> <p>Vytvoriť vizuálne prostredie k balade, rozprávke. Vybrať vhodnú hudbu na umocnenie deja. Zhudobniť vybrané časti predlohy. Vytvoriť krátky videoklip. Ozvučiť film. Vytvoriť zvukový a vizuálny nosič (CD, DVD).</p>	<p>kolektívna práca podľa zadania</p>	<p>OSR 9</p>
---	--	--	---	--------------

Poznámka: Témy môžu byť dopĺňané v závislosti od ponúkanej spolupráce s Liptovským kult. Strediskom a galériami Lipt. Mikuláša a potrieb školy.

Učebné osnovy predmetu SVET PRÁCE

Základná škola Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš						
Názov predmetu	Svet práce					
Časový rozsah výučby :						
Ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Štátny vzdelávací program	-	-	0,5	0,5	-	1
Školský vzdelávací program	0,5	0,5	0	0	-	1
Časový rozsah predmetu	0,5 hodín týždenne / 17 h ročne					
Názov ŠKVP	Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia					
Kód a názov ŠVP	ISCED2 - nižšie stredné vzdelávanie					
Stupeň vzdelania	základné					
Vyučovací jazyk	slovenský					
Typ školy	štátna škola					
Forma štúdia	denná					
Dĺžka štúdia	päťročná					

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou .v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Charakteristika predmetu – tvorba životného prostredia

Učebný predmet Svet práce - tvorba životného prostredia využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch /ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike /postupe/ pestovania okrasných rastlín – interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

CIELE PREDMETU

V tomto učebnom predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativite a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia,
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu, cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/,
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka.

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových,
- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlí,
- osvojeniu si základov aranžovania a viazania kvetov,
- osvojeniu si hydroponického pestovania rastlín,
- osvojeniu si poznatkov o pestovaní okrasných rastlín v obytných a pracovných priestoroch, v záhradách /na letničkových záhonoch, trvalkových záhonoch, v skalkách, terasách, balkónoch/,
- osvojiť si poznatky na zakladanie trávnik a jeho údržby
- osvojiť si poznatky k výsadbe okrasných drevín a ich ošetrovaní

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje ku:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín,
- získavanie pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín

PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

9. **heuristická metóda** /učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení/
10. **projektová metóda** /riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu/
11. **praktické aktivity** /samostatná činnosť na základe inštrukcie/
12. **práca s knihou a textom** /čítanie s porozumením, spracovanie informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií/
13. **aktivizujúce metódy**
 - diskusia/vzájomná výmena názorov, argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia problému/
 - situačná metóda/riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov/
 - didaktická hra/sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti/
 - kooperatívna vyučovanie/forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny/ Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacích hodín, vekových a osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Z metód vyučovania sa uplatňujú:

14. **motivačné metódy** na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť
 - motivačné rozprávanie /citové približovanie obsahu učenia/
 - motivačný rozhovor /aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov/
 - motivačný problém /upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému/
 - motivačná demonštrácia / vzbudenie záujmu pomocou ukážky/.
15. **expozičné metódy** pri vytváraní nových poznatkov a zručností
 - rozprávanie /vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie/
 - rozhovor /komunikácia formou otázok a odpovedí/
 - beseda/riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom/
 - demonštračná metóda /demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín/
 - pozorovanie
 - manipulácia s predmetmi /praktické činnosti, pokusy, experimentovanie, didaktická hra/
 - inštrukcia /vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k pochopeniu slovného a písomného návodu/
16. **fixačné metódy**
 - metódy opakovania a precvičovania učiva: ústne a písomné opakovanie, opakovanie využitím učebnice a literatúry, domáce úlohy

Z organizačných foriem sa uplatňuje

5. **vyučovacia hodina**
 - /základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu/
6. **terénne pozorovania**

7. *praktické aktivity*

8. *exkurzia* /volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností/

VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Sociálne a komunikačné kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- efektívne využívať informačné zdroje
- používať odborný jazyk
- prezentovať sami seba, svoje postoje, názory a vedomosti
- zlepšovať svoj písomný, grafický a ústny prejav

Sociálne a personálne kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- rešpektovať názory iných a seba samého
- tvorivo myslieť
- skupinovou prácou dosiahnuť spoločný cieľ

Kompetencia riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti a efektívnosti
- používať osvojené postupy pri samostatnej práci

PRIEREZOVÉ TÉMY

TBZ - tvorba projektu a prezentačné zručnosti:

- komunikovať, argumentovať, riešiť problémy
- poznať sám seba, vedieť sa prezentovať, svoje výtvarné vyjadrovanie
- pracovať v skupine, schopnosť obhajovať tímovú prácu
- vedieť vytvoriť nejaký estetický produkt
- využívať postupnosť krokov
- naučiť sa prácu prezentovať písomne, verbálne, názorne
- zdokonaľovať sa v používaní informačno - komunikačných technológií

ENV - environmentálna výchova:

- schopnosť analyzovať a chápať človeka v súlade so životným prostredím
- potreba ochrany prírody na celom svete
- chrániť rastliny, zvieratá, nepoškodzovať prírodu
- kladný vzťah k prírode, okoliu
- vedieť využívať recyklovateľné materiály vo výtvarnom spracovaní

MDV - mediálna výchova:

- vedieť selektovať správny obsah médií
- rozvoj mediálnej kompetencie , vedieť selektovať čas pri TV a PC
- rozdeľovať voľný čas racionálne a minimálne ho tráviť s médiami
- osvojiť si stratégiu používania rôznych médií
- primerane posudzovať šírenie informácií cez médiá
- pozitívne formovať osobnostný a profesijný rast žiaka
- rozlišovať negatívne a pozitívne mediálne vplyvy a vedieť im odolávať
- vedieť posudzovať kvalitné grafické a obsahové spracovanie tém (výber vizuálneho)

OZO - ochrana života a zdravia:

- integrácia vedomostí na podporu ochrany zdravia v mimoriadnych situáciách
- vedieť sa zachovať v nepredvídateľných okolnostiach, ohrozujúcich život a zdravie
- pobytom v prírode predísť ohrozujúcim situáciám
- vedieť zvládať vypäté situácie po haváriách
- osvojiť i zručnosti sebaochrany aj pomoci druhému
- podporovať zdravotnú ochranu a kondíciu žiaka
- vedieť zvládať fyzickú aj psychickú záťaž v prírode

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj:

- podporovať akademický rozvoj žiaka
- rozvíjať osobnostné a sociálne spôsobilosti
- rozvoj sebareflexie, poznania samého seba, mať sebaúctu sebadôveru
- vo výtvarnom vyjadrovaní budovať vlastné prejavy osobnosti
- pestovať medziľudské vzťahy
- uplatňovať prevenciu pred šikanovaním, agresivitou
- podporovať modulovými situáciami, hravou formou osobnostný rast žiaka

VMR - výchova k manželstvu a k rodičovstvu:

- vedieť chápať spoločenské postavenie a význam rodiny
- podporovať priateľské medziľudské vzťahy
- vyzdvihovať rodinné tradície, prežívanie významných rodinných udalostí, sviatkov
- chápať dôležitosť rodinného zázemia a podpory najbližších v životných situáciách
- pohľadom do budúcnosti zodpovedne pristupovať k voľbe povolania
- rozvíjať zmysel pre esteticky hodnotné bývanie

PDV - protidrogová výchova:

- poznať škodlivosť toxických a návykových látok
- rozlišovať rôzne druhy návykových látok a chorôb zo závislosti
- vedieť sa zachovať v hraničných situáciách
- schopnosť zdravého sebavedomia a sebareflexie zabraňuje negatívnemu vplyvu okolia
- vedieť vybrať si bezprostredných priateľov, bez silného vplyvu „partie“
- zmysluplné využívanie voľného času športovaním, koníčkami, rozvojom záľub
- rozlišovať nevhodné a vhodné kľúčové prvky správania sa

- dokázať pomôcť nájsť inému správny životný smer a pozitívnu cestu k odvykaniu

OČP – ochrana človeka a prírody:

- inšpirovať k pobytu v prírode a na čerstvom vzduchu
- rozvíjať morálne vlastnosti smerované k ochrane prírody
- poznať obsah lekárničky a vedieť poskytnúť prvú pomoc v provizórnych podmienkach
- osvojiť si vedomosti sebaochrany zdravia
- vedieť sa správať tak, aby sa neohrozilo ani zdravie iného (upozorniť na prácu s nebezpečnými pomôckami)
- chápanie potreby ochrany prírody
- význam zberu materiálov (papier, železo, plast)
- poznať princíp recyklácie materiálov a chápať význam šetrenia surovínových zdrojov

RLK – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

- Môj rodný kraj: moja rodina, mesto , škola, tradičné rozprávky, zvyky a obyčaje, pamiatky, remeslá, prírodné krásy a pod.
- Objavujeme Slovensko: spoznávanie prírody, kultúry, geografických zvláštností, osobností, pamätihodností, kultúrnych pamätihodností a pod.
- Tradičná ľudová kultúra: hmotná- ľudové stavby, výrobky, produkcia potravín, kroje
nehmotná- ľudová slovesnosť, rituály, sviatky náboženské,
folklór a pod.

KLASIFIKÁCIA

Žiak je hodnotený podľa platných predpisov na hodnotenie žiakov ZŠ.

Žiaci sú hodnotení priebežne počas školského roka a to z praktických prác, samostatných tvorivých prác (projekt), ústnej odpovede.

Hodnotiť sa budú:

- písomné práce - kontrolné previerky, testy, protokoly praktických cvičení, projekty,
- ústne odpovede.

Hodnotenie známkou podľa stupnice:

100% - 90%	= 1
89% - 75%	= 2
74% - 50%	= 3
49% - 25%	= 4
24% - 0%	= 5

Kritériá, metódy a prostriedky klasifikácie:

Pri klasifikácii sa zohľadňuje nie len výsledok, ale aj samotný prístup žiaka k práci a proces činnosti. Hodnotenie sa realizuje formou osobného rozhovoru so žiakom, v ktorom učiteľ poskytne citlivú veku primeranú spätnú väzbu, analyzuje spolu so žiakom samotný proces vzniku vykonanej práce. Predmet SEE je v záverečnom hodnotení klasifikovaný známkami výborný, chválitebný a dobrý, pričom jednotlivé činnosti môže učiteľ klasifikovať aj

známkou dostatočný a nedostatočný, a to v prípade zámerného negovania vyučovacej činnosti žiakom, znehodnocovania iných prác a neochoty zúčastniť sa aktívnej pracovnej činnosti.

Pri hodnotení sa nesmie zabúdať na špecifikum každého žiaka, na stupeň rozvoja práce na konkrétnych vyučovacích hodinách v danom školskom roku, na kvalitatívne zmeny v oblasti technických zručností, ale aj na rozvoj tvorivosti a samostatnosti žiaka, jeho schopnosti hodnotiť seba aj ostatných a chuť neustále sa zlepšovať.

Žiaci budú hodnotení podľa platného pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ s účinnosťou od 1.mája 2011.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením začlenení v základnej škole budú hodnotení podľa Prílohy č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011

UČEBNÉ ZDROJE

- * učebnice pre daný ročník
- * internet
- * odborné časopisy, odborné knihy

OBSAH PREDMETU

Vzdelávací obsah je rozdelený do 4 tematických celkov:

- **Náradie a pomôcky**
- **Kvetinárstvo**
- **Hydroponické pestovanie rastlín**
- **Viazačstvo a aranžovanie rastlín**

1. Náradie a pomôcky:

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíjať osobné schopnosti žiaka: sebarealizácia, sebauvedomovanie svojich schopností, predností a nedostatkov. Rozvíjať kreativitu.	Základné ručné náradie Poznať a vedieť používať základné ručné náradie: vysadzovacia lopatka, vysadzovací kolík, prepichovací kolík, záhradnícke nožnice, malé hrabličky, malá lopatka atď. Náradie na spracovanie pôdy Poznať a vedieť používať	Poznať funkciu a spôsob použitia základných druhov náradia a pomôcok. Vedieť používať základné ručné náradie a iné pomôcky pri pestovaní črepníkových rastlín, poznať náradie na základné spracovanie a ošetrovanie pôdy počas

	<p>náradie na spracovanie pôdy, kyprenie pôdy: rýľ, motyka, hrable, rycie vidly atď.</p> <p>Pomôcky pri pestovaní rastlín</p> <p>Poznať materiál a pomôcky pre hydroponické pestovanie rastlín, kanvy na zalievanie, rozprašovače atď.</p>	vegetácie pôdy.
--	---	-----------------

2. Kvetinárstvo:

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
<p>Mať schopnosť zvládnuť proces učenia sa, rozvíjať ho na základe aktívnej pracovnej činnosti.</p> <p>Vedieť získavať poznatky z rôznych informačných zdrojov /encyklopédie, internet, odborné časopisy/.</p> <p>Možnosť vyniknúť aj slabšie prospievajúcim žiakom.</p>	<p>Význam a rozdelenie okrasných rastlín</p> <p>Význam okrasných rastlín z hľadiska tvorby a estetizácie životného prostredia, rozdelenie okrasných rastlín.</p> <p>Črepníkové rastliny</p> <p>Charakteristika črepníkových rastlín, rozdelenie. Poznávanie jednotlivých druhov črepníkových rastlín.</p> <p>Pestovanie ošetrovanie a rozmnožovanie črepníkových rastlín. Nároky črepníkových rastlín na životné podmienky.</p> <p>Praktická činnosť</p> <p>Praktickou činnosťou získať zručnosti pri presádzaní a ošetrovaní črepníkových rastlín a pri ich rozmnožovaní, pestovaní a ošetrovaní.</p>	<p>Poznať význam okrasných rastlín, ich vplyv na náš život a životné prostredie.</p> <p>Poznať rozdelenie okrasných rastlín. Poznať a odborné pomenovať črepníkové rastliny.</p> <p>Vedieť pestovať, ošetrovať a rozmnožovať črepníkové rastliny, poznať ich nároky na stanovište.</p> <p>Vedieť využívať pracovné prostredie a udržiavať poriadok počas práce, dodržiavať bezpečnosť pri práci a hygienické zásady.</p>

3. Hydroponické pestovanie rastlín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
-------------------------	-------	-------------------

Vytvárať a realizovať projekty pestovania rastlín pre osobné potreby, pre potreby školy, pre podnikateľské aktivity.	<p>Hydropónia Čo je hydropónia, potreby na hydropóniu: nádoby, substrát, živný roztok, vhodné črepníkové rastliny.</p> <p>Hydroponické pestovanie rastlín Praktickou činnosťou získať zručnosti pri pestovaní rastlín a osvojiť si základný postup pestovania.</p>	Poznať pojem hydropónia, potreby na hydropóniu, poznať výhody hydroponického pestovania rastlín, vedieť zvoliť rastlinu na hydroponické pestovanie, vedieť ju pestovať v živnom roztoku.
--	--	--

4. Viazáčstvo a aranžovanie kvetov

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
Zaujímať sa o experimentovanie, hľadať nové možnosti sebarealizácie a zmysluplnej práce. Skrášľovať a spríjemňovať svoje prostredie.	<p>Základy aranžovania a väzby kvetov Význam aranžovania a väzby kvetov, pomôcky na aranžovanie</p> <p>Výber a úprava materiálu Výber a úprava rastlinného materiálu, voľba nádoby, zber a sušenie rastlín na aranžovanie, ošetrovanie rezaných kvetov, príprava rastlinného materiálu na aranžovanie.</p> <p>Praktická činnosť Praktickou činnosťou získať zručnosť pri viazaní a aranžovaní rastlín.</p>	<p>Poznať základné pravidlá aranžovania a väzby kvetov, poznať vhodný materiál, úpravu rastlín a ostatného materiálu.</p> <p>Získané vedomosti vedieť uplatniť pri vytváraní jesenného, vianočného a jarného aranžovania.</p> <p>Vedieť hodnotiť výber materiálu a výsledok vlastnej práce.</p>

Vzdelávací obsah viazačstvo a aranžovanie kvetov je rozdelený do 3 tematických celkov:

1. Okrasné záhradníctvo
2. Skalka
3. Trávník

•Okrasné záhradníctvo:

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
-------------------------	-------	-------------------

<p>Byť vytrvalým pri pestovaní okrasných rastlín a využiť získané vedomosti a zručnosti pri skrášľovaní svojho domova /napr. balkón/. Motivácia k tvorbe spoločensky prospešným projektom, produktívna práca, orientácia pre ďalšiu profesijné zameranie.</p>	<p>Okrasné rastliny Význam a rozdelenie okrasných rastlín. Okrasné kvetiny Rozdelenie: jednoročné, dvojročné, trvalky, cibuľové a hl'uznaté kvetiny. Požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie. Pestovanie, generatívne a vegetatívne rozmnožovanie okrasných kvetín. Rýchlenie okrasných kvetín. Okrasné dreviny Rozdelenie: ihličnaté, listnaté, opadavé, vždyzelené, stromy a kry. Výber stanovišťa a vhodných druhov okrasných drevín. Pestovanie, ošetrovanie, generatívne a vegetatívne rozmnožovanie okrasných drevín. Praktická činnosť Príprava pôdy, výsadba, ošetrovanie okrasných rastlín. Získať zručnosti pri pestovaní, ošetrovaní a rozmnožovaní okrasných rastlín.</p>	<p>Poznať jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov. Vedieť rozmnožovať okrasné rastliny – vegetatívne aj generatívne, poznať požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať. Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov. Vedieť vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto.</p>
---	---	---

•Skalka:

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
<p>Rozvoj poznania, že produktívna práca je základom pekného životného prostredia. Realizovanie vlastnej myšlienky, presadiť sa a vedieť pracovať v kolektíve.</p>	<p>Príprava skalničkového záhona Výber vhodného miesta na skalku, základné pravidlá pri vytváraní skalničkového záhona. Pestovanie okrasných rastlín v skalke Okrasné rastliny vhodné do skalky, poznávanie, pomenovanie, zásady ich pestovania a ošetrovania. Praktická činnosť Získať zručnosti pri</p>	<p>Vedieť využiť všetky doterajšie vedomosti a zručnosti pri výstavbe a zakladaní skalky, vysadené rastliny poznať, vedieť ošetrovať a pestovať.</p>

	ošetřování trvalých skalniček.	
--	--------------------------------	--

•Trávník:

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
Vidieť význam cieľavedomej činnosti z hľadiska tvorby a ochrany životného prostredia a tvorby oddychového priestoru. Vedieť vytvárať hodnoty a vážiť si produkty svojej práce.	Zakladanie trávnika Príprava pozemku, vyčistenie terénu, príprava pôdy, sejba. Ošetrovanie trávnika Zalievanie, kosenie, hrabanie, hnojenie, odburiňovanie trávnika	Poznať základné pravidlá zakladania trávnika, poznať základné druhy tráv. Vedieť ošetrovať trávník, získať zručnosti pri práci s náradím, bezpečnosť pri práci.

Vypracovala: Mgr. Nadežda Kulová

Základná škola Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš						
Názov predmetu	Technika					
Časový rozsah výučby :						
Ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Štátny vzdelávací program	–	-	0,5	0,5	-	1
Školský vzdelávací program	0,5	0,5	0	0	–	1
Časový rozsah predmetu	0,5 hodín týždenne / 17 h ročne					
Názov ŠKVP	Úspešní žiaci, usmievaví učitelia, spokojní rodičia					
Kód a názov ŠVP	ISCED2 - nižšie stredné vzdelávanie					
Stupeň vzdelania	základné					
Vyučovací jazyk	slovenský					
Typ školy	štátna škola					
Forma štúdia	denná					
Dĺžka štúdia	päťročná					

1. Charakteristika predmetu:

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Miesto realizácie: Vyučovanie sa uskutočňuje v kmeňovej triede, učebni informatiky, odbornej učebni technickej výchovy – dielni, na školskom dvore a v blízkom okolí školy.

2. Ciele predmetu:

Vzťah k práci, otázky výberu povolania sú základom tejto vzdelávacej oblasti. Cieľom je pripraviť žiakov na život v praxi a na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu práce (napr. aby dokázali dodržiavať pravidlá, povinnosti a záväzky, aby sa vedeli adaptovať sa na zmenené pracovné podmienky). Oblasť vzdelávania sa sústreďuje na to, aby žiaci dokázali pristupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, ale aj funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu.

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativitě a kladnému vzťahu k prírode a práci

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili;
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť);
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka.

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu súvislostí medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou;

- osvojeniu si poznatkov o jednoduchých strojoch a prevodoch;
- osvojeniu si poznatkov o mechanizačných prostriedkoch.

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaní pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri vytváraní jednoduchých strojov a prevodov.
- získavanie pracovných zručností a návykov pri používaní mechanizačných prostriedkov.

Kompetencie žiaka

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

1. Kladnému vzťahu k práci a zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce.
2. Osvojeniu pracovných zručností a návykov v rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote.
3. Vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku.
4. Autentickému poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu.
5. Chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.
6. Orientácii v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu.
7. K rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

Pracovné kompetencie žiaka

- Používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky.
- Prístupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt.
- Využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoje i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste.

3. Medzipredmetové vzťahy:

Matematika: Geometria a meranie, presné rysovanie, výpočty, riešenie úloh

Slovenský jazyk a literatúra: práca s textom

Dejepis: vynálezcovia (Newton, Watt, Archimedes,...)

Fyzika: slovenskí vynálezcovia, jednoduché stroje (páka, kladka..), meradlá – pravítko, meter, posuvné meradlo, práca s jednotkami dĺžky.

Biológia: prvá pomoc pri zásahu elektrickým prúdom, bleskom, ošetrovanie krvácania, reznej rany.

Informatika: práca s PC.

4. Metódy a formy práce, prierezové témy

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
I. Človek a technika II. Grafická komunikácia III. Materiály a technológie IV. Elektrická energia V. Technika – domácnosť. – bezpečnosť	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Práca s PC a CD nosičmi

Prierezové témy:

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné prierezové témy:

TBZ - tvorba projektu a prezentačné zručnosti:

- komunikovať, argumentovať, riešiť problémy
- poznať sám seba, vedieť sa prezentovať, svoje výtvarné vyjadrovanie
- pracovať v skupine, schopnosť obhajovať tímovú prácu
- vedieť vytvoriť nejaký estetický produkt
- využívať postupnosť krokov
- naučiť sa prácu prezentovať písomne, verbálne, názorne
- zdokonaľovať sa v používaní informačno - komunikačných technológií

ENV - environmentálna výchova:

- schopnosť analyzovať a chápať človeka v súlade so životným prostredím
- potreba ochrany prírody na celom svete
- chrániť rastliny, zvieratá, nepoškodzovať prírodu
- kladný vzťah k prírode, okoliu
- vedieť využívať recyklovateľné materiály vo výtvarnom spracovaní

MDV - mediálna výchova:

- vedieť selektovať správny obsah médií
- rozvoj mediálnej kompetencie, vedieť selektovať čas pri TV a PC
- rozdeľovať voľný čas racionálne a minimálne ho tráviť s médiami
- osvojiť si stratégiu používania rôznych médií
- primerane posudzovať šírenie informácií cez médiá
- pozitívne formovať osobnostný a profesijný rast žiaka
- rozlišovať negatívne a pozitívne mediálne vplyvy a vedieť im odolávať
- vedieť posudzovať kvalitné grafické a obsahové spracovanie tém (výber vizuálneho)

MUV- multikultúrna výchova:

- poznať slovenské kultúrne prostredie (tradičné ľudové remeslá)

- interpretovať z histórie spolunažívanie rôznych kultúr
- akceptovať príslušníkov rôzneho náboženského, kultúrneho, etnického a národného pôvodu
- vedieť tolerovať a pochopiť migráciu vzdialenejších kultúr
- predsudky, ktoré ústia v nenávisť, rasizmus, xenofóbiu, neznášanlivosť, agresivitu eliminovať na minimálnu úroveň
- schopnosť rešpektovať iného, spravodlivo a vo vzájomnej rovnosti
- poznávanie nových spoločenských kultúr a ich historických tradícií
- akceptácia kultúrnej rozmanitosti a rešpektu v spoločenstve

DOV - dopravná výchova:

- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- pochopiť princípy dopravy ako radeného systému podľa záväzných predpisov
- formovať mravné vedomie a správanie v cestnej premávke
- bezpečne ako chodec, korčuliar, cyklista (námety a témy dopravných nehôd)
- vedieť posudzovať a vyhodnocovať bezpečnú situáciu v doprave
- chápať význam technického stavu dopravných prostriedkov aj vozovky
- uplatňovať správanie podľa nariadených pravidiel a dopravných predpisov
- poznať dopravné značky, technické parametre plynulej dopravy

OZO - ochrana života a zdravia:

- integrácia vedomostí na podporu ochrany zdravia v mimoriadnych situáciách
- vedieť sa zachovať v nepredvídateľných okolnostiach, ohrozujúcich život a zdravie
- pobytom v prírode predísť ohrozujúcim situáciám
- vedieť zvládať vypäté situácie po haváriách
- osvojiť i zručnosti sebaochrany aj pomoci druhému
- podporovať zdravotnú ochranu a kondíciu žiaka
- vedieť zvládať fyzickú aj psychickú záťaž v prírode

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj:

- podporovať akademický rozvoj žiaka
- rozvíjať osobnostné a sociálne spôsobilosti
- rozvoj sebareflexie, poznania samého seba, mať sebaúctu sebadôveru
- vo výtvarnom vyjadrovaní budovať vlastné prejavy osobnosti
- pestovať medziľudské vzťahy
- uplatňovať prevenciu pred šikanovaním, agresivitou
- podporovať modulovými situáciami, hrou formou osobnostný rast žiaka

VMR - výchova k manželstvu a k rodičovstvu:

- vedieť chápať spoločenské postavenie a význam rodiny
- podporovať priateľské medziľudské vzťahy
- vyzdvihovať rodinné tradície, prežívanie významných rodinných udalostí, sviatkov
- chápať dôležitosť rodinného zázemia a podpory najbližších v životných situáciách
- pohľadom do budúcnosti zodpovedne pristupovať k voľbe povolania
- rozvíjať zmysel pre esteticky hodnotné bývanie

PDV - protidrogová výchova:

- poznať škodlivosť toxických a návykových látok
- rozlišovať rôzne druhy návykových látok a chorôb zo závislosti
- vedieť sa zachovať v hraničných situáciách

- schopnosť zdravého sebavedomia a sebareflexie zabraňuje negatívnemu vplyvu okolia
- vedieť vybrať si bezprostredných priateľov, bez silného vplyvu „partie“
- zmysluplné využívanie voľného času športovaním, koníčkami, rozvojom záľub
- rozlišovať nevhodné a vhodné kľúčové prvky správania sa
- dokázať pomôcť nájsť inému správny životný smer a pozitívnu cestu k odvykaniu

PRV – právna výchova - výchova k humanizmu a ľudským právam:

- vedieť chápať tradičnú národnostnú rozmanitosť a zvyklosti iných kultúr
- tolerovať správanie iného a akceptovať každého
- uplatňovať prevenciu pred sociálno - patologickými javmi (šikanovanie, agresivita)
- dokázať nezištne pomôcť v akejkoľvek situácii
- vedieť podať prvú pomoc (témy: zdravotníci, hasiči, práca červeného kríža)
- pestovať kvalitné spoločenské medziludské vzťahy

OČP – ochrana človeka a prírody:

- inšpirovať k pobytu v prírode a na čerstvom vzduchu
- rozvíjať morálne vlastnosti smerované k ochrane prírody
- poznať obsah lekárničky a vedieť poskytnúť prvú pomoc v provizórnych podmienkach
- osvojiť si vedomosti sebaochrany zdravia
- vedieť sa správať tak, aby sa neohrozilo ani zdravie iného (upozorniť na prácu s nebezpečnými pomôckami)
- chápanie potreby ochrany prírody
- význam zberu materiálov (papier, železo, plast)
- poznať princíp recyklácie materiálov a chápať význam šetrenia surovínových zdrojov

RLK – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra:

- Môj rodný kraj: moja rodina, mesto , škola, tradičné rozprávky, zvyky a obyčaje, pamiatky, remeslá, prírodné krásy a pod.
- Objavujeme Slovensko: spoznávanie prírody, kultúry, geografických zvláštností, osobností, pamätihodností, kultúrnych pamätihodností a pod.
- Tradičná ľudová kultúra: hmotná- ľudové stavby, výrobky, produkcia potravín, kroje
nehmotná- ľudová slovesnosť, rituály, sviatky náboženské,
folklór a pod.

5. Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využijú tieto učebné zdroje:

- učebnica - Technická výchova pre 5. až 9. ročník základných škôl, Krušpán a kol., 1999
- učebnica – Technika, učebnica pre 7. ročník základnej školy, Žáčok a kol., 2012
- internet
- odborná literatúra
- odborné časopisy
- metodiky
- prezentácie
- fotodokumentácia

6. Klasifikácia žiakov:

Hodnotiť sa budú:

- teoretická časť,
- praktická časť,
- projekt,
- samostatná práca,
- práca s knihou,
- aktivita

Hodnotenie predmetu technika

Hodnotenie žiakov vychádza z požiadaviek Metodického pokynu č.8/2009-R zo 14. mája 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Hodnotiace kritéria

Klasifikuje sa trojstupňovo

- Pri klasifikácii sa prihliada k osvojeniu si manuálnych zručností, k úrovni osvojenia si teoretických poznatkov preberaného učiva, ako aj postoj žiaka k práci a k samotnému predmetu

Formy hodnotenia sú:

1. Písomná forma hodnotenia

Počet a rozsah písomných prác nie je v predmete Technika stanovený. Tematické previerky i ostatné písomné práce sú hodnotené podľa jednotnej stupnice.

Stupnica hodnotenia písomných prác:

1.	100% - 90%1
2.	89% - 75%2
3.	74% - 50%3
4.	49% - 25%4
5.	24% - 0%5

2. Praktická forma hodnotenia

Hodnotenie merateľných výkonov žiaka

- presnosť technického kreslenia,
- presnosť obrysovania materiálu,
- presnosť rezania, vŕtania, brúsenia,...
- veľkosť odchýlky od zadaných rozmerov: 0 – 2mmvýborná práca
3 – 4mmdobrá práca
5 – viac mmpracuje nepresne

3. Ústna forma hodnotenia

Ústna forma hodnotenia je vhodná pre všetky tematické celky. Pri ústnej odpovedi žiak odpovedá z nového učiva a na otázky z opakovania, ktoré sa týkajú posledného tematického celku.

Proces hodnotenia sa zameriava na tieto oblasti:

- zapamätanie si poznatkov - žiaci dokážu poznatky: reprodukovať, vymenovať, definovať, nakresliť,
- porozumenie poznatkov – žiaci dokážu poznatky: vysvetliť, opísať, vyjadriť vlastnými slovami,
- použitie poznatkov – žiaci dokážu poznatky: aplikovať, demonštrovať, vyskúšať, vyriešiť

4.Hodnotenie projektov

Formálna stránka projektu je zameraná na:

- úpravu projektu
- obrazovú prílohu
- čitateľnosť projektu (písmo, pozadie, kontrast...)
- spôsob prezentácie projektu

Obsahová stránka projektu je zameraná na:

- výber témy, usporiadanie témy
- zrozumiteľnosť témy
- pripravenosť k téme, schopnosť vedieť diskutovať, argumentovať, odpovedať na otázky
- vyslovenie záveru

5.Slovné hodnotenie

Popri klasifikácií sú uplatňované bežné slovné hodnotenia – pochvaly, napomenutia.

Pri klasifikácii sa zohľadňuje nie len výsledok, ale aj samotný prístup žiaka k práci a proces činnosti. Hodnotenie sa realizuje formou osobného rozhovoru so žiakom, v ktorom učiteľ poskytne citlivú veku primeranú spätnú väzbu, analyzuje spolu so žiakom samotný proces vzniku vykonanej práce. Predmet je v záverečnom hodnotení klasifikovaný známami výborný, chválitebný a dobrý, pričom jednotlivé činnosti môže učiteľ klasifikovať aj známku dostatočnú a nedostatočnú, a to v prípade zámerného negovania vyučovacej činnosti žiakom, znehodnocovania iných prác a neochoty zúčastniť sa aktívnej pracovnej činnosti.

Pri hodnotení sa nesmie zabúdať na špecifikum každého žiaka, na stupeň rozvoja práce na konkrétnych vyučovacích hodinách v danom školskom roku, na kvalitatívne zmeny v oblasti technických zručností, ale aj na rozvoj tvorivosti a samostatnosti žiaka, jeho schopnosti hodnotiť seba aj ostatných a chuť neustále sa zlepšovať.

Žiaci budú hodnotení podľa platného pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ s účinnosťou od 1.mája 2011.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením začlenení v základnej škole budú hodnotení podľa Prílohy č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011.

7. Obsah vzdelávania

I. Človek a technika		
<p>Tematický celok je svojim obsahom zameraný na oblasť techniky tak, aby žiaci poznali súhrn materiálnych prostriedkov, hlavne výrobných nástrojov, strojov, ako aj spôsoby ich používania v procese výroby. V širšom zmysle spoznajú históriu techniky na Slovensku a známych vynálezcov Slovenka.</p>		
TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	PRIEREZOVÉ TÉMY
<p>I. Človek a technika Pravidlá správania sa v školskej dielenskej učebni a v technickom prostredí Technika. Vzťahy medzi technikou a prírodou. Vzťahy medzi technikou a spoločnosťou s využitím osobných skúseností. Slovenskí vynálezci História techniky všeobecne a na Slovensku. Človek – príroda – spoločnosť – technika a ich vzťahy. História techniky – človek tvorca techniky. Vznik výrobku, cesta: myšlienka – konštrukcia – výroba – využitie.</p>	<p>Vedieť vysvetliť pojem technika, technické prostredie a technické dielo ako produkt ľudskej činnosti. Vedieť vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky. Oboznámiť sa s najvýznamnejšími objavmi a vynálezmi 18. – 20. storočia. Oboznámiť sa s poznatkami histórie na Slovensku a so slovenskými vynálezcami. Vedieť vysvetliť pojem technologický postup a opísať všeobecne cestu vzniku výrobku.</p>	<p>TBZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti; OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj; ENV - Environmentálna výchova; DOV – Dopravná výchova; MUV - Multikultúrna výchova MDV – Mediálna výchova RLK- Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra</p>

II. Grafická komunikácia		
<p>Tematický celok je svojim obsahom zameraný na oblasť grafickej komunikácie tak, aby žiaci získali základy technického myslenia, zobrazovania, kreslenia ako aj čítania technických výkresov a prakticky ich zrealizovali pomocou PC.</p>		
TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	PRIEREZOVÉ témy
<p>II. Grafická komunikácia Základy navrhovateľskej činnosti – technické tvorivé myslenie. Základy technickej komunikácie – zobrazovanie, technický náčrt – kreslenie, technický výkres – čítanie. Počítač a technické kreslenie (softvéry na kreslenie). Počítač a Internet pri konštruovaní, napr. projekty „Búdka pre vtáčika“, „Stojan na CD“.</p>	<p>Vedieť realizovať drobný projekt (zhotoviť technický náčrt, vybrať vhodný materiál, zvoliť konštrukčné riešenia a spoje, navrhnuť technológie). Poznať proces vzniku technického produktu. Mať schopnosť vytvárať a realizovať technické myšlienky pre vlastné potreby pre potreby školy, pre komerčné aktivity a pod.</p>	<p>TBZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti; OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj; ENV - Environmentálna výchova; DOV – Dopravná výchova; MUV - Multikultúrna výchova MDV - Mediálna výchova RLK – regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra</p>

III. Materiály a technológie

Tematický celok je svojim obsahom zameraný na oblasť materiálov a technológií tak, aby žiaci v primeranej forme získali dostatočné množstvo poznatkov o technických materiáloch (drevo, kov, plast), ich ručnom spracovaní a praktických zručností pri práci s nimi.

TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	PRIEREZOVÉ TÉMY
<p>3. Materiály a technológie Hlavné druhy technických materiálov, ich základné vlastnosti a využitie. Základné technologické postupy pri spracovaní technických materiálov, zodpovedajúce náradie a pomôcky na ich ručné opracovanie. Základné technické materiály – drevo, kovy, plasty – polotovary. Základy jednoduchého – ručného obrábania technických materiálov.</p>	<p>Poznať základné druhy technických materiálov. Vedieť správne preniesť tvar a rozmery predmetu z výkresu na opracúvaný materiál, správne voliť meradlá a pomôcky na obrysovanie. Vedieť pracovať podľa jednoduchého technologického postupu a technického výkresu.</p>	<p>TBZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti; OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj; ENV - Environmentálna výchova; DOV – Dopravná výchova; MUV - Multikultúrna výchova MDV- Mediálna výchova OČP – Ochrana človeka a prírody RLK – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra VMR – Výchova k manželstvu a k rodičovstvu</p>

IV. Elektrická energia

Tematický celok je svojim obsahom zameraný na oblasť elektrickej energie tak, aby žiaci v primeranej forme získali dostatočné množstvo poznatkov o zdrojoch elektrickej energie, o ich využití poznajúc pritom zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach a účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus.

TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	PRIEREZOVÉ témy
<p>2. Grafická komunikácia Schémy elektrických zapojení a jednoduché elektrotechnické práce. Práca s elektrotechnickou stavebnicou pre základné školy a práce súvisiace s technológiou montáže v elektrotechnike, pričom spoznajú a pracujú s elektromontážnym materiálom. Pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a poskytovanie prvej pomoci. Výroba, rozvod a zdroje elektrickej energie. Základný elektroinštalačný materiál. Jednoduché elektrické obvody.</p>	<p>Poznať základné batériové zdroje elektrickej energie a akumulátory (primárne a sekundárne, elektromechanické - suché a mokré, elektrické - kyslé a alkalické). Vedieť čítať jednoduché elektrické značky schémy a zapojenia) a vedieť na elektrotechnickej stavebnici pre ZŠ zapájať jednoduché elektrické obvody. Poznať základný elektroinštalačný materiál, jeho funkciu a použitie (spínače, vidlice, zásuvky, žiarovkové objímky, poistky a ističe). Oboznámiť sa s používaním žiarovkovej skúšačky. Poznať funkciu a oboznámiť sa s</p>	<p>TBZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti; OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj; ENV - Environmentálna výchova; DOV – Dopravná výchova; MDV - Mediálna výchova OČP – Ochrana človeka a prírody RLK – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra VMR – Výchova k manželstvu a k rodičovstvu</p>

Práca s elektromontážnym materiálom a stavebnicou. Základné elektrické spotrebiče. Domová inštalácia elektrického prúdu. Výpočet spotreby elektrickej energie. Moderné elektrické spotrebiče.	hlavnými parametrami a so správnym používaním základných elektrických spotrebičov pre domácnosť. Vedieť opísať výrobu a rozvod elektrickej energie a poznať ekologické aspekty výroby elektrickej energie. Poznať význam elektromeru a oboznámiť sa s príkladmi výpočtu spotreby elektrickej energie. Oboznámiť sa s modernými elektrickými spotrebičmi v domácnosti. Poznať pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze elektrickým prúdom.	
---	--	--

V. Technika – domácnosť – bezpečnosť

V tomto novozavedenom tematickom celku je obsah učiva zameraný na základné informácie v oblasti bytovej inštalácie - kúrenie, rozvod studenej a teplej vody, celkove na domácnosť a úsporu energie, ekologické aspekty a malú údržbu v domácnosti.

TEMATICKÝ CELOK / OBSAHOVÉ VYMEDZENIE UČIVA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (ČO ŽIAK VIE)	PRIEREZOVÉ témy
<p>Žiaci sa oboznámia so systémom, základmi konštrukcie a údržby jednotlivých prvkov bytovej inštalácie.</p> <p>Naučia sa ekonomicky a ekologicky hodnotiť jednotlivé systémy.</p> <p>Kúrenie v domácnosti, centrálné, ústredné, lokálne.</p> <p>Rozvod studenej a teplej vody.</p> <p>Šetrenie vodou a teplom v domácnosti.</p> <p>Konštrukcia kotla a princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach.</p> <p>Výpočet spotreby energie na kúrenie.</p> <p>Konštrukcia vodovodného kohútika alebo batérie - demontáž, oprava, montáž.</p>	<p>Oboznámiť sa so systémom ústredného kúrenia v bytoch a jeho funkciou.</p> <p>Vedieť popísať systém rozvodu studenej a teplej vody v byte.</p> <p>Poznať zloženie a funkciu vodovodného kohútika a jednoduchej vodovodnej batérie.</p> <p>Oboznámiť sa s opravou splachovača WC.</p> <p>Poznať možnosti šetrenia teplom a teplou vodou a zároveň spôsoby zamedzenia úniku tepla - spôsoby zateplenia okien a dverí.</p> <p>Vedieť popísať princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach – ústredného kúrenia.</p> <p>Poznať výpočet spotreby energie na kúrenie.</p> <p>Ovládať opravu netesnosti vodovodného kohútika (batérie) výmenou tesnenia, frézovaním sediel alebo výmenou vložiek ventilov.</p>	<p>TBZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti;</p> <p>OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj;</p> <p>ENV - Environmentálna výchova;</p> <p>DOV – Dopravná výchova;</p> <p>MUV - Multikultúrna výchova</p> <p>OČP – Ochrana človeka a prírody</p> <p>RLK – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra</p> <p>MDV – Mediálna výchova</p> <p>VMR – Výchova k manželstvu a k rodičovstvu</p>

Ročník PIATY:

Tematický	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
-----------	------	-------------------	-------------------

celok			
Človek a technika	Dielenský poriadok. Bezpečnosť a hygiena pri práci. Oboznámiť žiakov so zariadením dielni.	Usporiadanie dielenských učební. Pravidlá správania sa a pravidlá ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci všeobecne. Oboznámiť s pojmom technika, spoznať vzťahy medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou s využitím osobných skúseností. Získať základné informácie o slovenských vynálezoch a histórii techniky všeobecne a na Slovensku. Človek – príroda – spoločnosť – technika a ich vzťahy. História techniky – človek tvorca techniky. Vznik výrobku, cesta: myšlienka – konštrukcia – výroba – využitie.	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa zoznami so zariadením školských dielenských učební, ovláda pravidlá správania sa v dielenských učebniach a zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci - žiak je vedený k dodržiavaniu týchto zásad - žiak získa základné informácie o technike ako spoločenskom jave - pozná vzťah medzi človekom a technikou - žiak je vychovávaný k správne racionálnemu chápaniu techniky vo vzťahu príroda - spoločnosť – technika
	Človek a technika		
	História techniky, vznik výrobku.		
Grafická komunikácia	Základy tech. zobrazovania, zobraz. jedným priemetom.	Základy technickej komunikácie – zobrazovanie, technický náčrt – kreslenie, technický výkres – čítanie.	<ul style="list-style-type: none"> -- žiaci ovládajú spôsob zobrazovania technickej myšlienky -vedia kresliť jednoduché technické náčrty a čítať jednod.technické výkresy
Materiály a technológie	Ťažba a spracovanie dreva. Rozdelenie dreva. Štruktúra, vlastnosti a využitie dreva.	Ťažba a spracovanie dreva. Štruktúra, vlastnosti a využitie dreva. Základné druhy reziva, dýhy a preglejky. Základy ručného obrábania dreva, meranie a obrysovanie materiálu. Rezanie dreva pílou čapovkou, chvostovkou, dierovkou, lupienkovou pílkou.	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná a vie rozlíšiť základné druhy dreva - pozná základné náradie na ručné opracovanie dreva. - prakticky si precvičí a osvojí jednotlivé elementárne zručnosti pri opracovaní dreva – pílenie, rašpľovanie, brúsenie
	Základné druhy reziva, dýhy a preglejky.		
	Základy ručného obrábania dreva, výrobok – menovka.		
	Vítanie dreva, brúsenie.		
	Spájanie dreva, povrchová úprava dreva.	Opracovanie rašpľou, pilníkom. Vítanie dreva. Brúsenie dreva. Spájanie klincami, lepenie dreva. Povrchová úprava dreva morením a natieraním transparentnými lakmi.	<ul style="list-style-type: none"> - vie správne preniesť tvar a rozmery predmetu z výkresu na opracovaný materiál, správne zvoliť meradlá a pomôcky na obrysovanie, - vie pracovať podľa jednoduchého pracovného výkresu - dbá na presnosť práce
	Výrobok – stojan na perá		

Samostatná práca žiakov	Výrobok – dopravná značka	Zhotoviť výrobok – dopravná značka.	- vie aplikovať získané poznatky pri zhotovovaní výrobkov z dreva, - dbá na bezpečnosť a dodržiavanie technologických postupov
	Práca na výrobku		
	Dokončenie výrobku, polročné zhodnotenie.		
Elektrická energia, jednoduché el. Obvody	Elektrická energia. Batériové zdroje. Druhy elektrární.	Zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach, účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus. Poskytovanie prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom. Elektrotechnické značky a jednoduché schémy elektrických zapojení. Zapájanie jednoduchých elektrických obvodov.	- žiak vie čítať jednoduché schémy zapojenia a podľa nich zapájať jednoduché obvody - osvojí si a rešpektuje zásady bezpečnej práce s elektrickým prúdom
	Schémy elektrického zapojenia – čítanie schém.		
	Práca s elektrotechnickými stavebnicami.		

Ročník ŠIESTY:

<i>Tematický celok</i>	<i>Téma</i>	<i>Obsahový štandard</i>	<i>Výkonový štandard</i>
Človek a technika	Dielenský poriadok. Bezpečnosť a hygiena pri práci.	Pravidlá správania sa, ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.	- oboznámiť žiakov s pravidlami správania sa v dielenských učebniach a so zásadami ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci - viesť žiakov k dodržiavaniu týchto zásad
Grafická komunikácia	Základy technic. zobrazovania, zobrazenie jedným priemetom. Pravouhlé premietanie na tri priemetne.	Spôsob zobrazovania technickej myšlienky Základy technického zobrazovania jedným priemetom a na tri priemetne.	- žiaci ovládajú spôsob zobrazovania technickej myšlienky - poznajú základné pojmy v technickom zobrazovaní
	Čítanie a kreslenie jednoduchých technických náčrtov a výkresov.	Technický náčrt a tech. výkres – kreslenie a čítanie.	- žiaci vedia čítať a kresliť jednoduché technické náčrty a výkresy
Materiály a technológia	Doskové drevárske výrobky a ich využitie. Základy ručného obrábania dreva: dlabanie. Vrtanie dreva kolovrátkom. Spájanie dreva klincami a závrstkami. Jednoduché konštrukčné spájanie dreva. Práca s drôtom. .	Základné druhy dosk. drevárskych výrobkov. Základy ručného obrábania dreva, dlabanie. Vrtanie dreva kolovrátkom. Spájanie dreva klincami a závrstkami. Jednoduché konštr. spájanie dreva. Základné pracovné operácie pri práci s drôtom. Ozdobné predmety z drôtu.	- žiak pozná a vie rozlíšiť základné druhy dosk. drevárskych výrobkov, pozná náradie na ručné obrábanie dreva – dláto a kolovrátko - prakticky si precvičí a osvojí jednotlivé zručnosti - vie spájať drevo klincami a závrstkami - žiak ovláda základné pracovné operácie pri práci s drôtom

			- žiak rozvíja tvorivé myslenie a estetické cítenie
Samostatná práca žiakov	Výrobky – drevená krabička spájaná klincami.	Zhotoviť jednoduchý výrobok podľa technického výkresu.	- žiak vie aplikovať získané poznatky pri zhotovovaní výrobku - dodržiava bezpečnostné pravidlá a technologické postupy
Konštrukcia bicykla a doprava	Konštrukcia bicykla, jeho hlavné časti a povinné vybavenie. Doprava a životné prostredie. Bezpečnosť cestnej premávky.	Hlavné časti bicykla a povinné vybavenie bicykla. Bezpečnosť cestnej premávky.	- žiak vie pomenovať a ukázať hlavné časti bicykla - pozná povinné vybavenie bicykla - pozná základné pravidlá cestnej premávky - ovláda pozitíva a negatíva automobilového priemyslu
Elektrická energia, jednoduché elek. obvody	Zapájanie jednoduchých elek.obvodov. Zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach.	Zapájanie jednod. elektrických obvodov. Zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach.	- žiak vie zapojiť jednod. elek.obvod - ovláda zásady bezpečnej práce s elek.prúdom
	Záverečné vyhodnotenie.	Záverečné vyhodnotenie.	- žiak vie objektívne ohodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov

Ročník SIEDMY (7.A):

<i>Temat. celok</i>	<i>Téma</i>	<i>Obsahový štandard</i>	<i>Výkonový štandard</i>
Človek a technika	Dielenský poriadok. Bezpečnosť a hygiena pri	Pravidlá správania sa a pravidlá	- žiak pozná pravidlá správania sa v dielenských učebniach a zásady ochrany zdravia

	práci.	ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.	a bezpečnosti pri práci. - viesť žiakov k dodržiavaniu týchto zásad
	Technika, technické prostredie.	Technika - človek, príroda, spoločnosť, -výrobok, myšlienka, konštrukcia, výroba, využitie.	- žiak vie vysvetliť pojem technika, technické prostredie a technické dielo ako produkt ľudskej činnosti - vie vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky - vie vysvetliť pojem technologický postup a opísať všeobecne cestu vzniku výrobku
	Dejiny techniky.	Vynálezcovia, vynálezy.	- žiak pozná najvýznamnejšie objavy a vynálezy ľudstva, vynálezy 18. – 20. storočia a pozná históriu techniky na Slovensku a najvýznamnejších slovenských vynálezcov
Grafická komunikácia	Technického zobrazovanie.	Pojem náčrt, technický výkres, technické písmo, kótovanie, mierka, pravouhlé premietanie.	- žiak pozná spôsoby zobrazovania technickej myšlienky - vie čítať a kresliť technické náčrty a výkresy v rôznej mierke - vie zobraziť predmet v pravouhlom premietaní
	Technické zobrazovanie.	Technický výkres.	- žiak dokáže prečítať a samostatne narysovať náročnejší tech.výkres
Materiály a technológie	Surovina, materiál, polovýrobok, výrobok.	Surovina, materiál, polovýrobok, výrobok	- žiak vie rozlíšiť, čo je surovina, materiál, polovýrobok a výrobok
	Ručné obrábanie dreva.	Hobl'ovanie dreva, hoblíky.	- žiaci poznajú význam hobl'ovania, druhy hoblíkov a ich použitie
	Ručné obrábanie dreva.	Praktický nácvik hobl'ovania dreva.	- žiaci zvládnu ohobl'ovať úzke plochy a hrany drevenej dosky
	Spájanie dreva.	Jednoduché konštrukčné spájanie dreva.	- žiaci sa zoznámia so základným princípom konštrukčného spájania dreva - plátovanie, čapovanie, spájanie na pokos, kolíkmi
	Čapovanie dreva.	Spájanie dreva čapovaním.	- vedieť si presne namerať na materiál čap a rozčap - vedieť zhotoviť jednoduchý čap a rozčap - vedieť správne použiť dláto a poznajú bezpeč.pravidlá pri práci s

			ním
	Výrobok z dreva.	Čapovaná podložka pod hrniec.	- žiak vie využiť získané vedomosti pri samostatnej praktickej činnosti - buduje si kladný vzťah k práci a sebadôveru na základe výsledku svojej práce
	Kovy.	Kov ako technický materiál, vlastnosti a využitie základných kovov. Zliatiny kovov.	- žiak na ukážke pomenuje základné kovy, uvedie ich vlastnosti a možnosti ich využitia - pozná zliatiny kovov a ich využitie
	Kovy.	Jednoduché ručné opracovanie kovov.	- žiak pozná základy ručného obrábania kovov a pozná náradie na ich opracovanie - vie rezať a opracovať kovy
	Plasty.	Plasty ako technic.materiál, vlastnosti a využitie. Jednoduché ručné opracovanie plastov.	- žiak podľa ukážky vie pomenovať plasty, vie príklady ich využitia - vie rezať a opracovať plasty
	Záverečné vyhodnotenie.	Záverečné vyhodnotenie.	- žiak vie objektívne ohodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov

Ročník SIEDMY (7.B):

<i>Temat. celok</i>	<i>Téma</i>	<i>Obsahový štandard</i>	<i>Výkonový štandard</i>
Človek a technika	Dielenský poriadok. Bezpečnosť a hygiena pri práci.	Pravidlá správania sa a pravidlá ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.	- žiak pozná pravidlá správania sa v dielenských učebniach a zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci. - viesť žiakov k dodržiavaniu týchto zásad
	Technika, technické prostredie.	Technika - človek, príroda, spoločnosť, - výrobok, myšlienka, konštrukcia, výroba, využitie.	- žiak vie vysvetliť pojem technika, technické prostredie a technické dielo ako produkt ľudskej činnosti. - vie vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky - vie vysvetliť pojem technologický postup a opísať všeobecne cestu vzniku výrobku

	Dejiny techniky.	Technika-vynálezovia, vynálezy.	- žiak pozná najvýznamnejšie objavy a vynálezy ľudstva, vynálezy 18. – 20. storočia a pozná históriu techniky na Slovensku a najvýznamnejších slovenských vynálezcov
	Dejiny techniky.	Technika-vynálezovia, vynálezy.	- žiak pozná najvýznamnejšie objavy a vynálezy ľudstva, vynálezy 18. – 20. storočia a pozná históriu techniky na Slovensku a najvýznamnejších slovenských vynálezcov.
Grafická komunikácia	Základy technického zobrazovania.	Pojem náčrt, technický výkres, technické písmo, kótovanie.	- žiak pozná spôsoby zobrazovania technickej myšlienky. - vie čítať a kresliť technické náčrty a výkresy
	Pravouhlé premietanie na tri navzájom kolmé priemetne.	Pojem nárys, bokorys, pôdorys.	- vie zobrazit' jednoduchý predmet na tri navzájom kolmé priemetne
Materiály a technológie	Surovina, materiál, polovýrobok, výrobok.	Surovina, materiál, polovýrobok, výrobok.	- žiak vie rozlíšiť, čo je surovina, materiál, polovýrobok a výrobok
	Drevo. Doskové drevárske výrobky.	Drevo ako technický materiál – vlastnosti a využitie. Doskové drevárske výrobky a ich využitie.	- žiak pozná ťažbu a spracovanie dreva, štruktúru, vlastnosti a využitie dreva - žiak vie vymenovať a spoznať doskové drevárske výrobky a pozná ich využitie
	Základy ručného obrábania dreva.	Rezanie, opracovanie a brúsenie dreva, dľabanie, vrtanie dreva, spájanie dreva, povrchová úprava dreva.	- žiak pozná základy ručného obrábania dreva a pozná základné náradie na jeho ručné opracovanie - získava základné praktické zručnosti
	Výrobok z dreva.	Základy ručného obrábania dreva, meranie a obrysovanie materiálu, povrch. úprava.	- žiak vie využiť získané vedomosti pri samostatnej praktickej činnosti - buduje si kladný vzťah k práci a sebadôveru na základe výsledku svojej práce
	Kovy.	Kov ako technický	- žiak na ukážke pomenuje základné kovy, uvedie ich

		materiál, vlastnosti a využitie základných kovov. Zliatiny kovov.	vlastnosti a možnosti ich využitia - pozná zliatiny kovov a ich využitie
		Jednoduché ručné opracovanie kovov.	- žiak pozná základy ručného obrábania kovov a pozná náradie na ich opracovanie - vie rezať a opracovať kovy
	Plasty.	Plasty ako technic.materiál, vlastnosti a využitie. Jednoduché ručné opracovanie plastov.	- žiak podľa ukážky vie pomenovať plasty, vie príklady ich využitia - vie rezať a opracovať plasty
	Záverečné vyhodnotenie.	Záverečné vyhodnotenie.	- žiak vie objektívne ohodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov

Ročník ÔSMY:

<i>Temat. celok</i>	<i>Téma</i>	<i>Obsahový štandard</i>	<i>Výkonový štandard</i>
Človek a technika	Dielenský poriadok. Bezpečnosť a hygiena pri práci.	Pravidlá správania sa a pravidlá ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.	- žiak pozná pravidlá správania sa v dielenských učebniach a zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci. - viesť žiakov k dodržiavaniu týchto zásad - šetrenie škol. majetku, poznanie hodnoty peňazí
	Oprava náradia, učeb. pomôcok, stolov a stoličiek v školskej dielni	Oprava a vznik výrobku, cesta: myšlienka, konštrukcia, výroba, využitie.	- vedieť vysvetliť pojem technologický postup - mať schopnosti vytvárať a realizovať technické myšlienky pre potreby školy a pre vlastné potreby - šetrenie finančných prostriedkov, správne hospodárenie
Grafická komunikácia	Technické zobrazovanie. Čítanie a kreslenie	Pojem náčrt, technický výkres, technické písmo,	- žiak pozná spôsoby zobrazovania technickej myšlienky - vie čítať a kresliť

	zložitejších technických výkresov v zadanej mierke	kótovanie, mierka, pravouhlé premietanie.	náročnejšie technické výkresy v rôznej mierke - vie zobraziť predmet v pravouhлом premietaní
	Technické zobrazovanie.	Technický výkres.	- žiak dokáže prečítať a samostatne narysovať náročnejší tech.výkres
	Technické zobrazovanie.	Technický výkres.	- žiak dokáže prečítať a samostatne narysovať náročnejší tech.výkres
	Počítač a technické kreslenie	Softvéry na kreslenie	- žiak pozná softvéry na kreslenie
	Základy navrhovateľ. činnosti	Základy navrhovateľ. činnosti, technické tvorivé myslenie.	- žiak vie realizovať drobný projekt (zhotoviť technický náčrt, vybrať vhodný materiál, zvoliť konštrukčné riešenia a spoje, navrhnuť technológie) - pozná hodnotu vecí ako výsledku práce
Materiály a technológie	Samostatná tvorivá práca žiakov- práca na výrobku.	Základné technologické postupy pri spracovaní základných druhov technických materiálov (drevo, kovy, plasty).	- žiak pozná základné druhy technických materiálov - vie správne preniesť tvar a rozmery predmetu z výkresu na opracúvaný materiál - vie správne voliť meradlá a pomôcky na obrysovanie - vie pracovať podľa jednoduchého technologického postupu a technického výkresu - pozná hodnotu vecí ako výsledku práce
	Skupinová práca žiakov - práca na výrobku.	Rozvoj tvorivého myslenia a navrhovateľ. činnosti. Základné technologické postupy pri spracovaní rôznych druhov materiálov.	- žiak vie navrhnuť a vyrobiť výrobok - vie pripraviť a použiť vhodný materiál - vie urobiť reklamu na svoj výrobok a správne ho predat' - vie pracovať v tíme - pozná hodnotu práce a peňazí - vie zhodnotiť estetickú stránku výrobku - vie navrhnuť cenu svojho výrobku - vie prezentovať svoj

			výrobok - vie predať svoj výrobok
Elektrická energia	Elektrická energia.	Výroba, rozvod a zdroje elektrickej energie.	- žiak pozná základné zdroje elektrickej energie - vie opísať výrobu a rozvod elek. energie a pozná ekologické aspekty výroby elek.energie
		Jednoduché elektrické obvody.	- žiak vie čítať jednoduché elektrické značky - vie na elektrotechnickej stavebnici pre ZŠ zapájať jednoduché elek. obvody - pozná pravidlá bezpečnej práce s elek. prúdom a vie poskytnúť prvú pomoc
		Moderné elektrické spotrebiče. Výpočet spotreby elektrickej energie.	- žiak sa oboznámi s modernými elektrickými spotrebičmi v domácnosti - pozná význam elektromeru a oboznámi sa s príkladmi výpočtu spotreby elek.energie
Technika, domácnosť, bezpečnosť.	Bytová inštalácia.	Základné informácie v oblasti bytovej inštalácie – kúrenie v domácnosti, rozvod studenej a teplej vody, úspora energie, ekologické aspekty, malá údržba v domácnosti.	- žiak ovláda základné informácie v oblasti bytovej inštalácie - kúrenie v domácnosti, rozvod studenej a teplej vody, úspora energie, ekologické aspekty, malá údržba v domácnosti
Záverečné zhodnotenie.			- žiak vie ohodnotiť svoju prácu a prácu svojich spol.

Vypracovala: Mgr. Nadežda Kulová

Učebné osnovy z predmetu Anglický jazyk.

Základná škola Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš						
Názov predmetu	Anglický jazyk					
Časový rozsah výučby/týždenne:	5.	5. B	6.	7.	8.	9.
Ročník						
Počet hodín týždenne	4	3	3	3	3	3
Počet hodín ročne	132	99	99	99	99	99
Kód a názov ŠVP	ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie					
Stupeň vzdelania	základné					
Vyučovací jazyk	slovenský					
Typ školy	štátna					
Forma štúdia	denná					
Dĺžka štúdia	päťročná					

Charakteristika vyučovacieho predmetu *(charakteristika vychádzajúca zo štátneho vzdelávacieho programu)*

Anglický jazyk, ako jeden z kľúčových svetových jazykov, poskytuje živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Osvojením si cudzích jazykov pomáha žiakovi prekonávať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote a v ďalšom štúdiu. Cudzí jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície.

Požiadavky pre vzdelávanie v cudzích jazykoch vychádzajú zo spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci EU. Umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie vytvára v nemalej miere podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Vzdelávanie v cudzom jazyku smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov:

- k podpore sebadôvery každého žiaka,
- k osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v ekonomickom, sociálnom a kultúrnom živote,
- k príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, solidarity, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti,
- k zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov,
- k zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie.

Výchovné a vzdelávacie stratégie: kľúčové kompetencie

Podľa **Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky** pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,

- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností. Učiaci sa na úrovni A1, A2 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1, A2:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhlásť svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal požívať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodenných situáciách,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka
- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších výrazov.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Učiaci sa na úrovni A2 dokáže :

- sformulovať svoje myšlienky,
- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií,
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť jednoduché výrazové prostriedky na vytvorenie krátkeho rozhovoru

Prierezová téma: Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Daná prierezová téma bude realizovaná ako integrovaná súčasť vzdelávania v predmete anglický jazyk.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Pedagogickí zamestnanci využili Národný štandard finančnej gramotnosti na vytvorenie nových tém v rámci učebných osnov všeobecno-vzdelávacích predmetov v ZŠ.

Národný štandard finančnej gramotnosti popisuje minimálne požiadavky na funkčnú finančnú gramotnosť žiakov prostredníctvom osvojených kompetencií.

Celkovo sú Témy zoradené do siedmich vybraných kategórií finančnej gramotnosti – **Človek vo sfére peňazí; Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí; Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca; Plánovanie a hospodárenie s peniazmi; Úver a dlh; Sporenie a investovanie; Riadenie rizika a poistenie.**

Očakávania opisujú, akým spôsobom by mali žiaci byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach. Očakávania odrážajú napredovanie v získavaní poznatkov, zručností a skúseností.

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

8. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra - cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, poznať prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu, osobitne poznať regionálnu históriu.

V učebných osnovách AJ rozvíjame kategóriu **1.Človek vo sfére peňazí**.

Žiaci sa oboznámia s peňažnou menou v anglicky hovoriacich krajinách (dolár, libra). Vedia rozlíšiť jednotlivé meny a porovnať ich s eurom. Zároveň si uvedomujú hodnotu peňazí a ich význam v živote ľudí.

5.ročník

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kompetencie, spôsobilosti	Prierez
Práca s číslom množného čísla	Neurčitý člen Rozkazovací spôsob Množné číslo podst. mien Väzba "there is" "there are"	Reagovať pri prvom stretnutí Stanoviť a prijať pravidlá Vybrať z ponúknutých možností	Žiak vie nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou. Dokáže pomenovať veci v triede a vyjadriť ich počet. Rozumie jednoduchým pokynom učiteľa a sám dokáže vyjadriť príkaz, zákaz.	OSR: Spolužitie a spolupráca
Práca s slovesom "to be"	Sloveso "to be" klad a zápor privlastňovacie zámená privlastňovací pád opytovacie zámená	Nadviazať kontakt Reagovať na prvé stretnutie Vypočítať a podať informáciu	Žiak ovláda názvy niektorých krajín a vie vyjadriť odkiaľ pochádza. Predstaví členov svojej rodiny a vyjadrí príbuzenské vzťahy. Vie vytvoriť jednoduché otázky a zistiť základné osobné údaje. Ovláda názvy dní v týždni.	OSR: Útvorba zručnosti RLK: Možnosť komunikácie TBZ: Rozvoj schopností
Práca s záľubou	Sloveso "have got" Tvorenie záporu a otázky Postavenie príd.mena vo vete	Predstaviť svoj vkus a záľuby Vyjadriť svoj názor Vybrať z ponúk. možností Vnímať a prejav. svoje city	Žiak vie pomenovať a opísať predmety dennej potreby. Dokáže zostaviť jednoduchý opis zvieratka a človeka pomocou slovesa "byť, mať". Vie pomenovať vyučovacie predmety a rozprávať o svojom rozvrhu hodín.	OSR: Spolužitie v triednom kolektíve RLK: Možnosť komunikácie
Práca s časom	Predložky s časom, "at, on" Obyčajný prítomný čas, zápor	Vypočítať a podať informáciu Vyjadriť svoj názor Predstaviť svoje záľuby Reagovať pri prvom stretnutí	Žiak sa vie opýtať koľko je hodín a odpovedať na danú otázku. Opíše svoj denný režim s určením „kedy a o koľkej“. Ovláda názvy športov a voľnočasových aktivít. Vyjadri, čomu sa venuje vo voľnom čase.	OSR: Rozvoj schopností komunikácie a k tomu príslušných
Práca s miestom	Predložky spojené s opisom miesta väzba "there is/there are" sloveso "can" viem, dokážem	Vypočítať si a podať informáciu Vyjadriť svoje schopnosti Stanoviť a prijať pravidlá Uistiť sa v rozhovore, že nám bolo rozumieť	Žiak vie pomenovať izby v dome a ich zariadenie. Vie určiť polohu jednotlivých kusov nábytku. Dokáže pomenovať konkrétne budovy v meste a povedať, kde sa nachádzajú. Opýta sa kamaráta, čo vie/nevie robiť. A sám povie, čo vie on(príp. iní ľudia) urobiť/neurobiť.	RLK: Pozitívny záujem OSR: Sebapoznávanie Práca s komunikáciou OZO: Pohoda zdravého
Práca s časom	Slovesá "to be, to have" pri popise osoby Pribehový prítomný čas, tvorenie otázky Kombinácia obyčajného a pribehového času	Vypočítať si a podať inform. Vybrať si z ponúknutých možností Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiak porozumie popisu osoby z počutého textu. Sám je schopný opísať seba a iných, ako vyzerajú a čo majú oblečené. Vie vyjadriť, čo práve robí, alebo sa okolo neho deje.	OSR: Estetická výchova TBZ: Použitie s nimi

6.ročník

celku, téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kompetencie, spôsobilosti	Prierezové
očnosť práca vanie oločnosť	Prítomný čas jednoduchý, otázky, odpovede áno/nie Frekvenčné príslovky Radové číslovky	Nadviazať kontakt Vypočúť si a podať info Vyjadriť svoju schopnosť Prejaviť svoje city Porozprávať niečo (použiť frekvenčné príslovky)	Žiak vie opísať svoj a kamarátov deň v škole. Prostredníctvom dátumu vyjadri významné udalosti v osobnom a rodinnom živote. Vie vyjadriť, aké domáce práce robí a ako často ich vykonáva.	OSR: Spô... v triednor... Úcta k ro...
roda záľuby oločnosť	Prítomný čas priebehový Prítomný čas obyčajný porovnaný s priebeh.č. Zámeno - predmet vety	Vyjadriť pravidlá, povinnosti Podať a začleniť informáciu Vyjadriť svoj názor Reagovať na príbeh	Žiak vie opísať prebiehajúci činnosť a je schopný o nej klásť vhodné otázky. Dokáže nielen pomenovať zvieratá, ale ich aj opísať a rozprávať o ich živote. Zdokonaľuje sa v porozumení	ENV: Zvie... TBZ: Spo...
ovanie záľuby oločnosť	Minulý čas slovesa "to be" Minulý čas pravidelných a nepravidelných slovies	Vypočúť, podať, začleniť info Vyjadriť svoj názor Vyjadriť pravidlá, povinnosti Porozprávať príbeh	Žiak dokáže povedať o tom, čo už prebehlo a čo zažil – čo robil minulý víkend a kde bol cez prázdniny. Formou vhodných otázok zistí, čo robili ostatní.	OSR: Pes... medziľud...
nie záľuby oločnosť	Počítateľné a nepočítateľné podstatná mena Neurčité zámena Otázka na množstvo Určitý/neurčitý člen little, few	Vypočúť, podať, začleniť info Vybrať z ponúknutých možností Vyjadriť svoju vôľu Vyjadriť svoj názor Rozprávať príbeh	Žiak vie vymenovať základné druhy potravín a zostaviť jednoduché denné menu. V reštaurácii je schopný objednať si jedlo a zistiť jeho cenu. Zostaví jednoduchý kuchársky recept s vyjadrením konkrétneho množstva ingrediencií.	OZO: Sta... stravovan... OSR: Pra... komuniká...
roda oločnosť	Otázky pomocou - How..? 2. stupeň príd. m. /"than" 3. stupeň príd. mien	Vypočúť a podať informáciu Vyjadriť svoj názor Vyjadriť očakávania, reagovať	Žiak vie opísať terénny reliéf a stavby okolitej krajiny. S použitím dĺžkových mier vyjadri ich veľkosť. Vie opísať počasie. Je schopný využiť prídavné mená v príslušnom stupni na porovnanie predmetov a javov.	RLK: Spo... regiónu ENV: Sch... prístupov...
práca záľuby oločnosť	Vyjadrenie budúcnosti pomocou "going to" Prídavné mená a príslovky Nácvik "have to"	Vypočúť a podať informáciu Vybrať z ponúk. možností Ponúknuť, reagovať na ponuku Predstaviť záľuby a vkus Reagovať na príbeh	Žiak dokáže pomenovať niektoré druhy TV programov a vyjadriť, ktorý sa mu páči, ktorý nemá rád a ktorý plánuje sledovať. Je schopný vyjadriť svoje povinnosti pomocou slovesa „musieť“. Pomocou príslovky zhodnotiť situáciu.	MDV: Vy... zdroja inf... Zmyslupl... využívať...

7.ročník

ckého celku, na	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kompetencie, spôsobilosti	Prierezové
bývanie poločnosť a záľuby ort	Jednoduchý minulý čas "to be" Pravidelné a neprav. slovesá Tvorenie otázky	Predstaviť záľuby a svoj vkus Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Vyjadriť svoj názor	Žiak si rozširuje slovnú zásobu na tému „Rodina“. Porovnáva život svojich predkov so súčasným. Hľadá špecifické informácie v čítanom a počúvanom texte. Vie predstaviť svojich priateľov. Dokáže sformulovať, prijať a odmietnuť pozvanie. Informuje o aktivitách, ktoré rád robí.	OSR: Úcta k rodičom. Vzťahy med. Pestovanie k medziľudský
ka v službách eka ich svet cestovanie	Vyjadrenie budúcnosti pomocou "will" Použitie "will" na vyjadrenie rozhodnutia	Reagovať na príbeh alebo udalosť Reagovať na príbeh alebo udalosť Reagovať na dianie v budúcnosti Vyjadriť svoj názor	Žiak dokáže vyjadriť, čo sa stane a rozlíšiť plánovanú a neplánovanú budúcnosť. Je schopný doplniť dotazník a použiť informácie v komunikačnej situácii.	OSR: Porozu samému a d
tá a miesta príroda a záľuby spoločnosť	Priebehový minulý čas tvorenie otázky a záporu a krátke odpovede Rozdiel medzi priebehovým a obyčajným minulým časom	Reagovať na príbeh alebo udalosť Reagovať na príbeh alebo udalosť Reagovať na dianie v budúcnosti Vyjadriť svoj názor	Žiak dokáže pomenovať prírodné katastrofy a opísať konkrétnu situáciu v minulosti. Vie pochopiť jednoduchý príbeh a vybrať si dôležité informácie. Rozširuje si slovnú zásobu na tému „Dom a zariadenie“. Vyjadrením bežných spoločenských fráz je schopný zareagovať na informáciu.	OZO: Osvoji a zručnosti v a poskytova v prípade oh a zdravia. OSR: Uvedo rozmery rôzn ľudského sp
a doprava ie a práca umenie	Používanie členov - "the" s miestami "the" a "a/an"	Vypočúť si a podať informáciu Reagovať na príbeh alebo udalosť Vybrať z ponúknutých možností	Žiak sa zoznámi s Londýnom, s jeho pamätihodnosťami. Dokáže sa opýtať na cestu ku konkrétnemu miestu. Taktiež on dokáže vysvetliť cestu k danému cieľu. Čítaním neznámeho textu sa zdokonaľuje v schopnosti porozumieť obsahu.	MUV: Schop interkultúrne k obohateniu druhých. OSR: Kultivo pravidlá sprá Využitie rozp (dobro, zlo)

			Osvoji si bežné spoločenské frázy, navrhne aktivitu v rámci komunikačnej situácie.	
záľuby, Šport príroda umenie ideály	Predprítomný čas Tvorenie otázky Použitie "ever" a "never"	Vyjadriť svoje schopnosti Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Vyjadriť svoju vôľu	Žiak je schopný opísať svoje doterajšie zážitky a skúsenosti. Na základe prečítania odborného textu je žiak schopný vybrať kľúčové problémy a jednoduchou formou sa k nim vyjadriť.	OSR: Sebaprezentácia si obhájiť svoje zážitky Prezentácia Zodpovednosť konanie. ENV: Prehľad a upevňovanie systém v pro k životnému
jej svet spoločnosť o zdravie vanie spoločnosť	Použitie "should" a "shouldn't" "must" "mustn't" "don't have to"	Vnímať a prejavovať svoje city Stanoviť a oznámiť pravidlá Reagovať na nespĺnenie pravidiel Reagovať na príbeh alebo udalosť	Žiak vie sformulovať zdravotný problém a poskytnúť radu. Dokáže jasne sformulovať príkaz a zákaz pomocou modálnych slovies Pomocou bežných spoločenských fráz vie vyjadriť svoje emócie.	OZO: Form k problemat vlastného, a DOV: Osvoji bezpečného v cestnej pre

8.ročník

celku, téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kompetencie, spôsobilosti	Prierezové
roda e svet užby	Pribeh. a jednod. minulý čas Použitie "used to" Too/enough	Reagovať na príbeh alebo udalosť Reagovať na udalosť v minulosti Vyjadriť svoj názor	Na základe textu žiak dokáže vyjadriť čo sa udialo v minulosti. Vie okomentovať kto má čo oblečené a získanú slovnú zásobu vie použiť aj pri nákupe oblečenia. Vie zareagovať na Kladnú aj zápornú „novinku“.	OSR: Sebaprezentácia estetické c MUV: Poz tradície iny
ltúra ály kariéra oločnosti ch človeka	Predprítomný čas - vyjadriť skúsenosti a nedávne udalosti Použitie predprítomného a minulého času "for/since"	Vypočúť a podať informáciu Vyjadriť svoje záľuby Vyjadriť svoje schopnosti	Žiak je schopný pochopiť text a zreprodukovať ho podľa obrázkov. Dokáže reagovať na dej v kreslenom seriáli a doplniť chýbajúce informácie. Vie vytvoriť a použiť správny slovný druh vo svojej výpovedi. Dokáže použiť neformálne výrazy v komunikácii.	MDV: Roz analytické k mediálny a kritické
lo práca svet ie	Tvorenie vzťahných súvetí This is the band that I like to listen Should / might	Stanoviť a podať pravidlá Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoje schopnosti	Žiak vie podrobnejšie pomenovať časti ľudského tela. Dokáže sformulovať zásady zdravého stravovania, životného štýlu a opísať svoje stravovacie návyky. Vie poradiť v prípade nejakého zdravotného	OZO: Vitar zdravia Starostlivo Negatívne životného Správna ž dňa.

			problému. Je schopný viesť komunikáciu pri návšteve lekára.	Zdravotnícky význam.
Spôsobilosť komunikácie Spôsobilosť učenia sa	Slovesné tvary – gerundium alebo neurčitok See/hear something+ing	Stanoviť a podať pravidlá Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoje schopnosti	Žiak vie použiť vhodný slovesný tvar v texte. Za pomoci ustálených slovných spojení je schopný opísať dej a zostaviť krátky príbeh. Vie sa otestovať formou kvízu. Na základe modelovej situácie si dokáže objednať jedlo v reštaurácii.	MDV: Vedieť používať produkty. OSR: Sebapoznávanie, vedieť sa správať pri stolovaní.
Spôsobilosť komunikácie Spôsobilosť učenia sa	Trpný rod v prítomnom čase Trpný rod – vyjadrenie v rôznych časoch	Vyjadriť svoju vôľu Vypočúť a podať informáciu Vyjadriť očakávanie	Žiak sa zoznámí so slovnou zásobou k téme „Životné prostredie“. Vie vybrať hlavné body z textu o probléme globálneho znečisťovania a vyjadriť sa k otázkam týkajúcich sa ochrany životného prostredia. Vie použiť frázy opisujúce pocity ľudí.	ENV: Schopnosť chápať súvislosti medzi životným a globálnym prostredím a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prírode. Negatívne vplyvy prírody a ich ochrana. Poznať charakteristiku hmyzu.
Spôsobilosť komunikácie Spôsobilosť učenia sa	Trpný rod v prítomnom čase Trpný rod – vyjadrenie v rôznych časoch	Ponúknuť a reagovať na ponuku Podať informáciu Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoje city	Bájka- žiak dokáže nájsť hlavnú myšlienku (ponaučenie). Vo vyjadrovaní častejšie používa súvetia – podmienkové, časové, vzťažné vedľajšie vety. Písomne zostaví krátky text (príspevok do časopisu) týkajúci sa problémov mladých ľudí.	Využitie literatúry (ponaučenie). OSR: Prevencia patologických zmien. Pestovanie vzťahov medzi ľuďmi.

9.ročník

Obsah / Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kompetencie, spôsobilosti	Prierezové témy
Spôsobilosť komunikácie Spôsobilosť učenia sa	Použitie minulých časov – príbeh.,jednod.a predprít. Prítomný a predprítomný čas Používanie členov	Vyjadriť svoje city Reagovať na príbeh Vyjadriť svoj názor	Žiak vie vyjadriť svoj strach a obavy, súhlas alebo nesúhlas so situáciou a zdôvodniť prečo Vie charakterizovať nefunkčnosť	OSR: Vzťahy medzi ľuďmi Meziľudské vzťahy škole Predchádzajúce

			vecí	patologick spôsobom
miesta oprava o oda práca	Vyjadrenie budúcnosti Priebehový prítomný čas na vyjadrenie budúcnosti Podmienkové vety – 1. podmienka	Vypočúť a podať informáciu Reagovať na príbeh alebo udalosť Vyjadriť svoj názor Stanoviť pravidlá	Žiak dokáže v texte vyhľadať špecifické informácie Vie vyjadriť názor na starostlivosť o svoje telo a zdravie Vie sa vyjadriť v rámci komunikačného kontextu, súhlasiť/nesúhlasiť s ponukou	TPZ: Roz schopnos argument OZO: Spr režim dňa aktivity v
oda svet oprava	Podmienkové vety – 2. Podmienka „would“so...that Reflexívne zámená	Vybrať z ponúknutých možností Vyjadriť svoje schopnosti Stanoviť a oznámiť pravidlá	Žiak dokáže opísať výzor osôb Vie v texte zachytiť dôležité informácie Je schopný sformulovať určité pravidlá a upozorniť na nebezpečenstvo ich nedodržania	OSR: Zoc konanie ENV: Uve života a m ohrozova negatívny prírody O a opatrn aktivítach
čnosť túra ie žby	Tvorenie otázok Gerundium Frázové slovesá	Predstaviť svoje záľuby Vyjadriť svoje schopnosti Reagovať na prvom stretnutí Vypočúť a podať informáciu	Žiak sa dokáže vyjadriť k tomu, čo sa mu páči, pochopiť obsah inzerátov a reklamných textov Je schopný formulovať požiadavky	OSR: Por a druhým MDV: Zm a selektív produkty
žby miesta oda oprava	Trpný rod Modálne slovesá v trpnom rode Precvičovanie predložiek	Vybrať z ponúknutých možností Stanoviť pravidlá Ponúknuť a reagovať na ponuku Vyjadriť svoj názor	Žiak si osvojí základne pojmy z oblasti financií Vie opísať rôzne druhy ubytovania a spôsobov cestovania, porovnať ich výhody a nevýhody	OSR: Uve peňazí DOV: Pod MUV: Ako
svet čnosť ločnosť nenie	Nepriama reč Say/tell Nepriama otázka Frázové slovesá	Vypočúť a podať informáciu Vybrať z ponúknutých možností Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Žiak vie vyjadriť nesúhlas so vzniknutou situáciou a odôvodniť ho Je schopný identifikovať kľúčové informácie v texte Vie diferencovať formálny a neformálny štýl komunikácie a používať zdvorilostné frázy	MUV: Pro vytvárať p k odlišným skupinám OSR: Zás komuniká správanie

Klasifikácia predmetu

Na základe metodického pokynu č.22/2011 na klasifikovanie žiakov základnej školy.

Typ klasifikácie: známkou

Cieľ klasifikácie : poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánny prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Využijeme aj slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka),

motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Písomné odpovede budú klasifikované podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90%	-	1
89% - 75%	-	2
74% - 50%	-	3
49% - 25%	-	4
24% - 0%	-	5

Diktáty budú klasifikované podľa stupnice:

0 – 3 chyby	stupeň	1
4 – 6 chýb	stupeň	2
7 – 10 chýb	stupeň	3
11 – 13 chýb	stupeň	4
14 a viac chýb	stupeň	5

Klasifikovať sa bude:

- 1. Verbálna forma** - zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, súvislosť a samostatnosť pri komunikácii (primerane veku), ovládanie slovnej zásoby ,správna výslovnosť.
- 2. Písomná forma – test** na konci tematického celku (Unit), čiastkové písomné práce zamerané na priebežné overovanie vedomostí.
- 3. Samostatná práca žiakov a schopností práce s textom**
- 5. Prezentácia projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľa a žiakov.

Základná škola, Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš
Výtvarná výchova 5. – 7. ročník
Vzdelávacie štandardy, učebný plán, učebné osnovy

Názov predmetu :	Výtvarná výchova								
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra								
Ročník :	5.		6.	7.			Spolu ŠkVP:	ŠVP:	
	V.A	V.B							
Počet hodín týždenne:	1/0,5	1	1	1			0,5	4	
Počet hodín ročne:	33/16,5	33	33	33			16,5	132	
Názov ŠkVP:	Úspešní žiaci, usmievaví učitelia a spokojní rodičia								
Kód a názov ŠVP:	ISCED 2- nižšie stredné vzdelávanie								
Stupeň vzdelania:	základné								
Vyučovací jazyk:	slovenský								
Typ školy:	štátna								

Vypracovala: Mgr. Alexandra Luptáková, Mgr. Iveta Jurkovičová
Schválila : Ľudmila Sedliaková, riaditeľka školy

1. Charakteristika učebného predmetu

Predmet výtvarná výchova ISCED 2 plynulo nadväzuje na výtvarnú výchovu ISCED

1. Nadalej vychádza z autentických skúseností žiaka, získaných výtvarnou činnosťou – z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania sa. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Vzhľadom na psychický vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánny prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. VYV sa musí podieľať na tejto transformácii. Uskutočňuje sa to:

- dôrazom na objaviteľský prístup k technikám, vyjadrovacím prostriedkom a médiám,
- nadradením nedostatku formálnych zručností pri vyjadrovaní reality postupmi, ktoré takéto zručnosti nevyžadujú,
- väčším dôrazom na myslenie žiaka, na príčinné súvislosti, vzťahy medzi javmi a poznávaciu funkciu umenia i vlastného vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Výtvarná výchova predstavuje v rámci obsahu vyučovania jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- a) koncepty časopriestoru (*čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...*)
- b) kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (*živly, prírodné polarity...*)
- c) kategórie estetického prežívania (*krása, škaredosť, neurčitost', drsnosť, jemnosť ...*)
- d) kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (*ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý ...; kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta*)
- e) kategórie afektivity (*radosť, bolesť, smútok, náladu ...*).

Na výtvarnej výchove žiak spracováva (mentálne i formálne) symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta.

Druhým faktorom, z ktorého vychádza nová koncepcia učebných osnov, je bohatosť procesov, spôsobov tvorby a overovania možností vizuálnych znakov vo výtvarnom umení. Ak sa tieto postupy aplikujú do edukačného procesu, dávajú možnosť podstatne rozvinúť vyjadrovacie a duševné schopnosti žiaka.

2. Ciele učebného predmetu

Cieľom predmetu je prostredníctvom autentických skúseností získaných z výtvarných činností, nadväzujúcich na predmet v predchádzajúcom ročníku, rozvíjať manuálne zručnosti (nástroj, technika, materiál, proces), duševné spôsobilosti (predstavivosť, fantázia, tvorivosť), vedomosti (poznávanie javov, predmetov a vzťahov prostredníctvom ich výtvarného vyjadrovania, poznávanie základných slohov, štýlov a tendencií výtvarného umenia, dizajnu architektúry, fotografie, filmu) a postoje (formovanie si vlastného názoru, vkusu, prístupu k umeniu a sebvýjadrovaniu). Predmet vedie k získaniu základných kompetencií (na úrovni reflexie i sebvýjadrovania) v oblasti vizuálnej kultúry (výtvarné umenie, fotografia, film, elektronické médiá, architektúra, dizajn), ktorá je v súčasnosti dominantnou oblasťou spoločenských komunikačných procesov. Dôraz sa kladie na spoznanie jazyka – vyjadrovacích prostriedkov a na prepojenie neverbálneho a verbálneho vyjadrovania.

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených a zobrazovacích vzorcov. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií, cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručnosti – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania. Osnovy VYV podporujú medzipredmetové väzby.

3. Obsah učebného predmetu

Obsahové jadro (kmeňové učivo) novej koncepcie VYV pozostáva z komplexu výtvarných problémov, ktoré tvoria sieť - *vertikálne* (t. j. v gradácii od nižších ročníkov k vyšším) usporiadané metodické rady a *horizontálne* väzby (medzi jednotlivými výtvarnými problémami v ročníku), umožňujúce reťazenie alebo projektové vyučovanie.

Tematické celky sú zhodné pre všetky ročníky nižšieho stredného vzdelávania. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch:

1. Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania
2. Možnosti zobrazovania videného /kompozičné princípy a možnosti kompozície
3. Podnety výtvarného umenia / média, štýly, procesy, techniky, témy
4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
5. Podnety fotografie
6. Podnety filmu a videa
7. Podnety architektúry
8. Podnety dizajnu
9. Podnety tradičných remesiel
10. Elektronické médiá
11. Podnety hudby a literatúry /synestetické podnety
12. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta
13. Tradícia a identita /kultúrna krajina
14. Škola v galérii/ galéria v škole.

4. Prierezové témy:

Dopravná výchova –výchova k bezpečnosti . V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť žiakov na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ v predmete Výtvarná výchova zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú. Sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,

- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky

Environmentálna výchova

Cieľ:

- nadobudnúť schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápať potrebu ochrany životného prostredia na celom svete
- získať vedomosti, zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..

Osobný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický

rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné, aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmýšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).

Cieľ:

- získať a udržať si osobnostnú integritu,
- pestoval kvalitné medziľudské vzťahy,
- rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu.

- v metodickom rade Výtvarné hry
- v skupinovej práci, v práci vo dvojiciach, pri sebahodnotení, pri hodnotení spolužiakmi

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých

pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľ:

- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.
- osvojiť si potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti, vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.
- Rozvíjať morálne vlastnosti, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia.
- Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

Cieľ:

- postupnosť jednotlivých krokov a metodológia tvorby projektu, využívatel'ná v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy.
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Mediálna výchova

- rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií,

- kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali,
- formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľ:

- výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr,
- akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.
- Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál.
- Spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné, dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Finančná gramotnosť

Budovanie vlastnej finančnej gramotnosti je veľmi dôležité. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatnenie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma i v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov, schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách – v podstate ide o matematickú gramotnosť.

Žiaci sa musia naučiť orientovať sa v situáciách z bežného každodenného života, rozhodovať, zisťovať, porovnávať, poznávať riziká a riešiť každodenné problémy.

Cieľ:

Žiak získa schopnosť:

- prostredníctvom definovania osobných životných potrieb dôjsť k poznaniu možností ako tieto potreby uspokojiť a získať životnú úroveň,
- rozpoznať možnosti/nástroje hospodárskeho zabezpečenia rozpočtu domácnosti,
- porovnať skúsenosti získané na modelovom hospodárení so svojimi reálnymi skúsenosťami z osobného života,
- orientovať sa v systéme existencie, obehu a ochrany peňazí, logicky a kriticky myslieť,
- argumentovať a komunikovať a spolupracovať pri riešení problému,
- tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla,
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- používať IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií,

umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému, rozvíjanie zručností žiakov súvisiacich s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní, s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa, podporeniu a k upevňovaniu kladných morálnych a vôľových vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebavýchova a sebazvedľovanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

Prierezové témy - používané skratky:

Prierezová téma	Skratka	Prierezová téma	Skratka
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR	Mediálna výchova	MEV
Multikultúrna výchova	MUV	Ochrana života a zdravia	OZZ
Environmentálna výchova	ENV	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	TPaPZ
Dopravná výchova	DOV	Finančná gramotnosť	FIG

5. Cieľové kompetencie

Žiak má po absolvovaní nižšieho stred. vzdelania tieto vedomosti, zručnosti a postoje:

vedomosti

- sú získavané a overované prostredníctvom praktických činností žiaka, časť sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyuč.hodiny a je podporená materiálmi (DVD, knihy, časopisy

zručnosti a spôsobilosti

- **formálne zručnosti** - vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov(jazyk) vizuálnych umení(gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry)Žiak dokáže:
 - zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu,
 - dokázať vybrať časť videnej skutočnosti,
 - hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi,
 - vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu,
 - vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorové vytváranie objektu, plastiky a skulptúry,
 - vytvoriť architektonický tvar,
 - tvorivo používať vybrané médiá
- **technické zručnosti** - zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi, s rôznymi materiálmi, zvládnuť grafické operácie na počítači
- **mentálne spôsobilosti** – rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov(vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

postoje

- žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formuloval svoj estetický i hodnotiaci názor.

6. Stratégie - metódy a formy práce

Na hodine výtvarnej výchovy sa používajú metódy a formy práce, ktoré povzbudzujú fantáziu a predstavivosť, zapájajú citovosť, záujem o tému.

Hodiny zamerané na prácu s počítačom a mediálne spracovania výtvarných objektov sa odvíjajú od možnosti pracovať v multimediálnych a počítačových miestnostiach.

Metódy:

- dialogické
- metóda práce s knihou
- demonštrovanie
- pozorovanie, exkurzia
- analyticko –syntetická metóda
- induktívna
- deduktívna
- porovnávací
- informačnoreceptívna

- reproduktívna
- problémový výklad
- heuristická
- práca s výtvarným materiálom
- práca s doplnkovou literatúrou, fotografiou, ilustráciami
- pozorovanie
- práca s IKT
- návšteva galérie, múzea

Formy:

- individuálna práca, frontálna práca, skupinové vyučovanie, práca vo dvojici,

7. Učebné zdroje

- Ladislav Čarný: Učebnica výtvarnej výchovy pre ZŠ 5.ročník, 6. ročník, 7. ročník
- http://www2.statpedu.sk/buxus/docs/vyskum/SPU/Rozvrh_VP.2.ST.pdf
- edukačné DVD
- knihy: José Pijoan: Dejiny umenia 1- 9
- časopisy: Výtvarný život
- ukážky výtvarných prác, ukážky umenia
- obrázkový a fotografický materiál
- ilustrácie rozprávkových knižiek
- hračky, maňušky, predmety dennej potreby
- prezentácie v Power Pointe k jednotlivým výtvarným smerom
 - videá k témam stiahnuté z www.youtube.com
 - filmy: životopis Pablo Picasso, Martin Benka, Leonardo da Vinci

8. Hodnotenie predmetu

Žiaci budú klasifikovaní podľa metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č.22/2011 od 1. mája 2011.

1 – výborný

2 – chválitebný

3 – dobrý

4 – dostatočný

5 – nedostatočný

Výborný

Žiak spĺňa kritéria na vynikajúcej úrovni:

- žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné; nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu,
- žiak dokáže vyjadriť veku primerane postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry,
- žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni,
- žiak preukazuje veku primerane mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcii,
- žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky,
- žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerane edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch, nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách),
- žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných,
- žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam

Chváľitebný

Žiak v podstate spĺňa kritéria 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

Dobrý

Žiak realizuje edukačne úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Dostatočný

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Nedostatočný

Žiak nespĺňa kritéria, nemá záujem o výtvarné aktivity...

Formatívne hodnotenie

- Slovné – formou pochvaly, povzbudenia, usmernenia
- Hodnotenie kolektívom, sebahodnotenie
- Výstavka prác v priestoroch školy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vyjadrovania	Negatív a pozitív v plošnom vyjadrení -námet :figúra, zvier, predmet (výrazný obrysový tvar)	Žiak vie, čo je šablóna, pozitív, negatív, kompozícia, vie narábať s ceruzkou štetcom, šablónou- Práca vo dvojiciach -technika : kresba, strihanie, maľba cez šablónu	<i>Environmentálna výchova</i>
Možnosti zobrazovania a videného sveta	Kreslenie predmetu podľa skutočnosti -námet :tvarovo zaujímavý predmet (kvet, strom)	Žiak dokáže zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu - kresliť prostredníctvom linky, šrafovania a tieňovania- Technika : kresba ceruzou, uhlíkom, rudkou, perom (tieňovanie, šrafovanie, lavírovanie)	
Podnety výtvarného umenia, (médiá, štýly, procesy, techniky, témy)	Kubizmus a konštruktivizmus námet a: zátišie námet b: veža, fantastická budova	Poznávať základné kompozičné princípy, znaky štýlu a typické diela – ukážky Picasso, Léger, Braque, ... <i>Poznávanie tradičných kultúr, akceptovať kultúrnu rozmanitosť</i> -Analýza geometrickej štruktúry predmetu, kresba prvkov, skladanie do obrazu a – kolorovaná kresba b – priestorová konštrukcia skupinová práca Žiak dokáže odôvodniť výber častí alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti – z vybraných prvkov vytvoriť uzavretú kompozíciu	<i>Multikultúrna výchova</i>

Podnety výtvarného umenia	Surrealizmus námet: sen, fantastický novotvar,	- Ukážky: surrealistické umenie (Ernst, Dali) - diskusia o nápadoch spolužiakov Žiak vie vytvoriť nelogické tvarové a farebné kompozičné kombinácie a slovne ich interpretovať	<i>Multik ultúrn a výchov a tvorba projekt u a preze ntačné zručno sti</i>
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Ranokresťanské a byzantské umenie, mozaika námet: inšpirovaný byzantským chrámom a) postava, živočích b) mozaiková dlažba	- Skupinová práca - mozaika – tvar, línia, farebné rozloženie -porovnávanie antickej a byzantskej mozaiky so súčasnou Žiak dokáže vytvoriť kresbový návrh a zložiť obraz zo štvorčekov alebo kociek (konštrukčno- technické úkony)	<i>Enviro mentál na výchov a</i>
Podnety fotografie	Základy práce s fotoaparátom - námet: fotografovanie ľubovoľných motívov	- technika: hry s ostrosťou a neostrosťou, uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači Žiak dokáže vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia zvládnuť základné operácie na počítači	<i>Mediál na výchov a</i>
Podnety filmu a videa	Záber úvod do filmovania - námet: akcia, dianie v triede	- <i>technika: krátky digitálny videozáznam</i> - <i>ukážky: sekvencie z filmov</i> Žiak dokáže vyhládať výsek časti skutočnosti prostredníctvom papierového hľadáča vyjadriť dej, ktorý sa v ňom odohráva	<i>Mediál na výchov a , tvorba projekt u a preze ntačné zručno sti</i>

Podnety architektúry	Hravé skúmanie priestoru - námet: zaradovanie vlastného priestoru (detská izba) tvorba projektu a prezentačné zručnosti	- hra - kresba, modelovanie z papiera - ukážky: pyramída, labyrint Žiak dokáže odvodzovať priestor od postavy človeka, zvierat'a a jeho pohybov v ňom, tvoriť priestorové štruktúry odrážajúce tvar, funkciu mapovaného javu naplniť prázdno	<i>Environmentálna výchova</i> <i>Finančná gramotnosť</i>
Podnety dizajnu	Obalový dizajn, vzťah materiálu, tvaru a grafického riešenia - námet: netypický predmet, netradičný obal.	Technika: kresba, maľba (návrh) - ukážky: rôzne typy písma, pozitívne príklady súčasného obalového dizajnu, diskusia Žiak dokáže: vybrať vhodný materiál na obal ľubovoľného predmetu, určiť spôsob otvárania, vytvoriť návrh grafickej úpravy	<i>Environmentálna výchova</i> <i>Finančná gramotnosť</i>
Podnety tradičných remesiel	Podnety hrnčiarstva a drotárstva - námet: nádoba (uplatnenie fantázie, aktualizácia)	Hra na remeselníkov - technika: modelovanie inšpirácia keramikou a ornamentom Žiak dokáže: vymodelovať nádobu (novotvar) z hlíny, rôznymi spôsobmi dekorovať (vlys, vryp, špagátová technika)	<i>Environmentálna a multi kultúrna výchova</i>
Elektronické médiá	Úprava digitálneho obrazu, skenovanie, základné	- základné úkony s vlastným obrázkom (fotografiou) -ukážky techniky- postup Žiak dokáže naskenovať obrázok, upraviť – zväčšiť, zmenšiť,	<i>Mediálna výchova</i>

	operácie s digitálnym obrazom	rozmnožiť, stmaviť, zosvetliť, zaostriť	
Podnety literatúry	Operácie s ilustráciou - námet: vybraný príbeh	Ukážky: rôzne typy ilustrovania - interpretácia ilustrácie - technika: kolorovaná kresba Žiak dokáže: interpretovať ilustráciu vytvoriť ilustráciu bez predlohy vytvoriť negatívnu ilustráciu (čo v texte nie je)	<i>Tvorba projektu a prezentácie zručnosti</i>
Podnety z rôznych oblastí poznávania sveta	Výtvarné hry s problematikou z dejepisu - námet: analógia s látkou z dejepisu	- technika: príbeh obraz práca vo dvojiciach (skupinách) Žiak dokáže vytvoriť mapu (orientačnú schému) svojho života prostredníctvom symbolov pre jednotlivé udalosti	<i>Osobný a sociálny rozvoj</i>
Tradícia a identita, kultúrna krajina	Výtvarné reakcie na rôzne témy, typy regionálnych ornamentov - námet: aplikácie ornamentu na súčasný odev, automobil, lietadlo, úžitkový predmet	- technika: maľba (na látku, plech, sklo) Žiak primerane veku analyzuje prvky ornamentu z rôznych kultúr (regiónov), dokáže kombinovať prvky a tvoriť novotvar	<i>Multikultúrna a výchovná a Dopravná výchovná</i>
Škola v galérii , galéria v škole	Objavovanie prvkov obrazu výstava v galérii objavovanie diel a hlbšie uvažovanie	Návšteva galérie a činnosť v galérii kreslenie diela podľa slovného opisu jedného žiaka, ktorý dostane reprodukciu Žiak dokáže uvažovať o diele: o jeho rozmeroch, farebnosti,	<i>Multikultúrna a výchovná</i>

	o nich.	autorovi, roku vzniku, ... Opísať, čo je na obraze	<i>Finančná gramotnosť</i>

6. ročník

Vzdelávacie štandardy a prierezové témy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Výtvarný jazyk. Základné prvky výtvarného vyjadrovania	Mierka a proporčné vzťahy, operácie s proporciami. Námet: proporcie ľudského tela.	Žiak dokáže interpretovať základnú proporčnú stavbu videného prostredníctvom ceruzky, štetca a skladaním	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>
Možnosti zobrazovania videného sveta	Kreslenie figúry podľa skutočnosti a z pamäti. Námet: figurálna kompozícia rôznych pohybových aktivít – šport, tanec ...	Žiak dokáže uplatniť poznatky o proporcionalite spolu so skúsenosťami z fyzických aktivít a poznatkami z biológie pri výtvarnom vyjadrení skutočnosti. Žiak dokáže pracovať s nožnicami, spájať časti do celku.	<i>Multikulturná výchova</i>
Podnety výtvarného umenia, (médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Kinetické a svetelné umenie. Námet: Trojrozmerné kinetické dielo. Farebná hudba Zvukové umenie	Žiak vie nájsť charakteristické podnety kinetického umenia. Žiak vie vytvoriť jednoduchý trojrozmerný predmet rešpektujúci princípy kinetiky. -Koláž, roláž ktorým vyjadrí melódiu, rytmus	<i>Multikulturná a výchovná a Multimediálna a výchovná</i>
Podnety výtvarného umenia médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Op – art. Námet: Plošná, čierno – biela ilúzia objemu alebo pohybu.	Žiak vie spracovať charakteristické podnety op-artu. Žiak dokáže vytvoriť jednoduché čierno-biele lineárne dielo s efektmi optického klamu.	<i>Multikulturná a výchovná tvorba</i>

			projekt u a preze ntačné zručno sti
Podnety výtvarného umenia	Stredoveké a gotické umenie. Námet: Dekoračná mreža	Žiak dokáže vnímať spôsoby vyjadrovania daného historického obdobia a hľadať analógie./prezentácia Stredovek/ Žiak vie na podnet skúmaného vytvoriť návrh jednoduchého moderného riešenia mreže.	<i>Multikul túrna výchova Mediáln a výchova</i>
Podnety fotografie.	Inscenovaná fotografia Námet: zátišie. /Umenie pre 5 zmyslov/	Žiak dokáže zvládnuť základné grafické operácie na počítači. /vytvoriť dielo pre zrak, hmat, chuť, sluch, čuch/	<i>Mediál na výchov a</i>
Podnety filmu a videa.	Vzťah obrazu a zvuku vo filme. Hudba, hlas, slovo, strih. Námet: moja škola a priatelia.	Žiak dokáže zinscenovať a zachytiť krátky príbeh so zvukom.	<i>Mediál na výchov a , tvorba projekt u a preze ntačné zručno sti</i>
Podnety architektúry.	Urbanizmus , plán mesta, štruktúra zón, doprava, uzly, vzťah ku krajine, mesto a dedina, fantastické priestory. Námet: Plán môjho mesta.	Žiak dokáže čítať z rôznych druhov máp. Žiak vie pútavo a prehľadné zobraziť plán časti mesta (skutočne alebo fantasticky).	<i>Enviro mentál na výchov a Finanč ná gramot nosť</i>
Podnety dizajnu.	Odevný dizajn. Námet: Módna prehliadka doplnkov.	Žiak dokáže tolerovať vkus iných, pritom je inovatívny a originálny. Dokáže pripraviť a zrealizovať jednoduchý dizajnerský návrh.	<i>Enviro mentál na výchov a</i>

			<i>Finančná gramotnosť Tvorba projektu a prezentatívne zručnosti.</i>
Elektronické médiá.	Úprava digitálneho obrazu. Námet: Vrstvy, filtre, transformácie, farebné variácie.	Žiak dokáže vytvoriť variácie toho istého obrazu a byť tvorivý a originálny.	<i>Mediálna výchova</i>
Podnety hudby a literatúry, (synestetické podnety).	Farebná hudba objekt, hudobno – vizuálny nástroj Alt.: zvuková plastika, objekt. Námet: Farebné kulisy k hudbe.	Žiak vie miešať farby a použiť ich na vyjadrenie zmyslového vnímania, dokáže nájsť a skĺbiť predmety do výtvarného objektu.	<i>Multikulturná výchova</i>
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta.	Podnety prírodopisu (prírodné štruktúry). Námet: Prírodná stena.	Žiak vie vybrať z objektívnej skutočnosti zaujímavý detail, výsek a výtvarne ho spracovať. Žiak sa dokáže priestorovo vyjadriť.	<i>Environmentálna výchova</i>
Tradícia a identita, kultúrna krajina.	Výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry odevov, jedál, zvykov ...). Námet: Moja rodina, moji priatelia, mesto v ktorom žijem.	Žiak dokáže vo svojom výtvarnom prejave spracovať charakteristické podnety zo svojho sociálneho a kultúrneho prostredia. Žiak dokáže zvládnuť techniku asambláže.	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>

7. ročník Vzdelávacie štandardy a prierezové témy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Výtvarný jazyk. Základné prvky	Poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii	Žiak dokáže experimentovať s farbou, pochopí rozdiely medzi symetriou a asymetriou, osvojí si pojmy chaos, poriadok a rytmus.	<i>Osobnostný a sociálny</i>

výtvarného vyjadrovania			<i>rozvoj.</i>
Možnosti zobrazovania videného sveta	Kreslenie priestoru, perspektíva	Žiak sa vie priestorovo vyjadriť, má zmysel pre priestorové vnímanie a perspektívne zákony. Vie rozlišovať svetlo a tieň, rozvíjajú sa jeho kompozičné zručnosti pri výbere časti architektúry. Na základe vlepenia plošného útvaru rozlíši priestor a plochu.	<i>Multikulturná výchova</i>
Podnety výtvarného umenia, (médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Dada, neodada	Žiak vie vytvoriť spájaním rôznych materiálov- papier, plasty, plech, kartón, textil jednoduchý trojrozmerný predmet. Vie vytvoriť originálnu koláž zo známych značiek. Pop-art, asambláž	<i>Multikulturná výchova a Mediálna výchova</i>
Podnety výtvarného umenia médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Akčné umenie	Žiak vie spracovať charakteristické podnety op-artu. Žiak dokáže pochopiť zámery tvorby akčného umenia.	<i>Multikulturná tvorba projektu a prezentácie zručnosti</i>
Podnety výtvarného umenia	Renesančné umenie	Žiak dokáže vnímať spôsoby vyjadrovania daného historického obdobia a hľadať analógie./prezentácia Renesančné umenie/ Žiak vie na podnet skúmaného vytvoriť parafrázu renesančného výtvarného diela.	<i>Multikulturná výchova Mediálna výchova</i>
Podnety fotografie.	Fotografická reportáž, spájanie obrazov, tvorba deja, záznam akcie, performácie	Žiak dokáže zvládnuť základné grafické operácie na počítači. Vie pracovať so základnými výtvarnými programami pri úprave fotografií. Vie fotografickú reportáž doplniť výstižným textom.	<i>Mediálna výchova</i>
Podnety filmu a videa.	Scenár, literárna príprava filmu a videa	Žiak dokáže zinscenovať a zachytiť krátky príbeh so zvukom. Storyboarding – rozkreslenie scén, záberov.	<i>Mediálna výchova,</i>

			<i>tvorba projektu a prezenačné zručnosti</i>
Podnety architektúry.	Typ, funkcia a výraz stavby	Žiak dokáže čítať z rôznych druhov máp. Žiak vie pútavo a prehľadne zobraziť plán časti mesta (skutočne alebo fantasticky). Žiak vie rozlíšiť základné typy stavieb na základe pozorovania obrázkov rôznych stavieb.	<i>Environmentálna výchova Finančná gramotnosť</i>
Podnety dizajnu.	Dizajn výrobku, návrh úžitkového predmetu	Žiak dokáže tolerovať vkus iných, pritom je inovatívny a originálny. Dokáže pripraviť a zrealizovať jednoduchý dizajnerský návrh. Pochopí vzťah: funkcia a tvar.	<i>Environmentálna výchova Finančná gramotnosť</i>
Podnety tradičných remesiel	Podnety košíkárstva	Žiak vie zhotoviť jednoduchý výrobok formou pletenia z prútia/ z papierových šúlkov.	<i>gramotnosť Tvorba projektu a prezenačné zručnosti.</i>
Elektronické médiá.	Úprava digitálneho obrazu, morfing, Transformácia tvaru na iný tvar prostredníctvom softveru/ alt:transormácia tvaru na iný tvar prostred. rozkresby, princípy morfingu	Žiak pozná pojem morfing – transformácia tvaru na iný tvar, utvrdí si zručnosti v práci s počítačom.	<i>Mediálna výchova</i>

Podnety hudby a literatúry, (synestetické podnety).	Vizuálna poézia, pokus o recitáciu	Žiak vie miešať farby a použiť ich na vyjadrenie zmyslového vnímania, dokáže nájsť a sklbiť predmety do výtvarného objektu. Pochopí vzťah medzi hovoreným slovom a vizuálnym obrazom.	<i>Multikul túrna výchova</i> .
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta.	Telo človeka, zvieratá	Žiak vie uplatniť poznatky proporcionality, vybrať z objektívnej skutočnosti zaujímavý detail, výsek a výtvarne ho spracovať. Žiak sa dokáže priestorovo vyjadriť.	<i>Enviro mentáln a výchova</i> .
Tradícia a identita, kultúrna krajina. Škola v galérii/ galéria v škole	Rozprávky, príbehy, legendy a história obce, regiónu spracované výtvarnou formou Slovo a obraz	Žiak dokáže vo svojom výtvarnom prejave spracovať charakteristické podnety zo svojho sociálneho a kultúrneho prostredia.	<i>Osobn ostný a sociá lne rozvoj</i>

OBČIANSKA NÁUKA

Názov predmetu:	Občianska náuka
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Kód a názov ŠVP	ISCED 2 – nižšie sekundárne
Ročník:	5. 6. 7. 9.
Názov ŠkVP	Úspešní žiaci, usmievaví učitelia spokojní rodičia
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk
Forma štúdia	denná
Stupeň vzdelania:	základné

Časová dotácia:	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8.ročník	9.ročník
ŠVP	1	1	1	0	0,5
ŠkVP	0	0	0	0	0,5

Vypracovala: Mgr. Štefanovičová Veronika 6. 7. roč. Ing.Martinková Katarína 9.roč.
Schválila: Mgr. Ľudmila Sedliaková - riaditeľka školy

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich

socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k

aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebaopoznávaniu a sebahodnoteniu,
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznávaniu stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- získaniu základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- vytváraní schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovaniu a uplatňovaní mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratíu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky.

Výchovné a vzdelávacie kompetencie

sociálne a personálne

- viesť žiakov k efektívnej spolupráci v skupine, pozitívne ovplyvňovať kvalitu spoločnej práce,
- motivovať žiakov k diskusii v skupine,
- viesť žiakov prostredníctvom spoločných prezentácií, rozborov a hodnotenia práce k sebahodnoteniu ústneho a písomného prejavu a ďalších aktivít,

- viesť žiakov k utváraniu vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí, k realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu, k akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- viesť žiakov k pozitívnej predstave o sebe samom, poznať a využívať silné stránky svojej osobnosti,
- kriticky hodnotiť svoje nedostatky, počítat s nimi pri výbere povolania,

spoločenské a občianske

- oboznámiť žiakov s ich právami a povinnosťami vo všetkých oblastiach spoločenského života,
- naučiť žiakov kultivovane obhajovať svoje práva v rôznych životných situáciách,
- dôslednou a systematickou kontrolou zadávaných úloh navodzovať situácie k získaniu vedomia zodpovednosti za včasné plnenie zadávaných úloh a zodpovednosti za vlastnú prácu,
- pripravovať pre žiakov úlohy, na ktorých sa učia poznávať legislatívu a všeobecné morálne zákony a dodržiavať ich,
- motivovať žiakov sledovať aktuálne dianie v živote spoločnosti doma a vo svete

pracovné

- na konkrétnych situáciách naučiť žiakov dodržiavať pravidlá práce a správania sa,
- naučiť žiakov využívať vedomosti v záujme vlastného rozvoja aj svojej prípravy na budúce povolanie,
- naučiť žiakov získať si podklady pre dôležité rozhodnutia v rôznych oblastiach spoločenského života,

riešiť problémy

- zadávať problémové otázky a úlohy, ktoré žiaci samostatne riešia a prichádzajú k vlastným záverom a riešeniam,
- viesť žiakov ku kritickému mysleniu, využívaniu logického myslenia,
- viesť žiakov k tvorivému riešeniu úloh, ktoré dokážu prezentovať a obhajovať,
- viesť žiakov ku spolupráci pri riešení problémov a úloh v skupine,
- pripravovať žiakov na prípadný neúspech, naučiť ich vytrvalo hľadať ďalšie možnosti uplatnenia,

komunikačné

- naučiť žiakov počúvať druhých ľudí, vnímať neverbálnu komunikáciu,
- naučiť žiakov kultivovane sa vyjadrovať
- rozvíjať komunikačné schopnosti riadenou diskusiou k učivu, ktoré má súvislosti s aktuálnymi problémami a dňom,
- vhodnými učebnými aktivitami viesť žiakov k presnému a výstižnému vyjadrovaniu sa
- vhodnými príkladmi a úlohami učiť žiakov klásť jasné a zrozumiteľné otázky,

Obsah vzdelávania a požiadavky na výstup

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcov a spoločnosťou.

Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Medzipredmetové vzťahy

Na hodine občianskej náuky možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- dejepisu
- geografie
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy, regionálnej výchovy

Kľúčové kompetencie

Cieľom vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi prírodou a spoločnosťou.

- Poznanie minulosti svojho národa ako aj národov Európy a sveta,
- Oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie

pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní.

- Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú základné

vedomosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne a o ostatných regiónoch Slovenska.

- Oboznamujú sa s územím, obyvateľmi, ich tradíciami a zvykmi, so svetom detí i dospelých, osvojujú si pravidlá a normy správania doma, v škole a na verejnosti, učia sa orientovať v čase, časových údajoch, histórii vlastnej rodiny, svojej vlasti i ľudskej spoločnosti.

- Vedú sa k pochopeniu vlastného miesta a roly v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti.

- Vychováva žiakov k láske k vlasti a súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu.

Vzdelávacia oblasť

Človek a spoločnosť otvára priestor pre kultivovanie individuálnych a spoločenských spôsobilostí (kompetencií), učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok dôležitých pre vzdelanostnú spoločnosť. Rozvíja myšlienkové operácie, praktické zručnosti a vedomie vlastnej identity žiaka. Výchova a vzdelávanie v oblasti smeruje k vytváraniu kľúčových kompetencií tým, že žiakov vedie k:

- orientácii v čase a priestore,

- získavaniu základných schopností a zručností poznávať historický materiál,

- získavaniu základných vedomostí z oblasti historických faktov (svetové a národné dejiny),

- pochopeniu príčin a dôsledkov historických udalostí,

- čítaniu a interpretovaniu historických máp, obrázkov, fotografií, tabuliek a iných prostriedkov používaných v dejepise,

- osvojovaniu noriem spoločenského správania a občianskeho spolužitia,

- rešpektovania hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov,

- práci s informáciami o Slovenskej republike ako časti zeme a o Zemi ako celku,

- porozumeniu premenám v krajine, ktoré podmieňujú človeka,

- porozumeniu a rozvíjaniu čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov ako prostriedkov geografie,

- rozvíjaniu podnikateľských zručností spracúvaním projektov,

- zvládnutiu bežných situácií v osobnom i občianskom živote,

- nachádzaniu vlastného miesta a roly v spoločnosti,

- získavaniu orientácie v aktuálnom verejnom živote Slovenskej republiky i vo svete,

- pochopeniu podstaty demokracie, práv a povinností občanov, rozpoznávanie protiprávneho konania a uvedomeniu si jeho dôsledkov, kultivovanému vyjadrovaniu vlastných myšlienok, názorov, postojov a ich obhajovaniu.

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce

- Pri vyučovaní tohto predmetu je potrebné vytvoriť pre žiakov dostatočný priestor na tvorivý prístup k riešeniu problémov, podporovať kritické myslenie a schopnosť samostatnej práce. Dôležité je, aby sa zabezpečil dostatočný priestor na nácvik zručností a aplikáciu získaných poznatkov.

- Učiteľ pri výbere metód volí také metódy a formy práce, ktoré podnecujú aktivitu žiakov a okrem vedomostí rozvíjajú zručnosti a postoje žiakov. Okrem klasických metód využíva aktivizujúce metódy, ako inscenačnú metódu, situačnú metódu, brainstorming, riešenie problémových úloh, prácu s informačnými zdrojmi, najmä s internetom, s tlačou, žiacke referáty.

Učebné zdroje pre 5. roč.

D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska náuka pre 5. ročník ZŠ, SPN, 2009, Bratislava
Internet, www.zborovna.sk, rodinné albumy

Učebné zdroje pre 6. roč.:

- D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska náuka pre 6. ročník ZŠ, SPN, 2009, Bratislava

- Internet, www.zborovna.sk, regionálna literatúra

Učebné zdroje pre 7. roč.:

- Mgr. Alena Drozdíková Občianska náuka pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SPN, 2012, (učebnica)

- 1. TC Sociálne vzťahy v spoločnosti :

- J. Kučírek, I. Balková, V. Jakubovská, G. Jonášková, F. Ondrišák: Občianska výchova pre 6. ročník ZŠ, SPN, Bratislava, druhé vydanie, 2000

J. Dříza, E. Dřízová: Občianska výchova pre 7. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, druhé vydanie, 2000, Bratislava

- A. Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004, Bratislava,

- denná tlač, časopisy, pracovné listy, internet,CD, školská knižnica, [www.zborovna. Sk](http://www.zborovna.sk), www.Wikipedia.sk

- 2. TC Občiansky život ako proces formovania demokracie:

- E. Dřízová: Občianska výchova pre 7. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2000, Bratislava.

- A. Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004, Bratislava

- Ústava SR , denná tlač, časopisy, pracovné listy, internet,CD, školská knižnica, www.zborovna.

Začlenenie prierezových tém

Prierezová téma

Ciele

ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA - viesť žiakov k poznaniu svojej obce, regiónu – prírodných pamiatok a k ich ochrane

MEDIÁLNA VÝCHOVA - vedieť nájsť, roztriediť a použiť podstatné informácie z rôznych zdrojov –noviny, časopisy, webové stránky- vedieť si vyhľadať a vedieť sa orientovať v informáciách a dokumentoch, kt. sa týkajú ekonomiky, podnikania, spotrebiteľských práv, podnikateľských aktivít v obci,...

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA - vychovávať ľudí, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry

- podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi národmi EÚ

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ - pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju osobnosť – akceptovať seba samého

- pomôcť žiakovi zdokonaľovať komunikačné zručnosti, napr. pri ochrane a presadzovaní svojich spotrebiteľských práv

- naučiť žiaka niesť zodpovednosť za svoje činy

- naučiť ho pochopiť, že k právu patrí aj povinnosť

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI - vyhľadať informácie, roztriediť ich, použiť- vybrať vhodnú formálnu podobu a prezentovať- viesť seba, spolupracovať v skupine

REGIONÁLNA VÝCHOVA a tradičná ľudová kultúra - viesť žiakov k hrdosti na svoju obec, región – napr. pri tvorbe projektu o podnikateľských aktivitách v regióne, ponuke pre turistov

7. Hodnotenie žiakov

Žiak je hodnotený podľa platných predpisov na hodnotenie žiakov ZŠ.

Vo výchovno-vzdelávacom procese uskutočňujeme klasifikáciu priebežnú a celkovú (I. a II. polrok). Na kontrolu vedomostí a zručností slúži písomné a ústne skúšanie. Súčasťou hodnotenia je aj vypracovanie samostatného a skupinového projektu.

Hodnotí sa hĺbka porozumenia spoločenských javov, procesov a problémov , schopnosť o nich diskutovať a pracovať s pojmovým aparátom, práca s textami a ďalšími informačnými zdrojmi.

Okrem známkovania priebežné hodnotenie umožňuje využívať aj slovné hodnotenie výkonov žiaka.

Pri hodnotení žiakov dodržiavame tieto zásady : motivačný charakter hodnotenia, spätnú väzbu, individuálny prístup, jasné určenie pravidiel a kritérií klasifikácie, systém sebahodnotenia žiakov a hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami a žiakov mimoriadne nadaných .

Žiak je hodnotený podľa platných predpisov na hodnotenie žiakov ZŠ.

Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Percentuálne vyjadrenie:

100% - 90% - výborný

89% - 75%- chváľitebný

74% - 50% - dobrý

49% - 25% - dostatočný

24% -0% - nedostatočný

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie:

priebežné hodnotenie v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť, celkové hodnotenie žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia

výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami.

Žiak bude z predmetu skúšaný ústne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období a písomne dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Učiteľ

oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústne odpovede
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy,
- posúdenie prejavov žiaka.

Kritériá hodnotenia boli schválené na prvej predmetovej komisii v aktuálnom školskom roku.

5. ROČNÍK

Tematický celok: Moja rodina / 13hod Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poslanie a funkcie rodiny	Funkcie rodiny	Chápe význam rodiny pre človeka a spoločnosť
Vzťahy v rodine, roly členov rodiny	Princípy, na ktorých fungujú vzťahy v rodine	<ul style="list-style-type: none"> - Vie rozlíšiť pozitíva a negatíva v rodinných vzťahoch - Chápe zmysel pozícií jednotlivých členov pre fungovanie rodiny
Normy a pravidlá, práva a povinnosti členov rodiny	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidlá platné v rodine - Práva a povinnosti rodičov a detí 	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe význam pravidiel v rodine - Chápe spätosť práva a povinností - Vie ochraňovať svoje práva a plní si svoje povinnosti
História mojej rodiny, zvyky a tradície	<ul style="list-style-type: none"> - Rodinná genéza 2 generácií dozadu - Rodostrom - Zvyky a tradície rodiny (Vianoce, Veľká noc...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Získa úctu a hrdosť na svoju rodinu, tradície a zvyky - Pochopí spätosť prítomnosti s minulosťou - Vie rozlíšiť v čom sú si rodiny podobné a v čom sú originálne
Komunikácia v rodine	<ul style="list-style-type: none"> - Verbálna komunikácia - Neverbálne komunikácia - Jednosmerná komunikácia - Základné komunikačné techniky 	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe dôležitosť komunikácie medzi členmi rodiny pre ich harmonický život - Začne uplatňovať komunikačné techniky - Vie obhajovať, zdôvodňovať svoj názor a rešpektovať názor ostatných - Prejavuje úctu k názoru rodičov
Krízy v rodine	<ul style="list-style-type: none"> - Dôvody, ktoré vedú ku krízam v rodine: rozvod rodičov, choroba v rodine - Neúplná rodina 	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikuje príčiny rodinných kríz - Chápe potrebu preberať rolu neprítomného člena rodiny - Vie prejavovať cit

		spolupatričnosti
Problémy rodinného života a ich riešenie	<ul style="list-style-type: none"> - Typológia záťažových situácií - Problémy rodinného života - Spôsoby riešenia 	<ul style="list-style-type: none"> - Vie pomenovať záťažové situácie a vygenerovať základné problémy rodinného života - Vie: vyjednávať, zdôvodňovať svoje riešenia, aktívne počúvať, robiť kompromisy, prijímať rozhodnutie
Zdravý spôsob života	<ul style="list-style-type: none"> - Životné štýly - Stres - Relaxačné techniky - Zdravý životný štýl: zdravá životospráva, pravidlá duševnej hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> - Porovnáva jednotlivé životné štýly - Vie identifikovať stres a naučí sa techniky na jeho odbúranie - Uplatní základy zdravej výživy - Odolá módnym trendom v životospráve - Uplatňuje pravidlá duševnej hygieny vo svojom rodinnom živote
Zdravý spôsob života	<ul style="list-style-type: none"> - Spôsoby trávenia voľného času - Spoločné voľnočasové aktivity - Individuálne voľnočasové aktivity (turistika, šport, kultúra, starostlivosť o domáce zvieratá...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby trávenia voľného času - Vysvetlí, prečo je pre rozvoj jeho osobnosti dôležité spoločné trávenie voľného času
Voľný čas v mojej rodine	<ul style="list-style-type: none"> - Voľný čas v rodine - Spôsoby trávenia voľného času v rodinách 	<ul style="list-style-type: none"> - Naučí sa prispôbovať ostatným členom rodiny - Formuje si pocit spolupatričnosti
Naši príbuzní, priatelia, susedia	<ul style="list-style-type: none"> - Širšia rodina - Medziľudské vzťahy - Priateľstvo - Pomoc a podpora 	<ul style="list-style-type: none"> - Vie vymenovať členov svojej širšej rodiny - Na príkladoch uvedie ako fungujú vzťahy v širšej rodine, susedské vzťahy - Vie určiť čím sa vzájomne obohacujú

		a ako si pomáhajú
Generačné problémy v rodine	<ul style="list-style-type: none"> - Viacgeneračné rodiny - Problémy spolunažívania vo viacgeneračných rodinách 	<ul style="list-style-type: none"> - Vie vysvetliť pojem viacgeneračnej rodiny - Zdôvodni potrebu vzájomnej starostlivosti rodičov, detí, starých rodičov - V každodennom živote chápe a pomáha starým rodičom
Dokumenty a Zákon o rodine	<ul style="list-style-type: none"> - Dohovor o právach dieťaťa - Zákon o rodine 	<ul style="list-style-type: none"> - Vie pracovať s dokumentom a zákonom - Pozná svoje práva a povinnosti zo zákona - Osobne sa angažuje proti porušovaniu práv detí - Vie, že vzťahy v rodine upravuje Zákon o rodine
Tematicky celok: Moja škola / 17 hod Obsah		
Trieda ako sociálna skupina	<ul style="list-style-type: none"> - Princípy fungovania triedneho kolektívu - Postavenie jednotlivcov v skupine a ich vzťahy - Sociálne roly - Socializácia 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvetlí príčiny pozícií jednotlivých žiakov (aj seba) v triednom kolektíve - Vie vymenovať základné roly žiakov v triede a zaradiť žiakov do nich - Vie vysvetliť, čo je socializácia a prečo je pre jednotlivca dôležitá - Objasní podstatu problémov vo vzťahu
Individualizmus – osobnosti v našej triede	<ul style="list-style-type: none"> - Osobnosť: pozitívna, negatívna - Vodca, vodcovský typ (charakteristické znaky) - Súperenie, súťaživosť 	<ul style="list-style-type: none"> - Vie rozlíšiť negatívne a pozitívne osobnosti triedy - Objasní význam pozitívnych vzorov (pozitívnych vodcov osobnosti) pre život triedy

		<ul style="list-style-type: none"> - Odhalí manipuláciu zo strany spolužiaka a odolá jej - Uvedie príklady súťaživosti v pozitívnom aj v negatívnom zmysle
Kolektivismus – spolupráca v našej triede	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidlá spolupráce - Kompromis - Riešenie konfliktov 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozná a riadi sa pravidlami spolupráce pri činnostiach triedneho kolektívu - Je ochotný robiť kompromisy - Pozná základné spôsoby riešenia konfliktov a uplatňuje ich v živote triedy
Sebahodnotenie a hodnotenie žiakov triedy	<ul style="list-style-type: none"> - Rovnosť - Rovnakosť - Predsudok - Sebahodnotenie, sebahodnotenie - Poznanie a hodnotenie iných 	<ul style="list-style-type: none"> - Vie rozlíšiť pojmy rovnosť a rovnakosť - Chápe pojem predsudok, na príkladoch uvedie, čo môžu predsudky spôsobiť - Pozná svoje pozitíva a negatíva - Vie určiť pozitíva aj negatíva spolužiakov bez urážania
Komunikácia v triede	<ul style="list-style-type: none"> - Vzájomné pôsobenie členov kolektívu - Družní spolužiaci - Žiaci s problémami pri nadväzovaní sociálnych vzťahov 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozozná odlišnosti jednotlivcov v procese vytvárania sociálnych vzťahov - Je ochotný pomôcť spolužiakom s problémami pri nadväzovaní kontaktov, pri socializácii
Práva a povinnosti žiakov v triede – triedna samospráva	<ul style="list-style-type: none"> - Dokument: práva a povinnosti žiakov v konkrétnej triede - Vytvorenie a činnosť triednej samosprávy 	<ul style="list-style-type: none"> - Zúčastní sa na tvorbe práv a povinností žiakov triedy (aktívna spolupráca) - Využije možnosť ovplyvniť život vo svojej triede - Rozvíja zodpovednosť za

		seba a iných
Práva a povinnosti žiakov v škole – školská samospráva	<ul style="list-style-type: none"> - Dokument: práva a povinnosti žiakov na ZŠ - Vytvorenie a činnosť žiackeho parlamentu (školskej žiackej samosprávy) 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozná svoje práva a povinnosti v škole - Vie, kto ho zastupuje v školskom parlamente a ako obhajuje jeho práva
Mimovyučovacia a mimoškolská činnosť	<ul style="list-style-type: none"> - Mimovyučovacie aktivity v škole - Záujmové útvary v škole - Aktívne využívanie voľného času (mimoškolská činnosť) 	<ul style="list-style-type: none"> - Zapája sa do mimoškolských aktivít - Pozná, ktoré záujmové útvary pracujú v škole a začlení sa do niektorého z nich - Uvedie možnosti mimoškolského využívania voľného času
Naša škola	<ul style="list-style-type: none"> - História, úspechy žiakov - Bývalí pedagógovia - Osobnosti školy - Symbolika školy (logo, hymna) 	<ul style="list-style-type: none"> - Vie uviesť úspechy osobností pedagógov a históriu svojej školy - Pozná jej symboliku - Rozvíja pocit hrdosti, spolupatričnosti, posilňuje snahu reprezentovať školu
Naša pani učiteľka	<ul style="list-style-type: none"> - Osobnosť učiteľa - Pracovné štýly učiteľa 	<ul style="list-style-type: none"> - Vie uviesť základné typy osobnosti učiteľa - Pozná základné pracovné štýly učiteľa - Rozvíja kritické myslenie, schopnosť vyjadriť svoj názor bez urážania
Čím by som chcel byť	<ul style="list-style-type: none"> - Povolanie - Zamestnanie - Rodinné tradície v povolaniach 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvetlí na príkladoch pojmy povolanie, zamestnanie - Uvedomí si svoj záujem o isté povolanie a vplyv rodiny na svoju budúcu pracovnú orientáciu
Vzdelávanie ako hodnota	<ul style="list-style-type: none"> - Systém hodnôt - Hodnoty detí školského veku 	<ul style="list-style-type: none"> - Vie uviesť najdôležitejšie hodnoty vo svojom

	<ul style="list-style-type: none"> - Vzdelanie v systéme hodnôt detí školského veku 	<ul style="list-style-type: none"> živote - Vysvetlí, prečo má vzdelanie práve také miesto v jeho hodnotovom systéme - Toleruje hodnoty spolužiakov
Celoživotné vzdelávanie	<ul style="list-style-type: none"> - Celoživotné vzdelávanie 	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe pojem a prijíma myšlienku celoživotného vzdelávania ako predpokladu pre svoje budúce uplatnenie sa v práci
Školský systém u nás	<ul style="list-style-type: none"> - Typy a stupne škôl - Školské zariadenia 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje typy stredných škôl - Vie vymenovať niektoré školské zariadenia - Pozná možnosti ďalšieho vzdelávania u nás
Školský systém v Európe	<ul style="list-style-type: none"> - Typy a stupne škôl vo vybraných štátoch EÚ (kritériá výberu: Projekt Comenius) - Povinná školská dochádzka 	<ul style="list-style-type: none"> - Porovná typy a stupne škôl u nás a v niektorých štátoch EÚ - Rozlišuje dĺžku trvania povinnej školskej dochádzky u nás a v štátoch EÚ
Život žiaka základnej školy u nás – v zahraničí, v meste – na dedine	<ul style="list-style-type: none"> - Režim dňa - Výchova, vyučovanie - Voľnočasové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> - Porovnáva život žiaka SR – zahraničie, mesto – dedina - Hľadá podobnosti a odlišnosti - Rozvíja kritické myslenie, vyjadruje svoj názor a zdôvodňuje ho
Škola budúcnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Spôsoby učenia a vyučovania v budúcnosti - Postavenie žiaka a učiteľa v budúcnosti - Obsah vzdelávania v budúcnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíja tvorivosť, fantáziu - Prejaví aj zmysel pre realitu - Vie vyjadriť a obhájiť svoju predstavu

Obsah predmetu je koncipovaný na 33 hodín ročne, to znamená 1 hodina týždenne.

1. hod. - Úvodná hodina, obsah je rozdelený do dvoch základných tematických celkov Moja rodina – v časovej dotácii 13 hodín a Moja škola v časovej dotácii 17 hodín.

V časovej dotácii 2 hodiny žiaci vypracujú 2 projekty:

1. individuálny projekt: Moja rodina a jej životný štýl
2. kolektívny/skupinový projekt: Máme radi našu školu.
6.ROČNÍK

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Moja obec, región, vlasť, Európska únia / 13hod	História a súčasnosť mojej obce	Žiak pozná históriu a súčasnosť obce, v ktorej žije.
	Kronika a erb mojej obce	Vie vysvetliť význam symbolov obce (erb,vlajka), ak ich obec má. Vie posúdiť význam obecnej kroniky pre poznanie minulosti obce a pre prepojenie so súčasnosťou.
	Významné osobnosti našej obce	Pozná osobnosti obce v minulosti a dnes. Uvedomuje si význam pozitívnych vzorov z minulosti a súčasnosti pre svoj život
	Na čo som hrdá / hrdý v mojej obci a jej okolí (pamiatky, príroda)	Buduje si pocit hrdosti na svoju obec poznaním jej prírody a pamiatok.
	Obecná samospráva	Vie kto je starostom/primátorom obce. Pozná základné úlohy obecnej samosprávy.
	Verejný,kultúrny a spoločenský život v našej obci	Zaujíma sa o spôsob volieb poslancov do obecného zastupiteľstva. Aktívne sa s členmi svojej rodiny zapája do organizovania akcií v obci alebo sa ich zúčastňuje.
	Môj región	Žiak pozná históriu a súčasnosť regiónu, v ktorom žije.
	Moja vlasť – Slovenská republika Štátne symboly	Vytvára si hrdosť na svoju vlasť poznaním jej minulosti, prítomnosti, pamiatok a prírody. Pozná štátne symboly a vie, ako im vzdať úctu.
	Európska únia	Uvedomuje si význam európskej integrácie pre život občanov SR. Vie vyhľadať a v praktickom živote používať základné informácie o EÚ.
	Prepojenie národnej identity s európskou identitou	Uvedomuje si nutnosť zachovania slovenskej národnej identity s prepojením na európsku identitu. Podporuje šírenie znášanlivosti a tolerancie

		medzi národmi EÚ.
Vnútorý a vonkajší život jednotlivca / 17hod		
Vnútorý život jednotlivca	Ľudská psychika	Uvedomuje si spätosť ľudskej psychiky s biologickými faktormi (nervovou sústavou). Uvedomuje si, že jeho psychika je vo vývine. Pozná základné prvky psychiky – pocit, vnem, predstava. Vie ich rozlíšiť.
	Osobnosť	Uvedomuje si neopakovateľnosť charakteristických znakov osobnosti. Pozná základné typy osobnosti podľa temperamentu a vie zaradiť seba samého.
	Proces učenia sa	Vie rozlíšiť dva druhy pamäte (krátkodobú a dlhodobú) a chápe ich význam pre svoje vzdelávanie. Uvedomuje si súvislosť medzi pamäťou a myslením v procese učenia sa. Posudzuje základné metódy učenia sa a hľadá si najvhodnejšie pre svoju osobnosť. Vie na jednoduchom príklade odvodiť z dvoch súdov záver usudzovania.
	Psychológia v každodennom živote	Vie rozlišovať medzi základnými emóciami a chápe dôležitosť primeraného prežívania emócií. Vie posúdiť svoje schopnosti pre niektorý typ činnosti. Vie využívať osvojené vedomosti zo psychológie vo vojom každodennom živote.
Vonkajší život jednotlivca	Vytváranie sociálnych vzťahov jednotlivca v širšom prostredí	Uvedomuje si vytváranie sociálnych vzťahov vo všetkých skupinách, ktorých je členom.
	Sociálne skupiny	Uplatňuje poznatky o socializácii pri svojom včleňovaní sa do sociálnych skupín.

		Pozná pozície a roly jednotlivcov v spoločenských skupinách.
	Sociometria skupiny Sociálne vzťahy v triede	Pozná základné metódy merania sociálnych vzťahov v skupine. Rešpektuje každého člena skupiny bez ohľadu na jeho pozíciu v skupine. Vie odolávať tlaku niektorých členov skupiny. Podporuje včleňovanie sa jednotlivcov do sociálnej skupiny. Uvedomuje si súvislosť medzi vzťahmi v skupine a konaním členov sociálnej skupiny, ako aj skupiny ako celku.
	Sociálne zručnosti	Ovláda a v každodennom živote používa základné komunikačné zručnosti – komunikuje, spolupracuje a rieši konflikty.

Obsah predmetu je koncipovaný na 33 hodín ročne, to znamená 1 hodina týždenne.
1.hod. – úvodná hodina, obsah je rozdelený do dvoch základných tematických celkov
Moja obec, región, vlasť, Európska únia – 13 hodín a Vnútorň a vonkajší život jednotlivca – 17 hodín.
Žiaci počas školského roka vypracujú v časovej dotácii 2 hodiny dva projekty.

7.ROČNÍK

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sociálne vzťahy v spoločnosti/ 9hod		
Spoločnosť, jej vznik, vývoj a charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> • Spoločnosť,človek • Vývoj človeka • Vývoj ,charakteristika spoločnosti 	Vie použiť informácie z dejepisu o vzniku a vývoji ľudskej spoločnosti a človeka. Pozná základné znaky ľudskej spoločnosti.
Soločnosť a jej zloženie Štruktúra spoločnosti a sociálne vzťahy v nej	<ul style="list-style-type: none"> • Štruktúra spoločnosti • Vzťahy v spoločnosti • Typy štruktúr spoločnosti 	Vie rozčleniť ľudskú spoločnosť na jednotlivé typy štruktúr.
Makrosociálne skupiny	<ul style="list-style-type: none"> • Veľké spoločenské skupiny • Spoločenské vrstvy, triedy 	Pozná základné rozvrstvenie ľudskej spoločnosti. Vie rozlíšiť veľké spoločenské skupiny od malých. Vie vysvetliť význam príslušnosti k sociálnej skupine pre život jednotlivca.

Sociálne zmeny v spoločnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálne zmeny • Príčiny sociálnych zmien 	Vie vysvetliť nutnosť sociálnych zmien a pozná ich príčiny.
Prirodzený pohyb obyvateľstva a migrácia	<ul style="list-style-type: none"> • Prirodzený pohyb obyvateľstva • Príčiny, prejavy, dôsledky migrácie • Pohyb v rámci spoločenského rozvrstvenia 	Pozná súvislosti medzi sociálnymi zmenami a migráciou obyvateľstva. Vie vysvetliť príčiny a dôsledky migrácie, pozná možnosti zmeny postavenia jednotlivca v spoločnosti.
Štruktúra obyvateľstva	<ul style="list-style-type: none"> • Štruktúra obyvateľstva • Rasy • Národy, národnosti • Etnické skupiny 	Vie sa orientovať v národnom a etnickom zložení obyvateľstva. Vie vymenovať rasy a ich znaky.

Štruktúra obyvateľstva – náboženstvá	<ul style="list-style-type: none"> • Náboženstvá na Zemi • Funkcia náboženstiev v spoločnosti 	Pozná hlavné náboženstvá. Chápe úlohy náboženstva v modernej spoločnosti. Je tolerantný voči náboženstvám iných ľudí.
Kultúra, multikulturalizmus	<ul style="list-style-type: none"> • Kultúra • multikultúrnosť 	Chápe kultúru ako výsledok činnosti ľudskej spoločnosti. Chápe hodnoty jednotlivých kultúr a toleruje kultúrnu rozmanitosť.
Sociálne a politické napätie v spoločnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Príčiny a dôsledky vojen • Diktátorské režimy • Terorizmus – jeho príčiny, dôsledky a vplyv na spoločnosť 	Pozná príčiny konfliktov medzi spoločenskými skupinami, a príčiny vojen a terorizmu. Vie vysvetliť význam sociálnych hnutí pre jednotlivca a spoločnosť.
Tematický celok Občiansky život ako proces formovania demokracie /21hod		
Občan, občianska spoločnosť a štát	<ul style="list-style-type: none"> • Občan • Občianstvo • štát 	Vie vysvetliť vzťah medzi občanom a štátom. Pozná vznik a vývoj občianstva. Vie vymenovať znaky štátu.
Historický pohľad na občiansku spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> • občania v starovekom Grécku • občianska spoločnosť v rímskej republike • vývoj občianskej spoločnosti 	Pozná korene občianskej spoločnosti. Vie porovnať postavenie občanov v Aténskej demokracii a Rímskej republike.
Vznik štátu	<ul style="list-style-type: none"> • prvé štáty na svete • štát, znaky štátu 	Vie použiť info z dejepisu o vzniku štátov. Vie vysvetliť pojem štát, vymenovať znaky štátu.

Právny štát	<ul style="list-style-type: none"> • znaky právneho štátu • občan a právny štát 	<p>Pozná korene právneho štátu v antickej spoločnosti, vie vymenovať znaky právneho štátu.</p> <p>Vie v konkrétnych situáciách rozlišovať, či ide o právny štát.</p>
-------------	---	--

Ústava Slovenskej republiky	<ul style="list-style-type: none"> • Ústava SR – základný zákon štátu • Členenie ústavy • Preambula • 2.hlava Ústavy SR 	<p>Chápe význam ústavy pre riadenie štátu. Pozná obsah ústavy SR.</p> <p>Vie vymenovať orgány štátnej moci.</p> <p>Vie zdôvodniť, prečo je II. Hlava Ústavy SR pre občanov najdôležitejšia.</p>
Kto nám vládne (Štátna moc)	<ul style="list-style-type: none"> • Štátna moc • Zložky štátnej moci • Zákonodarná moc 	<p>Vie vysvetliť, ako a prečo vzniká štátna moc.</p> <p>Vie vymenovať orgány štátnej moci, úlohy parlamentu.</p>
Kto nám vládne (Štátna moc)	<ul style="list-style-type: none"> • Štátna moc • Výkonná moc • Prezident • Súdna moc 	<p>Vie vymenovať, kto a ako vykonáva moc v štáte.</p> <p>Pozná základné právomoci prezidenta.</p> <p>Pozná význam súdov.</p>
Demokracia, jej vznik a vývoj	<ul style="list-style-type: none"> • Dejiny demokracie • Priama a nepriama demokracia 	<p>Vie vysvetliť význam slova demokracia.</p> <p>Vie vysvetliť priamu a nepriamu demokraciu a uviesť príklady.</p>
Princípy demokracie	<ul style="list-style-type: none"> • Princípy demokracie 	<p>Vie vymenovať princípy demokracie.</p> <p>Vie posúdiť stav demokracie v krajine.</p>
Čo je a nie je demokracia	<ul style="list-style-type: none"> • Občianska spoločnosť a demokratický štát 	<p>Vie, ako môžu občania ovplyvňovať riadenie štátu.</p>
Voľby, volebné právo	<ul style="list-style-type: none"> • Volebné právo • Volebné princípy • Slobodné a čestné voľby • Voľby v demokracii 	<p>Vie vysvetliť, čo znamená všeobecné a rovné volebné právo, význam slobodných volieb v demokratickej spoločnosti.</p>
Parlamentné, komunálne voľby	<ul style="list-style-type: none"> • Parlamentné voľby • Komunálne voľby 	<p>Pozná rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami.</p> <p>Zaujíma sa o komunálne voľby v obci.</p>

Štátna správa, samospráva	<ul style="list-style-type: none"> • Štátna správa 	<p>Vie rozlíšiť orgány štátnej moci od samosprávnych</p>
---------------------------	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • samospráva 	orgánov. Pozná starostu svojej obce.
Čo sú ľudské práva a slobody	<ul style="list-style-type: none"> • základné ľudské práva a slobody • občianske práva a povinnosti 	Vie vymenovať základné ľudské práva a slobody. Vie vyhľadávať v Ústave SR jednotlivé skupiny práv. Vie zdôvodniť, prečo sa učíme o právach.
Základné dokumenty ľudských práv	<ul style="list-style-type: none"> • dokumenty ľudských práv • Všeobecná deklarácia ľudských práv • Dohovor o ľudských právach 	Pozná základné dokumenty ľudských práv, inštitúcie ochraňujúce ľudské práva.
Patria aj deťom ľudské práva?	<ul style="list-style-type: none"> • Práva detí • Deklarácia práv dieťaťa • Dohovor o právach dieťaťa 	Pozná svoje práva. Vie posúdiť situácie, kedy sú práva detí porušované, vie, ne ktoré inštitúcie sa môže obrátiť pri porušovaní svojich práv.
Niet práv bez povinnosti a zodpovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Práva • Zodpovednosť • povinnosť 	Chápe spätosť práv a povinností. Uplatňuje zodpovednosť voči právam ostatných v bežnom živote.
Záujmové a občianske aktivity, činnosť mimovládnych organizácií	<ul style="list-style-type: none"> • záujmové aktivity občanov • občianske združenia • mimovládne organizácie 	Pozná najdôležitejšie mimovládne organizácie v SR.
Dobrovoľnícka a charitatívna činnosť	<ul style="list-style-type: none"> • dobrovoľnícka činnosť • charitatívna činnosť 	Chápe podstatu tejto činnosti. Angažuje sa vo svojom užšom prostredí(škola, krúžky,...) Organizuje pomoc tým, čo ju potrebujú.
Triedny žiacky a školský parlament	<ul style="list-style-type: none"> • triedny žiacky parlament • školský žiacky parlament 	Pozná funkcie oboch parlamentov, zaujíma sa o ich činnosť, zapája sa do spolupráce. Pozná meno predsedu školského parlamentu.
Obvodný žiacky parlament	<ul style="list-style-type: none"> • obvodný žiacky parlament 	Pozná fungovanie obvod. Žiackeho parlamentu. Vie kto zastupuje ich školský žiacky parlament v obvodnom parlamente, zaujíma sa o aktivity obvodného žiac.parlamentu.
Projekty Občianska participácia v širšom prostredí – v obci	<ul style="list-style-type: none"> • účasť na zasadnutiach obecného zastupiteľstva 	Získava zručnosti občianskeho života

Obsah predmetu je koncipovaný na 33 hodín ročne, to znamená 1 hodina týždenne.

1. hodina – úvodná hodina, obsah je rozdelený do dvoch základných tematických celkov
 Sociálne vzťahy v spoločnosti – 9 hodín a Občiansky život ako proces formovania demokracie – 21 hodín.

V časovej dotácii 2 hod. žiaci vypracujú skupinové projekty.

Stratégia vyučovania 9.roč.				
Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania				
Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		Formy práce	
	Metódy			
Štát a právo (18 hodín)	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Didaktické hry – situačná metóda Expozičná - projekt		Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda	
Ekonomický život v spoločnosti (15 hodín)	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Didaktické hry – situačná metóda Expozičná - projekt		Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda	
Učebné zdroje				
Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:				
Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Štát a právo	A. Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004, Bratislava.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Ekonomický život v spoločnosti	R. Šlosár, M. Čapová, Ľ. Fabová, J. Lisý: Občianska výchova pre 9. ročník, SPN Bratislava, 1999.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Učebný osnovy z predmetu OBČIANSKA NÁUKA pre 9. ročník

Rozpis učiva: OBČIANSKA NÁUKA			Ročník: deviaty 1 hodina týždenne, 33 hodín spolu	
Názov tematického celku vrátane tém	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy (cieľ – obsahový štandard)	Kritériá hodnotenia (výkonový štandard)	Metódy a prostriedky hodnotenia

<p>Štát a právo Počet hodín: 18 hodín</p>			<p>Žiak:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Štát a jeho podstata • Funkcie štátu a formy vlády 	<p>Dejepis, Hudobná výchova, Geografia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Štát, znaky štátu • Vnútorné a vonkajšie funkcie štátu 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak vie vysvetliť príčiny vzniku štátu. Vie charakterizovať všetky znaky štátu. Vie nakresliť vlajku SR. Ovláda text štátnej hymny. Vie odovzdať úctu štátnym symbolom. 	<p>Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi</p> <p>.....</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zložky štátnej moci • Zákonodarná moc a zákonodarný proces 	<p>Dejepis, Geografia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Monarchia, republika, diktatúra • Zákonodarná, výkonná a súdna moc 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie uviesť príklady ja vnútorné funkcie štátu. Vie vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho vonkajších funkcií. Vie charakterizovať vzťahy SR so susednými štátmi. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Výkonná moc – Vláda, prezident 	<p>Dejepis</p> <p>Dejepis</p> <p>Slovenský jazyk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Národná rada Slovenskej republiky • Cesta schvaľovania zákona • Vláda, ministerstvá 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie uviesť príklady na typy diktatúr z minulosti i súčasnosti. Vie rozlíšiť medzi absolutistickou a parlamentnou formou monarchie. Vie uviesť konkrétne typy príkladov na demokratickú a nedemokratickú formu republiky. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Súdna moc • Vzťah štátu a práva 	<p>Dejepis</p> <p>Náboženská výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prezident, funkcie a právomoci prezidenta • Ústavný súd, kontrolná a súdna moc 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie vysvetliť príčiny rozdelenia a štátnej moci na jednotlivé zložky. Vie porovnať jednotlivé zložky štátnej moci. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Právne normy 		<ul style="list-style-type: none"> • Právo, právny štát 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie popísať príbeh 	

1.ročník
Učebné osnovy

Názov predmetu:	Prírodoveda
Časový rozsah výučby:	ŠkVP –1 hodina
Ročník:	prvý
Škola:	Základná škola, Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

1. Charakteristika a funkcia predmetu

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.
- opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Učebné osnovy

Názov predmetu:	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby:	ŠVP – 1 hodina
Ročník:	prvý
Škola:	Základná škola, Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

1. Charakteristika a funkcia predmetu

Obsah a cieľ predmetu:

Cieľom hudobnej výchovy v prvom ročníku ZŠ je nadviazať na hrové činnosti predprimárneho vzdelávania, pokračovať v nich a postupne využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby.

Prostredníctvom

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniek, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne *si osvojiť hudobný materinský jazyk* a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,

- poznania slovenského zvykoslovnia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva, postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

V prvom ročníku ZŠ hudobná výchova nadväzuje na predprimárne vzdelávanie, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Zámerom hudobno-výchovnej práce je zapojiť každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností, z ktorých dominujú spevácke a hudobno-pohybové. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť a aj určitý relax, uvoľnenie. Usilujeme sa o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Je žiaduce, aby každá vyučovacia hodina mala svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce

Odporúčaný obsahový a výkonový štandard:

Obsah	Kompetencie	Výstupy
Hry so spevom, jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c ¹ – a ¹ , umelecké úpravy ľudových piesní, krátke skladbičky pre deti. Sluchová príprava intonácie 5., 6., 3 stupňa v durovej tónine, rytmizácia slov a riekaniek, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu	Vokálno-intonačné činnosti Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt , (štvrtová, osminová +pomlčky).	Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 12 detských a ľudových piesní, hier so spevom. Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových nôt a pomlčiek. Pohybom správne reagovať na

Učebné osnovy

Názov predmetu:	Matematika
Časový rozsah výučby:	ŠVP – 4 hodiny, ŠkVP -1 hodina
Ročník:	prvý
Škola:	Základná škola, Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

1. Charakteristika a funkcia učebného predmetu:

Matematika je v primárnom vzdelávaní (ďalej 1. stupeň ZŠ) po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Obsahový a výkonový štandard uvedený pre jednotlivé ročníky je štandard, ktorý sa má splniť najneskôr v uvedenom ročníku.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi
- rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov. Toto členenie sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni nemusí byť explicitne zastúpený každý z týchto tematických okruhov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy.

2. Ciele učebného predmetu

Cieľom učebného predmetu Matematika na 1. stupni ZŠ je rozvoj tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov. Presnejšia špecifikácia cieľov:

- veku primerané presné použitie materinského a odborného jazyka, tabuliek, grafov a diagramov,
- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov,
- na základe skúseností a činností rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a v priestore,

Učebné osnovy

Názov predmetu:	Telesná výchova
Časový rozsah výučby:	ŠVP – 2 hodiny, ŠkVP – 1 hodina
Ročník:	prvý
Škola:	Základná škola, Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

1. Charakteristika a funkcia predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

2. Ciele učebného predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele sú:

Cieľ zameraný na osobnostný rozvoj

Cieľ zameraný na zdravie

Cieľ zameraný na motoriku

Cieľ zameraný na postoje

3. Témy, obsah, prierezové témy

3.1. Prehľad tematických celkov (TC)

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – 30%
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry – 30%
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti – 15%
4. Psychomotorické cvičenia a hry – 15%
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti – 10%

3.1.1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

- proporcionálny rozvoj pohybových schopností prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitívne obdobia),
- osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore,
- osvojenie si základov techniky behov, skokov, hodu,
- na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí,
- vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela
- osvojenie si základov techniky kotúľov, skokov, obrátov.

3.1.2. Manipulačné (MH), pohybové (PH) a prípravné športové hry (PŠH)

(Tradičné aj netradičné hry)

- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom hier,
- osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách,
- osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním,
- realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách,
- osvojovanie si pravidiel vybraných hier a schopnosť podľa nich konať a rozhodovať.

3.1.3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti

(Pohybové prvky z tvorivej dramatiky, pohybové aktivity s hudbou, rytmika, tanec)

- proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti,
- veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách
- rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity.

3.1.4. Psychomotorické cvičenia a hry

(Joga, relaxačné, dýchacie, strečingové cvičenia)

- osvojovanie si základných psychomotorických cvičení v rôznych obmenách (spojenie zmyslového vnímania s kinestetickým v časovo – priestorových vzťahoch),
- proporcionálny rozvoj koordinačných pohybových schopností a flexibility,
- vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách,
- vytváranie návyku vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania,
- osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na koncentráciu a pozornosť,
- osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu.

3.1.5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

- osvojovanie si základných zručností z turistiky, korčuľovania v rôznych obmenách
- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít
- rozvoj senzorických schopností – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru
- rozvoj kultúrno – umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita

- rozvoj intelektových schopností – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami
- realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách.

3.2. Prierezové témy

3.2.1. Enviromentálna výchova

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou, telesnou výchovou. Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete.

Pri práci so žiakmi v prírodnom prostredí sa vychádza za vzťahu príroda – človek – spoločnosť, pričom všetky tri zložky sa navzájom ovplyvňujú. Podstatou je otázka existencie človeka, jeho miesta v prírode v harmónii medzi ľudským a prírodným prostredím. Dôležité je vyvolať túžbu žiaka po pohybe a športovaní v prírode.

3.2.2. Ochrana života a zdravia

Prierezová tematika Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier a účelových cvičení. Aplikuje sa v ňom učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

V rámci témy sa aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Prierezovú tému naplňa obsah :- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana,

- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

3.2.2.1. Obsahové zameranie v prvom ročníku

w) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- naša obec – všeobecná charakteristika;
- evakuácia školy v prípade ohrozenia – postup opustenia školy, miesto zhromaždenia, presun do bezpečného priestoru;
- signály civilnej ochrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení;
- horľaviny a ich následky;

x) Zdravotná príprava

- vybavenie domácej lekárničky a jej využitie pri poskytnutí prvej pomoci; nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov;
- ošetrovanie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy;
- privolanie pomoci k zranenému;

- význam symbolu „červený kríž“;

y) Pohyb a pobyt v prírode

- orientácia v mieste školy a jej okolí;
- určenie svetových strán podľa slnka;
- významné budovy a ich účel – zdravotné stredisko, lekáreň, pošta, telefón; predajne, železničná a autobusová stanica, miestny úrad;
- historické objekty našej obce – pamätné domy, zrúcaniny, pamätníky, múzeá, galérie;
- poznávanie zelene v okolí obce;
- správanie sa k osamelým zvieratám;

3.3. Obsah pohybovej výchovy zameranej na pobyt vonku ako disponibilnej hodiny / 1 hodina týždenne /

3.3.1. Turistika

3.3.1.1. Všestranná pohybová príprava na turistiku zahŕňa tieto pohybové aktivity:

- ⊗ presun chôdzou
- ⊗ prvky základnej gymnastiky
- ⊗ behy, skoky, vrhy, hody
- ⊗ preliezanie, lezenie, rúčkovanie
- ⊗ dvíhanie, prenášanie
- ⊗ cvičenia rovnováhy
- ⊗ úpolové cvičenia
- ⊗ hry a súťaže
- ⊗ prekonávanie prírodných prekážok

3.3.1.2. Odborno-technická a kultúrno –poznávacía zložka turistiky

- ⊗ získavanie jednoduchých zručností a vedomostí z pobytu v prírode
- ⊗ spoznávanie okolia školy a bydliska
- ⊗ poznávanie blízkej krajiny a prírody
- ⊗ poznávanie historických pamiatok a pamätihodností mesta a okolitých obcí
- ⊗ poznávanie výtvorov prírody
- ⊗ možnosť spojenia turistickej vychádzky s návštevou výstav, galérie a múzea

3.3.2. Zimné pohybové aktivity

Korčuľovanie a sánkovanie patria medzi najobľúbenejšie pohybové činnosti detí v zime. Rozvíjajú rýchlosť, obratnosť, rovnováhu a vytrvalosť. Pohyb a pobyt v chladnejšom prostredí napomáha otužovať organizmus.

3.3.2.1. Korčuľovanie

- ⊗ prípravné kroky na suchu
- ⊗ prípravné kroky na ľade
- ⊗ chôdza po ľade s oporou

- ⊗ odraz vnútornými hranami
- ⊗ pohupovanie v kolenách
- ⊗ jazda vpred
- ⊗ zastavenie
- ⊗ zmena smeru jazdy
- ⊗ pohybové hry na ľad

3.3.2.2. Sánkovanie

- ⊗ bezpečné ťahanie sánok pri presune a výstupe na svah
- ⊗ základná poloha na sánkach
- ⊗ poloha pri jazde
- ⊗ riadenie a ovládanie saní
- ⊗ jazda po spádnici
- ⊗ jazda šikmo svahom
- ⊗ ťahanie sánok
- ⊗ zjazd jednotlivcov, dvojíc

3.3.2.3. Iné zimné pohybové aktivity

- ⊗ cvičenia a súťaže na kĺzačke
- ⊗ cvičenia a súťaže s využitím klzákov
- ⊗ hádzanie snehovými guľami do diaľky, na cieľ
- ⊗ stavanie snehuliakov
- ⊗ stavanie snehových sôch
- ⊗ stavanie snehových úkrytov
- ⊗ vytváranie stôp v čerstvom snehu

4. Metódy a formy práce

V primárnej edukácii je úlohou školy zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov danej školy. Pre splnenie všetkých cieľov telesnej výchovy je potrebné realizovať tieto organizačné formy:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- vyučovacia hodina integrovanej telesnej výchovy (so spoluúčasťou žiakov zdravých a zdravotne oslabených v tom istom rozsahu ako riadna telesná výchova),
- pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- škola v prírode (v rôznom ročnom období s aktívnym využitím sezónnych športových aktivít v prírode),
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

5. Požiadavky na výstup

Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.

Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôsobiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.

Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.

Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.

Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z turistiky, korčuľovania, sánkovania a i., vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.

6. Učebné zdroje

Telesná výchova nepoužíva učebnicu. Podnety na činnosť nachádza učiteľ v metodických príručkách a v iných materiáloch, ako aj v obsahu vyučovacích predmetov prvého stupňa. Aktualizuje ich podľa podmienok školy, poveternostných a prírodných podmienok v okolí školy, podľa cieľov a obsahu telesnej výchovy.

Metodická príručka k telesnej výchove na 1. stupni ZŠ / J. Sivák a kolektív /

7. Hodnotenie predmetu

Na hodine telesnej výchovy žiakov nehodnotíme známku. Slovné hodnotenie žiaka musí byť komplexné, založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Prevláda pozitívne hodnotenie s cieľom individuálneho zlepšenia sa žiaka v pohybových zručnostiach, vedomostiach a psychomotorických schopnostiach.

Učebné osnovy

Názov predmetu:	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby:	ŠVP – 1 hodina, ŠkVP – 1 hodina
Ročník:	prvý
Škola:	Základná škola, Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

1. Charakteristika a funkcia predmetu

Na primárnom stupni **výtvarná výchova** plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnu s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebavyjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

2. Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

3. Témy, obsah a prierezové témy

3.1. Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov (v tabuľke vodorovný rad), vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka (v tabuľke zvislý rad) umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy naplňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ. Niektoré edukačné témy sú alternatívne – označené ako a), b).

V metodической prílohe osnov sú k jednotlivým metodickým radom vypracované vzorové úlohy, mali by však slúžiť ako nezáväzná inšpirácia pre učiteľov. Okrem navrhovaného priebehu

úlohy obsahujú možné motivačné a námetové východiská, navrhovanú techniku (pokiaľ nie je predmetom edukačnej témy) a vyjadrujú ciele každej .

3.2. Edukačné témy zoradené do metodických radov

Metodické rady	Edukačné témy / výtvarné problémy
1. výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	1.1. <u>škvrna</u> a tvar /vyhľadávanie a dopĺňanie
	1.2. <u>obrys</u> /pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvarov
	1.3. <u>farba</u> / <u>lokálny tón</u> , zoznámenie s farbami a farebnou hmotou
2. výtvarný jazyk- kompozičné princípy a možnosti kompozície	1.4. <u>plocha</u> a tvar /vyhľadávanie zvoleného tvaru v neartikulovanej textúre
	1.5. <u>vytváranie kompozície</u> z tvarov písmen
	1.6. <u>uvedomenie si formátu</u>
	1.7. <u>mierka: zmenšovanie</u> a <u>zväčšovanie</u> predmetných tvarov
3. podnety výtvarného umenia	1.8. <u>akčná maľba</u> / <u>gesto, škvrna</u>
4. podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	1.11. <u>inšpirácia pravekým umením</u> / témami, procesmi, technikami a materiálmi / alt.: inšpirácia umením prírodných národov
5. podnety filmu a videa	1.13. <u>pohyblivý obraz</u> - akcia a atrakcia
6. podnety dizajnu	1.16. <u>dizajn a ľudské telo</u> /telo a jeho doplnky, maska
7. porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	1.19. <u>poznávanie a porovnávanie rôznych médií</u>
8. podnety hudby	1.21. <u>výtvarné stvárnenie nálady a rytmu</u> hudobnej skladby
9. synestetické podnety	1.22. <u>hmat</u> /tvar, povrch, vo vzťahu navzájom a k motívu

10. tradícia a identita /kultúrna krajina	1.24. výtvarná reakcia na prostredie školy
11. škola v galérii /galéria v škole	1.25. portrét v galérii / výraz tváre

3.3. Obsah výtvarnej výchovy zameraný na rozvoj pracovno-technických zručností ako disponibilnej hodiny - / 1 hodina týždenne /

- ⊗ príprava pracovného miesta
- ⊗ hygiena práce – lepidlá, farby
- ⊗ bezpečnosť pri práci
- ⊗ udržiavanie pracovného poriadku
- ⊗ príprava materiálu a náradia
- ⊗ osvojenie technických zručností – strihanie, trhanie, ohýbanie, skladanie, spájanie lepením, zväzovaním, prepichovaním
- ⊗ vyhľadávanie farebne a tvarovo zaujímavých prírodnín a ich dotváranie
- ⊗ využitie vhodného odpadového materiálu a jeho dotváranie
- ⊗ rozlišovanie rôznych štruktúr – dreva, kôry, listov a ich výtvarné spracovanie
- ⊗ práca s plastickým materiálom – stláčanie, miesenie, trhanie, spájanie, valkanie
- ⊗ modelovanie jednoduchých tvarov
- ⊗ vytváranie priestorových makiet
- ⊗ vytváranie jednoduchého obytného priestoru
- ⊗ využitie princípu konštrukcie pri tvorbe rozličných stavieb
- ⊗ kontrola funkcie vytvorených modelov

3.4. Prierezové témy

DOPRAVNÁ VÝCHOVA - VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

4. Metódy a formy práce

Metodické východiská predmetu sú:

a) v zážitkoch procesov

Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich,

predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník).

b) v témach/námetoch zobrazovania, ktoré ponímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka,
- edukačných cieľov,
- kultúrno-spoločenskej reality.

c) v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyku, vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

5. Požiadavky na výstup

Žiak má po absolvovaní 1. ročníka mať tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Vedomosti

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov
- znalosť základných maliarskych žánrov: krajinomalby, zátišia, portrétu, reliéfu,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách

Zručnosti a spôsobilosti

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry)
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami,
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu
- zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi

- zvládnuť jednoduché techniky otláčania
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievanie reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi

Mentálne spôsobilosti

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahneváný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- prirad'ovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- analyticko-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov

Vlastiveda

Príloha ISCED 1

3.ročník

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Charakteristika predmetu

Vlastiveda by mala byť činnostným obsahom. Vychádzky s vlastivedným námetom majú pre vyučovanie vlastivedy motivačný charakter, ale sú dosť náročné z hľadiska bezpečnosti. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym, historickým prepojením.

Vlastiveda (**Objavujeme Slovensko**) je rozdelená na dve veľké časti, a to Príroda Slovenska a Slovensko v minulosti a dnes. V časti **Príroda Slovenska** je základom spoznanie vybraných prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávání na základe obrázkov a i. **Slovensko v minulosti a dnes** sú príbehy historického rázu. Zakladá sa na spoznaní významných udalostí v histórii Slovákov, o ich zaradení v správnom časovom slede. (**Cestujeme po Slovensku**) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Realizácia je možná aj prostredníctvom „výletov“, jeden výlet po Slovensku je zameraný na jeden vybraný región. Dôraz je na práci s príbehmi a obrázkami, každý z nich znázorňuje jeden významný prvok regiónu a na čítaní zjednodušenej mapy.

Ciele predmetu

Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, rozprávání, pozorování, skúmaní, žiaci získavajú vzťah k rodnému kraju – kraju, v ktorom žijú. Pri každej vhodnej téme majú žiaci použiť poznatky zo svojich pozorování a skúseností. Žiaci majú dokázať pomenovať a odlíšiť, čo vytvorila príroda a čo človek. Rozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni. Orientovať sa v krajine pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec, krajinu. Po objavnom spoznaní rodného kraja sa žiaci pútavou formou oboznámia so zaujímavými časťami Slovenska.

Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v **3. ročníku**) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa odlíšiť ich už na pohľad významné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybranú tému. Porozprávať o významných historických udalostiach. Výučba vlastivedy v 3. ročníku sa zameriava aj na zážitkové spoznávanie častí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité vedieť čítať mapu a rozprávať o obrázkoch, fotkách.

Poznámka: **témy nie je nutné preberať v postupnosti** ako sú uvedené v učebnej osnove. **Je potrebné prispôbiť sa aktuálnym situáciám**, napr. stalo sa niečo významné na Slovensku, je potrebné sa venovať tejto téme, pretože žiaci sami prinášajú do školy veľa otázok a chcú na ne odpovede.

Kompetencie

Učebný predmet vedie žiakov k rozvíjaniu:
komunikatívnej kompetencie tým, že umožňuje prezentáciu navštívenej oblasti na Slovensku slovnú alebo písomnú alebo interpretácii prečítanej alebo vypočutej povesti, piesne, básne viažucej sa k regiónu alebo ku Slovensku. Učivo o Slovensku rozvíja aj čitateľskú gramotnosť tým, že jednak žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborného

textu ale taktiež majú možnosť rozvíjať si schopnosť opisu obrázkov, diagramov, kresieb a pod.

Dôležité je rozvíjanie kultúrnej kompetencie, aby žiaci poznali kultúru svojho národa; personálnej a interpersonálnej, pretože učebný predmet dáva predpoklady pre tvorbu projektov a tímovej práce.

Obsahový a výkonový štandard

Objavujeme Slovensko - Slovensko moja vlasť

Príbehy Slovenska na obrázkoch

Slovensko na mape a obrázkoch, internete, knihách, rozprávkach, CD, DVD

Za tajomstvami prírody Slovenska

Kde sa nachádza Slovensko? Povestami opradené pohoria (Tatry, Nízke Tatry, Pieniny, Malá Fatra). Naše rieky. Jaskyne Slovenska plné záhad. (Demänovské jaskyňa, Domica). Lesy. Čo ukrývajú? Drahokam Slovenska – kultúrne krásy UNESCO.

Naše starobylé pamiatky a ich krásy

Povesti z veľkých a starých miest Slovenska. Svetoznáme pamiatky Slovenska (UNESCO). Slávne hrady, zámky a povesti o nich.

Cestujeme v čase – Slovensko v minulosti a dnes

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Cesta do školy a domov Môj tieň smeruje na sever (svetové strany). Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí). Poznávanie cesty do školy	Svetové strany, orientácia podľa svetových strán	určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa, určiť svetové strany v krajine a významných objektov v miestnej krajine
Príroda	Prvky okolia, ktoré vytvorila príroda a ktoré človek	pomenovať v okolitej krajine, čo vytvorila príroda a čo človek, odlíšiť prírodné prvky od tých vyrobených človekom
Čas	Kalendárny rok, mesiace, sviatočné dni	vymenovať mesiace v roku a určiť kedy – ktorý mesiac sa začína jar, leto, jeseň, zima
Orientácia v mape a pláne mesta	Cesta, plán, náčrt mapy, symboly na mape, mapové znaky	opísať (alebo porozprávať vlastnými slovami) cestu do školy alebo zo školy domov a vymenovať
Slovensko		<ul style="list-style-type: none"> - porovnať rôzne obrázky znázorňujúce územie Slovenska a mapu - ukázať na mape a odlíšiť, tri znaky: rieky – modrá farba, pohoria – hnedá farba a nížiny – zelená farba, - zapamätať si polohu Slovenska na svetadieli (Slovensko leží v Európe), - ukázať na mape pohoria Tatry, Nízke Tatry, Pieniny a Malú Fatru, - opísať podľa obrázkov pohorie (hornatú krajinu, vrchy, doliny) a vymenovať vybrané činnosti človeka v pohoriach, - povedať stručne obsah povesti o

		vybratom pohorí
Zmeny prírody	Zmeny prírody	charakterizovať zmeny v prírode cez jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti (zmeny v prírode, dĺžka dňa)
Obec	Obec	povedať názov svojej obce (i presnú adresu), opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – ktoré pozná aj vymenovať, blízka rieka, park a i.), opísať spôsob života obyvateľov obce
Tradície	Sviatočné dni, tradície, zvyky	vymenovať známe sviatočné dni na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi), opísať, aké činnosti sa k nim viažu v ich rodine, v ich obci
Mestá	Bratislava, Košice	vymenovať a ukázať na mape naše dve najväčšie mestá (Bratislava a Košice)
Hrady a zámky	Hrady a zámky, povest'	ukázať na mape vybrané hrady a zámky , povedať stručne obsah povesti o vybratom hrade či zámku
Slovensko v minulosti	Poznať históriu Slovenska	opísať významné časti Slovenska, vymenovať ich dominantné vlastivedné osobitosti, rozprávať vlastnými slovami obsah povesti, priradiť piesne, básne, povesti, rozprávky

Prierezové témy

Súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Sú to tieto prierezové témy:

- Dopravná výchova
- Osobnostný a sociálny rovoj
- Enviromentálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Mediálna výchova
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Metódy a formy

Pri vyučovaní vlastivedy ako nového predmetu v 3. ročníku sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce.

Formy vyučovania:

- skupinové vyučovanie
- práca vo dvojiciach
- využitie IKT
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie
- tvorivé vyučovanie objavujúce vyučovanie
- exkurzie
- zážitkové vyučovanie

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Vlastiveda pre 3. ročník základných škôl a ďalšie odborné publikácie k daným témam vlastivedy, encyklopédie, webové stránky s témami vlastivedy, materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii, mapy turistické, geografické, autoatlas, kalendáre, okolie školy, encyklopédia Slovenska, Zaujímavosti Slovenska, Naše jaskyne a rôzne iné obrázkové publikácie k jednotlivým témam.

Hodnotenie predmetu

Proces hodnotenia v rámci vyučovacieho procesu v predmete vlastiveda sa zameria na nasledovné oblasti:

Zapamätanie si poznatkov – žiaci dokážu poznatky: reprodukovať, vymenovať, definovať, nakresliť.

Porozumenie poznatkov – žiaci dokážu poznatky: vysvetliť, zadefinovať, opísať, vyjadriť vlastnými slovami.

Použitie poznatkov (špecifický transfer) – žiaci dokážu poznatky: aplikovať, demonštrovať, vyskúšať, vyriešiť.

Záverečné hodnotenie na konci prvého a druhého polroka sa uskutoční **klasifikáciou** predmetu **vlastiveda**.

ANGLICKÝ JAZYK

Príloha ISCED 1

3.ročník

Charakteristika učebného predmetu

Záujem o štúdium anglického jazyka v posledných rokoch stále rastie. Je to dané nielen požiadavkou zo strany rodičov či žiakov, ale najmä spoločenským vývinom. Vstup našej krajiny do EÚ a jej štruktúra si žiada ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a

komunikačné zručnosti. Jednou z možností, ako túto požiadavku naplniť, je začať vyučovať anglický jazyk už mladšom školskom veku a riadiť sa heslom: „ Čím skôr, tým lepšie.“ Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa. Otvára žiakom nový obzor pri spoznávaní iných kultúr a tým rozvíja aj tolerantnosť dieťaťa voči iným kultúram. Uľahčuje deťom prácu pri vyučovaní formou IKT metód.

Ciele učebného predmetu

Cieľové zameranie vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- získavaniu nových kompetencií
- opakovaniu si naučených vedomostí
- využívaniu vedomostí z iných predmetov
- hodnoteniu svojich pokrokov
- spolupráci vo dvojiciach, alebo v skupinách
- socializácii detí
- využívaniu naučeného cudzieho jazyka
- učení sa samostatnosti pri učení
- vzbudeniu záujmu o jazyk a kultúru
- lepšiemu poznaniu sveta a podporovaniu sebavedomia
- k celkovému vývinu dieťaťa a podporovaniu emocionálnych, kreatívnych, sociálnych a kognitívnych schopností
- uvažovaniu o učení sa CJ a k využívaniu vlastného jazykového portfólia ako nástroja sebahodnotenia
- samostatnosti v štúdiu tým, že žiak má dostatok priestoru, pre intenzívnu a tvorivú prácu so zmysluplným využívaním IKT

Kľúčové spôsobilosti

- porozumieť počutému a písanému slovu
- hovoriť a vedieť odpovedať na otázky
- písať krátke listy, pozdravy, odkazy

Kompetencie spojené s myslením

- kreatívne myslenie je odlišný spôsob riešenia úloh
- kritické myslenie je vytvorenie samostatného názoru
- prosociálne myslenie znamená pochopiť iných a učiť sa od nich

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie na učenie

- pozitívna motivácia,
- vhodné učebné pomôcky,
- učebnice a pracovné texty ako zdroj informácií,
- individuálne učenie sa,
- pripravovanie sa na celoživotné vzdelávanie.

Kompetencie na riešenie problémov

- viesť k samostatnému riešeniu problémov, schopnosti hľadať viaceré riešenia,
- viesť k využívaniu svojich skúseností a myslenia, nachádzaniu zhôd, odlišností,
- využívanie modelových situácií,
- hľadanie optimálneho riešenia využívaním tvorivého myslenia, kreativity,
- rozvíja kritické myslenie.

Komunikatívne kompetencie

- využíva diskusiu o probléme,

- vedie k využívaniu IKT na komunikáciu,
- samostatné i tímové prezentácie.

Sociálne kompetencie

- skupinová práca, tímová práca, organizácia práce, pravidlá,
- individuálny prístup k talentovaným žiakom (rozširujúce úlohy), k žiakom s poruchami učenia (spolupráca so špeciálnym pedagógom),
- empatické, priateľské, kooperujúce prostredie výučby, pozitívne postoje,
- rozvíjanie zdravého sebedovetomia, zdravej osobnosti,
- rešpektovanie vekových, sociálnych, intelektových osobitostí,
- podpora pri zapájaní do súťaží.

Pracovné kompetencie

- zodpovedný prístup k práci, jej výsledkom,
- zodpovednosť za seba i svoj tím,
- kontrola samostatných prác,
- autokontrola a kontrola spolužiaka.

Obsah učebného predmetu

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu **parajazykové** (rytmus, intonácia) a **nonverbálne** (gestikulácia, mimika) prostriedky.

Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

Vzdelávací obsah anglického jazyka primárnej školy pozostáva z desiatich okruhov na úrovni A1.1.

- 1. Rodina a spoločnosť**
- 2. Vzdelávanie a práca**
- 3. Doprava a cestovanie**
- 4. Rodina a spoločnosť**
- 5. Stravovanie**
- 6. Človek a príroda**
- 7. Domov a bývanie**
- 8. Obliekanie a móda**
- 9. Multikultúrna spoločnosť**
- 10. Môj svet**

Pri každej z týchto tém rozvíjame u žiakov komunikačné zručnosti v anglickom jazyku. Ide o počúvanie s porozumením, ústny prejav – hovorenie, čítanie s porozumením a písomný prejav.

V tejto tabuľke uvádzame štandard (obsahový aj výkonový) s možným využitím prierezových tém, ktoré by mal žiak na konci 3. ročníka zvládnuť. V 3. ročníku sa dáva opäť veľký význam na komunikatívnosť, ktorá sa dá využiť v jednotlivých tematických okruhoch. Tieto aktivity pôsobia na žiakov veľmi motivujúco. V každom tematickom okruhu sa rozvíjajú komunikačné zručnosti – čítanie, písanie, počúvanie a hovorenie. Motivačne pôsobí aj využitie piesní, básní a rýmovačiek v obsahu.

Kľúčové Kompetencie	Počet hodín	Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard Výstupy	Prierezové témy
Reagovať pri prvom stretnutí. Nadviazať kontakt. Vypočúť a podať informáciu. Vyjadriť svoj názor. Vybrať si z možností	25	Vzdelávanie a práca	Pozdravy a predstavenie sa Abeceda Objekty v triede Príkazy Čísla Tvary	Žiak vie pomenovať objekty v triede a svoje učebné pomôcky. Vie určiť ich farbu a veľkosť. Vie sa pýtať na veci otázkou: What is it? Whose is this? a odpovedať na otázky It is ..., It is my Žiak vie privlastňovať predmety pomocou 's. Žiak rozumie pokynom, ktoré zadáva učiteľ a vykonáva činnosti na základe pokynov. Žiak vie zadávať pokyny v triede. Žiak vie pomenovať jedlo a určiť jeho geometrický tvar.	Osobnostný a sociálny rozvoj
Vyjadriť svoj názor. Vybrať si z možností.	2	Stravovanie	Jedlo	Žiak vie pomenovať jedlo.	Ochrana života a zdravia
Vypočúť a podať informáciu. Vybrať z ponúknutých možností. Vyjadriť svoj názor.	18	Domov a bývanie	Hračky Farby Každodenné objekty Určovanie miesta	Žiak vie pomenovať hračky, vie hlásť jednotlivé pomenovania hračiek v anglickom jazyku. Vie určiť ich farbu aj počet. Vie sa pýtať na počet a farbu. Vie určiť, kde sa nachádzajú. Privlastňovanie »môj, tvoj,..«	Výchova k manželstvu a rodičovstvu Osobnostný a sociálny rozvoj
Vybrať z ponúknutých možností.	10	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Časti tváre a hlavy Časti tela Prídavné mená Opis svojho zovňajšku	Žiak vie pomenovať časti tela, tváre. Žiak vie opísať svoj zovňajšok, a zovňajšok iných osôb, aj pomocou prídavných mien. Žiak vie priradiť opis osoby danému obrázku.	Ochrana života a zdravia.
Vypočúť a podať informáciu. Vyjadriť svoj názor. Vybrať si z možností	8	Rodina a spoločnosť	Rodina a jej členovia Príbuzní Rodostrom	Žiak vie pomenovať členov svojej rodiny a blízkych príbuzných. Vie opísať fotografiu svojej rodiny. Žiak vie správne používať privlastňovacie zámená (my, your, his, her, our). Vie ich opísať pomocou prídavných mien.	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Vyjadriť svoj názor.	14	Človek a príroda	Zvieratá v ZOO, domáce a voľne žijúce Určovanie času Mesiace v roku	Žiak vie pomenovať zvieratká voľne žijúce, domáce, žijúce v zoo. Vie tieto zvieratká opísať. Žiak vie určiť celé hodiny. Žiak pozná jednoduché anglické predložky a vie ich správne použiť vo vete/ in, on, under/.	Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova

Vybrať si z ponúknutých možností, vyjadriť názor.	4	Doprava a cestovanie	Určovanie smeru Budovy v meste	Žiak vie pomenovať dopravné prostriedky. Rozumie jednoduchým pokynom »vpravo, vľavo, stoj, ... « Vie povedať, čo sa nachádza v meste.	Dopravná výchova
Vypočítať a podať informáciu, vybrať si z možn.	4	Obliekanie a móda	Oblečenie Opis oblečenia	Žiak vie pomenovať oblečenie. Vie opísať čo má oblečené.	Environmentálna výchova
Vybrať si z možností.	4	Multikultúrna spoločnosť	Vianoce Veľká noc	Žiak je oboznámený s tradíciami vianočných sviatkov v Anglicku, vie porovnať sviatky. Žiak vie spievať jednoduché vianočné piesne. Vie vyrobiť anglický vianočný pozdrav. Vie povedať jednoduché želanie k Vianociam a Novému roku: Merry Christmas and Happy New Year. Žiak je oboznámený s tradíciami veľkonočných sviatkov v Anglicku a porovnáva ich s našimi sviatkami.	Multikultúrna výchova. Mediálna výchova
Vedieť tvoriť, triediť informácie, vyberať z možností, zapísať resp. zhrnúť nadobudnuté poznatky.	10	Môj svet (projekty)	Ja a moja škola Moje narodeniny Moja rodina Naše zvieratká Moje mesto	Žiak vie samostatne tvoriť, triediť informácie, vyberať z možností, zapísať resp. zhrnúť nadobudnuté poznatky a prezentovať ich pred ostatnými spolužiakmi.	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Požiadavky na výstup z 3. ročníka

Lexika

Žiak si postupne z roka na rok obohacuje a vylepšuje lexiku v daných témach (hračky, farby, čísla, objekty v triede, zvieratá, telo, rodina, oblečenie, jedlo, geometrické tvary, dopravné prostriedky, príroda, atď.).

Žiaci si osvoja 200 – 250 nových slov, ich pravopis a výslovnosť, výber slov a slovných spojení je podľa konverzačných okruhov. Žiaci pracujú s obrázkovým slovníkom, oboznamujú sa s jednoduchým dvojjazyčným slovníkom.

Morfológia

- podstatné mená: žiak rozlišuje jednotné a množné číslo »s« ; privlastňovací pád (Peter's book), člen určitý a neurčitý
- prídavné meno: základné tvary krátkych prídavných mien (napr.: short, tall, big ...)
- predložkové pády: *to father, from school, with my friend*
- predložky: miesta (in, on, at, next to, under), pohybu (up, down)
- zámená: *osobné a privlastňovacie* (opakovanie), ukazovacie (this, that)
opytovacie »*What... Where... Who... Whose... How old... How many...*«,
- základné číslovky: 1 – 20
- radové číslovky – v *dátume* (pasívne)
- predložky pohybu: *up, down* (pasívne)
- spojky: *or, and*
- slovesá: to be, to have, have got, modálne slovesá: *can*
- slovesné časy: *jednoduchý prítomný* (všetky osoby), tvorenie otázky, záporu od slovesa - to be
- určovanie času – *celé hodiny*,
- plnovýznamové slovesá »*open, draw, put, sit down, stand up, look, etc.*«
- rozkazovací spôsob cez jednoduché príkazy

Syntax

- slovosled: *podmet, prísudok, príslovkové určenie miesta* (napr.: at home, in the garden)
- stavba vety pomocou *there is/there are*
- identifikovať a opísať pomocou: *This is his/her, Are these his? No, they aren't.*
- druhy viet podľa modálnosti a vetného obsahu: časovanie slovesa *to be, have got*, modálne sloveso *can* - otázka, zápor: I can; Can I/you ...?
- tvorenie modelových otázok použitím opytovacích zámen: *What's your name? Where is your school? How old are you? When's your birthday?*
- opytovacie vety: *Is it? Do you have?*
- *like* – tvorenie otázok a záporu

Zvuková a grafická rovina jazyka

- spelling - žiaci sa naučia anglickú abecedu, hláskovanie slov
- opakovanie a systematizovanie výslovnosti stiahnutých tvarov slovík: *I'm, he's she's...*

- výslovnosť „th“, nácvik výslovnosti foném pomocou básní, piesní, riekaniek
- hlásky sú precvičované v kontexte, nie izolovane

Komunikačné zručnosti

- vypočítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- prečítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- základné pravidlá formálneho a neformálneho rozhovoru
- frázy jednoduchej každodennej komunikácie: zoznámenie, predstavenie sa, rozlúčenie sa, poďakovanie – opakovanie
- nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- vyjadriť svoj názor (súhlas, nesúhlas)
- vyjadriť svoju vôľu
- vybrať z ponúkaných možností (identifikovať, opísať)
- reagovať pri stretnutí
- vyjadriť svoju schopnosť
- stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá
- vypočítať si a podať informácie (informovať sa)
- predstaviť svoje záľuby a vkus
- vnímať a prejavovať city a pocity (radosť, smútok)
- reagovať na príbeh alebo udalosť
- vyjadriť očakávania a reagovať na ne (nádej, sklamanie, strach)

Počúvanie

- ide o počúvanie hudby, zvukov zvierat, čísel, časových údajov, dialógov atď. z rôznych druhov médií a sústredené počúvanie vyučujúceho s cieľom porozumieť.
- žiak s porozumením reaguje na pokyny učiteľa, reprodukuje slová a jednoduché vety
- pri počúvaní neznámeho textu so známou tematikou žiak pochopí celkový obsah
- pri viacnásobnom počúvaní textu so známou tematikou žiak dokáže dešifrovať známe slová a slovné spojenia
- žiak vie prostredníctvom počúvania zrealizovať obrázkový diktát
- dokážu zachytiť a reprodukovať intonáciu vety, skrátené slovesné tvary

Hovorenie

- žiaci slovne reagujú na pokyny a otázky učiteľa a svojich spolužiakov
- učia sa povedať dátum a ospravedlniť sa, oznámiť chýbajúcich žiakov
- odpovedajú stručne na otázky k textom so známou tematikou
- s výraznou pomocou učiteľa dokážu tvoriť otázky v rámci osnov
- dokážu reprodukovať krátky text v rozsahu 3-5 viet
- dokážu zachytiť a reprodukovať intonáciu vety, skrátené slovesné tvary

Čítanie

- žiak vie čítať s porozumením základné pokyny k úlohám v učebnici
- žiak vie čítať s porozumením krátky text so známou tematikou (4-5 viet)
- žiak vie doplniť do textu chýbajúce slovo
- vie vyhľadať informáciu

Písanie

- žiak má opakovane precvičovať písomnú podobu w, W, q, Q, Y
- žiak dokáže bezchybne prepísať krátky text
- žiak vie písomne pomenovať veci na obrázku
- žiak sa vie orientovať v učebnici a vyhľadať písomnú podobu slov
- žiak dokáže napísať 3-5 vetný list alebo krátku pohľadnicu
- dokáže opísať veci na obrázku písomne

Interkultúrne učenie sa

- oslovenie you (ty, vy)
- informácie o anglofónnych krajinách
- ľudové zvyky (sviatky, jedlá, oblečenie a pod.)
- internacionalizmy
- formálne a neformálne slová

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a vyučových materiálov (CD, DVD, multimediálnych programov a pod.) Vyučovať v malej komunite s využitým rôznych foriem práce.

Metóda je pedagogická - špecifická didaktická aktivita subjektu a objektu vyučovania , rozvíjajúca vzdelanostný profil žiaka , súčasne pôsobiaca výchovne a to v zmysle vzdelávacích i výchovných cieľov v súlade s vyučovacími a výchovnými princípmi.

Pomocou správne zvolených metód treba vytvoriť atmosféru, v ktorej sa dieťa môže učiť s radosťou bez strachu a stresu, treba využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzenú zvedavosť, treba zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu sa učiť za pomoci všetkých zmyslov, treba dieťa naučiť sa reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa v jazyku osamostatniť.

Metódy práce

- výklad
- motivačné metódy rozhovoru
- demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy
- dramatizačné metódy
- interaktívne metódy
- problémová

Formy práce

- individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry

- práca vo dvojici
- frontálna výučba
- práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimediálnymi programami, CD, časopisom a internetom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica McMillan – English World I
- webové stránky, ktoré sú venované výučbe anglického jazyka
- materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má naša škola k dispozícii
- učebnica, pracovný zošit
- metodická príručka
- dvojjazyčné slovníky
- obrázkové slovníky
- obrazový demonštračný materiál (magnetické obrázky, karty, pexesá, maňušky a pod.)

Hodnotenie predmetu

Anglický jazyk klasifikujeme. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba kladné veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Klasifikáciu môžeme obohatiť aj o slovné hodnotenie nasledovne:

1. Very good! / Veľmi dobré.
2. Good! / Dobré.
3. Good but you could do better! Dobré, ale môže to byť lepšie.
4. Try harder you can do it! Usiluj sa viac!
5. Excellent! Výborný. Vynikajúci.

Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka sa posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

Hodnotíme a klasifikujeme:

- komunikačné zručnosti v jazyku (v potrebnej miere)
- jazykové schopnosti
- manuálne zručnosti a ich využitie
- umelecké a psychomotorické schopnosti
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia

Prírodoveda

Príloha ISCED 1

3.ročník

1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Charakteristika predmetu

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná veda. Oblasti sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody;
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch;
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne;
- opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním;
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty;
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu;
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie;
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje;
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Čiastkové ciele predmetu

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný **rozvoj myslenia** dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ

nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu), je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám.

Kompetencie

Tretí ročník je v Prírodovede zameraný obsahovo a činnostne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností, ktoré sú uvedené v zátvorkách.

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája **rozvoj poznatkového systému** dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlišiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravové reťazce, ekosystematické vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, prítťaživosť, ...

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj **rozvoj špecifických postojov**, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplyva na postoje dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

1. Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).
2. Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).
3. Dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).
4. Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).
5. Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

Obsahový a výkonový štandard

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch	Triedenie a rozpoznávanie látok podľa ich vlastností Zmeny vlastností látok Voda – vlastnosti vody Vzduch- čistota, pohyb vzduchu	Vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov	Určiť vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov Vedieť zdôvodniť zmeny vlastností látok -topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia
	Porovnávanie a meranie Meranie objemu kvapalín podľa valca Meranie hmotnosti Fyzikálne veličiny. Hmotnosť, čas, objem, teplota, sila Meranie fyzikálnych veličín meradlami, zápis do tabuliek.	Meranie kvapalín, odmerný valec, filter na vodu, hmotnosť, fyzikálne veličiny, čas, teplota, sila Medzinárodné jednotky fyzikálnych veličín.	Odmerať objem kvapalín podľa odmerného valca Odmerať hmotnosť Odmerať teplotu vody a vzduchu laboratórnym teplomerom Odmerať teplotu ľudského tela lekárskeym teplomerom Odmerať silu silomerom Zosumarizovať výsledky merania do tabuľky Pripraviť experiment na zistenie podmienok zmeny látok Porovnávať vlastnosti látok, sily, hmotnosti žiakov v triede Zostrojiť filter na čistenie vody Poznať jednotky objemu a hmotnos Poznať meradlo času Poznať jednotku teploty, rozumieť znamienku : + a – pri označovaní teploty Uviesť tri príklady pôsobenia sily v našom živote Poznať meradlo sily, jej jednotku a značku.
Technika, technické objavy	Technika okolo nás		Zdôvodniť význam techniky v našom živote
	Jednoduché stroje Projekty: premiestňovanie nákladu. Ako Egypťania stavali pyramídy Prevody ozubených kolies v domácnosti. Vytvor svetelný pútač pre ..	Páka , kladka, naklonená rovina, prevody ozubených kolies	Poznať princíp fungovania jednoduchých strojov Zostrojiť pri modelovaní funkčný model zariadení, ktoré obsahujú jednoduché stroje
	Elektrická energia		Vysvetliť význam elektrickej energie Zostaviť jednoduchý elektrický obvod. Vyhľadávať informácie
Živé organizmy	Človek	Hlavné vonkajšie časti ľudského tela Podmienky pre život človeka	Poznať pojmy, hlava, telo, atď...schematicky to znázorniť Vysvetliť vzťah človek, voda, vzduch, pôda
	Živočíchy	Vonkajšie časti živočíchov, pohyb	Poznať vonkajšie časti živočíchov

		živočíchov podmienky života živočíchov,	
--	--	--	--

Prierezové témy

Súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Sú to tieto prierezové témy:

- Dopravná výchova
- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Enviromentálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Mediálna výchova
- Regionálna výchova
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Metódy a formy

Na vyučovaní daného predmetu sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce.

Nové moderné metódy:

- **brainstorming**
- vyučovanie hrou cez didaktické hry
- využívanie IKT (prezentácie, výučbové programy)
- dramatizácia
- motivovanie pomocou úloh (otázok učiteľa, problémy, cvičenia, výchovné situácie, ktoré si vyžadujú aktivitu a riešenie zo strany žiaka)
- motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a inividuálne hodnotenia)

Formy vyučovania:

- skupinové vyučovanie
- práca vo dvojiciach
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie
- programové učenie
- blokové vyučovanie
- **integrované tematické vyučovanie**
- tvorivé vyučovanie
- objavujúce vyučovanie

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: Prírodoveda pre 3. ročník základných škôl (Ol'ga Kováčiková), ďalšie odborné publikácie k daným témam prírodovedy, encyklopédie, webové stránky, materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii, odborníci v daných témach z radov rodinných

príslušníkov žiakov/ známych, (besedy, prednášky), výučbové CD, DVD, detské časopisy, stavebnice, modelovacie hmoty.

Hodnotenie predmetu

Proces hodnotenia v rámci vyučovacieho procesu v predmete prírodoveda sa zameria na nasledovné oblasti:

Zapamätanie si poznatkov – žiaci dokážu poznatky: reprodukovať, vymenovať, definovať, nakresliť.

Porozumenie poznatkov – žiaci dokážu poznatky: vysvetliť, zdefinovať, opísať, vyjadriť vlastnými slovami.

Použitie poznatkov (špecifický transfer) – žiaci dokážu poznatky: aplikovať, demonštrovať, vyskúšať, vyriešiť.

Odporúčané formy hodnotenia pre predmet prírodoveda sú nasledovné:

Písomná (grafická) forma hodnotenia – odporúča sa na konci tematických celkov.

Praktická forma hodnotenia pre tematické celky, kde má žiak vytvoriť malý projekt.

Ústna forma hodnotenia vhodná pre všetky tematické celky.

Záverečné hodnotenie na konci prvého a druhého polroka sa uskutoční **klasifikáciou** predmetu **prírodoveda**.

Informatická výchova

Príloha ISCED 1

3.ročník

1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme. Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Ciele predmetu

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch. Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

Kompetencie

Žiak si v priebehu vyučovania osvojuje tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

- sociálne komunikačné kompetencie

- kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia
- kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia učiť sa učiť sa
- kompetencia riešiť problémy
- osobné, sociálne a občianske kompetencie
- kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Obsahový štandard

Oboznámenie sa s počítačom, ovládanie klávesnice, myši,. Oboznámenie s prostredím jednoduchého grafického editora – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov grafického editora pri kreslení obrázkov (kreslenie pomocou geometrických tvarov, priamok, výberu, kopírovania, presúvania...). Vytváranie jednoduchých animácií. Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu, vkladanie obrázkov do textu, kopírovanie, mazanie, presúvanie. Vytváranie, ukladanie, mazanie dokumentu, vytváranie priečinkov. Oboznámenie sa s nástrojmi a prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu ako zdroj zábavy, ale aj informácií v textovej i obrazovej podobe, využívanie e-mailovej pošty, bezpečné správanie na internete, základy slušného správania na internete. Spúšťanie hry a hudby z CD a internetu, ovládanie jednoduchých hier. Práca s multimédiami, nahrávanie zvukov. Získanie základov algoritmického myslenia. Využívanie možností IKT pri riešení úloh v rámci projektového vyučovania, prezentovaní projektov

Prierezové témy

Súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Sú to tieto prierezové témy:

- Dopravná výchova
- Osobnostný a sociálny rovoj
- Enviromentálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Mediálna výchova
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Výkonový štandard

Žiak je schopný:

- vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač,
- samostatne zapnúť a vypnúť počítač,
- pracovať s myšou, klávesnicou,
- správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- ovládať samostatne výučbový SW,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora,
- samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,

- samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, vytvoriť návod a využiť jednotlivé nástroje,
- samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie),
- nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov,
- obrázok uložiť a otvoriť,
- upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore,
- vložiť obrázok cez schránku,
- sa orientovať v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete,
- si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky,
- si samostatne spustiť hru z internetu,
- na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,
- riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí,
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora,
- samostatne napísať, prepísať jednoduchý text,
- samostatne text uložiť a otvoriť,
- upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie,
- vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäkčene,
- upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty,
- používať nástroje na úpravu textov,
- vkladať obrázky do textu cez schránku,
- vytvoriť pozvánku, oznam, reklamu,
- pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého,
- narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači, psychohygienu,
- samostatne o svojom konaní a správaní sa rozprávať a odpovedať na kladené otázky,
- pracovať samostatne a v skupine na projekte,
- samostatne prezentovať pred spolužiakmi svoju prácu – projekt,
- dokončiť začatú prácu.

Metódy a formy

Na vyučovaní daného predmetu sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce.

Nové moderné metódy:

- brainstorming
- vyučovanie hrou cez didaktické hry
- motivovanie pomocou úloh (otázok učiteľa, problémy, cvičenia, výchovné situácie, ktoré si vyžadujú aktivitu a riešenie zo strany žiaka)
- motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a inividuálne hodnotenia)

Formy vyučovania:

- skupinové vyučovanie
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie
- blokové vyučovanie
- integrované tematické vyučovanie
- tvorivé vyučovanie

Učebné zdroje

Časopisy, encyklopédie, PC, internet, výučbové programy, detské počítačové hry, online hry.

Hodnotenie predmetu

Predmet Informatická výchova je v 3. ročníku **klasifikovaný**.

Hudobná výchova

Príloha ISCED 1

3.ročník

1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova formuje mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole i v rodine, prehĺbuje ich pozitívny vzťah k prírode, ku všetkým prejavom života, napomáha ich socializácii v kontexte regiónu i celej spoločnosti. Posilňuje ich vrodené prirodzené predpoklady a sklony k hravosti, spontánnosti, ich schopnosť údivu a očarenia, celostnosť ich vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Vedie ich k uvedomeniu a rozlišovaniu mravných i estetických hodnôt, k otvorenosti a tvorivosti.

Aj v treťom ročníku primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonáčné, hudobno-pohybové, inštrumentálne(interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov.

Ciele predmetu

Cieľom hudobnej výchovy v 3. ročníku je nadviazať na zručnosti a vedomosti získané v 1. a v 2. ročníku. Pokračovať v ich prehľbovaní a naďalej využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby. Naďalej pokračovať v budovaní kompetencií.

Prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- hier s hudbou a jej prvkami prehľbovať počiatočný spontánný záujem o hudbu
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem, utvárať prvé predpoklady pre primerané vnímanie zvukovosti hudobných štruktúr, pre vlastný spev, inštrumentálnu hru a ostatné prejavy na báze hudby,

Socioafektívne ciele

- uvedomenie si a postupné rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť, zjednocovať a kultivovať kolektívny spev triedy i ostatné s hudbou spojené prejavy žiakov,

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi činnosťami, posilňovať vrodené prirodzené správanie detí a ich vlohy k hravosti, spontánnosti, ich schopnosť údivu a očarenia.

Kompetencie a obsahový štandard

Vokálno-intonačné činnosti

Rozvíjať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, v adekvátnej nálade. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt, štvrt'ová, osminová, polová + pomlčky). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Funkčné držanie tela, základy speváckeho dýchania, jasná artikulácia. Čistý kultivovaný spev so zodpovedajúcim výrazom v rozsahu c1-a1. Melodická ozvena 5-3, fanfárové tóny, melodická otázka a odpoveď. Melodizácia textu, riekaniek v priestore 1.-6. stupňa s využitím štvrt'ových a osminových hodnôt s oporou grafického názoru a pohybu, jej tvorivé uplatňovanie v hudobných hrách.

Inštrumentálne činnosti

Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne. Hranie jednoduchých rytmov na detských hudobných nástrojoch. Štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody, okolitého prostredia a sveta rozprávok na detských hudobných nástrojoch.

Hudobno-pohybové činnosti

Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Pohybom vyjadriť náladu hudby. Rozlišovanie pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru sprevádzanej piesne. Vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele. Realizácia ľudových tanečných hier so spevom. Pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko-nízko, stúpanie-klesanie melódie, silno-slabo, pomaly-rýchlo.

Percepčné činnosti

Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, predohru, medzihru, dohru, ukončenú a neukončenú melódiu, základné sláčikové a dychové nástroje, klavír. Verbalizovať svoj názor. Rozlišovanie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev). Rozlišovanie tónov vysoký, nízky, rovnaký, silný, slabý, tempo pomalé, rýchle. Rozlišovanie piesne, nástrojovej skladby. Podľa počutia rozlišovať zvukové zafarbenie hudobných nástrojov a používaných detských hudobných nástrojov. Podľa počutia poznať slovenskú hymnu.

Hudobno-dramatické činnosti

Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie. Vytvorenie vlastnej krajiny na improvizáciu v danom tónovom priestore. Piesne na dvoch tónoch. Hra na ozvenu- podobnosť a totožnosť. Zmena výrazu a tempa ako prostriedok na charakterizáciu. Hudobné nástroje-prostriedok charakterizácie. Kontrasty v príbehu. Jednoduchý príbeh s využitím hudobných nástrojov, hry na ozvenu, hry na telo.

Prierezové témy

Súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Sú to tieto prierezové témy:

- Dopravná výchova/DOV
- Osobnostný a sociálny rozvoj/OSR
- Enviromentálna výchova/ENV
- Multikultúrna výchova/MUV
- Ochrana života a zdravia/OŽZ
- Mediálna výchova/MEV
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti/TPPZ
- Regionálna výchova/RGV

Výkonový štandard

Vedieť správne zaspievať 20 detských a ľudových piesní, hier so spevom. Vedieť zaspievať hymnu SR. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.

Vedieť hrať rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových, polových nôt a pomlčiek, použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam.

Pohybom správne reagovať na hudbu. Ovládať základné kroky čardáša, valčíka, mazúrky.

Po viacnásobnom vypočutí poznať min. 4 hudobné skladby a ich autorov. Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby.

Pripraviť si jednoduché hudobnodramatické vystúpenie.

Postoje

Žiak

- si vytvára vzťah k speváckemu prejavu, k slovenskej ľudovej hudbe, vie hodnotiť svoj hudobný prejav a výkon spolužiakov,
- postupne si vytvára kladný vzťah k hudbe: radosť z elementárneho kolektívneho muzicírovania a spontánneho tvorenia, vnútornú potrebu počúvať hudbu a vedieť ju charakterizovať.
- spoznáva hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, rešpektuje špecifiká, pozná a váži si kultúru svojho národa a iných národov,
- pochopí morálne poslanstvo hudobných rozprávok a príbehov- sociologická funkcia,
- získané vedomosti prepája s vlastnou skúsenosťou, analógiou zo života (metafora), využitím (kognitívnych) vedomostí z iných predmetov.

Metódy a formy

Zámerom hudobno-výchovnej práce je zapojenie každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností. Kladieme dôraz na hudobný zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces sebarealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť i uvoľnenie. Naďalej sa usilujeme o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie

hudby. Je žiaduce, aby každá vyučovacia hodina mala svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce.

Organizačné formy a metódy hudobno-výchovnej práce

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto je potrebné:

- skupinové a projektové vyučovanie;
- návštevu hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol;

Učebné zdroje

Učebnica HUV pre 3. ročník ZŠ, texty piesní, spevníky, odborná literatúra, spevníky ľudových hier, internet, didaktické prostriedky, akustické-rozhlasové programy, nahrávky na CD.

Hodnotenie predmetu

V 3. ročníku je hudobná výchova klasifikovaná známkami, viď príloha hodnotenie HUV (Metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu predmetu hudobná výchova v základnej škole a predmetu výchova umením v 8. a 9. ročníku ZŠ).

Hodnotenie hudobnej výchovy je špecifické, pretože musí zohľadniť špecifický prínos hudobnej výchovy k vzdelanostnému rastu a formovaniu osobnosti žiaka.

Dôležitá je motivačná funkcia hodnotenia, a to najmä pri menej nadaných žiakoch. Preto učiteľ musí brať ohľad na predpoklady, ambície, vkus a predchádzajúce výkony žiaka, teda brať do úvahy aj komparačnú funkciu odnotenia, správne odhadnúť pomer danosti, snahy a záujmu o hudbu a hudobnú výchovu, až potom úroveň hudobných činností a vedomostí. Teda aktuálny výkon žiaka hodnotíme vzhľadom na jeho možnosti. Hodnotenie HV vyžaduje osobný, diferencovaný prístup učiteľa k žiakovi.

Forma hodnotenia:

- ťažiskovou formou hodnotenia je slovné hodnotenie výkonu a vedomostí žiaka na základe pozorovania,
- hodnotenie známkou. Nie je nutné známkovať každý výkon žiaka.

Je na voľbe učiteľa, ktoré výkony, resp. úlohy bude hodnotiť, aby poskytol žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji.

Kritériá hodnotenia

Kritériá hodnotenia sú v súlade s kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli. Učiteľ u žiaka hodnotí primerane veku:

- a) priebeh vytvárania postojov:
 - záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci edukačných úloh,
 - schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch a edukačných úlohách,
 - schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov,
- b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky,
- orientácia v grafickom zázname jednohlasnej melódie,
- hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch a hrou na telo,
- orientácia v znejúcej hudbe na základe dominujúcich výrazových prostriedkov hudby a ich funkcií,
- pochopenie veku primeraných hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť,
- integrácia a transfer hore uvedených zručností a spôsobilostí pri realizácii hudobnodramatických činností,
- aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia,

c) priebeh získavania hudobných vedomostí:

- vedomosti z oblasti hudobnej kultúry a prvkov hudobnej náuky súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie,
- poznanie mien najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich najznámejšie diela.

ANGLICKÝ JAZYK

Príloha ISCED 1

4.ročník

Charakteristika učebného predmetu

Záujem o štúdium anglického jazyka v posledných rokoch stále rastie. Je to dané nielen požiadavkou zo strany rodičov či žiakov ale najmä spoločenským vývinom. Vstup našej krajiny do EÚ a jej štruktúr si žiada ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikačné zručnosti. Jednou z možností ako túto požiadavku naplniť je začať vyučovať anglický jazyk už mladšom školskom veku a riadiť sa heslom: „Čím skôr, tým lepšie.“ Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa. Otvára žiakom nový obzor pri spoznávaní iných kultúr a tým rozvíja aj tolerantnosť dieťaťa voči iným kultúram. Uľahčuje deťom prácu pri vyučovaní formou IKT metód.

Časová dotácia

- ▶ 4. ročník
- ▶ 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačova učebňa

Ciele učebného predmetu

Cieľové zameranie vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- získavaniu nových kompetencií
- opakovaniu si naučených vedomostí
- využívaní vedomostí z iných predmetov
- hodnoteniu svojich pokrokov
- spolupráci vo dvojiciach, alebo v skupinách
- využívaní naučeného cudzieho jazyka
- učení sa samostatnosti pri učení
- vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- lepšie poznanie sveta a podporovanie sebavedomia
- prínos k celkovému vývinu dieťaťa a podporovanie emocionálnych, kreatívnych, sociálnych a kognitívnych schopností
- viesť žiakov k samostatnosti v štúdiu tým, že žiak má dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu so zmysluplným využívaním IKT

Kľúčové spôsobilosti

- porozumieť počutému a písanému slovu
- hovoriť a vedieť odpovedať na otázky
- písať krátke listy, pozdravy, odkazy

Kompetencie spojené s myslením

- kreatívne myslenie je odlišný spôsob riešenia úloh
- kritické myslenie je vytvorenie samostatného názoru
- prosociálne myslenie znamená pochopiť iných a učiť sa od nich

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie na učenie

- pozitívna motivácia,
- vhodné učebné pomôcky
- učebnice a pracovné texty ako zdroj informácií,
- individuálne učenie sa,
- pripravovanie sa na celoživotné vzdelávanie.

Kompetencie na riešenie problémov

- viesť k samostatnému riešeniu problémov, schopnosti hľadať viaceré riešenia,
- viesť k využívaniu svojich skúseností a myslenia, nachádzaniu zhôd, odlišností,
- využívanie modelových situácií,
- hľadanie optimálneho riešenia využívaním tvorivého myslenia, kreativity,
- rozvíja kritické myslenie.

Komunikatívne kompetencie

- využíva diskusiu o probléme,
- vedie k využívaniu IKT na komunikáciu,
- samostatné i tímové prezentácie.

Sociálne kompetencie

- skupinová práca, tímová práca, organizácia práce, pravidlá,
- individuálny prístup k talentovaným žiakom (rozširujúce úlohy), k žiakom s poruchami učenia (spolupráca so špeciálnym pedagógom),
- empatické, priateľské, kooperujúce prostredie výučby, pozitívne postoje,
- rozvíjanie zdravého sebavedomia, zdravej osobnosti,
- rešpektovanie vekových, sociálnych, intelektových osobitostí,
- podpora pri zapájaní do súťaží.

Pracovné kompetencie

- zodpovedný prístup k práci, jej výsledkom,
- zodpovednosť za seba i svoj tím,
- kontrola samostatných prác,
- autokontrola a kontrola spolužiaka.

Obsah učebného predmetu

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu **parajazykové** (rytmus, intonácia) a **nonverbálne** (gestikulácia, mimika) prostriedky.

Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom.

Pritom majú u začiatočníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

Vzdelávací obsah anglického jazyka primárnej školy pozostáva z desiatich okruhov na úrovni objavovania a oboznamovania sa s jazykom A1.1.

1. Rodina a spoločnosť
2. Domov a bývanie
3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie
4. Doprava a cestovanie
5. Vzdelávanie a práca
6. Človek a príroda
7. Voľný čas a záľuby
8. Stravovanie
9. Obliekanie a móda
10. Multikultúrna spoločnosť

Pri každej z týchto tém rozvíjame u žiakov komunikačné zručnosti v anglickom jazyku. Ide o počúvanie s porozumením, ústny prejav – hovorenie (dialóg, monológ), čítanie s porozumením a písomný prejav.

V 4. ročníku sa snažíme, aby žiaci nadobudli na hodinách anglického jazyka pozitívne emocionálne zážitky prostredníctvom využívania rôznych vizuálnych podnetov (fungovanie s maňuškou, škraboškou), prostredníctvom hier, piesní, rýmovačiek, príbehov, realizácie dramatizácií, využitia IKT. Dôležitá je tu aktívna účasť žiaka a pozitívne hodnotenie zo strany učiteľa.

V tabuľke uvádzame štandard (obsahový aj výkonový) s možným využitým prierezových tém, ktorý by mal žiak na konci 4. ročníka zvládnuť. V 4. ročníku sa dáva opäť veľký význam na komunikatívnosť, ktorá sa dá využiť v jednotlivých tematických okruhoch. V každom tematickom okruhu sa rozvíjajú komunikačné zručnosti – čítanie, písanie, počúvanie a hovorenie. Motivačne pôsobí aj využitie piesní, básní a rýmovačiek v obsahu.

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Rodina a spoločnosť	Pozdrav, oslovenie, predstavenie sa – zoznámenie sa	Žiak sa vie pozdraviť, osloviť ľudí, predstaviť sa a pýtať sa na meno, priezvisko. Žiak používa zdvorilostnú frázu: „Ako sa máš?“ Vie si vypítať telefónne číslo.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	Spoločnosť	Žiak pri komunikácii používa prítomný príbehový čas a vyjadruje každodennú prácu ľudí v našej spoločnosti.	Osobnostný a sociálny rozvoj

	Povolanie	Vie pomenovať povolania a aktivity vykonávané pri určitom druhu práce. Žiak pozná radové číslovky v poradí do 6. Žiak vie určiť poradie pri daných aktivitách. Žiak pozná radové číslovky do 12.	Finančná gramotnosť
Domov a bývanie	Na vidieku	Žiak vie s použitím gramatickej väzby »there is/ there are« opísať krajinu. Gramatickú väzbu používa aj v otázke a v jednoduchej odpovedi.	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Starostlivosť o svoje zdravie	Žiak rozpráva o zvykoch (správnych a nesprávnych). Vie pomenovať predmety ktoré súvisia s hygienou.	Ochrana života a zdravia
	Pocity	Vie vyjadriť náladu. Vie spievať pieseň »Ak si šťastný«	Mediálna výchova
Doprava a cestovanie	Cestovanie	Žiak vie opísať spôsob dopravy na ceste do práce s použitím „by“.	Dopravná výchova Regionálna výchova
Vzdelávanie a práca	Školské pomôcky	Žiak vie pomenovať školské pomôcky s využitím určitého/ neurčitého člena. Vie pomenovať školské pomôcky v množnom čísle s použitím »s«. Vie používať slovesa have v správnom gramatickom tvare pri všetkých osobách a aj v otázke.	Výchova k ľudským právam Osobnostný a sociálny rozvoj
	Školské predmety	Žiak vie pomenovať vyučovacie predmety. Porovnáva ich s anglickými vyučovacími predmetami. Vie vytvoriť rozvrh hodín.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Človek a príroda	Zvieratká/ domáci miláčikovia	Žiak pomenúvať zvieratká, pri komunikácii používa sloveso »have got« aj v skrátenej tvare, v zápore, otázke a krátkej odpovedi. Vie charakterizovať zvieratká s použitím prídavných mien, vie pomenovať časti tela zvierat. Vyjadruje schopnosti zvierat s použitím	Ochrana života a zdravia
	Charakteristika zvierat		Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

	Počasié Mesiace Ročné obdobia	slovesa »can«, aj v zápore, otázke a krátkej odpovedi. Žiak používa pri komunikácii predložky. Žiak vie opísať počasié v jednotlivých mesiacoch kalendárneho roka. Používa správnu predložku »in« pri ročných obdobiach a mesiacoch.	<u>Environmentálna výchova</u>
	Čas	Žiak vie určiť čas – celé hodiny, pol hodiny, štvrť a trištvrte. Pri vyjadrení času používa správnu predložku »at«. Žiak pozná a využíva radové číslovky.	
	Vesmír	Žiak vie vytvoriť prítomný jednoduchý čas pridaním koncovky »s« pri slovesách v 3. osobe singuláru. Žiak vie pomenovať vesmírne telesá a objekty na oblohe.	
	Národný park	Žiak vie vyjadriť príkazy a zákazy »must do/ must not do«. Žiak vie pomenovať lesné zvieratká. Vie napísať jednoduchú pohľadnicu.	
Voľný čas a záľuby	Športové aktivity	Žiak vie vyjadriť vzťah (like – don't like) ku športovým aktivitám, vie sa pýtať na vzťah a odpovedať jednoduchou otázkou.	Ochrana života a zdravia
	Voľný čas a záľuby	Žiak vie rozprávať o svojom voľnom čase a o záľubách, ktoré pestuje. Žiak vie vyjadriť častosť vykonávania aktivít s použitím prísloviak (každý deň, niekedy, nikdy).	Primárna prevencia sociálno-patologických javov
Stravovanie	Zdravé a nezdravé jedlá	Žiak vie pomenovať druhy jedál a priradiť ich ku skupine (zdravých, nezdravých jedál).	<u>Ochrana života a zdravia</u>
	Jedálny lístok	Žiak vie pomenovať jedlá na jedálnom lístku. Vie ich priradiť do správnej skupiny (predjedlo, hlavné	

		jedlo, dezerty, šaláty a nápoje).	
Oblekanie a móda	Oblečenie na karnevale	Žiak vie vystupňovať prídavné meno. Používa prítomný priebehový čas »to be – wearing« pri charakteristike oblečenia jednotlivých masiek. Pri charakteristike využíva aj prídavné mená. Tvorí rozvité vety.	Osobnostný a sociálny rozvoj
Multikultúrna spoločnosť	Krajiny a umiestnenie	Žiak vie pomenovať krajiny sveta a ukázať na mape ich umiestnenie. Žiak vie reagovať na otázku: Odkiaľ si? Odpovedať na otázku. Žiak vie používať skrátené formy slovesa »byť«. Pri komunikácii využíva hláskovanie slov.	Multikultúrna výchova
	Vianoce	Žiak vie charakterizovať Vianoce u nás a oboznamuje sa so sviatkami Vianoc v Anglicku. Žiak vie zaspievať vianočnú pieseň.	Mediálna výchova
	Deň sv. Valentína	Žiak pozná význam valentínskeho dňa. Vie vytvoriť valentínku.	Tvorba projektov a prezentačné zručnosti
	Svetoznáme pamiatky	Žiak sa vie pýtať na cestu a opísať cestu. Žiak vie jednoducho charakterizovať svetoznáme pamiatky (Buckingham palace, Big ben, Tower Bridge, London eye)	Osobnostný a sociálny rozvoj

Požiadavky na výstup

Žiak sa snaží počúvať a porozumieť počutému textu, pričom rozumie základné osvojené formulácie, dokáže na ne reagovať (aj neverbálne), vie sa vyjadriť v rámci osvojených formulácií, dokáže správne prepísať známe lingvistické jednotky, aktívne komunikovať v rámci osvojených lingvistických jednotiek. Na gramatiku sa nekladie dôraz, ale žiak si ju osvojuje v prirodzených podmienkach. Žiak neprodukuje nič samostatné.

Požiadavky na výstup z **4. ročníka**

Lexika

Žiak si postupne z roka na rok obohacuje a vylepšuje lexiku podľa obsahového štandardu. Žiaci si osvoja 200 – 250 nových slov, ich pravopis a výslovnosť, výber slov a slovných spojení je podľa konverzačných okruhov. Žiaci pracujú s obrázkovým slovníkom, oboznamujú sa s jednoduchým dvojjazyčným slovníkom.

Morfológia

- podstatné mená: žiak rozlišuje jednotné a množné číslo (oboznamuje sa s nepravidelným spôsobom tvorenia)
- privlastňovanie: privlastňovací pád – genitív (*Laura's book*) a privlastňovacie prídavné mená: *my, your, her, his, our, their* –
- určitý a neurčitý člen »*a/ an*«
- predložkové pády: *to father, from school, with my friend, on Saturday, by car, ...*
- predložky miesta : *on, in, under, behind, between,*
- zámená: *osobné a privlastňovacie (me, you, him, her, it, mine, yours, his hers ukazovacie (this, that, these, those) opytovacie »What... Where... Who... Whose... How old... How many...«,*
- základné číslovky: *1 – 100*
- radové číslovky – *1. – 6.*
- predložky pohybu: *up, down*
- spojky: *or, but, and*
- modálne slovesá: *can,*
- pomocné sloveso: *have, like*
- slovesné časy: *prítomný prítomný, prítomný čas*
- určovanie času – *celé hodiny*
- príslovky – *often, sometimes, always, never*
- plnovýznamové slovesá vyjadrujúce akcie
- rozkazovací spôsob cez jednoduché príkazy

Syntax

- slovosled: *podmet, prísudok, príslovkové určenie spôsobu*
- stavba vety pomocou *there is/there are That is/ This is – These are/ Those are.*
- identifikovať a opísať pomocou: *This is his/her, Are this his? No, they aren't.*
- druhy viet podľa modálnosti a vetného obsahu: časovanie slovesa *to be, to have got,* modálne sloveso *can* - otázka, zápor: *I can/ Can I have...?*
- tvorenie modelových otázok použitím opytovacích zámen: *What's your name? Where is your school? How old are you?*
- otázka: *What's the matter? What's happened?(pasívne)*
- opytovacie vety: *Is it? Do you have? Can you..?. Do you like...?*
- *like* – tvorenie otázok a záporu

Zvuková a grafická rovina jazyka

- spelling - hláskovanie slov
- opakovanie a systematizovanie výslovnosti stiahnutých tvarov slovík: *he is- he's,*
- *we are-we're, cannot-can't...*

- [v] [w] - rozdielna výslovnosť týchto dvoch hlások v slovách veal [vi:l] – wheel [wi:l] vain [vein] – wane [weɪn] vow [vaʊ] - wow [waʊ]
- precvičovanie kombinácií hlások a dvojhlasok napr. [Iɜ]-here, [eð]-there
- [ʌ] - [a:] – mother, father
- hlásky sú precvičované v kontexte, nie izolovane

Komunikačné zručnosti

- vypočítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- prečítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- základné pravidlá formálneho a neformálneho rozhovoru
- frázy jednoduchej každodennej komunikácie: zoznámenie, predstavenie sa, rozlúčenie sa, poďakovanie – opakovanie
- nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- vyjadriť svoj názor (súhlas, nesúhlas)
- vyjadriť svoju vôľu
- vybrať z ponúkaných možností (identifikovať, opísať)
- reagovať pri stretnutí
- vyjadriť svoju schopnosť
- stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá
- vypočítať si a podať informácie (informovať sa)
- predstaviť svoje záľuby a vkus
- vnímať a prejavovať city a pocity (radosť, smútok)
- reagovať na príbeh alebo udalosť
- vyjadriť očakávania a reagovať na ne (nádej, sklamanie, strach)

Počúvanie - ide o počúvanie hudby, zvukov zvierat, čísel, časových údajov, dialógov atď. z rôznych druhov médií a sústredené počúvanie vyučujúceho s cieľom porozumieť.

- žiak s porozumením reaguje na pokyny učiteľa
- pri počúvaní neznámeho textu so známou tematikou žiak pochopí celkový obsah
- pri viacnásobnom počúvaní textu so známou tematikou žiak dokáže dešifrovať známe slová a slovné spojenia
- žiak vie prostredníctvom počúvania zrealizovať obrázkový diktát

Hovorenie

- žiaci slovne reagujú na pokyny a otázky učiteľa a svojich spolužiakov
- učia sa povedať dátum a ospravedlniť sa, oznámiť chýbajúcich žiakov
- odpovedajú stručne na otázky k textom so známou tematikou
- s výraznou pomocou učiteľa dokážu tvoriť otázky v rámci osnov
- dokážu reprodukovať krátky text v rozsahu 3-5 viet
- dokáže viesť krátky telefonát a zisťovať informácie

Čítanie

- žiak vie čítať s porozumením základné pokyny k úlohám v učebnici

- žiak vie čítať s porozumením krátky text so známou tematikou
- žiak vie doplniť do textu chýbajúce slovo
- vie vyhľadať informáciu

Písanie

- žiak má opakovane precvičovať písomnú podobu w, W, q, Q, Y
- žiak dokáže bezchybne prepísať krátky text
- žiak vie písomne pomenovať veci na obrázku
- žiak sa vie orientovať v učebnici a vyhľadať písomnú podobu slov
- žiak dokáže napísať 3-5 vetný list alebo krátku pohľadnicu
- dokáže opísať veci na obrázku písomne

Interkultúrne učenie sa

- oslovenie you (ty, vy)
- informácie o anglofónnych krajinách
- ľudové zvyky (sviatky, jedlá, oblečenie a pod.)
- internacionalizmy
- formálne a neformálne slovo

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a vyučových materiálov (CD, DVD, multimediálnych programov a pod.) Vyučovať v malej komunite s využitým rôznych foriem práce.

Metóda je pedagogická - špecifická didaktická aktivita subjektu a objektu vyučovania, rozvíjajúca vzdelanostný profil žiaka, súčasne pôsobiaca výchovne, a to v zmysle vzdelávacích i výchovných cieľov v súlade s vyučovacími a výchovnými princípmi.

Pomocou správne zvolených metód treba vytvoriť atmosféru, v ktorej sa dieťa môže učiť s radosťou bez strachu a stresu, treba využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzenú zvedavosť, treba zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu sa učiť za pomoci všetkých zmyslov, treba dieťa naučiť sa reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa v jazyku osamostatniť.

Metódy práce

- výklad
- motivačné metódy rozhovoru
- demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy
- dramatizačné metódy
- interaktívne metódy
- problémová

Formy práce

- individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry
- práca vo dvojici
- frontálna výučba

- práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimedialnými programami, CD, časopisom a internetom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- odborné publikácie k daným témam
- webové stránky, ktoré sú venované výučbe anglického jazyka
- materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má naša škola k dispozícii
- učebnica, pracovný zošit English World II
- metodická príručka
- dvojjazyčné slovníky
- obrázkové slovníky
- multimedialne výukové CD ROM's
- obrazový demonštračný materiál (magnetické obrázky, karty, pexesá, maňušky a pod.)

Hodnotenie predmetu

Učiteľ hodnotí u žiaka:

1. A.Čítanie a posluš s porozumením; B.Čítanie nahlas:

A. dôraz sa kladie na porozumenie textu, schopnosť odhadnúť slovo z kontextu. Žiaci čítajú texty z učebnice a doplnkového čítania. Počúvajú texty z učebnice a texty čítané (rozprávané) učiteľom. Pracujú s úlohami na kontrolu porozumenia textu. Zohľadňuje sa počítačová neskúsenosť s prácou s textom a je treba si všímať progres.

B. Pri hodnotení výslovnosti sa kladie dôraz na tie slová, ktoré sa stávajú súčasťou aktívnej slovnej zásoby. Je potrebné dbať na rozlíšenie povinného a doplnkového čítania. V doplnkovom čítaní sa môžu vyskytnúť slová, ktoré nie sú súčasťou aktívnej slovnej zásoby, deti sa ich učia vyslovovať v rámci rozširovania pasívnej slovnej zásoby, ale nie sú súčasťou hodnotenia.

2. Testy z učebnice

Testuje sa priebežne (po každom bloku lekcii a na záver polroka) s dôrazom na osvojenie si základnej slovnej zásoby. Je potrebné dodržať validitu – aby sa hodnotilo to, čo sa v úlohe testuje.

3. Projektové práce

Hodnotí sa tvorivosť, snaha – akú námahu si žiak dal, úprava.

Anglický jazyk v 4. ročníku klasifikujeme.

Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Klasifikáciu môžeme obohatiť aj o slovného hodnotenie, nasledovne:

6. Very good! / Veľmi dobré.
7. Good! / Dobré.
8. Good but you could do better! Dobré, ale môže to byť lepšie.

9. Try harder you can do it! Usiluj sa viac.

Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.